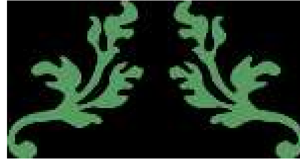

මහාවංසපාළි

ධම්මචිචය

පටුන

“ධම්මා සුතා ධාතා වචසා පරිචිතා මනසානුපෙක්ඛිතා දිට්ඨියා සුප්පටිවිද්ධා.”

(මහා සුඤ්ඤත සුත්තං; මජ්ඣිම නිකායො, උපරිපණ්ණාසකො, සුඤ්ඤත වග්ගො.)

පටුන සංස්කරණය - භික්ඛු ධම්මවිහාරි

(ඡට්ඨ සංගායනා ත්‍රිපිටක වැඩසටහනින් උපුටා සකසන ලදී)

පටුන

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස

මහාවංසපාළි

පඨමපරිච්ඡෙද

මහියඞ්ගණාගමනං

1.

නමස්සිත්වාන සම්බුද්ධං, සුසුද්ධං සුද්ධවංසජං;
මහාවංසං පවක්ඛාමි, නානානූනාධිකාරිකං.

2.

පොරාණෙහි කතො’පෙසො, අතිවිත්ථාරිතො ක්වචි;
අතීව ක්වචි සංඛිත්තො, අනෙකපුනරුත්තකො.

3.

වජ්ජිතං තෙහි දොසෙහි, සුඛග්ගහණධාරණං;
පසාදසංවෙගකරං, සුතිතො ච උපාගතං.

4.

පසාදජනකෙ ඨානෙ, තථා සංවෙගකාරකෙ;
ජනයන්තො පසාදඤ්ච, සංවෙගඤ්ච සුණාථ තං.

5.

දීපඞ්කරඤ්හි සම්බුද්ධං, පස්සිත්වා නො ජිනො පුරා;
ලොකං දුක්ඛා පමොචෙතුං, බොධාය පණිධිං අකා.

6.

තතො තඤ්චෙව සම්බුද්ධං, කොණ්ඩඤ්ඤං මඞ්ගලං මුනිං;
සුමනං රෙවතං බුද්ධං, සොභිතඤ්ච මහාමුනිං.

7.

අනොමදස්සිං සම්බුද්ධං, පදුමං නාරදං ජිනං;
පදුමුත්තරසම්බුද්ධං, සුමෙධඤ්ච තථාගතං.

8.

සුජාතං පියදස්සිඤ්ච, අත්ථදස්සිඤ්ච නායකං;
ධම්මදස්සිඤ්ච සිද්ධත්ථං, තිස්සං ඵුස්සජිනං තථා.

9.

විපස්සිං සිඛීසම්බුද්ධං, සම්බුද්ධං වෙස්සභුං විභුං;
කකුසන්ධඤ්ච සම්බුද්ධං, කොණාගමනමෙව ච.

10.

කස්සපං සුගතඤ්ච’මෙ, සම්බුද්ධෙ චතුවීසති;
ආරාධෙත්වා මහාවීරො, තෙහි බොධාය බ්‍යාකතො.

11.

පූරෙත්වා පාරමී සබ්බා, පත්වා සම්බොධිමුත්තමං;
උත්තමො ගොතමො බුද්ධො, සත්තෙ දුක්ඛා පමොචයි.

12.

මගධෙසු රුවෙලායං, බොධිමූලෙ මහාමුනි;
විසාඛපුණ්ණමායං සො, පත්තො සම්බොධිමුත්තමං.

13.

සත්තාහානි තහිං සත්ත, සො විමුත්තිසුඛං පරං;
වින්දන්තං මධුරත්තඤ්ච, දස්සයන්තො වසී වසි.

14.

තතො බාරාණසිං ගන්ත්වා, ධම්මචක්කං පවත්තයි;
තත්ථ වස්ස වසන්තො’ව, සට්ඨිං අරහතං අකා.

15.

තෙ ධම්මදෙසනත්ථාය, විස්සජ්ජෙත්වාන භික්ඛවො;
විනෙත්වා ච තතො තිංස-සහා යෙ භද්දවග්ගියෙ.

16.

සහස්සජටිලෙ නාථො, විනෙතුං කස්සපාදිකෙ;
හෙමන්තෙ උරුවෙලායං, වසිතෙ පරිපාචයං.

17.

උරුවෙලකස්සපස්ස, මහායඤ්ඤෙ උපට්ඨිතෙ;
තස්ස’ත්තනො නාගමනෙ, ඉච්ඡාචාරං විජානිය.

18.

උත්තරකුරුතො භික්ඛං, ආහරිත්වා රිමද්දනො;
අනොතත්තදහෙ භුත්වා, සායන්හසමයෙ සයං.

19.

බොධිතො නවමෙ මාසෙ, ඵුස්සපුණ්ණමියං ජිනො;
ලඞ්කාදීපං විසොධෙතුං, ලඞ්කාදීපමුපාගමි.

20.

සාසනුජ්ජොතනං ඨානං, ලංකා ඤාතා ජිනෙන හි;
යක්ඛපුණ්ණාය ලඞ්කාය, යක්ඛා නිබ්බා සියාති ච.

21.

ඤාතොව ලඞ්කාමජ්ඣම්හි, ගඞ්ගාතීරෙ මනොරමෙ;
තියොජනායතෙ රම්මෙ, එකයොජනවිත්ථතෙ.

22.

මහානාගවනුය්‍යානෙ, යක්ඛසඞ්ගාමභූමියා;
ලඞ්කාදීපට්ඨයක්ඛානං, මහායක්ඛසමාගමො.

23.

උපාගතො තං සුගතො, මහායක්ඛසමාගමං;
සමාගමස්ස මජ්ඣම්හි, තත්ථ තෙසං සිරොපරි.

24.

මහියඞ්ගණථූපස්ස, ඨානෙ වෙහායසං ජිනො;
වුට්ඨිවාතන්ධකාරෙසි, තෙසං සංවෙජනං අකා.

25.

තෙ භයට්ඨා'භයං යක්ඛා, අයාචුං අභයං ජිනං;
ජිනො අභයදො ආහ, යක්ඛෙ තෙ'ති භයද්දිතෙ.

26.

යක්ඛා භයං වො දුක්ඛඤ්ච, හරිස්සාමි ඉදං අහං;
තුම්හෙ නිසජ්ජඨානං මෙ, සමග්ගා දෙථ නො ඉධ.

27.

ආහු තෙ සුගතං යක්ඛා, දෙම මාරිස තෙ ඉධ;
සබ්බෙපි සකලං දීපං, දෙහි නො අභයං තුවං.

28.

භයං සීතං තමං තෙසං, හන්ත්වා තං දින්නභූමියං;
චම්මක්ඛන්ධං අත්ථරිත්වා, තත්ථා' සීනො ජිනො තතො.

29.

චම්මක්ඛණ්ඩං පසාරෙසි, ආදිත්තං තං සමන්තතො;
සම්මාභිභූතා තෙ භීතා, ඨිතා අන්තෙ සමන්තතො.

30.

ගිරිදීපං තතො නාථො, රම්මං තෙසං ඉධා’නයි;
තෙසු තත්ථ පවිට්ඨෙසු, යථාඨානෙ ඨපෙසි ච.

31.

නාථො තං සංඛිපි ධම්මං, තදා දෙවා සමාගමුං;
තස්මිං සමාගමෙ තෙසං, සත්ථා ධම්ම මදෙසයි.

32.

නෙකෙසං පාණකොටීනං, ධම්මාභිසමයො අහු;
සරණෙසු ච සීලෙසු, ඨිතා ආසුං අසංඛියා.

33.

සොතාපත්තිඵලං පත්වා, සෙලෙ සුමනකූටකෙ;
මහාසුමනදෙවින්දො, පූජියං යාචි පූජියං.

34.

සිරං පරාමසිත්වාන, නීලාමලසිරොරුහො;
පාණිමත්තෙඅදා කෙසෙ, තස්ස පාණ හිතො ජිනො.

35.

සො තං සුවණ්ණචඞ්කොට-වරෙනාදාය සත්ථුනො;
නිසින්නට්ඨානරචිතෙ, නානාරතනසඤ්චයෙ.

36.

සබ්බතො සත්තරතනෙ, තෙ ඨපෙත්වා සිරොරුහෙ;
සො ඉන්දනීලථූපෙන, පිදහෙසි නමස්සි ච.

37.

පරිනිබ්බුතම්හි සම්බුද්ධෙ, චිතකතො ච ඉද්ධියා;
ආදාය ජිනගීවට්ඨිං, ථෙරො සරභූනාමකො.

38.

ථෙරස්ස සාරිපුත්තස්ස, සිස්සො ආනීය චෙතියෙ;
තස්මිංයෙව ඨපෙත්වාන, භික්ඛූහි පරිවාරිතො.

39.

ඡාදාපෙත්වා මෙදවණ්ණ-පාසාණෙහි මහිද්ධිකො;
ථූපං ද්වාදසහත්ථුච්චං, කාරාපෙත්වාන පක්කමි.

40.

දෙවානංපියතිස්සස්ස, රඤ්ඤො භාතුකුධාරකො;
උද්ධචූළාභයො නාම, දිස්වා චෙතිය මබ්භුතං.

41.

තං ඡාදයිත්වා කාරෙසි, තිංසහත්ථුච්ච චෙතියං;
මද්දන්තො දමිළෙ රාජා, තත්‍රට්ඨො දුට්ඨගාමණී.

42.

අසීතිහත්ථං කාරෙසි, තස්ස කඤ්චුකචෙතියං;
මහියඞ්ගණථූපොය-මෙසො එවං පතිට්ඨිතො.

43.

එවං දීපමිමංකත්වා, මනුස්සාරහමිස්සරො;
උරුවෙලමගා ධීරො, උරුවීර පරක්කමොති.

මහියඞ්ගණාගමනං නිට්ඨිතං.

නාගදීපාගමන

44.

මහාකාරුණිකො සත්ථා, සබ්බලොකහිතෙ රතො;
බොධිතො පඤ්චමෙ වස්සෙ, වසං ජෙතවනෙ ජිනො.

45.

මහොදරස්ස නාගස්ස, තථා චූළොදරස්ස ච;
මාතුලභාගිනෙය්‍යානං, මණිපල්ලඞ්කහෙතුකං.

46.

දිස්වා සපාරිසජ්ජානං, සඞ්ගාමං පච්චුපට්ඨිතං;
සම්බුද්ධො චිත්තමාසස්ස, කාළපක්ඛෙ උපොසථෙ.

47.

පාතොයෙව සමාදාය, පවරං පත්තචීවරං;
අනුකම්පාය නාගානං, නාගදීපමුපාගමි.

48.

මහාදරො’පිසො නාගො, තදා රාජා අභිද්ධිකො;
සමුද්දෙ නාගභවනෙ, දසද්ධසතයොජනෙ.

49.

කණිට්ඨිකා තස්ස කණ්හා, වඩ්ඪමානම්හි පබ්බතෙ;
නාගරාජස්ස දින්නා’සි, තස්ස චූළොදරො සුතො.

50.

තස්ස මාතා මහාමාතු, මණිපල්ලඞ්කමුත්තමං;
දත්වා කාලකතා නාගී, මාතුලෙන තථා හි සො.

51.

අහොසි භාගිනෙය්‍යස්ස, සඞ්ගාමො පච්චුපට්ඨිතො;
පබ්බතෙය්‍යා’පි නාගා තෙ, අහෙසුඤ්හි මහිද්ධිකා.

52.

සමිද්ධිසුමනො නාම, දෙවො ජෙතවනෙ ඨිතං;
රාජායතනමාදාය, අත්තනො භවනං සුභං.

53.

බුද්ධානුමතියායෙව, ඡත්තාකාරං ජිනොපරි;
ධාරයන්තො උපාගඤ්ඡි, ඨානං තං පුබ්බවුට්ඨකං.

54.

දෙවො හි සො නාගදීපෙ, මනුස්සො’නන්තරෙ භවෙ;
අහොසි රාජායතන-ඨිතඨානෙ ස අද්දස.

55.

පච්චෙකබුද්ධ භුඤ්ජන්තෙ, දිස්වා චිත්තං පසාදිය;
පත්තසොධනසාඛායො, තෙසං පාදාසි තෙන සො.

56.

නිබ්බත්තිතස්මිං රුක්ඛස්මිං, ජෙතුය්‍යානෙ මනොරමෙ;
ද්වාරකොට්ඨකපස්සම්හි, පච්ඡා බහි අහොසි සො.

57.

දෙවාතිදෙවො දෙවස්ස, තස්ස වුද්ධිඤ්ච පස්සිය;
ඉදං ඨාන හිතත්ථඤ්ච, තං සරුක්ඛං ඉධානයි.

58.

සඞ්ගාමමජ්ඣෙ ආකාසෙ, නිසින්නො තත්ථ නායකො;
තමං තමොනුදො තෙසං, නාගානං හිංසනං අකා.

59.

අස්සාසෙන්තො භයට්ටෙ තෙ, ආලොකං පවිද්ධංසයි;
තෙ දිස්වා සුගතං තුට්ඨා, පාදෙ වන්දිංසු සත්ථුනො.

60.

තෙසං ධම්මමදෙසෙසි, සාමග්ගිකරණං ජිනො;
උභො’පි තෙ පතීතා තං, පල්ලඞ්කං මුනිනො අදුං.

61.

සත්ථා භූමිගතො තත්ථ, පසීදිස්වාන ආසනෙ;
තෙහි දිබ්බන්නපානෙහි, නාගරාජෙහි තප්පිතො.

62.

තෙ ජලට්ඨෙ තලට්ඨෙ ච, භුජගෙ’සීතිකොටියො;
සරණෙසු ච සීලෙසු, පතිට්ඨාපෙසි නායකො.

63.

මහොදරස්ස නාගස්ස, මාතුලො මණිඅක්ඛිකො;
කල්‍යාණියං නාගරාජා, යුද්ධං කාතුං තහිං ගතො.

64.

බුද්ධගාමම්හි පඨමෙ, සුත්වා සද්ධම්මදෙසනං;
ඨිතො සරණසීලෙසු, තත්ථා’යාචි තථාගතං.

65.

මහතී අනුකම්පානො, කතා නාථ තයා අයං;
තවානාගමනෙ සබ්බෙ, මයං භස්මී භවාමහෙ.

66.

අනුකම්පා මහී පිතෙ, විසුං හොතු මහොදය;
පුනරාගමනෙනෙත්ථ, වාසභූමිං මමා මම.

67.

අධිවාසයිත්වා භගවා, තුණ්හිභාවෙ නිධාගමං;
පතිට්ඨාපෙසි තත්ථෙව, රාජායතනචෙතියං.

68.

තඤ්චපි රාජායතනං, පල්ලඞ්කඤ්ච මහාරහං;
අප්පෙසි නාගරාජූනං, ලොකනාථො නමස්සිතුං.

69.

පරිභොගචෙතියං මය්හං, නාගරාජා නමස්සථ;
තං භවිස්සති වො තාතා, හිතාය ච සුඛාය ච.

70.

ඉච්චෙවමාදිං සුගතො, නාගානං අනුසාසනං;
කත්වා ජෙතවනං එව, ගතො ලොකානුකම්පකොති.

නාගදීපාගමනං

කල්‍යාණාගමනං

71.

තතො සො තතියෙ වස්සෙ,
නාගින්දො මණිඅක්ඛිකො;
උපසඞ්කම්ම සම්බුද්ධං,
සතසඞ්ඝං නිමන්තයි.

72.

බොධිතො අට්ඨමෙ වස්සෙ, වසං ජෙතවනෙ ජිනො;
නාථො පඤ්චහි භික්ඛූනං, සතෙහි පරිවාරිතො.

73.

දුතියෙ දිවසෙ භත්ත-කාලෙ ආරොචිතෙ ජිනො;
රම්මෙ වෙසාඛමාසම්හි, පුණ්ණමායං මුනිස්සරො.

74.

තත්ථෙව පාරුපිත්වාන, සඞ්ඝාටිං පත්තමාදිය;
ආගා කල්‍යාණිදෙසං තං, මණිඅක්ඛිනිවෙසනං.

75.

කල්‍යාණි චෙතියට්ඨානෙ, කතෙ රතනමණ්ඩපෙ;
මහාරහම්හි පල්ලඞ්කෙ, සහසඞ්ඝෙනු'පාවිසි.

76.

දිබ්බෙහි ඛජ්ජභොජ්ජෙහි, සගණො සගණං ජිනං;

පටුන

නාගරාජා ධම්මරාජං, සන්තප්පෙසි සුමානසො.

77.
තත්ථ ධම්මං දෙසයිත්වා, සත්ථා ලොනුකම්පකො;
උග්ගන්ත්වා සුමනෙ කූටෙ, පදං දස්සෙසි නායකො.

78.
තස්මිං පබ්බතපාදම්හි, සහසඞ්ඝො යථාසුඛං;
දිවා විහාරං කත්වාන, දීඝවාපි මුපාගමි.

79.
තත්ථ චෙතියඨානම්හි, සසඞ්ඝොව නිසීදිය;
සමාධිං අප්පයී නාථො, ඨානාගාරවපත්තියා.

80.
තතො වුට්ඨාය ඨානම්හා, ඨානාඨානෙසු කොවිදො;
මහාමෙඝවනාරාම-ඨානමාග මහාමුනි.

81.
මහාබොධිඨිතඨානෙ, නිසීදිත්වා සසාවකො;
සමාධිං අප්පයී නාථො, මහාථූපඨිතෙ තථා.

82.
ථූපාරාමම්හි ථූපස්ස, ඨිතඨානෙ තථෙව ච;
සමාධිතො’ථ වුට්ඨාය, සිලාචෙතියඨානගො.

83.
සහාගතෙ දෙවගණෙ, ගණී සමනුසාසිය;
තතො ජෙතවනං බුද්ධො, බුද්ධසබ්බත්ථකො අගා.

84.
එවං ලඞ්කාය නාථො, හිතමමිතමතී ආයතිං පෙක්ඛමානො;
තස්මිං කාලම්හි ලංකාසුරභුජගගණාදීනමත්ථඤ්ච පස්සං;
ආගා තික්ඛත්තුමෙතං අතිවිපුලදයො ලොකදීපො සුදීපං;
දීපො තෙනායමාසි සුජනබහුමනො ධම්මදීපාව භාසීති.

කල්‍යාණාගමනං

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

තථාගතාභිගමනං නාම

පඨමො පරිච්ඡෙදො.

දුතියපරිච්ඡෙද

මහාසම්මතවංස

1.
මහාසම්මත රාජස්ස, වංසජො හි මහාමුනි;
කප්පස්සාදිම්හි රාජා’සි, මහාසම්මතනාමකො.

2.
රොජො ච වරරොජො ච, තථා කල්‍යාණකා දුවෙ;
උපොසථො ච මන්ධාතා, චරකො’පචරා දුවෙ.

3.
චෙතියො මුචලො චෙව, මහාමුචලනාමකො;
මුචලින්දො සාගරො චෙව, සාගරො දෙව වනාමකො.

4.
භරතො භගීරථො චෙව, රුචි ච සුරුචි පිච;
පතාපො මහාපතාපො, පනාදා ච තථා දුවෙ.

5.
සුදස්සනො ච නෙරු ච, තථා එව දුවෙ දුවෙ;
පච්ඡිමා චා’ති රාජානො, තස්ස පුත්තපපුත්තකා.

6.
අසංඛියායුකා එතෙ, අට්ඨවීසති භූමිපා;
කුසාවතිං රාජගහං, මිථිලඤ්චාපි ආවසුං.

7.
තතො සතඤ්ච රාජනො, ඡප්පඤ්ඤාස ච සට්ඨී ච;
චතුරාසීති සහස්සානි, ඡත්තිංසා ච තතො පරෙ.

8.
ද්වත්තිංස අට්ඨවීසා ච, ද්වාවීසති තතො පරෙ;
අට්ඨාරස සත්තරස, පඤ්චදස චතුද්දස.

9.

නව සත්ත ද්වාදස ච, පඤ්චවීස තතොපරෙ;
පඤ්චවීසං ද්වාදස ච, ද්වාදසඤ්ච නවා පිච.

10.

චතුරාසීතිසහස්සානි, මඛාදෙවාදිකාපි ච;
චතුරාසීතිසහස්සානි, කළාරාජනකාදයො.

11.

සොළස යාව ඔක්කාතං, පපුත්තා රාසිතො ඉමෙ;
විසුං විසුං පුරෙ රජ්ජං, කමතො අනුසාසිසුං.

12.

ඔක්කාමුඛො ජෙට්ඨපුත්තො, ඔක්කාකසා’සි භූපති;
නිපුරො චන්දිමා චන්දං-මුඛො ච සිවි සඤ්ජයො.

13.

වෙස්සන්තර මහාරාජා, ජාලී ච සීහවාහනො;
සීහස්සරො ච ඉච්චෙතෙ, තස්ස පුත්ත ප පුත්තකා.

14.

ද්වෙඅසීති සහස්සානි, සීහස්සරස්ස රාජිනො;
පුත්ත ප පුත්ත රාජානො, ජයසෙනො තදන්තිමො.

15.

එතෙ කපිලවත්ථුස්මිං, සක්‍යරාජාති විස්සුතා;
සීහහනු මහාරාජා, ජයසෙනස්ස අත්‍රජො.

16.

ජයසෙනස්ස ධීතා ච, නාමෙනා’සි යසොධරා;
දෙවදයෙ දෙවදහ-සක්කො නාමා’සි භූපති.

17.

අඤ්ජනො චා’ථ කච්චානා, ආසුං තස්ස සුතා දුවෙ;
මහෙසීචා’සි කච්චානා, රඤ්ඤො සීහහනුස්ස සා.

18.

ආසී අඤ්ජනසක්කස්ස, මහෙසී සා යසොධරා;
අඤ්ජනස්ස දුවෙ ධීතා, මායා චාථ පජාපතී.

19.

පුත්තා දුවෙ දණ්ඩපාණි, සුප්පබුද්ධො ච සාකියො;
පඤ්ච පුත්තා දුවෙ ධීතා, ආසුං සීහහනුස්සරෙ.

20.

සුද්ධොදනො ධොතොදනො, සක්කසුක්කමිතොදනො;
අමිතා පමිතාචා’ති, ඉමෙ පඤ්ච ඉමා දුවෙ.

21.

සුප්පබුද්ධස්ස සක්කස්ස, මහෙසී අමිතා අහු;
තස්සා’සුං භද්දකච්චානා, දෙවදත්තො දුවෙ සුතා.

22.

මායා මහාපජාපති චෙව, සුද්ධොදන මහෙසියො;
සුද්ධොදන මහාරඤ්ඤො, පුත්තො මායාය සො ජිනො.

23.

මහා සම්මතවංසම්හි, අසම්භින්නෙ මහාමුනි;
එවං පවත්තෙ සඤ්ජාතො, සබ්බ ඛත්ථිය මුද්ධනි.

24.

සිද්ධත්ථස්ස කුමාරස්ස, බොධිසත්තස්ස සා අහු;
මහෙසී භද්දකච්චානා, පුත්තො තස්සා’සි රාහුලො.

25.

බිම්බිසාරො ච සිද්ධත්ථ-කුමාරො ච සහායකා;
උභින්නං පිතරො චාපි, සහායාඑව තෙ අහුං.

26.

බොධිසත්තො බිම්බිසාරා, පඤ්චවස්සාධිකො අහු;
එකූනතිංසො වයසා, බොධිසත්තො’භිනික්ඛමි.

27.

පදහිත්වාන ඡබ්බස්සං, බොධිං පත්වා කමෙන ච;
පඤ්චතිංසො ථ වයසා, බිම්බිසාරමුපාගමි.

28.

බිම්බිසාරො පන්නරස-වස්සො’ථ පිතරං සයං;
අභිසිත්තො මහාපඤ්ඤො, පත්තො රජ්ජස්ස තස්ස තු.

29.

පත්තෙ සොළසමෙ වස්සෙ, සත්ථා ධම්මමදෙසයි;
ද්වාපඤ්ඤාසෙව වස්සානි, රජ්ජං කාරෙසි සො පන.

30.

රජ්ජෙ සමා පන්නරස, පුබ්බෙ ජිනසමාගමා;
සත්තතිංස සමා තස්ස, ධරමානෙ තථාගතෙ.

31.

බිම්බිසාරසුතො'ජාත-සත්තුතං සාතියා'මති;
රජ්ජං ද්වත්තිංසවස්සානි, මහාමිත්තද්දුකාරයි.

32.

අජාතසත්තුනො වස්සෙ, අට්ඨමෙ මුනි නිබ්බුතො;
පච්ඡා සො කාරයී රජ්ජං, වස්සානි චතුවීසති.

33.

තථාගතො සකලලොකග්ගතං ගතො;
අනිච්චතාව සමවසො උපාගතො;
ඉති'ධ යො භයජනනිං අනිච්චතං,
අවෙක්ඛතෙ ස භවති දුක්ඛපාරගූති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

මහාසම්මතවංසො නාම

දුතියො පරිච්ඡෙදො.

තතිය පරිච්ඡෙද

පඨමධම්මසංගීති

1.

පඤ්චනෙත්තො ජිනො පඤ්ච-චත්තාලීසසමා'සමො;
ඨත්වා සබ්බානි කිච්චානි, කත්වා ලොකස්ස සබ්බථා.

2.

කුසිනාරායයමක-සාලානමන්තරෙ වරෙ;
වෙසාඛපුණ්ණමායං සො, දීපො ලොකස්ස නිබ්බුතො.

3.

සඞ්ඛ්‍යාපථමතික්කන්තා, භික්ඛූ තත්ථ සමාගතා;
ඛත්තියා බ්‍රාහ්මණා වස්සා, සුද්ධා දෙවා තථෙව ච.

4.

සත්තසතසහස්සානි, තෙසු පාමොක්ඛභික්ඛවො;
ථෙරො මහාකස්සපොව, සඞ්ඝත්ථෙරො තදා අහු.

5.

සත්ථුසරීරසාරීර-ධාතුකිච්චානි කාරිය;
ඉච්ඡන්තො සො මහාථෙරො, සත්ථු ධම්මචිරට්ඨිතිං.

6.

ලොකනාථෙ දසබලෙ, සත්තාහපරිනිබ්බුතෙ;
දුබ්භාසිතං සුභද්දස්ස, බුද්ධස්ස වචනං සරං.

7.

සරං චීවරදානඤ්ච, සමත්තෙ ඨපනං තථා;
සද්ධම්මඨපනත්ථාය, මුනිනා’නුග්ගහං කතං.

8.

කාතුං සද්ධම්මසංගීතිං, සම්බුද්ධානමතෙ යති;
නවඞ්ගසාසනධරෙ, සබ්බඞ්ගසමුපාගතෙ.

9.

භික්ඛූ පඤ්චසතෙයෙව, මහාඛීණාසවෙ වරෙ;
සම්මන්නි එකෙනූනෙ තු, ආනන්දත්ථෙරකාරණා.

10.

පුන ආනන්දත්ථෙරො’පි, භික්ඛූහි අභියාචිතො;
සම්මන්නි කාතුං සංගීතිං, සා න සක්කා හි තං විනා.

11.

සාධුකීළනසත්තාහං, සත්තාහං ධාතුභාජනං;
ඉච්චද්ධමාසං ඛෙපෙත්වා, සබ්බලොකානුකම්පකා.

12.

වස්සං වසං රාජගහෙ, කස්සාම ධම්මසඞ්ගහං;
නාඤ්ඤෙහි තත්ත වත්ථබ්බ-මිති කත්වාන නිච්ඡයං.

13.

සොකාතුරං තත්ථ තත්ථ, අස්සාසෙන්තො මහාජනං;
ජම්බුදීපම්හි තෙ ථෙරා, විචරිත්වාන චාරිකං.

14.

ආසළ්හිසුක්කපක්ඛම්හි, සුක්කපක්ඛඨිතත්ථිකා;
උපාගමුං රාජගහං, සම්පන්නචතුපච්චයං.

15.

තත්ථෙව වස්සූපගතා, තෙ මහාකස්සපාදයො;
ථෙරා ථිරගුණූපෙතා, සම්බුද්ධමතකොවිදා.

16.

වස්සානං පඨමං මාසං, සබ්බසෙනාසනෙසු’පි;
කාරෙසුං පටිසඞ්ඛාරං, වත්වානා’ජාතසත්තුනො.

17.

විහාරපටිසඞ්ඛාරෙ, නිට්ඨිතෙ අහු භූපති;
ඉදානි ධම්මසංගීතිං, කරිස්සාම මයං ඉති.

18.

කත්තබ්බං කින්තිපුට්ඨස්ස, නිසජ්ජට්ඨානමාදිසුං;
රාජා කත්ථාති පුච්ඡිත්වා, වුත්තට්ඨානම්හි තෙහි සො.

19.

සීඝං වෙභාරසෙලස්ස, පස්සෙ කාරෙසි මණ්ඩපං;
සත්තපණ්ණිගුහාද්වාරෙ, රම්මං දෙවසභොපමං.

20.

සබ්බථා මණ්ඩයිත්වා තං, අත්ථරාපෙසි තත්ථ සො;
භික්ඛූනං ගණනායෙව, අනග්ඝත්ථරණානි ච.

21.

නිස්සාය දක්ඛිණං භාගං, උත්තරාමුඛමුත්තමං;
ථෙරාසනං සුපඤ්ඤත්තං, ආසි තත්ථ මහාරහං.

22.

තස්මිං මණ්ඩපමජ්ඣස්මිං, පුරත්ථමුඛමුත්තමං;
ධම්මාසනං සුපඤ්ඤත්තං, අහොසි සුගතාරහං.

23.

රාජා’රොචයි ථෙරානං, කම්මං නො නිට්ඨිතං ඉති;
තෙ ථෙරා ථෙරමානන්ද-මානන්දකරමබ්‍රවුං.

24.

ස්වෙ සන්නිපාතො ආනන්ද, සෙඛෙන ගමනං තහිං;
න යුත්තන්තෙ සදත්ථෙ ත්වං, අප්පමත්තො තතො භව.

25.

ඉච්චෙවං චොදිතො ථෙරො, කත්වාන වීරියං සමං;
ඉරියාපථතො මුත්තං, අරහත්තමපාපුණි.

26.

වස්සානං දුතියෙ මාසෙ, දුතියෙ දිවසෙ පන;
රුචිරෙ මණ්ඩපෙ තස්මිං, ථෙරා සන්නිපතිංසු තෙ.

27.

ඨපෙත්වා’නන්දත්ථෙරස්ස, අනුච්ඡවිකමාසනං;
ආසනෙසු නිසීදිංසු, අරහන්තො යථාරහං.

28.

ථෙරො’රහත්තපත්තිං සො, ඤාපෙතුං තෙහි නාගමා;
කුහිං ආනන්දත්ථෙරො’ති, වුච්චමානෙ තු කෙහිචි.

29.

නිම්මුජ්ජිත්වා පථවියා, ගන්ත්වා ජොතිපථෙන වා;
නිසීදි ථෙරො ආනන්දො, අත්තනො ඨපිතාසනෙ.

30.

උපාලිථෙරො විනයෙ, සෙසධම්මෙ අසෙසකෙ;
ආනන්දත්ථෙරමකරුං, සබ්බෙ ථෙරා ධුරන්ධරෙ.

31.

මහාථෙරො සකත්තානං, විනයං පුච්ඡිතුං සයං;
සම්මන්නු’පාලිථෙරො ච, විස්සජ්ජෙතුං තමෙව තු.

32.

ථෙරාසනෙ නිසීදිත්වා, විනයං තමපුච්ඡි සො;
ධම්මාසනෙ නිසීදිත්වා, විස්සජ්ජෙසි තමෙව සො.

33.

විනයඤ්ඤූනමග්ගෙන, විස්සජ්ජිතකමෙන තෙ;
සබ්බෙ සජ්ඣායමකරුං, විනයං නයකොවිදා.

34.

අග්ගං බහුස්සුතාදීනං, කොසාරක්ඛං මහෙසිනො;
සම්මන්නිත්වාන අත්තානං, ථෙරො ධම්මමපුච්ඡි සො.

35.

තථා සම්මන්නිය’ත්තානං, ධම්මාසනාගතො සයං;
විස්සජ්ජෙසි තමානන්ද-ත්ථෙරො ධම්මමසෙසතො.

36.

වෙදෙහමුනිනා තෙන, විස්සජ්ජිතකමෙන තෙ;
සබ්බෙ සජ්ඣායමකරුං, ධම්මං ධම්මත්ථකොවිදා.

37.

එවං සත්තහි මාසෙහි, ධම්මසංගීති නිට්ඨිතා;
සබ්බලොකහිතත්ථාය, සබ්බලොකහි තෙහි සා.

38.

මහාකස්සපථෙරෙන, ඉදං සුගතසාසනං;
පඤ්චවස්සසහස්සානි, සමත්ථං වත්තනෙ කතං.

39.

අතීව ජාතපාමොජ්ජා, සන්ධාරකජලන්තිකා;
සංගීතිපරියොසානෙ, ඡද්ධාකම්පි මහාමහී.

40.

අච්ඡරියානි චා’හෙසුං, ලොකෙනෙකානිනෙකධා;
ථෙරෙහෙව කතත්තා ච, ථෙරියායං පරම්පරා.

41.

පඨමං සඞ්ගහං කත්වා, සබ්බලොකහිතං බහුං;
තෙ යාවතායුකං ඨත්වා, ථෙරා සබ්බෙපි නිබ්බුතා.

42.

ථෙරා’පි තෙ මතිපදීපහතන්ධකාරා,
ලොකන්ධකාරහනනම්හි මහාපදීපා;

නිබ්බාපිතා මරණඝොරමහානිලෙන,
තෙනාපි ජීවිතමදං මතිමා ජහෙයාාති.

සුජනප්පසාදංසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

පඨමධම්මසංගීතිනාම

තතියො පරිච්ඡෙදො.

චතුත්ථ පරිච්ඡෙද

දුතිය සංගීති

1.

අජාතසත්තු පුත්තො තං, ඝාතෙත්වා'දායි භද්දකො;
රජ්ජං සොළසවස්සානි, කාරෙසි මිත්තදූභිකො.

2.

උදයභද්ද පුත්තො තං, ඝාතෙත්වා අනුරුද්ධකො;
අනුරුද්ධස්ස පුත්තො තං, ඝාතෙත්වා මුණ්ඩනාමකො.

3.

මිත්තද්දුනො දුම්මතිනො, තෙ'පි රජ්ජමකාරයුං;
තෙසං උභින්නං රජ්ජෙසු, අට්ඨවස්සාන'තික්කමුං.

4.

මුණ්ඩස්ස පුත්තො පිතරං, ඝාතෙත්වා නාගදාසකො;
චතුවීසතිවස්සානි, රජ්ජං කාරෙසි පාපකො.

5.

පිතුඝාතකවංසො'ය, මීතිකුද්ධා'ථ නාගරා;
නාගදාසක රාජානං, අපනෙත්වා සමාගතා.

6.

සුසුනාගොති පඤ්ඤාතං, අමච්චං සාධුසම්මතං;
රජ්ජෙ සමභිසිඤ්ජිංසු, සබ්බෙසං හිතමානසා.

7.

සො අට්ඨාරසවස්සානි, රාජා රජ්ජමකාරයි;
කාළාසො කො තස්ස පුත්තො, අට්ඨවීසති කාරයි.

8.

අතීතෙ දසමෙ වස්සෙ, කාළාසොකස්ස රාජිනො;
සම්බුද්ධපරිනිබ්බානා, එවං වස්සසතං අහු.

9.

තදා වෙසාලියා භික්ඛූ, අනෙකා වජ්ජිපුත්තකා;
සිඞ්ගීලොණං ද්වඞ්ගුලඤ්ච, තථා ගාමන්තරම්පි ච.

10.

ආවාසා’නුමතා’චිණ්ණං, අමථිතං ජලොගි ච;
නිසීදනං අදසකං, ජාතරූපාදිකං ඉති.

11.

දසවත්ථූනි දීපෙසුං, කප්පන්තීති අලජ්ජිනො;
තං සුත්වාන යසත්ථෙරො, එවං වජ්ජීසු චාරිකං.

12.

ඡළභිඤ්ඤො බලප්පත්තො, යසො කාකණ්ඩකත්‍රජො;
තං සමෙතුං සඋස්සාහො, තත්ථාගමි’මහාවනං.

13.

ඨපෙත්වා’පොසථග්ගෙ තෙ, කංසපාතිං සහොධකං;
කහාපණාදිං සඞ්ඝස්ස, දෙථ’නා’හු උපාසකෙ.

14.

න කප්පතෙ තං මා දෙථ, ඉති ථෙරො සවාරයි;
පටිසාරණියං කම්මං, යසත්ථෙරස්ස තෙ කරුං.

15.

යාචිත්වා අනුදූතං සො, සහ තෙන පුරං ගතො;
අත්තනො ධම්මවාදිත්තං, සඤ්ඤාපෙත්වා’ග සාගරෙ.

16.

අනුදූතවචො සුත්වා, තමුක්ඛිපිතුමාගතා;
පරික්ඛිපිය අට්ඨංසු, ඝරං ථෙරස්ස භික්ඛවො.

17.

ථෙරො උග්ගම්ම නභසා, ගන්ත්වා කොසම්බියං තතො;
පාවෙය්‍යකා වන්තිකානං, භික්ඛූනං සන්තිකං ලහුං.

18.

වෙසෙසි දූතෙතු සයං, ගන්ත්වා’හො ගඞ්ගපබ්බතං;
ආහ සම්භූතත්ථෙරස්ස, තං සබ්බං සාණවාසිනො.

19.

පාවෙය්‍යකා සට්ඨීථෙරා, අසීතා’වන්තිකාපි ච;
මහාඛීණාසවා සබ්බෙ, අහොගඞ්ගම්හි ඔතරුං.

20.

භික්ඛවො සන්නිපතිතා, සබ්බෙ තත්ථ තතො තතො;
ආසුං නවුතිසහස්සානි, මන්තෙත්වා අඛිලා’පි තෙ.

21.

සොරෙය්‍ය රෙවතත්ථෙරං, බහුස්සුත මනාසවං;
තං කාලපමුඛං ඤත්වා, පස්සිතුං නික්ඛමිංසු තං.

22.

ථෙරො තම්මන්තනං සුත්වා, වෙසාලිං ගන්තුමෙව සො;
ඉච්ඡන්තො ඵාසුගමනං, තතො නික්ඛමි තඞ්ඛණං.

23.

පාතො පාතොව නික්ඛන්ත-ට්ඨානං තෙන මහත්තනා;
සායං සායමුපෙන්තානං, සහජොතියමද්දසුං.

24.

තත්ථ සම්භූතත්ථෙරෙන, යසත්ථෙරො නියොජිතො;
සද්ධම්මසවනන්තෙ තං, රෙවතථෙර මුත්තමං.

25.

උපෙච්ච දසවත්ථූනි, පුච්ඡී ථෙරො පටික්ඛිපි;
සුත්වා’ධිකරණං තඤ්ච, නිසෙධෙමාති අබ්‍රවි.

26.

පාපාපි පක්ඛං පෙක්ඛන්තා, රෙවතත්ථෙර මුත්තමං;
සාමණකං පරික්ඛාරං, පටියාදිය තෙ බහුං.

27.

සීඝං නාවාය ගන්ත්වාන, සහජාතිසමීපගා;
කරොන්ති භත්තවිස්සග්ගං, භත්තකාලෙ උපට්ඨිතෙ.

28.

සහජාතිං ආවසන්තො, සාළථෙරො විචින්තියා;
පාචෙය්‍යකා ධම්මවාදී, ඉති පස්සි අනාසවො.

29.

උපෙච්ච තං මහාබ්‍රහ්මා, ධම්මෙ තිට්ඨාති අබ්‍රවි;
නිච්චං ධම්මෙ ඨිතත්තං සො, අත්තනො තස්ස අබ්‍රවි.

30.

තෙ පරික්ඛාරමාදාය, රෙවතත්ථෙරමද්දසුං;
ථෙරො න ගණ්හි තප්පක්ඛ-ගාහී සිස්සං පණාමයි.

31.

වෙසාලිං තෙ තතො ගන්ත්වා, තතො පුප්ඵපුරං ගතා;
වදිංසු කාළාසොකස්ස, නරින්දස්ස අලජ්ජිනො.

32.

සත්ථුස්ස නො ගන්ධකුටිං, ගොපයන්තො මයං තහිං;
මහාවනවිහාරස්මිං, වසාම වජ්ජිභූමියං.

33.

ගණ්හිස්සාම විහාර’න්ති, ගාමවාසිකසික්ඛවො;
ආගච්ඡන්ති මහාරාජ, පටිසෙධය තෙ ඉති.

34.

රාජානං දුග්ගහිතං තෙ, කත්වා වෙසාලිමාගමුං;
රෙවතත්ථෙර මූලම්හි, සහජාතියමෙත්ථ තු.

35.

භික්ඛූ සතසහස්සානි, එකාදස සමාගතා;
නවුතිඤ්ච සහස්සානි, අහු තං වත්ථු සන්තියා.

36.

මූලට්ඨෙහි විනා වත්ථු-සමනං නෙව රොචයි;
ථෙරො සබ්බෙපි භික්ඛූ තෙ, වෙසාලිමාගමුං තතො.

37.

දුග්ගහිතොව සො රාජා, තත්ථාමච්චෙ අපෙසයි;
මූළ්හා දෙවානුභාවෙන, අඤ්ඤත්ථ අගමිංසු තෙ.

38.

පෙසෙත්වා තෙ මහීපාලො, තං රත්තිං සුපිනෙනසො;
අපස්සි සකමත්තානං, පක්ඛිත්තං ලොහකුම්භියං.

39.

අතිභීතො අහු රාජා, තමස්සා සෙතු මාගමා;
භගිනී නන්දථෙරී තු, ආකාසෙන අනාසවා.

40.

භාරියං තෙ කතං කම්මං, ධම්මිකෙ’යෳ ඛමාපය;
පක්ඛො තෙසං භවිත්වා ත්වං, කුරු සාසනපග්ගහං.

41.

එවං කතෙ සොත්ථි තුය්හං, හෙස්සතීති අපක්කමි;
පසාතෙයෙව වෙසාලිං, ගන්තුං නික්ඛමි භූපති.

42.

ගන්ත්වා මහාවනං භික්ඛු-සඞ්ඝං සො සන්නිපාතිය;
සුත්වා උභින්නං වාදඤ්ච, ධම්මපක්ඛඤ්ච රොචිය.

43.

ඛමාපෙත්වා ධම්මිකෙ තෙ, භික්ඛූ සබ්බෙ මහීපති;
අත්තනො ධම්මපක්ඛත්තං, වත්වා තුම්හෙ යථාරුචි.

44.

සම්පග්ගහං සාසනස්ස, කරොථාති ච භාසිය;
දත්වා ච තෙසං ආරක්ඛං, අගමාසි සකං පුරං.

45.

නිච්ඡෙතුං තානි වත්ථූනි, සඞ්ඝො සන්නිපතී තදා;
අනග්ගානි තත්ථ භස්සානි, සඞ්ඝමජ්ඣෙ අජායිසුං.

46.

තතො සො රෙවතත්ථෙරො, සාවෙත්වා සඞ්ඝමජ්ඣගො;
උබ්බාහිකාය තං වත්ථුං, සමෙතුං නිච්ඡයං අකා.

47.

පාචිනකෙච චතුරො, චතුරො පාවෙය්‍යකෙපි ච;
උබ්බාහිකාය සම්මන්නි, භික්ඛූ තං වත්ථු සන්තියා.

48.

සබ්බකාමී ච සාළ්හො ච, ඛුජ්ජසොභිතනාමකො;
වාසභගාමිකො චාති, ථෙරො පාචිනකා ඉමෙ.

49.

රෙවතො සාණසම්භූතො,
යසො කාකොණ්ඩකත්‍රජො;
සුමනො චාති චත්තාරො,
ථෙරා පාවෙය්‍යකා ඉමෙ.

50.

සමෙතුං තානි වත්ථූනි, අප්පසද්දං අනාකුලං;
අගමුං වාලුකාරාමං, අට්ඨත්ථෙරා අනාසවා.

51.

දහරෙනා’ජි තෙ නෙත්ථ, පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ සුභෙ;
නිසීදිංසු මහාථෙරා, මහාමුනි මතඤ්ඤුනො.

52.

තෙසු වත්ථූසු එකෙකං, කමතො රෙවතො මහා;
ථෙරො ථෙරං සබ්බකාමිං, පුච්ඡී පුච්ඡාසු කොවිදො.

53.

සබ්බකාමී මහාථෙරො, තෙන පුට්ඨො’ථ බ්‍යාකරි;
සබ්බානි තානි වත්ථූනි, න කප්පන්තීති සුත්තතො.

54.

නිහනිත්වා’ධිකරණං, තං තෙ තත්ථ යථාක්කමං;
තථෙව සඞ්ඝමජ්ඣෙපි, පුච්ඡාවිස්සජ්ජනං කරුං.

55.

නිග්ගහං පාපභික්ඛූනං, දසවත්ථුකදීපනං;
තෙසං දසසහස්සානං, මහාථෙරො අකංසු තෙ.

56.

සබ්බකාමී පුථවියා, සඞ්ඝත්ථෙරො තදා අහු;
සො වීසං වස්සසතිකො, තදා’සි උපසම්පදා.

57.

සබ්බකාමී ච සාළ්හො ච,
රෙවතො ඛුජ්ජසොභිතො;
යසො කාකොණ්ඩකසුතො,
සම්භූතො සාණවාසිකො.

58.

ථෙරා ආනන්දත්ථෙරස්ස, එතෙ සද්ධිවිහාරිනො;
වාසභගාමිකො චෙව, සුමනො ච දුවෙ පන.

59.

ථෙරා’නුරුද්ධත්ථෙරස්ස, එතෙ සද්ධිවිහාරිනො;
අට්ඨ ථෙරා’පි ධඤ්ඤා තෙ, දිට්ඨපුබ්බා තථාගතං.

60.

භික්ඛූ සතසහස්සානි, ද්වාදසාසුං සමාගතා;
සබ්බෙසං රෙවතත්ථෙරො, භික්ඛූනංපමුඛොතදා.

61.

තතො සො රෙවතත්ථෙරො, සද්ධම්මට්ඨිතියා චිරං;
කාරෙතුං ධම්මසංගීතිං, සබ්බභික්ඛුසමූහතො.

62.

පභින්නත්ථාදිඤාණානං, පිටකත්තයධාරිනං;
සතානි සත්තභික්ඛූනං, අරහන්තානමුච්චිනි.

63.

තෙ සබ්බෙ වාලුකාරාමෙ, කාළාසොකෙන රක්ඛිතා;
රෙවතත්ථෙරපාමොක්ඛා, අකරුං ධම්මසඞ්ගහං.

64.

පුබ්බෙ කතං තථා එව, ධම්මං පච්ඡා ච භාසිතං;
ආදාය නිට්ඨපෙසුං තං, එතං මාසෙහි අට්ඨහි.

65.

එවං දුතියසංගීතිං, කත්වා තෙපි මහායසා;
ථෙරා දොසක්ඛයං පත්තා, පත්තාකාලෙන නිබ්බුතිං.

66.

ඉති පරමමතීනං පත්තිපත්තබ්බකානං,

තිභවහිතකරානං ලොකනාථෙරසානං;
සුමරියමරණං තං සඞ්ඛතා සාරකත්තං,
පරිගණියමසෙසං අප්පමත්තො භවෙය්‍යාති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ

මහාවංසෙ දුතියසංගීති නාම

චතුත්ථො පරිච්ඡෙදො.

පඤ්චම පරිච්ඡෙද

තතියධම්මසංගීති

1.

යා මහාකස්සපාදීහි, මහාථෙරෙහි ආදිතො;
කතා සද්ධම්ම සංගීති, ථෙරියා’ති පවුච්චති.

2.

එකො’ව ථෙරවාදො සො, ආදිවස්සසතෙ අහු;
අඤ්ඤාචරියවාදාතු, තතො ඔරං අජායිසුං.

3.

තෙහි සංගීතිකාරෙහි, ථෙරෙහි දුතියෙහි තෙ;
නිග්ගහිතා පාපභික්ඛූ, සබ්බෙ දසසහස්සකා.

4.

අකංසා’චරියවාදං තෙ, මහාසංගීතිනාමකා;
තතො ගොකුලිකා ජාතා, එකබ්බොහාරිකාපි ච.

5.

ගොකුලිකෙහි පණ්ණත්ති-වාදා බාහුලිකාපි ච;
චෙතියවාදා තෙස්වෙව, සමතාසඞ්ඝිකා ඡ තෙ.

6.

පුනාපි ථෙරවාදෙහි, මහිංසාසකභික්ඛවො;
වජ්ජීපුත්තකභික්ඛූ ච, දුවෙ ජාතා ඉමෙ බලු.

7.

ජාතා’ථ ධම්මුත්තරියා, භද්‍රයානිකභික්ඛවො;

ජන්නාගාරා සම්මිතියා, වජ්ජිපුත්තියභික්ඛුහි.

8.
මහිංසාසකභික්ඛුහි, භික්ඛූ සබ්බත්ථ වාදිනො;
ධම්මගුත්තියභික්ඛූ ච, ජාතා ඛලු ඉමෙ දුවෙ.

9.
ජාතා සබ්බත්ථිවාදීහි, කස්සපියා තතො පන;
ජාතා සඞ්කන්තිකා භික්ඛූ, සුත්තවාදා තතො පන.

10.
ථෙරවාදෙන සහ තෙ, හොන්ති ද්වාදසි’මෙපි ච;
පුබ්බෙ වුත්තඡවාදා ච, ඉති අට්ඨාරසා හිලා.

11.
සත්තරසාපි දුතියෙ, ජාතා වසස්සතෙ ඉති;
අඤ්ඤාචරියවාදා තු, තතො ඕරමජායිසුං.

12.
හෙමතා රාජගිරියා, තථා සිද්ධත්ථිකාපි ච;
පුබ්බසෙලියභික්ඛූ ච, තථා අපරසෙලියා.

13.
වාජිරියා ඡ එතෙහි, ජම්බුදීපම්හි භින්නකා;
ධම්මරුචි ච සාගලියා, ලංකාදීපම්හි භින්නකා.

ආචරියකුලවාදකථා නිට්ඨිතා.

ධම්මාසොකාභිසෙක

14.
කාළාසොකස්ස පුත්තා තු, අහෙසුං දසභාතිකා;
බාවීසතිං තෙ වස්සානි, රජ්ජං සමනුසාසිසුං.

15.
නව නන්දා තතො ආසුං, කමෙනෙව නරාධිපා;
තෙ’පි බාවීසවස්සානි, රජ්ජං සමනුසාසිසුං.

16.
මොරියානං ඛත්තියානං, වංසෙ ජාතං සිරිධරං;

චන්දගුත්තොති පඤ්ඤාතං, චාණක්කො බ්‍රාහ්මණො තතො.

17.

නවමං ධනනන්දං තං, ඝාතෙත්වා චණ්ඩකොධසා;
සකලෙ ජම්බුදීපස්මිං, රජ්ජෙ සමභිසිඤ්චි සො.

18.

සො චතුවීසවස්සානිං, රාජා රජ්ජමකාරයි;
තස්ස පුත්තො බින්දුසාරො, අට්ඨවීසති කාරයි.

19.

බින්දුසාරසුතා ආසුං, සතං එකො ච විස්සුතා;
අසොකො ආසි තෙසං තු, පුඤ්ඤතෙජොබලිද්ධිකො.

20.

වෙමාතිකෙ භාතරො සො, හන්ත්වා එකූනකං සතං;
සකලෙ ජම්බුදීපස්මිං, එකරජ්ජමපාපුණි.

21.

ජිනනිබ්බානතො පච්ඡා, පුරෙ තස්සාභිසෙකතො;
සාට්ඨාරසං වස්සසත-ද්වයමෙවං විජානිය.

22.

පත්වා චතූහි වස්සෙහි, එකරජ්ජං මහායසො;
පුරෙ පාටලිපුත්තස්මිං, අත්තානමභිසෙචයි.

23.

තස්සා’භිසෙකෙන සමං, ආකාසෙ භූමියං තථා;
යොජනෙ යොජනෙ ආණා, නිච්චං පවත්තිතා අහු.

24.

අනොතත්තො දකාකාජෙ, අට්ඨනෙසුං දිනෙ දිනෙ;
දෙවා දෙවො අකා තෙහි, සංවිභාගං ජනස්සච.

25.

නාගලතාදන්තකට්ඨං, ආනෙසුං හිමවන්තතො;
අනෙකෙසං සහස්සානං, දෙවා එව පහොනකං.

26.

අගදා’මලකඤ්චෙව, තථාගද හරිතකං;
තතො’ව අමපක්කඤ්ච, වණ්ණගන්ධරසුත්තමං.

27.
පඤ්චවණ්ණානි වත්ථානි, තත්ථපුඤ්ජනපට්ටකං;
පීතඤ්ච දිබ්බපානඤ්ච, ඡද්දන්තදහතො මරූ.

28.
මරන්තා නගරෙ තස්මිං, මිගසූකරපක්ඛිනො;
ආගන්ත්වාන මහානසං, සයමෙව මරන්ති ච.

29.
ගාවො තත්ථ චරාපෙත්වා, වජමානෙන්ති දීපිනො;
ඛෙත්ත වත්ථුතළාකාදිං, පාලෙන්ති මිගසූකරා.

30.
සුමනං පුප්ඵපටකං, අභුත්තං දිබ්බමුප්පලං;
විලෙපනං අඤ්ජනඤ්ච, නාගානාගාවිමානතො.

31.
සාලිවාහසහස්සානි, නවුතිං තු සුවා පන;
ඡද්දන්තදහතොයෙව, ආහරිංසු දිනෙ දිනෙ.

32.
තෙ සාලිනිත්ථුසකණෙ, අඛණ්ඩෙත්වාන තණ්ඩුලෙ;
අකංසු මූසිකා තෙහි, භත්තං රාජකුලෙ අහු.

33.
අකංසු සස්සතං තස්ස, මධූනි මධුමක්ඛිකා;
තථා කම්මාරසාලාසු, අච්ඡාකූටානි පාතයුං.

34.
කරවිකා සකුණිකා, මනුඤ්ඤමධුරස්සරා;
අකංසු තස්සා’ගන්ත්වාන, රඤ්ඤො මධුරවස්සිතං.

35.
රාජා’භිසිත්තො සො’සොකො,
කුමාරං තිස්සසව්හයං;
කණිට්ඨං සංසොදරියං, උපරජ්ජෙ’භිසෙචයි.

පටුන

ධම්මාසොකාභිසෙකො නිට්ඨිතො

නිග්‍රොධසාමණෙර දස්සන

36.
පිතා සට්ඨිසහස්සානි, බ්‍රාහ්මණෙ බ්‍රහ්මපක්ඛිකෙ;
භොජෙසි සොපි තෙයෙව, තීණි වස්සානි භොජයි.

37.
දිස්වා’නුපසමං තෙසං, අසොකො පරිවෙසනෙ;
විචෙය්‍ය දානං දස්සන්ති, අමච්චෙ සන්නියොජිය.

38.
ආණාපයිත්වා මතිමා, නානාපාසණ්ඩිකෙ විසුං;
වීමංසිත්වා නිසජ්ජාය, භොජාපෙත්වා විසජ්ජයි.

39.
කාලෙ වාතායනගතො, සන්තං රච්ඡාගතං යතිං;
නිග්‍රොධසාමණෙරං සො, දිස්වා චිත්තං පසාදයි.

40.
බින්දුසාරස්ස පුත්තානං, සබ්බෙසං ජෙට්ඨභාතුනො;
සුමනස්ස කුමාරස්ස, පුත්තො සො හි කුමාරකො.

41.
අසොකො පිතරා දින්නං, රජ්ජමුජ්ජෙනියඤ්හි සො;
හිත්වා’ගතො පුප්ඵපුරං, බින්දුසාරෙ ගිලානකෙ.

42.
කත්වා පුරං සකායත්තං, මතෙ පිතරි භාතරං;
ඝාතෙත්වා ජෙට්ඨකං රජ්ජං, අග්ගහෙසි පුරෙ වරෙ.

43.
සුමනස්ස කුමාරස්ස, දෙවී තන්නාමිකා තතො;
ගබ්භිනී නික්ඛමිත්වාන, පාචිනද්වාරතො බහි.

44.
චණ්ඩාලගාම මගමා, තත්ථ නිග්‍රොධදෙවතා;
තමාලපියනාමෙන, මා පත්වා සරකං අදා.

45.

තදහෙ’ව වරං පුත්තං, විජායිත්වා සුතස්ස සා;
නිග්‍රොධොති අකා නාමං, දෙවතා නුග්ගහානුගා.

46.

දිස්වා තං ජෙට්ඨචණ්ඩාලො, අත්තනො සාමිනිං විය;
මඤ්ඤන්තො තං උපට්ඨාසි, සත්තවස්සානි සාධුකං.

47.

තං මහාවරුණො ථෙරො, තදා දිස්වා කුමාරකං;
උපනිස්සය සම්පන්නං, අරහා පුච්ඡි මාතරං.

48.

පබ්බාජෙසි ඛුරග්ගෙ සො, අරහත්තමපාපුණි;
දස්සනායො’ප ගච්ඡන්තො, සො තතො මාතුදෙවියා.

49.

දක්ඛිණෙන ච ද්වාරෙන, පවිසිත්වා පුරුත්තමං;
තං ගාමගාමිමග්ගෙන, යාති රාජඞ්ගණෙ තදා.

50.

සන්තාය ඉරියා යස්මිං, පසීදි සමහීපති;
පුබ්බෙ’ව සන්නිවාසෙන, පෙමං තස්මිං අජායථ.

51.

පුබ්බෙ කිර තයො ආසුං, භාතරො මධු වාණිජා;
එකො මධුං වික්කිණාති, ආහරන්ති මධුං දුවෙ.

52.

එකො පච්චෙකසම්බුද්ධො, වණරොගාතුරො අහු;
අඤ්ඤො පච්චෙකසම්බුද්ධො, තදත්ථං මධුවත්ථිකො.

53.

පිණ්ඩචාරිකවත්තෙන, නගරං පාවිසී තදා;
තිත්ථං ජලත්ථං ගච්ඡන්ති, එකා චෙටී තමද්දස.

54.

පුච්ඡිත්වා මධුකාමත්තං, ඤත්වා හත්ථෙන ආදිසි;
එසො මධ්වාපණො භන්තෙ, තත්ථ ගච්ඡා’ති අබ්‍රවි.

55.

තත්ථ පත්තස්ස බුද්ධස්ස, වාණිජො සො පසාදවා;
විස්සන්දයන්තො මුඛතො, පත්තපූරං මධුං අදා.

56.

පුණ්ණඤ්ච උප්පතන්තඤ්ච, පතිතඤ්ච මහීතලෙ;
දිස්වා මධුං පසන්නො සො, එවං පණිදහී තදා.

57.

ජම්බුදීපෙ එකරජ්ජං, දානෙනා’නෙන හොතු මෙ;
ආකාසෙ යොජනෙ ආණා, භූමියං යොජනෙති ච.

58.

භාතරෙ ආගතෙ ආහ, එදිසස්ස මධුං අදං;
අනුමොදථ තුම්හෙ තං, තුම්හාකඤ්ච යතො මධු.

59.

ජෙට්ඨයො ආහ අතුට්ඨයො සො,
චණ්ඩාලො නූන සොසියං;
නිවාසෙන්තීති චණ්ඩාලා,
කාසායානි සදා ඉති.

60.

මජ්ඣො පච්චෙකබුද්ධං තං, ඛිපපාරණ්ණවෙ ඉති;
පත්තිදානවචො තස්ස, සුත්වා තෙ චානුමොදිසුං.

61.

ආපණා දෙසිකං යාතු, දෙවිත්තං තස්ස පත්ථයි;
ආදිස්සමානසන්ධි ච, රූපං අතිමනොරමං.

62.

අසොකො මධුදො’සන්ධි-මිත්තාදෙවී තු චෙටිකා;
චණ්ඩාලවාදී නිග්‍රොධො, තිස්සො සො පාරවාදිකො.

63.

චණ්ඩාලවාදී චණ්ඩාල-ගාමෙ ආසි යතො තු සො;
පත්ථෙසි මොක්ඛං මොක්ඛඤ්ච, සත්ත වස්සොව පාපුණි.

64.

නිවිට්ඨපෙමො තස්මිං සො, රාජා’ති තුරිතො තතො;
පක්කොසාපෙසි තං සො තු, සන්තවුත්ති උපාගමි.

65.
නිසීද තාතා’නුරූපෙ, ආසනෙ තා’හ භූපති;
අදිස්වා භික්ඛුමඤ්ඤං සො, සීහාසනමුපාගමි.

66.
තස්මිං පල්ලඞ්කමායාතෙ, රාජාඉති විචින්තයි;
අජ්ජා’යං සාමණෙරො මෙ, ඝරෙ හෙස්සති සාමිකො.

67.
ආලම්බිත්වා කරං රඤ්ඤො, සො පල්ලඞ්කෙ සමාරුහි;
නිසීදි රාජපල්ලඞ්කෙ, සෙතච්ඡත්තස්ස හෙට්ඨතො.

68.
දිස්වා තථා නිසින්නං තං, අසොකො සො මහීපති;
සම්භාවෙත්වාන ගුණතො, තුට්ඨො’තීව තදා අහු.

69.
අත්තනො පටියත්තෙන, ඛජ්ජභොජ්ජෙන තප්පිය;
සම්බුද්ධදෙසිතං ධම්මං, සාමණෙරමපුච්ඡිතං.

70.
තස්ස’ප්පමාදවග්ගං සො, සාමණෙරො අභාසථ;
තං සුත්වා භූමිපාලො සො, පසන්නො ජිනසාසනෙ.

71.
අට්ඨ තෙ නිච්චභත්තානි, දම්මි තාතා’ති ආහ තං;
උපජ්ඣායස්ස මෙ රාජ, තානි දම්මීති ආහ සො.

72.
පුන අට්ඨසු දින්නෙසු, තාන’දා චරියස්ස සො;
පුන අට්ඨසු දින්නෙසු, භික්ඛුසඞ්ඝස්ස තාන’දා.

73.
පුන අට්ඨසු දින්නෙසු, අධිවාසෙසි බුද්ධිමා;
ද්වත්තිංසභික්ඛූ ආදාය, දුතියදිවසෙ ගතො.

74.

සහත්ථා තප්පිතො රඤ්ඤා, ධම්මං දෙසිය භූපතිං;
සරණෙසු ච සීලෙසු, ඨපෙසි සමහාජනං.

නිග්‍රොධසාමණෙරදස්සනං

සාසනප්පවෙස

75.

තතො රාජා පසන්නො සො, දිගුණෙන දිනෙ දිනෙ;
භික්ඛූ සට්ඨිසහස්සානි, අනුපුබ්බෙනු'පට්ඨහි.

76.

තත්ථියානං සහස්සානි, නිකඩ්ඪිත්වාන සට්ඨිසො;
සට්ඨිභික්ඛුසහස්සානි, ඝරෙ නිච්චමභොජයි.

77.

සට්ඨිභික්ඛුසහස්සානි, භොජෙතුං තුරිතො හි සො;
පටියාදාපයිත්වාන, ඛජ්ජභොජ්ජං මහාරහං.

78.

භූසාපෙත්වාන නගරං, ගන්ත්වා සඞ්ඝං නිමන්තිය;
ඝරං නෙත්වාන භොජෙත්වා, දත්වා සාමණකං බහුං.

79.

සත්ථාරා දෙසිතො ධම්මො, කිත්තකොති අපුච්ඡථ;
බ්‍යාකාසි මොග්ගලිපුත්තො, තිස්සත්ථෙරො තදස්සතං.

80.

සුත්වාන චතුරාසීති, ධම්මක්ඛන්ධා'ති සො'බ්‍රවි;
පූජෙමි තෙ'හං පච්චෙකං, විහාරෙනා'ති භූපති.

81.

දත්වා තදා ඡන්නවුති-ධනකොටිං මහීපති;
පුරෙසු චතුරාසීති-සහස්සෙසු මහීතලෙ.

82.

තත්ථ තත්ථෙ'ව රාජූහි, විහාරෙ ආරභාපයි;
සයං අසොකාරාමං තු, කාරාපෙතුං සමාරභි.

83.

රතනත්තයනිග්‍රොධ-ගිලානානන්ති සාසනෙ;
පච්චෙකං සතසහස්සං, සො දාපෙසි දිනෙ දිනෙ.

84.

ධනෙන බුද්ධදින්නෙන, ථූපපූජා අනෙකධා;
අනෙකෙසු විහාරෙසු, අනෙකෙ අකරුං සදා.

85.

ධනෙන ධම්මදින්නෙන, පච්චයෙ චතුරො වරෙ;
ධම්මධරානං භික්ඛූනං, උපනෙතුං සදා නරා.

86.

අනොතත්තොදකාජෙසු, සඞ්ඝස්ස චතුරො අදා;
තෙ පිටකානං ථෙරානං, සට්ඨියෙ'කං දිනෙ දිනෙ.

87.

එකං අසන්ධිමිත්තාය, දෙවියා තු අදාපයි;
සයං පන ද්වෙයෙව, පරිභුඤ්ජි මහීපති.

88.

සට්ඨිභික්ඛුසහස්සානං, දන්තකට්ඨං දිනෙ දිනෙ;
සොළසිත්ථිසහස්සානං, අදා නාගලතාව්හයං.

89.

අථෙකදිවසං රාජා, චතුසම්බුද්ධදස්සිනං;
කප්පායුකං මහාකාළං, නාගරාජං මහිද්ධිකං.

90.

සුණිත්වා තමානෙතුං, සොණ්ණසඞ්ඛලිබන්ධනං;
පෙසයිත්වා තමානෙත්වා, සෙතච්ඡත්තස්ස හෙට්ඨතො.

91.

පල්ලඞ්කම්හි නිසීදෙත්වා, නානාපුප්ඵෙහි පූජිය;
සොළසිත්ථිසහස්සෙහි, පරිවාරිය අබ්‍රවි.

92.

සද්ධම්මචක්කවත්තිස්ස, සම්බුද්ධස්ස මහෙසිනො;
රූපං අනන්තඤාණස්ස, දස්සෙහි මම භො ඉති.

93.

ද්වත්තිංසලක්ඛණූපෙතං, අසීතිබ්‍යඤ්ජනුජ්ජලං;
බ්‍යාමප්පභාපරික්ඛිත්තං, කෙතුමාලාභි සොභිතං.

94.

නිම්මාසි නාගරාජා සො, බුද්ධරූපං මනොහරං;
තං දිස්වා’ති පසාදස්ස, විම්හයස්ස ච පූරිතො.

95.

එතෙන නිම්මිතං රූපං, ඊදිසං කීදිසං නුඛො;
තථාගතස්ස රූපන්ති, ආසි පිතුන්නතුන්නතො.

96.

අක්ඛිපූජන්ති සඞ්ඛාතං, තං සත්තාහං නිරන්තරං;
මහාමහං මහාරාජ, කාරාපෙසි මහිද්ධිකො.

97.

එවං මහානුභාවො ච, සද්ධො චාපි මහීපති;
ථෙරො ච මොග්ගලිපුත්තො, දිට්ඨා පුබ්බෙ වසීහි තෙ.

සාසනප්පවෙසො නිට්ඨිතො.

මොග්ගලිපුත්තතිස්සථෙරාදයො

98.

දුතියෙ සඞ්ගහෙ ථෙරා, පෙක්ඛන්තා’නාගතෙහි තෙ;
සාසනොපද්දවං තස්ස, රඤ්ඤො කාලම්හි අද්දසුං.

99.

පෙක්ඛාන්තා සකලෙ ලොකෙ, තදුපද්දවඝාතකං;
තිස්සබ්‍රහ්මානමද්දක්ඛුං, අචිරට්ඨායි ජීවිතං.

100.

තෙසං සමුපසඞ්කම්ම, ආයාචිංසු මහාපතිං;
මනුස්සෙසු’පපජ්ජිත්වා, තදුපද්දවඝාතනං.

101.

අදා පටිඤ්ඤං තෙසං සො, සාසනුජ්ජොතනත්ථිකො;
සිග්ගවං චණ්ඩවජ්ජිඤ්ච අවොචුං දහරෙ යති.

102.

අට්ඨාරසාදිකා වස්ස-සතා උපරි හෙස්සති;
උපද්දවො සාසනස්ස, න සම්භොස්සාම තං මයං.

103.

ඉමං තුම්හා’ධිකරණං, නොපගඤ්ඡිත්ථ භික්ඛවො;
දණ්ඩකම්මාරහා තස්මා, දණ්ඩකම්මපදඤ්හි වො.

104.

සාසනුජ්ජොතනත්ථාය, තිස්සබ්‍රහ්මා මහාපති;
මොග්ගලිබ්‍රාහ්මණඝරෙ, පටිසන්ධිං ගහෙස්සති.

105.

කාලෙ තුම්හෙසු එකො තං, පබ්බාජෙතු කුමාරකං;
එකො තං බුද්ධවචනං, උග්ගණ්හාපෙතු සාධුකං.

106.

අහු උපාලිථෙරස්ස,
ථෙරො සද්ධිවිහාරිකො;
දාසකො සොණකො තස්ස,
ද්වෙ ථෙරා සොණකස්සිමෙ.

107.

අහු වෙසාලියං පුබ්බෙ-දාසකො නාම සොත්ථියො;
තිසිස්සසතජෙට්ඨො සො, වසං ආචරියන්තිකෙ.

108.

ද්වාදසවස්සිකොයෙව, වෙදපාරගතො චරං;
සසිස්සො වාලිකාරාමෙ, වසන්තං කතසඞ්ගහං.

109.

උපාලිථෙරං පස්සිත්වා, නිසීදිත්වා තදන්තිකෙ;
වෙදෙසු ගණ්ඨිඨානානි, පුච්ඡි සො තානි බ්‍යාකරි.

110.

සබ්බධම්මානුපතිතො, එකධම්මො හි මාණව;
සබ්බෙ ධම්මා ඔසරන්ති, එකධම්මො හි කො නු සො.

111.

ඉච්චාහ නාමං සන්ධාය, ථෙරො මාණවකො තු සො;
නා’ඤ්ඤාසි පුච්ඡිතො මන්තො, බුද්ධමන්තොති භාසිතො.

112.

දෙහීති ආහ සො ආහ, දෙම නො වෙසධාරිනො;
ගුරුං ආපුච්ඡි මන්තත්ථං, මාතරං පිතරං තථා.

113.

මාණවානං සතෙහෙ’ස, තීහි ථෙරස්ස සන්තිකෙ;
පබ්බජිත්වාන කාලෙන, උපසම්පජ්ජි මාණවො.

114.

ඛීණාසවසහස්සං සො, දාසකත්ථෙරජෙට්ඨකං;
උපාලිථෙරො වාචෙසි, සකලං පිටකත්තයං.

115.

ගණනා වීතිවත්තා තෙ, සෙසා’රිය පුථුජ්ජනා;
පිටකානුග්ගහිතානි, යෙහි ථෙරස්ස සන්තිකෙ.

116.

කාසීසු කොසලො නාම, සත්ථවාහසුතො අහු;
ගිරිබ්බජං වණිජ්ජාය, ගතො මාතාපිතූහි සො.

117.

අගා වෙළුවනං පඤ්ච-දසවසො කුමාරකො;
මාණවං පඤ්චපඤ්ඤාස, පරිවාරිය තං ගතා.

118.

සගණං දාසකං ථෙරං, තත්ථ දිස්වා පසීදිය;
පබ්බජ්ජං යාචි සො ආහ, තවා’පුච්ඡ ගුරුං ඉති.

119.

භත්තත්තයමභුඤ්ජිත්වා, සොණකො සො කුමාරකො;
මාතාපිතූහි කාරෙත්වා, පබ්බජ්ජානුඤ්ඤමාගතො.

120.

සද්ධිං තෙහි කුමාරෙහි, දාසකත්ථෙරසන්තිකෙ;
පබ්බජ්ජං උපසම්පජ්ජ, උග්ගණ්හි පිටකත්තයං.

121.

ඛීණාසවසහස්සස්ස, ථෙරසිස්ස ගණස්ස සො;
අහොසි පිටකඤ්ඤුස්ස, ජෙට්ඨකො සොණකො යති.

122.

අහොසි සිග්ගවො නාම, පුරෙ පාටලිනාමකො;
පඤ්ඤවා’මච්චතනයො, අට්ඨාරසසමො තු සො.

123.

පාසාදෙසු වසං තීසු, ඡළඞ්ඝඋතුසාධුසු;
අමච්චපුත්තං ආදාය, චණ්ඩවජ්ජිං සහායකං.

124.

පුරිසානං දසද්ධෙහි, සතෙහි පරිවාරිතො;
ගන්ත්වාන කුක්කුටාරාමං, සොණකත්ථෙරමද්දස.

125.

සමාපත්තිසමාපන්නං, නිසින්නං සංවුතින්ද්‍රියං;
වන්දි තෙනාලපන්තං තං, ඤත්වා සඞ්ඝමපුච්ඡිතං.

126.

සමාපත්තිසමාපන්නා, නාලපන්තී’ති ආහු තෙ;
කථන්නු වුට්ඨහන්තීති, වුත්තා ආහංසු භික්ඛවො.

127.

පක්කොසනාය සත්ථුස්ස, සඞ්ඝපක්කොසනාය ච;
යථා කාලපරිච්ඡෙදා, ආයුක්ඛයවසෙන ච.

128.

වුට්ඨහන්තීති වත්වාන, තෙසං දිස්වො’පනිස්සයං;
පාහෙසුං සඞ්ඝවචනං, වුට්ඨාය ස තහිං අගා.

129.

කුමාරො පුච්ඡි කිං භන්තෙ, නාලපිත්ථාති ආහ සො;
භුඤ්ජිම්හ භුඤ්ජිතබ්බන්ති, ආහ භොජෙථ නො අපි.

130.

ආහ අම්හාදිසෙ ජාතෙ, සක්කා භොජයිතුං ඉති;
මාතාපිතු අනුඤ්ඤාය, සො කුමාරොථ සිග්ගවො.

131.

චණ්ඩවජ්ජී ච තෙපඤ්ච-සතානි පුරිසාපි ච;
පබ්බජ්ජිත්වො’පසම්පජ්ජුං, සොණත්ථෙරස්ස සන්තිකෙ.

132.

උපජ්ඣායන්තිකෙයෙව, තෙ දුවෙ පිටකත්තයං;
උග්ගහෙසුඤ්ච කාලෙන, ඡළභිඤ්ඤං ලභිංසු ච.

133.

ඤත්වා තිස්ස පටිසන්ධිං, තතො පභුති සිග්ගවො;
ථෙරො සො සත්තවස්සානි, තං ඝරං උපසඞ්කමි.

134.

ගච්ඡාති වාචාමත්තම්පි, සත්තවස්සානි නාලභි;
අලත්ථ අට්ඨමෙ වස්සෙ, ගච්ඡාති වචනං තහිං.

135.

තං නික්ඛමන්තං පවිසන්තො, දිස්වා මොග්ගලිබ්‍රාහ්මණො;
කිඤ්චි ලද්ධං ඝරෙ නොති, පුච්ඡි ආමාති සො’බ්‍රවි.

136.

ඝරං ගන්ත්වාන පුච්ඡිත්වා, දුතියෙ දිවසෙ තතො;
මුසාවාදෙන නිග්ගණ්හි, ථෙරං ඝරමුපාගතං.

137.

ථෙරස්ස වචනං සුත්වා, සො පසන්නමනො ද්විජො;
අත්තනො පකතෙන’ස්ස, නිච්චං භික්ඛං පවත්තයි.

138.

කමෙන’ස්ස පසීදිංසු, සබ්බෙ’පි ඝරමානුසා;
භොජාපෙසි දිජො නිච්චං, නිසීදාපිය තං ඝරෙ.

139.

එවං කමෙන ගච්ඡන්තො, කාලෙ සොළසවස්සිකො;
අහු තිස්සකුමාරො සො, තිවෙදොදධිපාරගො.

140.

ථෙරො කථාසමුට්ඨානං, හෙස්සතෙ’ව ඝරෙ ඉති;
ආසනානි න දස්සෙසි, ඨපෙත්වා මාණවාසනං.

141.

බ්‍රහ්මලොකගතත්තාව, සුචිකාමො අහොසි සො;
තස්මා සො තස්ස පල්ලඞ්කො, වාසයිත්වා ලගීයති.

142.

අඤ්ඤාසනං අපස්සන්තො, ඨිතෙ ථෙරෙ සසම්භමො;
තස්ස තං ආසනං තස්ස, පඤ්ඤපෙසි ඝරෙ ජනො.

143.

දිස්වා තත්ථ නිසින්නං තං, ආගම්මා'චරියන්තිකා;
කුජ්ඣිත්වා මාණවො වාචං, අමනාපං උදීරයි.

144.

ථෙරො මාණව කිං මන්තං, ජානාසීති තමබ්‍රවි;
තමෙව පුච්ඡං ථෙරස්ස, පච්ඡා රොචෙසි මාණවො.

145.

ජානාමීති පටිඤ්ඤාය, ථෙරෙ ථෙරං අපුච්ඡිසො;
ගණ්ඨිඨානානි වෙදෙසු, තස්ස ථෙරො'ථ බ්‍යාකරි.

146.

ගහට්ඨොයෙව ථෙරො සො,
වෙදපාරගතො අහු;
න බ්‍යාකරෙය්‍ය කිං තස්ස,
පභින්නපටිසම්භිදො.

යස්ස චිත්තං උප්පජ්ජති න නිරුජ්ඣති,
තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති; න උප්පජ්ජිස්සති,
යස්ස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිසති න උප්පජ්ජිස්සති;
තස්ස චිත්තං උප්පජ්ජති, න නිරුජ්ඣතීති.

147.

තං චිත්තයමකෙ පඤ්හං, පුච්ඡි ථෙරො විසාරදො;
අන්ධකාරො විය අහු, තස්ස සො තමවොච සො.

148.

භික්ඛුකො නාම මන්තොති, බුද්ධ මන්තොති සො බ්‍රවි;
දෙහීති වුත්තෙ නොවෙස-ධාරිනො දම්මි තං ඉති.

149.

මාතාපිතූහි'නුඤ්ඤාතො, මන්තත්ථාය ස පබ්බජ්ජි;
කම්මට්ඨානමදා ථෙරො, පබ්බාජෙත්වා යථාරහං.

150.

භාවනං අනුයුඤ්ජන්තො, අචිරෙන මහාමතී;
සොතාපත්තිඵලං පත්තො, ථෙරො ඤත්වාන තං තථා.

151.

පෙසෙසි චණ්ඩවජ්ජිස්ස, ථෙරස්සන්තිකමුග්ගහං;
කාතුං සුත්තාභිධම්මානං, සොතත්ථා'කාතදුග්ගහං.

152.

තතො සො තිස්සදහරො, ආරභිත්වා විපස්සනං;
ඡළභිඤ්ඤො අහු කාලෙ, ථෙරභාවඤ්ච පාපුණි.

153.

අතීව පාකටො ආසි, චන්දො'ව සූරියො'වසො;
ලොකො තස්ස වචො'මඤ්ඤී, සම්බුද්ධස්ස වචොපිය.

මොග්ගලිපුත්තතිස්සථෙරොදයො නිට්ඨිතො.

154.

එකාහං උපරාජා සො, අදක්ඛි මිගවං ගතො;
කීළමානෙ මිගෙ'රඤ්ඤෙ, දිස්වා එතං විචින්තයි.

155.

මිගාපි එවං කීළන්ති, අරඤ්ඤෙ තිණගොචරා;
න කීළිස්සන්ති කිං භික්ඛූ, සුඛාහාරවිහාරිනො.

156.

අත්තනො චින්තිතං රඤ්ඤො, ආරොචෙසි ඝරං ගතො;
සඤ්ඤාපෙතුං තු සත්තාහං, රජ්ජං තස්ස අදාසි සො.

157.

අනුභොහි ඉමෙ රජ්ජං, සත්තාහං ත්වං කුමාරක;
තතො තං ඝාතයිස්සාමි, ඉච්ච'වොච මහීපති.

158.

ආහා'ති තම්හි සත්තාහෙ,
ත්වං කෙනා'සි කිසො ඉති;
මරණස්ස භයෙනාති,
වුත්තෙ රාජා'හ තං පුන.

159.

සත්තාහා'හං මරිස්සංති, ත්වං න කීළි ඉමෙ කථං;
කීළිස්සන්ති යති තාත, සදා මරණසඤ්ඤිනො.

160.

ඉච්චෙවං භාකරා වුත්තො, සාසනස්මිං පසීදි සො;
කාලෙන මිගවං ගන්ත්වා, ථෙරමද්දක්ඛි සඤ්ඤතං.

161.

නිසින්නං රුක්ඛමූලස්මිං, සො මහාධම්මරක්ඛිතං;
සාලසාඛාය නාගෙන, බීජයන්ත මනාසවං.

162.

අයං ථෙරො වියා'හම්පි, පබ්බජ්ජ ජින සාසනෙ;
විහරිස්සං කදා රඤ්ඤෙ, ඉති චින්තයි පඤ්ඤවා.

163.

ථෙරො තස්ස පසාදත්ථං,
උපතිත්වා විහායසා;
ගන්ත්වා අසොකාරාමස්ස,
පොක්ඛරඤ්ඤො ජලෙ ඨිතො.

164.

ආකාසෙ ඨපයිත්වාන, චීවරානි වරානි සො;
ඔගාහිත්වා පොක්ඛරණිං, ගත්තානි පරිසිඤ්චථ.

165.

තං ඉද්ධිං උපරාජා සො, දිස්වා'තීව පසීදිය;
අජ්ජෙව පබ්බජිස්සංති, බුද්ධිංචා'කාසි බුද්ධිමා.

166.

උපසඞ්කම්ම රාජානං, පබ්බජ්ජං යාචි සාදරො;
නිවාරෙතුමසක්කොන්තො, තමාදාය මහීපති.

167.

මහතා පරිවාරෙන, විහාරමගමා සයං;
පබ්බජි සො මහාධම්ම-රක්ඛිතත්ථෙරසන්තිකෙ.

168.

සද්ධිං තෙන චතුසත-සහස්සානි නරාපි ච;
අනුපබ්බජිතානන්තු, ගණනා ච න වජ්ජති.

169.

භාගිනෙය්‍යො නරින්දස්ස, අග්ගි බ්‍රහ්මාති විස්සුතො;
අහොසි රඤ්ඤො ධීතාය, සඞ්ඝමිත්තාය සාමිකො.

170.

තස්සා තස්ස සුතො චාපි,
සුමනො නාම නාමසො;
යාචිත්වා සො'පි රාජානං,
උපරාජෙන පබ්බජි.

171.

උපරාජස්ස පබ්බජ්ජා, තස්සා'සොකස්ස රාජිනො;
චතුත්ථෙ ආසිවස්සෙසා, මහාජනහිතොදයා.

172.

තත්ථෙව උපසම්පන්නො, සම්පන්නඋපනිස්සයො;
ඝටෙන්තො උපරාජා සො, ඡළ'භිඤ්ඤො'රහා අහු.

173.

විහාරෙ තෙසමාරද්ධෙ, සබ්බෙ සබ්බපුරෙසුපි;
සාධුකං තීහි වස්සෙහි, නිට්ඨාපෙසුං මනොරමෙ.

174.

ථෙරස්ස ඉන්දගුත්තස්ස, කම්මාදිට්ඨායකස්ස තු;
ඉද්ධියා චා'සු නිට්ඨාසි, අසොකාරාමසව්හයො.

175.

ජනෙන පරිභුත්තෙසු, ඨානෙසු ච තහිං තහිං;
චෙතියානි අකාරෙසි, රමණීයානි භූපති.

176.

පුරෙහි චතුරාසීති-සහස්සෙහි සමන්තතො;
ලෙඛෙ එකාහමානෙසුං, විහාරා නිට්ඨිතා ඉති.

177.
ලෙඛෙ සුත්වා මහාරාජා, මහාතෙජිද්ධි වික්කමො;
කාතුකාමො සකිංයෙව, සබ්බාරාම මහාමහං.

178.
පුරෙ භෙරිං චරාපෙසි, සත්තමෙ දිවසෙ ඉතො;
සබ්බාරාමමහො හොතු, සබ්බදෙසෙසු එකදා.

179.
යොජනෙ යොජනෙ දෙන්තු, මහාදානං මහීතලෙ;
කරොන්තු ගාමාරාමානං, මග්ගානඤ්ච විභූසනං.

180.
විහාරෙසු ච සබ්බෙසු, භික්ඛුසඞ්ඝස්ස සබ්බථා;
මහාදානානි වත්තෙන්තු, යථාකාලං යථාබලං.

181.
දීපමාලා පුප්ඵමාලා-ලඞ්කාරෙහි තහිං තහිං;
තූරියෙහි ච සබ්බෙහි, උපහාරං අනෙකධා.

182.
උපොසථඞ්ගානා’දාය, සබ්බෙ ධම්මං සුණන්තු ච;
පූජාවිසෙසෙන’නෙකෙ ච, කරොන්තු තදහෙපි ච.

183.
සබ්බෙ සබ්බත්ථ සබ්බථා, යථාණත්තාධිකාපි ච;
පූජා සම්පටියාදෙසුං, දෙවලොකමනොරමා.

184.
තස්මිං දිනෙ මහාරාජා, සබ්බාලඞ්කාර භූසිතො;
සහොරොධො සහාමච්චො, බලොඝ පරිවාරිතො.

185.
අගමාසි සකාරාමං, භින්දන්තො විය මෙදිනිං;
සඞ්ඝමජ්ඣම්හි අට්ඨාසි, වන්දිත්වා සඞ්ඝමුත්තමං.

186.

තස්මිං සමාගමෙ ආසුං, අසීති භික්ඛුකොටි යො;
අහෙසුං සතසහස්සං, තෙසු ඛීණාසවා යති.

187.

නවුති භික්ඛුසහස්සානි, අහු භික්ඛුනියො තහිං;
ඛීණාසවා භික්ඛුනියො, සහස්සං ආසු තාසු තු.

188.

ලොකවිවරණං නාම, පාටිහීරං අකංසු තෙ;
ඛීණාසවා පසාදත්ථං, ධම්මාසොකස්ස රාජිනො.

189.

චණ්ඩාසොකොති ඤායිත්ථ, පුබ්බෙ පාපෙන කම්මුනා;
ධම්මාසොකොති ඤායිත්ථ, පච්ඡා පුඤ්ඤෙන කම්මුනා.

190.

සමුද්දපරියන්තං සො, ජම්බුදීපං සමන්තතො;
පස්සි සබ්බෙ විහාරෙ ච, නානාපූජා විභූසිතෙ.

191.

අතීව තුට්ඨො තෙ දිස්වා, සඞ්ඝං පුච්ඡි නිසීදිය;
කස්ස භන්තෙ පරිච්චාගො, මහාසුගත සාසනෙ.

192.

ථෙරො සො මොග්ගලිපුත්තො, රඤ්ඤො පඤ්හං වියාකරි;
ධරමානෙ’පි සුගතෙ, නත්ථි චාගී තයාසමො.

193.

තං සුත්වා වචනං භියෝයා, තුට්ඨො රාජා අපුච්ඡි තං;
බුද්ධසාසන දායාදො, හොති බො මාදිසො ඉති.

194.

ථෙරො තු රාජපුත්තස්ස, මහින්දස්සූ’පනිස්සයං;
තථෙව රාජධීතාය, සඞ්ඝමිත්තාය පෙක්ඛිය.

195.

සාසනස්සා’භි වුද්ධිඤ්ච, තං හෙතුකම වෙක්ඛිය;
පච්චාභාසථ රාජානං, සො සාසනධුරන්ධරො.

196.

තාදිසො'පි මහාචාගී, දායාදො සාසනස්ස න;
පච්චයදායකො'ච්චෙව, වුච්චතෙ මනුජාධිප.

197.

යො තු පුත්තං ධීතරං වා,
පබ්බජ්ජාපෙති සාසනෙ;
සො සාසනස්ස දායාදො,
හොති නො දායකො අපි.

198.

අථ සාසන දායාද-භාවමිච්ඡං මහීපති;
මහින්දං සඞ්ඝමිත්තඤ්ච, ඨිතෙ තත්‍ර අපුච්ඡථ.

199.

පබ්බජිස්සථ කිං තාතා, පබ්බජ්ජා මහතී මතා;
පිතුනො වචනං සුත්වා, පිතරං තෙ අභාසිසුං.

200.

අජ්ජෙව පබ්බජිස්සාම, සචෙ ත්වං දෙව ඉච්ඡසි;
අම්හඤ්ච ලාභො තුම්හඤ්ච, පබ්බජ්ජාය භවිස්සති.

201.

උපරාජස්ස පබ්බජ්ජ-කාලතො පභුතීහි සො;
සා චාපි අග්ගිබ්‍රහ්මස්ස, පබ්බජ්ජා කතනිච්ඡයා.

202.

උපරජ්ජං මහීන්දස්ස, දාතුකාමො'පි භූපති;
තතො'පි අධිකා සා'ති, පබ්බජ්ජංයෙව රොචයි.

203.

පියං පුත්තං මහින්දඤ්ච, බුද්ධිරූපබලොදිතං;
පබ්බජ්ජා පෙසි සමහං, සඞ්ඝ මිත්තඤ්ච ධීතරං.

204.

තදා වීසතිවස්සො සො, මහින්දො රාජනන්දනො;
සඞ්ඝමිත්තා රාජධීතා, අට්ඨාරසසමා තදා.

205.

තදහෙව අහු තස්ස, පබ්බජ්ජා උපසම්පදා;
පබ්බජ්ජා සික්ඛාදානඤ්ච, තස්සා ච තදහු අහු.

206.
උපජ්ඣායො කුමාරස්ස, අහු මොග්ගලිසව්හයො;
පබ්බාජෙසි මහාදෙව-ත්ථෙරො මජ්ඣන්තිකො පන.

207.
කම්මවාචං අකා තස්මිං, සො’පසම්පදමණ්ඩලෙ;
අරහත්තං මහින්දො සො, පත්තො සපටිසම්භිදං.

208.
සඞ්ඝමිත්තා’හු’පජ්ඣායා, ධම්මපාලාති විස්සුතා;
ආචරියා ආයුපාලි, කාලෙ සා’සි අනාසවා.

209.
උභො සාසනපජ්ජොතා, ලංකාදීපොපකාරිනො;
ඡට්ඨෙ වස්සෙ පබ්බජිංසු, ධම්මාසොකස්ස රාජිනො.

210.
මහාමහින්දො වස්සෙහි, තීහි දීපප්පසාදකො;
පිටකත්තයං මුග්ගණ්හි, උපජ්ඣායස්ස සන්තිකෙ.

211.
සා භික්ඛුනී චන්දලෙඛා, මහින්දො භික්ඛු සූරියො;
සම්බුද්ධ සාසනාකාසං, තෙ සදා සොභයුං තදා.

212.
වනෙ පාටලිපුත්තම්හා, වනෙ වනචරො චරං;
කුන්තකින්නරියා සද්ධිං, සංවාසං කප්පයී කිර.

213.
තෙන සංවාසමන්වාය,
සා පුත්තෙ ජනයී දුවෙ;
තිස්සො ජෙට්ඨො කණිට්ඨො තු,
සුමිත්තො නාම නාමතො.

214.
මහාවරුණත්ථෙරස්ස, කාලෙ පබ්බජ්ජ සන්තිකෙ;

අරහත්තං පාපුණිංසු, ඡළභිඤ්ඤං ගුණං උභො.

215.
පාදෙ කීටවිසෙනා’සි, ඵුට්ඨො ජෙට්ඨො සවෙදනො;
ආහ පුට්ඨො කණිට්ඨෙන, භෙසජ්ජං පසතං සටං.

216.
රඤ්ඤො නිවෙදනං ථෙරො, ගිලානවත්තතො’පි සො;
සප්පිසත්ථඤ්ච චරණං, පච්ඡාභත්තං පටික්ඛිපි.

217.
පිණ්ඩාය චෙ චරං සප්පිං, ලභසෙ ත්වං තමාහර;
ඉච්චාහ තිස්සථෙරො සො, සුමිත්තං ථෙරමුත්තමං.

218.
පිණ්ඩාය චරතා තෙන, න ලද්ධං පසතං සතං;
සප්පිකුම්භසතෙනාපි, බ්‍යාධිජාතො අසාධියො.

219.
තෙනෙව බ්‍යාධිනා ථෙරො, පත්තො ආයුක්ඛයන්තිකං;
ඔවදිත්වාප්පමාදෙන, නිබ්බාතුං මානසං අකා.

220.
ආකාසම්හි නිසීදිත්වා, තෙජොධාතුවසෙන සො;
යථාරුචි අධිට්ඨාය, සරීරං පරිනිබ්බුතො.

221.
ජාලාසරීරා නික්ඛම්ම, නිම්මංසඡාරිකං ඩහි;
ථෙරස්ස සකලං කායං, අට්ඨිකානිතුනො ඩහි.

222.
සුත්වා නිබ්බුතිමෙතස්ස, තිස්සථෙරස්ස භූපති;
අගමාසි සකාරාමං, ජනොඝ පරිවාරිතො.

223.
හත්ථික්ඛන්ධගතො රාජා, තානට්ඨීන’වරොපිය;
කාරෙත්වා ධාතුසක්කාරං, සඞ්ඝං බ්‍යාධිමපුච්ඡිතං.

224.

තං සුත්වා ජාතසංවෙගො, පුරද්වාරෙසු කාරිය;
සුධාචිතා පොක්ඛරණී, භෙසජ්ජානඤ්ච පූරිය.

225.

පාපෙසි භික්ඛුසඞ්ඝස්ස, භෙසජ්ජානි දිනෙ දිනෙ;
මා හොතු භික්ඛුසඞ්ඝස්ස, භෙසජ්ජං දුල්ලභං ඉති.

226.

සුමිත්තථෙරො නිබ්බායි, චඞ්කමන්තො’ව චඞ්කමෙ;
පසීදි සාසනෙ’තීව, තෙනාපි ච මහාජනො.

227.

කුන්තිපුත්තා දුවෙ ථෙරා,
තෙ ලොකහිතකාරිනො;
නිබ්බායිංසු අසොකස්ස,
රඤ්ඤො වස්සම්හි අට්ඨමෙ.

228.

තතො පභුති සඞ්ඝස්ස, ලාභො’තීව මහා අහු;
පච්ඡා පසන්නා ච ජනා, යස්මා ලාභං පවත්තයුං.

229.

පහීනලාභසක්කාරා, තිත්ථියා ලාභකාරණා;
සයං කාසායමාදාය, වසිංසු සහ භික්ඛුහි.

230.

යථාසකඤ්ච තෙ වාදං, බුද්ධවාදො’ති දීපයුං;
යථාසකඤ්ච කිරියා, අකරිංසු යථාරුචි.

231.

තතො මොග්ගලිපුත්තො සො,
ථෙරො ථිර ගුණොදයො;
සාසනබ්බුදමුප්පන්නං,
දිස්වා තමතිකක්ඛලං.

232.

තස්සො’පසමනෙ කාලං, දීඝදස්සී අවෙක්ඛිය;
දත්වා මහින්දථෙරස්ස, මහාභික්ඛුගණං සකං.

233.

උද්ධං ගඞ්ගාය එකො’ව, අහොගඞ්ගම්හි පබ්බතෙ;
විහාසි සත්තවස්සානි, විවෙක මනුබ්‍රූහයං.

234.

තිත්ථියානං බහුවත්තා ච, දුබ්බච්චත්තා ච භික්ඛවො;
තෙසං කාතුං න සක්ඛිංසු, ධම්මෙන පටිසෙධනං.

235.

තෙනෙව ජම්බුදීපම්හි, සබ්බාරාමෙසු භික්ඛවො;
සත්තවස්සානි නාකංසු, උපොසථ පවාරණං.

236.

තං සුත්වා මහාරාජා, ධම්මාසොකො මහායසො;
එකං අමච්චං පෙසෙසි, අසොකාරාම මුත්තමං.

237.

ගන්ත්වා’ධිකරණං එතං, වූපසම්ම උපොසථං;
කාරෙහි භික්ඛුසඞ්ඝෙන, පමා’රාමෙ තුවං ඉති.

238.

ගන්ත්වාන සන්නිපාතෙත්වා, භික්ඛුසඞ්ඝං සදුම්මති;
උපොසථං කරොථාති, සාවෙසි රාජසාසනං.

239.

උපොසථං තිත්ථියෙහි, න කරොම මයං ඉති;
අවො ච භික්ඛුසඞ්ඝො තං, අමච්චං මූළ්හමානසං.

240.

සො’මච්චො කතිපයානං, ථෙරානං පටිපාටියා;
අච්ඡින්දි අසිනා සීසං, කාරෙමීති උපොසථං.

241.

රාජභාතා තිස්සත්ථෙරො, තං දිස්වා කිරියං ලහුං;
ගන්ත්වාන තස්ස ආසන්නෙ, සාසනම්හි නිසිදි සො.

242.

ථෙරං දිස්වා අමච්චො සො, ගන්ත්වා රඤ්ඤො නිවෙදයි;
සබ්බං පවත්තිං තං සුත්වා, ජාතදාහො මහීපති.

243.

සීසං ගන්ත්වා භික්ඛුසඞ්ඝං, පුච්ඡි උබ්බිග්ගමානසො;
එවං කතෙන කම්මෙන, කස්ස පාපං සියා ඉති.

244.

තෙසං අපණ්ඩිතා කෙචි, පාපං තුය්හන්ති කෙචි තු;
උභින්නංවා’ති ආහංසු, නත්ථි තුය්හන්ති පණ්ඩිතා.

245.

තං සුත්වා’හ මහාරාජා, සමත්ථො අත්ථි භික්ඛුන;
විමතිං මෙ විනොදෙත්වා, කාතුං සාසනපග්ගහං.

246.

අත්ථි මොග්ගලිපුත්තො සො,
තිස්සත්ථෙරො රථෙසභ;
ඉච්ඡාහ සඞ්ඝො රාජානං,
රාජ තත්ථා’සි සාදරො.

247.

විසුං භික්ඛුසහස්සෙන, චතුරො පරිවාරිතෙ;
ථෙරො නරසහස්සෙන, අමච්චෙ චතුරො තථා.

248.

තදහෙයෙව පෙසෙසි, අත්තනො වචනෙන සො;
ථෙරං ආනෙතු මෙ තෙහි, තථා වුත්තෙ සනාගමි.

249.

තං සුත්වා පුන අට්ඨ’ත්ථ, ථෙරෙ’මච්චෙ ච පෙසයි;
විසුං සහස්සපුරිසෙ, පුබ්බෙ විය සනාගමි.

250.

රාජා පුච්ඡි කථං ථෙරො, ආගච්ඡෙය්‍ය නු බො ඉති;
භික්ඛූ ආහංසු ථෙරස්ස, තස්ස’ගමනකාරණං.

251.

හොති භන්තෙ උපත්ථම්භො, කාතුං සාසනපග්ගහං;
ඉති වුත්තෙ මහාරාජ, ථෙරො එස්සති සො ඉති.

252.

පුනාපි ථෙරො’මච්චෙ ච, රාජා සොළස සොළස;
විසුං සහස්ස පුරිසෙ, තථා වත්වාන පෙසයි.

253.
ථෙරො මහල්ලත්තෙ’පි, නාරොහිස්සති යානකං;
ථෙරං ගඞ්ගාය නාවාය, ආනෙථා’ති ච අබ්‍රවි.

254.
ගන්ත්වා තෙ තං තථා’වොචුං,
සො තං සුත්වා’ව උට්ඨහි;
නාවාය ථෙරං ආනෙසුං,
රාජා පච්චුග්ගමී තහිං.

255.
ජාණුමත්තං ජලං රාජො’ගහෙත්වා දක්ඛිණං කරං;
නාවාය ඔතරන්තස්ස, ථෙරස්සා’දාසි ගාරවො.

256.
දක්ඛිණං දක්ඛිණෙය්‍යො සො, කරං රඤ්ඤො’නුකම්පකො;
ආලම්බිත්වා’නුකම්පාය, ථෙරො නාවාය ඔතරි.

257.
රාජා ථෙරං නයිත්වාන, උය්‍යානං රතිවඩ්ඪනං;
ථෙරස්ස පාදෙ ධොවිත්වා, මක්ඛෙත්වා ච නිසීදිය.

258.
සමත්ථභාවං ථෙරස්ස, වීමංසන්තො මහීපති;
දට්ඨුකාමො අහං භන්තෙ, පාටිහීරන්ති අබ්‍රවි.

259.
කන්ති වුත්තෙ මහීකම්පං, ආහ තං පුන රාහසො;
සකලායෙ’ක දෙසාය, කතරං දට්ඨුමිච්ඡසි.

260.
කො දුක්කරොති පුච්ඡිත්වා, එක දෙසාය කම්පනං;
දුක්කරන්ති සුණිත්වාන, තං දුට්ඨුකාමතං බ්‍රවී.

261.
රථං අස්සං මනුස්සඤ්ච, පාතිඤ්චොදක පූරිතං;

ථෙරො යොජන සීමාය, අන්තරම්හි චතුද්දිසෙ.

262.
ඨපාපෙත්වා තදඩ්ඪෙහි, සහ තං යොජනං මහිං;
චාලෙසි ඉද්ධියා තත්‍ර, නිසින්නස්ස ච දස්සයි.

263.
තෙනා’මච්චෙන භික්ඛූනං, මරණෙන’ත්තනොපි ච;
පාපස්ස’ත්ථිත්ත නත්ථිත්තං, ථෙරං පුච්ඡි මහීපති.

264.
පටිච්ච කම්මං නත්ථීති, කිලිට්ඨං චෙතනං විනා;
ථෙරො බොධෙසි රාජානං, වත්වා තිත්තිරජාතකං.

265.
වසන්තො තත්ථ සත්තාහං, රාජුය්‍යානෙ මනොරමෙ;
සික්ඛාපෙසි මහීපාලං, සම්බුද්ධසමයං සුභං.

266.
තස්මිංයෙව ච සත්තා හෙ, දූවෙ යක්ඛෙ මහීපති;
පෙසෙත්වා මහියං භික්ඛූ, අසෙසෙ සන්නිපාතයි.

267.
සත්තමෙ දිවසෙ ගන්ත්වා, සකාරාමං මනොරමං;
කාරෙසි භික්ඛුසඞ්ඝස්ස, සන්නිපාතමසෙසතො.

268.
ථෙරෙන සහ එකන්තෙ, නිසින්නො සාණිඅන්තරෙ;
එකෙකලද්ධිකෙ භික්ඛූ, පක්කොසිත්වාන සන්තිකං.

269.
කිංවාදී සුගතො භන්තෙ, ඉති පුච්ඡි මහීපති;
තෙ සස්සතාදිකං දිට්ඨිං, බ්‍යාකරිංසු යථාසකං.

270.
තෙ මිච්ඡාදිට්ඨිකෙ සබ්බෙ, රාජා උප්පබ්බාජාපයී;
සබ්බෙ සට්ඨිසහස්සානි, ආසුං උප්පබ්බජාපිතා.

271.

පටුන

අපුච්ඡි ධම්මිකෙ භික්ඛූ, කිංවාදී සුගතො ඉති;
විභජ්ජවාදී තාහංසු, තං ථෙරං පුච්ඡි භූපති.

272.
විභජ්ජවාදී සම්බුද්ධො,
හොති භන්තෙ'ති ආහ සො;
ථෙරො' ආමා'ති තං සුත්වා,
රාජා තුට්ඨමනො තදා.

273.
සඞ්ඝො පිසොධිතො යස්මා,
තස්මා සඞ්ඝො උපොසථං;
කරොතු භන්තෙ ඉච්චෙවං,
වත්වා ථෙරස්ස භූපති.

274.
සඞ්ඝස්ස රක්ඛං දත්වාන, නගරං පාවිසී සුභං;
සඞ්ඝො සමග්ගො හුත්වාන, තදා'කාසි උපොසථං.

275.
ථෙරො අනෙක සඞ්ඛම්හා, භික්ඛුසඞ්ඝා විසාරදෙ;
ඡළභිඤ්ඤෙ තෙපිටකෙ, පභින්නපටිසම්භිදෙ.

276.
භික්ඛුසහස්සං උච්චිනි, කාතුං සද්ධම්මං සඞ්ගහං;
තෙහි අසොකාරාමම්හි, අකා සද්ධම්ම සඞ්ගහං.

277.
මහාකස්සපත්ථෙරො ච, යසත්ථෙරො ච කාරයුං;
යථා තෙ ධම්ම සංගීතිං, තිස්සත්ථෙරොපි තං තථා.

278.
තථාවත්ථුප්පකරණං, පරවාදප්පමද්දනං;
අභාසි තිස්සත්ථෙරො ච, තස්මිං සංගීති මණ්ඩලෙ.

279.
එවං භික්ඛුසහස්සෙන, රක්ඛාය'සොක රාජිනො;
අයං නවහි මාසෙහි, ධම්ම සංගීති නිට්ඨිතා.

280.

රඤ්ඤො සත්තරසෙ වස්සෙ, ද්වාසත්තතිසමො ඉසි;
මහාපවාරණාය'සො, සංගීතිං තං සමාපයි.

281.

සාධුකාරං දදන්තීව, සාසනට්ඨිති කාරණං;
සංගීති පරියොසානෙ, අකම්පිත්ථ මහාමහී.

282.

හිත්වා සෙට්ඨං බ්‍රහ්මවිමානම්පි මනුඤ්ඤං;
ජෙගුච්ඡං සො සාසනහෙතුනරලොකං;
ආගම්මා'කා සාසනකිච්චං කතකිච්චො;
කොනාම'ඤ්ඤො සාසනකිච්චම්හි පමජ්ජෙති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

තතියධම්මසංගීති නාම

පඤ්චමො පරිච්ඡෙදො.

ඡට්ඨපරිච්ඡෙද

විජයාගමනං

1.

වඞ්ගෙසු වඞ්ගනගරෙ, වඞ්ගරාජා අහු පුරෙ;
කාලිඞ්ගරඤ්ඤො ධීතා'සි, මහෙසී තස්ස රාජිනො.

2.

සො රාජා දෙවියා තස්සා, එකං අලභි ධීතරං;
නෙමිත්තාබ්‍යාකරුං තස්සා, සංවාසං මගරාජිනා.

3.

අතීව රූපිනිං ආසි, අතීව කාමගිද්ධිනී;
දෙවෙන දෙවියා'චාපි, ලජ්ජායා'සි ජගුච්ඡිතා.

4.

එකාකිනී සා නික්ඛම්ම, සෙරීචාරසුඛත්ථිනී;
සත්ථෙන සහ අඤ්ඤාතා, අගා මගධගාමිනා.

5.

ලාළරට්ඨෙ අටවියා, සීහො සත්ථමභිද්ධවි;
අඤ්ඤත්ථ සෙසා ධාවිංසු, සීහගතදිසන්තුසා.

6.

ගණ්හිත්වා ගොචරං සීහො, ගච්ඡං දිස්වා තමා’රතො;
රත්තො උපාගලාලෙන්තො, ලඞ්ගුලං පත්තකණ්ණකො.

7.

සා තං දිස්වා සරිත්වාන, නෙමිත්තවචනං සුතං;
අභීතා තස්ස අඞ්ගානි, රඤ්ජයන්ති පරාමසි.

8.

තස්සා ඵස්සෙනා’ති රත්තො, පිට්ඨිං ආරොපියා’සුතං;
සීහො සකං ගුහං නෙත්වා, තාය සංවාසමාචරි.

9.

තෙන සංවාසමන්වාය, කාලෙන යමකෙ දුවෙ;
පුත්තඤ්ච ධීතරඤ්චාති, රාජධීතා ජනෙසි සා.

10.

පුත්තස්ස හත්ථපාදා’සුං, සීහාකාරා තතො අකා;
නාමෙන සීහබාහුං තං, ධීතරං සීහසීවලිං.

11.

පුත්තො සොළසවස්සො සො, මාතරං පුච්ඡි සංසයං;
තුවං පිතා ච නො අම්ම, කස්මා විසදිසා ඉති.

12.

සා සබ්බමබ්‍රවී තස්ස, කිංනයාමා’ති සො’බ්‍රවි;
ගුහං ථකෙතිතාතො තෙ, පාසාණෙනාති සා’බ්‍රවි.

13.

මහාගුහාය ථකනං, ඛන්ධෙනා’දාය සො අකා;
එකාහෙනෙ’ව පඤ්ඤාස-යොජනානි ගතාගතං.

14.

ගොචරාය ගතෙ සීහෙ, දක්ඛිණස්මිඤ්හි මාතරං;
වාමෙ කණිට්ඨිං කත්වාන, තයො සීසං අපක්කමී.

15.

නිවාසෙත්වාන සාඛං තෙ, පච්චන්තං ගාමමාගමුං;
තත්ථාසි රාජිධීතාය, මාතුලස්ස සුතො තදා.

16.

සෙනාපති වඞ්ගරඤ්ඤො, ඨිතො පච්චන්ත ගාමකො;
නිසින්නොවටමූලලෙසො, කම්මන්තං සංවිධායකං.

17.

දිස්වා තෙ පුච්ඡිතෙ'වොචුං, අටවී වාසිනො මයං;
ඉති සො දාපයී තෙසං, වත්ථානි ධජිනී පති.

18.

තානා'හෙසුං උළාරානි, හත්තං පණ්ණෙසු දාපයි;
සොවණ්ණභාජනනා'සුං, තෙසං පුඤ්ඤෙන තානි ච.

19.

තෙන සො විම්හිතො පුච්ඡි, කෙ තුම්හෙති චමූපති;
තස්ස සා ජාතිගොත්තානි, රාජධීතා නිවෙදයි.

20.

පිතුච්ඡා ධීතරං තං සො, ආදාය ධජිනී පති;
ගන්ත්වාන වඞ්ගනගරං, සංවාසං තාය කප්පයි.

21.

සීහො සීඝං ගුහං ගන්ත්වා, තෙ අදිස්වා තයො ජනෙ;
අට්ටිතො පුත්තසොකෙන, න ච ඛාදි න වා'පිවි.

22.

දාරකෙ තෙ ගවෙසන්තො, අගා පච්චන්තගාමකෙ;
උබ්බාසීයති සො සො'ව, යංයං ගාමමුපෙති සො.

23.

පච්චන්තවාසිනො ගන්ත්වා, රඤ්ඤො තං පටිවෙදයුං;
සීහො පිළෙති තෙ රට්ඨං, තං දෙව පටිසෙධය.

24.

අලකං නිසෙධකං තස්ස, හත්ථික්ඛන්ධගතං පුරෙ;
ආදෙතු සීහදායීති, සහස්සං සො පවාරයි.

25.

තථෙව ද්වෙසහස්සානි, තීණිවා’පි නරිස්සරො;
ද්වීසු වාරෙසු වාරෙසි, මාතා සීහභුජං හිතං.

26.

අග්ගහි තතියෙ වාරෙ, සීහබාහු අපුච්ඡිය;
මාතරං තිසහස්සං තං, ඝාතෙතුං පිතරං සකං.

27.

රඤ්ඤො කුමාරං දස්සෙසුං, තං රාජා ඉධ මබ්‍රවි;
ගහිතො යදි සීහො තෙ, දම්මි රට්ඨං තදෙව තෙ.

28.

සො තං ගන්ත්වා ගුහාද්වාරං, සීහං දිස්වාව ආරකා;
එන්තං පුත්තසිනෙහෙන, විජ්ඣිතුං තං සරං ඛිපි.

29.

සරො නළාතමාහච්ච, මෙත්තචිත්තෙන ඵස්ස තු;
කුමාරපාදමූලෙ’ව, නිවත්තො පති භූමියං.

30.

තථා’සි යාව තතියං, තතො කුජ්ඣිමිගාමිපො;
තතො ඛිත්තො සරොතස්ස, කායං නිබ්බිජ්ඣ නික්ඛමි.

31.

සකෙසරං සීහසීසං, ආදාය සපුරං අගා;
මතස්ස වඞ්ගරාජස්ස, සත්තාහානි තදා අහු.

32.

රඤ්ඤො අපුත්තකත්තා ච, පතීතා චස්ස කම්මුනා;
සුත්වා ච රඤ්ඤො නත්තුත්තං, සඤ්ජානිත්වා ච මාතරං.

33.

අමච්චා සන්නිපතිතා, අඛිලා එකමානසා;
සීහබාහු කුමාරස්ස, රාජා හොහීති අබ්‍රවුං.

34.

සො රජ්ජං සම්පටිච්ඡිත්වා, දත්වා මාතු පතිස්ස තං;
සීහසීවලිමාදාය, ජාතභූමිං ගතො සයං.

35.

නගරං තත්ථ මාපෙසි, අහු සීහපුරන්ති තං;
අරඤ්ඤෙ යොජනසතෙ, ගාමෙ වාපි නිවෙසයි.

36.

ලාළරට්ඨෙ පුරෙ තස්මිං, සීහබාහුනරාධිපො;
රජ්ජං කාරෙසි කත්වාන, මහෙසිං සීහසීවලිං.

37.

මහෙසී සොළසක්ඛත්තුං, යමකෙ ච දුවෙ දුවෙ;
පුත්තෙ ජනයි කාලෙසා, විජයො නාම ජෙට්ඨකො.

38.

සුමිත්තො නාම දුතියො, සබ්බෙ ද්වත්තිංස පුත්තකා;
කාලෙන විජයං රාජා, උපරජ්ජෙ’භි සෙචයි.

39.

විජයො විසමාචාරො, ආසි තම්පරිසාපි ච;
සාහසානි අනෙකානි, දුස්සහානි කරිංසුතෙ.

40.

කුද්ධො මහාජනො රඤ්ඤො, තමත්ථං පටිවෙදයි;
රාජා තෙ සඤ්ඤපෙත්වාන, පුත්තං ඔවදි සාධුකං.

41.

සබ්බං තථෙව දුතියං, අහොසි තතියං පන;
කුද්ධො මහාජනො ආහ, පුත්තං ඝාතෙහි තෙ ඉති.

42.

රාජා’ථවිජයං තඤ්ච, පරිවාරඤ්ච තස්ස තං;
සත්තසතානි පුරිසෙ, කාරෙත්වා අද්ධමුණ්ඩකෙ.

43.

නාවාය පක්ඛිපාපෙත්වා, විස්සජ්ජාපෙසි සාගරෙ;
තථා තෙසං භරියායො, තථෙව ච කුමාරකෙ.

44.

විසුං විසුං තෙ විස්සට්ඨා, පුරිසිත්ථිකුමාරකා;
විසුං විසුං දීපකස්මිං, ඔක්කමිංසු වසිංසු ච.

45.

නග්ගදීපොති ඤායිත්ථ, කුමාරොක්කන්තදීපකො;
හරියොක්කන්තදීපො තු, මහින්දදීපකො ඉති.

46.

සුප්පාරකෙ පට්ටනම්හි, විජයො පන ඔක්කමි;
පරිසා සාහසෙනෙ'ත්ථ, භීතො නාවං පුනා'රුහි.

47.

ලංකායං විජයසනාමකො කුමාරො;
ඔතිණ්ණො ථිරමති තම්බපණ්ණිදීපෙ;
සාලානං යමකගුණානමන්තරස්මිං;
නිබ්බාතුං සයිතදිනෙ තථාගතස්ස.

සුජනපසාදසංවෙ ගත්ථායකතෙ මහාවංසෙ

විජයාගමනංනාම

ඡට්ඨාපරිච්ඡෙදො.

සත්තම පරිච්ඡෙද

විජයාභිසෙකො

1.

සබ්බලොකහිතං කත්වා, පත්වා සන්තිකරං පදං;
පරිනිබ්බානමඤ්චම්හි, නිපන්නො ලොකනායකො.

2.

දෙවතාසන්නිපාතම්හි, මහන්තම්හි මහාමුනි;
සක්ක තත්‍රසමීපට්ඨං, අවොච වදතං වරො.

3.

විජයො ලාළාවිසයා, සීහබාහුනරින්දජො;
එසලඞ්කාධනුපත්තො, සත්තහච්චසතානුගො.

4.

පතිට්ඨහිස්සති දෙවින්දං, ලංකායං මම සාසනං;
තස්මා සපරිවාරං තං, රක්ඛලංකඤ්ච සාධුකං.

5.

තථාගතස්ස දෙවින්දො, වචො සුත්වාව සාදරො;
දෙවස්සුප්පලවණ්ණස්ස, ලංකාරක්ඛං සමප්පයි.

6.

සක්කෙන වුත්තමත්තොසො, ලඞ්කාමාගම්මසජ්ජුකං;
පරිබ්බාජක වෙසෙන, රුක්ඛමූල මූපවිසිං.

7.

විජයසම්මුඛා සබ්බෙ,
තං උපච්ච අපුච්ඡිසුං;
අයං භො කොනු දීපොති,
ලංකාදීපොති සො බ්‍රවි.

8.

න සන්ති මනුජා හෙත්ථ, න ච හෙස්සති වො භයං;
ඉති වත්වා කුණ්ඩිකාය, තෙ ජලෙන නිසිඤ්චිය.

9.

සුත්තඤ්ච තෙසං හත්ථෙසු, ලගෙත්වානභසා’ගමා;
දස්සෙසි සොණිරූපෙන, පරිවාරිකයක්ඛිනී.

10.

එකො තං වාරියන්තොපි, රාජපුත්තෙන අන්වගා;
ගාමම්හි විජ්ජමානම්හි, භවන්ති සුනඛා ඉති.

11.

තස්සා ච සාමිනී තත්ථ, කුවෙණිනාම යක්ඛිනී;
නිසීදි රුක්ඛමූලම්හි, කන්තන්ති තාපසී විය.

12.

දිස්වාන සො පොක්ඛරණිං, නිසින්නං තඤ්ච තාපසිං;
තත්ථ න්හාත්වා පිවිත්වා ච, ආදාය ච මුලාලියො.

13.

වාරිඤ්ච පොක්ඛරෙහෙව, වුට්ඨායාසි සාතමබ්‍රවි;
භක්ඛො’සි මම තිට්ඨාති, අට්ඨා බද්ධො වසො නරො.

14.

පරිත්තසුත්ත තෙජෙන, භක්ඛිතුං සා න සක්කුණි;

යාචියන්තොපි තං සුත්තං, නා’දායක්ඛිනියා නරො.

15.
තං ගහෙත්වා සුරුඞ්ගායං, රුදන්තං යක්ඛිනී ඛිපි;
එවං එකෙකසො තත්ථ, ඛිපි සත්තසතානිපි.

16.
අනායන්තෙසු සබ්බෙසු, විජයො භයසංකිතො;
නන්තපඤ්චායුධො ගන්ත්වා, දිස්වා පොක්ඛරණිං සුභං.

17.
අපස්ස මුත්තිණ්ණපදං, පස්සං තඤ්චෙව තාපසිං;
‘‘ඉමාය බලු භච්චා මෙ, ගහිතානු’’ති චින්තිය.

18.
කිං න පස්සසි භච්චෙ මෙ,
භොති ත්වං ඉති ආහතං;
‘‘කිං රාජපුත්ත භච්චෙහි,
පිව නහායා’’ති ආහසා.

19.
යක්ඛිනී තාව ජානාති, මම ජාතින්ති නිච්ඡිතො;
සඞ්සං සනාමං සාවෙත්වා, ධනුං සන්ධායු’ පාගතො.

20.
යක්ඛිං ආදාය ගීවාය, නාරා ච වලයෙන සො;
වාමහත්ථෙන කෙසෙසු, ගහෙත්වා දක්ඛිණෙන තු.

21.
උක්ඛිපිත්වා අසිංආහ, ‘‘භච්චෙ මෙ දෙහි දාසිතං;
මාරෙමී’’ති භයට්ටාසා, ජීවිතං යාචි යක්ඛිනී.

22.
ජීවිතං දෙහි මෙ සාමි, රජ්ජං දජ්ජාමි තෙ අහං;
කරිස්සමි’ත්ති කිච්චඤ්ච, කිච්චං අඤ්ඤං යථිච්ඡිතං.

23.
අදුබ්භාත්ථාය සපථං, සො තං යක්ඛිං අකාරයි;
‘‘ආනෙහි භච්චෙ සීඝ’’න්ති, වුත්තමත්තාව සා’නයි.

24.

‘‘ඉමෙ ජාතා’’ති වුත්තාසා,
තණ්ඩුලාදිං විනිද්දිසි;
භක්ඛිතානං වාණිජානං,
නාවට්ඨං විවිධං බහුං.

25.

භච්චා තෙ සාධයිත්වාන, භත්තානි බ්‍යඤ්ජනානිච;
රාජා පුත්තං භොජයිත්වා, සබ්බෙචාපි අභුඤ්ජිසුං.

26.

දාපිතං විජයෙන’ග්ගං, යක්ඛී භුඤ්ජිය පීණිතා;
සොළසවස්සිකං රූපං, මාපයිත්වා මනොහරං.

27.

රාජපුත්ත මුපගඤ්ඡි, සබ්බාභරණභූසිතා;
මාපෙසි රුක්ඛමූලස්මිං, සයනඤ්ච මහාරහං.

28.

සාණියා සුපරික්ඛිත්තං, විතානසමලඞ්කතං;
තං දිස්වා රාජතනයො, පෙක්ඛං අත්ථමනාගතං.

29.

කත්වාන තායනාවායං, නිපජ්ජ සයනෙ සුඛං;
සාණී පරික්ඛිපිත්වාන, සබ්බෙ භච්චා නිපජ්ජිසුං.

30.

රත්තිං තූරියසද්දඤ්ච, සුත්වා ගීතරවඤ්ච සො;
අපුච්ඡි සහසෙමානං, කිං සද්දො ඉති යක්ඛිනිං.

31.

රජ්ජඤ්ච සාමිනො දෙය්‍යං, සබ්බෙ යක්ඛෙ ච ඝාතිය;
මනුස්සා වාසකරණා, යක්ඛා මං ඝාතයන්තිහි.

32.

ඉති චින්තිය යක්ඛී සා, අබ්‍රවි රාජනන්දනං;
සිරීසවත්ථුනා මෙතං, සාමි යක්ඛපුරං ඉධ.

33.

තත්ථ ජෙට්ඨස්ස යක්ඛස්ස, ලංකානගරවාසිනී;
කුමාරිකා ඉධා’නීතා, තස්සා මාතා ච ආගතා.

34.

ආවාහ මඞ්ගලෙ තත්ථ, ඉධාපි උස්සවෙ මහා;
වත්තතෙ තත්ථ සද්දොයං, මහාහෙස සමාගමො.

35.

අජ්ජෙව යක්ඛෙ ඝාතෙහි,
න හි සක්ඛා ඉතො පරං;
සො ආහා’දිස්ස මානෙතෙ,
ඝාතෙස්සාමි කථං අහං.

36.

යත්ථ සද්දං කරිස්සාම, තෙන සද්දෙන ඝාතය;
ආයුධං මෙ’නුභාවෙන, තෙසං කායෙ පතිස්සති.

37.

තස්සා සුත්වා තථා කත්වා, සබ්බෙ යක්ඛෙ අඝාතයි;
සයම්පි ලද්ධවිජයො, යක්ඛරාජ පසාධනං.

38.

පසාධනෙහි සෙසෙහි, තංතං භච්චං පසාධයි;
කතිපහං වසිත්වෙ’ත්ථ, තම්බපණ්ණිමුපාගමි.

39.

මාපයිත්වා තම්පපණ්ණි-නගරං විජයො තහිං;
වසී යක්ඛිනියා සද්ධිං, අමච්ච පරිවාරිතො.

40.

නාවාය භූමිමොතිණ්ණා, විජයපමුඛා තදා;
කිලන්තා පාණිනාභූමිං, ආලම්බිය නිසීදිසුං.

41.

තම්බභූමිරජොඵුට්ඨයො, තම්බොපාණි යතො අහුං;
සො දෙසොචෙව දීපො ච, තෙන තන්නාමකො අහු.

42.

සීහබාහු නරින්දො සො, සීහමාදින්නවා ඉති;

සීහළො තෙන සම්බන්ධා, එතෙ සබ්බෙපි සීහළා.

43.

තත්ථ තත්ථ ච ගාමෙ තෙ, තස්සා’මච්චා නිවෙසයුං;
අනුරාධගාමං තන්නාමො, කදම්බ නදීයන්තිකෙ.

44.

ගම්භීරනදීයා තීරෙ, උපතිස්සො පුරොහිතො;
උපතිස්සගාමං මාපෙසි, අනුරාධස්ස උත්තරෙ.

45.

අඤ්ඤෙ තයො අමච්චා තෙ, මාපයිංසු විසුං විසුං;
උජ්ජෙනිං උරුවෙලඤ්ච, විජිතං නගරං තථා.

46.

නිවාසෙත්වා ජනපදං, සබ්බෙ’මච්චා සමච්චතං;
අවොචුං රාජතනයා, සාමි රජ්ජෙභිසෙචය.

47.

ඉති වුත්තො රාජපුත්තො, න ඉච්ඡි අභිසෙචනං;
විනා ඛත්තියකඤ්ඤාය, අභිසෙකං මහෙසියා.

48.

අථාමච්චා සාමිනො හෙ, අභිසෙක කතා දරා;
දුක්කරෙසුපි කිච්චෙසු, තදත්ථභිරුතා තිගා.

49.

පණ්ණාකාරෙ මහාසාරෙ, මණිමුත්තාදිකෙ බහූ;
ගාහාපයිත්වා පාහෙසුං, දක්ඛිණං මධුරං පුරං.

50.

පණ්ඩුරාජස්ස ධීතත්ථං, සාමිනො සාමිභත්තිනො;
අඤ්ඤෙසං චාපි ධීතත්ථං, අමච්චානං ජනස්ස ච.

51.

සීඝං නාවාය ගන්ත්වාන, දූතා තෙ මධුරං පුරං;
පණ්ණාකාරෙ ච ලෙඛඤ්ච, තස්ස රඤ්ඤො අදස්සයුං.

52.

තතො රාජාඅමච්චෙහි, මන්තයිත්වා සධීතරං;
පාහෙතුකාමො’මච්චානං, අඤ්ඤෙසං වාපි ධීතරො.

53.
ලද්ධා ඌනසතං කඤ්ඤා, අථභෙරිං චරාපයි;
ලංකාය ධීතුගමනං, ඉච්ඡමානා නරා ඉධ.

54.
නිවාසයිත්වා දිගුණං, සරද්වාරෙසු ධීතරො;
ඨපෙන්තු තෙන ලිඞ්ගෙන, ආදීයිස්සාමිතා ඉති.

55.
එවං ලද්ධා බහුකඤ්ඤා, තප්පයිත්වාන තං කුලං;
සම්පන්නසබ්බාලඞ්කාරං, ධීතරං සම්පටිච්ඡදං.

56.
සබ්බා තා ලද්ධසක්කාරා, කඤ්ඤායො ච යථාරහං;
රාජාරහෙ ච හත්ථස්ස-රථපෙස්සිය කාරකෙ.

57.
අට්ඨාරසන්නං සෙණීනං, සහස්සඤ්ච කුලානි සො;
ලෙඛං දත්වාන පෙසෙසි, විජයස්ස ජිතා’රිනො.

58.
සබ්බොසො’තරී නාවාහි, මහාතිත්ථෙ මහාජනො;
තෙනෙව පට්ටනං තඤ්හි, මහාතිත්ථංති වුච්චති.

59.
විජයස්ස සුතොධීතා, තස්සා යක්ඛිනියා අහු;
රාජකඤ්ඤාගමං සුත්වා, විජයො ආහ යක්ඛිනිං.

60.
‘‘ගච්ඡ දානි තුවං හොති, ඨපෙත්වා පුත්තකෙ දුවෙ;
මනුස්සා අමනුස්සෙහි, භායින්තීහි සදා’’ ඉති.

61.
සුත්වා තං යක්ඛභයතො, භීතං තං ආහ යක්ඛිනිං;
මා චින්තයි සාහස්සෙන, දාපයිස්සාමි තෙ බලිං.

62.

පුනප්පුනං තං යාචිත්වා, උභො ආදාය පුත්තකෙ;
භීතාපි සා අගතියා, ලංකාපුරමුපාගමි.

63.

පුත්තෙ බිහි නිසීදෙත්වා, සයං පාවිසි තං පුරං;
සඤ්ජානිත්වාන තං යක්ඛිං, භීතා චොරීති සඤ්ඤිතො.

64.

සංඛුභිංසු පුරෙ යක්ඛා, එකො සාහසිකො පන;
එකපාණිප්පහාරෙන, විලයං නයි යක්ඛිනිං.

65.

තස්සාතු මාතුලො යක්ඛො, නික්ඛම්ම නගරා බහි;
දිස්වා තෙ දාරකෙ පුච්ඡි, තුම්හෙ කස්ස සුතා ඉති.

66.

කුවෙණියා’ති සුත්වා’හ, මාතා වො මාරිතා ඉධ;
තුම්හෙපි දිස්වා මාරෙය්‍යුං, පලායථ ලහුං ඉති.

67.

ආගුං සුමනකූටං තෙ, පලායිත්වා තතො ලහුං;
වාසං කප්පෙසි ජෙට්ඨො සො, වුද්ධො තාය කණිට්ඨියා.

68.

පුත්තධීතාහි වඩ්ඪිත්වා, රාජානුඤ්ඤාය තෙ වසුං;
තත්ථෙව මලයෙ එසො, පුලින්දානඤ්හි සම්භවො.

69.

පණ්ඩුරාජස්ස දූතා තෙ, පණ්ණාකාරං සමප්පයුං;
විජයස්ස කුමාරස්ස, රාජාධිකාරිකා ච තා.

70.

කත්වා සක්කාරසම්මානං, දූතානං විජයො පන;
අදා යථාරහං කඤ්ඤා, අමච්චානං ජනස්ස ච.

71.

යථා විධි ච විජයං, සබ්බෙ මච්චාසමාගතා;
රජ්ජෙසමභිසිඤ්චිංසු, කරිංසුච මහාඡණං.

72.

තතො සො විජයො රාජා, පණ්ඩුරාජස්ස ධීතරං;
මහතා පරිහාරෙන, මහෙසිත්තෙ’භිසෙචයි.

73.

ධනානි’දා අමච්චානං, අදාසි සසුරස්සතු;
අනුවස්සං සඞ්ඛමුත්තං, සතසහස්ස ද්වයාරහං.

74.

හිත්වා පුබ්බාචරිතං විසමං සමෙන;
ධම්මෙන ලංකමඛිලං අනුසාසමානො;
සො තම්පණ්ණිනගරෙ විජයො නරින්දො;
රජ්ජං අකාරයි සමා බලු අට්ඨතිංසා’ති.

සුජනපසාදසංවෙ ගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

විජයාභිසෙකො නාම

සත්තමො පරිච්ඡෙදො.

අට්ඨම පරිච්ඡෙද

පණ්ඩුවාසුදෙවාභිසෙකො

1.

විජයො සො මහාරාජා, වස්සෙ අන්තිමකෙ ඨිතො;
ඉති චින්තයි ‘‘වුද්ධො’හං, න ච විජ්ජති මෙ සුතො.

2.

කිච්ඡෙන වාසිතං රට්ඨං, නස්සෙය්‍ය මම අච්චයෙ;
ආණාපෙය්‍යං රජ්ජහෙතු-සුමිත්තං භාතරං මම.

3.

අථා’මච්චෙහි මන්තෙත්වා, ලෙඛං තත්ථ විසජ්ජයි;
ලෙඛං දත්වාන විජයො, න චිරෙන දිවඞ්ගතො.

4.

තස්මිං මතෙ අමච්චා තෙ, පෙක්ඛන්තා ඛත්තියාගමං;
උපතිස්සගාමෙ ඨත්වාන, රට්ඨං සමනුසාසිසුං.

5.

මතෙ විජයරාජම්හි, ඛත්තියාගමනා පුරා;
එකං වස්සං අයං ලංකා-දීපො ආසි අරාජකො.

6.

තස්මිං සීහපුරෙ තස්ස, සීහබාහුස්ස රාජිනො;
අච්චයෙන සුමිත්තො සො, රාජා තස්ස සුතො අහු.

7.

තස්ස පුත්තා තයො ආසුං, මද්දරාජස්ස ධීතුයා;
දූතා සීහපුරං ගන්ත්වා, රඤ්ඤො ලෙඛං අදංසු තෙ.

8.

ලෙඛං සුත්වාන සො රාජා, පුත්තෙ ආමන්තයී තයො;
අහං මහල්ලකො තාතා, එකො තුම්හෙසු ගච්ඡතු.

9.

ලංකං නෙකගුණං කන්තං, මම භාතුස්ස සන්තකං;
තස්ස’ච්චයෙන තත්ථෙව, රජ්ජං කාරෙතු සොභනං.

10.

කණිට්ඨකො පණ්ඩුවාසු-දෙවො රාජකුමාරකො;
‘‘ගමිස්සාමීති චින්තෙත්වා, ඤත්වා සොත්ථිං ගතම්පි ච.

11.

පිතරා සමනුඤ්ඤාතො, ද්වත්තිංසාමච්ච දාරකෙ;
ආදාය ආරුහී නාවං, පරිබ්බාජකලිඞ්ගවා.

12.

මහාකන්දරනජ්ජා තෙ, මුඛද්වාරම්හි ඔතරං;
තෙ පරිබ්බාජකෙ දිස්වා, ජනො සක්කරි සාධුකං.

13.

පුච්ඡිත්වා නගරං එත්ථ, උපයන්තං කමෙන තෙ;
උපතිස්ස ගාමං සම්පත්තා, දෙවතා පරිපාලිතා.

14.

අමච්චා’නුමතො’මච්චො, පුච්ඡි නෙමිත්තකා තහිං;
ඛත්තියා’ගමනං තස්ස, සො බ්‍යාකාසි පරංපි ච.

15.

සත්තමෙ දීවසෙයෙව, ආගමිස්සති ඛත්තියො;
බුද්ධසාසන මෙතස්ස, වංසජො'ව ධපෙස්සති.

16.

සත්තමෙ දිවසෙයෙව, තෙ පරිබ්බාජකෙ තහිං;
පත්තෙ දිස්වාන පුච්ඡිත්වා, අමච්චා තෙ විජානිය.

17.

තං පණ්ණුවාසුදෙවං තෙ, ලංකාරජ්ජෙන අප්පයුං;
මහෙසියා අභාවාසො, න තාව අභිසෙචයි.

18.

අමිතොදනසක්කස්ස, පණ්ඩුසක්කො සුතො අහු;
ඤත්වා විනාසං සක්‍යානං, සො ආදාය සකං ජනං.

19.

ගන්ත්වා අඤ්ඤාපදෙසෙන, ගඞ්ගාපාරං තහිං පුරං;
මාපෙත්වා තත්ථ කාරෙසි, රජ්ජං තස්ස සුතෙ ලභි.

20.

ධීතා කණිට්ඨිධීතා ආසි, භද්දකච්චාන නාමිකා;
සබ්බලක්ඛණසම්පන්නා, සුරූපා අභිපත්ථිතා.

21.

තදත්ථං සත්තරාජානො, පණ්ණාකාරෙ මහාරහෙ;
පෙසෙසුං රාජිනො තස්ස, භීතො රාජූහි සො පන.

22.

ඤත්වාන සොත්ථිගමනං, අභිසෙකඵලම්පි ච;
සහද්වත්තිංස ඉත්ථීහි, නාවං ආරොපියා'සුතං.

23.

ගඞ්ගාය ඛිපි ගණ්හාතු, පහු මෙ ධීතරං ඉති;
ගහෙතුං තෙ න සක්ඛිංසු, නාවාසාපන සීඝගා.

24.

දුතියෙ දිවසෙයෙව, ගොණාගාමක පට්ටනං;
පත්තාපබ්බජිතා කාරා, සබ්බා තා තත්ථ ඔතරුං.

25.

පුච්ඡිත්වා නගරං එත්ථ, තා කමෙනොපයන්තියො;
උපතිස්සගාමං සම්පත්තා, දෙවතා පරිපාලිතා.

26.

නෙමිත්තකස්ස වචනං, සුත්වා තත්ථා'ගතා තු තා;
දිස්වා අමච්චො පුච්ඡිත්වා, ඤත්වා රඤ්ඤො සමප්පයි.

27.

තං පණ්ඩුවාසුදෙවං තෙ, අමච්චා සුද්ධබුද්ධිනො;
රජ්ජෙ සමභිසිඤ්චිංසු, පුණ්ණසබ්බමනොරථං.

28.

සුභද්දකච්චාන මනොමරූපිනිං;
මහෙසීභාවෙ අභිසිඤ්චිය'ත්තනො;
සහගතා තාය පදාසි අත්තනා;
සහාගතානං වසි භූමිපො සුඛන්තී.

සුජනප්පසාද සංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

පණ්ඩුවාසුදෙවාභිසෙකො නාම

අට්ඨමො පරිච්ඡෙදො.

නවම පරිච්ඡෙද

අභයාභිසෙකො

1.

මහෙසී ජනයී පුත්තෙ, දස එකඤ්ච ධීතරං;
සබ්බජෙට්ඨො'භයො නාම, චිත්තානාම කනිට්ඨිකා.

2.

පස්සිත්වා තං වියාකංසු, බ්‍රාහ්මණා මන්තපාරගා;
''රජ්ජහෙතු සුතො අස්සා, ඝාතයිස්සති මාතුලෙ''.

3.

ඝාතෙස්සාමි කනිට්ඨින්ති, නිච්ඡිතෙ භාතරා'භයො;
වාරෙසි කාලෙ වාසෙසුං, ගෙහං තං එකථූණිකෙ.

4.

රඤ්ඤො ච සිරිගබ්භෙන, තස්ස ද්වාරමකාරයුං;
අන්තො ඨපෙසුං එකඤ්ච, දාසිං නරසතං බහි.

5.

රූපෙනු’ම්මාදයී නරෙ, දිට්ඨමත්තාව සායතො;
තතො උම්මාදචිත්තා’ති, නාමං සොපපදං ලභි.

6.

සුත්වාන ලංකාගමනං, භද්දකච්චානදෙවියා;
මාතරා චොදිතා පුත්තා, ඨපෙත්වෙ’කඤ්ච ආගමුං.

7.

දිස්වාන තෙ පණ්ඩුවාසු-දෙවං ලඞ්කින්දමාගතා;
දිස්වාන තං කනිට්ඨිඤ්ච, රොදිත්වා සහ තාය ච.

8.

රඤ්ඤා සුකතසක්කාරා, රඤ්ඤො’නුඤ්ඤාය චාරිකං;
චරිංසු ලංකාදීපම්හි, නිවසුඤ්ච යථාරුචිං.

9.

රාමෙන වුසිතඨානං, රාමගොණන්ති වුච්චති;
උරුවෙලා’නුරාධානං, නිවාසා ච තථා තථා.

10.

තථා විජිතදීඝායු-රොහණානං නිවාසකා;
විජිතගාමො දීඝායු-රොහණන්ති ච වුච්චති.

11.

කාරෙසි අනුරාධො සො, වාපිං දක්ඛිණතො තතො;
කාරාපෙත්වා රාජගෙහං, තත්ථ වාසමකප්පයී.

12.

මහාරාජා පණ්ඩුවාසු-දෙවො ජෙට්ඨසුතං සකං;
අභයං උපරජ්ජම්හි, කාලෙ සමභිසෙචයි.

13.

දීඝායුස්ස කුමාරස්ස, තනයො දීඝගාමණී;
සුත්වා උම්මාදචිත්තං තං, තස්සං ජාතකුතූහලො.

14.

ගහෙත්වා’පතිස්ස ගාමං, තං අපස්සි මනුජාධිපං;
අදා සභොපරාජෙන, රාජුපට්ඨානමස්සසො.

15.

ගවක්ඛාභිමුඛට්ඨානෙ, තං උපෙච්ච ඨිතං තුසා;
දිස්වාන ගාමිණිං චිත්තා, රත්තචිත්තා’හ දාසිකං.

16.

‘‘කො එසො’’ති තතො සුත්වා,
මාතුලස්ස සුතොඉති;
දාසිං තත්ථ නියොජෙසි,
සද්ධිංකත්වාන සො තතො.

17.

ගවක්ඛම්හි ඩසාපෙත්වා, රත්තිං කක්කටයන්තකං;
ආරුය්හ ඡින්දයිත්වාන, කවාටං තෙන පාවිසි.

18.

තාය සද්ධිං වසිත්වාන, පච්චූසෙයෙව නික්ඛමි;
එවං නිච්චං වසී තත්ථ, ඡිද්දාභාවා අපාකටො.

19.

සා තෙන අග්ගහී ගබ්භං, ගබ්භෙ පරිණතෙ තතො;
මාතු ආරොචයී දාසී, මාතා පුච්ඡිය ධීතරං.

20.

රඤ්ඤො ආරොචයී රාජා, අමන්තෙත්වා සුතෙ’බ්‍රහ්මා;
පොසියොසො’පි අම්හෙහි, දෙව තස්සෙව තං ඉති.

21.

පුත්තො චෙ මාරයිස්සාම, ත’න්ති තස්ස අදංසු තං;
සා සූතිකාලසම්පත්තෙ, සූති ගෙහඤ්ච පාවිසිං.

22.

සඞ්කිත්වා ගොපකං චිත්තං, කාලවෙලඤ්ච දාසකං;
තස්මිං කම්මෙ නිස්සායා’ති, ගාමණී පරිචාරකෙ.

23.

තෙ පටික්ඛං අදෙන්තෙ තෙ, රාජපුත්තා අඝාතයුං;
යක්ඛා හුත්වාන රක්ඛිංසු, උභො ගබ්භෙ කුමාරකං.

24.
අඤ්ඤං උපවිජඤ්ඤං සා, සල්ලක්ඛා පෙසි දාසියා;
චිත්තා සා ජනයී පුත්තං, සා ඉත්ථී පන ධීතරං.

25.
චිත්තං සහස්සං දාපෙත්වා, තස්සා පුත්තං සකම්පි ච;
ආණාපෙත්වා ධීතරං තං, නිපජ්ජාපෙසි සන්තිකෙ.

26.
ධීතා ලද්ධා'ති සුත්වාන, තුට්ඨා රාජසුතා අහුං;
මාතා ච මාතුමාතා ච, උභො පන කුමාරකං.

27.
මාතාමහස්ස නාමඤ්ච, ජෙට්ඨස්ස මාතුලස්ස ච;
එකං කත්වා තමකරුං, පණ්ඩුකාභයනාමකං.

28.
ලංකා පාලො පණ්ඩුවාසු-දෙවො රජ්ජමකාරයි;
තිංස වස්සම්හි ජාතම්හි, මතො සො පණ්ඩුකාභයෙ.

29.
තස්මිං මතස්මිං මනුජාධිපස්මිං,
සබ්බෙ සමාගම්ම නරින්දපුත්තා;
තස්සාභයස්සාභයදස්ස භාතු,
රාජාභිසෙකං අකරුං උළාරාති.

සුජනප්පසාද සංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

අභයාභිසෙකො නාම

නවමො පරිච්ඡෙදො.

දසම පරිච්ඡෙද

පණ්ඩුකාභයාභිසෙකො

1.

පටුන

උම්මාදචිත්තායාණත්තා, දාසී ආදාය දාරකං;
සමුග්ගෙ පක්ඛිපිත්වාන, ද්වාරමණ්ඩල කෙ අගා.

2.

රාජපුත්තා ච මිගවං, ගතා තුම්බරකන්දරෙ;
දිස්වා දාසිං කුහිං යාසි, කිං මෙ කන්ති ච පුච්ඡිසුං.

3.

ද්වාරමණ්ඩලකං යාමි, ධීතුමෙගුළපූවකං;
ඉච්චාහ ඔරොපෙහීති, රාජපුත්තං කමබ්‍රවුං.

4.

චිත්තො ච කාලවෙලො ච, තස්සා’රක්ඛාය නිග්ගතා;
මහන්තං සූකරවෙසං, තං ඛණංයෙව දස්සයුං.

5.

තෙ තං සමනුබන්ධිංසු, සාසමාදාය තත්‍ර’ගා;
දාරකඤ්ච සහස්සඤ්ච, ආයුත්තස්ස අදාරහො.

6.

තස්මිංයෙව දිනෙ තස්ස, භරියා ජනයී සුතං;
යමකෙ ජනයී පුත්තෙ, භරියං මෙ’ති පොසිතං.

7.

සො සත්තවස්සිකො චා’සි, තං විජානිය මාතුලා;
ගන්තුං සරසි කීළන්තෙ, දාරකෙ ච පයොජයුං.

8.

ජලට්ඨං රුක්ඛසුසිරං, ජලච්ඡාදිතඡිද්දකං;
නිමුජ්ජමානො ඡිද්දෙන, පවිසිත්වා චිරට්ඨිතො.

9.

තතො තථෙව නික්ඛම්ම, කුමාරෙ සෙසදාරකෙ;
උපච්ච පුච්ඡියන්තොපි, වඤ්චෙත’ඤ්ඤවචොහි සො.

10.

මනුස්සෙහා’ගතෙහෙසො, නිවාසෙත්වාන වත්ථකං;
කුමාරො වාරිමො ගය්හ, සුසිරම්හි ඨිතො අහු.

පටුන

11.

වත්ථකානි ගණෙත්වාන, මාරෙත්වා සෙසදාරකෙ;
ගන්ත්වා ආරොචයුං සබ්බෙ, දාරකා මාරිතා ඉති.

12.

ගතෙසු තෙසු සො ගන්ත්වා, ආයුත්තකඝරං සකං;
වසං අස්සාසිතො තෙන, අහු ද්වාදසවස්සිකො.

13.

පුන සුත්වාන ජීවන්තං, කුමාරං තස්ස මාතුලං;
තත්ථ ගොපාලකෙ සබ්බෙ, මාරෙතුං සන්නියොජයුං.

14.

තස්මිං අහනි ගොපාලා, ලද්ධා එකං චතුප්පදං;
අග්ගිං ආහරිතුං ගාමං, පෙසෙසුං තං කුමාරකං.

15.

සො ගන්ත්වා ඝරමායුත්ත-පුත්තකංයෙව පෙසයි;
පාදා රුජන්ති මෙ නෙහි, අග්ගිං ගොපාලසන්තිකං.

16.

තත්ථ අඞ්ගාර මංසඤ්ච,
ඛාදිස්සසි තුවං ඉති;
නෙ සි සො තං වචො සුත්වා,
අග්ගිං ගොපාලසන්තිකං.

17.

තස්මිං ඛණෙ පෙසිතා තෙ, පරික්ඛිපිය මාරයුං;
සබ්බෙ ගොපෙ මාරයිත්වා, මාතුලානං නිවෙදයුං.

18.

තතො සොළසවස්සං තං, විජානිංසු ච මාතුලා;
මාතා සහස්සඤ්චා'දාසි, තස්සා රක්ඛඤ්ච ආදිසි.

19.

ආයුත්තො මාතුසන්දෙසං, සබ්බං තස්ස නිවෙදිය;
දත්වා දාසං සහස්සඤ්ච, පෙසෙසි පණ්ඩුලන්තිකං.

20.

පණ්ඩුලබ්‍රාහ්මණො නාම, භොගවා වෙදපාරගො;
දක්ඛිණස්මිං දිසාභාගෙ, වසී පණ්ඩුලගාමකෙ.

21.

කුමාරො තත්ථ ගන්ත්වාන, පස්සි පණ්ඩුලබ්‍රාහ්මණං;
‘‘ත්වං පණ්ඩුකාභයො තාත’’, ඉති පුච්ඡිය බ්‍යාකතෙ.

22.

තස්ස කත්වාන සක්කාරං, ආහ රාජා භවිස්සසි;
සමසත්තතිවස්සානි, රජ්ජං ත්වං කාරයිස්සසි.

23.

සිප්පං උග්ගණ්හ තාතාති, සිප්පුග්ගහමකාරයී;
චන්දෙන තස්ස පුත්තෙන, ඛිප්පං සිප්පං සමාපිතං.

24.

අදා සතසහස්සං සො, යොධසඞ්ගහකාරණා;
යොධෙසු සඞ්ගහිතෙසු, තෙන පඤ්චසතෙසු සො.

25.

සියුං යාය ගයිතානි, පණ්ණානි කනකානි තං;
මහෙසිං කුරු චන්දඤ්ච, මම පුත්තං පුරොහිතං.

26.

ඉති වත්වා ධනං දත්වා, සයොධං නිහරි තතො;
සො නාමං සාවයිත්වාන, තතො නික්ඛම්ම පුඤ්ඤවා.

27.

ලද්ධබලො නගරකෙ, කාසපබ්බත සන්තිකෙ;
සත්තසතානි පුරිසෙ, සබ්බෙසං භොජනානි ච.

28.

තතො නරසහස්සෙන, ද්විසතෙන කුමාරකො;
ගිරිකණ්ඩ පබ්බතං නාම, අගමා පරිවාරිතො.

29.

ගිරිකණ්ඩසිවො නාම, පණ්ඩුකාභය මාතුලො;
තං පණ්ඩුවාසුදෙවෙන, දින්නං භුඤ්ජති දෙසකං.

30.

සො කරිසසතං පක්කං, තදා ලාවෙති ඛත්තියො;
තස්ස ධීතා රූපවතී, පාලී නාමා'සි ඛත්තියා.

31.

සා මහාපරිවාරෙන, යානමාරුය්හ සොභනං;
පිතුභත්තං ගාහයිත්වා, ලාවකානඤ්ච ගච්ඡති.

32.

කුමාරස්ස මනුස්සානං, දිස්වා තත්ථ කුමාරිකං;
ආරොචෙසුං කුමාරස්ස, කුමාරො සහසා'ගතො.

33.

ද්වෙධා තං පරිසං කත්වා, සතං යානමපෙසයි;
තදන්තිකං සපරිසා, කත්ථ යාසීති පුච්ඡිතං.

34.

තාය වුත්තෙතු සබ්බස්මිං, තස්සංසාරත්ත මානසො;
අත්තනො සංවිභාගත්ථං, හන්තෙනා'යාචි ඛත්තියො.

35.

සාසමොරුය්හ යානම්හා, අදා සොවණ්ණපාතියා;
භත්තං නිග්‍රොධ මූලස්මිං, රාජපුත්තස්ස ඛත්තියා.

36.

ගණ්හි නිග්‍රොධපණ්ණානි, භොජෙතුං සෙසකෙ ජනෙ;
සොවණ්ණභාජනානා'සුං, තානි පණ්ණානි තං ඛණෙ.

37.

තානි දිස්වා රාජපුත්තො, සරිත්වා දිජභාසිතං;
මහෙසිභාව යොග්ගාමෙ, කඤ්ඤාලද්ධාති තුස්සිසො.

38.

සබ්බෙ භොජාපයී තෙසා, තං න ඛීයිත්ථ භොජනං;
එකස්ස පටිවිසො'ව, ගහිතො තත්ථ දිස්සථ.

39.

එවං පුඤ්ඤගුණූපෙතා, සුකුමාරී කුමාරිකා;
සුවණ්ණපාලි නාමෙන, තතොප්පභූත ආසි සා.

40.

තං කුමාර ගහෙත්වාන, යානමාරුය්හ ඛත්තියො;
මහබ්බල පරිබ්‍යූළ්හො, අනුසංණී අපක්කමි.

41.

තං සුත්වාන පිතා තස්සා, නරෙ සබ්බෙ අපෙසයි;
තෙ ගන්ත්වා කලහං කත්වා, තජ්ජිතා තෙහි ආගමුං.

42.

කලහනගරං නාම, ගාමො තත්ථ කතෙ අහු;
තං සුත්වා භාතරො තස්සා, පඤ්චයුද්ධායු’පාගමුං.

43.

සබ්බෙ තෙ පණ්ඩුලසුතො, චන්දොයෙව අඝාතයි;
ලොහිත වාහඛණ්ඩොති, තෙසං යුද්ධමහී අහු.

44.

මහතා බල කාධයන,
තතො සො පණ්ඩුකාභයො;
ගඞ්ගාය පාරිමෙ තිරෙ,
දොළපබ්බතකං අගා.

45.

තත්ථ චත්තාරි වස්සානි, වසි තං තත්ථ මාතුලා;
සුත්වා ඨපෙත්වා රාජානං, තං යුද්ධත්ථමුපාගමුං.

46.

ඛන්ධාවාරං නිවෙසෙත්වා, ධූමරක්ඛාග සන්තිකෙ;
භාගිනෙයොන යුජ්ඣිංසු, භාගිනෙයොා තු මාතුලෙ.

47.

අනුබන්ධී ඔරගඞ්ගං, මලාපෙත්වා නිවත්තිය;
තෙසඤ්ච ඛන්ධාවාරම්හි, දුවෙ වස්සානි සො වසී.

48.

ගන්ත්වො’පතිස්සගාමං තෙ, තමත්ථං රාජිනො’බ්‍රවුං;
රාජාලෙඛං කුමාරස්ස, සරහස්සං සපාහිණි.

49.

''පුඤ්ජස්සු පාරගඞ්ගං ත්වං, මා'ගා ඔරංතතො''ඉති;
තං සුත්වා තස්ස කුජ්ජිංසු, භාතරො නව රාජිනො.

50.
උපත්ථම්භො ත්වමෙවා'සි, චිරං තස්ස ඉදානි තු;
රජ්ජං දදාසි තස්මා ත්වං, මාරෙස්සාමා'ති අබ්‍රවුං.

51.
සො තෙසං රජ්ජමප්පෙසි, තෙ තිස්සං නාම භාතරං;
සබ්බෙව සහිතා'කංසු, රජ්ජස්ස පරිනායකං.

52.
එසො වීසතිවස්සානි, අභයො'භය දායකො;
තත්‍ථො'පතිස්සගාමම්හි, රාජා රජ්ජමකාරයි.

53.
වසන්ති ධූමරක්ඛාගෙ, සරෙ තුම්බරියඞ්ගණෙ;
චරතෙ වළවා රූපා, යක්ඛී චෙතියනාමිකා.

54.
එකො දිස්වාන සෙතඞ්ගං, උත්තපාදං මනොරමං;
ආරොචෙසි කුමාරස්ස, වළවෙ'ත්‍ථී'දිසී ඉති.

55.
කුමාරො රස්මිමාදාය, ගහෙතුං තං උපාගමි;
පච්ඡතො අගතං දිස්වා, භීතා තෙජෙන තස්සසා.

56.
ධාවි'නන්තරධායිත්වා, ධාවන්ති මනුබන්ධිසො;
ධාවමානා සරං හං සා, සත්තක්ඛත්තුං පරික්ඛිපි.

57.
ඔතරිත්වා මහාගඞ්ගං, උත්තරිත්වා තතො පන;
ධූමරක්ඛං පබ්බතං තං, සත්තක්ඛත්තුං පරික්ඛිපි.

58.
තං සරං පුන තික්ඛත්තුං, පරික්ඛිපි තතො පුන;
ගඞ්ගං කච්ඡකතිත්‍ථෙන, සමොතරි තහිං තු සො.

59.

ගහෙසිතං වාලධිස්මිං, තාලපත්තඤ්ච තොයගං;
තස්ස පුඤ්ඤානුභාවෙන, සො අහොසි මහා අසි.

60.

උච්චාරෙසි අසිං දජ්ජං, ‘‘මාරොමී’’ති තමාහ සා;
රජ්ජං ගහෙත්වා තෙ දජ්ජං, සාමි මාමං අමාරයි.

61.

ගීවාය තං ගහෙත්වා සො, විජ්ඣිත්වා අසිකොටියා;
නාසාය රජ්ජුයා බන්ධි, සා අහොසි වසානුගා.

62.

ගන්ත්වා තං ධූමරක්ඛං සො, තමාරුය්හ මහබ්බලො;
තත්ථ චත්තාරි වස්සානි, ධූමරක්ඛන ගෙ වසි.

63.

තතො නික්ඛම්ම සබලො, ආගම්මා’රිට්ඨපබ්බතං;
යුද්ධකාලමපෙක්ඛන්තො, තත්ථ සත්තසමාවසි.

64.

ද්වෙ මාතුලෙ ඨපෙත්වාන, තස්ස සෙසට්ඨමාතුලා;
යුද්ධසජ්ජා අරිට්ඨං තං, උපසඞ්කම්ම පබ්බතං.

65.

ඛන්ධාවාරං නගරකෙ, නිවෙසෙත්වා චමූපතිං;
දත්වා පරික්ඛිපාපෙසුං, සමන්තා’රිට්ඨපබ්බතං.

66.

යක්ඛිනියා මන්තයිත්වා, තස්සා වචනයුත්තියා;
දත්වා රාජපරික්ඛාරං, පණ්ණාකාරා යුවානි ච.

67.

‘‘ගණ්හාථ සබ්බානෙ’තානි, ඛමාපෙස්සාමි වො අහං’’;
ඉති වත්වාන පෙසෙසි, කුමාරො පුරතො බලං.

68.

ගණ්හිස්සාමි පවිට්ඨන්ති, විස්සට්ඨෙසු තු තෙසු සො;
ආරුය්හ යක්ඛවළවං, මහාබලපුරක්ඛතො.

69.

යුද්ධාය පාවිසි යක්ඛී, මහාරාව මරාපිසා;
අන්තො බහිබලඤ්චස්ස, උක්කුට්ඨිං මහතිං අකා.

70.

කුමාරපුරිසා සබ්බෙ, පරසෙනා නරෙ බහූ;
ඝාතෙත්වා මාතුලෙ ච’ත්ථ, සීසරාසිං අකංසු තෙ.

71.

සෙනාපති පාලයිත්වා, ගුම්බට්ඨානං සපාවිසි;
සෙනාපති ගුම්බකො’ති, තෙන එස පවුච්චති.

72.

උපරිට්ඨමාතුලසිරං, සීසරාසිං සපස්සිය;
ලාබුරාසී’ව ඉච්චාහ, තෙනා’සි ලාබුගාමකො.

73.

එවං විජිතසඞ්ගාමො, තතො සො පණ්ඩුකාභයො;
අය්‍යකස්සා’නුරාධස්ස, වසනට්ඨානමාගමි.

74.

අත්තනො රාජගෙහං සො, තස්ස දත්වාන අය්‍යකො;
අඤ්ඤත්ථවාසං කප්පෙසි, සො තු තස්මිං ඝරෙ වසි.

75.

පුච්ඡාපෙත්වාන නෙමිත්තං, වත්ථුවිජ්ජා’විදූං තථා;
නගරං පවරං තස්මිං, ගාමෙයෙව අමාපයි.

76.

නිවාසත්තා’නුරාධානං, අනුරාධපුරං අහු;
නක්ඛත්තෙනා’නුරාධෙන, පතිට්ඨාපිත තාය ච.

77.

ආණාපෙත්වා මාතුලානං, ඡත්තං ජාතස්සරෙ ඉධ;
ධොවාපෙත්වා ධාරයිත්වා, තං සරෙයෙව වාරිනා.

78.

අත්තනො අභිසෙකං සො, කාරෙසි පණ්ඩුකාභයො;
සුවණ්ණපාලිං දෙවිං තං, මහෙසිත්තෙ’භිසෙචයි.

79.

අදා චන්දකුමාරස්ස, පොරොහිච්චං යථාවිධි;
ඨානන්තරානි සෙසානං, භච්චානඤ්ච යථාරහං.

80.

මාතුයා උපකාරත්තා, අත්තනො ච මහීපතිං;
අඝාතයිත්වා ජෙට්ඨං තං, මාතුලං අභයං පන.

81.

රත්තිරජ්ජං අදා තස්ස, අහු නගරගුත්තිකො;
තදුපාදාය නගරෙ, අහූ නගරගුත්තිකො.

82.

සස්සුරං තං අඝාතෙත්වා, ගිරිකණ්ඩසිවම්පි ච;
ගිරිකණ්ණදෙසං තස්සෙ’ව, මාතුලස්ස අදාසි සො.

83.

සරං තඤ්ච ඛණාපෙත්වා, කාරාපෙසි බහු දකං;
ජයෙ ජලස්ස ගාහෙන, ජයවාපීති අහුතං.

84.

කාලවෙලං නිවාසෙසි, යක්ඛංපුර පුරත්ථිමෙ;
යක්ඛං තු චිත්තරාජං තං, හෙට්ඨො අභයවාපියා.

85.

පුබ්බොපකාරිං දාසිං තං, නිබ්බත්තං යක්ඛයොනියා;
පුරස්ස දක්ඛිණද්වාරෙ, සො කතඤ්ඤූ නිවාසයි.

86.

අන්තො නරින්දවත්ථුස්ස, වළවාමුඛයක්ඛිනිං;
නිවාසෙසි බලිං තෙසං, අඤ්ඤෙසඤ්චානුවස්සකං.

87.

දාපෙසි ඡණකාලෙ තු, චිත්තරාජෙන සො සහ;
සමාසනෙ නිසීදිත්වා, දිබ්බමානුසනාටකං.

88.

කාරෙන්තො’භිරමි රාජා, රතිඛිඩ්ඩා සමප්පිතො;
ද්වාරගාමෙ ච චතුරො, භයවාපිඤ්ච කාරයි.

89.

මහාසුසානඝාතනං, පච්ඡිමරාජිනිං තථා;
වෙස්සවණස්ස නිග්‍රොධං, බ්‍යාධිදෙවස්ස තාලකං.

90.

යොනසභාග වත්ථුඤ්ච, මහෙජ්ජඝරමෙව ච;
එතානි පච්ඡිමද්වාර-දිසාභාගෙ නිවෙසයි.

91.

පඤ්චසතානි චණ්ඩාල-පුරිසෙ පුරසොධකෙ;
ද්වෙසතානි චණ්ඩාල-පුරිසෙ වච්චසොධකෙ.

92.

දියඩ්ඪසතචණ්ඩාලෙ, මතනීහාරකෙ’පි ච;
සුසාන ගොපචණ්ඩාලෙ, තත්තකෙයෙව ආදිසි.

93.

තෙසං ගාමං නිවෙසෙසි, සුසානා පච්ඡිමුත්තරෙ;
යථා විහිතකම්මානි, තානි නිච්චං අකංසුතෙ.

94.

තස්ස චණ්ඩාලගාමස්ස, පුබ්බුත්තරදිසාය තු;
නීචසුසානකං නාම, චණ්ඩාලානමකාරයි.

95.

තස්සුත්තරෙ සුසානස්ස, පාසාණපබ්බතන්තරෙ;
ආවාසපාලිබ්‍යාධානං, තදා ආසි නිවෙසිතා.

96.

තදුත්තරෙ දිසාභාගෙ, යාව ගාමණි වාපියා;
තාපසානං අනෙකෙසං, අස්සමො ආසි කාරිතො.

97.

තස්සෙව ච සුසානස්ස, පුරත්ථිමදිසාය තු;
ජොතියස්ස නිගණ්ඨස්ස, ඝරං කාරෙසි භූපති.

98.

තස්මිංයෙව දෙසස්මිං, නිගණ්ඨො ගිරිනාමකො;
නානාපාසණ්ඩකා චෙව, වසිංසු සමණා බහූ.

99.

තත්ථෙව ච දෙවකුලං, අකාරෙසි මහීපති;
කුභණ්ඩස්ස නිගණ්ඨස්ස, තංනාමකමහොසිතං.

100.

තතො තු පච්ඡිමෙ භාගෙ, ඛාධපාලිපුරත්ථිමෙ;
මිච්ඡාදිට්ඨිකුලානං තු, වසී පඤ්චසතං තහිං.

101.

පරං ජොතියගෙහම්හා, ඔරං ගාමණී වාපියා;
සො පරිබ්බාජකාරාමං, කාරාපෙසි තථෙව ච.

102.

ආජීවකානං ගෙහඤ්ච, බ්‍රාහ්මණවට්ටමෙව ච;
සිවිකා සොත්ථිසාලා ච, අකාරෙසි තහිං තහිං.

103.

දසවස්සාභිසෙකො සො, ගාමසීමා නිවෙසයි;
ලංකාදීපම්හි සකලෙ, ලංකින්දො පණ්ඩුකාභයො.

104.

සො කාලවෙලචිත්තෙහි, දිස්සමානෙහි භූපති;
සහා’නු භොසි සම්පතිං, යක්ඛභූතසහාය වා.

105.

පණ්ඩුකාභයරඤ්ඤො ච, අභයස්ස ච අන්තරෙ;
රාජසුඤ්ඤානි වස්සානි, අහෙසුං දසසත්ත ච.

106.

සො පණ්ඩුකාභයමහීපති සත්තතිංස–
වස්සො’ධිගම්ම ධිතිමා ධරණී පතිත්තං;
රම්මෙ අනූනමනුරාධපුරෙ සමිද්ධෙ;
වස්සානි අකාරයි රජ්ජමෙත්ථාති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

පණ්ඩුකාභයාභිසෙකොනාම

දසමො පරිච්ඡෙදො.

පටුන

එකාදසම පරිච්ඡෙද

දෙවානංපියතිස්සාභිසෙකො

1.

තස්සච්චයෙ තස්ස සුතො, මුටසිවො'ති විස්සුතො;
සුවණ්ණපාලියා පුත්තො, පත්තො රජ්ජමනාකුලං.

2.

මහාමෙඝවනුය්‍යානං, නාමනුගගුණොදිතං;
ඵලපුප්ඵතරුපෙතං, සො රාජා කාරයි සුභං.

3.

උය්‍යානඨානග්ගහණෙ, මහාමෙඝො අකාලජො;
පාවස්සිතෙන උය්‍යානං, මහාමෙඝවනං අහු.

4.

සට්ඨිවස්සානි මුටසිවො, රාජා රාජ්ජමකාරයි;
අනුරාධෙ පුරවරෙ, ලංකා භුවදනෙ සුභෙ.

5.

තස්ස පුත්තා දසා'හෙසුං, අඤ්ඤමඤ්ඤහිතෙසිනො;
දුවෙ ධීතා චා'නුකුලා, කුලානුච්ඡවිකා අහූ.

6.

දෙවානං පියතිස්සොති, විස්සුතො දුතියො සුතො;
තෙසු භාතූසු සබ්බෙසු, පුඤ්ඤාපඤ්ඤාධිකො අහු.

7.

දෙවානං පියතිස්සො සො, රාජා'සි පිතුඅච්චයෙ;
තස්සා'භිසෙකෙන සමං, බහූන'ච්ඡරියාන'හුං.

8.

ලංකාදීපම්හි සකලෙ, නිධයො රතනානි ච;
අන්තොඨිතානි උග්ගන්ත්වා, පඨවීතලමාරුහුං.

9.

ලංකාදීපසමීපම්හි, භින්නනාවාගතානි ච;
තත්‍රජාතානි ච ථලං, රතනානි සමාරුහුං.

10.

ඡාතපබ්බතපාදම්හි, තිස්සො ච වෙළුයට්ඨියො;
ජාතාරථපතොදෙන, සමානා පරිමාණතො.

11.

තාසු එකාලතායට්ඨී, රජතා'භා තහිං ලතා;
සුවණ්ණාවණ්ණාරුචිරා, දිස්සන්තෙතා මනොරමා.

12.

එකා කුසුමා යට්ඨීතු, කුසුමානි තහිං පන;
නානානි නානාවණ්ණානි, දිස්සන්තෙ'ති ඵුටානි ච.

13.

එකාසකුණයට්ඨීතු, තහිං පක්ඛිමිගා බහූ;
නානා ච නානාවණ්ණා ච, සජීවා විය දිස්සරෙ.

14.

හයගජරථාමලකා, වලයඞ්ගුලිවෙඨකා;
කකුධඵලාපාකතිකා, ඉච්චෙතා අට්ඨජාතියො.

15.

මුත්තාසමුද්දා උග්ගන්ත්වා, තීරෙ වට්ටි විය ඨිතා;
දෙවානං පියතිස්සස්ස, සබ්බං පුඤ්ඤවිජම්භිතං.

16.

ඉන්දනීලං වෙළුරියං, ලොහිතඞ්කමණිධි'මෙ;
රජතානි පනෙ'තානි, මුත්තා තා තාවයට්ඨියො.

17.

සත්තහබ්භන්තරෙයෙව, රඤ්ඤො සන්තිකමාහරුං;
තානි දිස්වා පතීතො සො, රාජා ඉති විචින්තයි.

18.

රතනානි අනග්ඝානි, ධම්මාසොකො ඉමානිමෙ;
සහායො'රහතෙනා'ඤ්ඤො, තස්ස දස්සං ඉමාන'තො.

19.

දෙවානං පියතිස්සො ච, ධම්මාසොකො ච තෙ ඉමෙ;
ද්වෙ අදිට්ඨසහායාහි, චිරප්පභුති භූපති.

20.

භාගිනෙය්‍යං මහාරිට්ඨං, අමච්චං පමුඛං තතො;
දිජං අමච්චං ගණකං, රාජා තෙ චතුරො ජනෙ.

21.

දූතෙ කත්වාන පාහෙසි, බලොඝපරිවාරිතෙ;
ගාහා පෙත්වා අනග්ඝානි, රතනානි ඉමානි සො.

22.

මණිජාතී ච තිස්සො තා, තිස්සො ච රථයට්ඨියො;
සඞ්ඛඤ්ච දක්ඛිණාවත්තං, මුත්තා ජාතී ච අට්ඨ තා.

23.

ආරුය්හ ජම්බුකොලම්හි, නාවං සත්තදිනෙන තෙ;
සුඛෙන තිත්ථං ලද්ධාන, සත්තාහෙන තතො පුන.

24.

පාටලිපුත්තං ගන්ත්වාන, ධම්මාසොකස්ස රාජිනො;
අදංසු පණ්ණාකාරෙතෙ, දිස්වා තානි පසීදි සො.

25.

රතනානි’දිසානෙත්ථ, නත්ථි මෙ ඉති චින්තිය;
අදා සෙනාපතිට්ඨානං, තුට්ඨො’රිට්ඨස්ස භූපති.

26.

පොරොහිච්චබ්‍රාහ්මණස්ස, දණ්ඩනායකං පන;
අදාසි තස්සා’මච්චස්ස, සෙට්ඨිත්තං ගණකස්ස තු.

27.

තෙසං අනප්පකෙ භොගෙ, දත්වා වාසඝරානි ච;
මහාමච්චෙහි මන්තෙන්තො, පස්සිත්වා පටිපාභතං.

28.

වාලබීජනී මුණ්හිසං, ඛග්ගං ඡත්තඤ්ච පාදුකං;
මොළිං වතං සපාමඞ්ගං, භිඞ්කාරං හරිචන්දනං.

29.

අධොවිමං වත්ථකොටිං, මහග්ඝං හත්ථපුඤ්ඡනිං;
නාගා’හටං අඤ්ජනඤ්ච, අරුණාභඤ්ච මත්තිකං.

30.

අනොතත්තොදකඤ්චෙව, ගඞ්ගාසලිලමෙව ච;
සඞ්ඛඤ්ච නන්දියාවට්ටං, වඩ්ඪමානං කුමාරිකං.

31.

හෙමභොජනකණ්ඩඤ්ච, සිවිකඤ්ච මහාරහං;
හරීටකං ආමලකං, මහග්ඝං අමතොසධං.

32.

සුකාහටානං සාලීනං, සට්ඨිවාහසතානි ච;
අභිසෙකො පකරණං, පරිවාරවිසෙසිතං.

33.

දත්වා කාලෙ සහායස්ස, පණ්ණාකාරෙ නරිස්සරො;
දූතෙ පාහෙසිසද්ධම්ම-පණ්ණාකාරමිමම්පිච.

34.

අහං බුද්ධඤ්ච ධම්මඤ්ච, සඞ්ඝඤ්ච සරණං ගතො;
උපාසකත්තං දෙසෙසිං, සක්‍යපුත්තස්ස සාසනෙ.

35.

ත්වම්පිමානි රතනානි, උත්තමානි නරුත්තම;
චිත්තං පසාදයිත්වාන, සද්ධාය සරණං වජ.

36.

‘‘කරොථ මෙ සහායස්ස, අභිසෙකං පුනො’’ ඉති;
වත්වා සහායා’මච්චෙතෙ, සක්කරිත්වා ච පෙසයි.

37.

පඤ්චමාසෙ වසිත්වාන, තෙ මච්චා’තිවසක්කතා;
වෙසාඛසුක්ඛපක්ඛාදි-දිනෙ දූතා විනිග්ගතා.

38.

තාමලිත්තියමාරුය්හ, නාවං තෙජම්බුකොලකෙ;
ඔරුය්හ කූපං පස්සිංසු, පත්වා ද්වාදසියං ඉධ.

39.

අදංසු පණ්ණාකාරෙ තෙ, දූතා ලංකාදීපස්සතෙ;
තෙසං මහන්තං සක්කාරං, ලංකාපති අකාරයි.

40.

තෙ මග්ගසිරමාසස්ස, ආදිචන්දොදයෙජිනෙ;
අභිසිත්තඤ්ච ලංකින්දං, අමච්චා සාමිභත්තිනො.

41.

ධම්මාසොකස්ස වචනං, වත්වා සාමි හිතෙරතා;
පුනොපි අභිසිඤ්චිංසු, ලංකාහිතසුඛෙරතං.

42.

වෙසාඛෙ නරපති පුණ්ණමායමෙවං;
දෙවානං පියවචනො පගූළනාමො;
ලංකායං පවිතතපීති උස්සවායං;
අත්තානං ජනසුඛදො'භිසෙචයී සොති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

දෙවානංපියතිස්සාභිසෙකොනාම

එකාදසමො පරිච්ඡෙදො.

ද්වාදසම පරිච්ඡෙද

නානාදෙසපසාදො

1.

ථෙරො මොග්ගලිපුත්තො සො, ජිනසාසන ජොතකො;
නිට්ඨාපෙත්වාන සංගීතිං, පෙක්ඛමානො අනාගතං.

2.

සාසනස්ස පතිට්ඨානං, පච්චන්තෙසු අවෙක්ඛිය;
පෙසෙසි කත්තිකෙ මාසෙ, තෙතෙ ථෙරෙ තහිං තහිං.

3.

ථෙරං කස්මීරගන්ධාරං, මජ්ඣන්තිකමපෙසයි;
අපෙසයී මහාදෙව-ත්ථෙරං මහිසමණ්ඩලං.

4.

වනවාසිං අපෙසයි, ථෙරං රක්ඛිතනාමකං;
තථා'පරන්තකං යොන-ධම්මරක්ඛිතනාමකං.

5.

මහාරට්ඨං මහාධම්ම-රක්ඛිතත්ථෙර නාමකං;
මහාරක්ඛිත ථෙරං තං, යොන ලොකමපෙසයි.

6.

පෙසෙසි මජ්ඣිමං ථෙරං, හිමවන්තපදෙසකං;
සුවණ්ණභූමිං ථෙරෙ ද්වෙ, සොණමුත්තර මෙව ච.

7.

මහාමහින්දත්ථෙරං තං, ථෙර ඉට්ටියමුත්තියං;
සම්බලං භද්දසාලඤ්ච, සකෙ සද්ධිවිහාරිකෙ.

8.

ලංකාදීපෙ මනුඤ්ඤම්හි, මනුඤ්ඤං ජිනසාසනං;
පතිට්ඨාපෙථ තුම්හෙ’ති, පඤ්ච ථෙරෙ අපෙසයි.

9.

තදා කස්මීරගන්ධාරෙ, පක්කං සස්සං මහිද්ධිකො;
අරවාලො නාගරාජා, වස්සං කරකසඤ්ඤිතං.

10.

වස්සා පෙත්වා සමුද්දස්මිං, සබ්බං ඛිපතිදාරුණො;
තත්‍ර මජ්ඣන්තිකත්ථෙරො, ඛිප්පං ගන්ත්වා විහායසා.

11.

අරවාලදහෙවාරි-පිට්ඨෙ චඞ්කමනාදිකෙ;
අකාසි දිස්වා තංනාගා, රුට්ඨාරඤ්ඤො නිවෙදයුං.

12.

නාගරාජා’ථරුට්ඨො සො, විවිධා භිසිකා’කරි;
වාතා මහන්තා වායන්ති, මෙඝො ගජ්ජති වස්සති.

13.

ඵලන්ත්‍ය’සනියො විජ්ජු, නිච්ඡරන්ති තතො තතො;
මහිරුහා පබ්බතානං, කූටානි පපතන්ති ච.

14.

විරූපරූපා නාගා ච, භිංසාපෙන්ති සමන්තතො;
සයං ධූපායති ජලති, අක්කොසන්තො අනෙකධා.

15.

සබ්බං තං ඉද්ධියා ථෙරො, පටිබාහිය භිංසනං;
අවොච නාගරාජං තං, දස්සෙන්තො බලමුත්තමං.

16.

සදෙව කොපි චෙ ලොකො, ආගන්ත්වා තාසයෙය්‍ය මං;
න මෙ පටිබලො අස්ස, ජනෙතුං භයභෙරවං.

17.

සචෙ'පි ත්වං මහිං සබ්බං, සසමුද්දං සපබ්බතං;
උක්ඛිපිත්වා මහානාග, ඛිපෙය්‍යාසි මමො'පරි.

18.

නෙව මෙ සක්කුණෙය්‍යාසි, ජනෙතුං භයභෙරවං;
අඤ්ඤදත්ථු තවෙ'ව'ස්ස, විඝාතො උරගාධිප.

19.

තංසුත්වා නිම්මදස්ස'ස්ස, ථෙරො ධම්මමදෙසයි;
තතො සරණසීලෙසු, නාගරාජා පතිට්ඨහි.

20.

තථෙව චතුරාසීති-සහස්සානි භුජඞ්ගමා;
හිමවන්තෙව ගන්ධබ්බා, යක්ඛා කුම්භණ්ඩකා බහූ.

21.

පණ්ඩකො නාම යක්ඛො තු, සද්ධිංහාරිත යක්ඛියා;
පඤ්චසතෙහි පුත්තෙහි, ඵලං පාපුණි ආදිකං.

22.

''මා''දානි කොධං ජනයිත්ථ, ඉතො උද්ධං යථාපුරෙ;
සසඝාතඤ්ච මා'කත්ථ, සුඛකාමාහි පාණිනො.

23.

කරොථ මෙත්තං සත්තෙසු, වසන්තු මනුජා සුඛං;
ඉති තෙනා'නුසිට්ඨා තෙ, තථෙව පටිපජ්ජිසුං.

24.

තතො රතනපල්ලඞ්කෙ, ථෙරං සො උරගාධිපො;
නිසීදාපිය අට්ඨාසි, බීජමානො තදන්තිකෙ.

25.

තදා කස්මීරගන්ධාර-වාසිනො මනුජා’ගතා;
නාගරාජස්ස පූජත්ථං, මන්ත්වා ථෙරං මහිද්ධිකං.

26.

ථෙරමෙවා’භි වාදෙත්වා, එකමන්තං නිසීදිසුං;
තෙසං ධම්මමදෙසෙසි, ථෙරො ආසිවිසොපමං.

27.

අසීතියා සහස්සානං, ධම්මාභිසමයො අහු;
සතසහස්ස පුරිසා, පබ්බජුං ථෙරසන්තිකෙ.

28.

තතොප්පභුපති කස්මිර-ගන්ධාරං තෙ ඉදානිපි;
ආසුං කාසාව පජ්ජොතා, වත්ථුත්තයපරායනා.

29.

ගන්ත්වා මහාදෙවත්ථෙරො, දෙසං මහිසමණ්ඩලං;
සුත්තන්තං දෙවදූතං සො, කථෙසි ජනමජ්ඣගො.

30.

චත්තාලීස සහස්සානි, ධම්මචක්ඛුං විසොධයුං;
චත්තාලීස සහස්සානි, පබ්බජිංසු තදන්තිකෙ.

31.

ගන්ත්වා’ථ රක්ඛිතත්ථෙරො, වනවාසිං නභෙ ඨිතො;
සංයුත්තමනමතග්ගං, කථෙසි ජනමජ්ඣගො.

32.

සට්ඨී නරසහස්සානං, ධම්මාභිසමයො අහු;
සත්තතිංස සහස්සානි, පබ්බජිංසු තදන්තිකෙ.

33.

විහාරානං පඤ්චසතං, තස්මිංදෙසෙ පතිට්ඨහි;
පතිට්ඨාපෙසි තත්ථෙවං, ථෙරො සො ජිනසාසනං.

34.

ගන්ත්වා’පරන්තකං ථෙරො, යොනකො ධම්මරක්ඛිතො;
අග්ගික්ඛන්ධොපමං සුත්තං, කථෙත්වා ජනමජ්ඣගො.

35.

සත්තතිංස සහස්සානි, පාණෙ තත්ථ සමාගතෙ;
ධම්මාමතමපායෙසි, ධම්මා ධම්මෙසු කොවිදො.

36.

පුරිසානඤ්ච සහස්සඤ්ච, ඉත්ථියො ච තතො’ධිකා;
ඛත්තියානං කුලායෙව, නික්ඛමිත්වාන පබ්බජුං.

37.

මහාරට්ඨමිසී ගන්ත්වා, සො මහාධම්මරක්ඛිතො;
මහානාරදකස්සපව්හං, ජාතකං කථයී තහිං.

38.

මග්ගඵලං පාපුණිංසු, චතුරාසීති සහස්සකා;
තෙරසන්තු සහස්සානි, පබ්බජිංසු තදන්තිකෙ.

39.

ගන්ත්වාන යොනවිසයං, සො මහාධම්මරක්ඛිතො ඉසි;
කාළකාරාම සුත්තන්තං, කථෙසි ජනමජ්ඣගො.

40.

පාණසත සහස්සානි, සහස්සානි ච සත්තති;
මග්ගඵලං පාපුණිංසු, දස සහස්සානි පබ්බජුං.

41.

ගන්ත්වා චතූහි ථෙරෙහි, දෙසෙසි මජ්ඣිමො ඉසි;
හිමවන්තපදෙසස්මිං, ධම්මචක්කපවත්තනං.

42.

මග්ගඵලපාපුණිංසු, අසීතිපාණ කොටියො;
විසුං තෙ පඤ්චරට්ඨානි, පඤ්චථෙරා පසාදයුං.

43.

පුරිසසතසහස්සානි, එකෙකස්සෙව සන්තිකෙ;
පබ්බජිංසු පසාදෙන, සම්මාසම්බුද්ධ සාසනෙ.

44.

සද්ධිං උත්තරථෙරෙන, සොණත්ථෙරො මහිද්ධිකො;
සුවණ්ණභූමිං අගමා, තස්මිං තු සමයෙ පන.

45.

ජාතෙ ජාතෙ රාජගෙහෙ, දාරකෙ රුද්දරක්ඛසී;
සමුද්දතො නික්ඛමිත්වා, භක්ඛිත්වා පන ගච්ඡති.

46.

තස්මිං ඛණෙ රාජගෙහෙ,
ජාතො හොති කුමාරකො;
ථෙරෙ මනුස්සා පස්සිත්වා,
රක්ඛසානං සහායකා.

47.

ඉති චින්තිය මාරෙතුං, සා යුවා උපසඞ්කමුං;
‘‘කිමෙතන්ති’’ව පුච්ඡිත්වා, ථෙරං තෙ එව මාහුතෙ.

48.

සමණා මයං හිමවන්තා, න රක්ඛසි සහායකා;
රක්ඛසී සා සපරිසා, නික්ඛන්තා හොති සාගරා.

49.

තං දිස්වාන මහාරාවං, විරවිංසු මහාජනා;
දිගුණෙ රක්ඛසෙ ථෙරො, මාපයිත්වා භයානකෙ.

50.

තං රක්ඛසිං සපරිසං, පරික්ඛිපි සමන්තතො;
ඉදං ඉමෙහි උද්ධන්ති, මන්ත්වා භීතා පලායිසා.

51.

තස්ස දෙසස්ස ආරක්ඛං, ඨපෙත්වාන සමන්තතො;
තස්මිං සමාගමෙ ථෙරො, බ්‍රහ්මජාලමදෙසයි.

52.

සරණෙසු ච සීලෙසු, අට්ඨංසු බහවො ජනා;
සට්ඨියා තු සහස්සානං, ධම්මාභිසමයො අහු.

53.

අඩ්ඪුඩ්ඪානි සහස්සානි, පබ්බජුං කුලදාරකා;
පබ්බජිංසු දියඩ්ඪන්තු, සහස්සං කුලධීතරො.

54.

පටුන

තතොප්පභුති සඤ්ජාතෙ, රාජගෙහෙ කුමාරකෙ;
නාමං කරිංසු රාජානො, සොණුත්තර සනාමකෙ.

55.

මහාජනස්සාපි ජිනස්ස කඩ්ඪනං;
විහාය පත්තං අමතං සුඛම්පිතෙ;
කරිංසු ලොකස්ස හිතං තහිං තහිං;
භවෙය්‍ය යො ලොකහිතෙ පමාදවාති.

සුජනප්පසාද සංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

නානාදෙසපසාදො නාම ද්වාදසමො පරිච්ඡෙදො.

තෙරසම පරිච්ඡෙද

මහින්දාගමනො

1.

මහාමහින්දත්ථෙරො සො, තදා ද්වාදසවස්සිකො;
උපජ්ඣායෙන ආණත්තො, සඞ්ඝෙන ච මහාමතී.

2.

ලංකාදීපං පසාදෙතුං,
කාලං පෙක්ඛං විචින්තයී;
''වුඩ්ඪො මුටසිවො රාජා,
රාජා හොතු සුතො'' ඉති.

3.

තදන්තරෙ ඤාතිගණං, දට්ඨුං කත්වාන මානසං;
උපජ්ඣායඤ්ච සඞ්ඝඤ්ච, වන්දිත්වා පුච්ඡ භූපතිං.

4.

ආදාය චතුරො ථෙරෙ, සඞ්ඝමිත්තාය අත්‍රජං;
සුමනං සාමණෙරඤ්ච, ඡළාභිඤ්ඤං මහිද්ධිකං.

5.

ඤාතීනං සඞ්ගහං කාතුං, අගමා දක්ඛිණාගිරිං;
තතො තත්ථ චරන්තස්ස, ඡම්මාසා සමතික්කමුං.

6.

කමෙන වෙදිසගිරිං, නගරං මාතුදෙවියා;
සම්පත්වා මතරං පස්සි, දෙවී දිස්වා පියං සුතං.

7.
භොජයිත්වා සපරිසං, අත්තනායෙව කාරිතං;
විහාරං වෙතියගිරිං, ථෙරං ආරොපයී සුභං.

8.
අවන්තිරට්ඨං භුඤ්ජන්තො, පිතරා දින්නමත්තනො;
සො අසොක කුමාරො හි, උජ්ජෙනීගමනා පුරා.

9.
වෙදිසෙ නගරෙ වාසං, උපගන්ත්වා තහිං සුභං;
දෙවින්නාම ලභිත්වාන, කුමාරිං සෙට්ඨිධීතරං.

10.
සංවාසං තාය කප්පෙසි, ගබ්භං ගණ්හිය තෙන සා;
උජ්ජෙනියං කුමාරං තං, මහින්දං ජනයී සුභං.

11.
වස්සද්වයමතික්කම්ම, සඞ්ඝමිත්තඤ්ච ධීතරං;
තස්මිං කාලෙ වසති සා, වෙදිසෙ නගරෙ තහිං.

12.
ථෙරො තත්ථ නිසීදිත්වා, කාලඤ්ඤූ ඉති චින්තයි;
පිතරා මෙ සමාණත්තං, අභිසෙක මහුස්සවං.

13.
දෙවානංපියතිස්සො සො, මහාරාජා’නුභොතු ච;
වත්ථුත්තයගුණෙ චාපි, සුත්වා ජානාතු දූතතො.

14.
ආරොහතු මිස්සනගං, ජෙට්ඨමාසස්සු’පොසථෙ;
තදහෙව ගමිස්සාම, ලංකාදීපවරං මයං.

15.
මහින්දො උපසඞ්කම්ම, මහින්දත්ථෙර මුත්තමං;
යාහි ලංකං පසාදෙතුං, සම්බුද්ධෙනා’සි බ්‍යාකතො.

16.

මයම්පි තත්‍ථුපත්ථම්භා, භවිස්සාමා’ති අබ්‍රවි;
දෙවියා භගිනී ධීතු-පුත්තො භණ්ඩුක නාමකො.

17.

ථෙරෙන දෙවියා ධම්මං, සුත්වා දෙසිතමෙව තු;
අනාගාමිඵලං පත්වා, වසි ථෙරස්ස සන්තිකෙ.

18.

තත්‍ථ මාසං වසිත්වාන, ජෙට්ඨමාසස්සු’ පොසථෙ;
ථෙරො චතූහි ථෙරෙහි, සුමනෙනා’ථ භණ්ඩුනා.

19.

සද්ධිං තෙන ගහට්ඨෙන, න රතො ඤාතිහෙතුනා;
තස්මා විහාරා ආකාසං, උග්ගන්ත්වා සො මහිද්ධිකො.

20.

ඛණෙනෙව ඉධාගම්ම, රම්මෙ මිස්සක පබ්බතෙ;
අට්ඨාසි විලුකූටම්හි, රුචිරම්බත්ථලෙ වරෙ.

21.

ලංකාපසාද ගුණෙන වියාකතො සො;
ලංකාහිතාය මුනිනා සයිතෙන අන්තෙ;
ලංකාය සත්‍ථුසදිසො හිතහෙතු තස්සා;
ලංකාමරූහි මහිතො’භිනිසීදි තත්තාති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

මහින්දාගමනො නාම

තෙරසමො පරිච්ඡෙදො.

චුද්දසම පරිච්ඡෙද

නගරප්පවෙසනො

1.

දෙවානංපියතිස්සො සො, රාජා සලිලකීළිතං;
දත්වා නගරවාසීනං, මිගවං කීළිතුං අගා.

2.

පටුන

චත්තාලීසසහස්සෙහි, නරෙහි පරිවාරිතො;
ධාවන්තො පදසායෙව, අගමා මිස්සකං නගං.

3.

ථෙරෙ දස්සෙතුමිච්ඡන්තො, දෙවො තස්මිං මහීධරෙ;
ගුම්භංභක්ඛයමානො'ව, අට්ඨා ගොකණ්ණරූපවා.

4.

රාජා දිස්වා ''පමත්තං තං, න යුත්තං විජ්ඣිතුං'' ඉති;
ජියා සද්දමකාධාපි, ගොකණ්ණො පබ්බතන්තරං.

5.

රාජා'නුධාවි සොධිං, ථෙරානං සන්තිකං ගතො;
ථෙරෙ දිට්ඨෙ නරින්දෙන, සයමන්තරධායිසො.

6.

ථෙරො ''බහූසු දිට්ඨෙසු, අතිභායිස්සතී'' තිසො;
අත්තානමෙව දස්සෙසි, පස්සිත්වා තං මහීපතිං.

7.

භීතො අට්ඨාසි තං ථෙරො, ''එහි තිස්සාති අබ්‍රවි;
තිස්සා'ති වචනෙනෙව, රාජා යක්ඛො''ති චින්තයී.

8.

සමණා මයං මහාරාජ, ධම්මරාජස්ස සාවකා;
තමෙව අනුකම්පාය, ජම්බුදීපා ඉධාගතා.

9.

ඉච්චාහ ථෙරො තං සුත්වා, රාජා වීතභයො අහු;
සරිත්වා සඛීසන්දෙසං, ''සමාණා'' ඉති නිච්ඡිතො.

10.

ධනුං සරඤ්ච නික්ඛිප්ප, උපසඞ්කම්ම තං ඉසිං;
සම්මොදමානො ථෙරෙන, සො නිසීදි තදන්තිකෙ.

11.

තදා තස්ස මනුස්සා තෙ, ආගම්ම පරිවාරයුං;
තදා සෙසෙ ජ දස්සෙසි, මහාථෙරො සහාගතෙ.

12.

තෙ දිස්වා අබ්‍රවී රාජා, ‘‘කදා’’ මෙ ආගතා ඉති;
‘‘මයා සද්ධිං’’ති ථෙරෙන, වුත්තෙ පුච්ඡි ඉදං පුන.

13.

‘‘සන්ති ඊදිසකා අඤ්ඤෙ, ජම්බුදීපෙ යතී’’ ඉති;
ආහ ‘‘කාසාවපජ්ජොතො, ජම්බුදීපො තහිං පන.

14.

තෙවිජ්ජා ඉද්ධිප්පත්තා ච, චෙතොපරියකොවිදා;
‘‘දිබ්බසොතා’රහන්තො ච, බහූ බුද්ධස්ස සාවකා’’.

15.

පුච්ඡි ‘‘කෙනාගතත්ථා’’ති, න ථලෙන න වාරිනා;
ආගතම්හා’’ති වුත්තෙ සො, විජානි නභසාගමං.

16.

වීමංසංසො මහාපඤ්ඤො, කණ්හං පඤ්හමපුච්ඡිතං;
පුට්ඨො පුට්ඨො වියාකාසි, තංතං පඤ්හං මහීපති.

17.

රුක්ඛොයං රාජකින්නාමො, අඤ්ඤො නාම අයං තරු;
ඉමං මුඤ්චිය අත්ථ’ම්බො, සන්ති අම්බතරූ බහූං.

18.

ඉමඤ්ච අම්බං තෙච’ම්බෙ, මුඤ්චියත්ථි මහීරුහා;
සන්ති භන්තෙ බහූ රුක්ඛා, අනම්බාපන තෙ තරු.

19.

අඤ්ඤෙ අම්බෙ අනම්බෙ ච, මුඤ්චිය’ත්ථි මහීරුහා;
අයං භන්තෙ අම්බරුක්ඛො, පණ්ඩිතො’සි නරිස්සර.

20.

සන්ති තෙ ඤාතකා රාජ, සන්ති භන්තෙ බහුජ්ජනා;
සන්ති අඤ්ඤාතකා රාජ, සන්ති තෙ ඤාතිතො බහූ.

21.

ඤාතකෙ තෙ ච අඤ්ඤෙ ච, මුඤ්චිය’ඤ්ඤොපි අත්ථි නු;
‘‘භන්තෙ’’ හමෙව සාධු ත්වං, පණ්ඩිතො’සි නරිස්සර.

22.

පණ්ඩිතො'ති විදිත්වාන, චූළහත්ථිපදොපමං;
සුත්තන්තං දෙසයී ථෙරො, මහීපස්ස මහාමතී.

23.

දෙසනාපරියොසානෙ, සද්ධිං තෙහි නරෙහි සො;
චත්තාලීසසහස්සෙහි, සරණෙසු පතිට්ඨහි.

24.

හත්තා'භිහාරං සායන්හෙ, රඤ්ඤො අභිහරුං තදා;
''න භුඤ්ජිස්ස''න්ති දානි මෙ, ඉති ජානම්පි භූපති.

25.

පුච්ඡිතුංයෙව යුත්තන්ති, හත්තෙනා'පුච්ඡිතෙ ඉසි;
න භුඤ්ජාම ඉදානී'ති, වුත්තෙ කාලඤ්ච පුච්ඡිසො.

26.

කාලං වුත්තෙ'බ්‍රවි එවං, ''ගච්ඡාම නගරං''ඉති;
තුවං ගච්ඡ මහාරාජ, වසිස්සාම මයං ඉධ.

27.

එවං සති කුමාරො'යං, අම්හෙහි සහ ගච්ඡතු;
අයඤ්හි ආගතඵලො, රාජ විඤ්ඤාතසාසනො.

28.

අපෙක්ඛමානො පබ්බජ්ජං, වසත'ම්හාකමන්තිකෙ;
ඉදානි පබ්බජෙස්සාම, ඉමං ත්වං ගච්ඡ භූමිප.

29.

පාතො රථං පෙසයිස්සං, තුම්හෙ තත්ථ ඨිතා පුරං;
යාථා'ති ථෙරෙ වන්දිත්වා, භණ්ඩුංනෙත්ව'ක මන්තකං.

30.

පුච්ඡි ථෙරාධිකාරංසො, රඤ්ඤො සබ්බමභාසි සො;
ථෙරං ඤත්වා'ති තුට්ඨොසො, ''ලාභා මෙ''ඉති චින්තයි.

31.

භණ්ඩුස්ස ගිහිභාවෙන, ගතාසඞ්කො නරිස්සරො;
අඤ්ඤාසි නරභාවං සො, ''පබ්බාජෙම ඉමං'' ඉති.

32.

ථෙරො තං ගාමසීමායං, තස්මිංයෙව ඛණෙ අකා;
භණ්ඩුකස්ස කුමාරස්ස, පබ්බජ්ජමුපසම්පදං.

33.

තස්මිංයෙව ඛණෙ සො ච, අරහත්තමපාපුණි;
සුමනං සාමණෙරං තං, ථෙරො ආමන්තයී තතො.

34.

ධම්මසවනකාලං ත්වං, ඝොසෙහී''ති අපුච්ඡිසො;
සාවෙන්තො කිත්තකං ඨානං, භන්තෙ ඝොසෙම'හං ඉති.

35.

''සකලං තම්බපණ්ණී''ති, වුත්තෙ ථෙරෙන ඉද්ධියා;
සාවෙන්තො සකලං ලංකං, ධම්මකාලමඝොසයී.

36.

රාජා නාගචතුත්තෙසො, සොණ්ණිපස්සෙ නිසීදිය;
භුඤ්ජන්තො තං රවං සුත්වා, ථෙරන්තික මපෙසයි.

37.

''උපද්දවො නු අත්ථී''ති, ආහ නත්ථි උද්දවො;
සොතුං සම්බුද්ධවචනං, කාලො ඝොසාපිතො ඉති.

38.

සාමණෙර රවං සුත්වා, භුම්මාදෙවා අඝොසයුං;
අනුක්කමෙන සො සද්දො, බ්‍රහ්මලොකං සමාරුහි.

39.

තෙන ඝොසෙන දෙවානං, සන්නිපාතො මහා අහු;
සමචිත්තසුත්තං දෙසෙසි, ථෙරො තස්මිං සමාගමෙ.

40.

අසංඛියානං දෙවානං, ධම්මාභිසමයො අහු;
බහූ නාගා සුපණ්ණා ච, සරණෙසු පතිට්ඨයුං.

41.

යථෙදං සාරිපුත්තස්ස, සුත්තං ථෙරස්ස භාසතො;
තථා මහින්දත්ථෙරස්ස, අහු දෙවසමාගමො.

42.

රාජා පහා තෙ පාහෙසි, රථං සාරථී සො ගතො;
‘‘ආරොහථ රථං යාම, නගරං’’ ඉති තෙ’බ්‍රවි.

43.

නා’රොහාම රථං ගච්ඡ, ගච්ඡාම තව පච්ඡතො;
ඉති වත්වාන පෙසෙත්වා, සාරථිං සුමනොරථං.

44.

වෙහාසමබ්භුගන්ත්වා, තෙ නගරස්ස පුරත්ථතො;
පඨමත්ථූපඨ්ඨානම්හි, ඔතරිංසු මහිද්ධිකා.

45.

ථෙරෙහි පඨමොතිණ්ණ-ඨානම්හි කතචෙතියං;
අජ්ජාපි වුච්චතෙ තෙන, එවං පඨමචෙතියං.

46.

රඤ්ඤා ථෙරගුණං සුත්වා, සබ්බා අන්තෙපුරිත්ථියො;
ථෙරදස්සනමිච්ඡිංසු, යස්මා තස්මාමහීපති.

47.

අන්තො’ව රාජවත්ථුස්ස, රම්මං කාරෙසි මණ්ඩපං;
සෙතෙහි වත්ථපුප්ඵෙහි, ඡාදිතං සමලඞ්කතං.

48.

උච්චසෙය්‍යාවිරමණං, සුතත්තා ථෙරසන්තිකෙ;
කඞ්ඛී ‘‘උච්චාසනෙ ථෙරො, නිසීදිස්සෙය්‍යනුනොති ච.

49.

තදන්තරෙ සාරථී සො, ථෙරෙ දිස්වා තහිං ඨිතෙ;
චීවරං පාරුපන්තෙ තෙ, අතිවිම්හිත මානසො.

50.

ගන්ත්වා රඤ්ඤො නිවෙදෙසි, සුත්වා සබ්බං මහීමති;
‘‘නිසජ්ජං න කරිස්සන්ති, පීඨකෙසූ’’ති නිච්ඡිතො.

51.

‘‘සුසාධු භුම්මත්ථරණං, පඤ්ඤාපෙථා’’ති භාසිය;
ගන්ත්වා පටිපථං ථෙරෙ, සක්කච්චං අභිවාදිය.

52.

මහාමහින්දත්ථෙරස්ස, හත්ථතො පත්තමාදිය;
සක්කාරපූජාවිධිනා, පුරං ථෙරං පවෙසයි.

53.

දිස්වා ආසනපඤ්ඤත්තිං, නෙමිත්තා බ්‍යාකරුං ඉති;
‘‘ගහිතා පථවී’මෙහි, දීපෙ හෙස්සන්ති ඉස්සරා.

54.

නරින්දො පූජයන්තො තෙ, ථෙරෙ අන්තෙපුරං නයි;
තත්ථ තෙ දුස්සපීඨෙසුං, නිසීදිංසු යථාරහං.

55.

තෙ යාගුඛජ්ජභොජ්ජෙහි, සයං රාජා අතප්පයි;
නිට්ඨිතෙ භත්තකිච්චම්හි, සයං උපනිසීදිය.

56.

කනිට්ඨස්සොපරාජස්ස, මහානාගස්ස ජායිකං;
වසන්තිං රාජගෙහෙ’ව, පක්කොසා පෙසිවා’නුලං.

57.

ආගම්ම අනුලාදෙවී, පඤ්ච ඉත්ථිසතෙහි සා;
ථෙරෙවන්දිය පූජෙත්වා, එකමන්තමුපාවිසි.

58.

පෙතවත්ථුං විමානඤ්ච, සච්චසංයුත්තමෙව ච;
දෙසෙසි ථෙරො තා ඉත්ථී, පඨමං ඵලමජ්ඣගුං.

59.

හියොහ්‍යා දිට්ඨමනුස්සෙහි, සුත්වා ථෙරගුණෙ බහූ;
ථෙරදස්සනමිච්ඡන්තා, සමාගන්ත්වාන නාගරා.

60.

රාජද්වාරෙ මහාසද්දං, අකරුං තං මහීපති;
සුත්වා පුච්ඡිය ජානිත්වා, ආහ තෙසං හිතත්ථිකො.

61.

සබ්බෙසං ඉධ සම්බාධො, සාලාමඞ්ගලහත්ථිනො;
සොධෙථ තත්ථ දක්ඛන්ති, ථෙරෙ’මෙ නාගරා’ඉති.

62.

සොධෙත්වා හත්ථිසාලං තං, විතානාදීහි සජ්ජුකං;
අලඞ්කරිත්වා සයනෙ, පඤ්ඤපෙසුං යථාරහං.

63.

සථෙරො තත්ථ ගන්ත්වාන, මහාථෙරො නිසීදිය;
සො දෙවදූතසුත්තන්තං, කථෙසි කථිකො මහා.

64.

තං සුත්වාන පසීදිංසු, නගරා තෙ සමාගතා;
තෙසු පාණසහස්සංතු, පඨමං ඵලමජ්ඣගා.

65.

ලංකාදීපෙ සො සත්ථුකප්පො අකප්පො;
ලංකාධිට්ඨානෙ ද්වීසු ඨානෙසු ථෙරො;
ධම්මං භාසිත්වා දීපභාසාය එවං;
සද්ධම්මො තාරං කාරයී දීපදීපොති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

නගරප්පවෙසනො නාම

චුද්දසමො පරිච්ඡෙදො.

පඤ්චදසම පරිච්ඡෙද

මහාවිහාර පටිග්ගහකො

1.

හත්ථිසාලාපි සම්බාධා, ඉති තත්ථ සමාගතා;
තෙ නන්දනවනෙ රම්මෙ, දක්ඛිණද්වාරතො බහි.

2.

රාජුය්‍යානෙ ඝනච්ඡායෙ, සීතලෙ නීලසද්දලෙ;
පඤ්ඤාපෙසුං ආසනානි, ථෙරානං සාදරා නරා.

3.

නික්ඛම්ම දක්ඛිණද්වාරා, ථෙරො තත්ථ නිසීදි ච;
මහාකුලීනා වා’ගම්ම, ඉත්ථියො බහුකා තහිං.

4.

ථෙරං උපනිසීදිංසු, උය්‍යානං පූරයන්තියො;
බාලපණ්ඩිතසුත්තන්තං, තාසං ථෙරො අදෙසයි.

5.
සහස්සං ඉත්ථියො තාසු, පඨමං ඵලමජ්ඣගුං;
එවං තත්ථෙව උය්‍යානෙ, සායණ්හසමයො අහු.

6.
තතො ථෙරා නික්ඛමිංසු, ‘‘යාම තං පබ්බතං’’ ඉති;
රඤ්ඤො පටිනිවෙදෙසුං, සීඝං රාජා උපාගමි.

7.
උපාගම්මා’බ්‍රවී ථෙරං, ‘‘සායං දූරො ච පබ්බතො;
ඉධෙව නන්දනුය්‍යානෙ, නිවාසො ඵාසුකො ඉති.

8.
පුරස්ස අච්චාසන්නත්තා, ‘‘අසාරුප්ප’’න්ති භාසිතෙ;
‘‘මහාමෙඝවනුය්‍යානං, නාතිදූරාති සන්තිකෙ.

9.
රම්මං ඡායූදකූපෙතං, නිවාසො තත්ථ රොචතු;
නිවත්තිතබ්බං භන්තෙ’’න්ති, ථෙරො තත්ථ නිවත්තයි.

10.
තස්මිං නිවත්තඨානම්හි, කදම්බනදියන්තිකෙ;
නිවත්තචෙතියං නාම, කතං වුච්චති චෙතියං.

11.
තං නන්දනා දක්ඛිණෙන, නයං ථෙරං රථෙසභො;
මහාමෙඝවනුය්‍යානං, පාචිනද්වාරකං නයි.

12.
තත්ථ රාජඝරෙ රම්මෙ, මඤ්චපීඨානි සාධුකං;
සාධූති සන්ථරාපෙත්වා, ‘‘වසතෙ’ත්ථ සුඛං’’ ඉති.

13.
රාජා ථෙරෙ’භිවාදෙත්වා, අමච්චපරිවාරිතො;
පුරං පාවිසි ථෙරා තු, තං රත්තිං තත්ථ තෙ වසුං.

14.

පභාතෙයෙව පුප්ඵානි, ගාහෙත්වා ධරණීපති;
ථෙරෙ උපච්ච වන්දිත්වා, පූජෙත්වා කුසුමෙහි ච.

15.

පුච්ඡි කච්චි සුඛං වුට්ඨං, උය්‍යානං ඵාසුකං ඉති;
සුඛං වුත්ථං මහාරාජ, උය්‍යානං යති ඵාසුකං.

16.

ආරාමො කප්පතෙ භන්තෙ, සඞ්ඝස්සා’’ති අපුච්ඡි සො;
‘‘කප්පතෙ’’ඉති වත්වාන, කප්පාකප්පෙසු කොවිදො.

17.

ථෙරො වෙළුවනාරාම, පටිග්ගහණමබ්‍රවි;
තං සුත්වා අභිහට්ඨො සො, තුට්ඨහට්ඨො මහාජනො.

18.

ථෙරානං වන්දනත්ථාය, දෙවී තු අනුලාගතා;
සද්ධිං පඤ්චසතිත්ථීහි, දුතියං ඵලමජ්ඣගා.

19.

සා පඤ්චසතා දෙවී, අනුලා’හ මහීපති;
‘‘පබ්බජිස්සාම දෙවා’’ති, රාජා ථෙරමවොච සො.

20.

පබ්බාජෙථ ඉමායො’’ති, ථෙරො ආහ මහීපතිං;
‘‘න කප්පති මහාරාජ, පබ්බාජෙතුං ථියො හිනො.

21.

අත්ථි පාටලිපුත්තස්මිං, භික්ඛුනී මෙ කනිට්ඨිකා;
සඞ්ඝමිත්තාති නාමෙන, විස්සුතා සා බහුස්සුතා.

22.

නරින්දසමණින්දස්ස, මහාබොධිදුමින්දතො;
දක්ඛිණං සාඛමාදාය, තථා භික්ඛුනියො වරා.

23.

ආගච්ඡතූ’ති පෙසෙහි, රඤ්ඤො නො පිතු සන්තිකං;
පබ්බාජෙස්සති සා ථෙරී, ආගතා ඉත්ථියො ඉමා.

24.

‘‘සාධු’’ති වත්වා ගණ්හිත්වා, රාජා භිඞ්කාරමුත්තමං;
‘‘මහාමෙඝවනුය්‍යානං, දම්මි සඞ්ඝස්සි’මං ඉති.

25.

මහින්දථෙරස්ස කරෙ, දක්ඛිණොදකමා’කිරී;
මහියා පතිතෙ තොයෙ, අකම්පිත්ථ මහා මහී.

26.

‘‘තස්මා කම්පති භූමී’’ති, භූමිපාලො අපුච්ඡි තං;
පතිට්ඨිතත්තා දීපම්හි, සාසනස්සා’ති සො බ්‍රවි.

27.

ථෙරස්ස උපනාමෙසි, ජාතිපුප්ඵානි ජාතිමා;
ථෙරො රාජසරං ගන්ත්වා, තස්ස දක්ඛිණතො ඨිතො.

28.

රුක්ඛම්හි පිචුලෙ අට්ඨ, පුප්ඵමුට්ඨී සමොකිරී;
තත්ථාපි පුථවී කම්පි, පුට්ඨොයො තස්සා’හ කාරණං.

29.

අහොසි තිණ්ණං බුද්ධානං, කාලෙ’පි ඉධ මාලකො;
නරින්දසඞ්ඝකම්මත්ථං, භවිස්සති ඉදානිපි.

30.

රාජගෙහා උත්තරතො, චාරුපොක්ඛරණිං අගා;
තත්තකා නෙව පුප්ඵානි, ථෙරො තත්ථාපි ඔකිරි.

31.

තත්ථා’පි පුථුවී කම්පි, පුට්ඨොයො තස්සා’හ කාරණං;
‘‘ජන්තඝර පොක්ඛරණී, අයං හෙස්සති භූමිප’’.

32.

තස්සෙව රාජගෙහස්ස, ගන්ත්වාන ද්වාරකොට්ඨකං;
තත්තකෙහෙ’ව පුප්ඵෙහි, තං ඨානං පූජයී ඉසි.

33.

තත්ථාපි පුථුවීකම්පි, හට්ඨලොමො අතීවසො;
රාජා තං කාරණං පුච්ඡි, ථෙරො තස්සා’හ කාරණං.

34.

ඉමම්හි කප්පෙ බුද්ධානං, තිණ්ණන්නං බොධිරුක්ඛතො;
ආනෙත්වා දක්ඛිණාසාඛා, රොපිතා ඉධ භූමිප.

35.

තථාගතස්ස අම්හාකං, බොධිසාඛාපි දක්ඛිණා;
ඉමස්මිංයෙව ඨානම්හි, පතිට්ඨිස්සති භූමිප.

36.

තතො’ගමා මහාථෙරො, මහාමුචලමාලකං;
තත්තකානෙව පුප්ඵානි, තස්මිං ඨානෙ සමොකිරි.

37.

තථාපි පුථවී කම්පි, පුට්ඨො තස්සා’හ කාරණං;
සඞ්ඝස්සු පොසථා ගාරං, ඉධ හෙස්සති භූමිප.

38.

පඤ්හම්බමාලකට්ඨානං, තතො’ගමා මහීපති;
සුපක්කං අම්බපක්කඤ්ච, වණ්ණගන්ධරසුත්තමං.

39.

මහන්තං උපනාමෙසි, රඤ්ඤො උය්‍යානපාලකො;
තං ථෙරස්සුපනාමෙසි, රාජා අතිමනොරමං.

40.

ථෙරො නිසීදනාකාරං, දස්සෙසි ජනතා හිතො;
අත්ථරාපෙසි තත්ථෙව, රාජා අත්ථරණං වරං.

41.

අදා තත්ථ නිසින්නස්ස, ථෙරස්සම්බං මහීපති;
ථෙරො තං පරිභුඤ්ජිත්වා, රොපනත්ථාය රාජිනො.

42.

අම්බට්ඨිකං අදා රාජා, තං සයං තත්ථ රොපයි;
හත්ථෙ තස්සොපරිථෙරො, ධොවි තස්ස විරුළ්හියා.

43.

තං ඛණංයෙව බීජම්හා, තම්හා නික්ඛම්ම අඞ්කුරො;
කමෙනා’ති මහාරුක්ඛො, පත්තපක්කධරො අහු.

44.

තං පාටිහාරියං දිස්වා, පරිසා සා සරාජිකා;
නමස්සමානා අට්ඨාසි, ථෙරෙ හත්ථතනූරුහා.

45.

ථෙරො තදා පුප්ඵමුට්ඨිං, අට්ඨ තත්ථ සමොකිරි;
තථාපි පුථවීකම්පි, පුට්ඨො තස්සා'හ කාරණං.

46.

සඞ්ඝස්සුප්පන්නලාභානං, අනෙකෙසං නරාධිප;
සඞ්ගම්මමහාජනට්ඨානං, ඉදං ඨානං භවිස්සති.

47.

තතො ගන්ත්වා චතුස්සාල-ඨානං තත්ථ සමොකිරි;
තත්තකානෙව පුප්ඵානි, කම්පි තත්ථාපි මෙදිනී.

48.

තං කම්පකාරණං පුච්ඡි, රාජා ථෙරො වියාකරි;
තිණ්ණන්නං පුබ්බබුද්ධානං, රාජුය්‍යාන පටිග්ගහෙ.

49.

දාන වත්ථූනා'හටානි, දීපවාසීහි සබ්බතො;
ඉධ ඨපෙත්වා භොජෙසුං, සසඞ්ඝෙ සුගතෙ තයො.

50.

ඉදානි පන එත්ථෙව, චතුස්සාලා භවිස්සති;
සඞ්ඝස්ස ඉධ හත්තග්ගං, භවිස්සති නරාධිප.

51.

මහථූපඨිතට්ඨානං, ඨානාඨානවිදූතතො;
අගමාසි මහාථෙරො, මහින්දො දීපදීපනො.

52.

තදා අන්තොපරික්ඛෙපෙ, රාජුය්‍යානස්ස බුද්දිකා;
කකුධව්හා අහු වාපී, තස්සො'පරි ජලන්තිකෙ.

53.

ථූපාරහං ථලට්ඨානං, අහු ථෙරෙ තහිං ගතෙ;
රඤ්ඤො චම්පකපුප්ඵානං, පුටකාන'ට්ඨ ආහරුං.

54.

තානි චම්පකපුප්ඵානි, රාජා ථෙරස්සු’පානයි;
ථෙරො චම්පකපුප්ඵෙහි, තෙහි පූජෙසි තං ඵලං.

55.

තත්ථාපි පුථවී කම්පි, රාජා තං කම්පකාරණං;
පුච්ඡි ථෙරො’නු පුබ්බෙන, ආහතං කම්පකාරණං.

56.

ඉදං ඨානං මහාරාජ, චතුබුද්ධ නිසෙවිතං;
ථූපාරහං හිතත්ථාය, සුඛත්ථාය ච පාණිනං.

57.

ඉමම්හි කප්පෙ පඨමං, කකුසන්ධො ජිනො අහු;
සබ්බ ධම්මවිදූ සත්ථා, සබ්බලොකානුකම්පකො.

58.

මහාතිත්ථව්හයං ආසි, මහාමෙඝවනං ඉදං;
නගරං අභයං නාම, පුරත්ථිමදිසාය’හු.

59.

කදම්බ නදියා පාරෙ, තත්ථ රාජා’භයො අහු;
ඔජදීපොති නාමෙන, අයං දීපො තදාඅහු.

60.

රක්ඛසෙහි ජනස්සෙ’ත්ථ, රොගො පජ්ජරකො අහු;
කකුසන්ධො දසබලො, දිස්වාන තදුපද්දවං.

61.

තං ගන්ත්වා සත්තවිනයං, පවත්තිං සාසනස්ස ච;
කාතුං ඉමස්මිං දීපස්මිං, කරුණා බලචොදිතො.

62.

චත්තාලීසසහස්සෙහි, තාදීහි පරිවාරිතො;
නභසා’ගම්ම අට්ඨාසි, දෙවකූටම්හි පබ්බතෙ.

63.

සම්බුද්ධස්සා’නුභාවෙන, රොගො පජ්ජරකො ඉධ;
උපසන්තො මහාරාජ, දීපම්හි සකලෙ තදා.

64.

කත්ථ යීතො අධිට්ඨාසි, නරිස්සර මුනිස්සරො;
සබ්බෙ මං අජ්ජ පස්සන්තු, ඔජදීපම්හි මානුසා.

65.

ආගන්තුකාමා සබ්බෙව, මනුස්සා මම සන්තිකං;
ආගච්ඡන්තු අකිච්ඡෙන, ඛිප්පඤ්චාපි මහාමුනි.

66.

ඔභාසයන්තං මුනින්දං තං, ඔභාසන්තඤ්ච පබ්බතං;
රාජා ච නාගරා චෙව, දිස්වා ඛිප්පං උපාගමුං.

67.

දෙවතා බලිදානත්ථං, මනුස්සා ච තහිං ගතා;
දෙවතා ඉති මඤ්ඤිංසු, සසඞ්ඝං ලොකනායකං.

68.

රාජා සො මුනිරාජං තං, අතිහට්ඨො’භි වාදිය;
නිමන්තයිත්වා භත්තෙන, ආනෙත්වා පුරසන්ති කං.

69.

සසඞ්ඝස්ස මුනින්දස්ස, නිසජ්ජාරහමුත්තමං;
රමණීයමිදං ඨාන-මසම්බාධන්ති චින්තිය.

70.

කාරිතෙ මණ්ඩපෙ රම්මෙ, පල්ලඞ්කෙසු වරෙ සුතං;
නිසීදාපෙසි සම්බුද්ධං, සසඞ්ඝං ඉධ භූපති.

71.

නිසින්නම්පි ච පස්සන්තා, සසඞ්ඝං ලොකනායකං;
දීපෙ මනුස්සා ආනෙසුං, පණ්ණාකාරෙ සමන්තතො.

72.

අත්තනො ඛජ්ජභොජ්ජෙහි, තෙහි තෙහා’භතෙහි ච;
සන්තප්පෙසි සසඞ්ඝං තං, රාජා සො ලොකනායකං.

73.

ඉධෙව පච්ඡාභත්තං තං, නිසින්නස්ස ජිනස්ස සො;
මහා තිත්ථකමුය්‍යානං, රාජා’දා දක්ඛිණං වරං.

74.

අකාලපුප්ඵා ලඞ්කාරෙ, මහාතිත්ථවනෙ තදා;
පටිග්ගහිතෙ බුද්ධෙන, අකම්පිත්ථ මහාමහී.

75.

එත්ථෙව සො නිසීදිත්වා, ධම්මං දෙසෙසි නායකො;
චත්තාලීස සහස්සානි, පත්තා මග්ගඵලං නරා.

76.

දිවාවිහාරං කත්වාන, මහාතිත්ථවනෙ ජිනො;
සායණ්හසමයෙ ගන්ත්වා, බොධියානාරහං මහිං.

77.

නිසින්නො තත්ථ අප්පෙත්වා, සමාධිං වුට්ඨිතො තතො;
ඉති චින්තයි සම්බුද්ධො, හිතත්ථං දීපවාසිනං.

78.

ආදාය දක්ඛිණං සාඛං, බොධිතො මෙ සිරීසතො;
ආගච්ඡතු රූපනන්දා, භික්ඛුනී සහභික්ඛුනී.

79.

තස්ස තං චිත්තමඤ්ඤාය, සා ථෙරී තදනන්තරං;
ගහෙත්වා තත්ථ රාජානං, උපසඞ්කම්ම තං තරුං.

80.

ලෙඛං දක්ඛිණසාඛාය, දාපෙත්වාන මහිද්ධිකා;
මනොසිලාය ඡින්නං තං, ඨිතං හෙමකටාහකෙ.

81.

ඉද්ධියා බොධිමාදාය, සපඤ්චසත භික්ඛුනී;
ඉධා’නෙත්වා මහාරාජ, දෙවතා පරිවාරිතා.

82.

සසුවණ්ණ කටාහං තං, සම්බුද්ධෙන පසාරිතෙ;
ඨපෙසි දක්ඛිණෙ හත්ථෙ, තං ගහෙත්වා තථාගතො.

83.

පතිට්ඨාපෙතුං පාදාසි, බොධිං රඤ්ඤො’භයස්ස තං;
මහාතිත්ථම්හි උය්‍යානෙ, පතිට්ඨාපෙසි භූපති.

84.

තතො ගන්ත්වාන සම්බුද්ධො,
ඉතො උත්තරතො පන;
සිරීසමාලකෙ රම්මෙ,
නිසීදිත්වා තථාගතො.

85.

ජනස්ස ධම්මං දෙසෙසි, ධම්මාභිසමයො තහිං;
වීසතියා සහස්සානං, පාණානං ආසි භූමිප.

86.

තතොපි උත්තරං ගන්ත්වා, ථූපරාමමහිං ජිනො;
නිසින්නො තත්ථ අප්පෙත්වා, සමාධිං වුට්ඨිතො තතො.

87.

ධම්මං දෙසෙසි සම්බුද්ධො, පරිසාය තහිංපන;
දසපාණ සහස්සානි, පත්තමග්ගඵලාන'හුං.

88.

අත්තනො ධම්මකරණං, මනුස්සානං නමස්සිතුං;
දත්වා සපරිවාරං තං, ඨපෙත්වා ඉධ භික්ඛුනිං.

89.

සහ භික්ඛුසහස්සෙන, මහාදෙවඤ්ච සාවකං;
ඨපෙත්වා ඉධ සම්බුද්ධො, තතො පාචිනතො පන.

90.

ඨිතො රතනමාලම්හි, ජනං සමනුසාසිය;
සසඞ්ඝො නභමුග්ගන්ත්වා, ජම්බුදීපං ජිනො අගා.

91.

ඉමම්හි කප්පෙ දුතියං, කොණාගමන නායකො;
අහු සබ්බවිදූ සත්ථා, සබ්බලොකානුකම්පකො.

92.

මහානාමව්හයං ආසි, මහාමෙඝවනං ඉදං;
වඩ්ඪමානපුරං නාම, දක්ඛිණාය දිසාය'හු.

93.

සමිද්ධො නාම නාමෙන, තත්ථ රාජා තදා අහු;
නාමෙන වරදීපො'ති, අයං දීපො තදා අහු.

94.

දුබ්බුට්ඨුපද්දවො එත්ථ, වරදීපෙ තදා අහු;
ජිනො සකොණාගමනො, දිස්වාන තදුපද්දවං.

95.

තං හුත්වා සත්තවිනයං, පවත්තිං සාසනස්ස ච;
කාතුං ඉමස්මිං දීපස්මිං, කරුණා බලචොදිතො.

96.

තිංස භික්ඛුසහස්සෙහි, තාදීහි පරිවාරිතො;
නභසා'ගම්ම අට්ඨාසි, නගෙ සුමනකූටකෙ.

97.

සම්බුද්ධස්සා'නුභාවෙන, දුබ්බුට්ඨී සා ඛයං ගතා;
සාසනාන්තරධානත්තා, සුවුට්ඨී ච තදාඅහු.

98.

තත්ත ඨිතො අධිට්ඨාසි, නරිස්සරමුනිස්සරො;
සබ්බෙව අජ්ජ පස්සන්තු, වරදීපම්හි මානුසා.

99.

ආගන්තුකාමා සබ්බෙව, මනුස්සා මම සන්තිකං;
ආගච්ඡන්තු අකිච්ඡෙන, ඛිප්පඤ්චා'ති මහාමුනි.

100.

මහාසත්තං මුනින්දං තං, ඔභාසන්තඤ්ච පබ්බතං;
රාජා ච නාගරා චෙව, දිස්වා ඛිප්පමුපාගමුං.

101.

දෙවතාබලිදානත්ථං, මනුස්සා ච තහිං ගතා;
දෙවතා ඉති මඤ්ඤිංසු, සසඞ්ඝං ලොකනායකං.

102.

රාජා සො මුනිරාජං තං, අතිහට්ඨො'භිවාදිය;
නිමන්තයිත්වා භත්තෙන, ආනෙත්වා පුරසන්තිකං.

103.

සසඞ්ඝස්ස මුනින්දස්ස, නිසජ්ජාරහ මුත්තමං;
රමණීයමිදං ඨානං, අසම්බාධන්ති චින්තිය.

104.

කාරිතෙ මණ්ඩපෙ රම්මෙ, පල්ලඞ්කෙසු වරෙසු තං;
නිසීදාපයි සම්බුද්ධං, සසඞ්ඝං ඉධ භූපති.

105.

නිසින්නම්පි’ධ පස්සන්තා, සසඞ්ඝං ලොකනායකං;
දීපෙ මනුස්සා ආනෙසුං, පණ්ණාකාරෙ සමන්තතො.

106.

අත්තනො ඛජ්ජභොජ්ජෙහි,
තෙහි තෙහා’භ තෙහි ච;
සන්තප්පෙසි සසඞ්ඝං තං,
රාජා සො ලොක නායකං.

107.

ඉධෙව පච්ඡාභත්තං තං, නිසින්නස්ස ජිනස්ස සො;
මහානාමකමුය්‍යානං, රාජා’දා දක්ඛිණං වරං.

108.

අකාලපුප්ඵාලඞ්කාරෙ, මහානාමවනෙ තදා;
පටිග්ගහිතෙ බුද්ධෙන, අකම්පිත්ථ මහාමහී.

109.

එත්ථෙව සො නිසීදිත්වා, ධම්මං දෙසෙසි නායකො;
තදා තිංස සහස්සානි, පත්තා මග්ගඵලං නරා.

110.

දිවාවිහාරං කත්වාන, මහානාමවනෙ ජිනො;
සායණ්හසමයෙ ගන්ත්වා, පුබ්බබොධිඨිතං මහිං.

111.

නිසින්නො තත්ථ අප්පෙත්වා, සමාධිං වුට්ඨිතො තතො;
ඉති චින්තෙසි සම්බුද්ධො, හිතත්ථං දීපවාසිනං.

112.

ආදාය දක්ඛිණං සාඛං, මමොදුම්බරබොධිතො;
ආයාතු කනකදත්තා, භික්ඛුනී සහභික්ඛුනී.

113.

තස්ස තං චිත්තමඤ්ඤාය, සා ථෙරී තදනන්තරං;
ගහෙත්වා තත්ථ රාජානං, උපසඞ්කම්ම තං තරුං.

114.

ලෙඛං දක්ඛිණසාඛාය, දාපෙත්වාන මහිද්ධිකා;
මනොසිලාය ඡින්නං තං, ඨිතං හෙමකටාහකෙ.

115.

ඉද්ධියා බොධිමාදාය, සපඤ්චසහභික්ඛුනී;
ඉධාගන්ත්වා මහාරාජ, දෙවතාපරිවාරිතා.

116.

සසුවණ්ණකටාහං තං, සම්බුද්ධෙන පසාරිතෙ;
ඨපෙසි දක්ඛිණෙ හත්ථෙ, තං ගහෙත්වා තථාගතො.

117.

පතිට්ඨාපෙතුං රඤ්ඤො’දා, සමිද්ධස්ස සතං තහිං;
මහානාමම්හි උය්‍යානෙ, පතිට්ඨාපෙසි භූපති.

118.

තතො ගන්ත්වාන සම්බුද්ධො, සිරීසමාලකුත්තරෙ;
ජනස්ස ධම්මං දෙසෙසි, නිසින්නො නාගමාලකෙ.

119.

තං ධම්මදෙසනං සුත්වා, ධම්මාභිසමයො තහිං;
වීසතියා සහස්සානං, පාණානං ආසි භූමිප.

120.

පුබ්බබුද්ධනිසින්නං තං, ඨානං ගන්ත්වා පුරුත්තරං;
නිසින්නො තත්ථ අප්පෙත්වා, සමාධිං වුට්ඨිතො තතො.

121.

ධම්මං දෙසෙසි සම්බුද්ධො, පරිසාය තහිං පන;
දසපාණසහස්සානි, පත්තා මග්ගඵලං අහුං.

122.

කායබන්ධනධාතුං සො, මනුස්සෙහි නමස්සිතුං;
දත්වා සපරිවාරං තං, ය්‍යපෙත්වා ඉධ භික්ඛුනිං.

123.

සහ භික්ඛුසහස්සෙන, මහාසුම්මඤ්ච සාවකං;
ය්‍යපෙත්වා ඉධ සම්බුද්ධො, ඔරං රතනමාලතො.

124.

ය්‍යපෙත්වා සුදස්සනෙ මාලෙ, ජනං සමනුසාසිය;
සසඞ්ඝො නභමුග්ගම්ම, ජම්බුදීපං ජිනො අගා.

125.

ඉමම්හි කප්පෙ තතියං, කස්සපො ගොත්තතො ජිනො;
අහු සබ්බවිදූ සත්ථා, සබ්බලොකානුකම්පකො.

126.

මහාමෙඝවනං ආසි, මහාසාගරනාමකං;
විසාලං නාම නගරං, පච්ඡිමාය දිසාය’හු.

127.

ජයන්තො නාම නාමෙන, තත්ථ රාජා තදා අහු;
නාමෙන මණ්ඩදීපොති, අයං දීපො තදා අහු.

128.

තදා ජයන්තරඤ්ඤො ච, රඤ්ඤො කනිට්ඨභාතු ච;
යුද්ධං උපට්ඨිතං ආසි, භිංසනං සත්තභිංසනං.

129.

කස්සපො සො දසබලො, තෙන යුද්ධෙන පාණිනං;
මහන්තං බ්‍යසනං දිස්වා, මහාකාරුණිකො මුනි.

130.

තං හන්ත්වා සත්තවිනයං, පවත්තිං සාසනස්ස ච;
කාතුං ඉමස්මිං දීපස්මිං, කරුණාබලචොදිතො.

131.

වීසතියා සහස්සෙහි, තාදීහි පරිවාරිතො;
නභසා’ගම්ම අට්ඨාසි, සුභකූටම්හි පබ්බතෙ.

132.

තත්‍රයීතො අධිට්ඨාසි, නරිස්සර මුනිස්සරො;
‘‘සබ්බෙ මං අජ්ජ පස්සන්තු, මණ්ඩදීපම්හි මානුසා.

133.

ආගන්තුකාමා සබ්බෙව, මානුසා මම සන්තිකං;
ආගච්ඡන්තු අකිච්ඡෙන, ඛිප්පඤ්චා’ති මහාමුනි.

134.

ඔභාසන්තං මුනින්දං තං, ඔභාසන්තඤ්ච පබ්බකං;
රාජා ච නාගරා චෙව, දිස්වා ඛිප්පං උපාගමුං.

135.

අත්තනො අත්තනො පත්ත-විජයාය ජනා බහූ;
දෙවතා බලිදානත්ථං, තං පබ්බතමුපාගතා.

136.

දෙවතා ඉති මඤ්ඤිංසු, සසඞ්ඝං ලොකනායකං;
රාජා ච සො කුමාරො ච, යුද්ධමුජ්ඣිංසු විම්හිතා.

137.

රාජා සො මුනිරාජං තං, අතිහට්ඨො’භිවාදිය;
නිමන්තයිත්වා භත්තෙන, ආනෙත්වා පුරසන්තිකං.

138.

සසඞ්ඝස්ස මුනින්දස්ස, නිසජ්ජාරහමුත්තමං;
රමණීයමිදං ඨාන-මසම්බාධන්ති චින්තිය.

139.

කාරිතෙ මණ්ඩපෙ රම්මෙ, පල්ලඞ්කෙසු වරෙසු තං;
නිසීදාපෙසි සම්බුද්ධං, සසඞ්ඝං ඉධ භූපති.

140.

නිසින්නම්පිධ පස්සන්තා, සසඞ්ඝං ලොකනායකං;
දීපෙ මනුස්සා ආනෙසුං, පණ්ණාකාරෙ සමන්තතො.

141.

අත්තනො ඛජ්ජභොජ්ජෙහි, තෙහි තෙහා’හතෙහි ච;
සසන්තප්පෙසි සසඞ්ඝං තං, රාජා සො ලොකනායකං.

142.
ඉධෙ’ව පච්ඡාභත්තං තං, නිසින්නස්ස ජිනස්ස සො;
මහාසාගරමුය්‍යානං, රාජා’දා දක්ඛිණං වරං.

143.
අකාලපුප්ඵලඞ්කාරෙ, මහාසාගරකානනෙ;
පටිග්ගහිතෙ බුද්ධෙන, අකම්පිත්ථ මහාමහී.

144.
එත්ථෙව සො නිසීදිත්වා, ධම්මං දෙසෙසි නායකො;
තදා වීසං සහස්සානි, සොතාපත්තිඵලං නරා.

145.
දිවා විහාරං කත්වාන, මහාසාගරකානනෙ;
සායන්හෙ සුගතො ගන්ත්වා, පුබ්බබොධිට්ඨිතං මහිං.

146.
නිසින්නො තත්ථ අප්පෙත්වා, සමාධිං වුට්ඨිතො තතො;
ඉති චින්තෙසි සම්බුද්ධො, හිතත්ථං දීපවාසිනං.

147.
ආදාය දක්ඛිණං සාඛං, මම නිග්‍රොධබොධිතො;
සුධම්මා භික්ඛුනී එතු, ඉදානි සහභික්ඛුනී.

148.
තස්ස තං චිත්තමඤ්ඤාය, සා ථෙරී තදනන්තරං;
ගහෙත්වා තත්ථ රාජානං, උපසඞ්කම්ම තං තරුං.

149.
ලෙඛං දක්ඛිණසාඛාය, දාපෙත්වාන මහිද්ධිකා;
මනොසිලාය ඡින්නං තං, ඨිතං හෙමකටාහකෙ.

150.
ඉද්ධියා බොධිමාදාය, සපඤ්චසතභික්ඛුනී;
ඉධානෙත්වා මහාරාජ, දෙවතාපරිවාරිතා.

151.
සසුවණ්ණකටාහං තං, සම්බුද්ධෙන පසාරිතෙ;
ඨපෙසි දක්ඛිණෙ හත්ථෙ, තං ගහෙත්වා තථාගතො.

152.

පතිට්ඨාපෙතුං රඤ්ඤො’දා, ජයන්තස්ස සතං තහිං;
මහාසාගරමුය්‍යානෙ, පතිට්ඨාපෙසි භූපති.

153.

තතො ගන්ත්වාන සම්බුද්ධො, නාගමාළකඋත්තරෙ;
ධනස්ස ධම්මං දෙසෙසි, නිසින්නො’සොකමාළකෙ.

154.

තං ධම්මදෙසනං සුත්වා, ධම්මාභිසමයො තහිං;
අහු පාණසහස්සානං, චතුන්නං මනුජාධිප.

155.

පුබ්බබුද්ධනිසිතං තං, ඨානං ගන්ත්වා පුනුත්තරං;
නිසින්නො තත්ථ අප්පෙත්වා, සමාධිං වුට්ඨිතො තතො.

156.

ධම්මං දෙසෙසි සම්බුද්ධො, පරිසාය තහිං පන;
දසපාණසහස්සානි, පත්තමග්ගඵලාන’හුං.

157.

ජලසාටිකධාතුං සො, මනස්සෙහි නමස්සිතුං;
දත්වා සපරිවාරං තං; ඨපෙත්වා ඉධ භික්ඛුනී.

158.

සහ භික්ඛුසහස්සෙන, සබ්බනන්දිඤ්ච සාවකං;
ඨපෙත්වා නදීතො ඔරං, සො සුදස්සනමාළතො.

159.

සොමනස්සෙ මාළකස්මිං, ජනං සමනුසාසිය;
සඞ්ඝෙන නභමුග්ගන්ත්වා, ජම්බුදීපං ජිනො අගා.

160.

අහු ඉමස්මිං කප්පස්මිං, චතුත්ථං ගොතමො ජිනො;
සබ්බධම්මවිදූ සත්ථා, සබ්බලොකානුකම්පකො.

161.

පඨමං සො ඉධාගන්ත්වා, යක්ඛනිද්ධමනං අකා;
දුතියං පුනරාගම්ම, නාගානං දමනං අකා.

162.

කල්‍යාණියං මණිඅක්ඛි නාගෙනා’භිනිමන්තිතො;
තතියං පුනරාගම්ම, සසඞ්ඝො තත්ථ භුඤ්ජිය.

163.

පුබ්බබොධිඨිතඨානං, ථූපඨානමිදම්පි ච;
පරිභොගධාතුඨානඤ්ච, නිසජ්ජායො’පභුඤ්ජිය.

164.

පුබ්බබුද්ධඨිතට්ඨානා, ඔරං ගන්ත්වා මහාමුනි;
ලංකාදීපෙ ලොකදීපො, මනුස්සාභාවතො තදා.

165.

දීපට්ඨං දෙවසඞ්ඝඤ්ච, නාගෙ සමනුසාසිය;
සසඞ්ඝො නභමුග්ගන්ත්වා, ජම්බුදීපං ජිනො අගා.

166.

එවං ඨානමිදං රාජ, චතුබුද්ධනිසෙවිතං;
තස්මිං ඨානෙ මහාරාජ, ථූපො හෙස්සති’නාගතෙ.

167.

බුද්ධසාරීරධාතූනං, දොණධාතුනිධානවා;
වීසංහත්ථසතං උච්චො, හෙමමාලී’ති විස්සුතො.

168.

අහමෙව කාරෙස්සාමි, ඉච්ඡාහ පුථවිස්සරො;
ඉධ අඤ්ඤානි කිච්චානි, බහූනි තව භූමිප.

169.

තානි කාරෙහි නත්තාතෙ, කාරෙස්සති ඉමං පන;
මහානාගස්ස තෙ භාතු, උපරාජස්ස අත්‍රජො.

170.

සො යට්ඨාලයතිස්සොති, රාජා හෙස්සත’නාගතෙ;
රාජා ගොට්ඨාභයො නාම, තස්ස පුත්තො භවිස්සති.

171.

තස්ස පුත්තො කාකවණ්ණ-තිස්සො නාම භවිස්සති;
තස්ස රඤ්ඤො සුතො රාජ, මහාරාජා භවිස්සති.

172.

දුට්ඨගාමණිසද්දෙන, පාකටො’භයනාමකො;
කාරෙස්සති’ධ ථූපං සො, මහා තෙජිද්ධිවික්කමො.

173.

ඉච්චාහ ථෙරො ථෙරස්ස, වචනෙ නෙ’ත්ථ භූපති;
උස්සාපෙසි සිලාථම්භං, තං පවත්තිං ලිඛාපිය.

174.

රම්මං මහාමෙඝවනං, තිස්සාරාමං මහාමහී;
මහාමහින්දථෙරො සො, පටිග්ගය්හ මහිද්ධිකො.

175.

අකම්පො කම්පයිත්වාන, මහිං ඨානෙසු අට්ඨසු;
පිණ්ඩාය පවිසිත්වාන, නගරං සාගරූපමං.

176.

රඤ්ඤො ඝරෙ භත්තකිච්චං, කත්වා නික්ඛම්ම මන්දිරං;
නිසජ්ජ නන්දනවනෙ, අග්ගික්ඛන්ධොපමං තහිං.

177.

සුත්තං ජනස්ස දෙසෙත්වා, සහස්සං මානුසෙ තහිං;
පාපයිත්වා මග්ගඵලං, මහාමෙඝවනෙ වසි.

178.

තතියෙ දිවසෙ ථෙරො, රාජගෙහම්හි භුඤ්ජිය;
නිසජ්ජ නන්දනවනෙ, දෙසියා’සිවිසොපමං.

179.

පාපයිත්වා’භිසමයං, සහස්සපුරිසෙ තතො;
තිස්සාරාමං අගා ථෙරො, රාජා ච සුතදෙසනො.

180.

ථෙරං උපනිසීදිත්වා, සො පුච්ඡි ජිනසාසනං;
පතිට්ඨිතන්නු භන්තෙ’ති, න තාව මනුජා’ධිප.

181.

උපොසථාදිකම්මත්ථං, ජිනා’ණාය ජනාධිප;
සීමාය ඉධ බද්ධාය, පතිට්ඨිස්සති සාසනං.

182.

ඉච්ච’බ්‍රවි මහාථෙරො, තං රාජා ඉදමබ්‍රවි;
සම්බුද්ධා’ණාය අන්තොහං, වස්සිස්සාමි ජුතින්ධර.

183.

තස්මා කත්වා පුරං අන්තො-සීමං බන්ධථ සජ්ජුකං;
ඉච්චා’බ්‍රවි මහාරාජා, ථෙරො තං ඉධමබ්‍රවි.

184.

එවං සති තුවංයෙව, පජාන පුථවිස්සර;
සීමාය ගමනට්ඨානං, බන්ධිස්සාම මයං හිතං.

185.

‘‘සාධූ’’ති වත්වා භූමින්දො, දෙවින්දො විය නන්දනා;
මහාමෙඝවනාරම්මා, පාවිසි මන්දිරං සකං.

186.

චතුත්ථෙ දිවසෙ ථෙරො, රඤ්ඤො ගෙහම්හි භුඤ්ජිය;
නිසජ්ජ නන්දනවනෙ, දෙසෙස’නමනග්ගියං.

187.

පායෙත්වා’මතපානං සො, සහස්සපුරිසෙ තහිං;
මහාමෙඝවනාරාමං, මහාථෙරො උපාගමි.

188.

පාතො භෙරිං චරාපෙත්වා, මණ්ඩයිත්වා පුරං වරං;
විහාරගාමිමග්ගඤ්ච, විහාරඤ්ච සමන්තතො.

189.

රථෙසභො රථට්ඨො සො, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතො;
සහාමච්චො සහොරොධො, සයොග්ගබලවාහනො.

190.

මහතා පරිවාරෙන, සකාරාමමුපාගමි;
තත්ථ ථෙරෙ උපගන්ත්වා, වන්දිත්වා වන්දනාරහෙ.

191.

සහ ථෙරෙහි ගන්ත්වාන, නදියො’පරිතිත්ථකං;
තතො කසන්තො අගමි, හෙමනඞ්ගලමාදිය.

192.

මහාපදුමො කුඤ්ජරො ච, උභො නාගා සුමඞ්ගලා;
සුවණ්ණනඞ්ගලෙ යුත්තා, පඨමෙ කුන්තමාළකෙ.

193.

චතුරඞ්ගමහා සෙනො, සහ ථෙරෙහි ඛත්තියො;
ගහෙත්වා නඞ්ගලං සීතං, දස්සයිත්වා අරින්දමො.

194.

සමලඞ්කතං පුණ්ණඝටං, නානාරාගං ධජං සුභං;
පාතිං චන්දනචුණ්ණඤ්ච, සොණ්ණරජත දණ්ඩකං.

195.

ආදාසං පුප්ඵභරිතං, සමුග්ගං කුසුමග්ඝියං;
තොරණකදලීඡත්තාදිං, ගහිතිත්ථී පරිවාරිතො.

196.

නානාතුරිය සඞ්ඝුට්ඨයො, බලොඝ පරිවාරිතො;
ථුතිමඞ්ගලගීතෙහි, පූරයන්තො චතුද්දිසං.

197.

සාධුකාර නිනාදෙහි, චෙලුක්ඛෙපසතෙහි ච;
මහතා ඡණපූජාය, කසන්තො භූමිපො අගා.

198.

විහාරඤ්ච පුරඤ්චෙව, කුරුමානො පදක්ඛිණං;
සීමාය ගමනඨානං, නදිං පත්වා සමාපයි.

199.

කෙනකෙන නිමිත්තෙන, සීමා එත්ථ ගතාති චෙ;
එවං සීමාගතඨානං, ඉච්ඡමානා නිබොධථ.

200.

නජ්ජාපාසාණතිත්ථම්හි, පාසාණෙ කුඩ්ඩවාටකං;
තතො කුම්බලවාටං තං, මහානිපං තතො අගා.

201.

තතො කුකුධපාළිඞ්ගො, මහාඅඞ්ගණගො තතො;
තතො ඛුජ්ජමධුලඤ්ච, මරුත්තපොක්ඛරණිංතතො.

202.

විජයාරාම උයයානෙ, උත්තරද්වාරකොට්ඨ ගො;
ගජකුම්භක පාසාණං, ථුසවට්ඨීක මජ්ඣගො.

203.

අභයෙ බලාකපාසාණං, මහාසුසාන මජ්ඣගො;
දීඝපාසාණකං ගන්ත්වා, කම්මාරදෙව ගාමතො.

204.

නිග්‍රොධ මඞ්ගණං ගන්ත්වා, හියගල්ලසමීපකෙ;
දියාවසබ්‍රාහ්මණස්ස, දෙවොකං පුබ්බදක්ඛිණං.

205.

තතො තෙලුමපාලිඞ්ගො,
තතො තාලචතුක්කගො;
අස්සමණ්ඩලවාමෙන,
ද්වෙ කදම්බා අජායිසුං.

206.

තතො මරුම්බතිත්තඞ්ගො, තතො උද්ධං නිදිං අගා;
පඨම චෙතිය පාචිනෙ, ද්වෙ කදම්බා අජායිසුං.

207.

සෙනින්දගුත්තරජ්ජම්හි, දමිළා දකසුද්ධිකා;
නදිං දූරන්ති බන්ධිත්වා, නගරාසන්නමකංසු තං.

208.

ජීව මානකදම්බඤ්ච, අන්තොසීමගතං අහු;
මතක දම්බතීරෙන, සීමාඋද්දකදම්බගා.

209.

සීහසිනා නතිත්ථෙන, උග්ගන්ත්වා තීරතො වජං;
පාසාණතිත්ථං ගන්ත්වාන, නිමිත්තං සට්ටයි ඉසි.

210.

නිමිත්තෙතු පනෙ’තස්මිං, සට්ටිතෙ දෙවමානුසා;
සාධුකාරං පවත්තෙසුං, සාසනං සුප්පතිට්ඨිතං.

211.

රඤ්ඤො දින්නාය සීතාය, නිමිත්තෙ පරිකිත්තයි;
ද්වත්තිංසමාළකත්ථඤ්ච, ථූපාරාමත්ථමෙව ච.

212.
නිමිත්තෙ කිත්තයිත්වාන, මහාථෙරො මහාමති;
සීමන්තරනිමිත්තෙ ච, කිත්තයිත්වා යථාවිධිං.

213.
අබන්ධි සබ්බා සීමායො, තස්මිංයෙව දිනෙවසී;
මහාමහී අකම්පිත්ථ, සීමාබන්ධෙ සමාපිතෙ.

214.
පඤ්චමෙ දිවසෙ ථෙරො, රඤ්ඤො ගෙහම්හි භුඤ්ජිය;
නිසජ්ජ නන්දනවනෙ, සුත්තන්තං බජ්ජනීයකං.

215.
මහාජනස්ස දෙසෙත්වා, සහස්සං මානුසෙ තහිං;
පායෙත්වා අමතං පානං, මහාමෙඝවනෙ වසී.

216.
ඡට්ඨෙපි දිවසෙ ථෙරො, රඤ්ඤොගෙහම්හි භුඤ්ජිය;
නිසජ්ජ නන්දනවනෙ, සුත්ත ගොමය පිණ්ඩිකං.

217.
දෙසයිත්වා දෙසනඤ්ඤූ, මහස්සංයෙව මානුසෙ;
පාපයිත්වා’භිසමයං, මහා මෙඝවනෙ වසී.

218.
සත්තමෙපි දිනෙ ථෙරො, රාජගෙහම්හි භුඤ්ජිය;
නිසජ්ජ නන්දනවනෙ, ධම්මචක්කප්පවත්තනං.

219.
සුත්තන්තං දෙසයිත්වාන, සහස්සංයෙව මානුසෙ;
පාපයිත්වා’භිසමයං, මහා මෙඝවනෙ වසි.

220.
එවඤ්හි අට්ඨ නවම-සහස්සානි ජුතින්ධරො;
කාරයිත්වා’භිසමයං, දිවසෙහෙව සත්තහි.

221.

තං මහානන්දනවනං, වුච්චතෙ තෙන තාදිනා;
සාසනජොතිතට්ඨාන-මීති ජොතිවනං ඉති.

222.

තිස්සරාමම්හි කාරෙසි,
රාජා ථෙරස්ස ආදිතො;
පාසාදං සීසමුක්කාය,
සුක්ඛා පෙත්වාන මත්තිකා.

223.

පාසාදො කාළකාභාසො,
ආසි සො තෙන තං තහිං;
කාළපාසාද පරිවෙණ-මීති සඞ්ඛමුපාගතං.

224.

තතො මහාබොධිඝරං, ලොහපාසාද මෙව ච;
සලාකග්ගඤ්ච කාරෙසි, භත්තසාලඤ්ච සාධුකං.

225.

බහූනි පරිවෙණානි, සාධු පොක්ඛරණීපි ච;
රත්තිට්ඨාන දිවාට්ඨාන-පභුතීනි ච කාරයි.

226.

තස්ස නහානපාපස්ස, න්හානපොක්ඛරණීතටෙ;
සුනහාතපරිවෙණන්ති, පරිවෙණං පවුච්චති.

227.

තස්ස චඞ්කමිතට්ඨානෙ, දීප දීපස්ස සාධුනො;
වුච්චතෙ පරිවෙණං තං, දීඝචඞ්කමනං ඉති.

228.

අග්ගඵලසමාපත්තිං, සමාපජ්ජ යහිං තුසො;
ඵලග්ග පරිවෙණන්ති, එතං තෙන පවුච්චති.

229.

අපස්සිය අපස්සෙනං, ථෙරො තත්ථ නිසීදිසො;
ථෙරා පස්සය පරිවෙණං, එතං තෙන පවුච්චති.

230.

බහූ මරුගණා යත්ථ, උපාසිංසු උපච්චතං;
තෙනෙව තං මරුගණ-පරිවෙණන්ති වුච්චති.

231.

සෙනාපතිතස්ස රඤ්ඤො, ථෙරස්ස දීඝසන්දකො;
කාරෙසි චූළපාසාදං, මහාථම්භෙහි අට්ඨහි.

232.

දීඝසන්ද සෙනාපති-පරිවෙණන්ති තං තහිං;
වුච්චතෙ පරිවෙණං තං, පමුඛං පමුඛාකරං.

233.

දෙවානංපියවචනො’පගුළනාමො,
ලංකායං පඨමමිමං මහාවිහාරං;
රාජා සො සුමතිමහාමහින්දථෙරං,
ආගම්මා මලමතිමෙත්ථකාරයිත්ථාති.

සුජනප්පසාද සංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

මහාවිහාරපටිග්ගහකො නාම

පන්නරසමො පරිච්ඡෙදො.

සොළසම පරිච්ඡෙද

චෙතියපබ්බතවිහාර පටිග්ගහකො

1.

පුරෙ චරිත්වා පිණ්ඩාය, කරිත්වා ජනසඞ්ගහං;
රාජගෙහම්හි භුඤ්ජන්තො, කාරෙන්තො රාජසඞ්ගහං.

2.

ඡබ්බසදිවසෙ ථෙරො, මහාමෙඝවනෙ වසී;
ආසළ්හසුක්කපක්ඛස්ස, තෙරසෙ දිවසෙ පන.

3.

රාජගෙහම්හි භුඤ්ජිත්වා, මහාරඤ්ඤො මහාමති;
මහා’ප්පමාදසුත්තන්තං, දෙසයිත්වා තතො ච සො.

4.

විහාරකරණං ඉච්ඡං, තත්ථ චෙතියපබ්බතෙ;
නික්ඛම්ම පුරිමද්වාරා, අගා චෙතියපබ්බතං.

5.

ථෙරං තත්ථ ගතං සුත්වා, රථං ආරුය්හ භූපති;
දෙවියො ද්වෙ ච ආදාය, ථෙරස්සානුපදං අගා.

6.

ථෙරා නාගචතුක්කම්හි, නහාත්වා රහදෙ තහිං;
පබ්බතාරොහණත්ථාය, අට්ඨංසු පටිපාටියා.

7.

රාජා රථා තදො’රුය්හ, සබ්බෙ ථෙරෙ’භිවාදයි;
උණ්හෙ කිලන්තෙ කිංරාජ, ආගතොසී’ති අහුතෙ.

8.

තුම්හාකං ගමනාසඞ්කී, ආගතොම්හී’ති භාසිතෙ;
ඉධෙව වස්සං වසිතුං, ආගතම්හා’ති භාසිය.

9.

තස්සූපනායිකං ථෙරො, ඛන්ධකං ඛන්ධකොවිදො;
කථෙසි රඤ්ඤො තං සුත්වා, භාගිනෙය්‍යො ච රාජිනො.

10.

මහාරිට්ඨො මහාමච්චො, පඤ්චපඤ්ඤාසභාතුහි;
සද්ධිං ජෙට්ඨකනිට්ඨෙහි, රාජානමභිතො ඨිතො.

11.

යාචිත්වා තදහු චෙව, පබ්බජුං ථෙරසන්තිකෙ;
පත්තාරහත්තං සබ්බෙපි, තෙ ඛුරග්ගෙ මහාමතී.

12.

කන්තකචෙතියඨානෙ, පරිතො තදහෙව සො;
කම්මානි ආරභාපෙත්වා, ලෙණානි අට්ඨසට්ඨියො.

13.

අගමාසි පුරං රාජා, ථෙරා තත්ථෙව තෙ වසුං;
කාලෙ පිණ්ඩාය නගරං, පවිසන්තා’නුකම්පකා.

14.

නිට්ඨිතෙ ලෙණකම්මම්හි, ආසළ්හිපුණ්ණමාසියං;
ගන්ත්වා අදාසි ථෙරානං, රාජා විහාරදක්ඛිණං.

15.

ද්වත්තිංසමාළකානඤ්ච, විහාරස්ස ච තස්ස ඛො;
සීමං සීමාතිගො ථෙරො, බන්ධිත්වා තදහෙව සො.

16.

තෙසං පබ්බජ්ජාපෙක්ඛානං, අකාසි උපසම්පදං;
සබ්බෙසං සබ්බපඨමං, බද්ධෙ තුම්බරුමාළකෙ.

17.

එතෙ ද්වාසට්ඨි අරහන්තො, සබ්බෙ චෙතියපබ්බතෙ;
තත්ථ වස්සං උපගන්ත්වා, අකංසු රාජසඞ්ගහං.

18.

දෙවමනුස්සගණගණිතං තං,
තඤ්ච ගණං ගුණවිත්ථතකිත්තිං;
යානමුපච්ච ච මානයමානා,
පුඤ්ඤචයං විපුලං අකරිංසූති.

සුජනපසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

චෙතියපබ්බතවිහාරපටිග්ගහකො නාම

සොළසමො පරිච්ඡෙදො.

සත්තරසම පරිච්ඡෙද

ධාතුආගමනො

1.

වුත්ථවස්සො පවාරෙත්වා, කත්තිකපුණ්ණමාසියං;
අවොචෙ’දං මහාරාජං, මහාථෙරො මහාමති.

2.

චිරදිට්ඨො හි සම්බුද්ධො, සත්ථා නො මනුජාධිප;
අනාථවාසං අවසිම්හ, නත්ථි නො පූජියං ඉධ.

3.

පටුන

''භාසිත්ථ නනු භන්තෙමෙ, සම්බුද්ධො නිබ්බුතො'' ඉති;
ආහ ධාතූසු දිට්ඨෙසු, දිට්ඨො හොති ජිනො'' ඉති.

4.

විදිතො වො අධිප්පායො, ථූපස්ස කාරණෙ මයා;
කාරෙස්සාමි අහං ථූපං, තුම්හෙ ජානාථ ධාතුයො.

5.

මන්තෙහි සුමනෙනාති, ථෙරො රාජානමබ්‍රවි;
රාජා'හ සාමණෙරං තං, කුතො ලච්ඡාම ධාතුයො.

6.

විභූසයිත්වා නගරං, මග්ගඤ්ච මනුජාධිප;
උපොසථී සපරිසො, හත්ථිං ආරුය්හ මඞ්ගලං.

7.

සෙතච්ඡත්තං ධාරයන්තො, තාලාවචරසංහිතො;
මහානාගවනුය්‍යානං, සායන්හසමයෙ වජ.

8.

ධාතුභෙදඤ්ඤුනො රාජ, ධාතුයො තත්ථ ලච්ඡසි;
ඉච්ඡාහ සාමණෙරො සො, සුමනො තං සුමානසං.

9.

ථෙරො'ථ රාජකුලතො, ගන්ත්වා චෙතියපබ්බතං;
ආමන්තිය සාමණෙරං, සුමනං සුමනො ගතිං.

10.

එහි ත්වං භද්‍ර සුමන, ගන්ත්වා පුප්ඵපුරං වරං;
අය්‍යකං තෙ මහාරාජං, එවං නො වචනං වද.

11.

සහායො තෙ මහාරාජ, මහාරාජා මරුප්පියො;
පසන්නො බුද්ධසමයෙ, ථූපං කාරෙතුමිච්ඡති.

12.

මුනිනො ධාතුයො දෙහි, පත්තං භුත්තඤ්ච සත්ථුනා;
සරීරධාතුයො සන්ති, බහවො හි තවන්තිකෙ.

13.

පත්තපූරා ගහෙත්වා තා, ගන්ත්වා දෙවපුරං වරං;
සක්කං දෙවානමින්දං තං, එවං නො වචනං වද.

14.

තිලොකදක්ඛිණෙය්‍යස්ස, දාඨාධාතු ච දක්ඛිණා;
තවන්තිකම්හි දෙවින්ද, දක්ඛිණක්ඛකධාතු ච.

15.

දාඨං ත්වමෙව පූජෙහි, අක්ඛකං දෙහි සත්ථුනො;
ලංකාදීපස්ස කිච්චෙසු, මාපමජ්ජ සුරාධිප.

16.

‘‘එවං භන්තෙ’’ති වත්වා සො, සාමණෙරො මහිද්ධිකො;
තඞ්ඛණංයෙව අගමා, ධම්මාසොකස්ස සන්තිකං.

17.

සාලමූලම්හි ඨපිතං, මහාබොධිං තහිං සුතං;
කත්තිකච්ඡණපූජාහි, පූජියං තඤ්ච අද්දස.

18.

ථෙරස්ස වචනං වත්වා, රාජතො ලද්ධධාතුයො;
පත්තපූරං ගහෙත්වාන, හිමවන්තමුපාගමි.

19.

හිමවන්තෙ ඨපෙත්වාන, සධාතුං පත්තමුත්තමං;
දෙවින්දසන්තිකං ගන්ත්වා, ථෙරස්ස වචනං භණි.

20.

චූළාමණි චෙතියම්හා, ගහෙත්වා දක්ඛිණක්ඛකං;
සාමණෙරස්ස පාදාසි, සක්කො දෙවානමිස්සරො.

21.

තං ධාතුං ධාතුපත්තඤ්ච, ආදාය සුමනො තතො;
ආගම්ම චෙතියගිරිං, ථෙරස්ස’දාසි තං යති.

22.

මහානාගවනුය්‍යානං, වුත්තෙනා විධිනා’ගමා;
සායන්හාසමයෙ රාජා, රාජසෙනා පුරක්ඛතො.

23.

ඨපෙසි ධාතුයො සබ්බා, ථෙරො තත්ථෙව පබ්බතෙ;
මිස්සකං පබ්බතං තස්මා, ආහු චෙතිය පබ්බතං.

24.

ඨපෙත්වා ධාතුපත්තං තං, ථෙරො චෙතියපබ්බතෙ;
ගහෙත්වා අක්ඛකං ධාතුං, සඞ්කෙතං සගණො’ගමා.

25.

සචායං මුනිනො ධාතු, ඡත්තං නමතු මෙ සයං;
ජණ්ණුකෙහි කරීධාතු, ධාතුචඞ්කොටකො අයං.

26.

සිරස්මිං මෙ පතිට්ඨාතු, ආගම්ම සහ ධාතුකො;
ඉති රාජා විචින්තෙසි, චින්තිතං තං තථා අහු.

27.

අමතෙනා’භිසිත්තොව, අහු හට්ඨො’ති භූපති;
සීසතො තං ගහෙත්වාන, හත්ථික්ඛන්ධෙ ඨපෙසිතං.

28.

හට්ඨො හත්ථී කුඤ්චනාදං, අකා කම්පිත්ථ මෙදිනී;
තතො නාගො නිවත්තිත්වා, සථෙර බලවාහනො.

29.

පුරත්ථිමෙන ද්වාරෙන, පවිසිත්වා පුරං සුභං;
දක්ඛිණෙන ච ද්වාරෙන, නික්ඛමිත්වා තතො පුන.

30.

ථූපාරාමෙ චෙතියස්ස, ඨානතො පච්ඡතො කතං;
පමොජවත්ථුං ගන්ත්වාන, බොධිඨානෙ නිවත්තිය.

31.

පුරත්ථාවදනො අට්ඨා, ථූපඨානං තදා හිතං;
කදම්බපුප්ඵආදාරි-වල්ලීහි චිතකං අහු.

32.

මනුස්සදෙවො දෙවෙහි, තං ඨානං රක්ඛිතං සුචිං;
සොධාපෙත්වා භූසයිත්වා, තඞ්ඛණංයෙව සාධුකං.

33.

ධාතුං ඔරොපනත්ථාය, ආරභී හත්ථික්ඛන්ධතො;
නාගො න ඉච්ඡිතං රාජා, ථෙරං පුච්ඡිත්ථ තං මනං.

34.

අත්තනො ඛන්ධසමකෙ, ඨානෙ ඨපනමිච්ඡති;
ධාතුඔරොපනං තෙන, න ඉට්ඨමී'ති සො බ්‍රවි.

35.

ආණාපෙත්වා ඛණංයෙව,
සුක්ඛාතො'භයවාපිතො;
සුක්ඛකද්දම ඛණ්ඩෙහි,
චිතා පෙත්වාන තං සමං.

36.

අලඞ්කරිත්වාන බහුධා, රාජා තං ඨානමුත්තමං;
ඔරොපෙත්වා හත්ථික්ඛන්ධා, ධාතුං තත්ථ ඨපෙසිතං.

37.

ධාතාරක්ඛං සංවිධාය, ඨපෙත්වා තත්ථ හත්ථිනං;
ධාතුථූපස්ස කරණෙ, රාජා තුරිතමානසො.

38.

බහූ මනුස්සෙ යොජෙත්වා, ඉත්ථිකාකරණෙ ලහුං;
ධාතුකිච්චං විචින්තෙන්තො, සාමච්චො පාවිසී පුරං.

39.

මහාමහින්දත්ථෙරො තු, මහා මෙඝවනං සුභං;
සගණො අභිගන්ත්වාන, තත්ථ වාසමකප්පයි.

40.

රත්තිං නාගො'නුපරියාති, තං ඨානං සො සධාතු කං;
බොධියානම්හි සාලාය, දිවාඨාති සධාතුකො.

41.

වත්ථුස්ස තස්සො'පරිතො, ථූපං ථෙරමතානු ගො;
ජඞ්ඝාමත්තං චිතාපෙත්වා, කතිපාහෙන භූපති.

42.

තත්ථ ධාතුපතිට්ඨානං, සොසාපෙත්වා උපාගමි;
තතො තතො සමන්තො ච, සමාගමි මහාජනො.

43.

තස්මිං සමාගමෙ ධාතු, හත්ථික්ඛන්ධා නගාග්ගතා;
සත්තතාලප්පමාණම්හි, දිස්සන්ති නභසිට්ඨිතා.

44.

විම්හාපයන්ති ජනතං, යමකං පාටිහාරියං;
කණ්ණම්බමූලෙ බුද්ධො’ව, අකරි ලොමහංසනං.

45.

තතො නික්ඛන්තජාලාහි, ජලධාරාහි චා’සකිං;
අයං ඔභාසිතා’සිත්තා, සබ්බාලංකාමහී මහු.

46.

පරිනිබ්බානමඤ්චම්හි, නිපන්නෙන ජිනෙන හි;
කතං මහාඅධිට්ඨාන-පඤ්චකං පඤ්චචක්ඛුනා.

47.

ගය්හමානා මහාබොධි සාඛාසොකෙන දක්ඛිණා;
ඡිජ්ජිත්වාන සයංයෙව, පතිට්ඨාතු කටාහකෙ.

48.

පතිට්ඨහිත්වා සා සාඛා, ඡබ්බණ්ණරස්මියො සුභා;
රඤ්ජයන්තී දිසා සබ්බා, ඵලපත්තෙහි මුච්චතු.

49.

සසුවණ්ණකටාහා සා, උග්ගන්ත්වාන මනොරමා;
අදිස්සමානා සත්තාහං, හිමගබ්භම්හි තිට්ඨතු.

50.

ථූපාරාමෙ පතිට්ඨන්තං, මම දක්ඛිණඅක්ඛකං;
කරොතු නභමුග්ගන්ත්වා, යමයං පාටිහාරියං.

51.

ලඞ්කා ලඞ්කාරභූතම්හි, හෙමමාලිකචෙතියෙ;
පතිට්ඨහන්තියො ධාතු, දොණමත්තා පමාණතො.

52.

බුද්ධවෙසධරා හුත්වා, උග්ගන්ත්වා නභසිට්ඨිතා;
පතිට්ඨං තු කරිත්වාන, යමකං පාටිහාරියං.

53.

අධිට්ඨානානි පඤ්චෙ’ව, අධිට්ඨාසි තථාගතො;
අකාසි තස්මා සා ධාතු, තදා තං පාටිහාරියං.

54.

ආකාසා ඔතරිත්වා සා, අට්ඨාභූපස්ස මුද්ධනි;
අතීවහට්ඨො තං රාජා, පතිට්ඨාපෙසි චෙතියෙ.

55.

පතිට්ඨිතාය තස්සා ච, ධාතුයා චෙතියෙ තදා;
අහු මහාභූමිචාලො, අබ්භුතො ලොමහංසනො.

56.

එවං අචින්තියා බුද්ධා, බුද්ධධම්මා අචින්තියා;
අචින්තියෙ පසන්නානං, විපාකො හොති අචින්තියො.

57.

තං පාටිහාරියං දිස්වා, පසීදිංසු ජනෙ ජනා;
මත්තාභයො රාජපුත්තො, කනිට්ඨො රාජිනො පන.

58.

මුනිස්සරෙ පසීදිත්වා, යාචිත්වාන නරිස්සරං;
පුරිසානං සහස්සෙන, සහ පබ්බජිසාසනෙ.

59.

චෙතාරිගාමතො චාපි, ද්වාරමණ්ඩලතොපි ච;
විහීරබීජතො චාපි, තථා ගල්ලකපිට්ඨිතො.

60.

තථො’පතිස්සගාමා ච, පඤ්ච පඤ්ච සතානි ච;
පබ්බජුං දාරකා හට්ඨා, ජාතසද්ධා තථාගතෙ.

61.

එවං පුරා බාහිරා ච, සබ්බෙ පබ්බජිතා තදා;
තිංස භික්ඛුසහස්සානි, අහෙසුං ජිනසාසනෙ.

62.

ථූපාරාමෙ ථූපවරං, නිට්ඨාපෙත්වා මහීපති;
රතනාදීහි'නෙකෙහි, සදා පූජමකාරයි.

63.

රාජොරොධා ඛත්තියා ච, අමච්චා නාගරා තථා;
සබ්බෙ ජනපදා චෙව, පූජා'කංසු විසුං විසුං.

64.

ථූපපුබ්බඞ්ගමං රාජා, විහාරං තත්ථ කාරයි;
ථූපාරාමොති තෙනෙ'ස, විහාරො විස්සුතො අහු.

65.

සකධාතුසරීරකෙන චෙ'වං,
පරිනිබ්බානගතොපි ලොකනාථො;
ජනකායහිතං සුඛඤ්ච සම්මා,
බහුධා'කාසි ඨිතෙ ජිනෙ කථාවකාති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ධාතුඅගමනො නාම

සත්තරසමො පරිච්ඡෙදො.

අට්ඨාරසම පරිච්ඡෙද

මහාබොධිග්ගහණො

1.

මහාබොධිඤ්ච ථෙරිඤ්ච, ආණාපෙතුං මහීපති;
ථෙරෙන වුත්තවචනං, සරමානො සකෙ සරෙ.

2.

අන්තොවස්සෙ'ක දිවසං, නිසින්නො ථෙරසන්තිකෙ;
සහා'මච්චෙහි මන්තෙත්වා, භාගිනෙය්‍යං සයං සකං.

3.

අරිට්ඨනාමකා'මච්චං, තස්මිං කම්මෙ නියොජිතුං;
මන්ත්වා ආමන්තයිත්වාන, ඉදං වචනමබ්‍රවි.

4.

තා සක්ඛිස්සසි…, ධම්මාසොකස්ස සන්තිකා;
මහාබොධිං සඞ්ඝමිත්තං, ථෙරිං ආනයිතුං ඉධ.

5.
සක්ඛිස්සාමි අහං දෙව, ආනෙතුං තං දුවෙ තතො;
ඉධා’ගතො පබ්බජිතුං, සචෙ ලච්ඡාමි මානද.

6.
එවං හොතූති වත්වාන, රාජා තං තත්ථ පෙසයි;
සො ථෙරස්ස ච රඤ්ඤො ච, සාසනං ගය්හ වන්දිය.

7.
අස්සයුජසුක්කපක්ඛෙ, නික්ඛන්තො දුතියෙ’හනි;
සානුයුත්තො ජම්බුකොලෙ, නාවමාරුය්හ පට්ටනෙ.

8.
මහොදධිං තරිත්වාන, ථෙරාධිට්ඨානයොගතො;
නික්ඛන්තදිවසෙයෙව, රම්මං පුප්ඵපුරං අගා.

9.
තදා තු අනුලාදෙවී, පඤ්චකඤ්ඤාසතෙහි ච;
අන්තෙපුරිකඉත්ථීනං, සද්ධිං පඤ්චසතෙහි ච.

10.
දසසීලං සමාදාය, කාසාය වසනා සුචි;
පබ්බජ්ජාපෙක්ඛිනී සෙඛා, පෙක්ඛන්ති ථෙරියා’ගමං.

11.
නගරස්සෙ’කදෙසම්හි, රම්මෙ භික්ඛුනුපස්සයෙ;
කාරාපිතෙ නරින්දෙන, වාසං කප්පෙසි සුබ්බතා.

12.
උපාසිකාහි තාහෙ’ස, වුත්තො භික්ඛුනුපස්සයො;
උපාසිකා විහාරොති, තෙන ලංකාය විස්සුතො.

13.
භාගිනෙය්‍යො මහා’රිට්ඨො, ධම්මාසොකස්ස රාජිනො;
අප්පෙත්වා රාජසන්දෙසං, ථෙරසන්දෙස’මබ්‍රවි.

14.

භාතුජයා සහායස්ස, රඤ්ඤො තෙ රාජකුඤ්ජර;
ආකඞ්ඛමානා පබ්බජ්ජං, නිච්චං වසති සඤ්ඤතා.

15.

සඞ්ඝමිත්තං භික්ඛුනිං තං, පබ්බාජෙතුං විසජ්ජය;
තාය සද්ධිං මහාබොධි-දක්ඛිණසාඛමෙව ච.

16.

ථෙරියා ච තමෙවත්ථං, අබ්‍රවි ථෙරභාසිතං;
ගන්ත්වා පිතුසමීපං සා, ථෙරී ථෙරමතං බ්‍රවී.

17.

ආහ රාජා තුවං අම්ම, අපස්සන්තො කථං අහං;
සොකං විනොදයිස්සාමි, පුත්තනත්තවියොගජං.

18.

ආහ සා මෙ මහාරාජ, භාතුනො වචනං ගරු;
පබ්බාජනීයා ච බහූ, ගන්තබ්බං තත්ථ තෙන මෙ.

19.

‘‘සත්ථඝාතමනාරහා, මහාබොධිමහීරුහා;
කථන්නු සාඛං ගණ්හිස්සං’’, ඉති රාජා විචින්තයි.

20.

අමච්චස්ස මහාදෙව-නාමකස්ස මතෙන සො;
භික්ඛුසඞ්ඝං නිමන්තෙත්වා, භොජෙත්වා පුච්ඡි භූපතිං.

21.

භන්තෙ ලංකං මහාබොධි, පෙසෙතබ්බා නු බො ඉති;
ථෙරො මොග්ගලිපුත්තො සො, පෙසෙතබ්බාති භාසිය.

22.

කතං මහාඅධිට්ඨාන-පඤ්චකං පඤ්චචක්ඛුනා;
ආහාසි රඤ්ඤො තං සුත්වා, තුස්සිත්වා ධරණීපති.

23.

සත්තයොජනිකං මග්ගං, සො මහාබොධිගාමිනං;
සොධාපෙත්වාන සක්කච්චං, භූසාපෙති අනෙකධා.

24.

සුවණ්ණං නීහරාපෙසි, කටාහකරණාය ච;
විස්සකම්මො ච ආගන්ත්වා, සතුලාධාරරූපවා.

25.

‘‘කටාහං කිං පමාණං නු, කරොමී’ති අපුච්ඡිතං;
‘‘ඤත්වා පමාණං ත්වංයෙව, කරොහි’’ ඉති භාසිය.

26.

සුවණ්ණා ගහෙත්වාන, හත්ථෙන පරිමජ්ජිය;
කටාහං තඞ්ඛණංයෙව, නිම්මිනිත්වාන පක්කමි.

27.

නවහත්ථපරික්ඛෙපං, පඤ්චහත්ථං ගභීරතො;
තිහත්ථවික්ඛම්භයුතං, අට්ඨඞ්ගුලඝනං සුභං.

28.

යුවස්ස හත්ථිනො සොණ්ඩ-පමාණමුඛවට්ටිකං;
ගාහා පෙත්වාන තං රාජා, බාලසූරසමප්පභං.

29.

සත්තයොජනදීඝාය, විත්ථතායති යොජනං;
සෙනාය චතුරඞ්ගිනියා, මහාභික්ඛුගණෙන ච.

30.

උපගම්ම මහාබොධිං, නානාලඞ්කාරභූසිතං;
නානාරතනචිත්තං තං, විවිධද්ධජමාලිනිං.

31.

නානාකුසුමසංකිණ්ණං, නානාතූරියඝොසිතං;
සෙනාය පරිවාරෙත්වා, පරික්ඛිපිය සාණියා.

32.

මහාථෙරසහස්සෙන, පමුඛෙන මහාගණෙ;
රඤ්ඤං පත්තාභිසෙකානං, සහස්සෙනා’ධිකෙන ච.

33.

අත්තානං පරිවාරෙත්වා, මහාබොධිඤ්ච සාධුකං;
ඔලොකෙසි මහාබොධිං, පග්ගහෙත්වාන අඤ්ජලිං.

34.

තස්සා දක්ඛිණසාඛාය, චතුහත්ථපමාණකං;
ඨානං ඛන්ධඤ්ච වජ්ජෙත්වා, සාඛා අන්තරධායිසුං.

35.

තං පාටිහාරියං දිස්වා, පතීතො පුථවීපති;
‘‘පූජෙම’හං මහාබොධිං, රජ්ජෙනා’හි උදීරිය.

36.

අභිසිඤ්චි මහාබොධිං, මහාරජ්ජෙ මහීපති;
පුප්ඵාදීහි මහාබොධිං, පූජෙත්වාන පදක්ඛිණං.

37.

කත්වා අට්ඨසු ඨානෙසු, වන්දිත්වාන කතඤ්ජලී;
සුවණ්ණඛචිතෙ පීඨෙ, නානාරතනමණ්ඩිතෙ.

38.

ස්වාරොහෙ යාව සාඋච්චෙ, තං සුවණ්ණකටාහකං;
ඨපාපෙත්වාන ආරුය්හ, ගහෙතුං සාඛමුත්තමං.

39.

ආදියිත්වාන සොවණ්ණ තුලිකාය මනොසිලං;
ලෙඛං දත්වාන සාඛාය, සච්චක්‍රියමකා ඉති.

40.

‘‘ලංකාදීපං යදි ඉතො, ගන්තබ්බං උරුබොධියා;
නිබ්බෙමතිකො බුද්ධස්ස, සාසනම්හි සචෙ අහං.

41.

සයංයෙව මහාබොධි-සාඛායං දක්ඛිණා සුභා;
ඡිජ්ජිත්වාන පතිට්ඨාතු, ඉධ හෙමකටාහකෙ.

42.

ලෙඛඨානෙ මහාබොධි, ඡිජ්ජිත්වා සයමෙව සා;
ගන්ධකද්දමපූරස්ස, කටාහස්සො’පරිට්ඨිතා.

43.

මූලලෙඛාය උපරි, තියඞ්ගුලතියඞ්ගුලෙ;
දදං මනොසිලා ලෙඛා, පරික්ඛිපි නරිස්සරො.

44.

ආදියා ථූලමූලානි, බුද්දකානි'තරාහි තු;
නික්ඛමිත්වා දස දස, ජාලීභූතා නිඔතරුං.

45.

තං පාටිහාරියං දිස්වා, රාජා'තීව පමොදිතො;
තත්ථෙවා'කාසි උක්කුට්ඨිං, සමන්තා පරිසාපි ච.

46.

භික්ඛුසඞ්ඝො සාධුකාරං, තුට්ඨචිත්තො පමොදයි;
චෙලුක්ඛෙපසහස්සානි, පවත්තිංසු සමන්තතො.

47.

එවං සතෙන මූලානං, තත්ථ සා ගන්ධකද්දමෙ;
පතිට්ඨාසි මහාබොධි, පසාදෙන්තී මහාජනං.

48.

තස්සා ඛන්ධො දසහත්ථො, පඤ්චසාඛා මනොරමා;
චතුහත්ථා චතුහත්ථා, දසඩ්ඪඵලමණ්ඩිතා.

49.

සහස්සන්තු පසාඛානං, සාඛානං තාසමාසි ච;
එවං ආසි මහාබොධි, මනොහරසිරිධරා.

50.

කටාහම්හි මහාබොධි-පතිට්ඨිතක්ඛණෙ මහී;
අකම්පි පාටිහීරානි, අහෙසුං විවිධානි ච.

51.

සයං නාදෙහි තූරියානං, දෙවෙසු මානුසෙසු ච;
සාධුකාරනිනාදෙති, දෙවබ්‍රහ්මගණස්ස ච.

52.

මෙඝානං මිගපක්ඛිනං, යක්ඛාදීනං රවෙහි ච;
රවෙහිචමහීකම්පෙ, එකකොලාහලං අහු.

53.

බොධියා ඵලපත්තෙහි, ඡබ්බණ්ණරස්මියො සුභා;
නික්ඛමිත්වා චක්කවාළං, සකලා සොභයිංසු ච.

54.

සකටාහා මහාබොධි, උග්ගන්ත්වාන තතො නභං;
අට්ඨාසි හිමගබ්භම්හි, සත්තාහානි අදස්සනා.

55.

රාජා ඔරුය්හ පීඨම්හා, තං සත්තාහං තහිං වසං;
නිච්චං මහාබොධිපූජං, අකාසි ච අනෙකධා.

56.

අතීතෙ තම්හි සත්තාහෙ, සබ්බෙ හිමවලාවකා;
පවිසිංසු මහාබොධිං, සබ්බාකා රංසියොපි ච.

57.

සුද්ධෙනකදිසිස්සිත්ථ, සාකටාහෙ පත්තිට්ඨිතා;
මහාජනස්ස සබ්බස්ස, මහාබොධි මනොරමා.

58.

පවත්තම්හි මහාබොධි, විවිධෙ පාටිහාරියෙ;
විම්හාපයන්ති ජනතං, පථවීතලමොරුහි.

59.

පාටිහිරෙහි’නෙකෙහි, තෙහි සො පීණිතො පුන;
මහාරාජා මහාබොධිං, මහාරජ්ජෙන පූජයි.

60.

මහාබොධිං මහාරජ්ජෙ-නාභිසිඤ්චිය පූජයං;
නානාපූජාහි සත්තාහං, පුන තත්ථෙව සො වසි.

61.

අස්සයුජසුක්කපක්ඛෙ, පන්නරසඋපොසථෙ;
අග්ගහෙසි මහාබොධිං, ද්විසත්තාහමච්චයෙ තතො.

62.

අස්සයුජකාළපක්ඛෙ, චතුද්දසඋපොසථෙ;
රථෙ සුභෙ ඨපෙත්වාන, මහාබොධිං රථෙසභො.

63.

පූජෙන්තො තං දිනංයෙව, උපනෙත්වා සකං පුරං;
අලඞ්කරිත්වා බහුධා, කාරෙත්වා මණ්ඩපං සුභං.

64.

කත්තිකසුක්කපක්ඛස්ස, දිනෙ පාටිපදෙ තහිං;
මහාබොධිං මහාසාල-මූලෙ පාචිනතෙ සුභෙ.

65.

ඨපාපෙත්වාන කාරෙසි, පූජා’නෙකා දිනෙ දිනෙ;
ගාහතො සත්තරසමෙ, විවසෙ තු නවඞ්කුරා.

66.

සකිං යෙවඅජායිංසු, තස්සා’නෙකනරාධිපො;
තුට්ඨචිත්තො මහාබොධිං, පුන රජ්ජෙන පූජයි.

67.

මහාරජ්ජෙ’භි සිඤ්චිත්වා, මහාබොධිං මහිස්සරො;
කාරෙසි ච මහාබොධි-පූජා නානප්පකාරකං.

68.

ඉති කුසුමපුරෙ සරෙසරංසා,
බහුවිධචාරුධජාකුලාවිසාලා;
සුරුචිරපවරොරු බොධිපූජා,
මරුනරචිත්තවිකාසිනී අහොසීති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

මහාබොධිග්ගහණො නාම

අට්ඨාරසමො පරිච්ඡෙදො.

එකූනවීසතිම පරිච්ඡෙද

බොධි ආගමනො

1.

මහාබොධිරක්ඛණත්ථං, අට්ඨාරස රථෙ සහො;
දෙවකුලානි දත්වාන, අට්ඨාමච්චා කුලානි ච.

2.

අට්ඨ බ්‍රාහ්මණකුලානි, අට්ඨ වස්සකුලානි ච;
ගොපකානං තරච්ඡානං, කුලිඞ්ගානං කුලානි ච.

3.

තථෙව පෙසකාරානං, කුම්භකාරානමෙව ච;
සබ්බෙ සඤ්චාපි සෙනීනං, නාගයක්ඛානමෙව ච.

4.
හෙමසජ්ජුඝටෙචෙව, දත්වා අට්ඨට්ඨ මානදො;
ආරොපෙත්වා මහාබොධිං, නාවං ගඞ්ගාය භූසිතං.

5.
සඞ්ඝමිත්ත මහාථෙරී, සහෙ කදස භික්ඛුනිං;
තථෙවා'රොපයිත්වාන, අරිට්ඨපමුඛෙපි ච.

6.
නගරා නික්ඛමිත්වාන, විඤ්ඣාටවිමතිච්චසො;
තාමලිත්ථිං අනුප්පත්තො, සත්තාහෙනෙ'ව භූපති.

7.
අච්චුළා රාහි පූජායි, දෙවානාගානරාපි ච;
මහාබොධිං පූජයන්තා, සත්තාහෙන'වුපාගමුං.

8.
මහාසමුද්දතීරම්හි, මහාබොධිං මහීපති;
ඨපාපෙත්වාන පූජෙසි, මහාරජ්ජෙන සො පුන.

9.
මහාබොධිං මහාරජ්ජෙ, අභිසිඤ්චියකාමදො;
අග්ගසිර සුක්කපක්ඛෙ, දිනෙ පාටිපදෙ තතො.

10.
උච්චාරෙතුං මහාබොධිං, තෙහියෙව'ට්ඨ අට්ඨහි;
සාලමූලම්හි දින්නෙහි, ධාතුග්ගතකුලෙහි සො.

11.
උක්ඛිපිත්වා මහාබොධිං, ගලමත්තං ජලං තහිං;
ඔගාහෙත්වා සනාවාය, පතිට්ඨාපයි සාධුකං.

12.
නාවං ආරොපයිත්වා තං, මහාථෙරිං සථෙරිකං;
මහාරිට්ඨං මහාමච්චං, ඉදං වචනමබ්‍රවි.

13.

‘‘අහං රජ්ජෙන තික්ඛත්තුං, මහාබොධිමපූජයිං;
එව මෙවා’භි පූජෙතු, රාජා රජ්ජෙන මෙ සඛා’’.

14.

ඉදං වත්වා මහාරාජා, තීරෙ පඤ්ජලිකො ඨිතො;
ගච්ඡමානං මහාබොධිං, පස්සං අස්සූනිවත්තයි.

15.

මහාබොධි වියොගෙන,
ධම්මා සොකො සසොකවා;
කන්දිත්වා පරිදෙවිත්වා,
අගමාසි සකං පුරං.

16.

මහාබොධි සමාරුළ්හා, නාවාපක්ඛන්දී තොයධිං;
සමන්තා යොජනෙ වීචී, සන්නිසීදි මහණ්ණවෙ.

17.

පුප්ඵිංසු පඤ්චවණ්ණානි, පදුමානි සමන්තතො;
අන්තලික්ඛෙ පවජ්ජිංසු, අනෙක තූරියානි ච.

18.

දෙවතාහි අනෙකාහි, පූජා’නෙකා පවත්තිතා;
ගහෙතුඤ්ච මහාබොධි, නාගා’කාසුං විකුබ්බනං.

19.

සඞ්ඝමිත්තා මහාථෙරී, අභිඤ්ඤාබලපාරගා;
සුපණ්ණරූපා හුත්වාන, තෙ තාසෙසි මහොරගෙ.

20.

තෙ තාසිතා මහාථෙරිං, යාචිත්වාන මහොරගා;
නයිත්වාන මහාබෙමධිං, භුජඞ්ගභවනං තතො.

21.

සත්තාහං නාගරජ්ජෙන, පූජාහි විවිධාහි ච;
පූජයිත්වාන ආනෙත්වා, නාවායං ඨපයිංසු තෙ.

22.

තදහෙව මහාබොධි, ජම්බුකොලම්ධගමා;
දෙවානංපියතිස්සො තු, රාජා ලොකහිතෙ රතො.

23.

සුමනා සාමණෙරම්හා, පුබ්බෙ සුතතදාගමො;
මග්ගසිරාදිදිනසො, පභුති වචසාදරො.

24.

උත්තරද්වාරතො යාව, ජම්බුකොලං මහාපථං;
විභූසයිත්වා සකලං, මහාබොධිගතාසයො.

25.

සමුද්දාසනසාලාය, ඨානෙ ඨත්වා මහණ්ණවෙ;
ආගච්ඡන්තං මහාබොධිං, මහාථෙරිද්ධියා’ද්දස.

26.

තස්මිංඨානෙ කතා සාලා, පකා සෙතුං තමබ්භුතං;
සමුද්දාසනසාලාති, නාමෙනා‘සි’ධ පාකටා.

27.

මහාථෙරානුභාවෙන, සද්ධිං ථෙරෙහි තෙහි ච;
තදහෙව’ගමා රාජා, ජම්බුකොලං ස සෙනකො.

28.

මහාබොධා ගමෙපීති-වෙගෙනු’න්නො උදානයං;
ගලප්පමාණං සලිලං, විගාහෙත්වා සුවිග්ගහො.

29.

මහාබොධිං සොළසහි, කුලෙහි සහ මුද්ධනා;
ආදායො’රොපයිත්වාන, වෙලායං මණ්ඩපෙ සුභෙ.

30.

ඨපයිත්වාන ලංකින්දො, ලංකාරජ්ජෙන පූජයි;
සොළසන්නං සමප්පෙත්වා, කුලානං රජ්ජමත්තනො.

31.

සයං දොවාරිකඨානෙ, ඨත්වාන දිවසෙ තයො;
තත්ථෙව පූජං කාරෙසි, විවිධං මනුජාධිපො.

32.

මහාබොධිං දසමියං, ආරොපෙත්වා රථෙසුභෙ;
ආනයන්තො මනුස්සින්දො, දුමින්දං තං ඨපාපයි.

33.

පාචිනස්ස විහාරස්ස, ඨානෙ ඨානවිචක්ඛණො;
පාතරාසං පවත්තෙසි, සසඞ්ඝස්ස ජනස්ස සො.

34.

මහාමහින්දථෙරෙ’ත්ථ, කතං දසබලෙන තං;
කථෙසි නාගදමනං, රඤ්ඤො තස්ස අසෙසතො.

35.

ථෙරස්ස සුත්වා කාරෙත්වා, සඤ්ඤාණානි තහිං තහිං;
පරිභුත්තෙසු ඨානෙසු, නිසජ්ජාදීහි සත්ථුනා.

36.

තිවක්කස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස, ගාමද්වාරෙ ච භූපති;
ඨපාපෙත්වා මහාබොධිං, ඨානෙසු තෙසු තෙසු ච.

37.

සුද්ධවාලුක සන්ථාරෙ, නානාපුප්ඵසමාකුලෙ;
පග්ගහිතධජෙ මග්ගෙ, පුප්ඵග්ඝිකවිභූසිතෙ.

38.

මහාබොධිං පූජයන්තො, රත්තින්දිව මතන්දිතො;
ආනයිත්වා චුද්දසියං, අනුරාධ පුරන්තිකං.

39.

වඩ්ඪමානකච්ඡායාය, පුරං සාධු විභූසිතං;
උත්තරෙන ච ද්වාරෙන, පූජයන්තො පවෙසිය.

40.

දක්ඛිණෙන ච ද්වාරෙන, නික්ඛමිත්වා පවෙසිය;
මහා මෙඝවනාරාමං, චතුබුද්ධනිසෙවිතං.

41.

සුමනස්සෙව වචසා, පදෙසං සාධුසඞ්ඛතං;
පුබ්බබොධියීතට්ඨානං, උපනෙත්වා මනොරමං.

42.

කුලෙහි සො සොළසහි, රාජා ලඞ්කාරධාරිහි;
ඔරොපෙත්වා මහාබොධිං, පතිට්ඨා පෙතු මොස්සජ්ජි.

43.

හත්ථතො මුත්තමත්තසා, අසීතිරතනං නභං;
උග්ගන්ත්වාන ඨිතා මුඤ්චි, ඡබ්බණ්ණා රස්මියො සුභා.

44.

දීපෙ පත්ථරියා’හච්ච, බ්‍රහ්මලොකං ඨිතා අහු;
සූරියත්ථඞ්ගමනායාව, රස්මියො තා මනොරමා.

45.

පුරිසා දසසහස්සානි, පසන්නා පාටිහාරියෙ;
විපස්සිත්වානා’රහත්ථං, පත්වාන ඉධ පබ්බජුං.

46.

ඔරොහිත්වා මහාබොධි, සූරියත්ථඞ්ගමෙ තතො;
රොහිණියා පතිට්ඨාසි, මහියං කම්පි මෙදිනී.

47.

මූලානි තානි උග්ගන්ත්වා, කටාහමුඛවට්ටිතො;
විනන්ධන්තා කටාහං තං, ඔතරිංසු මහීතලං.

48.

පතිට්ඨිතං මහාබොධිං, ජනා සබ්බෙ සමගතා;
ගන්ධමාලාදි පූජාහි, පූජයිංසු සමන්තතො.

49.

මහාමෙඝො පවස්සිත්ථ, හිමගබ්භා සමන්තතො;
මහාබොධිං ඡාදයිංසු, සීතලානි ඝනානි ච.

50.

සත්තාහානි මහාබොධිං, තහිංයෙව අදස්සනා;
හිමගබ්භෙ සන්නිසීදි, පසාදජනනී ජනෙ.

51.

සත්තාහා තික්කමෙ මෙඝා, සබ්බෙ අපගමිංසු තෙ;
මහාබොධි ච දිස්සිත්ථ, ඡබ්බණ්ණා රංසියොපි ච.

52.

මහාමහින්දත්ථෙරොච, සඞ්ඝමිත්තා ච භික්ඛුනී;
තත්ථා'ගඤ්ඡුංසපරිසා, රාජා සපරිසොපි ච.

53.

ඛත්තියා කාජරග්ගාමෙ, චන්දනග්ගාම ඛත්තියා;
තිවක්ක බ්‍රාහ්මණො චෙව, දීපවාසී ජනාපි ච.

54.

දෙවානුභාවෙනා'ගඤ්ඡුං, මහාබොධි මහුස්සුක්කා;
මහාසමාගමෙ තස්මිං, පාටිහාරියවිම්හිතෙ.

55.

පක්කං පාචිනසාඛාය, පෙක්ඛතං පක්ක'මක්ඛතං;
ථෙරො පතන්තමාදාය, රොපෙතුං රාජිනො අදා.

56.

පංසූනං ගන්ධමිස්සානං, පුණ්ණෙ සොණ්ණ කටාහකෙ;
මහාසනස්ස ඨානෙ තං, ඨපිතං රොප'යිස්සරො.

57.

පෙක්ඛතංයෙව සබ්බෙසං, උග්ගන්ත්වා අට්ඨ අඞ්කුරා;
ජායිංසු බොධිතරුණා, අට්ඨංසු චතුහත්ථකා.

58.

රාජා තෙ බොධිතරුණෙ, දිස්වා විම්හිතමානසො;
සෙතච්ඡත්තෙන පූජෙසි, අභිසෙකමදාසි ච.

59.

පතිට්ඨාපෙසි අට්ඨන්නං, ජම්බුකොලම්හි පට්ටනෙ;
මහාබොධි ඨිත ඨානෙ, නාවායො රොහනෙ තදා.

60.

තිවක්කබ්‍රාහ්මණගාමෙ, ථූපාරාමෙ තථෙව ච;
ඉස්සරසමණාරාමෙ, පඨමෙ චෙතියඞ්ගණෙ.

61.

චෙතිය පබ්බතා රාමෙ, තථා කාජරගාමකෙ;
චන්දනගාමකෙ චාති, එකෙකං බොධිලට්ඨිකං.

62.

සෙසා චතුපක්කජාතා, ද්වත්තිංස බොධිලට්ඨියො;
සමන්තා යොජනඨානෙ, විහාරෙසු තහිං තහිං.

63.

දීපාවාසී ජනස්සෙව, හිතත්ථාය පතිට්ඨිතෙ;
මහාබොධි දුමින්දම්හි, සම්මාසම්බුද්ධ තෙජසා.

64.

අනුලාසාස පරිසා, සඞ්ඝමිත්තාය ථෙරියා;
සන්තිකෙ පබ්බජිත්වාන, අරහත්තමපාපුණි.

65.

අරිට්ඨො සො පඤ්චසත-පරිවාරො ච ඛත්තියො;
ථෙරන්තිකෙ පබ්බජිත්වා, අරහත්තමපාපුණි.

66.

යානි සෙට්ඨිකුලාන’ට්ඨ-මහාබොධිමිධාහරුං;
බොධාහරකුලානීති, තානි තෙන පවුච්චරෙ.

67.

උපාසිකා විහාරොති, ඤාතෙ භික්ඛුනුපස්සයෙ;
සසඞ්ඝා සඞ්ඝමිත්තා සා, මහාථෙරී තහිං වසි.

68.

අගාරත්තයපාමොක්ඛෙ, අගාරෙ තත්ථ කාරයි;
ද්වාදස තෙසු එකස්මිං, මහාගාරෙ ඨපාපයි.

69.

මහාබොධිසමෙතාය, නාවාය කූපයට්ඨිකං;
එකස්මිං පිය මෙකස්මිං, අරිත්තං තෙහි තෙවිදුං.

70.

ජාතෙ අඤ්ඤනිකායෙපි, අගාරා ද්වාදසාපි තෙ;
හත්ථාළක භික්ඛුනීහි, වළඤ්ජයිංසු සබ්බදා.

71.

රඤ්ඤො මඞ්ගලහත්ථී සො, විචරන්තො යථාසුඛං;
පුරස්ස එකපස්සම්හි, කන්දරන්තම්හි සීතලෙ.

72.

කදම්බපුප්ඵගුම්බන්තෙ, අට්ඨාසි ගොචරං චරං;
හත්ථිං තත්ථරතං ඤත්වා, අකංසු තත්ථ ආළ්හකං.

73.

අථෙක දිවසං හත්ථී, නගණ්හි කබළානි සො;
දීපප්පසාදකං ථෙරං, රාජා සො පුච්ඡිතං මතං.

74.

කදම්බපුප්ඵගුම්බස්මිං, ථූපස්ස කරණං කරී;
ඉච්ඡතීති මහාථෙරො, මහාරාජස්ස අබ්‍රවි.

75.

සධාතුකං තත්ථ ථූපං, ථූපස්ස ඝරමෙව ච;
ඛිප්පං රාජා අකාරෙසි, නිච්චං ජනහිතෙරතො.

76.

සඞ්ඝමිත්තා මහාථෙරී, සුඤ්ඤාගාරාභිලාසිනී;
ආකිණ්ණත්තා විහාරස්ස, වුස්සමානස්ස තස්ස සා.

77.

වුද්ධත්ථිනී සාසනස්ස, භික්ඛුනීනං හිතාය ච;
භික්ඛුනුපස්සයං අඤ්ඤං, ඉච්ඡමානා විචක්ඛණා.

78.

ගන්ත්වා චෙතියගෙහං තං, පවිවෙකසුඛං භුසං;
දිවාවිහාරං කප්පෙසි, විහාරකුසලා’මලා.

79.

ථෙරියා වන්දනත්ථාය, රාජා භික්ඛුනුපස්සයං;
ගන්ත්වා තත්ථ ගතං සුත්වා, ගන්ත්වාන තත්ථ වන්දිය.

80.

සම්මොදිත්වා තාය සද්ධිං, තත්ථාගමනකාරණං;
තස්සා ඤත්වා අධිප්පායං, අධිප්පාය විදූ විදූ.

81.

සමන්තා ථූපගෙහස්ස, රම්මං භික්ඛුනුපස්සයං;
දෙවානංපියතිස්සො සො, මහාරාජා අකාරයි.

82.

හත්ථාළ්හකසමීපම්හි, කතො භික්ඛුනුපස්සයො;
හත්ථාළ්හකවිහාරොති, විස්සුතො ආසි තෙන සො.

83.

සුමිත්තා සඞ්ඝමිත්තා සා, මහාථෙරී මහාමතී;
තස්මිඤ්හි වාසං කප්පෙසි, රම්මෙ භික්ඛුනුපස්සයෙ.

84.

එවං ලංකා ලොකහිතං සාසනවුද්ධිං;
සංසොධෙන්තො එස මහාබොධි දුමින්දො;
ලංකාදීපෙ රම්මෙ මහාමෙඝවනස්මිං,
අට්ඨා සීඝං කාලමනෙකබ්භුතයුත්තොති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

බොධිආගමනො නාම

එකූනවීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

වීසතිම පරිච්ඡෙද

ථෙරපරිනිබ්බානං

1.

අට්ඨාරසම්හි වස්සම්හි, ධම්මාසොකස්ස රාජිනො;
මහාමෙඝවනාරාමෙ, මහාබොධි පතිට්ඨහි.

2.

තතො ද්වාදසමෙ වස්සෙ, මහෙසී තස්ස රාජිනො;
පියා අසන්ධිමිත්තා සා, මතා සම්බුද්ධමාමකා.

3.

තතො චතුත්ථෙ වස්සම්හි, ධම්මාසොකො මහීපති;
තිස්සරක්ඛං මහෙසිත්තෙ, ඨපෙසි විසමාසයං.

4.

තතො තු තතියෙ වස්සෙ, සාබාලා රූපමානිනී;
‘‘මයාපි ච අයං රාජා, මහාබොධිං ම මායති’’.

5.

ඉති කොධවසං ගන්ත්වා, අත්තනො’නත්ථ කාරිකා;
මණ්ඩුකණ්ටකයොගෙන, මහාබොධි මසා තයි.

6.

තතො ච තුත්ථෙවස්සම්හි, ධම්මා සොකො මහායසො;
අනිච්ච තාව සංපත්තො, සත්තතිංසසමා ඉමෙ.

7.

දෙවානං පියතිස්සො තු, රාජා ධම්මගුණෙ රතො;
මහාවිහාරෙ නවකම්මං, තථා චෙතියපබ්බතෙ.

8.

ථූපාරාමෙ නවකම්මං, නිට්ඨාපෙත්වා යථාරහං;
දීපප්පසාදකං ථෙරං, පුච්ඡි පුච්ඡිතකොවිදං.

9.

කාරාපෙස්සමහං හන්තෙ, විහාරෙසු බහූ ඉධ;
පතිට්ඨාපෙතුං ථූපෙසු, කථං ලච්ඡාම ධාතුයො.

10.

සම්බුද්ධපත්තං පූරෙත්වා, සුමනෙනා’හටා ඉධ;
චෙතියපබ්බතෙ රාජ, ඨපිතා අත්ථි ධාතුයො.

11.

හත්ථික්ඛන්ධෙ ඨපෙත්වා තා, ධාතුයො ඉධ ආහර;
ඉති වුත්තො සථෙරෙන, තථා ආහරි ධාතුයො.

12.

විහාරෙ කාරයිත්වාන, ඨානෙ යොජනයොජනෙ;
ධාතුයො තත්ථ ථූපෙසු, නිධාපෙසි යථාරහං.

13.

සම්බුද්ධභුත්තපත්තං තු, රාජවත්ථුඝරෙ සුභෙ;
ඨපයිත්වාන පූජෙසි, නානාපූජාහි සබ්බදා.

14.

පඤ්චසතෙහි’ස්සරෙහි, මහාථෙරස්ස සන්තිකෙ;
පබ්බජ්ජවසිතඨානෙ, ඉස්සරසමණකො අහු.

15.

පඤ්චසතෙහි වස්සෙහි, මහාථෙරස්ස සන්තිකෙ;
පබ්බජ්ජවසිතට්ඨානෙ, තථා වස්සගිරි අහු.

16.

යා යා මහාමහින්දෙන, ථෙරෙන වසිතා ගුහා;
සපබ්බතවිහාරෙසු, සා මහින්දගුහා අහු.

17.

මහාවිහාරං පඨමං, දුතියං චෙතියව්හයං;
ථූපාරාමං තු තතියං, ථූපපුබ්බඞ්ගමං සුභං.

18.

චතුත්ථං තු මහාබොධි-පතිට්ඨාපනමෙව ච;
ථූපට්ඨානීයභූතස්ස, පඤ්චමං පන සාධුකං.

19.

මහාචෙතියඨානම්හි, සිලාථූපස්ස චාරුනො;
සම්බුද්ධගීවාධාතුස්ස, පතිට්ඨාපනමෙව ච.

20.

ඉස්සරසමණං ඡට්ඨං, තිස්සවාපින්තුසත්තමං;
අට්ඨමං පඨමං ථූපං, නවමං වස්සගිරිව්හයං.

21.

උපාසිකාව්හයං රම්මං, තථා හත්ථාළ්හකව්හයං;
භික්ඛුනුපස්සකෙ ද්වෙ’මෙ, භික්ඛුනී ඵාසුකාරණා.

22.

හත්ථාළ්හකෙ ඔසරිත්වා, භික්ඛුනීනං උපස්සයෙ;
ගන්ත්වාන භික්ඛුසඞ්ඝෙන, හත්තග්ගහණකාරණා.

23.

හත්තසාලං සුපහාරං, මහාපාළිකනාමකං;
සබ්බුපකරණූපෙතං, සම්පත්තපරිවාරිකං.

24.

තථා භික්ඛුසහස්සස්ස, සපරික්ඛාරමුත්තමං;
පවාරණාය දානඤ්ච, අනුවස්සකමෙව ච.

25.

නාගදීපෙ ජම්බුකොල-විහාරං ත මහිපට්ටනෙ;
තිස්සමහාවිහාරඤ්ච, පාචීනාරාම මෙව ච.

26.

ඉති එතානි කම්මානි, ලංකාජනහිතත්ථිකො;
දෙවානංපියතිස්සො සො, ලංකින්දො පුඤ්ඤපඤ්ඤවා.

27.

පඨමෙයෙව වස්සම්හි, කාරාපෙසි ගුණප්පියො;
යාව ජීවන්තුනෙකානි, පුඤ්ඤකම්මානි ආචිනි.

28.

අයං දීපො අහු ඨීතො, විජීතෙ තස්ස රාජිනො;
වස්සානි චත්තාළීසං සො, රාජා රජ්ජමකාරයි.

29.

තස්ස'ච්ච යෙ තං කනිට්ඨො, උත්තියො ඉති විස්සුතො;
රාජපුත්තො අපුත්තං තං, රජ්ජං කාරෙසි සාධුකං.

30.

මහාමහින්දත්ථෙරො තු, ජිනසාසනමුත්තමං;
පරියත්තිං පටිපත්තිං, පටිවෙධඤ්ච සාධුකං.

31.

ලංකාදීපම්හි දීපෙත්වා, ලංකාදීපො මහාගණී;
ලංකායසො සත්ථු කප්පො, කත්වා ලංකාහිතං බහුං.

32.

තස්ස උත්තියරාජස්ස, ජයවස්සම්හි අට්ඨමෙ;
අන්තොවස්සං සට්ඨිවස්සො, චෙතියපබ්බතෙ වසං.

33.

අස්සයුජස්ස මාසස්ස, සුක්කපක්ඛඨමෙ දිනෙ;
පරිනිබ්බායිතෙ නෙතං, දිනං තන්නාමකං අහු.

34.

[නිබ්බුතස්ස මහින්දස්ස, අට්ඨමියං දිනෙ පන,
තෙන තං දිවසං නාම, අට්ඨමියාති සම්මතං.]

35.

තං සුත්වා උත්තියො රාජා, සොකසල්ලසමප්පිතො;
ගන්ත්වාන ථෙරං වන්දිත්වා කන්දිත්වා බහුධා බහුං.

36.

ආසිත්තගන්ධතෙලාය, බහුං සොවණ්ණදොණියා;
ථෙරදෙහං ඛිපාපෙත්වා, තං දොණිං සාධුඵුස්සිතං.

37.

සොවණ්ණකූටාගාරම්හි, ඨපාපෙත්වා අලඞ්කතෙ;
කූටාගාරං ගාහයිත්වා, කාරෙන්තො සාධුකීළිතං.

38.

මහතා ච ජනොඝෙන, ආගතෙනතතො තතො;
මහතා ච බලොඝෙන, කාරෙන්තො පූජනාවිධිං.

39.

අලඞ්කතෙන මග්ගෙන, බහුධා’ලඞ්කතං පුරං;
ආනයිත්වාන නගරෙ, චාරෙත්වා රාජවීථියො.

40.

මහාවිහාරං ආනෙත්වා, එත්ථ පඤ්හම්බමාළකෙ;
කූටාගාරං ඨපාපෙත්වා, සත්තාහං සො මහීපති.

41.

තොරණද්ධජපුප්ඵෙහි, ගන්ධපුණ්ණඝටෙහි ච;
විහාරඤ්ච සමන්තා ච, මණ්ඩිහං යොජනත්තයං.

42.

අහු රාජානුභාවෙන, දීපන්තු සකලං පන;
ආනුභාවෙන දෙවානං, තථෙවා’ලඞ්කතං අහු.

43.

නානාපූජං කාරයිත්වා, සත්තාහං සො මහීපති;
පුරත්ථිමදිසාභාගෙ, ථෙරානං බද්ධමාළකෙ.

44.

කාරෙත්වා ගන්ධචිතකං, මහාථූපං පදක්ඛිණං;
කරොන්තො තත්ථ නෙත්වා තං, කූටාගාරං මනොරමං.

45.

චිතකම්හි ඣපාපෙත්වා, සක්කාරං අන්තිමං අකා;
චෙතියඤ්චෙත්ථ කාරෙසි, ගාහා පෙත්වාන ධාතුයො.

46.

උපඩ්ඪධාතුං ගාහෙත්වා, චෙතියෙ පබ්බතෙපි ච;
සබ්බෙසු ච විහාරෙසු, ථූපෙ කාරෙසි ඛත්තියො.

47.

ඉසිනො දෙහනික්ඛෙප-කතඨානඤ්හි තස්ස තං;
වුච්චතෙ බහුමානෙන, ඉසිභූමඞ්ගනං ඉති.

48.

තතො පභුත්‍ය’රියානං, සමන්තා යොජනත්තයෙ;
සරීරං ආහරිත්වාන, තම්හි දෙසම්හි ඣය්හති.

49.

සඞ්ඝමිත්තා මහාථෙරී, මහා’භිඤ්ඤා මහාමතී;
කත්වා සාසනකිච්චානි, තථා ලොකහිතං බහුං.

50.

එකූනසට්ඨිවස්සා සා, උත්තියස්සෙ’ව රාජිනො;
වස්සම්හි නවමෙ ඛෙමෙ, හත්ථාළ්හකඋපස්සයෙ.

51.

වසන්තී පරිනිබ්බායී, රාජා තස්සාපි කාරයි;
ථෙරස්ස විය සත්තාහං, පූජාසක්කාර මුත්තමං.

52.

සබ්බා අලඞ්කතා ලංකා, ථෙරස්ස විය ආසි ච;
කූටාගාරගතං ථෙරි-දෙහං සත්තදිනච්චයෙ.

53.

නික්ඛාමෙත්වාන නගරං, ථූපරාම පුරත්ථතො;
චිත්තසාලා සමීපම්හි, මහාබොධිප දස්සයෙ.

54.

ථෙරියා වුට්ඨඨානම්හි, අග්ගිකිච්ච මකාරයි;
ථූපඤ්ච තත්ථ කාරෙසි, උත්තියො සො මහීපති.

55.

පඤ්චාපි තෙ මහාථෙරා, ථෙරාරිට්ඨාදයොපි ච;
තථා’නෙක සහස්සානි, භික්ඛූ ඛීණාසවාපි ච.

56.

සඞ්ඝමිත්තා පභුතියො, තා ච ද්වාදසථෙරියො;
ඛීණාසවා භික්ඛුනියො, සහස්සානි බහූනි ච.

57.

බහුස්සුතා මහාපඤ්ඤා, විනයාදිජානාගමං;
ජොතයිත්වාන කාලෙන, පයාතා’නිච්චතාවසං.

58.

දසවස්සානි සො රාජා, රජ්ජං කාරෙසි උත්තියො;
එවං අනිච්චතා එසා, සබ්බලොකවිනාසිනී.

59.

තං එතං අතිසාහසං අතිබලං න වාරියං නරො;
ජානන්තොපි අනිච්චතං භවගතෙ නිබ්බින්දතෙනෙව ච;
නිබ්බින්දො විරතිං රතිං න කුරුතෙ පාපෙහි පුඤ්ඤෙහි ච;
තස්සෙ’සාඅතිමොහජාලබලතාජානම්පි සම්මුය්හතීති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ථෙරපරිනිබ්බානං නාම

වීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

එකවීසතිම පරිච්ඡෙද

පඤ්ච රාජකො

1.

උත්තියස්ස කනිට්ඨො තු, මහාසිවො තදච්චයෙ;
දස වස්සානි කාරෙසි, රජ්ජං සුජන සෙවකො.

2.

භද්දසාලම්හි සො ථෙරෙ, පසීදිත්වා මනොරමං;
කාරෙසි පුරිමායන්තු, විහාරං නගරඞ්ගණං.

3.

මහාසිවකනිට්ඨො තු, සුරතිස්සො තදච්චයෙ;
දසවස්සානි කාරෙසි, රජ්ජං පුඤ්ඤෙසු සාදරො.

4.
දක්ඛිණාය දිසායං සො, විහාරං නගරං ගණං;
පුරිමාය හත්ථික්ඛන්ධඤ්ච, ගොකණ්ණගිරිමෙව ච.

5.
වඞ්ගුත්තරෙ පබ්බතම්හි, පාචින පබ්බතව්හයං;
රහෙණකසමීපම්හි, තථා කොළම්බකාළකං.

6.
අරිට්ඨපාදෙ මං ගුලකං, පුරිමාය’ච්ඡ ගල්ලකං;
ගිරිනෙලපනායකණ්ඩං, නගරස්සුත්ථරාය තු.

7.
පඤ්චසතා නෙව මාදි-විහාරෙ පුථවී පති;
ගඞ්ගාය ඔරපාරඤ්හි, ලංකාදීපෙ තහිං තහිං.

8.
පුරෙ රජ්ජා ච රජ්ජෙ ච, සට්ඨීවස්සානි සාධුකං;
කාරෙසි රම්මෙ ධම්මෙන, රතනත්තය ගාරවො.

9.
සුවණ්ණපිණ්ඩතිස්සොති, නාමං රජ්ජා තස්සා අහු;
සුරතිස්සොති නාමන්තු, තස්සා’පුරජ්ජපත්තියා.

10.
අස්සනාවිකපුත්තා ද්වෙ, දමිළා සෙනගුත්තිකා;
සුරතිස්සමහීපාලං, තං ගහෙත්වා මහබ්බලා.

11.
දුවෙ වීසතිවස්සානි, රජ්ජං ධම්මෙන කාරයුං;
තෙ ගහෙත්වා අසෙලො තු, මුටසිවස්ස අත්‍රජො.

12.
සොදරියානං භාතූනං, නවමො හතුකො තතො;
අනුරාධපුරෙ රජ්ජං, දසවස්සානි කාරයි.

13.

චොළරට්ඨා ඉධ ගම්ම, රජ්ජත්ථං උජුජාතිකො;
එළාරො නාම දමිළො, ගහෙත්වා’සෙලභූපතිං.

14.

වස්සානි චත්තාරීසඤ්ච, චත්තාරි ච අකාරයි;
රජ්ජං වොහාරසමයෙ, මජ්ඣත්තො මිත්තසත්තුසු.

15.

සයනස්ස සිරොපස්සෙ, ඝණ්ටං සුදීඝයොත්තකං;
ලම්බාපෙසි වීරාවෙතුං, ඉච්ඡන්තෙහි විනිච්ඡයං.

16.

එකො පුත්තො ච ධීතා ච, අහෙසුං තස්ස රාජිනො;
රථෙන තිස්සවාපිං සො, ගච්ඡන්තො භූමිපාලජො.

17.

තරුණං වච්ඡකං මග්ගෙ, නිපන්නං සහධෙනුකං;
ගීවං අක්කම්මචක්කෙන, අසඤ්චිච්ච අඝාතයි.

18.

ගන්ත්වාන ධෙනුඝණ්ටං තං, ඝට්ටෙසි ඝට්ටිතාසයා;
රාජා තෙනෙව චක්කෙන, සීසං පුත්තස්ස ඡෙදයි.

19.

දිජපොතං තාලරුක්ඛෙ, එකො සප්පො අභක්ඛයි;
තම්පොතමාතා සකුණී, ගන්ත්වා ඝණ්ටමඝට්ටයි.

20.

ආණාපෙත්වාන තං රාජා, කුච්ඡිං තස්ස විදාලිය;
පොතං තං නීහරාපෙත්වා, තාලෙ සප්පමසප්පයි.

21.

රතනග්ඝස්ස රතන-ත්තයස්ස ගුණසාරතං;
අජානන්තොපි සො රාජා, චාරිත්තමනුපාලයං.

22.

චෙතියදබ්බතං ගන්ත්වා, භික්ඛුසඞ්ඝං පවාරිය;
ආගච්ඡන්තො රථගතො, රථස්ස යුගකොටියා.

23.

අකාසි ජිනථූපස්ස,
එකදෙසස්ස භඤ්ජනං;
අමච්චා ''දෙව ථූපොනො,
තයා භින්නො'ති ආහු තං.

24.

අසඤ්චිච්ච කතෙ'පෙ'ස, රාජා ඔරුය්හ සන්දනා;
''චක්කෙන මම සීසම්පි, ඡින්දථා'ති පථෙසයි.

25.

''පරහිංසං මහාරාජ, සත්ථා නො නෙව ඉච්ඡති;
ථූපං පාකතිකං කත්වා, ඛමාපෙහී''ති ආහු තං.

26.

තෙ ඨපෙතුං පඤ්චදස, පාසාණෙ පතිතෙ තහිං;
කහාපණ සහස්සානි, අදා පඤ්චදසෙ වසො.

27.

අකා මහල්ලිකා වීහිං, සො සෙතුං ආතපෙ ඛිපි;
දෙවො අකාලෙ වස්සිත්වා, තස්සා විහිං අතෙමයි.

28.

වීහිං ගහෙත්වා ගන්ත්වා සා, ඝණ්ටං තං සමඝට්ටයි;
අකාලවස්සං සුත්වා තං, විස්සජ්ජෙත්වා තමත්තිකං.

29.

රාජා ධම්මම්හි වත්තන්තො, ''කාලෙ වස්සං ලභෙ''ඉති;
තස්සා විනිච්ඡයත්ථාය, උපවාසං නිපජ්ජි සො.

30.

බලිග්ගාහී දෙවපුත්තො, රඤ්ඤො තෙජෙන ඔත්ථටො;
ගන්ත්වා චාතුමහාරාජ-සන්තිකං තං නිවෙදයි.

31.

තෙ තමාදාය ගන්ත්වාන, සක්කස්ස පටිවෙදයුං;
සක්කො පජ්ජුන්නමාහුය, කාලෙ වස්සං උපාදියි.

32.

බලිග්ගාහී දෙවපුත්තො, රාජිනො තං නිවෙදයි;
තතොප්පභුති තං රජ්ජෙ, දිවා දෙවො න වස්සථ.

33.

රත්තිං දෙවො'නු සත්තාහං, වස්සියාමම්හි මජ්ඣිමෙ;
පුණ්ණාන'හෙසුං සබ්බත්ථ, ඛුද්දකා වාටකානිපි.

34.

අගතිගමනදොසො මුත්තමත්තෙන එසො,
අනුපහත කුදිට්ඨීපීදිසිං පාපුණී'ද්ධිං;
අගතිගමනදොසං සුද්ධදිට්ඨීසමානො,
කථම්ධහි මනුස්සො බුද්ධිමා නො ජහෙය්‍යාති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

පඤ්චරාජකො නාම

එකවීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

බාවීසතිම පරිච්ඡෙද

ගාමණිකුමාර සූති

1.

එළාරං ඝාතයිත්වාන, රාජා'හු දුට්ඨගාමණී;
තදත්ථ දීපනත්ථාය, අනුපුබ්බකථා අයං.

2.

දෙවානං පියතිස්සස්ස, රඤ්ඤො දුතියභාතිකො;
උපරාජා මහානාගො, නාමානු භාතුනො පියො.

3.

රඤ්ඤො දෙවී සපුත්තස්ස, බාලා රජ්ජාභිකාමිනී;
උපරාජවධත්ථාය, ජාතචිත්තා නිරන්තරං.

4.

වාපිං තරච්ඡනාමං සා, කාරාපෙන්තස්ස පාහිණී;
අම්බං විසෙන යොජෙත්වා, ඨපෙත්වා අම්බමත්ථකෙ.

5.

තස්සා පුත්තො සහගතො, උපරාජෙන බාලකො;
භාජනෙ විවටෙයෙව, තං අම්බං ඛාදියා’මරි.

6.

උපරාජා තතොයෙව, සදාර බල වාහනො;
රක්ඛිතුං සකමත්තානං, රොහණා’භිමුඛො අගා.

7.

යට්ඨාලය විහාරස්මිං, මහෙසී තස්ස ගබ්භිනී;
පුත්තං ජනෙසි සො තස්ස, භාතු නාම මකාරයි.

8.

තතො ගන්ත්වා රොහණං සො,
ඉස්සරො රොහණෙ’ඛිලෙ;
මහා භාගො මහා ගාමෙ,
රජ්ජං කාරෙසි ඛත්තියො.

9.

කාරෙසි සො නාගමහා-විහාරං සකනාමකං;
උද්ධකන්දරකාදී ච, පිහාරෙ කාරයී බහූ.

10.

යට්ඨාලය කතිස්සො සො, තස්ස පුත්තො තදච්චයෙ;
හත්ථෙච රජ්ජං කාරෙසි, තස්ස පුත්තො’භයො තථා.

11.

ගොට්ඨාභයසුතො කාක-වණ්ණතිස්සොති විස්සුතො;
තදච්චයෙ තත්ථ රජ්ජං, සො අකාරෙසි ඛත්තියො.

12.

විහාරදෙවි නාමා’සි, මහෙසී තස්ස රාජිනො;
සද්ධස්ස සද්ධාසම්පන්නා, ධීතා කල්‍යාණි රාජිනො.

13.

කල්‍යාණියං නරින්දො හි, තිස්සො නාමාසි ඛත්තියො;
දෙවිසඞ්ඝොගජනිත-කො පොතස්ස කනිට්ඨකො.

14.

භීතො තතො පලායිත්වා, අය්‍යඋත්තිය නාමකො;

අඤ්ඤත්ථ වසි සො දෙසො, තෙන තං නාමකො අහු.

15.
දත්වා රහස්සලෙඛං සො, භික්ඛුවෙසධරං නරං;
පාහෙසි දෙවියා ගන්ත්වා, රාජද්වාරෙ ඨිතො තුසො.

16.
රාජ ගෙහෙ අරහතා, භුඤ්ජමානෙන සබ්බදා;
අඤ්ඤායමානො ථෙරෙන, රඤ්ඤො සරමුපාගමි.

17.
ථෙරෙන සද්ධිං භුඤ්ජිත්වා, රඤ්ඤො සහ විනිග්ගමෙ;
පාතෙසි භූමියං ලෙඛං, පෙක්ඛමානාය දෙවියා.

18.
සද්දෙන තෙන රාජානං, නිවත්තිත්වා විලොකයං;
ඤත්වාන ලෙඛසන්දෙසං, කුද්ධො ථෙරස්ස දුම්මති.

19.
ථෙරං තං පුරිසං තඤ්ච, මාරාපෙත්වාන කොධසා;
සමුද්දස්මිං ඛිපාපෙසි, කුජ්ඣිත්වා තෙන දෙවතා.

20.
සමුද්දෙනො’ත්ථරා පෙසුං, තං දෙසං සොතුභූපති;
අත්තනො ධීතරං යුද්ධං, දෙවිං නාම සුරූපිනිං.

21.
ලිඛිත්වා රාජධීතාති, සොවණ්ණක්ඛලියා ලහුං;
නිසීදාපිය තත්ථෙව, සමුද්දස්මිං විස්සජ්ජයි.

22.
ඔක්කන්තං තං තතො ලංකෙ-කාකවණ්ණො මහීපති;
අභිසෙචයි තෙනා’සි, විහාරොපපදව්හයා.

23.
තිස්ස මහාවිහාරඤ්ච, තථා චිත්තලපබ්බතං;
ගමිත්ථවාලිං කුටාලිං, විහාරෙ එවමාදිකෙ.

24.

කාරෙත්වා සුපසන්නෙන, මනසාරතනත්තයෙ;
උපට්ඨහි තදා සඞ්ඝං, පච්චයෙහි චතූහි සො.

25.

කොටිපබ්බත නාමම්හි, විහාරෙ සීලවත්තිමා;
තදා අහු සාමණෙරො, නානාපුඤ්ඤකරො සදා.

26.

සුඛෙනාරොහණත්ථාය, අකාස චෙතියඞ්ගණෙ;
ඨපෙසි තීණි පාසාණෙ, පාසාණ ඵලකානි සො.

27.

අදා පානීය දානඤ්ච, වත්තං සඞ්ඝස්ස චා’කරි;
සදා කිලන්තකායස්ස, තස්සා’බොධො මහා අහු.

28.

සිවිකාය කමානෙත්වා, භික්ඛවො කතවෙදිනො;
සිලාපස්සය පරිවෙණෙ, තිස්සාරාමෙ උපට්ඨහුං.

29.

සදා විහාරදෙවීසා, රාජගෙහෙ සුසඞ්ඛතෙ;
පුරෙභත්තං මහාදානං, දත්වා සඞ්ඝස්ස සඤ්ඤතා.

30.

පච්ඡාභත්තං ගන්ධමාලං, භෙසජ්ජවසනානි ච;
ගාහයිත්වා ගතා’රාමං, සක්කරොති යථාරහං.

31.

තදා තථෙව කත්වා සා, සඞ්ඝත්ථෙරස්ස සන්තිකෙ;
නිසීදි ධම්මං දෙසෙන්තො, ථෙරො තං ඉධ මබ්‍රවි.

32.

‘‘මහාසම්පත්ති තුම්හෙහි, ලද්ධා’යං පුඤ්ඤකම්මුනා;
අප්පමාදො’ච කාතබ්බො, පුඤ්ඤකම්මෙ ඉදානිපි’’.

33.

එවං වුත්තෙ තු සා ආහ, ‘‘කිං සම්පත්ති අයං ඉධ;
යෙසං නො දාරකා නත්ථි, වඤ්ඣාසම්පත්ති තෙන නො’’.

34.

ඡළභිඤ්ඤො මහාථෙරො, පුත්තලාභමවෙක්ඛිය;
''ගිලානං සාමණෙරං තං, පස්සදෙවී''ති අබ්‍රවි.

35.

සා ගන්ත්වා'සන්න මරණං, සාමණෙරමවොච තං;
''පත්ථෙහි මම පුත්තත්තං, සම්පත්ති මහතී හි නො''.

36.

න ඉච්ඡතීති ඤත්වාන, තදත්ථං මහතිං සුභං;
පුප්ඵපූජං කාරයිත්වා, පුන යාචි සුමෙධසා.

37.

එවම්පි'නිච්ඡමානස්ස, අත්ථායු'පායකොවිදා;
නානා භෙසජ්ජ වත්ථානි, සඞ්ඝෙ දත්වා'ථ යාචිතං.

38.

පත්ථෙසි සො රාජකුලං, සා තං ඨානං අනෙකධා;
අලඞ්කරිත්වා වන්දිත්වා, යානමාරුය්හ පක්කමි.

39.

තතො චුතො සාමණෙරො, ගච්ඡමානාය දෙවියා;
තස්සා කුච්ඡිම්හි නිබ්බත්ති, තං ජානිය නිවත්තිසා.

40.

රඤ්ඤො තං සාසනං දත්වා, රඤ්ඤා සහ පුනා'ගමා;
සරීරකිච්චං කාරෙත්වා, සාමණෙරස්සු'භොපිතෙ.

41.

තස්මිංයෙව පරිවෙණෙ, වසන්තා සන්තමානසා;
මහාදානං පවත්තෙසුං, භික්ඛුසඞ්ඝස්ස සබ්බදා.

42.

තස්සෙ'වං දොහළො ආසි, මහා පුඤ්ඤාය මාතුයා;
''උසභමත්තං මධුගණ්ඩං, කත්වා උස්සීසකෙ සයං.

43.

වාමෙතරෙන පස්සෙන, නිපන්නාසයනෙ සුභෙ;
ද්වාදසන්නං සහස්සානං, භික්ඛූනං දින්නසෙසකං.

44.

මධුං භුඤ්ජිතුකාමා'සි, අථ එළාර රාජිනො;
යොධාන මග්ගයොධස්ස, සීසච්ඡින්නාසිදෙවනං.

45.

තස්සෙව සීසෙ ඨත්වාන, පාතුඤ්චෙව අකාමයි;
අනුරාධ පුරස්සෙව, උප්පලක්ඛෙත්තතො පන.

46.

ආනීතුප්පලමාලඤ්ච, අමිලා තං පිලන්ධිතුං;
තං දෙවී රාජිනො ආහ, නෙමිත්තෙ පුච්ඡි භූපති.

47.

තං සුත්වා ආහු නෙමිත්තා, ''දෙවිපුත්තො නිසාතිය;
දමිළෙ කත්වෙ'කරජ්ජං, සාසනං ජොතයිස්සති''.

48.

එදිසං මධුගණ්ඩං සො, දස්සෙති තස්ස ඊදිසිං;
සම්පත්තිං දෙති රාජා''ති, සොසාපෙසි මහීපති.

49.

ගොඨයසමුද්දවෙලන්තෙ, මධුපුණ්ණං නිකුජ්ජිතං;
නාවං ඤත්වාන ආචික්ඛි, රඤ්ඤො ජනපදෙ නරො.

50.

රාජා දෙවිං තහිං නෙත්වා, මණ්ඩපම්හි සුසඞ්ඛතෙ;
යථිච්ඡිථං තාය මධුං, පරිභොගමකාරයි.

51.

ඉතරෙ දොහළෙ තස්සා, සම්පාදෙතුං මහීපති;
වෙළුසුමන නාමං තං, යොධං තත්ථ නියොජයි.

52.

සො'නුරාධපුරං ගන්ත්වා, රඤ්ඤො මඞ්ගලවාජිනො;
ගොපකෙන අකා මෙත්තිං, තස්ස කිච්චඤ්ච සබ්බදා.

53.

තස්ස විස්සත්ථ තං ඤත්වා, පාතොව උප්පලාන'සිං;
කදම්බනදියා තීරෙ, ඨපෙත්වාන අසඞ්කිතො.

54.

අස්සං නෙත්වා තමාරුය්හ, ගණ්හිත්වාන උප්පලාන'සිං;
නිවෙදයිත්වාන අත්තානං, අස්සවෙගෙන පක්කමි.

55.

සුත්වා රාජා ගහෙතුං තං, මහා යොධානපෙසයි;
දුතියං සම්මටං අස්සං, ආරුය්හ සොනුධාපිතං.

56.

සො ගුම්බනිස්සිතො අස්ස-පිට්ඨෙයෙව නිසීදිය;
එන්තස්ස පිට්ඨිතො තස්ස, උබ්බය්හා'සිං පසාරයි.

57.

අස්සවෙගෙනයන්තස්ස, සීසං ඡිජ්ජ උභොහයෙ;
සීසඤ්චා'දාය සායං සො, මහාගාමමුපාගමි.

58.

දොහළෙ තෙ ච සා දෙවී, පරිභුඤ්ජි යථාරුචි;
රාජා යොධස්ස සක්කාරං, කාරාපෙසි යථාරහං.

59.

සා දෙවී සමයෙ ධඤ්ඤං, ජනයී පුත්තමුත්තමං;
මහාරාජකුලෙ තස්මිං, ආනන්දො ච මහා අහු.

60.

තස්ස පුඤ්ඤානුභාවෙන, තදහෙව උපාගමුං;
නානාරතනසම්පුණ්ණා, සත්තනාවා තතො තතො.

61.

තස්සෙව පුඤ්ඤතෙජෙන, ඡද්දන්තකුලතො කරී;
හත්ථිච්ඡාපං ආහරිත්වා, ඨපෙත්වා ඉධ පක්කමි.

62.

තං තිත්ථසරතීරම්හි, දිස්වා ගුම්බන්තරෙ ඨිතං;
කණ්ඩුලව්හො බාලිසිකො, රඤ්ඤො ආචික්ඛි තාවදෙ.

63.

පෙසෙත්වා'චරියෙ රාජා, තමාණාපිය පොසයි;
කණ්ඩුලො ඉති ඤායිත්ථ, දිට්ඨත්තා කණ්ඩුලෙන සො.

64.

‘‘සුවණ්ණභාජනාදීනං, පුණ්ණා නාවා ඉධාගතා’’;
ඉති රඤ්ඤො නිවෙදසුං, රාජා තානා’හරාපයි.

65.

පුත්තස්ස නාමකරණෙ, මඞ්ගලම්හි මහීපති;
ද්වාදස සහස්සසඞ්ඛං, භික්ඛුසඞ්ඝං නිමන්තිය.

66.

එවං චින්තෙසි ‘‘යදිමෙ, පුත්තො ලංකාතලෙ’ඛිලෙ;
රජ්ජං ගහෙත්වා සම්බුද්ධ-සාසනං ජොතයිස්සති.

67.

අට්ඨුත්තරසහස්සඤ්ච, භික්ඛවො පවිසන්තු ච;
සබ්බෙ තෙ උද්ධපත්තඤ්ච, චීවරං පාරපන්තු ච.

68.

පඨමං දක්ඛිණං පාදං, උම්මාරන්තො ඨපෙන්තු ච;
එකච්ඡත්තයුතං ධම්ම-කරණං නීහරන්තු ච.

69.

ගොතමො නාම ථෙරො ච, පතිග්ගණ්හාතු පුත්තකං;
සො ච සරණසික්ඛා යො, දෙතු’’ සබ්බං තථා අහු.

70.

සබ්බං නිමිත්තං දිස්වාන, තුට්ඨචිත්තො මහීපති;
දත්වා සඞ්ඝස්ස පායාසං, නාමං පුත්තස්ස කාරයි.

71.

මහාගාමෙ නායකත්තං, පිතුනාමඤ්ච එකතො;
උභො කත්වාන එකජ්ඣං, ගාමණිඅභයො ඉති.

72.

මහාගාමං පවිසිත්වා, නවමෙ දිවසෙ තතො;
සඞ්ගමං දෙවියා කාසි, තෙන ගබ්භමගණ්හි සා.

73.

කාලෙ ජාතං සුතං රාජා, තිස්සනාමං අකාරයි;
මහතා පරිහාරෙන, උභතො වඩ්ඪිංසු දාරකා.

74.

සිත්ථප්පවෙසමඞ්ගල-කාලෙ ද්වින්නම්පි සාදරො;
භික්ඛුසතානං පඤ්චනං, දාපයිත්වාන පායසං.

75.

තෙහි උපඩ්ඪෙ භුත්තම්හි, ගහෙත්වා ථොකථොකකං;
සොවණ්ණසරකෙනෙ'සං, දෙවියා සහ භූපති.

76.

''සම්බුද්ධසාසනං තුම්හෙ, යදි ඡඩ්ඩෙථ පුත්තකා;
මා ජීරතු කුච්ඡිගතං, ඉදං වො''ති අපායයි.

77.

විඤ්ඤාය භාසිතත්ථං තෙ, උභො රාජකුමාරකා;
පායාසං තං අභුඤ්ජිංසු, තුට්ඨචිත්තා'මතං විය.

78.

දස ද්වාදසවස්සෙසු, තෙසු වීමංසනත්ථිකො;
තථෙව භික්ඛු භොජෙත්වා, තෙසං උච්ඡිට්ඨමොදනං.

79.

ගාහයිත්වා තට්ටකෙන, ඨපාපෙත්වා තදන්තිකෙ;
තිභාගං කාරයිත්වාන, ඉධ මාහ මහීපති.

80.

''කුලදෙවතානං නො තාතා, භික්ඛූනං විමුඛා මයං;
න හෙස්සාමා''ති චින්තෙත්වා, භාගං භුඤ්ජථි'මන්ති ච.

81.

''ද්වෙ භාතරො මයං නිච්චං, අඤ්ඤමඤ්ඤමදූභකා;
භවිස්සාමා''ති චින්තෙත්වා, භාගං භුඤ්ජථි'මන්ති ච.

82.

අමතං විය භුඤ්ජිංසු, තෙ ද්වෙ භාගෙ උභොපි ච;
''න යුජ්ඣිස්සාම දමිළෙහි'', ඉති භුඤ්ජථි'මං ඉති.

83.

එවං වුත්තෙතු තිස්සො සො, පාණිනා ඛිපි භොජනං;
ගාමණිභත්තපිණ්ඩං තු, ඛිපිත්වා සයනං ගතො.

84.

සංකුචිත්වා හත්ථපාදං, නිපජ්ජි සයෙන සයං;
දෙවී ගන්ත්වා තොසයන්තී, ගාමණිං එතදබ්‍රවි.

85.

පසාරිතඞ්ගො සයනෙ, කිං නසෙසි සුඛං සුත;
‘‘ගඞ්ගාපාරම්හි දමිළා, ඉතො ගොට්ඨමහොදධි.

86.

කථං පසාරිතඞ්ගො’හං, නිපජ්ජාමී’ති සො බ්‍රවි;
සුත්වාන තස්සාධිප්පායං, තුණ්හී ආසි මහීපති.

87.

සො කමෙනා’භිවඩ්ඪන්තො, අහු සොළසවස්සිකො;
පුඤ්ඤවා යසවා ධීමා, තෙජො බලපරක්කමො.

88.

චලාචලායං ගතියඤ්හි පාණිනො,
උපෙන්ති පුඤ්ඤෙන යථාරුචිං ගතිං;
ඉතීති මන්තෙත්වා සතතං මහාදරො,
භවෙය්‍ය පුඤ්ඤපචයම්හි බුද්ධිමාති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ගාමණිකුමාරසූති නාම

බාවීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

තෙවීසතිම පරිච්ඡෙද

යොධලාභො

1.

බලලක්ඛණරූපෙහි,
තෙජොජවගුණෙහි ච;
අග්ගො හුත්වා මහාකායො,
සො ච කණ්ඩුලවාරණො.

2.

නන්දිමිත්තො සුරනිමිලො, මහාසොණො ගොට්ඨයිම්බරො;

පටුන

ථෙරපුත්තාභයො භරණො, වෙළුසුමනො තථෙව ච.

3.

ඛඤ්ජදෙවො ඵුස්සදෙවො, ලභියා වසභොපි ච;
එතෙ දස මහායොධා, තස්සා’හෙසුං මහබ්බලා.

4.

අහු එළාරරාජස්ස, මිත්තො නාම චමූපති;
තස්ස කම්මන්තගාමම්හි, පාචීනඛණ්ඩරාජියා.

5.

චිත්තපබ්බතසාමන්තා, අහු භගිනියා සුතො;
කොසොහිතවත්ථගුය්හො, මාතුලස්සෙව නාමතො.

6.

දූරම්පි පරිසප්පන්තං, දහරං තං කුමාරකං;
ආබජ්ඣ නන්දියා කට්‍යං, නිසදම්හි අබන්ධිසු.

7.

නිසදං කඩ්ඪතො තස්ස, භූමියං පරිසප්පතො;
උම්මාරාතික්කමෙ නන්දි, සා ඡිජ්ජති යතො තතො.

8.

නන්දිමිත්තොති ඤායිත්ථ, දසනාගබලො අහු;
වුද්ධො නගරමාගම්ම, සො උපට්ඨාසි මාතුලං.

9.

ථූපාදීසු අසක්කාරං, කරොන්තො දමිළෙ තදා;
ඌරුං අක්කම්මපාදෙන, හත්ථෙන ඉතරං තුසො.

10.

ගහෙත්වා සම්පදාලෙත්වා, බහික්ඛපති ථාමවා;
දෙවා අන්තරධාපෙන්ති, තෙන ඛිත්තං කළෙවරං.

11.

දමිළානං ඛයං දිස්වා, රඤ්ඤො ආරොචයිං සුතං;
‘‘සහොට්ඨං ගණ්හථෙතං’’ති, වුත්තං කාතුං න සක්ඛිසුං.

12.

චින්තෙසි නන්දිමිත්තො සො, ‘‘එවම්පි කරතො මම;
ජනක්ඛයො කෙවලඤ්හි, නත්ථි සාසනජොතනං.

13.

රොහණෙ ඛත්තියා සන්ති, පසන්නං රතනත්තයෙ;
තත්ථ කත්වා රාජසෙවං, ගණ්හිත්වා දමිළෙ’ඛිලෙ.

14.

රජ්ජං දත්වා ඛත්තියානං, ජොතෙස්සං බුද්ධසාසනං’’;
ඉති ගන්ත්වා ගාමණිස්ස, තං කුමාරස්ස සාවයි.

15.

මාතුයා මන්තයිත්වා සො, සක්කාරං තස්ස කාරයි;
සක්කතො නන්දිමිත්තො සො, යොධො වසි තදන්තිකෙ.

16.

කාකවණ්ණො තිස්සරාජා, වාරෙතුං දමිළිසදා;
මහාගඞ්ගාය තිත්ථෙසු, රක්ඛං සබ්බෙසු කාරයි.

17.

අහු දීඝාභයො නාම, රඤ්ඤො’ඤ්ඤ භරියා සුතො;
කච්ඡකතිත්ථෙ ගඞ්ගාය, තෙන රක්ඛමකාරයි.

18.

සො රක්ඛාකරණත්ථාය, සමන්තා යොජනද්වයෙ;
මහාකුලම්හා එකෙකං, පුත්තං ආණාපයි තහිං.

19.

කොට්ඨිවාලෙ ජනපදෙ, ගාමෙ ඛණ්ඩකවිට්ඨිකෙ;
සත්තපුත්තො කුලපති, සඞ්ඝො නාමා’සි ඉස්සරො.

20.

තස්සාපි ධූතං පාහෙසි, රාජපුත්තො සුතත්ථිකො;
සත්තමො නිමිලො නාම, දසහත්ථිබලො සුතො.

21.

තස්ස අකම්මසීලත්තා, ඛීයන්තා ඡපි භාතරො;
රොචයුං තස්ස ගමනං, න තු මාතා පිතා පන.

22.

කුජ්ඣිත්වා සෙසභාතූනං, පාතොයෙව තියොජනං;
ගන්ත්වා සුරග්ගමෙයෙව, රාජපුත්තං අපස්සිසො.

23.

සො තං විමංසනත්ථාය, දූරෙ කිච්චෙ නියොජයි;
චෙතිය පබ්බතා සන්නෙ, ද්වාර මණ්ඩලගාමකෙ.

24.

බ්‍රාහ්මණො කුණ්ඩලො නාම, විජ්ජ තෙ මෙ සහායකො;
සමුද්දපාරෙ භණ්ඩානි, තස්ස විජ්ජන්ති සන්තිකෙ.

25.

ගන්ත්වා තං තෙන දින්නානි, භණ්ඩකානි ඉධා’හර;
ඉති වත්වාන භොජෙත්වා, ලෙඛං දත්වා විස්සජ්ජයි.

26.

තතො නව යොජනඤ්හි, අනුරාධපුරං ඉදං;
පුබ්බණ්හෙයෙව ගන්ත්වාන, සො තං බ්‍රාහ්මණ මද්දස.

27.

‘‘න්හත්වා වාපියං තාත, එහී’’ති ආහ බ්‍රාහ්මණො;
ඉධා’නාගත පුබ්බත්තා, න්හත්වාන තිස්සවාපියං.

28.

මහාබොධිඤ්ච පූජෙත්වා, ථූපාරාමෙ ච චෙතියං;
නගරං පවිසිත්වාන, පස්සිත්වා සකලං පුරං.

29.

ආපණා ගන්ධමාදාය, උත්තර ද්වාරතො තතො;
නික්ඛම්මුප්පල ඛෙත්තම්හා, ගහෙත්වා උප්පලානි ච.

30.

උපාගමි බ්‍රාහ්මණං තං, පුට්ඨො තෙනා’හ සො ගතිං;
සුත්වා සො බ්‍රාහ්මණො තස්ස, පුබ්බාගමමිධාගමං.

31.

විම්හිතො චින්තයී එවං, ‘‘පුරිසා ජානීයො අයං;
සචෙ ජානෙය්‍ය එළාරො, ඉමං හත්ථෙ කරිස්සති.

32.

තස්මා’යං දමිළා’සන්නෙ, වාසෙතුං නෙව අරහති;
රාජපුත්තස්ස පිතුනො, සන්තිකෙ වාසමරහති’’.

33.

එව මෙවං ලිඛිත්වාන, ලෙඛං තස්ස සමප්පයි;
පුණ්ණවඩ්ඪන වත්ථානි, පණ්ණාකාරෙ බහූපි ච.

34.

දත්වා තං භොජයිත්වා ච, පෙසෙසි සඛිසන්තිකං;
සො වඩ්ඪමානච්ඡායායං, ගත්වා රාජසුතන්ති කං.

35.

ලෙඛඤ්ච පණ්ණාකාරෙ ච, රාජපුත්තස්ස අප්පයි;
තුට්ඨො ආහ ‘‘සහස්සෙන, පසාදෙථ ඉම’’න්ති සො.

36.

ඉස්සං කරිංසු තස්ස’ඤ්ඤෙ, රාජපුත්තස්ස සෙවකා;
සො තං දසසහස්සෙන, පසාදාපෙසි දාරකං.

37.

තස්ස කෙසං ලිඛාපෙත්වා, ගඞ්ගායෙව නහාපිය;
පුණ්ණවඩ්ඪන වත්ථයුගං, ගන්ධමාලඤ්ච සුන්දරං;
අච්ඡාදෙත්වා විලිම්පෙත්වා, මණ්ඩයිත්වා සුරූපකං.

38.

සීසං දුකූලපට්ටෙන, වෙඨයිත්වා උපානයුං;
අත්තනො පරිහාරෙන, හත්තං තස්ස අදාපයි.

39.

අත්තනො දසසහස්ස-අග්ඝනසයනං සුභං;
සයනත්ථං අදාපෙසි, තස්ස යොධස්ස ඛත්තියො.

40.

සො සබ්බං එකතො කත්වා, නෙත්වා මාතාපිතන්තිකං;
මාතුයා දසසහස්සං, සයනං පිතුනො අදා.

41.

තංයෙව රත්තිං ආගන්ත්වා, රක්ඛයානෙ අද්දස්සයි;

පභාතෙ රාජපුත්තො තං, සුත්වා තුට්ඨමනො අහු.

42.
දත්වා පරිච්ඡදං තස්ස, පරිවාරජනං තථා;
දත්වා දසසහස්සානී, පෙසෙසි පිතුසන්තිකං.

43.
යොධො දසසහස්සානි, නෙත්වා මාතාපිතන්තිකං;
තෙසං දත්වා කාකවණ්ණ-තිස්සො රාජා මුපාගමි.

44.
සො ගාමණිකුමාරස්ස, තමප්පෙසි මහීපති;
සක්කතො සුරනිම්ලො, යොධො වසි තදන්තිකෙ.

45.
කුටුම්බරිකණ්ණිකායං,
හුන්දරීවාපි ගාමකෙ;
තිසස්ස අට්ඨමො පුත්තො,
අහොසි සොණ නාමකො.

46.
සත්තවස්සිකකාලෙපි, තාලගච්ඡෙ අලුඤ්චි සො;
දස වස්සිකකාලම්හි, තාලෙ ලුඤ්චිමහබ්බලො.

47.
කාලෙ න සො මහාසොණො,
දස හත්ථි බලො අහු;
රාජා තං තාදිසං සුත්වා,
ගහෙත්වා පිතුසන්තිකා.

48.
ගාමණිස්ස කුමාරස්ස, අදාසි පොසනත්ථිකො;
තෙන සො ලද්ධසක්කාරො, යොධො වසි තදන්තිකෙ.

49.
ගිරිනාමෙ ජනපදෙ, ගාමෙ නිච්ඡෙලවිට්ඨිකෙ;
දසහත්ථිබලො ආසි, මහානාගස්ස අත්‍රජො.

50.

ලකුණ්ටකසරීරත්තා, අහු ගොට්ඨක නාමකො;
කරොන්ති කෙළිපරිහාසං, තස්ස ජෙට්ඨා ඡ භාතරො.

51.

තෙ ගන්ත්වා මාසඛෙත්තත්ථං, කොට්ටයිත්වා මහාවනං;
තස්ස භාගං ඨපෙත්වාන, ගන්ත්වා තස්ස නිවෙදයුං.

52.

සො ගන්ත්වා තං ඛණංයෙව, රුක්ඛෙ ඉම්බරසඤ්ඤිතෙ;
ලුඤ්චිත්වාන සමං කත්වා, භූමිං ගන්ත්වා නිවෙදයි.

53.

ගන්ත්වාන භාතරො තස්ස, දිස්වා කම්මන්ත මබ්භුතං;
තස්ස කම්මං කිත්තයන්තා, ආගච්ඡිංසු තදන්තිකං.

54.

තදුපාදාය සො ආසි, ගොට්ඨයිම්බරනාමකො;
තථෙව රාජා පාහෙසි, තම්බි ගාමණිසන්තිකං.

55.

කොටිපබ්බතසාමන්තා, කිත්තිගාමම්හි ඉස්සරො;
රොහණො නාම ගහපති, ජාතං පුත්තකමත්තනො.

56.

සමාන නාමං කාරෙසි, ගොට්ඨකාභයරාජිනො;
දාරකො සො බලී ආසි, දසද්වාදසවස්සිකො.

57.

අසක්කුණෙය්‍යපාසාණෙ, උද්ධත්තුං චතුපඤ්චහි;
කීළමානො බිපි තදා, සො කීළාගුළකෙ විය.

58.

තස්ස සොළසවස්සස්ස, පිතා ගදමකාරයි;
අට්ඨතිංසඞ්ගුලවට්ටං, සොළසහත්ථදීඝකං.

59.

කාලානං නාළිකෙරානං,
ඛන්ධෙ ආහච්ච තාය සො;
තෙ පාතයිත්වා තෙනෙව,

පටුන

යො ධො සො පාකටො අහු.

60.

තථෙව රාජා පාහෙසි, තම්පි ගාමණිසන්තිකෙ;
උපට්ඨාකො මහාසුම්ම-ථෙරස්සා’සි පිතා පන.

61.

සො මහාසුම්මථෙරස්ස, ධම්මං සුත්වා කුටුම්බිකො;
සොතාපත්තිඵලං පත්තො, විහාරෙ කොළපබ්බතෙ.

62.

සොතු සඤ්ජාතසංවෙගො, ආරොචෙත්වාන රාජිනො;
දත්වා කුටුම්බං පුත්තස්ස, පබ්බජී ථෙරසන්තිකෙ.

63.

භාවනං අනුයුඤ්ජිත්වා, අරහත්තමපාපුණි;
පුත්තො තෙන’ස්ස පඤ්ඤායි, ථෙරපුත්තාභයො ඉති.

64.

කප්පකන්දරගාමම්හි, කුමාරස්ස සුතො අහු;
භරණො නාම සො කාලෙ, දසද්වාදසවස්සිකෙ.

65.

දාරකෙහි වනං ගන්ත්වා’-නුබන්ධිත්වා සසෙ බහූ;
පාදෙන පහරිත්වාන, ද්විඛණ්ඩං භූමියං ඛිපි.

66.

ගාමිකෙහි වනං ගන්ත්වා, සොළසවස්සිකො පන;
තථෙව පාතෙසි ලහුං, මිග ගොකණ්ණසූකරෙ.

67.

භරණො සො මහායොධො,
තෙනෙව පාකටො අහු;
තථෙව රාජා වාසෙසි,
තම්පි ගාමණිසන්තිකෙ.

68.

ගිරිගාමෙ ජනපදෙ, කුටුම්බියඩ්ගණගාමකෙ;
කුටුම්පිවසභො නාම, අහොසි තත්ථ සම්මතො.

69.

වෙළො ජනපදො තස්ස, සුමනො ගිරිභොජකො;
සහායස්ස සුතෙ ජාතෙ, පණ්ණාකාරපුරස්සරා.

70.

ගන්ත්වා උභො සකං නාමං, දාරකස්ස අකාරයුං;
තං වුද්ධං අත්තනො ගෙහෙ, වාසෙසි සිරිභොජකො.

71.

තස්සෙ'කො සින්ධවො පොසං, කඤ්චිනා රොහිතුං අදා;
දිස්වා තු වෙළුසුමනං, අයං අරොහකො මම.

72.

අනුරූපො'ති චින්තෙත්වා,
පහට්ඨො හෙසිතං අකා;
තං ඤත්වා භොජකො ''අස්සං,
ආරොහා''ති තමාහසො.

73.

සො අස්සං ආරුහිත්වා තං, සීඝං ධාවයි මණ්ඩලෙ;
මණ්ඩලෙ සකලෙ අස්සො, එකාබද්ධො අදිස්සි සො.

74.

නිසීදි ධාවතො ච'ස්ස, වස්සභාරො'ව පිට්ඨියං;
මොචෙතිපි උත්තරියං, බන්ධතිපි අනාදරො.

75.

තං දිස්වා පරිසා සබ්බා, උක්කුට්ඨිං සම්පවත්තයි;
දත්වා දසසහස්සානි, තස්ස සො ගිරිභොජකො.

76.

රාජානුච්ඡවිකො'යංති, හට්ඨො රඤ්ඤො අදාසි තං;
රාජා තං වෙළුසුමනං, අත්තනොයෙව සන්තිකෙ.

77.

කාරෙත්වා තස්ස සක්කාරං, වාසෙසි බහුමානයං;
නකුලනගරකණ්ණිකායං, ගාමෙ මහින්ද දොණිකෙ.

78.

අභයස්ස'න්තිමෙ පුත්තො, දෙවොනාමා'සි ථාමවා;
ඊසකං පන බඤ්ජත්තා, බඤ්ජදෙවොති තං විදූං.

79.

මිගමං ගාමවාසීහි, සහ ගන්ත්වාන සො තදා;
මහිසෙ අනුබන්ධිත්වා, මහන්තෙ උට්ඨිතුට්ඨිතෙ.

80.

හත්ථෙන පාදෙ ගණ්හිත්වා, භමෙත්වා සීසමත්ථකෙ;
අසුම්හ භූමිං චුණ්ණෙති, තෙසං අට්ඨීනි මාණවො.

81.

තං පවත්තිං සුණිත්වාව, බඤ්ජදෙවං මහීපති;
වාසෙසි ආහරාපෙත්වා, ගාමණිස්සෙ'ව සන්තිකෙ.

82.

චිත්තලපබ්බතා'සන්නෙ, ගාමෙ කපිට්ඨනාමකෙ;
උප්පලස්ස සුතො ආසි, ඵුස්සදෙවොති නාමකො.

83.

ගන්ත්වා සහ කුමාරෙහි, විහාරං සො කුමාරකො;
බොධියා පූජිතං සඞ්ඛං, ආදාය ධමිථාමසා.

84.

අසනීපාතසද්දොව, සද්දො තස්ස මහා අහු;
උම්මත්තා විය ආසුං තෙ, භීතා සබ්බෙපි දාරකා.

85.

තෙන සො ආසි උම්මාද-ඵුස්ස දෙවොති පාකටො;
ධනුසිප්පං අකාරෙසි, තස්ස වංසාගතං පිතා.

86.

සද්දවෙධි විජ්ජුවෙධී, වාලවෙධී ච සො අහු;
වාලුකාපුණ්ණසකටං, බද්ධධම්මසතං තථා.

87.

අසනො දුම්බරමයං, අට්ඨසොළසඅඞ්ගුලං;
තථා අයො ලොහමයං, පට්ටංදි චතුරඞ්ගලි.

88.

නිබ්බෙධයතිකණ්ණෙන, කණ්ඩො තෙන විසජ්ජිතො;
ඵලෙ අට්ඨුසභං යාති, ජලෙ තු උසභං පන.

89.

තං සුණිත්වා මහාරාජා, පවත්තිං පිතුසන්තිකා;
තම්පි ආණාපයිත්වාන, ගාමණිම්හි අවාසයි.

90.

තුලාධාරනගාසන්නෙ, විහාරවාපි ගාමකෙ;
මත්තකුටුම්බිස්ස සුතො, අහු වසභනාමකො.

91.

තං සුජාතසරීරත්තා, ලභිය වසභං විදූං;
සො වීසතිවස්සුද්දෙසම්හි, මහාකායබලො අහු.

92.

ආදාය සො කතිපයො, පුරිසෙයෙව ආරභි;
ඛෙත්තත්ථිකො මහාවාපිං, කරොන්තො තං මහබ්බලො.

93.

දසහි ද්වාදසහි වා, වහිතබ්බෙ ධුරෙහිපි;
වහන්තො පංසුපිණ්ඩෙ සො, ලහුං වාපිං සමාපයි.

94.

තෙන සො පාකටො ආසි, තම්පි ආදාය භූමිපො;
දත්වා තං තස්ස සක්කාරං, ගාමණිස්ස අදාසි තං.

95.

වසභොදකවාරොති, තං ඛෙත්තං පාකටං අහු;
එවං ලභියාවසභො, වසි ගාමණිසන්තිකෙ.

96.

මහායොධානමෙතෙසං, දසන්නම්පි මහිපති;
පුත්තස්ස සක්කාරසමං, සක්කාරං කාරයි තදා.

97.

ආමන්තෙත්වා මහායොධෙ, දසාපි ච දිසම්පති;
‘‘යොධෙ දසදසෙ’කෙකො, එසථා’ති උදාහරි.

98.

තෙ තථෙවා’නයුං යොධෙ, තෙසම්පාහ මහීපති;
තස්ස යොධසහස්සාපි, තථෙව පරියෙසිතුං.

99.

තථා තෙපා’නයුං යොධෙ, තෙසම්පාහං මහීපති;
පුනයොධසහස්සස්ස, තථෙව පරියෙසිතුං.

100.

තථා තෙපා’නයුං යොධෙ, සබ්බෙ සම්පිණ්ඩිතා තු තෙ;
එකාදසසහස්සානි, යොධාසතං තථා දස.

101.

සබ්බෙ තෙ ලද්ධසක්කාරා, භූමිපාලෙන සබ්බදා;
ගාමණිං රාජපුත්තං තං, වසිංසු පරිවාරිය.

102.

ඉති සුචරිතජාතබ්භුතං,
සුණිය නරො මතිමා සුබත්තිකො;
අකුසලපථතො පරම්මුඛො,
කුසලපථෙ’භිරමෙය්‍ය සබ්බදාති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

යොධලාභො නාම

තෙවීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

චතුවීසතිම පරිච්ඡෙද

ද්වෙභාතිකයුද්ධං

1.

හත්ථස්ස ථරුකම්මස්ස, කුසලො කතුපාසනො;
සො ගාමණිරාජසුතො, මහාගාමෙ වසී තදා.

2.

රාජා රාජසුතං තිස්සං, දීඝවාපිම්හි වාසයි;
ආරක්ඛිතුං ජනපදං, සම්පන්න බලවාහනං.

3.

කුමාරො ගාමණිකාලෙ, සම්පස්සන්තො බලං සකං;
‘‘යුජ්ඣිස්සං දමිළෙහී’’ති, පිතුරඤ්ඤො කථාපයී.

4.

රාජා තං අනුරක්ඛන්තො, ‘‘ඔරගඞ්ගං අලං’’ ඉති;
වාරෙසි යාවතතියං, සො තථෙව කථාපයී.

5.

පිතා මෙ පුරිසො හොන්තො, නෙ’වං වක්ඛති තෙනි’දං;
පිළන්ධතූති පෙසෙසි, ඉත්ථාලඞ්කාරමස්ස සො.

6.

රාජා’හ තස්ස කුජ්ඣිත්වා, ‘‘කරොථ හෙමසඞ්ඛලිං;
තාය තං බන්ධයිස්සාමි, නා’ඤ්ඤථා රක්ඛියො හි සො.

7.

පලායිත්වාන මලයං, කුජ්ඣිත්වා පිතුනො අගා;
දුට්ඨත්තායෙව පිතරි, ආහු තං දුට්ඨගාමණි.

8.

රාජා’ථ ආරභී කාතුං, මහාමඞ්ගලචෙතියං;
නිට්ඨිතෙ චෙතියෙ සඞ්ඝං, සන්නිපාතයි භූපති.

9.

ද්වාදසා’සුං සහස්සානි, භික්ඛූ චිත්තලපබ්බතා;
තතො තතො ද්වාදසෙව, සහස්සානි සමාගමුං.

10.

කත්වාන චෙතියමහං, රාජා සඞ්ඝස්ස සම්මුඛා;
සබ්බෙ යොධෙ සමානෙත්වා, කාරෙසි සපථං තදා.

11.

‘‘පුත්තානං කලහට්ඨානං, න ගච්ඡිස්සාම නො’’ඉති;
අකංසු සපථං සබ්බෙ, තං යුද්ධං තෙන නාගමුං.

12.

චතුසට්ඨී විහාරෙ සො, කාරාපෙත්වා මහීපති;
තත්තකානෙව වස්සානි, ඨත්වා මරිතහිං තදා.

13.

රක්ඛො සරීරං ගාහෙත්වා, ඡන්නයානෙන රාජිනි;
නෙත්වා තිස්ස මහාරාමං, තං සඞ්ඝස්ස නිවෙදයි.

14.

සුත්වා තිස්සකුමාරො තං, ආගන්ත්වා දීඝවාපිතො;
සරීරකිච්චං කාරෙත්වා, සක්කච්චං පිතුනො සයං.

15.

මාතරං කණ්ඩුලං හත්ථිං, ආදියිත්වා මහබ්බලො;
භාතුභයා දීඝවාපිං, අගමාසි ලහුං තතො.

16.

තං පවත්තිං නිවෙදෙතුං, දුට්ඨගාමණි සන්තිකං;
ලෙඛං දත්වා විසජ්ජෙසුං, සබ්බෙමච්චා සමාගතා.

17.

සො ගුත්තහාලමාගන්ත්වා, තත්ථ චාරෙ විසජ්ජිය;
මහාගාමමුපගන්ත්වා, සයං රජ්ජෙ’භිසෙචයි.

18.

මාතත්ථං කණ්ඩුලත්ථඤ්ච, භාතුලෙඛං විසජ්ජයි;
අලද්ධා යාවතතියං, යුද්ධාය සමුපාගමි.

19.

අහු ද්වින්නං මහායුද්ධං, චූළඞ්ගණියපිට්ඨියං;
තත්ථ නෙකසහස්සානි, පතිංසු රාජිනො නරා.

20.

රාජා ච තිස්සාමච්චො ච, වළවාදීඝුතුනිකා;
තයොයෙව පලායිංසු, කුමාරො අනුබන්ධිතෙ.

21.

උභින්නමන්තරෙ භික්ඛූ, මන්තයිංසු මහීධරං;
තං දිස්වා ‘‘භික්ඛුසඞ්ඝස්ස, කම්මං’’ ඉති නිවත්ති සො.

22.

කප්පකන්දරනජ්ජාසො, ජවමාලිතිත්ථමාගතො;
රාජා’හ තිස්සමච්චං තං, ‘‘ඡාතජ්ඣත්තා මයං’’ඉති.

23.

සුවණ්ණසරකෙ ඛිත්ත-භත්තං නීහරිතස්ස සො;
සඞ්ඝෙ දත්වා භුඤ්ජනතො, කාරෙත්වා චතුභාගකං.

24.

‘‘සොසෙහි කාල’’මිච්චා’හ,
තිස්සො කාලමසොසයි;
සුණිත්වා දිබ්බසොතෙන,
රඤ්ඤො සක්ඛාය දායකො.

25.

ථෙරො පියඞ්ගු දීපට්ඨො, ථෙරං තත්ථ නියොජයි;
තිස්සං කුටුම්බිකසුතං, සො තත්ථ නභසා’ගමා.

26.

තස්ස තිස්සො කරාපත්ත-ආදායා’දාසි රාජිනො;
සඞ්ඝස්ස භාගං සම්භාගං, රාජා පත්තෙ ඛිපාපයි.

27.

සම්භාගං ඛිපි තිස්සො ච, සම්භාගං වළවාපි ච;
න ඉච්ඡිතස්සාභාගඤ්ච, තිස්සො පත්තම්හි පක්ඛිපි.

28.

භත්තස්ස පුණ්ණපත්තං තං, අදාථෙරස්ස භූපති;
අදා ගොතමථෙරස්ස, සො ගන්ත්වා නභසා ලහුං.

29.

භික්ඛූනං භුඤ්ජමානානං, දත්වා ආලොපභාගසො;
පඤ්චසතානං සො ථෙරො, ලද්ධෙහි තු තදන්තිකා.

30.

භාගෙහි පත්තං පූරෙත්වා, ආකාසෙ ඛිපි රාජිනො;
දිස්වා’ ගතං ගහෙත්වා තං, තිස්සො භොජිසි භූපතිං.

31.

භුඤ්ජිත්වාන සයඤ්ජාපි, වළවඤ්ච අභොජයි;
සත්තාහං චුම්බටං කත්වා, රාජා පත්තං විසජ්ජයි.

32.

ගන්ත්වාන සො මහාගාමං, සමාදාය බලං පුන;
සට්ඨිසහස්සං යුද්ධාය, ගන්ත්වා යුජ්ඣි සභාතරා.

33.
රාජා වළවමාරුය්හ, තිස්සො කණ්ඩුල හත්ථිනං;
ද්වෙ භාතරො සමාගඤ්ජුං, යුජ්ඣමානා රණෙ තදා.

34.
රාජා කරිං කරිත්ව’න්තො, වළවාමණ්ඩලං අකා;
තථාපි ඡිද්දං නො දිස්වා, ලඞ්ඝා පෙතුං මතිංඅකා.

35.
වළවං ලඞ්ඝයිත්වාන, හත්ථිනං භාතිකො’පරි;
තොමරං ඛිපි චම්මංව, යථා ඡිජ්ජති පිට්ඨියං.

36.
අනෙකානි සහස්සානි, කුමාරස්ස නරාතහිං;
පතිංසු යුද්ධෙ යුජ්ඣන්තා, භිජ්ජ චෙව මහබ්බලං.

37.
‘‘ආරොහකස්ස වෙකල්ලා, ඉත්ථී මං ලඞ්ඝයී’’ඉති;
කුද්ධොකරී තං චාලෙන්තො, රුක්ඛමෙක මුපාගමි.

38.
කුමාරො ආරුහී රුක්ඛං, හත්ථී සාමිමුපාගමි;
තමාරුය්හ පලායන්තං, කුමාරො මනුබන්ධි සො.

39.
පවිසිත්වා විහාරං සො, මහාථෙර සරංගතො;
නිපජ්ජහෙට්ඨා මඤ්චස්ස, කුමාරො භාතුනොභයා.

40.
පසාරයි මහාථෙරො, චීවරං තත්ථ මඤ්චකෙ;
රාජා අනුපදං ගන්ත්වා, ‘‘කුහිං තිස්සො’’ති පුච්ඡථ.

41.
‘‘මඤ්චෙ තත්ථ මහාරාජ’’, ඉති ථෙරො අවොච තං;
හෙට්ඨා මඤ්චෙති ජානිත්වා, තතො නික්ඛම්ම භූපති.

42.

සමන්තතො විහාරස්ස, රක්ඛං කාරයි තං පන;
පඤ්චකම්හි නිපජ්ජෙත්වා, දත්වා උපරි චීවරං.

43.

මඤ්චපාදෙසු ගණ්හිත්වා, චත්තාරො දහරා යතී;
මතභික්ඛුනියාමෙන, කුමාරං බහි නීහරුං.

44.

නීයමානන්තු තං ඤත්වා, ඉධ මාහ මහීපති;
‘‘තිස්ස ත්වං කුලදෙවතානං, සීසෙ හුත්වාන නියාසි.

45.

බලක්කාරෙන ගහණං, කුලදෙවෙහි නත්ථි මෙ;
ගුණං ත්වං කුලදෙවානං, සරෙය්‍යාසි කදාචිපි’’.

46.

තතොයෙව මහාගාමං, අගමාසි මහීපති;
ආණාපෙසි ච තත්ථෙව, මාතරං මාතුගාරවො.

47.

[වස්සානි අට්ඨසට්ඨිංසො, අට්ඨා ධම්මට්ඨමානසො;
අට්ඨසට්ඨිවිහාරෙ ච, කාරාපෙසි මහීපති.]

48.

නික්ඛාමිතො සො භික්ඛූහි, තිස්සොරාජ සුතො පන;
දීඝවාපිං තතොයෙව, අගම’ඤ්ඤතරො විය.

49.

කුමාරො ගොධගත්තස්ස, තිස්සථෙරස්ස ආහ සො;
‘‘සාපරාධො අහං භන්තෙ, ඛමාපෙස්සාමි භාතරං.

50.

වෙය්‍යාවච්චකරා කාරං, තිස්සං පඤ්චසතානි ච;
භික්ඛුනමාදියිත්වා සො, ථෙරො රාජ මුපාගමි.

51.

රාජපුත්තං ඨපෙත්වාන, ථෙරො සොපාන මත්ථකෙ;
සසඞ්ඝො පාවිසි සද්ධො, නිසීදාපිය භූමිපො.

52.

උපානයී යාගුආදිං, ථෙරො පත්තං විධෙසිසො;
''කින්ති වුත්තො'බ්‍රවි තිස්සං, ආදාය අගතා''ඉති.

53.

''කුහිං චොරො''ති වුත්තො ච, යීතයානං නිවෙදයි;
විහාරදෙවී ගන්ත්වාන, ඝාදියයාසි පුත්තක.

54.

රාජා'හ ථෙරං ''ඤාතො වො,
දාසභාවො ඉදානි නො;
සාමණෙරං පෙසයෙථ,
තුම්හෙ මෙ සත්තවස්සිකං.

55.

ජනක්ඛයං විනායෙව, කලහො න භවෙය්‍ය නො;
රාජා සඞ්ඝස්ස දොසෙසො, හංසෙ දණ්ඩං කරිස්සති.

56.

භෙස්සතා'ගතකිච්චා වො,
යාගාදිං ගණ්හාථාති සො;
දත්වා තං භික්ඛුසඞ්ඝස්ස,
පක්කොසිත්වාන භාතරං.

57.

තත්ථෙව සඞ්ඝමජ්ඣම්හි, නිසින්නො භාතරා සහ;
භුඤ්ජිත්වා එකතොයෙව, භික්ඛු සඞ්ඝං විසජ්ජයි.

58.

සස්සකම්මානි කාරෙතුං, තිස්සං තත්ථෙව පාහිණි;
සයම්පි භෙරිං චාරෙත්වා, සස්සකම්මානි කාරයි.

59.

ඉති වෙරමනෙකවිකප්පචිතං,
සමයන්ති බහුං අපි සප්පුරිසං;
ඉති චින්තිය කොහි නරො මතිමා,
න භවෙය්‍ය පරෙසු සුසන්ත මනොති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

චතුවීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

පඤ්චවීසතිම පරිච්ඡෙද

දුට්ඨගාමණි විජයො

1.

දුට්ඨගාමණිරාජා'ථ, කත්වාන ජනසඞ්ගහං;
කුන්තෙ ධාතුං නිධාපෙත්වා, සයොග්ගබලවාහනො.

2.

ගන්ත්වා තිස්සමහාරාමං, වන්දිත්වා සඞ්ඝමබ්‍රවි;
''පාරගඞ්ගං ගමිස්සාමි, ජොතෙතුං සාසනං අහං.

3.

සක්කාතුං භික්ඛවො දෙථ, අම්හෙහි සහගාමිනො;
මඞ්ගලඤ්චෙව රක්ඛා ච, භික්ඛූනං දස්සනං හිනො.

4.

අදාසි දණ්ඩකම්මත්ථං, සඞ්ඝො පඤ්චසතං යතී;
භික්ඛුසඞ්ඝතමාදාය, තතො නික්ඛම්ම භූපති.

5.

සොධාපෙත්වාන මලයෙ, ඉධාගමනමඤ්ජසං;
කණ්ඩුලං හත්ථිමාරුය්හ, යොධෙහි පරිවාරිතො.

6.

මහතා බලකායෙන, යුද්ධාය අභිනික්ඛමි;
මහාගාමෙන සම්බද්ධා, සෙනාගා'ගුත්තහාලකං.

7.

මහියඞ්ගණමාගම්ම, ඡත්තං දමිළමග්ගහී;
ඝාතෙත්වා දමිළෙ තත්ථ, ආගන්ත්වා අම්බතිත්ථකං.

8.

ගඞ්ගා පරිඛාසම්පන්නං, තිත්ථම්බදමිළං පන;
යුජ්ඣං චතූහි මා සෙහි, කතහත්ථං මහබ්බලං.

9.

මාතරං දස්සයිත්වාන, තෙන ලෙසෙන අග්ගහි;
තතොඔරුය්හ දමිළෙ, සත්තරාජෙ මහබ්බලෙ.

10.

එකාහෙනෙව ගණ්හිත්වා, ඛෙමං කත්වා මහබ්බලො;
බලස්සා’දා ධනං තෙන, ඛෙමාරාමොති වුච්චති.

11.

මහාකොට්ඨන්තරෙ සොබ්භෙ, දොණො ගවරමග්ගහී;
හාලකොලෙ ඉස්සරියං, නාළිසොබ්භම්හි නාළිකං.

12.

දීඝාභයගල්ලකම්හි, ගණ්හි දීඝාභයම්පි ච;
කච්ඡිපිට්ඨෙ කපිසීසං, චතුමාසෙන අග්ගහි.

13.

කොටනගරෙ කොටඤ්ච, තතො හාලවහාණකං;
වහිට්ඨෙ වහිට්ඨදමිළං, ගාමණිම්හි ච ගාමණිං.

14.

කුම්භගාමම්හි කුම්භඤ්ච, නන්දිගාමම්හි නන්දිකං;
ගණ්හි ඛාණුං ඛාණුගාමෙ, ද්වෙ තු තම්බුණ්ණමෙ පන.

15.

මාතුලං භාගිනෙය්‍යඤ්ච, තම්බඋණ්ණමනාමකෙ;
ජම්බුවග්ගහී සොසො ච, ගාමො’හු තං තදව්හයො.

16.

‘‘අජානිත්වා සකංසෙනං, ඝාතෙන්ති සජනා’’ ඉති;
සුත්වාන සච්චකිරියං, අකරී තත්ථ භූපති.

17.

රජ්ජසුඛාය වායාමො, නායං මම කදාචිපි;
සම්බුද්ධ සාසනස්සෙව, ඨපනාය අයං මම.

18.

තෙන සච්චෙන මෙසෙනා-කායොපගතභණ්ඩිකං;
ජාලවණ්ණංව හොතූති, තං තථෙවතදා අහු.

19.

ගඞ්ගාතීරම්හි දමිළා, සබ්බෙ සාතිතසෙසකා;
විජිතං නගරං නාම, සරණත්ථාය පාවිසුං.

20.

ඵාසුකෙ අඞ්ගණඨානෙ, ඛන්ධාවාරං නිවෙසයි;
තං ඛන්ධාවාර... යීති, නාමෙනා'හොසි පාකටං.

21.

විජිතනගරගාහත්ථං, වීමංසන්තො නරාධිපො;
දිස්වා'යන්තං නන්දිමිත්තං, විසජ්ජාපෙසි කණ්ඩුලං.

22.

ගණ්හිතුං ආගතං හත්ථිං, නන්දිමිත්තො කරෙහිතං;
උභො දන්තෙ පීළයිත්වා, උක්කුටිකං නිසීදයි.

23.

හත්ථිනා නන්දිමිත්තො තු, යස්මා යත්ථ අයුජ්ඣි සො;
තස්මා තත්ථ තතො ගාමො, හත්ථිපොරොති වුච්චති.

24.

වීමංසිත්වා උභො රාජා, විජිතං නගරං අගා;
යොධානං දක්ඛිණද්වාරෙ, සඞ්ගාමො ආසි භිංසනො.

25.

පුරත්ථිමම්හි ද්වාරම්හි, සො වෙළුසුමනො පන;
අනෙක සඞ්ඛෙ දමිළෙ, අස්සාරුළ්හෙ අඝාතයි.

26.

ද්වාරං ථකෙසුං දමිළා, රාජා යොධෙ විසජ්ජයි;
කණ්ණුලො නන්දිමිත්තො ච, සුරනිමිලො ච දක්ඛිණෙ.

27.

මහාසොණො ච ගොට්ඨයො ච,
ථෙර පුත්තො ච තෙ තයො;
ද්වාරෙසු තීසු කම්මානි,
ඉතරෙසු තදා කරුං.

28.

නගරං තං තිපරිඛං, උච්චපාකාර ගොපිතං;
අයොකම්මකතද්වාරං, අරීහි දුප්පධංසියං.

29.

ජාණූහි ඨත්වා දාඨාහි, භින්දිත්වාන සිලායුධා;
ඉට්ඨකා චෙව හත්ථී සො, අයොද්වාරමුපාගමී.

30.

ගොපුරට්ඨා තු දමිළා, ඛිපිංසු විවිධා’යුධෙ;
පක්කං අයොගුළඤ්චෙව, කථිකඤ්ච සිලෙසිකං.

31.

පිට්ඨිං ඛිත්තෙ සිලෙසම්හි, ධූපායන්තෙ’ථ කණ්ඩුලො;
වෙදනට්ටො’දකඨානං, ගන්ත්වාන තත්ථ ඔගහී.

32.

න ඉදං සුරාපාණං තෙ, අයොද්වාර විඝාටනං;
ගච්ඡ ද්වාරං විඝාටෙහි, ඉච්චාහගොට්ඨයිම්බරො.

33.

සො මානං ජනයිත්වාන, කොඤ්චං කත්වා ගජුත්තමො;
උදකා උට්ඨහිත්වාන, ථලෙ අට්ඨාසි දප්පවා.

34.

හත්ථිවජ්ජෙ වියොජෙත්වා, සිලෙසං ඔසධං අකා;
රාජා ආරුය්හ හත්ථිං තං, කුම්භෙ ඵුසියපාණිනා.

35.

‘‘ලංකාදීපම්හි සකලෙ, රජ්ජං තෙ තාත කණ්ඩුල;
දම්මී’’ති තං තොසයිත්වා, භොජෙත්වා වරභොජනං.

36.

වෙඨයිත්වා සාටකෙන, කාරයිත්වා සුවම්මිතං;
සත්තගුණං මාහිසචම්මං, බන්ධෙත්වා චම්මපිට්ඨියං.

37.

තස්සො’ පරිතෙලචම්මං, දාපෙත්වා තං විසජ්ජයි;
අසනීවිය ගජ්ජන්තො, සො ගහෙත්වා’පද්දවෙ සහ.

38.

පදරං විජ්ඣි දාඨාහි, උම්මාරං පදසා’හනි;
සද්ධාරබාහං තං ද්වාරං, භූමියං සරවං පති.

39.

ගොපුරෙ දබ්බසම්භාරං, පතන්තං හත්ථිපිට්ඨියං;
බාහාහි පරිහරිත්වාන, නන්දිමිත්තො පවට්ටයි.

40.

දිස්වාන තස්ස කිරියං, කණ්ඩුලො තුට්ඨමානසො;
දාඨාපීළනවෙරං තං, ඡඩ්ඩෙසි පඨමං කතං.

41.

අත්තනො පිට්ඨිතොයෙව, පවෙසත්ථාය කණ්ඩුලො;
නිවත්තිත්වාන ඔලොකි, යොධං තත්ථ ගජුත්තමො.

42.

‘‘හත්ථිනාකතමග්ගෙන, නප්පවෙක්ඛාමහං’’ඉති;
නන්දිමිත්තො විචින්තෙත්වා, පාකාරං හනි බාහුනා.

43.

සො අට්ඨාරසහත්ථුච්චො, පතිඅට්ඨුසභො කිර;
ඔලොකි සුරනිමලං, අනිච්ඡං සොපි තං පථං.

44.

ලඞ්ඝයිත්වාන පාකාරං,
නගරබ්භන්තරෙ පති;
භින්දිත්වා ද්වාරමෙකෙකං,
ගොඨයො සොණොව පාවිසි.

45.

හත්ථී ගහෙත්වා රථචක්කං, මිත්තො සකටපඤ්ජරං;
නාළිකෙරතරුං ගොඨයො, නිම්මලො ඛග්ගමුත්තමං.

46.

තාලරුක්ඛං මහාසොණො, ථෙරපුත්තො මහාගදං;
විසුං විසුං වීථිගතා, දමිළෙ තත්ථ චුණ්ණයුං.

47.

විජිතං නගරං හෙත්වා, චතුමාසෙන ඛත්තියො;
තථො ගිරිලකං ගන්ත්වා, ගිරියං දමිළං හනි.

48.

ගන්ත්වා මහෙලනගරං, තිමහාපරිඛං තතො;
කදම්බ පුප්ඵවල්ලීහි, සමන්තා පරිවාරිතං.

49.

එකද්වාරං දුප්පවෙසං, චතුමාසෙ වසං තහිං;
ගණ්හි මහෙලරාජානං, මන්තයුද්ධෙන භූමිපො.

50.

තතො’නුරාධනගරං, ආගච්ඡන්තො මහීපති;
ඛන්ධාවාරං නිවෙසෙසි, පරිතොකාසපබ්බතං.

51.

මාසම්හි ජෙට්ඨමූලම්හි, තළාකං තත්ථ කාරිය;
ජලං කීළි තහිං ගාමො, පොසොනනගරච්ඡයො.

52.

තං යුද්ධායාගතං සුත්වා, රාජානං දුට්ඨගාමණිං;
අමච්චෙ සන්නිපාතෙත්වා, එළාරො ආහ භූමිපො.

53.

‘‘සො රාජා ච සයංයොධො,
යොධා චස්ස මහූකිර;
අමච්චො කින්නු කාතබ්බං,
කින්ති මඤ්ඤන්ති නො ඉමෙ.

54.

දීඝජත්තුප්පභුතයො, යොධා එළාරරාජිනො;
‘‘සුවෙ යුද්ධං කරිස්සාමි’’, ඉති තෙ නිච්ඡයං කරුං.

55.

දුට්ඨගාමණිරාජාපි, මන්තෙත්වා මාතුයා සහ;
තස්සා මතෙන කාරෙසි, ද්වත්තිංස බලකොට්ඨකෙ.

56.

රාජච්ඡත්තධරෙ තත්ථ, ඨපෙසි රාජරූපකෙ;

අබ්භන්තරෙ කොට්ඨකෙ තු, සයං අට්ඨාසි භූපති.

57.

එළාරරාජා සන්නද්ධො, මහාපබ්බත හත්ථිනං;
ආරුය්හ අගමා තත්ථ, සයොග්ග බලවාහනො.

58.

සඞ්ගාමෙ වත්තමානම්හි, දීඝජන්තු මහබ්බලො;
ආදාය ඛග්ගඵලකං, යුජ්ඣමානො භයානකො.

59.

හත්ථෙ අට්ඨරසු’ග්ගන්ත්වා, නභං තං රාජරූපකං;
ඡින්දිත්වා අසිනා භින්දි, පඨමං බලකොට්ඨකං.

60.

එවං සෙසෙපි භින්දිත්වා, මලකොට්ඨෙ මහබ්බලො;
ඨිතං ගාමණිරාජෙන, බලකොට්ඨමුපාගමි.

61.

යොධො සො සුරනිමලො, ගච්ඡන්තං රාජිනො’පරි;
සාවෙත්වා අත්තනො නාමං, තමක්කොසි මහබ්බලො.

62.

ඉතරො ‘‘තං වධිස්ස’’න්ති, කුද්ධො ආකාසමුග්ගමි;
ඉතරො ඔතරන්තස්ස, ඵලකං උපනාමයි.

63.

‘‘ඡින්දා මෙතං සඵලකං’’, ඉති චින්තිය සො පන;
ඵලකං හනි ඛග්ගෙන, තං මුඤ්චියි’ තරොසයි.

64.

කප්පෙන්තො මුත්තඵලකං, දීඝජන්තු තහිං පති;
උට්ඨාය සූරනිම්ලො, පතිතං සත්තියා’හනි.

65.

සඞ්ඛං ධමි ඵුස්සදෙවො, සෙනා භිජ්ජිත්ථ දාමිළි;
එළරොපි නිවත්තිත්ථ, ඝාතෙසුං දමිළෙ බහූ.

66.

පටුන

තත්ථ වාපි ජලං ආසි, හතානං ලොහිතා විලං;
තස්මා කුලත්ථවා පීති, නාමතො විස්සුතං අහු.

67.

චරාපෙත්වා තහිං භෙරිං, දුට්ඨගාමණි භූපති;
‘‘න හනිස්සතු එළාරං, මංමුඤ්චිය පරො’’ඉති.

68.

සන්නද්ධො සයමාරුය්හ, සන්නද්ධං කණ්ඩුලං කරිං;
එළාරං අනුබන්ධන්තො, දක්ඛිණද්වාරමාගමි.

69.

පුරදක්ඛිණද්වාරම්හි, උභො යුජ්ඣිංසු භූමිපා;
තොමරං ඛිපි එළාරො, ගාමණි තමවඤ්චයි.

70.

විජ්ඣාපෙසි ච දන්තෙහි, තං හත්ථිං සකහත්ථිනා;
තොමරං ඛිපි එළාරං, සහත්ථී තත්ථ සො පති.

71.

තතො විජිතසඞ්ගාමො, සයොග්ගබලවාහනො;
ලංකං එකාතපත්තං සො, කත්වාන පාවිසි පුරං.

72.

පුරම්හි භෙරිං චාරෙත්වා, සමන්තා යොජනෙ ජනෙ;
සන්නිපාතිය කාරෙසි, පූජං එළාරරාජිනො.

73.

තං දෙහපතිතට්ඨානෙ, කූටාගාරෙන ඣාපයි;
චෙතියං තත්ථ කාරෙසි, පරිහාරමදාසි ච.

74.

අජ්ජාපි ලංකාපතිනො, තං පදෙසසමීපගා;
තෙනෙව පරිහාරෙන, න වාදාපෙන්ති තූරියං.

75.

එවං ද්වත්තිංස දමිළ, රාජානො දුට්ඨගාමණි;
ගණ්හිත්වා එකච්ඡත්තෙන, ලංකාරජ්ජමකාසි සො.

76.

විජිතෙ නගරෙ භින්නෙ, යොධො සො දීඝජන්තුකො;
එළාරස්ස නිවෙදෙත්වා, භාගිනෙය්‍යස්ස යොධතං.

77.

තස්ස හල්ලුක නාමස්ස, භාගිනෙය්‍යස්ස අත්තනො;
පෙසයී චාගමත්ථාය, තස්ස සුත්වාන හල්ලුකො.

78.

එළාරදඩ්ඪදිවසා, සත්තමෙ දිවසෙ ඉධ;
පුරිසානං සහස්සෙහි, සට්ඨියා සහ ඔතරි.

79.

ඔතිණ්ණො සො සුණිත්වාපි, පතනං තස්ස රාජිනො;
‘‘යුජ්ඣිස්සාමී’’ති ලජ්ජාය, මහාතිත්ථං ඉධාගමා.

80.

ඛන්ධාවාරං නිවෙසෙසි, ගාමෙ කොළම්බහාලකෙ;
රාජා තස්සා’ගමං සුත්වා, යුද්ධාය අභිනික්ඛමි.

81.

යුද්ධසන්නහ සන්නද්ධො, හත්ථිමාරුය්හ කණ්ඩුලං;
හත්ථස්ස රථයො ධෙහි, පත්තීහි ච අනූනකො.

82.

උම්මාදඵුස්සො දෙවො සො, දීපෙ අග්ගධනුග්ගහො;
දසඩ්ඪායුධසනද්ධො, සෙසයොධා ච අන්වගුං.

83.

පවත්තෙ තුමූලෙ යුද්ධෙ, සන්නද්ධො හල්ලුකො තහිං;
රාජාභිමුඛ මායාසි, නාගරාජා තු කණ්ඩුලො.

84.

තං වෙගමන්දිභාවත්ථං, පච්චොසක්කි සනිං සනිං;
සෙනාපි සද්ධිං තෙනෙව, පච්චොසක්කි සනිං සනිං.

85.

රාජාහ ‘‘පුබ්බෙ යුද්ධෙසු, අට්ඨවීසතියා අයං;
න පච්චොසක්කි කිං එතං, ඵුස්සදෙවා’’ති ආහ සො.

86.

ජයො නො පරමො දෙව, ජයභූමි මයං ගජො;
පච්චොසක්කති පෙක්ඛන්තො, ජයධානම්හි ධස්සති.

87.

නාගො’ථ පච්චොසක්කිත්වා, ඵුස්සදෙවස්ස පස්සතො;
මහාවිහාරසීමන්තෙ, අට්ඨාසි සුප්පතිට්ඨිතො.

88.

තත්‍රට්ඨිතො නාගරාජා, හල්ලුකො දමිළො තහිං;
රාජාභිමුඛමාගන්ත්වා, උප්පණ්ඩෙසි මහීපතිං.

89.

මුඛං පිධාය ඛග්ගෙන, රාජා අක්කොසි තං පන;
‘‘රඤ්ඤො මුඛම්හි පාතෙමි’’, ඉති කණ්ඩඤ්ච සො ඛිපි.

90.

ආහච්ච සො ඛග්ගතලං, කණ්ඩො පපති භූමියං;
‘‘මුඛෙ විද්ධො’’ති සඤ්ඤාය, උක්කට්ඨිං හල්ලුකො අකා.

91.

රඤ්ඤො පච්ඡා නිසින්නො හො, ඵුස්සදෙවො මහබ්බලො;
කණ්ඩ ඛිපිමුඛෙ තස්ස, සට්ටෙන්තො රාජකුණ්ඩලං.

92.

රාජානං පාදතො කත්වා, පතමානස්ස තස්ස තු;
ඛිපිත්වා අපරං කණ්ඩං, විජ්ඣිත්වා තස්ස ජණ්ණුකං.

93.

රාජානං සීසතො කත්වා, පාතෙසී ලහුහත්ථකො;
හල්ලුකෙ පතිතෙ තස්මිං, ජයනාදො පවත්තථ.

94.

ඵුස්සදෙවො තහිංයෙව, ඤාපෙතුං දොස මත්තනො;
කණ්ණවල්ලිං සකං ඡෙත්වා, පසතං ලොහිතං සයං.

95.

රධඤ්ඤො දස්සෙසි තං දිස්වා, රාජා තං පුච්ඡි‘‘කිං’’ඉති;
රාජ දණ්ඩො කතො මෙති, සො අවොච මහීපති.

96.

කොධො දොසොති වුත්තොව,
ආහ කුණ්ඩල සට්ටනං;
අදොසං දොසමඤ්ඤාය,
කිමෙතං කරි භාතික.

97.

ඉති වත්වා මහාරාජා, කතඤ්ඤු ඉධ මාහ ච;
''කණ්ඩානුච්ඡවිකො තුය්හං, සක්කාරො හෙස්සතෙ මහා.

98.

ඝාතෙත්වා දමිළෙ සබ්බෙ, රාජා ලද්ධජයො කතො;
පාසාද තලමාරුය්හ, සීහාසනගතො තහිං.

99.

නාටකාමච්ච මජ්ඣම්හි, ඵුස්සදෙවස්ස තං සරං;
ආණාපෙත්වා ඨපාපෙත්වා, පුංඛෙන උජුකං තලෙ.

100.

කහාපණෙහි කණ්ඩං තං, ආසිත්තෙ'යු පරූපරි;
ඡාදාපෙත්වා දාපෙසි, ඵුස්සදෙවස්ස තං ඛණෙ.

101.

නරින්දපාසාදතලෙ, නරින්දොථ අලඞ්කතෙ;
සුගන්ධදීපුජ්ජලිතෙ, නානාගන්ධසමායුතෙ.

102.

නාටක ජනයොගෙන, අච්ඡරාහි ච භූසිතෙ;
අනග්ඝත්ථරණත්ථිණ්ණෙ, මුදුකෙ සයනෙ සුභෙ.

103.

සයිතො සිරිසම්පත්තිං, මහතිං අපිපෙක්ඛිය;
කතං අක්ඛොහිණීඝාතං, සරන්තො න සුඛං ලභි.

104.

පියඞ්ගුදීපෙ අරහන්තො, ඤත්වා තං තස්සතක්කිතං;
අට්ඨා'රහන්තෙ පාහෙසුං, තමස්සාසෙතුමිස්සරං.

105.

ආගම්ම තෙ මජ්ඣායාමෙ, රාජ ද්වාරම්හි ඔතරුං;
නිවෙදි තබ්භාගමනා, පාසාද තලෙමාරුහුං.

106.
වන්දිත්වා තෙ මහාරාජ, නිසීදාපිය ආසනෙ;
කත්වා විවිධසක්කාරං, පුච්ඡි ආගතකාරණං.

107.
පියඞ්ගුදීපෙ සඞ්ඝෙන, පෙසිතං මනුජාධිප;
තමස්සා සයිතුං අම්හෙ, ඉති රාජා පුනා'හතෙ.

108.
''කථං නු භන්තෙ අස්සාසො, මම හෙස්සති යෙන මෙ;
අක්ඛොහිණිමහාසෙන, ඝාතො කාරාපිතො'' ඉති.

109.
''සග්ගමග්ගන්තරායො ච, නත්ථි තෙ තෙන කම්මුනා;
දීයඩ්ඪමනුජා චෙ'ත්ථ, ඝාතිතා මනුජාධිප.

110.
සරණෙසු ඨිතො එකො, පඤ්චසීලෙපි චා'පරො;
මිච්ඡාදිට්ඨී ච දුස්සීලො, සෙසා පසුසමාමතා.

111.
ජොතයිස්සසි චෙව ත්වං, බහුධා බුද්ධසාසනං;
මනොවිලෙඛං තස්මා ත්වං, විනොදය නරිස්සර.

112.
ඉති වුත්තො මහාරාජා, තෙහි අස්සාසමාගතො;
වන්දිත්වා තෙ විසජ්ජෙත්වා, සයිතො පුන චින්තයි.

113.
විනා සඞ්ඝෙන ආහාරං, මාභුඤ්ජෙථ කදාචිපි'';
ඉති මාතාපිතා'හාරෙ, සපිංසු දහරෙ' වනො.

114.
අදත්වා භික්ඛුසඞ්ඝස්ස, භුත්තං අත්ථි නුඛො ඉති;
අද්දස පාතරාසම්හි, එකං මරිචවට්ටිකං.

115.

සඞ්ඝස්ස අට්ඨපෙත්වාව පරිභුත්තං සතිං විනා;
තදත්ථං දණ්ඩකම්මං මෙ, කත්තබ්බන්ති ච චින්තයි.

116.

එතෙ තෙනෙකකොටි ඉධ මනුජගණෙ ඝාතිතෙ චින්තයිත්වා,
කාමානං හෙතු එතං මනසි ච කයිරා සාධු ආදීනවං තං;
සබ්බෙසං ඝාතනිං තං මනසි ච කයිරා' නිච්චතං සාධු සාධු,
එවං දුක්ඛා පමොක්ඛං සුභගති මහවා පාපුණෙය්‍යා'චිරෙනාති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

දුට්ඨගාමණිවිජයො නාම

පඤ්චවීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

ඡබ්බීසතිම පරිච්ඡෙද

මරිචවට්ටිකවිහාරමහො

1.

එකච්ඡත්තං කරිත්වාන, ලංකාරජ්ජං මහායසො;
ඨානන්තරං සංවිදහි, යොධානං සො යථාරහං.

2.

ථෙරපුත්තාභයො යොධො, දියමානං න ඉච්ඡිතං;
පුච්ඡිතොව කිමත්ථන්ති, යුද්ධමත්ථීති අබ්‍රවි.

3.

එකරජ්ජෙ කතෙ යුද්ධං, කිනාමත්ථීති පුච්ඡිතො;
යුද්ධං කිලෙස චොරෙහි, කරිස්සාමි සුදුජ්ජයං.

4.

ඉච්චෙව මාහ තං රාජා, පුනප්පුනං නිසෙධයි;
පුනප්පුනං සොයාචිත්වා, රඤ්ඤොනුඤ්ඤාය පබ්බජි.

5.

පබ්බජිත්වා ච කාලෙන, අරහත්තමපාපුණි;
පඤ්චඛීණාසවසත-පරිවාථරා අහොසි ච.

6.

ඡත්තමඞ්ගල සත්තාහෙ, ගතෙ ගතභයො’ භයො;
රාජා කතා භිසෙකොව, මහතා විභවෙන සො.

7.

තිස්සවාපි’මගා කීළ-විධිනා සමලඞ්ක තං;
කීළිතුං අභිසිත්තානං, චාරිත්තඤ්චා නුරක්ඛිතුං.

8.

රඤ්ඤො පරිච්ඡදං සබ්බං, උපායනසතානි ච;
මරිචවට්ටිවිහාරස්ස, ඨානම්හි ඨපයිංසු ච.

9.

තත්ථෙව ථූපඨානම්හි, සධාතුං කුන්තමුත්තමං;
ඨපෙසුං කුන්තධරකා, උජුකං රාජමානුසා.

10.

සහොරොධො මහාරාජා, කීළිත්වා සලිලෙ දිවා;
සායමාහං ගමිස්සාම, කුන්තං වඩ්ඪෙථ භො’’ඉති.

11.

චාලෙතුං තං න සක්ඛිංසු, කුන්තං රාජාධිකාරිකා;
ගන්ධාමාලාහි පූජෙසුං, රාජසෙනාසමාගතා.

12.

රාජා මහන්තං අච්ඡෙරං, දිස්වා තං හට්ඨමානසො;
විධාය තත්ථ ආරක්ඛං, පවිසිත්වා පුරං තතො.

13.

කුන්තං පරික්ඛිපාපෙත්වා, චෙතියං තත්ථ කාරයි;
ථූපං පරික්ඛිපාපෙත්වා, විහාරඤ්ච අකාරයි.

14.

තීහි වස්සෙහි නිට්ඨාසි, විහාරො සො නරිස්සරො;
සඞ්ඝං සසන්නිපාතෙසි, විහරමහාකාරණා.

15.

භික්ඛූනං සතසහස්සානි, තදා භික්ඛුනියො පන;
නවුති ච සහස්සානි, අහවිංසු සමාගතා.

16.

තස්මිං සමාගමෙ සඞ්ඝං, ඉදමාහ මහීපති;
‘‘සඞ්ඝං භන්තෙ විසරිත්වා, භුඤ්ජිං මරිචවට්ටිකං.

17.

හස්සෙ’තං දණ්ඩකම්මං මෙ, භවතූති අකාරයි;
සචෙතියං මරිචවට්ටි-විහාරං සුමනොහරං.

18.

පතිග්ගණ්හාතු තං සඞ්ඝො, ඉති සො දක්ඛිණොදකං;
පාතිත්වා භික්ඛුසඞ්ඝස්ස, විහාරං සුමනො අදා.

19.

විහාරෙ තං සමන්තාපි, මහන්තං මණ්ඩපං සුභං;
කාරෙත්වා තත්ථ සඞ්ඝස්ස, මහාදානං පවත්තයි.

20.

පාදෙ පතිට්ඨාපෙත්වාපි,
ජලෙ අභයවාපියා;
කතො සො මණ්ඩපො ආසි,
සෙසො කාසෙ කථාවකා.

21.

සත්තාහං අන්නපානාදිං, දත්වාන මනුජාධිපො;
අදා සාමණකං සබ්බං, පරික්ඛාරං මහාරහං.

22.

අහු සතසහස්සග්ඝො, පරික්ඛාරො ස ආදිකො;
අන්තෙ සහස්සග්ඝනකො, සබ්බ සඞ්ඝො ච තංලභි.

23.

යුද්ධෙ දානෙ ච සූරෙන, සූරිනා රතනත්තයෙ;
පසන්නාමලචිත්තෙන, සාසනුජොත නත්ථිනා.

24.

රඤ්ඤා කතඤ්ඤුනා තෙන, ථූපකාරාපනාදිතො;
විහාර මහනන්තානි, පූජෙතුං රතනත්තයං.

25.

පරිච්චත්තධනානෙ'ත්ථ, අනග්ඝානි විමුඤ්චිය;
සෙසානි හොන්ති එකාය, ඌනවීසතිකොටියො.

26.

තොගා දසද්ධවිධ දොසවිදූසිතාපි,
පඤ්ඤාවිසෙස සහිතෙහි ජනෙහි පත්තා;
හොන්තෙව පඤ්චගුණයොග ගහිතසාරං,
ඉච්චස්ස සාරගහණෙ මතිමායතෙය්‍යාති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

මරිචවට්ටිකවිහාරමහොනාම

ඡබ්බීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

සත්තවීසතිම පරිච්ඡෙද

ලොහපාසාදමහො

1.

තතො රාජා විචින්තෙසි, විස්සුතං සුස්සුතං සුතං;
මහාපඤ්ඤො සදා පුඤ්ඤො, පඤ්ඤාය කතනිච්ඡයො.

2.

''දීපප්පසාදකො ථෙරො, රාජිනො අය්‍යකස්ස මෙ;
එවං කිරාහනත්තා තෙ, දුට්ඨගාමණිභූපති.

3.

මහාපුඤ්ඤො මහාථූපං, සොණ්ණමාලිං මනොරමං;
වීසංහත්ථසතං උච්චං, කාරෙස්සති අනාගතෙ.

4.

පුනො උපොසථාගාරං, නානාරතනමණ්ඩිතං;
නවභූමං කරිත්වාන, ලොහපාසාද මෙව ච.

5.

ඉති චින්තිය භූමින්දො, ලිඛිත්වෙවං ඨපාපිතං;
පෙක්ඛාපෙන්තො රාජගෙහෙ, ඨිතං එව කරණ්ඩකෙ.

6.

පටුන

සොවණ්ණපට්ටං ලද්ධාන, ලෙඛං තත්ථ අවාචයි;
‘‘චත්තාලීසසතං වස්සං, අතික්කම්ම අනාගතෙ.

7.

කාකවණ්ණසුතො දුට්ඨ-ගාමණීමනුජාධිපො;
ඉදඤ්චිදඤ්ච එවඤ්ච, කාරෙස්සතී’’ති වාචිතං.

8.

සුත්වා හට්ඨො උදානෙත්වා, අප්පොඨයෙසි මහීපති;
තතො පාතො’ව ගන්ත්වාන, මහාමෙඝවනං සුභං.

9.

සන්නිපාතං කාරයිත්වා, භික්ඛුසඞ්ඝස්ස අබ්‍රවි;
‘‘විමානතුල්‍යං පාසාදං, කාරයිස්සාමි වො අහං.

10.

දිබ්බං විමානං පෙසෙත්වා, තදා ලෙඛං අදාථ මෙ’’;
භික්ඛුසඞ්ඝො විසජ්ජෙසි, අට්ඨ ඛීණාසවෙ තහිං.

11.

කස්සපමුනිනො කාලෙ, අසොකො නාම බ්‍රාහ්මණො;
අට්ඨ සලාකභත්තානි, සඞ්ඝස්ස පරිණාමිය.

12.

භරණිං නාම දාසිං සො, ‘‘නිච්චං දෙහී’’ති අබ්‍රවි;
දත්වා සා තානි සක්කච්චං, යාවජීවං තතො චුතා.

13.

ආකාසට්ඨවිමානම්හි, නිබ්බත්තිරුචිරෙ සුභෙ;
අච්ඡරානං සහස්සෙන, සදා’සි පරිවාරිතා.

14.

තස්සා රතනපාසාදො, ද්වාදසයොජනුග්ගතො;
යොජනානං පරික්ඛෙපො, චත්තාලීසඤ්ච අට්ඨ ච.

15.

කූටාගාරසහස්සෙන, මණ්ඩිතො නවභූමිකො;
සහස්සගබ්භසම්පන්නො, රාජමානො චතුම්මුඛො.

16.

සහස්සසඞ්ඛසංවුත්ති, සීහපඤ්ජර නෙත්තවා;
සකිඞ්කණිකජාලාය, සජ්ජිතො වෙදිකාය ච.

17.

අම්බලට්ඨිකපාසාදො, තස්ස මජ්ඣෙ ඨිතො අහු;
සන්තමතො දිස්සමානො, පග්ගහිතධජාකුලො.

18.

තාවතිංසඤ්ච ගච්ඡන්තා, දිස්වා ථෙරං තමෙව තෙ;
හිඞ්ගුලෙන තදා ලෙඛං, ලෙඛයිත්වා පටෙ තතො.

19.

නිවත්තිත්වාන ආගන්ත්වා, පටං සඞ්ඝස්ස දස්සයුං;
සඞ්ඝො පටං ගහෙත්වා තං, පාහෙසි රාජසන්තිකං.

20.

තං දිස්වා සුමනො රාජා, ආගම්මාරාම මුත්තමං;
ආලෙඛතුල්‍යං කාරෙසි, ලොහපාසාද මුත්තමං.

21.

කම්මාරම්භනකාලෙව, චතුද්වාරම්හි භොගවා;
අට්ඨසතසහස්සානි, හිරඤ්ඤානි ඨපාපයි.

22.

පුටසහස්ස වත්ථානි, ද්වාරෙ ද්වාරෙ ඨපාපයි;
ගුළ තෙලසක්ඛරමධු-පූරා චානෙක චාටියො.

23.

‘‘අමූලකකම්ම මෙත්ථ, න කාතබ්බ’’න්ති භාසිය;
අග්ඝාපෙත්වා කතං කම්මං, තෙසං මූලමදාපයි.

24.

හත්ථසතං හත්ථසතං, ආසි එකෙක පස්සතො;
උච්චතො තත්තකොයෙව, පාසාදො හි චතුම්මුඛො.

25.

තස්මිං පාසාද සෙට්ඨස්මිං, අහෙසුං නවභූමියො;
එකෙකිස්සා භූමියා ච, කූටාගාරසතානි ච.

26.

කූටාගාරානි සබ්බානි, සජ්ඣුනා ඡාදිතා න’යුං;
පවාලවෙදිකා තෙසං, නානාරතන භූසිතා.

27.

නානාරතන චිත්තානි, තාසං පදුමකානි ච;
සජ්ඣකිංකිණිකාපන්ති-පරික්ඛිත්තාව තා අහු.

28.

සහස්සං තත්ථ පාසාදො, ගබ්භා ආසුං සුසඞ්ඛතා;
නානාරතන ඛචිතා, සීහපඤ්ජරනෙත්තවා.

29.

නාරිවාහනයානන්තු, සුත්වා වෙස්සවණස්ස සො;
තදා කාරමකාරෙසි, මජ්ඣෙ රතනමණ්ඩපං.

30.

සීහබ්‍යග්ඝාදිරූපෙහි, දෙවතා රූපකෙහි ච;
අහු රතනමයොහෙ’ස, ථම්භෙහි ච විභූසිතො.

31.

මුත්තාජාලපරික්ඛෙපො, මණ්ඩපන්තෙ සමන්තතො;
පවාලවෙදිකා චෙත්ථ, පුබ්බෙ වුත්තවිධා අහු.

32.

සත්තරතන චිත්තස්ස, වෙමජ්ඣෙ මණ්ඩපස්ස තු;
රුචිරො දන්තපල්ලඞ්කො, රම්මො ඵලිකසන්ථරො.

33.

දන්තමයාපස්සයෙ’ත්ථ, සුවණ්ණමය සූරියො;
සජ්ඣුමයෙ චන්දිමා ච, තාරා ච මුත්තකා මයා.

34.

නානාරතන පදුමානි, තත්ථ තත්ථ යථාරහං;
ජාතකානි ච තත්ථෙව, ආසුං සොණ්ණලතන්තරෙ.

35.

මහග්ඝපච්චත්ථරණෙ, පල්ලඞ්කෙ’ති මනොරමෙ;
මනොහරා’සිට්ඨපිතා, රුචිරං දන්තබීජනී.

36.

පවාලපාදුකා තත්ථ, ඵලිකම්හි පතිට්ඨිතා;
සෙතච්ඡත්තං සජ්ඣුදණ්ඩං, පල්ලඞ්කො’පරිසොභථ.

37.

සත්තරතන මයානෙත්ථ, අට්ඨමඞ්ගලිකානි ච;
චතුප්පදානං පන්තී ච, මණිමුත්තන්තරා අහුං.

38.

රජතානඤ්ච ඝණ්ටානං, පන්තී ඡත්තන්තලම්බිතා;
පාසාදඡත්තපල්ලඞ්ක-මණ්ඩපා’සුං අනග්ඝිකා.

39.

මහග්ඝ පච්චත්ථරණං, මඤ්චපීඨං යථාරහං;
තථෙව භූමත්ථරණං, කම්බලඤ්ච මහාරහං.

40.

ආචාම කුම්භිසොවණ්ණා, උළුඞ්කො ච අහු තහිං;
පාසාද පරිභොගෙසු, සෙසෙසු ච කථා’ වකා.

41.

චාරුපාකාර පරිවාරො,
සො චතුද්වාරකොට්ඨකො;
පාසාදො’ලඞ්කතො සොභි,
තාවතිංස සභා විය.

42.

තම්බ ලොහිට්ඨකාහෙ’සො,
පාසාදො ඡාදිතො අහු;
ලොහ පාසාද වොහාරො,
තෙන තස්ස අජායථ.

43.

නට්ඨිතෙ ලොහපාසාදෙ, සො සඞ්ඝං සන්නිපාතයි;
රාජා සඞ්ඝො සන්නිපති, මරිචවට්ටිමහෙ විය.

44.

පුථුජ්ජනා’ව අට්ඨංසු, භික්ඛූ පඨමභූමියං;
තෙපිටකා දුතියාය, සොතාපන්නාදයො පන.

පටුන

45.

එකෙ කෙයෙව අට්ඨංසු, තතියාදීසු භූමිසු;
අරහන්තො ච අට්ඨංසු, උද්ධං චතූසු භූමිසු.

46.

සඞ්ඝස්ස දත්වා පාසාදං, දක්ඛිණම්බුපුරස්සරං;
රාජා’දත්ථ මහාදානං, සත්තාහං පුබ්බකං පිය.

47.

පාසාද මහවත්තානි, මහාචාගෙන රාජිනා;
අනග්ඝානි ඨපෙත්වාන, අහෙසුං තිංසකොටියො.

48.

නිස්සාරෙ ධනනිචයෙ විසෙසසාරං,
යෙ දානං පරිගණයන්ති සාධුපඤ්ඤා;
තෙ දානං විපුලමපෙත චිත්තසඞ්ගා,
සත්තානං හිතපරමා දදන්ති එවං’ති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ලොකහපාසාදමහො නාම

සත්තවීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

අට්ඨවීසතිම පරිච්ඡෙද

මහා ථූපසාධන ලාභො

1.

තතො සතසහස්සං සො, විස්සජ්ජෙත්වා මහීපති;
කාරාපෙසි මහාබොධි-පූජං සුළාරමුත්තමං.

2.

තතො පුරං පවිසින්තො, ථූපඨානෙ නිවෙසිතං;
පස්සිත්වාන සීලායූපං, සරිත්වා පුබ්බකං සුතිං.

3.

‘‘කාරෙස්සාමි මහාථූපං’’, ඉති හට්ඨො මහාතලං;
ආරුය්හ රත්තිං භුඤ්ජිත්වා, සයිතො ඉති චින්තයි.

4.

පටුන

‘‘දමිළෙ මද්දමානෙන, ලොකො’යං පීළිතො මයා;
න සක්කා බලිමුද්ධත්තුං, තං වජ්ජිය බලිං අහං.

5.
කාරයන්තො මහාථූපං, කතං ධම්මෙන ඉට්ඨිකා;
උප්පාදෙස්සාමි ‘‘ඉච්චෙවං, චින්තයන්තස්ස චින්තිතං.

6.
ඡත්තම්හි දෙවතාජානී, තතො කොලාහලං අහු;
දෙවෙසු ඤත්වා තං සක්කො, විස්සකම්මාන මබ්‍රවි.

7.
‘‘ඉට්ඨකත්තං චෙතියස්ස, රාජා චින්තෙසි ගාමණී;
ගන්ත්වා පුරා යොජනම්හි, ගම්භීර නදී යන්තිකෙ.

8.
මාපෙහි ඉට්ඨිකා තත්තං’, ඉති සක්කෙ න භාසිතො;
විස්සකම්මො ඉධාගම්ම, මාපෙසි තත්ථ ඉට්ඨිකා.

9.
පභාතෙ ලුද්දකො තත්ථ, සුනඛෙහි වනං අගා;
වොධාරූපෙන දස්සෙසි, ලුද්දකං භුම්මදෙවතා.

10.
ලුද්දකො තං’නුබන්ධන්තො, ගන්ත්වා දිස්වාන ඉට්ඨකා;
අන්තරහිතාය ගොධාය, ඉති චිධන්තසි සො තහිං.

11.
‘‘කාරෙතු කාමො කිර නො, මහාථූපං මහීපති;
උපායනමිදං තස්සං’, ඉති ගන්ත්වා නිවෙදයි.

12.
තස්ස තං වචනං සුත්වා, පියං ජනහි තප්පියො;
රාජා කාරෙසි සක්කාරං, මහන්තං තුට්ඨමානසො.

13.
පුරාපුබ්බුත්තරෙ දෙසෙ, යොජනත්තය මත්ථකෙ;
ආචාර විට්ඨිගාමම්හි, සොළසකරීසෙ කලෙ.

14.

සොවණ්ණ බීජානු'ට්ඨිංසු, විවිධානි පමාණතො;
විදත්ථුක්කට්ඨ මාණානි, අඞ්ගුලිමාණා නිහෙට්ඨතො.

15.

සුවණ්ණ පුණ්ණං තං භූමිං, දිස්වා සඞ්ගාමවාසිකා;
සුවණ්ණ පාතිං ආදාය, ගන්ත්වා රඤ්ඤො නිවෙදයුං.

16.

පුරාපාචින පස්සම්හි, සත්ත යොජන මත්ථකෙ;
ගඞ්ගාපාරෙ තම්බපිට්ඨෙ, තම්බලොහං සමුට්ඨහි.

17.

තඞ්ගාමිකා තම්බලොහ-බීජමාදාය පාතියා;
රාජාන මුපසඞ්කම්ම, තමත්ථඤ්ච නිවෙදයුං.

18.

පුබ්බදක්ඛිණදෙසම්හි, පුරතො චතුයොජනෙ;
සුමන වාපි ගාමම්හි, උට්ඨහිංසු මණීබහූ.

19.

උපල කුරුවින්දෙහි, මිස්සකානෙව ගාමිකා;
ආදාය පාතියාඑව, ගන්ත්වා රඤ්ඤො නිවෙදයුං.

20.

පුරතො දක්ඛිණෙ පස්සෙ, අට්ඨයොජනමත්ථකෙ;
අම්බට්ඨ කොලලෙණම්හි, රජතං උපපජ්ජථ.

21.

නගරෙ වාණිජො එකො, ආදාය සකටෙ බහූ;
මලයා සිඞ්ගීවෙරාදිං, ආනෙතුං මලයං ගතො.

22.

ලෙණස්ස අවිදූරම්හි, සකටානිට්ඨ පාපිය;
පතොදාදාරුනිච්ඡන්තො, ආරුළ්හො තං මහීධරං.

23.

චාටිප්පමාණ තං තත්ථ, පක්කභාරෙන නාමි තං;
දිස්වා පන සලට්ඨීඤ්ච, පාසාණට්ඨඤ්ච තං එලං.

24.

වණ්ටෙ තං වාසියා ඡෙත්වා, දස්සාම’ග්ගන්ති චින්තිය;
කාලං ඝොසෙසි සද්ධාය, චත්තාරො’නාසවාගමුං.

25.

හට්ඨො සො තෙ’භිවාදෙත්වා, නිසීදාපිය සාදරො;
වාසියා වණ්ටසාමන්තා, තචං ඡෙත්වා අපස්සයං.

26.

මුඤ්චිත්වා’වාට පුණ්ණං තං, යූසං පත්තෙහී ආදිය;
චත්තාරො යූස පූරෙතෙ, පත්තෙ තෙසමදාසිසො.

27.

තෙ තං ගහෙත්වා පක්කාමුං,
කාලං ඝොසෙසි සො පුන;
අඤ්ඤෙ ඛිණාසවා ථෙරා,
චත්තාරො තත්ථ ආගමුං.

28.

තෙසං පත්තෙ ගහෙත්වා සො, පත්තාමිඤ්ජහි පූරිය;
අදාසි තෙසං පක්කාමුං, තයො එකො නපක්කමි.

29.

රජතං තස්ස දස්සෙතුං, ඔරොහිත්වා තතො හි සො;
නිසජ්ජ ලෙණාසන්නම්හි, තාමිඤ්ජා පරිභුඤ්ජථ.

30.

සෙසාමිඤ්ජා වාණිජො’පි, භුඤ්ජිත්වා යාවදත්ථකං;
භණ්ඩිකාය ගහෙත්වාන, සෙසථෙරපදානුගො.

31.

අඤ්ජසා ඉමිනා ත්වම්පි, ගච්ඡ දානී උපාසක;
ගන්ත්වාන ථෙරං පස්සිත්වා, වෙයාාවච්ච මහාසි ච.

32.

ථෙරො ච ලෙණද්වාරෙන, තස්ස මග්ග අමාපයි;
ථෙරං වන්දිය සො තෙන, ගච්ඡන්තො ලෙණමද්දස.

33.

ලෙණ ද්වාරම්හි ඨත්වාන, පස්සිත්වා රජතම්පි සො;
වාසියා ආහනිත්වාන, රජතන්ති විජානිය.

34.

ගහෙත්වෙකං සජ්ඣුපිණ්ඩං, ගන්ත්වාන සකටන්තිකං;
සකටානි ඨපාපෙත්වා, සජ්ඣුපිණ්ඩං තමාදිය.

35.

ලහුං අනුරාධ පුරං, ආගම්ම වරවාණිජො;
දස්සෙත්වා රජතං රඤ්ඤො, තමත්ථම්පි නිවෙදයි.

36.

පුරතො පච්ඡිමෙ පස්සෙ, පඤ්චයොජන මත්ථකෙ;
උරුවෙලපට්ටනෙ මුත්තා, මහාමලක මත්තියො.

37.

පවාලන්තරිකා සද්ධිං, සමුද්දාථලමොක්කමුං;
කෙවට්ටා තා සමෙක්ඛිත්වා, රාසිං කත්වාන එකතො.

38.

පාතියා ආනයිත්වාන, මුත්තා සහ පවාලකා;
රාජාන මුපසඞ්කම්ම, තමත්ථම්පි නිවෙදයුං.

39.

පුරතො උත්තරෙ පස්සෙ, සත්ත යොජන මත්ථකෙ;
පෙළිවාපික ගාමස්ස, වාපිපක්ඛන්තකන්දරෙ.

40.

ජායිංසු වාලුකාපිට්ඨෙ, චත්තාරො උත්තමා මණී;
නීසද පොතප්පමාණා, උම්මාපුප්ඵනිභාසුභා.

41.

තෙ දිස්වා සුනඛො ලුද්දො, අගන්ත්වා රාජසන්තිකං;
‘‘එවරූපා මණීදිට්ඨෝ, මයා’’ඉති නිවෙදයි.

42.

ඉට්ඨකාදීනි එතානි මහාපුඤ්ඤො මහාමති;
මහාථූපත්ථමුප්පන්නා-න’ස්සොසි තදහෙව සො.

43.

යථානුරූපං සක්කාරං, තෙසං කත්වා සුමානතො;
එතෙ වා රක්ඛකෙ කත්වා, සබ්බානි ආහරාපයි.

44.

බෙදම්පි කායජමසය්හමචින්තයිත්වා,
පුඤ්ඤං පසන්නමනසො පචිත හි එවං;
සාධෙති සාධන සතානි සුබා කරානි,
තස්මා පසන්නමනසො'ව කරෙය්‍ය පුඤ්ඤන්ති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

මහාථූපසාධනලාභො නාම

අට්ඨවීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

එකූනතිංසතිම පරිච්ඡෙද

ථූපාරම්භො

1.

එවං සමත්තෙ සම්භාරෙ, වෙසාඛපුණ්ණමාසියං;
පත්තෙ විසාඛනක්ඛත්තෙ, මහාථූපත්ථමාරභි.

2.

හාරෙත්වාන තහිං ථූපං, ථූපඨානමඛාණයි;
සත්ථහත්ථො මහීපාලො, ථිරීකාතුං මනෙකධා.

3.

යොධෙහි ආහරාපෙත්වා, ගුළපාසාණකෙ තහිං;
කූටෙහි ආහනාපෙත්වා, පාසාණෙ චුණ්ණිතෙ අථ.

4.

චම්මවනද්ධ පාදෙහි, මහාහත්ථීහි මද්දයි;
භූමියා ථිරීභාවත්ථං, අත්ථානත්ථවිචක්ඛණො.

5.

ආකාස ගඞ්ගාපතිත-ට්ඨානෙ සතතතින්තකෙ;
මත්තිකා සුබුමා තත්ථ, සමන්තා තිං සයොජනෙ.

6.

නවනීත මත්තිකා'තෙසා, සුඛුමත්තා පපුච්චති;
ඛීණාසවා සාමණෙරා, මත්තිකා ආහරුං තතො.

7.

මත්තිකා අත්ථරාපෙසි, තත්ථ පාසාණකොට්ටිමෙ;
ඉට්ඨකා අත්ථරාපෙසි, මත්තිකො පරිඉස්සරො.

8.

තස්සො පරිඛරසුධං, කුරුවින්දං තතොපරි;
තස්සො පරිඅයොජාලං, මරුම්බන්තු තතොපරං.

9.

ආහටං සාමණෙරෙහි, හිමවන්තා සුගන්ධකං;
සන්ථරාපෙසි භූමින්දො, ඵළිකන්තු තතොපරි.

10.

සීලායො සන්ථරාපෙසිච්ඡ ඵළිකසන්ථරො පරි;
සබ්බත්ථ මත්තිකාකිච්චෙ, නවනීතච්භයා අහු.

11.

නියාසෙන කපිට්ඨස්ස, සන්නිතෙන රසොදකෙ;
අට්ඨඞ්ගුලං බහලඑතා, ලොහපට්ටං සීලොපරි.

12.

මනොසිලායතිලතෙ-ලසන්නිතාය තතො පරි;
සත්තඞ්ගුලං සජ්ජුපට්ටං, සන්ථරෙසි රථෙසභො.

13.

මහාථූප පතිට්ඨාන-ඨානෙ එවං මහීපති;
කාරෙත්වා පරිකම්මානි, විප්පසන්නෙන චෙතසා.

14.

ආසළ්හී සුක්කපක්ඛස්ස, දිවසම්හි චතුද්දසෙ;
කාරෙත්වා භික්ඛුසඞ්ඝස්ස, සන්නිපාතමිදං වදි.

15.

මහාචෙතිය මත්ථාය, හදන්තාමඞ්ගලිට්ඨකං;
පතිට්ඨාපෙස්සං ස්වෙ එත්ථ, සබ්බො සඞ්ඝො සමෙතුනො.

16.

බුද්ධ පූජා පයොගෙන, මහාජනහීතත්ථිකො;
‘‘මහාජනො’ පොසථිකො, ගන්ධමාලාදිගණ්හිය.

17.

මහාථූප පතිට්ඨාන-ඨානං යාතු සුවෙ’’ඉති;
චෙතිය ඨාන භූසාය, අමච්චෙ ච නියොජයි.

18.

ආණාපිතා නරින්දෙන, මුනිනො පියගාරවා;
අනෙකෙහි පකාරෙහි, තෙ තං ඨානමලඞ්කරුං.

19.

නගරං සකලඤ්චෙව, මග්ගඤ්චෙව ඉධාගතං;
අනෙකෙහි පකාරෙහි, අලඞ්කාරයි භූපති.

20.

පභාතෙ ච චතුද්වාරෙ, නගරස්ස ඨපාපයි;
නහාපිතෙ නහාපකෙ ච, අප්පකෙ ච බහූතථා.

21.

වත්ථානි ගන්ධමාලා ච, අන්නානි මධුරානි ච;
මහාජනත්ථං භූමින්දො, මහාජනහිතෙ රතො.

22.

පටියත්තානි එතානි, සාදියිත්වා යථාරුචි;
පොරාජානපදාචෙව ථූපඨානමුපාගමුං.

23.

සුමණ්ඩිතෙහි නෙකෙහි, ඨානන්තර විධානතො;
ආරක්ඛිතො අමච්චෙහි, යථාඨානං මහීපති.

24.

සුමණ්ඩිතාහි නෙකාහි, දෙවකඤ්ඤූපමාහි ච;
නාටකීහි පරිබ්බුළ්හො, සුමණ්ඩිත පස්සාධිතො.

25.

චත්තාලීස සහස්සෙහි, නරෙහි පරිවාරිතො;
නානා තූරිය සඞ්ඝුට්ඨයො, දෙවරාජ විලාසවා.

26.

මහාථූප පතිට්ඨානං, ඨානාඨාන විචක්ඛණො;
අපරණ්හෙ උපාගඤ්ඡි, නන්දයන්තො මහාජනං.

27.

අට්ඨුත්තරසහස්සං සො, සාටකානිට්ඨපාපිය;
පුටබද්ධානි මජ්ඣම්හි, චතුපස්සෙ තතො පන.

28.

වත්ථානි රාසිංකාරෙසි, අඵනකානි මහීපති;
මධුසප්පි ගුළාදීහි ච, මඞ්ගලත්ථං ඨපාපයි.

29.

නානාදෙසෙහිපා'ගඤ්ඡුං, බහවො භික්ඛවො ඉධ;
ඉධ දීපට්ඨසඞ්ඝස්ස, කා කථාව ඉධාගමෙ.

30.

ථෙරො' සීති සහස්සානි, භික්ඛූ ආදාය ආගමා;
රාජගහස්ස සාමන්තා, ඉන්දගුත්තො මහාගණී.

31.

සහස්සානි'සිපතනා, භික්ඛූනං ද්වාදසා'දිය;
ධම්මසෙනො මහාථෙරො, චෙතියඨානමාගමා.

32.

සට්ඨීභික්ඛුසහස්සානි, ආදාය ඉධමාගමා;
පියදස්සී මහාථෙරො, ජෙතාරාම විහාරතො.

33.

වෙසාලී මහාවනතො, ථෙරොරු බුද්ධරක්ඛිතො;
අට්ඨාරස සහස්සානි, භික්ඛූ ආදාය ආගමා.

34.

කොසම්බී සොසිතාරාමා, ථෙරොරු ධම්මරක්ඛිතො;
තිංසභික්ඛුසහස්සානි, ආදාය ඉධ ආගමා.

35.

ආදායුජ්ජෙනීයං ථෙරො, දක්ඛිණ ගිරිතො යති;
චත්තාරීස සහස්සානි, අගොරු සඞ්ඝරක්ඛිතො.

36.

භික්ඛූනං සතසහස්සං, සට්ඨිසහස්සානි චා’දිය;
පුප්ඵපුරෙ’සොකරාමා, ථෙරො මිත්තිණ්ණ නාමකො.

37.

දුවෙ සතසහස්සානි, සහස්සානි අසීති ච;
භික්ඛූ ගහෙත්වානු’ත්තිණ්ණො, ථෙරො කස්මීරමණ්ඩලා.

38.

චත්තාරීසත සහස්සානි, සහස්සානි ච සට්ඨී ච;
භික්ඛූ පල්ලවභොගම්හා, මහාදෙවො මහාමතී.

39.

යොනනගරා’ලසන්දාසො, යොන මහාධම්මරක්ඛිතො;
ථෙරො තිංස සහස්සානි, භික්ඛූ ආදාය ආගමා.

40.

වඤ්ඣාටවිවත්තනියා, සෙනාසනා තු උත්තරො;
ථෙරො සට්ඨීසහස්සානි, භික්ඛූ ආදාය ආගමා.

41.

චිත්තගුත්තො මහාථෙරො, බොධිමණ්ඩවිහාරතො;
තිංස භික්ඛුසහස්සානි, ආදියිත්වා ඉධාගමා.

42.

චන්දගුත්තො මහාථෙරො, වනවාසපදෙසතො;
ආගාසීති සහස්සානි, ආදියිත්වා යතී ඉධ.

43.

සූරියගුත්තොමහාථෙරො, කෙලාසම්හා විහාරතො;
ඡන්නවුති සහස්සානි, භික්ඛූආදාය ආගමා.

44.

භික්ඛූනං දීපවාසීනං, ආගතානඤ්ච සබ්බසො;
ගණනාය පරිච්ඡෙදො, පොරාණෙහි න භාසිතො.

45.

සමාගතානං සබ්බෙසං, භික්ඛූනං තං සමාගමෙ;
වුත්තා ඛීණාසවායෙව, තෙ ඡන්නවුතිකොටියො.

46.

තෙ මහාචෙතියඨානං, පරිවාරෙත්වා යථාරහං;
මජ්ඣෙ ඨපෙත්වා ඔකාසං, රඤ්ඤො අට්ඨංසු භික්ඛවො.

47.

පවිසිත්වා තහිං රාජා, භික්ඛුසඞ්ඝං තථා ඨිතං;
දිස්වා පසන්නචිත්තෙන, වන්දිත්වා හට්ඨමානසො.

48.

ගන්ධමාලාහි පූජෙත්වා, කත්වාන තිපදක්ඛිණං;
මජ්ඣෙ පුණ්ණඝටඨානං, පවිසිත්වා සමඞ්ගලං.

49.

සුවණ්ණඛීලෙ පටිමුක්කං, පරිබ්භමනදණ්ඩකං;
රාජතෙන කතං සුද්ධං, සුද්ධපීති බලොදයො.

50.

ගාහයිත්වා අමච්චෙන, මණ්ඩිතෙන සුජාතිනා;
අභිමඞ්ගලභූතෙන, භූතභූතිපරායණො.

51.

මහන්තං චෙතියාවට්ටං, කාරෙතුං කතනිච්ඡයො;
භමාපයිතු මාරද්ධො, පරිකම්මිත භූමියං.

52.

සිද්ධත්ථො නාම නාමෙන, මහාථෙරො මහිද්ධිකො;
තථාකරොන්තං රාජානං, දීඝදස්සී නිවාරයි.

53.

‘‘එවං මහන්තං ථූපඤ්ච, අයං රාජා’රභිස්සති;
ථූපෙ අනිට්ඨිතෙයෙව, මරණං අස්ස හෙස්සති.

54.

භවිස්සති මහන්තො ච, ථූපොදුප්පටිසඞ්ඛරො;
ඉති සො නාගතං පස්සං, මහන්තත්තං නිවාරයි.

55.

සඞ්ඝස්ස ච අනුඤ්ඤාය, ථෙරො සම්භාවනාយච;
මහන්තං කත්තුකාමො’පි, ගණ්හිත්වා ථෙරභාසිතං.

56.

ථෙරස්ස උපදෙසෙන, තස්ස රාජා අකාරයි;
මජ්ඣිමං චෙතියාවට්ටං, පතිට්ඨාපෙතුමිට්ඨිකා.

57.

සොවණ්ණරජතෙ චෙව, ඝටෙ මජ්ඣෙඨපාපයි;
අට්ඨට්ඨ අට්ඨීතුස්සාහො, පරිවාරිය තෙ පන.

58.

අට්ඨුත්තරසහස්සඤ්ච, ඨපාපෙසි නවෙ ඝටෙ;
අට්ඨුත්තරෙ අට්ඨුත්තරෙ, වත්ථානං තු සතෙ පන.

59.

ඉට්ඨිකාපවරා අට්ඨ, ඨපාපෙසි විසුං විසුං;
සම්මතෙන අමච්චෙන, භූසිතෙන අනෙකධා.

60.

තතො එකං ගාහයිත්වා, නානාමඞ්ගලසඞ්ඛතෙ;
පුරිත්ථිමදිසාභාගෙ, පඨමං මඞ්ගලිත්ථිකං.

61.

පතිට්ඨාපෙසි සක්කච්චං, මනුඤ්ඤෙ ගන්ධකද්දමෙ;
ජාතිසුමන පුප්ඵෙසු, පූජිතෙසු තහිං පන.

62.

අහොසි පුථවීකම්පො, සෙසා සත්තාපි සත්තහි;
පත්තිට්ඨාපෙස’ මච්චෙහි, මඞ්ගලානි ච කාරයි.

63.

එවං අසාළ්හමාසස්ස, සුක්කපක්ඛෙ’භිසම්මතෙ;
උපොසථෙ පන්නරසෙ, පතිට්ඨාපෙසි ඉට්ඨිකා.

64.

චතුද්දිසං ඨිතෙ තත්ථ, මහාථෙරෙ අනාසවෙ;
වන්දිත්වා පූජයිත්වා ච, සුප්පතිතො කමෙන සො.

65.

පුබ්බුත්තරං දිසං ගන්ත්වා, පියදස්සිං අනාසවං;
වන්දිත්වාන මහාථෙරං, අට්ඨාසි තස්ස සන්තිකෙ.

66.

මඞ්ගලං තත්ථ වඩ්ඪෙන්තො, තස්ස ධම්මමහාසිසො;
ථෙරස්ස දෙසනා තස්ස, ජනස්සා'හොසි සාත්ථිකා.

67.

චත්තාලීසසහස්සානං, ධම්මාභිසමයො අහු;
චත්තාලීසසහස්සානං, සොතාපත්තිඵලං අහු.

68.

සහස්සං සකදාගාමි, අනාගාමි ච තත්තකා;
සහස්සංයෙව අරහන්තො, තත්ථ'හෙසුං ගිහීජනා.

69.

අට්ඨාරසසහස්සානි, භික්ඛූභික්ඛුනියො පන;
චුද්දසෙව සහස්සානි, අරහත්තෙ පතිට්ඨයුං.

70.

එවම්පපසන්නමතිමා රතනත්තයම්හි,
චාගාමිමුත්තමනසාජනතාභි තෙන;
ලොකත්ථසිද්ධි පරමා භවතීති ඤත්වා,
සද්ධාදිනෙකගුණයොග රතිං කරෙය්‍යාති.

සුජනප්පසාදසං වෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ථූපාරම්භො නාම

එකූනතිංසතිමො පරිච්ඡෙදො.

තිංසතිම පරිච්ඡෙද

ධාතුගබ්භරචනො

1.

වන්දිත්වාන මහාරාජා, සබ්බං සඞ්ඝං නිමන්තයි;
''යාවචෙතියනිට්ඨානා, භික්ඛං ගණ්හථ මෙ''ඉති.

2.

සඞ්ඝො තං නාධිවාසෙසි, අනුපුබ්බෙන සො පන;
යාචන්තො යාව සත්තාහං, සත්තාහමධිවාසනං.

3.

අලත්ථො’පඬ්ඪභික්ඛූහි, තෙ ලද්ධා සුමනො’ව සො;
අට්ඨාරසසු ඨානෙසු, ථූපඨානසමන්තතො.

4.

මණ්ඩපෙ කාරයිත්වාන, මහාදානං පවත්තයි;
සත්ථාහං තත්ථ සඞ්ඝස්ස, තතො සඞ්ඝං විස්සජ්ජයි.

5.

තතො භෙරිං චරාපෙත්වා, ඉට්ඨකා වඩ්ඪකී ලහුං;
සන්නිපාතෙසි තෙ ආසුං, පඤ්චමත්තසතානි හි.

6.

කථං කරිස්සසි තෙ’කො, පුච්ඡිතො ආහ භූපති;
‘‘පෙස්සියානං සතං ලද්ධා, පංසූනං සකටං අහං.

7.

ඛෙපයිස්සාමි එක්කා’හං, තං රාජා පටිබාහයි;
තතො උපඩ්ඪුපඩ්ඪඤ්ච, පංසූ ද්වෙ අම්මණානි ච.

8.

ආහංසු රාජා පටිබාහි, චතුරො තෙපි වඩ්ඪකී;
අථෙකො පණ්ඩිතො බ්‍යත්තො, වඩ්ඪකී ආහ භූපතිං.

9.

‘‘උදුක්ඛලෙ කොට්ටයිත්වා, අහං සුප්පෙහි වට්ටිතං;
පිංසාපයිත්වා නිසදෙ, එතං පංසූනමම්මණං.

10.

ඉති වුත්තො අනුඤ්ඤාසි, තිණාදිනෙත්ථනො සියුං;
චෙතියම්හීති භූමින්දො, ඉන්දතුල්‍යපරක්කමො.

11.

‘‘කං සණ්ඨානං චෙතියං තං, කරිස්සසි තුවං ඉති;
පුච්ඡිතං තංඛණංයෙව, විස්සකම්මො තමාවිසි.

12.

සොවණ්ණපාතිං තො යස්ස, පුරාපෙත්වාව වඩ්ඪකී;
පාණිනා වාරිමාදාය, වාරිපිට්ඨියමාහනී.

13.

ඵලික ලොලසදිසං, මහාවුබ්බුළමුට්ඨිහි;
ආහී'දිසං කරිස්සති, තුස්සිත්වාන'ස්ස භූපති.

14.

සහස්සග්ඝං වත්ථයුගං, තථා'ලඞ්කාර පාදුකා;
කහාපනානි ද්වාදස-සහස්සානි ච දාපයි.

15.

''ඉට්ඨකා ආහාරාපෙස්සං, අපීළෙන්තො කථං නරෙ'';
ඉති රාජා විචින්තෙසි, රත්තිංඤත්වාන තං මරූ.

16.

චෙතියස්ස චතුද්ධාරෙ, ආහරිත්වාන ඉට්ඨකා;
රත්තිං රත්තිං ඨපයිංසු, එකෙකාහපහොනකා.

17.

තං සුත්වා සුමනොරාජා, චෙතියෙ කම්මමාරභි;
අමූලමෙත්ථ කම්මඤ්ච, න කාතබ්බන්ති ඤාපයි.

18.

එකෙකස්මිං දුවාරස්මිං, ඨපාපෙසි කහාපණෙ;
සොළසසතසහස්සානි, වත්ථානිසු බහූනි ච.

19.

විවිධඤ්ච අලඞ්කාරං, ඛජ්ජංභොජ්ජං සපානකං;
ගන්ධමාලාගුළාදිච, මුඛවාසකපඤ්චකං.

20.

''යථාරුචිතං ගණ්හන්තු, කම්මං කත්වා යථාරුචිං;
තෙ තථෙව අපෙක්ඛිත්වා, අදංසු රාජකම්මිකා.

21.

ථූපකම්මසහායත්තං, එකො භික්ඛුනිකාමයං;
මත්තිකාපිණ්ඩමාදාය, අත්තනා අභිසඞ්ඛතං.

22.

ගන්ත්වාන චෙතියට්ඨානං, වඤ්චෙත්වා රාජකම්මිකෙ;
අදාසි තං වඩ්ඪකිස්ස, ගණ්හන්තොයෙව ජානිසො.

23.

තස්සා කාරං විදිත්වාන, තත්ථාහොසි කුතූහලං;
කමෙන රාජා සුත්වාන, ආගතො පුච්ඡි වඩ්ඪකිං.

24.

දෙව එකෙන හත්ථෙන, පුප්ඵානා'දාය භික්ඛවො;
එකෙන මත්තිකාපිණ්ඩං, දෙන්ති මය්හං අහං පන.

25.

අයං ආගන්තුකො භික්ඛු, අයං නෙවාසිකො ඉති;
ජානාමිනෙවා'ති වචො, සුත්වා රාජාසමප්පයි.

26.

එකොබලත්ථං දස්සෙතුං, මත්තිකා දායකං යතිං;
සො බලතස්ස දස්සෙසි, සො තං රඤ්ඤො නිවෙදයි.

27.

ජාතිමකුලකුම්භෙසො, මහාබොධඞ්ගණෙ තයො;
ඨපාපෙත්වා බලත්ථෙන, රාජා දාපෙසි භික්ඛුනො.

28.

අජානිත්වා පූජයිත්වා, ඨිතස්සෙ'තස්ස භික්ඛුනො;
බලත්ථො තං නිවෙදෙසි, තදා තං ජානි සො යති.

29.

කෙලිවාතෙ ජනපදෙ, පියඞ්ගල්ලනිවාසිකො;
ථෙරො චෙතියකම්මස්මිං, සහායත්තං නිකාමයං.

30.

තස්සිත්ථිකාවඩ්ඪකිස්ස, ඤාතකො ඉධ ආගතො;
තස්සිට්ඨිකා සමත්තෙන, ඤාතො කත්වාන ඉට්ඨකං.

31.

කම්මියෙවඩ්ඪයිත්වාන, වඩ්ඪකිස්ස අදාසිතං;
සො තං තත්ථ නියොජෙසි, කොලාහලමහොසි ච.

32.

රාජා සුත්වාච' තං ආහ, ''ඤාතුං සක්කා තමිට්ඨිකං'';
ජානන්තොපි න සක්කාති, රාජානං ආහ වඩ්ඪකී.

පටුන

33.

''ජානාසි තං ත්වං ථෙරංති'',
වුත්තො ආමා''ති භාසිතො;
තං ඤාපනත්ථං අප්පෙසි,
බලත්ථං තස්ස භූපති.

34.

බලත්ථො තෙන තං ඤත්වා, රාජානුඤ්ඤායුපාගතො;
කට්ඨහාලපරිවෙණෙ, ථෙරං පස්සිය මන්තිය.

35.

ථෙරස්ස මගමනාහඤ්ච, ගතියානඤ්ච ජානිය;
''තුම්හෙහි සහ ගච්ඡාමි, සකං ගාමං''න්ති භාසිය.

36.

රඤ්ඤො සබ්බං නිවෙදෙසි, රාජා තස්ස අදාපයි;
වත්ථයුගං සහස්සග්ඝං, මහග්ඝං රත්තකම්බලං.

37.

සාමණකෙ පරික්ඛාරෙ, බහුකෙ සක්ඛරම්පි ච;
සුගන්ධ තෙලනාළිඤ්ච, දාපෙත්වා අනුසාසිතං.

38.

ථෙරෙන සහ ගන්ත්වා සො, දිස්සන්තෙ පියගල්ලකෙ;
ථෙරං සීතාය ඡායාය, සොදකාය නිසීදිය.

39.

සක්ඛරපාණකං දත්වා, පාදෙ තෙලෙන මක්ඛිය;
උපාහනානි යොජෙත්වා, පරික්ඛාරෙ උපානයි.

40.

කුලූපගස්ස ථෙරස්ස, ගහිතා මෙ ඉමෙ මයා;
වත්ථයුගංතු පුත්තස්ස, සබ්බෙ තානි දදාමි වො.

41.

ඉති වත්වාන දත්වා තෙ, ගහෙත්වා ගච්ඡතො පන;
වන්දිත්වා රාජවචසා, රඤ්ඤො සන්දෙසමාහ සො.

42.

මහාථූපෙ කයිරමානෙ, භතියාකම්මකාරකා;
අනෙකසඞ්ඛාහි ජනා, පසන්නා සුගතිං ගතා.

43.
චිත්තප්පසාදමත්තෙන, සුගතෙ ගතිඋත්තමා;
ලබ්භතීති විදිත්වාන, ථූපපූජං කරෙ බුධො.

44.
එත්ථෙව භතියා කම්මං, කරිත්වා ඉත්ථියො දුවෙ;
තාවතිංසම්හි නිබ්බත්තා, මහාථූපම්හි නිට්ඨිතෙ.

45.
ආවජ්ජිත්වා පුබ්බකම්මං, දිට්ඨකම්මඵලා උභො;
ගන්ධමාලා’දියිත්වාන, ථූපං පූජෙතුමාගතා.

46.
ගන්ධමාලාහි පූජෙත්වා, චෙතියං අභිවන්දිසුං;
තස්මිං ඛණෙ භාතිවඞ්ක-වාසී ථෙරො මහාසිවො.

47.
රත්තිභාගෙ මහාථූපං, වන්දිස්සාමීති ආගතො;
තාදිස්වාන මහාසත්ත-පණ්ණිරුක්ඛම පස්සිතො.

48.
අදස්සයිත්වා අත්තානං, පස්සං සම්පත්තිමබ්භුතං;
ඨත්වා තාසං වන්දනාය, පරියොසානෙ අපුච්ඡිතං.

49.
‘‘භාසතෙ සකලො දීපො,
දෙහොභාසෙන වො ඉධ;
කින්නුකම්මං කරිත්වාන,
දෙවලොකං ඉතො ගතා.

50.
මහාථූපෙ කතං කම්මං, තස්ස ආහංසු දෙවතා;
එවං තථාගතෙ හෙව, පසාදො හි මහප්ඵලො.

51.
පුප්ඵධානත්තයං ථූපෙ, ඉට්ඨිකාහි චිතං චිතං;

සමං පථවියා කත්වා, ඉද්ධිමන්තො'ව සීදයුං.

52.

නව වාරෙ චිතං සබ්බං, එවං ඔසීදයිංසු තෙ;
අථ රාජා භික්ඛුසඞ්ඝ-සන්නිපාත මකාරයි.

53.

තත්ථාසීතිසහස්සානි, සන්නිපාතම්හි භික්ඛවො;
රාජා සඞ්ඝමුපාගම්ම, පූජෙත්වා අභිවන්දිය.

54.

ඉට්ඨකොසිදනෙහෙතුං, පුච්ඡි සඞ්ඝො වියාකරි;
''නො සීදනත්ථං ථූපස්ස, ඉද්ධිමන්තෙහි භික්ඛුහි.

55.

කතං එතං මහාරාජ, න ඉදානි කරිස්සතෙ;
අඤ්ඤථත්තමකත්වා තං, මහාථූපං සමාපය.

56.

තං සුත්වා සුමනො රාජා, ථූපකම්මමකාරයි;
පුප්ඵාධානෙසු දසසු, ඉට්ඨිකා දසකොටියො.

57.

භික්ඛුසඞ්ඝො සාමණෙරෙ, උත්තරං සුමනම්පි ච;
''චෙතිය ධාතුගබ්භත්ථං, පාසාණෙ මෙසවණ්ණකෙ.

58.

ආහරථා''ති යොජෙසි, තෙ ගන්ත්වා උත්තරං කුරුං;
අසීති රතනායාම, විත්ථාරෙ රවිභාසුරෙ.

59.

අට්ඨඞ්ගුලානි බහලෙ, ගණ්ඨිපුප්ඵනිභෙ සුභෙ;
ඡමෙසවණ්ණපාසාණෙ, ආහරිංසු ඛණෙතතො.

60.

පුප්ඵධානස්ස උපරි, මජ්ඣෙ එකං නිපාතිය;
චතුපස්සම්හි චතුරො, මඤ්ජූසං විය යොජිය.

61.

එකං පිධානකත්ථාය, දිසාභාගෙ පුරත්ථිමෙ;
අදස්සනං කරිත්වා තෙ, ඨපයිංසු මහිද්ධිකා.

62.
මජ්ඣම්හි ධාතුගබ්භස්ස, තස්ස රාජා අකාරයි;
රතනමයං බොධිරුක්ඛං, සබ්බාකාරමනොරමං.

63.
අට්ඨාරස රතනිකො, ඛන්ධො සාඛාස්ස පඤ්ච ච;
පවාලමයමූලො සො, ඉන්දනීලෙ පතිට්ඨිතො.

64.
සුසුද්ධරජතක්ඛන්ධො, මණිපත්තෙහි සොභිතො;
හෙමමයපණ්ඩුපත්ත, ඵලො පවාළඅඞ්කුරො.

65.
අට්ඨ මඞ්ගලිකා තස්ස, ඛන්ධෙ පුප්ඵලතාපි ච;
චතුප්පදානං පන්තීධ, හංසපන්ති ච සොභනා.

66.
උද්ධං චාරුවිතානන්තෙ, මුත්තා කිං කිණිජාලකා;
සුවණ්ණ ඝණ්ටාපන්තීධ, දාමානි ච තහිං තහිං.

67.
විතාන චතුකොණම්හි, මුත්තාදාමකලාපකො;
නවසත සහස්සග්ඝො, එකෙ කො අසිලම්බිතො.

68.
රවිචන්දතාර රූපානි, නානාපදුමකානි ච;
රතනෙහි කතානෙව, ධිතානෙ අප්පිතාන'යුං.

69.
අට්ඨුත්තරසහස්සානි, වත්ථානි විවිධානි ච;
මහග්ඝනානාරඞ්ගානි, විතානෙ ලම්බිතාන'යුං.

70.
බොධිං පරික්ඛිපිත්වාන, නානාරතනවෙදිකා;
මහාමලක මුත්තාහි, සන්ථාරෙතු තදන්තරෙ.

71.

නානාරතන පුප්ඵානං, චතුගන්ධූදකස්ස ච;
පුණ්ණා පුණ්ණඝටපන්ති, බොධිමූලෙ කතාන’යුං.

72.

බොධි පාචින පඤ්ඤත්තෙ, පල්ලඞ්කෙකොටිඅග්ඝකෙ;
සොවණ්ණ බුද්ධපටිමං, නිසීදාපෙසි භාසුරං.

73.

සරීරාවයවාතස්සා, පටිමාය යථාරහං;
නානාවණ්ණෙහි රතනෙහි, කතා සුරුචිරා අහුං.

74.

මහාබ්‍රහ්මා ඨිතො තත්ථ, රාජතච්ඡත්ත ධාරකො;
විජයුත්තරසඞ්ඛෙන, සක්කො ච අභිසෙකදො.

75.

වීණාහත්ථො පඤ්චසිඛො, කාළනාගො සනාටිකො;
සහස්සහත්ථො මාරො ච, සහත්ථිසහ කිංකරො.

76.

පාචිනපල්ලඞ්කනිභා, තීසු සෙසදිසාසු ච;
කොටිකොටිධනග්ඝා ච, පල්ලඞ්කා අත්ථතා අහුං.

77.

බොධිං උස්සිසකෙ කත්වා, නානාරතනමණ්ඩිතං;
කොටි ධනග්ඝකංයෙව, පඤ්ඤත්තං සයනං අහු.

78.

සත්තසත්තාහ ඨානෙසු, තත්ථ තත්ථ යථාරහං;
අධිකාරෙ අකාරෙසි, බ්‍රහ්මයාචනමෙව ච.

79.

ධම්මචක්කප්පවත්තඤ්ච, යසපබ්බජනම්පි ච;
භද්දවග්ගිය පබ්බජ්ජං, ජටිලානං දමනම්පි ච.

80.

බිම්බිසාරාගමඤ්චාපි, රාජගෙහප්පවෙසනං;
වෙළුවනස්සගහනං, අසීතිසාවකෙ තථා.

81.

කපිල වත්ථුගමනං, තථා රතන චඞ්කමං;
රාහුලානන්දපබ්බජ්ජං, ගහණං ජෙතවනස්ස ච.

82.

අම්බමූලෙ පාටිහීරං, තාවතිංසම්හි දෙසනං;
දෙවොරොහණපාටිහීරං, ථෙරපඤ්හසමාගමං.

83.

මහාසමය සුත්තන්තං, රාහුලොවාදමෙවච;
මහාමඞ්ගලසුත්තඤ්ච, ධනපාලසමාගමං.

84.

ආළවකඞ්ගුලිමාල, අපලාලදමනම්පි ච;
පාරායනකසමිතිං, ආයුවොස්සජ්ජනං තථා.

85.

සූකරමද්දවග්ගාහං, සිඞ්ගීවණ්ණයුගස්ස ච;
පසන්නොදකපානඤ්ච, පරිනිබ්බාන මෙව ච.

86.

දෙවමනුස්ස පරිදෙවං, ථෙරෙන පාදවන්දනං;
දහනං අග්ගිනිබ්බානං, තත්ථ සක්කාර මෙව ච.

87.

ධාතුවිතඞ්ග දොණෙන, පසාදජනකානි ච;
යෙභුයෙයන අකාරෙසි, ජාතකානි සුජාතිමා.

88.

වෙස්සන්තර ජාතකන්තු, විත්ථාරෙන අකාරයි;
කුසිනාපුරතො යාව, බොධිමන්ති තථෙව ච.

89.

චතුද්දිසං තෙ චත්තාරො, මහාරාජා ඨිතා අහුං;
තෙත්තිංසදෙව පුත්තා ච, බාත්තිංස ච කුමාරියො.

90.

යක්ඛසෙනාපතිඅට්ඨ, වීසති ච තතො පරි;
අඤ්ජලීපග්ගහාදෙවා, පුප්ඵපුණ්ණඝටා තතො.

91.

නච්චකා දෙවතාචෙව, තූරියවාදක දෙවතා;
ආදාසගාහකා දෙවා, පුප්ඵසාඛා ධරා තථා.

92.

පදුමාදිගාහකා දෙවා, අඤ්ඤෙ දෙවා ච නෙකධා;
රතනග්ඝිය පන්ති ච, ධම්මචක්කාන මෙව ච.

93.

ඛග්ගධරාදෙවපන්ති, දෙවාපාතිධරා තථා;
තෙසං සීසෙ පඤ්චහත්ථා, ගන්ධතෙලස්ස පූරිතා.

94.

දුකූලවට්ටිකා පන්ති, සදාපඤ්ජලිතා අහු;
ඵලිකග්ඝියෙ චතුක්කණ්ණෙ, එකෙකො ච මහාමණි.

95.

සුවණ්ණමණි මුත්තානං, රාසියො වජිරස්ස ච;
චතුක්කණ්ණෙසු චත්තාරො, කථා'හෙසුං පභස්සරා.

96.

මෙදවණ්ණකපාසාණා, භිත්තියංයෙව උජ්ජලා;
විජ්ජාතා අප්පිතා ආසුං, ධාතුගබ්භෙවිභූසිතා.

97.

රූපකානෙත්තසබ්බානි, ධාතුගබ්භෙ මනොරමෙ;
ඝනකොට්ටි මහෙමස්ස, කාරාපෙසි මහීපති.

98.

කම්මාධිට්ඨායකො එත්ථ, සබ්බං සංවිදහි ඉමං;
ඉන්දගුත්තො මහාථෙරො, ඡළභිඤ්ඤො මහාමතී.

99.

සබ්බං රාජිද්ධියා එතං, දෙවතානඤ්ච ඉද්ධියා;
ඉද්ධියා අරියානඤ්ච, අසම්බාධං පතිට්ඨිතං.

100.

නිට්ඨන්තං සුගතඤ්ච පූජියතමං ලොකුත්තමං නිත්තමං;
ධාතු තස්ස විචුණ්ණිතං ජනහිතං ආසිංසතා පූජිය;

පුඤ්ඤං තං සමම්ච්ච'චෙච්ච මතිමා සද්ධාගුණාලඞ්කතො;
තිට්ඨන්තං සුගතං විය'ස්ස මුනිනො ධාතු ච සම්බූජයෙ.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ධාතුගබ්භරචනො නාම

තිංසතිමො පරිච්ඡෙදො.

එකතිංසතිම පරිච්ඡෙද

ධාතුනිධානං

1.
ධාතුගබ්භම්හි කම්මානි, නිට්ඨාපෙත්වා අරින්දමො;
සන්නිපාතං කාරයිත්වා, සඞ්ඝස්ස ඉධමබ්‍රවි.

2.
ධාතුගබ්භම්හි කම්මානි, මයා නිට්ඨාපි තානි හි;
සුවෙ ධාතුං නිධෙස්සාමි, භන්තෙ ජානාථ ධාතුයො''.

3.
ඉදං වත්වා මහාරාජා, නගරං පාවිසී තතො;
ධාතු ආහරකං භික්ඛුං, භික්ඛුසඞ්ඝො විචින්තිය.

4.
සොණුත්තරං නාමයතිං, පූජාපරිවෙණවාසි කං;
ධාතාහරණ කම්මම්හි, ඡළභිඤ්ඤං නියොජයි.

5.
චාරිකං චරමානම්හි, නාථෙ ලොකහිතායහි;
නන්දුත්තරො'ති නාමෙන, ගඞ්ගාතීරම්හි මාණවො.

6.
නිමන්තෙත්වා'භිසම්බුද්ධං, සහ සඞ්ඝං අභොජයි;
සත්ථාපයොගපට්ඨානෙ, සසඞ්ඝොනාවමාරුහි.

7.
තත්ථ භද්දජිථෙරො තු, ඡළභිඤ්ඤො මහිද්ධිකො;
ජලපක්ඛලිතට්ඨානං, දිස්වා භික්ඛු ඉදං වදී.

8.

‘‘මහා පනාදභූතෙන, මයා වුත්තො සුවණ්ණයො;
පාසාදො පතිතො එත්ථ, පඤ්චවීසතියොජකො.

9.

තං පාපුණිත්වා ගඞ්ගාය, ජලං පක්ඛිලි තං ඉධ;
භික්ඛූ අසද්දහන්තා තං, සත්ථුනො තං නිවෙදයුං.

10.

සත්ථා’හ ‘‘කඞ්ඛං භික්ඛූනං, විනොදෙහී’’තිසොතතො;
ඤාපෙතුං බ්‍රහ්මලොකෙ’පි, වසවත්තිසමත්ථ තං.

11.

ඉද්ධියා නහමුග්ගන්ත්වා, සත්තතාලසමෙ ඨිතො;
දුස්සථූපං බ්‍රහ්මලොකෙ, ඨපෙත්වා වඩ්ඪිතෙ කරෙ.

12.

ඉධා’නෙත්වා දස්සයිත්වා, ජනස්ස පුන තං තහිං;
ඨපයිත්වා යථාඨානෙ, ඉද්ධියා ගඞ්ගාමාගතො.

13.

පාදඞ්ගුට්ඨෙන පාසාදං, ගහෙත්වා ථූපිකායසො;
උස්සාපෙත්වාන දස්සෙත්වා, ජනස්ස ඛිපි තං තහිං.

14.

නන්දුත්තරො මාණවකො, දිස්වා තං පාටිහාරියං;
පරායත්තමහං ධාතුං, පහූආනයිතුං සියං.

15.

ඉති පත්ථයි තෙනෙතං, සඞ්ඝො සොණුත්තරං යතිං;
තස්මිං කම්මෙ නියොජෙසි, සොළසවස්සිකං අපි.

16.

‘‘ආහරාමි කුතො ධාතුං’’, ඉති සඞ්ඝමපුච්ඡිසො;
කථෙසි සඞ්ඝො ථෙරස්ස, තස්ස තා ධාතුයො ඉති.

17.

‘‘පරිනිබ්බාන මඤ්චම්හි, නිපන්නො ලොක නායකො;
ධාතූහිපිලොකහි තං, කාතුං දෙවින්ද මබ්‍රුවි.

18.

දෙවින්ද’ට්ඨසු දොණෙසු, මම සාරිරධාතුසු;
එකං දොණං රාමගාමෙ, කොළියෙහි ච සක්කතං.

19.

නාගලොකං තතො නිතං, තතො නාගෙහි සක්කතං;
ලංකාදිපෙ මහාථූපෙ, නිධානාය භවිස්සති.

20.

මහාකස්සපත්ථෙරොපි, දීඝදස්සී මහායති;
ධම්මාසොක නරින්දෙන, ධාතුවිත්ථාරකාරකො.

21.

රාජගහස්ස සාමන්තෙ, රඤ්ඤා අජාතසත්තුනා;
කාරාපෙන්තො මහාධාතුං, නිධානං සාධු සඞ්ඛතං.

22.

සත්ත දොණානි ධාතූනං, ආහරිත්වාන කාරයි;
රාමගාමම්හි දොණන්තු, සත්තුචිත්තඤ්ඤුන’ග්ගහි.

23.

මහාධාතුනිධානං තං, ධම්මාසොකොපි භූපති;
පස්සිත්වා අට්ඨමං දොණං, ආණාපෙතුංමකිං අකා.

24.

මහාථූපෙ නිධානත්ථං, විහිතං තං ජිනෙනි’ති;
ධම්මාසොකං නිවාරෙසුං, තත්ථ ඛිණාසවායති.

25.

රාමගාමම්හි ථූපොතු, ගඞ්ගාතීරෙ කතො තතො;
භිජ්ජිගඞ්ගාය ඔඝෙන, සොතු ධාතු කරණ්ඩකො.

26.

සමුද්දං පවිසිත්වාන, ද්විධා භින්නෙ ජලෙ තහිං;
නානාරතනපිට්ඨම්හි, අට්ඨාරස්මිං සමාකුලො.

27.

නාගා දිස්වා කරණ්ඩං තං, කාළනාගස්ස රාජිනො;
මඤ්ජෙරිකනාගභවනං, උපගම්ම නිවෙදයුං.

28.

දසකොටිසහස්සෙහි, ගන්ත්වා නාගෙහි සො තහිං;
ධාතූ තා අභිපූජෙන්තො, නෙත්වාන භවනං සකං.

29.

සබ්බරතනමයං ථූපං, තස්සොපරිඝරං තථා;
මාපෙත්වා සහ නාගෙහි, සදා පූජෙසි සාදරො.

30.

ආරක්ඛාමහතී තත්ථ, ගන්ත්වා ධාතුඉධානය;
සුවෙ ධාතුනිධානඤ්හි, භූමිපාලො කරිස්සති’’.

31.

ඉච්චෙවං සඞ්ඝවචනං, සුත්වා සාධූති සො පන;
පත්තබ්බකාලං පෙක්ඛන්තො, පරිවෙණෙ මගාසකං.

32.

භවිස්සති සුවෙ ධාතු, නිධානන්ති මහීපති;
චාරෙසි නගරෙ භෙරිං, සබ්බ කිච්චං විධාය තං.

33.

නගරං සකලඤ්චෙව, ඉධාගාමිඤ්ච අඤ්ජසං;
අලඞ්කාරයි සක්කච්චං, නගරෙ ච විභූසයි.

34.

සක්කො දෙවානමින්දො ච, ලංකාදීපමසෙසකං;
ආමන්තෙත්වා විස්සකම්මං, අලඞ්කාරයිනෙකධා.

35.

නගරස්ස චතුද්වාරෙ, වත්තභත්තංහි නෙකධා;
මහාජනොපභොගත්ථං, ඨපාපෙසි නරාධිපො.

36.

උපොසථෙ පන්නරසෙ, අපරන්හෙ සුමානසො;
පණ්ඩිතො රාජකිච්චෙසු, සබ්බාලඞ්කාර මණ්ඩිතො.

37.

සබ්බාහි නාටකත්ථීහි, යොධෙහි සායුධෙහි ච;
මහතා ච බලොඝෙන, හත්ථීවා ජිරථෙහි ච.

38.

නානාවිධවිභූසෙහි, සබ්බතො පරිවාරිතො;
ආරුය්හ සුරථං අට්ඨා, සුසෙත ච සුසින්ධවං.

39.

භූසිතං කණ්ඩුලං හත්ථිං, කාරෙත්වා පුරතොසුභං;
සුවණ්ණචඞ්ගොටධරො, සොතච්ඡත්තස්ස හෙට්ඨාතො.

40.

අට්ඨුත්තර සහස්සානි, නාගරනාරියො සුභා;
සුපුණ්ණඝටභූසායො, තං රථ්ඨං පරිවාරයුං.

41.

නානාපුප්ඵසමුග්ගානි, තථෙව දණ්ඩදීපිකා;
තත්තකා තත්තකා එව, ධාරයිත්වාන ඉත්ථියො.

42.

අට්ඨුත්තර සහස්සානි, දාරකා සමලඞ්කතා;
ගහෙත්වා පරිවාරෙසුං, නානාවණ්ණධජෙ සුභෙ.

43.

නානාතූරියඝොසෙහි, අනෙකෙහි තහිං තහිං;
හත්ථසරථසද්දෙහි, භිජ්ජන්තෙ විය භූතලෙ.

44.

යන්තො මහාමෙඝවනං, සිරියා සො මහායසො;
යන්තෙ’ව නන්දනවනං, දෙවරාජා අසොභථ.

45.

රඤ්ඤො නිග්ගමනාරම්භෙ, මහාතූරිය රවංපුරෙ;
පරිවෙණෙ නිසින්නො’ව, සුත්වා සොණුත්තරො යති.

46.

නිමුජ්ජිත්වා පුථුවියා, ගන්ත්වාන නාගමන්දිරං;
නාගරාජස්ස පුරතො, තත්ථ පාතුරහුලහුං.

47.

වුට්ඨායාය අභිවාදෙත්වා, පල්ලඞ්කෙ තං නිවෙසිල;
සක්කරිත්වාන නාගින්දො, පුච්ඡි ආගත දෙසකං.

48.

තස්මිං වුත්තෙ අථොපුච්ඡි, ථෙරාගමනකාරණං;
පත්වා’ධිකාරං සබ්බං සො, සඞ්ඝ සන්දෙස මබ්‍රවි.

49.

මහාථූපෙ නිධානත්ථං, බුද්ධෙන විහිතා ඉධ;
තව හත්ථගතා ධාතු, දෙහිතා කිර මෙ තුවං.

50.

තං සුත්වා නාගරාජාසො, අතීව දොමනස්සි තො;
‘‘පහූ අයඤ්හි සමණො, බලක්කාරෙන ගණ්හිතුං.

51.

තස්මා අඤ්ඤත්ථ නෙතබ්බා, ධාතුයො’’ඉති චින්තිය;
තත්ථ ඨිතං භාගිනෙය්‍යං, ආකාරෙන නිවෙදයි.

52.

නාමෙන වාසුලදත්තො, ජානිත්වා තස්ස ඉඞ්ගිතං;
ගන්ත්වා තං චෙතියඝරං, ගිලිත්වාන කරණ්ඩකං.

53.

සිනෙරුපාදං ගන්ත්වාන, කුණ්ඩලාවට්ටකොසයි;
තියොජනසතං දීඝො, භොගොයොජනවට්ටවා.

54.

අනෙකානි සහස්සානි, මාපෙත්වාන ඵණානි ච;
ධූපායති පජ්ජලති, සයිත්වා සො මහිද්ධිකො.

55.

අනෙකානි සහස්සානි, අත්තනා සදිසෙ අහි;
මාපයිත්වා සයාපෙසි, සමන්තා පරිවාරිතෙ.

56.

බහූ දෙවා ච නාගා ච, ඔසරිංසු තහිං තදා;
‘‘යුද්ධං උභින්නං නාගානං, පස්සිස්සාම මයං’’ඉති.

57.

මාතුලො භාගිනෙය්‍යෙන, හටාතා ධාතුයො ඉති;
ඤත්වා’නහ ථෙරං තං, ධාතුනත්ථී මෙ සන්තිකෙ ඉති.

58.

ආදිතොප්පභුතිථෙරො, තාසං ධාතූනමාගමං;
වත්වාන නාගරාජං තං, ‘‘දෙහි ධාතූ’’ති අබ්‍රුවි.

59.

අඤ්ඤථා සඤ්ඤාපෙතුං තං, ථෙරං සො උරගාධිපො;
ආදාය චෙතිය ඝරං, ගන්ත්වා තං තස්ස වණ්ණයි.

60.

අනෙකධා අනෙකෙහි, රතනෙහි සුසඞ්ඛතං;
චෙතියං චෙතියඝරං, පස්ස භික්ඛු සුනිම්මිතං.

61.

ලංකාදීපම්හි සකලෙ, සබ්බානි රතනානිපි;
සොපානන්තෙ පාටිකම්පි, නාග්ඝන්ත’ඤ්ඤෙසු කා කථා.

62.

මහාසක්කාරඨානම්හා, අප්පසක්කාරඨාන කං;
ධාතූනං නයනං නාම, නයුත්තං භික්ඛුවො ඉදං.

63.

‘‘සච්චාභිසමයො නාම, තුම්හාකං හීන විජ්ජති;
සච්චාභිසමයඨානං, නෙතුං යුත්තඤ්හි ධාතුයො’’.

64.

‘‘සංසාර දුක්ඛ මොක්ඛාය, උප්පජ්ජන්ති තථාගතා;
බුද්ධස්සායමධිප්පායො, තෙනනෙස්සාම ධාතුයො.

65.

ධාතුනිධානං අජ්ජෙ’ව, සො හි රාජා කරිස්සති;
තස්මා පපඤ්චමකරිත්වා, ලහුං මෙ දෙහි ධාතුයො’’.

66.

නාගොආහසචෙ භන්තෙ, තුවං පස්සසි ධාතුයො;
ගහෙත්වා යාහි තං ථෙරො, තික්ඛත්තුං තං භණාපිය.

67.

සුඛුමං කරං මාපයිත්වා, ථෙරො තත්‍රයීතො’වසො;
භාගිනෙය්‍යස්ස වදනෙ, හත්ථං පක්ඛිප්ප තාවදෙ.

68.

ධාතුකරණ්ඩං ආදාය, ‘‘තිට්ඨ නාගා’’ති භාසිය;
නිමුජ්ජිත්වා පඨවියං, පරිවෙණම්හි උට්ඨහි.

69.

නාගරාජා ගතො භික්ඛු, අම්හෙහි වඤ්චිතො’’ඉති;
ධාතු ආනයනත්ථාය, භාගිනෙය්‍යස්ස පාහිණි.

70.

භාගිනෙය්‍යො’ථ කුච්ඡිම්හි, අපස්සිත්වා කරණ්ඩකං;
පරිදෙවමානො ආගන්ත්වා, මාතුලස්ස නිවෙදයි.

71.

තදා සො නාගරාජාපි, ‘‘වඤ්චිතම්හ මයං’’ඉති;
පරිදෙවි නාගා සබ්බෙපි, පරිදෙවිංසු පීළිතා.

72.

භික්ඛු නාගස්ස විජයෙ, තුට්ඨා දෙවා සමාගතා;
ධාතුයො පූජයන්තාතා, තෙනෙව සහ ආගමුං.

73.

පරිදෙවමානා ආගන්ත්වා, නාගා සඞ්ඝස්ස සන්තිකෙ;
බහුධා පරිදෙවිංසු, ධාතාහරණ දුක්ඛිතා.

74.

තෙසං සඞ්ඝො’නුකම්පාය, ථොකං ධාතුමදාපයි;
තෙ තෙන තුට්ඨා ගන්ත්වාන, පූජා භණ්ඩානි ආහරුං.

75.

සක්කො රතනපල්ලඞ්කං, සොණ්ණචඞ්කොටමෙව ච;
ආදාය සහ දෙවෙහි, තං ඨානං සමුපාගතො.

76.

ථෙරස්ස උග්ගතඨානෙ, කාරිතෙ විස්සකම්මුනා;
පතිට්ඨපෙත්වා පල්ලඞ්කං, සුභෙ රතනමණ්ඩපෙ.

77.

මාතුකරණ්ඩමාදාය, තස්ස ථෙරස්ස හත්ථතො;
චඞ්කොටකෙ ඨපෙත්වාන, පල්ලඞ්කෙ පවරෙඨපි.

78.

බ්‍රහ්මා ඡත්තමධාරෙසි, සන්තුස්සිතො වාළබීජනිං;
මණිතාලවණ්ටං සුයාමො, සක්කො සඞ්ඛං තුසොදකං.

79.

චත්තාරො තු මහාරාජා, අට්ඨංසු ඛග්ගපාණිනො;
සමුග්ගහත්ථා තෙත්තිංස, දෙවපුත්තා මහිද්ධිකා.

80.

පාරිච්ඡත්තක පුප්ඵෙහි, පූජයන්තා තහිංඨිතා;
කුමාරියොතු ද්වත්තිංස, දණ්ඩදීපධරා ඨිතා.

81.

පලාපෙත්වා දුට්ඨයක්ඛෙ, යක්ඛසෙනාපති පන;
අට්ඨවීසති අට්ඨංසු, ආරක්ඛං කුරුමානකා.

82.

වීණං වාදයමානො’ව, අට්ඨා පඤ්චසිඛො තහිං;
රඞ්ගභූමිං මාපයිත්වා, තිම්පරුතුරිය සොසවා.

83.

අනෙකදෙවපුත්තා ච, සාධුගීතප්පයොජකා;
මහාකාළො නාගරාජා, ථුයමානො අනෙකධා.

84.

දිබ්බතූරියානි වජ්ජන්ති, දිබ්බසංගීති වත්තති;
දිබ්බගන්ධාදිවස්සානි, වස්සපෙන්ති ච දෙවතා.

85.

සො ඉන්දගුත්තථෙරොතු, මාරස්ස පටිබාහනං;
චක්කවාළසමං කත්වා, ලොහච්ඡත්තමමාපයි.

86.

මාතූනං පුරතො චෙව, තත්ථ තත්ථ ච පඤ්චසු;
ඨානෙසු ගණසජ්ඣායං, කරිංස්ව ඛිලහික්ඛවො.

87.

තත්ථා’ගමා මහාරාජා, පහට්ඨො දුට්ඨගාමණි;
සීසෙනා’දාය ආනීතෙ, චඞ්කොටම්හි සුවණ්ණයෙ.

88.

ඨපෙත්වා ධාතු චඞ්කොටං, පතිට්ඨාපිය ආසනෙ;
ධාතුං පූජීය වන්දිත්වා, ඨිතො පඤ්චලීකො තහිං.

89.

දිබ්බච්ඡත්තාදිකානෙත්ථ, දිබ්බගන්ධාදිකානි ච;
පස්සිත්වා දිබ්බතූරියාදි-සද්දෙ සුත්වා ච ඛත්තියො.

90.

අපස්සිත්වා බ්‍රහ්මදෙවො, තුට්ඨො අච්ඡරියබ්භුතො;
ධාතුඡත්තෙන පූජෙසි, ලංකාරජ්ජෙ’භිසිඤ්චි ච.

91.

‘‘දිබ්බච්ඡත්තං මානුසඤ්ච, විමුත්තිච්ඡත්තමෙව ච;
ඉති තිච්ඡිත්තධාරිස්ස, ලොකනාථස්ස සත්ථුනො.

92.

තික්ඛත්තුමෙව මෙ රජ්ජං, දම්මී’ති හට්ඨමානසො;
තික්ඛත්තුමෙව ධාතූනං, ලංකාරජ්ජමදාසිසො.

93.

පූජයන්තො ධාතුයොතා, දෙවෙහි මානුසෙහි ච;
සහ චඞ්කොටකෙහෙව, සීසෙනාදාය ඛත්තියො.

94.

භික්ඛුසඞ්ඝ පරිබ්‍යුළ්හො, කත්වා ථූපං පදක්ඛිණං;
පාචිනතො ආහරිත්වා, ධාතුගබ්භම්හි ඔතරි.

95.

අරහන්තො ඡන්නවුති-කොටියො ථූපමුත්තමං;
සමන්තා පරිවාරෙත්වා, අට්ඨංසු කතපඤ්ජලී.

96.

ඔතරිත්වා ධාතුගබ්භං, මහග්සෙ සයනෙසුභෙ;
ඨපෙස්සාමීති චින්තෙන්තෙ, පීතිපුණ්ණනරිස්සරෙ.

97.

සධාතු ධාතුචඞ්කොටො, උග්ගන්ත්වා තස්ස සීසතො;
සත්තතාලප්පමාණම්හි, ආකාසම්හි ඨිතො තතො.

98.

සයං කරණ්ඩො විවරි, උග්ගන්ත්වා ධාතුයො තතො;
බුද්ධවෙසං ගහෙත්වාන, ලක්ඛණබ්‍යඤ්ජනුජ්ජලං.

99.

ගණ්ඩම්බමූලෙ බුද්ධො’ව, යමකං පාටිහාරියං;
අකංසු ධරමානෙන, සුගතෙන අධිට්ඨිතං.

100.

තං පාටිහාරියං දිස්වා, පසන්නෙකග්ගමානසා;
දෙවාමනුස්සා අරහත්තං, පත්තා ද්වාදස කොටියො.

101.

සෙසා ඵලත්තයං පත්තා, අතීතා ගණනාපථං;
හිත්වා’ථ බුද්ධවෙසං තා, කරණ්ඩම්හි පතිට්ඨයුං.

102.

තතො ඔරුය්හ වඩ්ඪකොට්ඨො, රඤ්ඤො සීසෙ පතිට්ඨහි;
සහින්දගුත්තථෙරෙන, නාටකීහි ච සො පන.

103.

ධාතුගබ්භංපරිහරං, පත්වාන සයනං සුභං;
වඩ්ඪකොට්ඨං රතනපල්ලඞ්කෙ, ඨපයිත්වා ජුතින්ධරො.

104.

ධොවිත්වාන පුනොහත්ථෙ, ගන්ධවාසිත වාරිනා;
චතුජ්ජාතියගන්ධෙන, උබ්බතෙත්වා සගාරවො.

105.

කරණ්ඩං විවරිත්වාන, තාගහෙත්වාන ධාතුයො;
ඉති චින්තයි භූමින්දො, මහාජනහිතත්ථිකො.

106.

අනාකුලං කෙහිචිපි, යදි හෙස්සන්ති ධාතුයො;
ජනස්ස සරණං හුත්වා, යදි ඨස්සන්ති ධාතුයො.

107.

සත්ථුනිපන්නාකාරෙන, පරිනිබ්බානමඤ්චකෙ;
නිපජ්ජන්තු සුපඤ්ඤත්තෙ, සයනම්හි මහාරහෙ.

108.

ඉති චින්තිය සො ධාතූ, ඨපෙසි සයනුත්තමෙ;
තදා කාරා ධාතුයො ච, සහිංසු සයනුත්තමෙ.

109.

ආසළ්හිසුක්කපක්ඛස්ස, පන්නරසඋපොසථෙ;
උත්තරාසළ්හනක්ඛත්තෙ, එවං ධාතුපතිට්ඨිතා.

110.

සහ ධාතුපතිට්ඨානා, අකම්පිත්ථ මහාමහී;
පාටිහීරානිනෙකානි, පවත්තිංසු අනෙකධා.

111.

රාජා පසන්නොධාතුතා, සෙතච්ඡත්තෙන පූජයි;
ලංකාය රජ්ජං සකලං, සත්තාහානි අදාසි ච.

112.

කායෙ ච සබ්බාලඞ්කාරං, ධාතුගබ්භම්හි පූජයි;
තථානාටකියො'මච්ඡා, පරිසා දෙවතාපි ච.

113.

වත්ථගුළසතාදීනි, දත්වා සඞ්ඝස්ස භූපති;
භික්ඛූහි ගණසජ්ඣායං, කාරෙත්වා'ඛිලරත්තියං.

114.

පුනාහනි පුරෙභෙරිං, චාරෙසි ''සකලා ජනා;
වින්දන්තු ධාතුසත්තාහං, ඉමං''ති ජනතාහිතො.

115.

ඉන්දගුත්තො මහාථෙරො, අධිට්ඨාසි මහිද්ධිකො;
''ධාතු වන්දිතුකාමායෙ, ලංකාදීපම්හි මානුසා.

116.

තඞ්ඛණංයෙව ආගන්ත්වා, වන්දිත්වා ධාතුයො ඉධ;
යථා සකං ඝරං යන්තු'', තං යථාධිට්ඨිතං අහු.

117.

සො මහාභික්ඛුසඞ්ඝස්ස, මහාරාජා මහායසො;
මහාදානං පවත්තෙත්වා, තං සත්තාහං නිරන්තරං.

118.

ආචික්ඛිධාතුගබ්භම්හි, කිච්චං නියාපිතං මයා;
ධාතුගබ්භපිධානංතු, සඞ්ඝො ජානිතුමරහති.

119.

සඞ්ඝො තෙ ද්වෙ සාමණෙරෙ, තස්මිං කම්මෙ නියොජයි;
පිදහිංසු ධාතුගබ්භං, පාසාණෙනා'හටෙන තෙ.

120.

''මාලෙත්ථ මා මිලායන්තු, ගන්ධාසුස්සන්තුමා ඉමෙ;
මා නිබ්බායන්තු දීපාච, මා කිඤ්චාපි විචජ්ජතු.

121.

මෙදවණ්ණ ඡ පාසාණා, සන්ධියන්තුනිරන්තරා'';
ඉති ඛීණාසවා එත්ථ, සබ්බමෙතං අධිට්ඨයුං.

122.

ආණාපෙසි මහාරාජා, ''යථාසත්තිං මහාජනො;
ධාතුනිධානකානෙ'ත්ථ, කරොතූ''ති හිතත්ථිකො.

123.

මහාධාතුනිධානස්ස, පිට්ඨීම්හි ච මහාජනො;
අකා සහස්ස ධාතුනං, නිධානානි යථාබලං.

124.

පිදහාපියතං සබ්බං, රාජාථූපං සමාපයි;
චතුරස්ස ච යඤ්චෙත්ථ, චෙතියම්හි සමාපයි.

125.

පුඤ්ඤානි එවමමලානි සයඤ්චසන්තො,
කුබ්බන්ති සබ්බවිභවුත්තමපත්ති හෙතු;
කාරෙන්ති චාපිහි'ඛිලා පරිසුද්ධචිත්තා,
නානාවිසෙසජනතා පරිවාරහෙතූ''ති.

සුජනප්පසාද සංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ධාතුනිධානං නාම

එකතිංසතිමො පරිච්ඡෙදො.

ද්වත්තිංසතිම පරිච්ඡෙද

තුසිතපුරගමනං

1.

අනිට්ඨිතෙ ඡත්තකම්මෙ, සුධාකම්මෙ ච චෙතියෙ;
මාරණන්තිකරොගෙන, රාජා ආසි ගිලානකො.

2.

තිස්සං පක්කොසයිත්වා සො, කනිට්ඨං දීඝවාපිතො;
''ථූපෙ අනිට්ඨිතං කම්මං, නිට්ඨාපෙහීති අබ්‍රවි.

3.

භාතුනො දුබ්බලත්තාසො, තුන්නවායෙහි කාරිය;
කඤ්චුකං සුද්ධවත්ථෙහි, තෙන ඡාදිය චෙතියං.

4.

චිත්තකාරෙහි කාරෙසි, වෙදිකං තත්ථ සාධුකං;
පන්තිපුණ්ණඝටානඤ්ච, පඤ්චඞ්ගුලකපන්තිකං.

5.

ඡත්තාකාරෙහි කාරෙසි, ඡත්තං වෙළුමයං තථා;
ඛරපත්තමයෙ චන්ද-සූරියෙ මුද්ධවෙදියං.

6.

ලාඛාකුඞ්කුමකෙහෙ'තං, චිත්තයිත්වා සුචිත්තිතං;
රඤ්ඤො නිවෙදයි''ථූපෙ, කත්තබ්බං නිට්ඨිතං''ඉති.

7.

සිවිකාය නිපජ්ජිත්වා, ඉධාගන්ත්වා මහීපති;
පදක්ඛිණං කරිත්වාන, සිවිකායෙ'ව චෙතියං.

8.

වන්දිත්වා දක්ඛිණද්වාරෙ, සයනෙ භූමිසන්ථතෙ;
සයිත්වා දක්ඛිණපස්සෙන, සො මහාථූප මුත්තමං.

9.

සයිත්වා වාමපස්සෙස, ලොහපාසාද මුත්තමං;
පස්සන්තො සුමනො ආසි, භික්ඛුසඞ්ඝපුරෙක්ඛතො.

10.

ගිලානපුච්ඡනත්ථාය, ආගතාහි තතො තතො;
ඡන්නවුතිකොටියො භික්ඛූ, තස්මිං ආසුං සමාගමෙ.

11.

ගණසජ්ඣායමකරුං, වග්ගබන්ධෙන භික්ඛවො;
ථෙරපුත්තාභයං ථෙරං, තත්ථා'දිස්වා මහීපති.

12.

අට්ඨවීස මහායුද්ධං, යුජ්ඣන්තො අපරාජයං;
යො සො න පච්චුදාවත්තො, මහායොධො වසී මම.

13.

මච්චුයුද්ධම්හි සම්පත්තෙ, දිස්වා මඤ්ඤෙ පරාජයං;
ඉදානි සො මං නො පෙති, ථෙරො ථෙරපුත්තභයො.

14.

ඉති චින්තයි සොථෙරො, ඡානිත්වා තස්ස චින්තිතං;
කරින්දනදියා සීසෙ, වසං පඤ්ජලිපබ්බතෙ.

15.

පඤ්චඛීණාසවසත-පරිවාරෙන ඉද්ධියා;
නභසාගම්ම රාජානං, අට්ඨාසි පරිවාරිය.

16.

රාජා දිස්වා පසන්නො තං, පුරතො ච නිසීදිය;
තුම්හෙ දසමහායොධෙ, ගණ්හිත්වාන පුරෙ අහං.

17.

යුජ්ඣිං ඉදානි එකො'ව, මච්චුනා යුද්ධමාරභිං;
මච්චුසත්තුං පරාජෙතුං, න සක්කොමී''ති ආහ ච.

18.

ආහ ථෙරො ''මහාරාජ-මා භායි මනුජාධිප;
කිලෙසසත්තුං අජිත්වා, අජෙය්‍යො මච්චුසත්තුකො.

19.

සබ්බම්පි සඞ්ඛාරගතං, අවස්සංයෙව භිජ්ජති;
''අනිච්චා සබ්බසඞ්ඛාරා'', ඉති වුත්තංහි සත්ථුනා.

20.

ලජ්ජා සාරජ්ජරහිතා, බුද්ධෙපෙ'ති අනිච්චතා;
තස්මා අනිච්චා සඞ්ඛාරා, දුක්ඛා'නත්තාති චින්තය.

21.

දුතියෙ අත්තාභාවෙපි, ධම්මච්ඡන්දො මහාහිතෙ;
උපට්ඨිතෙ දෙවලොකෙ, හිත්වා දිබ්බං සුඛං තුවං.

22.

ඉධාගම්ම බහුං පුඤ්ඤං, අකාසි ච අනෙකධා;
කරණම්පෙකරජ්ජස්ස, සාසනුජ්ජොතනායතෙ.

23.

මහාපුඤ්ඤකතං පුඤ්ඤං, යාවජ්ජදිවසා තයා;
සබ්බංනුස්සරමෙවං තෙ, සුඛං සජ්ජු භවිස්සති.

24.

ථෙරස්සවචනං සුත්වා, රාජා අත්තමනො අහු;
''අවස්සයො මච්චුයුද්ධෙපි, ත්වං මෙ සී''ති අභාසිතං.

25.

තදා ච ආහරාපෙත්වා, පහට්ඨො පුඤ්ඤ පොත්ථකං;
වාචෙතුං ලෙඛකං ආහ, සො තං වාචෙසි පොත්ථකං.

26.

එකූනසතවිහාරා, මහාරාජෙන කාරිතා;
එකූනවීසකොටීහි, විහාරො මරිච වට්ටි ච.

27.

උත්තමො ලොහපාසාදො,
තිංසකොටීහි කාරිතො;
මහාථූපෙ අනග්ඝානි,
කාරිතා චතුවීසති.

28.

මහාථූපම්හි සෙසානි, කාරිතානි සුබුද්ධිනා;
කොටිසහස්සං අග්ඝන්ති, මහාරාජා''ති වාචයි.

29.

‘‘කොට්ඨනාමම්හි මලයෙ, අක්ඛක්ඛායික ඡාතකෙ;
කුණ්ඩලානි මහග්ඝානි, දුවෙ දත්වාන ගණ්හිය.

30.

ඛීණාසවානං පඤ්චන්නං, මහාථෙරාන මුත්තමො;
දින්නො පසන්නචිත්තෙන, කඞ්ගුඅම්බිලපිණ්ඩකො.

31.

චූළඞ්ගනිය යුද්ධම්හි, පරාජිත්වා පලායතා;
කාලං ඝොසාපයිත්වාන, ආගතස්ස විහායසා.

32.

ඛීණාසවස්ස යතිනො, අත්තානමනපෙක්ඛිය;
දින්නං සරකභත්ත’න්ති, වුත්තෙ ආහ මහීපති.

33.

විහාරමහසත්තාහෙ, පාසාදස්ස මහෙතථා;
ථූපාරම්හෙ තු සත්තාහෙ, තථා ධාතුනිධානකෙ.

34.

චාතුද්දිසස්ස උභතො, සඞ්ඝස්ස උභතො මයා;
මහාරහං මහාදානං, අවිසෙසං පවත්තිතං.

35.

මහාවෙසාඛපූජා ච, චතුවීසති කාරයි;
දීපෙ සඞ්ඝස්ස තික්ඛත්තුං, තිචීවරමදාපයි.

36.

සත්තසත්ත දිනානෙව, දීපෙ රජ්ජමහං ඉමං;
පඤ්චක්ඛත්තුං සාසනම්හි, අදාසිං හට්ඨමානසො.

37.

සතතං ද්වාදසට්ඨානෙ, සප්පිනා සුද්ධවට්ටියා;
දීපසහස්සං ජාලෙසිං, පූජෙන්තො සුගතං අහං.

38.

නිච්චං අට්ඨාරසට්ඨානෙ, වජ්ජෙහි විහිතං අහං;
ගිලාන භත්තභෙසජ්ජං, ගිලානානමදාපයිං.

39.
චතුත්තාලීසඨානම්හි, සඞ්ඛතං මධුපායසං;
තත්තකෙස්වෙව ඨානෙසු, තෙලුල්ලොපකමෙව ච.

40.
සතෙ පක්කෙ මහාජාල, පූවෙ ඨානම්හි තත්තකෙ;
තථෙව සහ හත්තෙහි, නිච්ච එමව අදාපයිං.

41.
උපොසථෙසු දිවසෙසු, මාසෙ මාසෙ ච අට්ඨසු;
ලංකාදීපෙ විහාරෙසු, දීප තෙලමදාපයිං.

42.
ධම්මදානං මහන්තන්ති, සුත්වා අමිසදානතො;
ලොහ පාසාදතො හෙට්ඨා, සඞ්ඝමජ්ඣම්හි ආසනෙ.

43.
''ඔසාරෙස්සාමි සඞ්ඝස්ස, මඞ්ගලසුත්ත''මිච්චහං;
නිසින්නො ඔසාරයිතුං, නාසක්ඛිං සඞ්ඝගාරවා.

44.
තතොප්පභුති ලංකාය, විහාරෙසු තහිං තහිං;
ධම්මකථං කථාපෙසිං, සක්කරිත්වාන දෙසකෙ.

45.
ධම්මකථික ස්සෙකස්ස, සප්පිඵාණිතසක්ඛරං;
නාළිං නාළිමදාපෙසිං, දාපෙසිං චතුරඞ්ගුලං.

46.
මුට්ඨීකං යට්ඨීමධුකං, දාපෙසිං සාටකද්වයං;
සබ්බංපිස්සරියෙ දානං, නමෙ හාසෙසි මානසං.

47.
ජීවිතං අනපෙක්ඛිත්වා, දුග්ගතෙන සතා මයා;
දින්න දාන ද්වයංයෙව, තං මෙ හාසෙසි මානසං.

48.
තං සුත්වා අභයො ථෙරො, තං දානද්වයමෙව සො;
රඤ්ඤො චිත්තප්පසාදත්ථං, සං වණ්ණෙසි අනෙකධා.

49.

තෙසු පඤ්චසු ථෙරෙසු, කඞ්ගුඅම්බිලගාහකො;
මලිය දෙව මහාථෙරො, සුමනකූටම්හි පබ්බතෙ.

50.

නවන්නං භික්ඛුසතානං, දත්වා තං පරිභුඤ්ජි සො;
පථවීචාලකො ධම්ම, සුත්තථෙරො තු තං පන.

51.

කල්‍යාණිකවිහාරම්හි, භික්ඛූනං සංවිභාජිය;
දසද්ධස තසඞ්ඛානං, පරිභොග මකාසයං.

52.

තලඞ්ගර වාසිකො ධම්ම, දින්නත්ථෙරො පියඞ්ගුකෙ;
දීපෙ දසසහස්සානං, දත්වාන පරිභුඤ්ජිතං.

53.

මඞ්ගණවාසිකො ඛුද්ද, තිස්සත්ථෙරො මහිද්ධිකො;
කෙලාසෙ සට්ඨිසහස්සානං, දත්වාන පරිභුඤ්ජි තං.

54.

මහාබ්‍යග්ඝො ච ථෙරො තං, උක්කනගරවිහාරකෙ;
දත්වා සතානං සත්තානං, පරිභොගමකාසයං.

55.

සරකභත්තගාහී තු, ථෙරො පියඞ්ගුදීපකෙ;
ද්වාදස භික්ඛුසහස්සානං, දත්වාන පරිභුඤ්ජිතං.

56.

ඉති වත්වා'භයත්ථෙරො, රඤ්ඤො භාසෙසි මානසං;
රාජා චිත්තං පසාදෙත්වා, තං ථෙරං ඉධ මබ්‍රවි.

57.

''චතුවීසතිවස්සානි, සඞ්ඝස්ස උපකාරකො;
අහ මෙවං හොතු කායො'පි, සඞ්ඝස්ස උපකාරකො.

58.

මහාථූප දස්සනඨානෙ, සඞ්ඝස්ස කම්මමාළකෙ;
සරීරං සඞ්ඝදාසස්ස, තුම්හෙ ඣාපෙථ මෙ''ඉති.

59.

කනිට්ඨං ආහ ''භො තිස්ස, මහාථූපෙ අනිට්ඨිතං;
නිට්ඨාපෙහි තුවං සබ්බං, කම්මං සක්කච්ච සාධුකං.

60.

සායං පාතො ච පුප්ඵානි, මහාථූපම්හි පූජය;
තික්ඛත්තුං උපහාරඤ්ච, මහාථූපස්ස කාරය.

61.

පටියාදිතඤ්ච යං වත්තං, මයා සුගත සාසනෙ;
සබ්බං අපරිහාපෙත්වා, තාත වත්තය තං තුවං.

62.

සඞ්ඝස්ස තාත කිච්චෙසු, මා පමජ්ජිත්ථ සබ්බදා'';
ඉතං තං අනුසාසිත්වා, තුණ්හී ආසි මහීපති.

63.

තඞ්ඛණං ගණසජ්ඣායං, භික්ඛුසඞ්ඝො අකාසි ච;
දෙවතා ඡ රථෙ චෙව, ඡහි දෙවෙහි ආනයුං.

64.

යාචුං විසුං විසුං දෙවා, රාජානං තෙ රථෙ ඨිතා;
''අම්හාකං දෙවලොකං ත්වං, එහි රාජමනොරමං''.

65.

රාජා තෙසං වචො සුත්වා, ''යාව ධම්මං සුණොමහං;
අධිවාසෙථ තාවා''ති, හත්ථාකාරෙන වාරයි.

66.

වාරෙති ගණසජ්ඣාය, මීහි මන්ත්වාන භික්ඛවො;
සජ්ඣායං ඨපයුං රාජා, පුච්ඡිතං ඨානකාරණං.

67.

''ආගමෙථා''ති සඤ්ඤාය, දින්නත්තා'ති වදිංසු තෙ;
රාජා ''නෙතං තථා භන්තෙ'', ඉති වත්වාන තං වදි.

68.

තං සුත්වාන ජනා කෙචි, ''භීතො මච්චුභයා අයං;
ලාලප්පතී''ති මඤ්ඤිංසු, තෙසං කඞ්ඛාවිනොදනං.

69.

කාරෙතුං අභයත්ථෙරො, රාජානං එවමාහ සො;
‘‘ජානාපෙතුං කථං සක්කා, ආනීතා තෙ රථා’’ඉති.

70.

පුප්ඵදානං ඛිපාපෙසි, රාජ නභසි පණ්ඩිතො;
තානි ලග්ගානි ලම්බිංසු, රථීසාසු විසුං විසුං.

71.

ආකාසෙ ලම්බමානානි, තානි දිස්වා මහාජනො;
කඞ්ඛං පටිවිනොදෙසි, රාජා ථෙරමභාසිතං.

72.

‘‘කතමො දෙවලොකො හි,
රම්මො භන්තෙ’’ති සො බ්‍රුවි;
‘‘තුසිතානං පුරං රාජ,
රම්මං’’ඉති සතං මතං.

73.

බුද්ධභාවාය සමයං, ඔලොකෙන්තො මහාදයො;
මෙත්තෙය්‍යො බොධිසත්තො හි, වසතෙ තුසිතෙ පුරෙ.

74.

ථෙරස්ස වචනං සුත්වා, මහාරාජා මහාමතී;
ඔලොකෙන්තො මහාථූපං, නිපන්නොව නිමීලයි.

75.

චවිත්වා තංඛණංයෙව, තුසිතා අභටෙ රථෙ;
නිබ්බත්තිත්වා ඨිතොයෙව, දිබ්බදෙහො අදිස්සථ.

76.

කතස්ස පුඤ්ඤකම්මස්ස, ඵලං දස්සෙතුමත්තනො;
මහාජනස්ස දස්සෙන්තො, අත්තානං සමලඞ්කතං.

77.

රථට්ඨොයෙව තික්ඛත්තුං, මහාථූපං පදක්ඛිණං;
කත්වාන ථූපං සඞ්ඝඤ්ච, වන්දිත්වා තුසිතං අගා.

78.

නාටකියො ඉධාගන්ත්වා, මකුටං යත්ථ මොචයුං;
‘‘මකුටමුත්තසාලා’’ති, එත්ථ සාලා කතා අහු.

79.

චිතකෙ ඨපිතෙ රඤ්ඤො, සරීරම්හි මහාජනො;
යත්ථාරවි ‘‘රාවවට්ටි-සාලා’’නාම තහිං අහු.

80.

රඤ්ඤො සරීරං ඣාපෙසුං, යස්මිං නිස්සීමමාළකෙ;
සො එව මාළකො එත්ථ, වුච්චතෙ ‘‘රාජ මාළකො’’.

81.

දුට්ඨගාමණිරාජා සො, රාජා නාමාරහො මහා;
මෙත්තෙය්‍යස්ස භගවතො, හෙස්සති අග්ගසාවකො.

82.

රඤ්ඤො පිතා පිතා තස්ස,
මාතා මාතා භවිස්සති;
සද්ධාතිස්සො කනිට්ඨො තු,
දුතියො හෙස්සති සාවකො.

83.

සාලිරාජකුමාරො යො,
තස්ස රඤ්ඤො සුතො තුසො;
මෙත්තෙය්‍යස්ස භගවතො,
පුත්තොයෙව භවිස්සති.

84.

එවං යො කුසලපරො කරොති පුඤ්ඤං,
ඡාදෙන්තො අනියතපාපකං බහුම්පි;
සො සග්ගං සකලෙ රමි වො පයාති තස්මා,
සප්පඤ්ඤො ස තතරතො භවෙය්‍යා පුඤ්ඤෙති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

තුසිතපුරගමනං නාම

ද්වත්තිංසතිමො පරිච්ඡෙදො

තෙත්තිංසතිම පරිච්ඡෙද

දසරාජකො

1.

දුට්ඨගාමණිරඤ්ඤො තු, රජ්ජෙඨිතා ජනා අහු;
සාලිරාජකුමාරොති, හස්සාසි විස්සුතො සුතො.

2.

අතීව ධඤ්ඤො සො ආසි, පුඤ්ඤකම්මරතො සදා;
අතීව චාරුරූපාය, සත්තො චණ්ඩාලියා අහු.

3.

අසොකමාලාදෙවිං තං, සම්බන්ධං පුබ්බජාතියා;
රූපෙනා'ති පියායන්තො, සො රජ්ජං නෙවකාමයි.

4.

දුට්ඨගාමණිභාතා'සො, සද්ධාතිස්සො තදච්චයෙ;
රජ්ජං කාරෙස්සා'භිසිත්තො, අට්ඨාරස්ස සමා'සමො.

5.

ඡත්තකම්මං සුධාකම්මං, හත්ථිපාකාරමෙව ච;
මහාථූපස්ස කාරෙසි, සො සද්ධාකතනාමකො.

6.

දීපෙන ලොහපාසාදො, උඩ්ඩය්හිත්ථ සුසඞ්ඛතො;
කාරෙසි ලොහපාසාදං, පුන සො සත්තභූමකං.

7.

නවුතිසතසහස්සග්ඝො, පාසාදො ආසි සො තදා;
දක්ඛිණගිරිවිහාරං, කල්ලකලෙණ මෙව ච.

8.

කුළුම්බාලවිහාරඤ්ච, තථාපෙත්තඞ්ග වාලිකං;
වෙලඞ්ගවට්ටිකඤ්චෙව, දුබ්බලවාපිතිස්සතං.

9.

දුරතිස්සකවාපිඤ්ච, තථාමාතුවිහාරකං;
කාරෙසි ආදීසවාපිං, විහාරංයොජන යොජනෙ.

10.

දීඝවාපිවිහාරඤ්ච, කාරෙසි සහචෙතියං;
නානාරතනකච්ඡන්නං, තත්ථ කාරෙසි චෙතියෙ.

11.

සන්ධියං සන්ධියං තත්ථ, රථචක්කප්පමාණකං;
සොවණ්ණමාලං කාරෙත්වා, ලග්ගාපෙසි මනොරමං.

12.

චතුරාසීතිසහස්සානං, ධම්මක්ඛන්ධානමිස්සරො;
චතුරාසීතිසහස්සානි, පූජාචාපි අකාරයි.

13.

එවං පුඤ්ඤානි කත්වා සො, අනෙකානි මහීපති;
කායස්සභෙදා දෙවෙසු, තුසිතෙසූ’පපජ්ජථ.

14.

සද්ධාතිස්සපකාරාජෙ, වසන්තෙ දීඝවාපියං;
ලජ්ජීතිස්සො ජෙට්ඨසුතො, ගිරිකුම්භිලනාමකං.

15.

විහාරං කාරයි රම්මං, තංකනිට්ඨසුතො පන;
ථුල්ලත්ථනො අකාරෙසි, විහාරං කන්දරව්හයං.

16.

පිතරා ථුල්ලත්ථනකො, භාතුසන්තිකමායතා;
සහෙවා’හ විහාරස්ස, සඞ්ඝභොගත්ථමත්තනො.

17.

සද්ධාතිස්සෙඋපරතෙ, සබ්බෙ’මච්චා සමාගතා;
ථූපාරාමෙ භික්ඛුසඞ්ඝං, සකලං සන්නිපාතිය.

18.

සඞ්ඝානුඤ්ඤායරට්ඨස්ස, රක්ඛණත්ථං කුමාරකං;
අභිසිඤ්චුං ථුල්ලත්ථනං, තං සුත්වා ලජ්ජීතිස්සතො.

19.

ඉධාගන්ත්වා ගහෙත්වා තං, සයං රජ්ජමකාරයි;
මාසඤ්චෙව දසාහඤ්ච, රාජා ථුල්ලත්ථනො පන.

20.

තිස්සොසමං ලජ්ජීතිස්සො, සඞ්ඝො හුත්වා අනාදරො;
‘‘න ජානිංසු යථාවුඩ්ඪං’’ මීති තං පරිභාසයි.

21.

පච්ඡා සඞ්ඝං ඛමාපෙත්වා, දණ්ඩකම්මත්ථමිස්සරො;
තීණි සතසහස්සානි, දත්වාන උරුචෙතියෙ.

22.

සිලාමයානි කාරෙසි, පුප්ඵයානානි තීණිසො;
අථො සතසහස්සෙන, චිතාපෙසි ච අන්තරා.

23.

මහාථූපථූපාරාමානං, භූමිංභූමිස්සරො සමං;
ථූපාරාමෙ ච ථූපස්ස, සිලාකඤ්චුක මුත්තමං.

24.

ථූපාරාමස්ස පුරතො, සිලාථූපකමෙව ච;
ලජ්ජීකාසනසාලඤ්ච, භික්ඛුසඞ්ඝස්ස කාරයි.

25.

කඤ්චුකං කණ්ටකෙ ථූපෙ, කාරාපෙසි සිලාමයං;
දත්වාන සතසහස්සං, විහාරෙ චෙතියව්හයෙ.

26.

ගිරිකුම්භිලනාමස්ස, විහාරස්ස මහම්හි සො;
සට්ඨිභික්ඛුසහස්සානං, තිචීවරමදාපයි.

27.

අරිට්ඨවිහාරං කාරෙසි, තථාකන්දරහිනකං;
ගාමිකානඤ්ච භික්ඛූනං, භෙසජ්ජානි අදාපයි.

28.

කිම්ඡකං තණ්ඩුලඤ්ච, භික්ඛුනීනමදාපයි;
සමානව’ඨමාසඤ්ච, රජ්ජං සො කාරයී ඉධ.

29.

මතෙ ලජ්ජිකතිස්සම්හි, කනිට්ඨො තස්ස කාරයි;
රජ්ජං ඡළෙව වස්සානි, ඛල්ලාටනාගනාමකො.

30.

ලොහපාසාදපරිවාරෙ, පාසාදෙ’ති මනොරමෙ;
ලොහපාසාදසොභත්ථං, එසො ද්වත්තිංසකාරයි.

31.

මහාථූපස්ස පරිතො, වාරුනො හෙමමාලිනො;
වාලිකඞ්ගණමරියාදං, පාකාරඤ්ච අකාරයි.

32.

සොවකුරුන්දපාසකං, විහාරඤ්ච අකාරයි;
පුඤ්ඤකම්මානිචඤ්ඤානි, කාරාපෙසි මහීපති.

33.

තං මහාරත්තකොනාම, සෙනාපති මහීපතිං;
බල්ලාටනාගරාජානං, නගරෙයෙව අග්ගහි.

34.

තස්ස රඤ්ඤො කනිට්ඨොතු, වට්ටගාමණිනාමකො;
තං දුට්ඨසෙනාපතිකං, හන්ත්වා රජ්ජමකාරයි.

35.

බල්ලාටනාගරඤ්ඤොසො, පුත්තකං සකභාතුනො;
මහාචූලිකනාමානං, පුත්තඨානෙ ඨපෙසි ච.

36.

තම්මාතරං නුළාදෙවිං, මහෙසිඤ්ච අකාසිසො;
පීතිඨානෙ ඨිතතා’ස්ස, පීතිරාජාති අබ්‍රවුං.

37.

එවං රජ්ජෙ’භිසිත්තස්ස, තස්ස මාසම්හි පඤ්චමෙ;
රොහණෙ නකුලනගරෙ, එකො බ්‍රාහ්මණචෙටකො.

38.

තියො නාම බ්‍රාහ්මණස්ස, වචො සුත්වා අපණ්ඩිතො;
චොරො අසු මහාතස්ස, පරිවාරො අහොසි ච.

39.

සගණාසත්තදමිළා, මහාතිත්ථම්හි ඔතරුං;
තදා බ්‍රාහ්මණතියො ච, තෙ සත්තදමිළාපිච.

40.

ඡක්කත්ථාය විසජ්ජෙසුං, ලෙඛං භූපතිසන්තිකං;
රාජා බ්‍රාහ්මණතියස්ස, ලෙඛං පෙසෙසි නීතිමා.

41.

‘‘රජ්ජං තව ඉදානෙව, ගණ්හ ත්වං දමිළෙ’’ ඉති;
සාධූති සො දමිළෙහි, යුජ්ඣි ගණ්හිංසු තෙ තු තං.

42.

තතො තෙ දමිළා යුද්ධං, රඤ්ඤා සහ පවත්තයුං;
කොළම්බාලකසාමන්තා, යුද්ධෙ රාජා පරාජිතො.

43.

තිත්ථාරාමද්වාරෙන, රථාරුළ්හො පලායති;
පණ්ඩුකාභයරාජෙන, තිත්ථාරාමොහි කාරිතො;
වාසිතො ච තදා ආසි, එකවීසති රාජුසු.

44.

තං දිස්වා පලායන්තං, නිගණ්ඨොගිරිනාමකො;
‘‘පලායති මහාකාළ-සීහළො’’ති භුසං රවි.

45.

තං සුත්වාන මහාරාජා, ‘‘සිද්ධෙ මම මනොරථෙ;
විහාරං එත්ථ කාරෙස්සං’’, ඉච්චෙවං චින්තයී තදා.

46.

සගබ්භං අනුලාදෙවිං, අග්ගහී රක්ඛියා ඉති;
මහාචූළ මහානාග-කුමාරෙවාපි රක්ඛියෙ.

47.

රථස්ස ලහුභාවත්ථං, ඪත්වා චූළාමණිංසුභං;
ඔතාරෙසි සොමදෙවිං, තස්ස’නුඤ්ඤාය භූපති.

48.

යුද්ධායගමනෙයෙව, පුත්තකෙ ද්වෙ ච දෙවියො;
ගාහයිත්වාන නික්ඛන්තො, සඞ්කිතො සො පරාජයෙ.

49.

අසක්කුණිත්වා ගාහෙතුං, පත්තං භුත්තං ජිනෙන තං;

පලායිත්වා වෙස්සගිරි-වනෙ අභිනියියිසො.

50.

කුත්ථික්කුලමහාතිස්ස-ථෙරො දිස්වා තහං තු තං;
හත්තං පාදා අනාමට්ඨං, පිණ්ඩදානං විවජ්ජිය.

51.

අථ කෙතකිපත්තම්හි, ලිඛිත්වා හට්ඨමානසො;
සඞ්ඝභොගං විහාරස්ස, තස්ස පාදාමහීපති.

52.

තතො ගන්ත්වා සිලාසොබ්භ-කණ්ඩකම්හි වසී තතො;
ගන්ත්වාන මාතුවෙලඞ්ගෙ, සාලගලසමීපගො.

53.

තත්ථද්දස දිට්ඨපුබ්බං, ථෙරං ථෙරො මහීපතිං;
උපට්ඨාකස්ස අප්පෙසි, තනසිවස්ස සාධුකං.

54.

තස්ස සො තනසිවස්ස, රට්ඨිකස්ස’න්තිකෙ තහිං;
රාජා චුද්දසවස්සානි, වසී තෙන උපට්ඨිතො.

55.

සත්තසු දමිළෙස්වෙ’කො, සොමාදෙවිං මදාවහං;
රාගරත්තො ගහෙත්වාන, පරතීරමගාලහුං.

56.

එකොපත්තං දසබලස්ස, අනුරාධපුරෙ ඨිතං;
ආදාය තෙන සන්තුට්ඨො, පරතීරමගාලහුං.

57.

පුළහත්ථො තු දමිළො, තීණිවස්සානි කාරයි;
රජ්ජං සෙනාපතිං කත්වා, දමිළං බාහියව්හයං.

58.

පුළහත්ථං ගහෙත්වා තං, ද්වෙ වස්සානි බාහියො;
රජ්ජං කාරෙසි තස්සා’සි, පණයමාරො චමූපති.

59.

බාහියං තං ගහෙත්වාන, රාජා’සි පණ්ඩයමාරකො;
සත්තවස්සානි තස්සා’සි, පිළයමාරො චමූපති.

60.

පණ්ඩයමාරං ගහෙත්වා සො, රාජාසි පීළයමාරකො;
සත්තමාසානි තස්සාසි, දාඨියො තු චමූපති.

61.

පීළයමාරං ගහෙත්වා සො, දාඨියො දමිළො පන;
රජ්ජං’නුරාධනගරෙ, දුවෙ වස්සානි කාරයි.

62.

එවං දමිළරාජූනං, තෙසං පඤ්චන්නමෙවහි;
හොන්ති චුද්දසවස්සානී, සත්තමාසා ච උත්තරිං.

63.

ගතාය තු නිවාසත්ථං, මලයෙ’නුලදෙවියා;
හරියාකනසිවස්ස, පාදාපහරි පච්ඡියං.

64.

කුජ්ඣිත්වා රොදමානාසා, රාජානං උපසඞ්කමි;
තං සුත්වා තනසිවොසො, මනුමාදාය නික්ඛමි.

65.

දෙවියා වචනං සුත්වා, තස්ස ආගමනා පුරා;
ද්විපුත්තං දෙවිමාදාය, තතො රාජා’පි නික්ඛමි.

66.

ධනුං සන්ධාය ආයන්තං, සීවං විජ්ඣි මහාසීවො;
රාජා නාමං භාවයිත්වා, අකාසි ජිනසඞ්ගහං.

67.

අලත්ථ අට්ඨාමච්චෙච, මහන්තෙ යොධසම්මතෙ;
පරිවාරො මහාආසී, පරිහාරො ච රාජිනො.

68.

කුම්භීලකමහාතිස්ස-ථෙර දිස්වා මහායසො;
අච්ඡගල්ලවිහාරම්හි, බුද්ධපූජමකාරයි.

69.

වත්ථුං සොධෙතුමාරුළ්හො, අකාසචෙතියඞ්ගණං;
කවිසීසෙ අමච්චම්හි, ඔරොහන්තොමහීපති.

70.

ආරොහන්තො සදෙවිකො, දිස්වා මග්ගෙ නිසින්නකං;
‘‘න නිපන්නො’’ති කුජ්ඣිත්වා, කවිසීසං අඝාතයි.

71.

සෙසා සත්තඅමච්චාපි, නිබ්බින්නා තෙන රාජිනා;
තස්ස’න්තිකා පලායිත්වා, පක්කමන්තා යථාරුචි.

72.

මග්ගෙ විලුත්තා චොරෙහි, විහාරං හම්බුගල්ලකං;
පවිසිත්වාන අද්දක්ඛුං, තිස්සත්ථෙරං බහුස්සුතං.

73.

චතුනෙකායිකො ථෙරො, යථාලද්ධානි දාපයි;
වත්ථපාණිතතෙලානි, තණ්ඩුලා පාහුණා තථා.

74.

අස්සත්ථකාලෙ ථෙරො සො,
‘‘කුහිංයාතා’’ති පුච්ඡිතෙ;
අත්තානං ආවීකත්වා තෙ,
තං පවත්තිං නිවෙදයුං.

75.

‘‘කාරෙතුං කෙහි සක්කා නු, ජිනසාසනපග්ගහං;
දමිළෙහි වා’ථ රඤ්ඤා, ඉති පුට්ඨා තු තෙ පන.

76.

‘‘රඤ්ඤො සක්කා’’ති ආහංසු, සඤ්ඤාපෙත්වාන තෙ ඉති;
උභො තිස්ස මහාතිස්ස-ථෙරා ආදාය තෙ තතො.

77.

රාජිනො සන්තිකං නෙත්වා, අඤ්ඤමඤ්ඤං ඛමාපයුං;
රාජා ච තෙ අමච්චා ච, ථෙරො එව මයාචයුං.

78.

සිද්ධෙ කම්මෙ පෙසිතෙනො, ගන්තබ්බං සන්තිකං ඉති;
ථෙරා දත්වා පටිඤ්ඤං තෙ, යථාඨානමගඤ්ඡිසුං.

79.

අනුරාධපුරං රාජා, ආගන්ත්වාන මහායසො;
දාඨිකං දමිළං හන්ත්වා, සයං රජ්ජමකාරයි.

80.

තතො නිගණ්ඨාරාමං තං, විද්ධංසෙත්වා මහීපති;
විහාරං කාරයි තත්ථ, ද්වාදස පරිවෙණකං.

81.

මහාවිහාරපට්ඨානා, ද්වීසු වස්සසතෙසු ච;
සත්තරසසු වස්සෙසු, දසමාසා'ධිකෙසු ච.

82.

තථා දිනෙසු දසසු, අතික්කන්තෙසු සාදරො;
අභයගිරි විහාරංසො, පතිට්ඨාපෙසි භූපති.

83.

අක්කොසියිත්වා තෙ ථෙරෙ, තෙසු පුබ්බුපකාරිනො;
තං මහාතිස්ස ථෙරස්ස, විහාරං මානදො අදා.

84.

ගිරිස්ස යස්මා ගාරාමෙ, රාජා කාරෙසි සොභයො;
තස්මා'භය ගිරිත්වෙව, විහාරො නාමකො අහු.

85.

ආණාපෙත්වා සොමාදෙවිං,
යථා ඨානෙ ඨපෙසිසො;
තස්සාතන්නාමකං කත්වා,
සොමාරාම මකාරයි.

86.

රථා ඔරොපිතා සා හි, තස්මිංඨානෙ වරඞ්ගනා;
කද්දම්බපුප්ඵ ගුම්බම්හි, නිලිනා තත්ථ අද්දස.

87.

මුත්තයන්තං සාමණෙරං, මග්ගං හත්ථෙන ඡාදිය;

රාජා තස්ස වචො සුත්වා, විහාරං තත්ථ කාරයි.

88.

මහාථූපස්සුත්තරතො,
චෙතියං උච්චවත්ථුකං;
සිලා සොභකණ්ඩකං නාම,
රාජා සොයෙව කාරයි.

89.

තෙසු සත්තසු යොධෙසු, උත්තියො නාම කාරයි;
නගරම්හා දක්ඛිණතො, විහාරං දක්ඛිණව්හයං.

90.

තත්තෙව මූලවොකාස, වීහාරං මූලනාමකො;
අමච්චො කාරයී තෙන, සොපි තංනාමකො අහු.

91.

කාරෙසි සාලියාරාමං, අමච්චො සාලියව්හයො;
කාරෙසි පබ්බතාරාමං, අමච්චො පබ්බතව්හයො.

92.

උත්තරතිස්සරාමන්තු, තිස්සාමච්චො අකාරයි;
විහාරෙ නිට්ඨිතෙ රම්මෙ, තිස්සථෙර මුපච්චතෙ.

93.

‘‘තුම්හාකං පටිසන්ථාර, වසෙන’ම්හෙහි කාරිතෙ;
විහාරෙ දෙම තුම්හාකං, ඉති වත්වා අදංසු ච.

94.

ථෙරො සබ්බත්ථවාසෙසි, තෙ තෙ භික්ඛූ යථා රහං;
අමච්චා’දංසු සඞ්ඝස්ස, විවිධෙ සමණාරහෙ.

95.

රාජා සකවිහාරම්හි, වසන්තෙ සමුපට්ඨහි;
පච්චයෙහි අනූනෙහි, තෙන තෙ බහවො අහුං.

96.

ථෙරං කුලෙහී සංසට්ඨං, මහාතිස්සොති විස්සුතං;
කුලසංසට්ඨ දොසෙන, සඞ්ඝො තං නීහරි ඉතො.

97.

තස්ස සිස්සො බහලමස්සු-
තිස්සත්ථෙරොති පිස්සුතො;
කුද්ධො'භයගිරිං ගන්ත්වා,
වසි පක්ඛං වහං තහිං.

98.

තතොප්පභුති තෙ භික්ඛූ, මහාවිහාරනාගමුං;
එවං තෙ'භයගිරිකා, නිග්ගතා ථෙරවාදතො.

99.

පභින්නා'භයගිරිකෙහි, දක්ඛිණවිහාරිකායති;
එවං තෙ ථෙරවාදීහි, පභින්නා භික්ඛවො ද්විධා.

100.

මහා අභයභික්ඛූ තෙ, වඩ්ඪෙතුං දීපවාසිනො;
වට්ටගාමණිභූමින්දො, පත්තිං නාම අදාසි සො.

101.

විහාරපරිවෙණානි, ඝටාබද්ධෙ අකාරයි;
''පටිසඞ්ඛරණං එවං, හෙස්සතීති විචින්තිය.

102.

පිටකත්තයපාළිඤ්ච, තස්ස අට්ඨකථම්පි ච;
මුඛපාඨෙන ආනෙසුං, පුබ්බෙ භික්ඛූ මහාමතී.

103.

හානිං දිස්වාන සත්තානං, තදා භික්ඛූ සමාගතා;
චිරට්ඨිතත්ථං ධම්මස්ස, පොත්ථකෙසු ලිඛාපයුං.

104.

වට්ටගාමණි අභයො, රාජා රජ්ජමකාරයි;
ඉති ද්වාදසවස්සානි, පඤ්චමාසෙසු ආදිතො.

105.

ඉතී පරහිත මත්තනො හිතඤ්ච,
පටිලභියිස්සරියං කරොති පඤ්ඤො;
විපුලමපි කුබුද්ධිලද්ධභොවං,
උභයහිතං න කරොති භොගලුද්ධො'ති.

මහාවංසපාළි
සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

දසරාජකො නාම

තෙත්තිංසතිමො පරිච්ඡෙදො.

චතුත්තිංසතිම පරිච්ඡෙද

එකාදසරාජදීපනො

1.

තදච්චයෙ මහාචූලී-මහාතිස්සො අකාරයි;
රජ්ජං චුද්දසවස්සානි, ධම්මෙන ච සමෙන ච.

2.

සහත්ථෙන කතං දානං, සො සුත්වාන මහප්ඵලං;
පඨමෙයෙව වස්සම්හි, ගන්ත්වා අඤ්ඤාතවෙසවා.

3.

කත්වාන සාලිලවනං, ලද්ධාය භතියා තතො;
පිණ්ඩපාතං මහාසුම්ම-ථෙරස්සා’දා මහීපති.

4.

සොණ්ණගිරිම්හි පුන සො, තීණිවස්සානි ඛත්තියො;
ගුළයන්තම්හි කත්වාන, භතිංලද්ධා ගුළෙ තතො.

5.

තෙ ගුළෙ ආහරාපෙත්වා, පුරං ආගම්ම භූපති;
භික්ඛුසඞ්ඝස්ස පාදාසි, මහාදානං මහීපති.

6.

තිංසභික්ඛුසහස්සස්ස, අදා අච්ඡාදනානි ච;
ද්වාදසන්නං සහස්සානං, භික්ඛුනීනං තථෙව ච.

7.

කාරයිත්වා මහීපාලො, විහාරං සුප්පතිට්ඨිතං;
සට්ඨිභික්ඛු සහස්සස්ස, තිචීවරමදාපයි.

8.

තිංස සහස්ස සඞ්ඛානං, භික්ඛුනීනඤ්ච දාපයි;
මණ්ඩවාපි විහාරං සො, තථා අභයගල්ලකං.

9.

වඩ්ඪගුපට්ටඩ්ගල්ලඤ්ච, දීඝබාහුකගල්ලකං;
වාලගාම විහාරඤ්ච, රාජා සොයෙව කාරයි.

10.

එවං සද්ධාය සො රාජා, කත්වා පුඤ්ඤානිනෙකධා;
චතුද්දසන්නං වස්සානං, අච්චයෙන දිවං අගා.

11.

වට්ටගාමණිනො පුත්තො, චොරනාගොති විස්සුතො;
මහාචූළිස්සරජ්ජම්හි, චොරො හුත්වා චරිතදා.

12.

මහාචූළෙ උපරතෙ, රජ්ජං කාරයි ආගතො;
අත්තනො චොරකාලෙ සො, නිවාසං යෙසුනාලභි.

13.

අට්ඨරසවිහාරෙ තෙ, විද්ධංසාපෙසි දුම්මති;
රජ්ජං ද්වාදසවස්සානි, චොරනාගො අකාරයි.

14.

ලොකන්තරික නිරයං, පාපොසොඋපපජ්ජථ;
තදච්චයෙ මහාචූළ්හි-රඤ්ඤො පුත්තො අකාරයි.

15.

රජ්ජං තීණෙව වස්සානි, රාජාතිස්සො’ති විස්සුතො;
චොරනාගස්ස දෙවීතු, වීසමං වීසමානුලා.

16.

වීසං දත්වාන මාරෙසි, බලත්ථෙරත්තමානසා;
තස්මිංයෙවබලත්ථෙසා, අනුලාරත්තමානසා.

17.

තිස්සං වීසෙනඝාතෙත්වා, තස්ස රජ්ජමදාසිසා;
සීවො නාම බලත්ථොසො, ජෙට්ඨදොවාරිකො තහිං.

18.

කත්වා මහෙසිං අනුලං, වස්සං මාසද්වයා’ධිකං;
රජ්ජං කාරෙසි නගරෙ, වටුකෙ දමිළෙ’නුලා.

19.

රත්තා වීසෙන තං හන්ත්වා, වටුකෙ රජ්ජමප්පයි;
වටුකො දමිළො සො හි, පුරෙ නගරවඩ්ඪකී.

20.

මහෙසිං අනුලං කත්වා, වස්සං මාසද්වයාධිකං;
රජ්ජං කාරෙසි නගරෙ, අනුලා තත්ථ ආගතං.

21.

පස්සිත්වා දාරුභතිකං, තස්මිං සාරත්තමානසා;
හන්ත්වා විසෙන වටුකං, තස්ස රජ්ජං සමප්පයි.

22.

දාරුභතිකතිස්සො සො, මහෙසිං කරියානුලං;
එකමාසාධිකං වස්සං, පුරෙ රජ්ජමකාරයි.

23.

කාරෙසි සො පොක්ඛරණිං, මහාමෙඝවනෙ ලහුං;
නිලීයෙ නාම දමිළෙ, සා පුරොහිතබ්‍රාහ්මණෙ.

24.

රාගෙන රත්තා අනුලා, තෙන සංවාසකාමිනී;
දාරුභතිකතිස්සංතං, වීසං දත්වාන සාතිය.

25.

නිලීයස්ස අදා රජ්ජං, සොපි නිලීයබ්‍රාහ්මණො;
තං මහෙසිං කරිත්වාන, නිච්චං තාය උපට්ඨිතො.

26.

රජ්ජං කාරෙසි ඡම්මාසං, අනුරාධපුරෙ ඉධ;
ද්වත්තිංසාය බලත්ථෙහි, වත්ථුකාමා යථාරුචිං.

27.

වීසෙන තං සාතයිත්වා, නිලීයං ඛත්තියානුලා;
රජ්ජං සා අනුලාදෙවී, චතුමාසමකාරයි.

28.

මහාචූළිකරාජස්ස, පුත්තො දුතියකො පන;
කූටකණ්ණතිස්සො නාම, භීතො සො’නුලදෙවියා.

29.

පලායිත්වා පබ්බජිත්වා, කාලෙ පත්තබලො ඉධ;
ආගන්ත්වා ඝාතයිත්වා, තං අනුලං දුට්ඨමානසං.

30.

රජ්ජං කාරෙසි ද්වාවීසං, වස්සානි මනුජාධිපො;
මහාඋපොසථාගාරං, අකා චෙතියපබ්බතෙ.

31.

සරස්ස තස්ස පුරතො, සිලාථූපමකාරයි;
බොධිං රොපෙසි තත්ථෙව, සොව චෙතියෙපබ්බතෙ.

32.

පෙලගාමවිහාරඤ්ච, අන්තරගඞ්ගාය කාරයි;
තත්ථෙව වණ්ණකං නාම, මහාමාතිකමෙව ච.

33.

අම්බදුග්ගමහාවාපිං, භයොලුප්පලමෙව ච;
සත්තහත්ථුච්චපාකාරං, පුරස්ස පරිඛං තථා.

34.

මහාවත්ථුම්හි අනුලං, ඣාපයිත්වා අසඞ්ඛතං;
අපනීය තතො ථොකං, මහාවත්ථුමකාරයි.

35.

පදුමස්සරවනුය්‍යානං, නගරෙයෙව කාරයි;
මතා’ස්ස දන්තෙ ධොවිත්වා, පබ්බජි ජිනසාසනෙ.

36.

කුලසන්තකෙ සරට්ඨානෙ, මාතුභික්ඛුනුපස්සයං;
කාරෙසි දන්තගෙහන්ති, විස්සතො ආසි තෙන සො.

37.

තදච්චයෙ තස්ස පුත්තො, නාමකො භාතිකාභයො;
අට්ඨවීසතිවස්සානි, රජ්ජං කාරෙසි ඛත්තියො.

38.

මහාදාඨිකරාජස්ස, භාතිකත්තාමහීපති;
දීපෙ ‘‘භාතිකරාජා’’ති, පාකටො ආසි ධම්මිකො.

39.

කාරෙසි ලොහපාසාදෙ, පටිසඞ්ඛාරමෙත්ථසො;
මහාථූපෙ වෙදිකා ද්වෙ, ථූපව්හෙ’පොසථව්හයං.

40.

අත්තනො බලිමුජ්ඣිත්වා, නගරස්ස සමන්තතො;
රොපාපෙත්වා යොජනම්හි, සුමනාන’ජ්ජුකානි ච.

41.

පාදවෙඩිකතො යාව, ධුරච්ඡත්තානරාධිපො;
චතුරඞ්ගලබහලෙන, ගන්ධෙන උරුචෙතියං.

42.

ලිම්පාපෙත්වාන පුප්ඵානි, වණ්ටෙහි තත්ථ සාධුකං;
නිවෙසිත්වාන කොරෙසි, ථූපං මාලාගුලොපමං.

43.

පුනද්වඞ්ගුලබහලාය, මනොසිලාය චෙතියං;
ලිම්පාපෙත්වාන කාරෙසි, තථෙව කුසුමාචිතං.

44.

පුන සොපානතො යාව, ධුරච්ඡත්තාව චෙතියං;
පුප්ඵෙහි ඔකිරාපෙත්වා, ඡාදෙසි පුප්ඵරාසිනො.

45.

උට්ඨාපෙත්වාන යන්තෙහි, ජලං අභයවාපිතො;
ජලෙහි ථූපං සෙවන්තො, බලපූජමකාරයි.

46.

සකටසතෙන මුත්තානං, සද්ධිං තෙලෙන සාධුකං;
මද්දාපෙත්වා සුධාපිණ්ඩං, සුධාකම්මමකාරයි.

47.

පවාලජාලං කාරෙත්වා, තං ඛිපාපිය චෙතියෙ;
සොවණ්ණානි පදුමානි, චක්කමත්තානි සන්ධිසු.

48.

ලග්ගාපෙත්වා තතො මුත්තා-කලාපෙ යාව හෙට්ඨිමා;
පදුමා’ලම්බයිත්වාන, මහාථූපමපූජයි.

49.

ගණසජ්ඣායසද්දං සො, ධාතුගබ්භම්හිතාදිනි;
සුත්වා ‘‘අදිස්වා තංනා’හං, වුට්ඨහිස්සන්ති නිච්ඡිතො.

50.

පාචිනාදිකමූලම්හි, අනාහාරො නිපජ්ජථ;
ථෙරා ද්වාරං මාපයිත්වා, ධාතුගබ්භං නයිංසු තං.

51.

ධාතුගබ්භවිභූතිංසො, සබ්බං දිස්වා මහීපති;
නික්ඛන්තො තාදිසෙහෙව, පොත්ථරූපෙහි පූජයි.

52.

මධුගන්ධෙහි ගන්ධෙහි, සටෙහි සරසෙහි ච;
අඤ්ජනහරිතාලෙහි, තථාමනොසිලාහි ච.

53.

මනොසිලාසු වස්සෙන, හස්සිත්වා චෙතියඞ්ගණෙ;
යිතාසු ගොප්ඵමත්තාසු, රචිතෙ පු’ප්පලෙහි ච.

54.

ථූපඞ්ගණම්හි සකලෙ, පූරිතෙ ගන්ධකද්දමෙ;
චිත්තකිලඤ්ජජිද්දෙසු, රචිතෙ පු’ප්පලෙහි ච.

55.

වාරයිත්වා වාරිමග්ගං, තථෙව පූරිතෙ සටෙ;
දීපවට්ටිහි නෙකානි, කතවට්ටිසිඛාහි ච.

56.

මධුකතෙලම්හි තථා, තිලතෙලෙ තථෙව ච;
තථෙව පට්ටවට්ටීනං, සු බහූහි සිඛාහි ච.

57.

යථාවුත්තෙහි එතෙහි, මහාථූපස්ස බත්තියො;
සත්තක්ඛත්තුං සත්තක්ඛත්තුං, පූජා’කාසි විසුං විසුං.

58.

අනුවස්සඤ්ච නියතං, සුධාමඞ්ගලමුත්තමං;
බොධිසිනානපූජා ච, තථෙව උරුබොධියා.

59.

මහාවෙසාඛ පූජා ච, උළාරා අට්ඨවීසති;
චතුරාසීති සහස්සානි, පූජා ච අනුළාරිකා.

60.

විවිධං නටනච්චඤ්ච, නානාතූරියවාදිතං;
මහාථූපෙ මහාපූජං, සද්ධානුන්නො අකාරයි.

61.

දිවසස්ස ච තික්ඛත්තුං, බුද්ධුප්පට්ඨානමාගමා;
ද්වික්ඛත්තුං, පුප්ඵභෙරිඤ්ච, නියතං සො අකාරයි.

62.

නියතඤ්චනදානඤ්ච, පවාරණාදානමෙව ච;
තෙලඵාණිතවත්ථාදි-පරික්ඛාරං සමණාරහං.

63.

බහුං පාදාසි සඞ්ඝස්ස, චෙතියඛෙත්තමෙව ච;
චෙතියෙ පරිකම්මත්ථං, අදාසි තත්ථ ඛත්තියො.

64.

සදා භික්ඛුසහස්සස්ස, විහාරෙ චෙතියපබ්බතෙ;
සලාකවත්තභත්තඤ්ච, සො දාපෙසි ච භූපති.

65.

චින්තාමණිමුචෙලච්ඡෙ, උපට්ඨානත්තයෙ ච සො;
තථා පදුමසරෙ ඡත්ත-පාසාදෙ ච මනොරමෙ.

66.

භොජෙන්තො පඤ්චඨානම්හි, භික්ඛූගන්ථධුරෙ යුතෙ;
පච්චයෙහි උපට්ඨාසි, සදා ධම්මෙ සගාරවො.

67.

පොරාණරාජනියාතං, යංකිඤ්චි සාසනස්සිතං;
අකාසි පුඤ්ඤකම්මංසො, සබ්බං භාතිකභූපති.

68.

තස්ස භාභකරාජස්ස, අච්චයෙ තං කනිට්ඨකො;
මහාදායීමහානාග-නාමො රජ්ජමකාරයි.

69.

ද්වාදසංයෙව වස්සානි, නානාපුඤ්ඤපරායනො;
මහාථූපම්හි කිඤ්ජක්ඛ- පාසාණෙ අත්ථරාපයි.

70.

වාලිකාමරියාදඤ්ච, කාරෙසි විත්ථතඞ්ගණං;
දීපෙ සබ්බවිහාරෙසු, ධම්මාසනමදාපයි.

71.

අම්බත්ථල මහාථූපං, කාරාපෙසි මහීපති;
ච යෙඅනිට්ඨමානම්හි, සරිත්වා මුනිනො ගුණං.

72.

චජිත්වාන සකං පාණං, නිපජ්ජිත්වා සයං තහිං;
ඨපයිත්වා චයං තස්ස, නිට්ඨාපෙත්වාන චෙතියං.

73.

චතුද්වාරෙ ඨපාපෙසි, චතුරො රතනග්ඝිකෙ;
සුසිප්පිකෙහි සුවිභත්තෙ, නානාරතනජොතිතෙ.

74.

චෙතියෙ පටිමොචෙත්වා, නානාරතනකඤ්චුකං;
කඤ්චන බුබ්බුලඤ්චෙත්ථ, මුත්තොලම්බඤ්ච දාපයි.

75.

චෙතිය පබ්බතාවට්ටෙ, අලඞ්කරිය යොජනං;
යොජාපෙත්වා චතුද්වාරං, සමන්තා චාරුවීථිකං.

76.

වීථියා උභතො පස්සෙ, ආපණානි පසාරිය;
ධජග්ඝික තො රණානි, මණ්ඩයිත්වා තහිං තහිං.

77.

දීපමාලා සමුජ්ජොතං, කාරයිත්වා සමන්තතො;
නටනච්චානි ගීතානි, වාදිතානි ච කාරයි.

78.

මග්ගෙ කදම්බනදිතො, යාවචෙතිය පබ්බතා;
ගන්තුං ධොතෙහි පාදෙහි, කාරයි’ත්ථරණත්ථතං.

79.

සනච්චගීතවාදෙහි, සමජ්ජමකරුං තහිං;
නගරස්ස චතුද්වාරෙ, මහා දානඤ්ච දාපයි.

80.

අකාසි සකලෙ දීපෙ, දීපමාලානිරන්තරං;
සලිලෙපි සමුද්දස්ස, සමන්තා යොජනන්තරෙ.

81.

චෙතියස්ස මහෙතෙන, පූජා සා කාරිතා සුභා;
ගිරිභණ්ඩා මහාපූජා, උළාරා වුච්චතෙ ඉධ.

82.

සමාගතානං භික්ඛූනං, තස්මිං පූජා සමාගමෙ;
දානං අට්ඨසු ඨානෙසු, ඨපාපෙත්වා මහීපති.

83.

තාළයිත්වාන තත්‍රට්ඨා, අට්ඨසොවණ්ණභෙරියො;
චතුවීසසහස්සානං, මහාදානං පවත්තයි.

84.

ඡව්වරානි පාදාසි, බන්ධමොක්ඛඤ්ච කාරයි;
චතුද්වාරෙන්වාපිතෙහි, සදා කම්මමකාරයි.

85.

පුබ්බරාජූහි ඨපිතං, භාතරං ඨපිතං තථා;
පුඤ්ඤකම්මං අභාපෙත්වා, සබ්බං කාරයිභූපති.

86.

අත්තානං දෙවිංපුත්තෙ ද්වෙ, හත්ථිං අස්සඤ්ච මඞ්ගලං;
වාරියන්තො’පි සඞ්ඝෙන, සඞ්ඝස්සා’දාසි භූපති.

87.

ඡසත සහස්සග්ඝකං, භික්ඛුසඞ්ඝස්ස සො අදා;
සතසහස්සග්ඝනකං, භික්ඛුනීනං ගණස්ස තු.

88.

දත්වාන කප්පියං භණ්ඩං, විවිධං විධිකොවිදො;
අත්තානඤ්ච’ච සෙසෙ ච, සඞ්ඝතො අභිනීහරි.

89.

කාලායන කණ්ණිකම්හි, මණිනාග පබ්බතව්හයං;
විහාරඤ්ච කළව්හයං, කාරෙසි මනුජාධිපො.

90.

කුබු බන්ධනදීතීරෙ, සමුද්දවිහාරමෙව ච;
හුවාචකණ්ණිකෙ චූළ, නගපබ්බතසව්හයං.

91.

පාසාණදීපකව්හම්හි, විහාරෙ කාරිතෙ සයං;
පානියං උපනිතස්ස, සාමණෙරස්ස බත්තියො.

92.

උපචාරෙ පසීදිත්වා, සමන්තා අට්ඨයොජනං;
සඞ්සභොගමදාතස්ස, විහාරස්ස මහීපති.

93.

මණ්ඩවාපි විහාරෙ ච, සාමණෙරස්ස බත්තියො;
තුට්ඨො විහාරං දාපෙසි, සඞ්ඝෙ භොගං තථෙව සො.

94.

ඉති විභවමනප්පං සාධුපඤ්ඤා ලභිත්වා,
විගතමදපමාදාචත්ත කාමපසඞ්ගා;
අකරියජනඛෙදං පුඤ්ඤකම්මාභිරාමා,
විපුලවිවිධපුඤ්ඤං සුප්පන්නාකරොන්තීති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

එකාදසරාජදීපනො නාම

චතුත්තිංසතිමො පරිච්ඡෙදො.

පඤ්චතිංසතිමපරිච්ඡෙද

ද්වාදසරාජකො

1.

ආමණ්ඩගාමණ්‍යාභයො, මහාදාඨිකඅච්චයෙ;
නවවස්සනට්ඨමාසෙ, රජ්ජං කාරෙසි තං සුතො.

2.

ඡත්තාති ඡත්තං කාරෙසි, මහාථූපෙ මනොරමෙ;
තථෙව පාදවෙදිඤ්ච, මුද්ධවෙදිඤ්ච කාරයි.

3.

තථෙව ලොහපාසාද, ථූපව්හෙ පොසථව්හයෙ;
කාරෙසි කුච්ඡිආජිරං, කුච්ඡිආළින්දමෙව ච.

4.

උභයත්ථාපි කාරෙසි, චාරුං රතනමණ්ඩපං;
රජතලෙණ විහාරඤ්ච, කාරාපෙසි නරාධිපෙ.

5.

මහාගාමෙණ්ඩවාපිංසො, පස්සෙ කාරිය දක්ඛිණෙ;
දක්ඛිණස්ස විහාරස්ස, අදාසි පුඤ්ඤදක්ඛිණො.

6.

මාසාතං සකලෙ දීපෙ, කාරෙසි මනුජාධිපො;
වල්ලිඵලානි සබ්බානි, රොපාපෙත්වා තහිං තහිං.

7.

මං සකුභණ්ඩකං නාම, ආමණ්ඩිය මහීපති;
පත්තං පූරාපයිත්වාන, කාරෙත්වා වත්ථචුම්බටං.

8.

දාපෙසි සබ්බසඞ්ඝස්ස, විප්පසන්නෙන චෙතසා;
පත්තෙ පූරාපයිත්වා සො, ආමණ්ඩ ගාමණීවිදූ.

9.

තඞ්කනිට්ඨොකණිරාජා-තිස්සො ඝාතිය තාතරං;
තීණි වස්සානි නගරෙ, රජ්ජං කාරෙසි ඛත්තියො.

10.

උපොසථඝරට්ඨං එසා, නිච්ඡිනි චෙතියව්හයෙ;
රාජාපරාධකම්මම්හි, පුත්තෙ සට්ඨිතු භික්ඛවො.

11.

සහොඩ්ඪෙ ගාහයිත්වාන, රාජා චෙතිය පබ්බතෙ;
ඛිපාපෙසි කණීරව්හෙ, පබ්භාරම්හි අසීලකෙ.

12.

කණිරාජා අච්චයෙන, ආමණ්ඩගාමණි සුතො;
චූළාභයො වස්සමෙකං, රජ්ජං කාරෙසි ඛත්තියො.

13.

සො ගොණකනදීතීරෙ, පුරපස්සම්හි දක්ඛිණෙ;
කාරාපෙසි මහීපාලො, විහාරෙ චූළගල්ලකං.

14.

චූළාභයස්ස'ච්චයෙන, සීවලි තං කනිට්ඨිකා;
ආමණ්ඩධීතා චතුරො, මාසෙ රජ්ජමකාරයි.

15.

ආමණ්ඩ භාගිනෙය්‍යො තු, සීවලිං අපනීයතං;
ඉළනාගොති නාමෙන, ඡත්තං උස්සාපයි පුරෙ.

16.

තිස්සවාපිං ගතෙ තස්මිං, ආදිවස්සෙ නරාධිපෙ;
තං හිත්වා පුරමාගඤ්ඡුං, බහවොලම්බකණ්ණකා.

17.

තහිං අදිස්වා තෙ රාජා, කුද්ධො තෙහි අකාරයි;
මද්දයං වාපියා පස්සෙ, මහාථූපඤ්ජසංසයං.

18.

තෙසං විචාරකෙ කත්වා, චණ්ඩාලෙ ච ඨපාපයි;
තෙන කුද්ධාලම්බකණ්ණා, සබ්බෙ හුත්වාන එකතො.

19.

රාජානං තං ගහෙත්වාන, රුන්ධිත්වාන සකෙ ඝරෙ;
සයං රජ්ජං විචාරෙසුං, රඤ්ඤො දෙවී තදා සකං.

20.

පුත්තං චන්දමුඛසිවං, මණ්ඩයිත්වා කුමාරකං;
දත්වාන හත්ථෙ ධාතීනං, මඞ්ගලහත්ථි සන්තිකෙ.

21.

පෙසෙසි වත්වා සන්දෙසං, නෙත්වා තං ධාතියො තහිං;
වදිංසු දෙවිසන්දෙසං, සබ්බං මඞ්ගල හත්ථිනො.

22.

‘‘අයං තෙ සාධිනො පුත්තො,
සාමිකො වාරකෙ ඨිතො;
අරිහි සාතතො සෙසො,
තයා සාතො ඉමස්ස තු.

23.

ත්වමෙනං කිර සාතෙහි, ඉදං දෙවිවචො’’ඉති;
වත්වා තු සයාපෙසුං, පාදමූලම්හි හත්ථිනො.

24.

දුක්ඛිතො සො රුදිත්වාන, නාගො භෙත්වාන ආළකං;
පවිසිත්වා මහාවත්ථුං, ද්වාරං පාතිය ථාමසා.

25.

රක්ඛො නිසින්නඞ්ගණම්හි, උග්ඝාටෙත්වා කවාටකං;
නිසීදාපිය තං ඛන්ධෙ, මහාතිත්ථමුපාගමි.

26.

නාවං ආරොපයිත්වාන, රාජානං තත්ථ කුඤ්ජරො;
පච්ඡිමො දධිතීරෙන, සයං මලය මාරුහී.

27.

පරතීරෙ වසිත්වා සො, තීණිවස්සානි ඛත්තියො;
බලකායං ගහෙත්වාන, ආගා නාවාති රොහණං.

28.

තිත්ථෙ සක්ඛරසොබ්භම්හි, ඔතරිත්වාන භූපති;
අකාසි රොහණෙ තත්ථ, මහන්තං බලසඞ්ගහං.

29.

රක්ඛො මඞ්ගලහත්ථිසො, දක්ඛිණං මලයං තතො;
රොහණංයෙ’වුපාගඤ්ඡි, තස්ස කම්මානි කාතවෙ.

30.

මහාපදුමනාමස්ස, තත්ථ ජාතකභාණිනො;
තුලාධාරවිහවාසිස්ස, මහාථෙරස්ස සන්තිකෙ.

31.

කපිජාතකං සුත්වාන, බොධිසත්තෙ පසාදවා;
නාගමහාවිහාරං සො, ජියාමුත්තධනුස්සතං.

32.

කත්වා කාරෙසි ථූපඤ්ච, වඩ්ඪාපෙසි යථායීතං;
තිස්සවාපිඤ්ච කාරෙසි, තථා දූරව්හවාපිකං.

33.

සො ගහෙත්වා බලං රාජා, යුද්ධාය අභිනික්ඛමි;
තං සුත්වා ලම්බකණ්ණා ච, යුද්ධාය අභිසංයුතා.

34.

පපල්ලක්ඛන්ධද්වාරම්හි, ඛෙත්තෙ හිඞ්කරවාපිකෙ;
යුද්ධං උභින්නං වත්තිත්ථ, අඤ්ඤමඤ්ඤවිහෙසනං.

35.

නාවාකිලන්තදෙහත්තා, පොසා සීදන්ති රාජිනො;
රාජා නාමං සාවයිත්වා, සයං පාවිසි තෙන සො.

36.

තෙන භීතාලම්බකණ්ණා, සයිංසු උදරෙන සො;
තෙසං සීසානි ඡින්දිත්වා, රතනාභිසමංකරි.

37.

තික්ඛත්තුමෙවන්තුකතෙ, කරුණාය මහීපති;
''අමාරෙත්වා'ව ගණ්හාථ, ජීවග්ගාහ'න්ති අබ්‍රුවි.

38.

තතො විජිතසඞ්ගාමො, පුරං ආගම්ම භූපති;
ඡත්තං උස්සාපයිත්වාන තිස්සවාපි ජණං අගා.

39.

ජලකීළාය උග්ගන්ත්වා, සුමණ්ඩිතපසාධිතො;
අත්තනො සිරිසම්පත්තිං, දිස්වා තස්සන්තරායිකෙ.

40.

ලම්බකණ්ණෙ සරිත්වාන, කුද්ධො සො යොජයීරථෙ;
යුගපරම්පරා තෙසං, පුරතො පාවිසී පුරං.

41.

මහාවත්ථුස්ස උම්මාරෙ, ඨත්වා රාජාණපෙසි සො;
''ඉමෙසං සීසමුම්මාරෙ, අස්මිං ඡින්දථ භො'' ඉති.

42.

ගොණා එතෙරථෙ යුත්තා, තව හොන්ති රථෙසභ;
සිඞ්ගංබුරඤ්ච එතෙසං, ඡෙදාපයත භො'' ඉති.

43.

මාතුයා අථ සඤ්ඤත්තො, සීසච්ඡෙදං නිවාරිය;
නාසඤ්ච පාදඞ්ගුට්ඨඤ්ච, තෙසං රාජා අඡෙදයි.

44.

හත්ථිවුත්ථං ජනපදං, අදා හත්ථිස්ස ඛත්තියො;
හත්ථිභොගො ජනපදො, ඉති තෙනාසි නාමතො.

45.

එවං අනුරාධපුරෙ, ඉළානාගො මහීපති;
ඡබ්බස්සානි අනූනානි, රජ්ජං කාරෙසි ඛත්තියො.

46.

ඉළනාගච්චයෙ තස්ස, පුත්තො චන්දමුඛොසිවො;
අට්ඨවස්සං සත්තමාසං, රාජා රජ්ජමකාරයි.

47.

මණිකාරගාමෙ වාපිං, කාරාපෙත්වා මහීපති;
ඉස්සරසමණව්හස්ස, විහාරස්ස අදාසි සො.

48.

තස්ස රඤ්ඤො මහෙසී ච, සඞ්ගාමෙ පත්තිමත්තනො;
තස්සෙවා'දා විහාරස්ස, දමිළදෙවීති විස්සුතා.

49.

තං තිස්සවාපිං කීළාය, හන්ත්වා චන්දමුඛං සිවං;
යසළාලකතිස්සො'ති, විස්සුතො තඞ්කනිට්ඨකො.

50.

අනුරාධපුරෙ රම්මෙ, ලඞ්කාභුවදනෙ සුභෙ;
සත්තවස්සානට්ඨමාසෙ, රාජා රජ්ජමකාරයි.

51.

දොවිරිකස්ස දත්තස්ස, පුත්ථො දොවාරිකො සයං;
රඤ්ඤො සදිසරූපෙන, අහොසි සුභනාමවා.

52.

සුභං බලත්ථං තං රාජා, රාජභූසාය භූසිය;
නිසිදාපිය පල්ලඞ්කෙ, හාසත්ථං යසළාලකො.

53.

සීසචොළං බලත්ථස්ස, සසීසෙ පටිමුඤ්චිය;
යට්ඨිං ගහෙත්වා හත්ථෙන, ද්වාරමූලෙ ඨිතො සයං.

54.

වන්දන්තෙසු අමච්චෙසු, නිසින්නං ආසනම්හි තං;
රාජා හසති එවං සො, කුරුතෙ අන්තරන්තරා.

55.

‘‘බලත්ථො එකදිවසං, රාජානං හසමානකං;
අයං බලත්ථො කස්මා මෙ, සම්මුඛාහසතී’’ති සො.

56.

මාරාපයිත්වා රාජානං, බලත්ථො සො සුභො ඉධ;
රජ්ජං කාරෙසි ඡබ්බස්සං, සුභරාජාති විස්සුතො.

57.

ද්විසු මහාවිහාරෙසු, සුභරාජා මනොරමං;
පරිවෙණපන්තිං සුභ-නාමකංයෙව කාරයි.

58.

උරුවෙලසමීපම්හි, තථා වෙල්ලිවිහාරකං;
පුරත්ථිමෙ එකද්වාරං, ගඞ්ගන්තෙ නන්දිගාමකං.

59.

ලම්බකණ්ණසුතො එකො, උත්තරපස්සවාසිකො;
සෙනාපතිමුපට්ඨාසි, වසභො නාම මාතුලං.

60.

හෙස්සති වසභො නාම, රාජා’ති සුතියාසදා;
ඝාතෙති රාජාදීපම්හි, සබ්බෙ වසභනාමකෙ.

61.

‘‘රඤ්ඤො දස්සාම වසතං, ඉම’’න්ති හරියාය සො;
සෙනාපතිමන්තයිත්වා, පාතො රාජකුලං අගා.

62.

ගච්ඡතො තෙන සහසා, තම්බුලං චුණ්ණවජ්ජිතං;
හත්ථම්හි වසහස්සා’දා, තං සාධු පරිරක්ඛිතුං.

63.

රාජගෙහස්ස ද්වාරම්හි, තම්බුලං චුණ්ණවජ්ජිතං;
සෙනාපති උදික්ඛිත්වා, තං චුණ්ණත්ථං විසජ්ජයි.

64.

සෙනාපතිස්ස හරියා, චුණ්ණත්ථං වසභං ගතං;
වත්වා රහස්සං දත්වා ච, සහස්සං තං පලාපයි.

65.

මහාවිහාරය්‍යානං සො, ගන්ත්වාන වසභො පන;
තත්ථ ථෙරෙහි ඛිරන්න-වත්ථෙහි කතසඞ්ගහො.

66.

තතො පරං කුට්ඨිනො ච, රාජභාවාය නිච්ඡිතං;
සුත්වාන වචනංභට්ඨයො, ‘‘චොරො හෙස්ස’’න්ති නිච්ඡිතො.

67.

ලද්ධසමත්ථපුරිසෙ, ගාමඝාතං තතො පරං;
කරොන්තො රොහණං ගන්ත්වා, කපල්ලපුවොපදෙසතො.

68.

කමෙන රට්ඨං කණ්හන්ථො, සම්පත්තබලවාහනො;
සො රාජා ද්වීහි වස්සෙහි, ආගම්ම පුරසන්තිකං.

69.

සුභරාජං රණෙ හන්ත්වා, වසභො සො මහබ්බලො;
උස්සාපයි පුරෙහත්තං, මාතුලො’පි රණෙ පති.

70.

තං මාතුලස්ස සරිරං, පුබ්බභූතොපකාරිකං;
අකාසි වසභො රාජා, මහෙසිං මෙත්තනාමිකං.

71.

සොහොරපාඨකං පුච්ඡි, ආයුප්පමාණමත්තනො;
''ආහ ද්වාදසවස්සානි'', රහොයෙවස්ස සොපි ච.

72.

රහස්සං රක්ඛණත්ථාය, සහස්සං තස්සා දාපිය;
සඞ්ඝං සො සන්නිපාතෙත්වා, වන්දිත්වා පුච්ඡි භූපති.

73.

''සියානු භන්තෙ ආයුස්ස, වඩ්ඪනකාරණං''ඉති;
''අත්ථී''ති සඞ්ඝො ආචික්ඛි, අන්තරායවිමොචනං.

74.

පරිස්සාවනදානඤ්ච, ආවාසදාන මෙව ච;
ගිලානවත්තදානඤ්ච, දාතබ්බං මනුජාධිප.

75.

''කාතබ්බං ජිණ්ණකාවාස-පටිසඞ්ඛරණං තථා;
පඤ්චසීලසමාදානං, කත්වා තං සාධුරක්ඛියං.

76.

උපොසථූපවාසො ච, කත්තබ්බො' පොසථෙ''ඉති;
රාජා සාධූති ගන්ත්වාන, තථා සබ්බං මකාසි සො.

77.

තිණ්ණං තිණ්ණඤ්ච වස්සානං, අච්චයෙන මහීපති;
දීපම්හි සබ්බසඞ්ඝස්ස, තිචීවරමදාපයි.

78.

අනාගතානං ථෙරානං, පෙසයිත්වාන දාපයි;
ද්වත්තිංසායහි ඨානෙසු, දාපෙසි මධුපායසං.

79.

චතුසට්ඨියා ච ඨානෙසු, මහාදානංතු මිස්සකං;
සහස්සවට්ටි චතුසු, ඨානෙසු ච ජලාපයි.

80.

චෙතියපබ්බතෙ චෙව, ථූපාරාමෙ ච චෙතියෙ;
මහාථූපෙ මහාබොධි-ඝරෙ ඉති ඉමෙසු හි.

81.

චිත්තලකූටෙ කාරෙසි, දසථූපෙ මනොරමෙ;
දීපෙ'ඞ්ලම්හි ආවාසෙ, ජිණ්ණෙ ච පටිසඞ්ඛරි.

82.

වල්ලියෙරවිහාරෙ ච, ථෙරස්ස සො පසීදිය;
මහාවල්ලිගොත්තං නාම, විහාරඤ්ච අකාරයි.

83.

කාරෙසි අනුරාරාමං, මහාගාමස්ස සන්තිකෙ;
හෙළිගාමට්ඨකරීස, සහස්සං තස්ස දාපයි.

84.

මුචෙලවිහාරං කාරෙත්වා, සො තිස්සවඩ්ඪමානකෙ;
ආළිසාරොදකභාගං, විහාරස්ස අදාපයි.

85.

කලම්බතිත්ථෙ ථූපම්හි, කාරෙසිට්ඨිකකඤ්චුකං;
කාරෙසුපොසථා ගාරං, වට්ටිතෙලත්ථ මස්සතු.

86.

සහස්සකරීසවාපිංසො, කාරාපෙත්වා අදාසි ච;
කාරෙසුපොසථාගාරං, විහාරෙ කුම්භිගල්ලකෙ.

87.

සොයෙ'වු පොසථාගාරං, ඉස්සරසමණකෙ ඉධ;
ථූපාරාමෙථූපසරං, කාරාපෙසි මහීපති.

88.

මහාවිහාරෙ පරිවෙණ, පන්තිං පච්ඡිමපෙක්ඛිනිං;
කාරෙසි ච චතුසාලඤ්ච, ජිණ්ණකං පටිසඞ්ඛරි.

89.

චතුබුද්ධපටිමාරම්මං, පටිමානංසරංතථා;
මහාබොධිඞ්ගණෙ රම්මෙ, රාජා සොයෙව කාරයි.

90.

තස්ස රඤ්ඤො මහෙසී සා, චුත්තනාමා මනොරමං;
ථූපං ථූපසරඤ්චෙව, රම්මං තථෙව කාරයි.

91.

ථූපාරාමෙ ථූපඝරං, නිට්ඨාපෙත්වා මහීපති;
තස්ස නිට්ඨාපිතමහෙ, මහාදානමදාසි ච.

92.

යුත්තානං බුද්ධවචනෙ, භික්ඛූනං පච්චයම්පි ච;
භික්ඛූනං ධම්මකථිකානං, සප්පිඵාණිතමෙව ච.

93.

නගරස්ස චතුද්වාරෙ, කපණවට්ටඤ්ච දාපයි;
ගිලානානඤ්ච භික්ඛූනං, ගිලානවට්ටමෙව ච.

94.

මයෙත්තිං රාජුප්පලවාපිං, වහකොලම්බගාමකං;
මහානික විත්තවාපිං, මහාරාමොත්ති මෙව ච.

95.

කෙහාලං කාළිවාපිඤ්ච, චම්බුට්ඨිං වාතමඞ්ගනං;
අභිවඩ්ඪමානකඤ්ච, ඉච්චෙකාදස වාපියො.

96.

ද්වාදස මාතිකා චෙව, සුභික්ඛත්ථමකාරයි;
ගුත්තත්ථ පුරපාකාරං, චෙව මුච්චමකාරයි.

97.

ගොපුරඤ්ච චතුද්වාරෙ, මහාවත්ථුඤ්ච කාරයි;
සරං කාරෙසි උය්‍යානෙ, හංසෙතත්ථවිසජ්ජයි.

98.

පුරෙ බහූ පොක්ඛරණී, කාරාපෙත්වා තහිං තහිං;
උම්මග්ගෙන ජලං තත්ථ, පවෙසෙසි මහීපති.

99.

එවං නානාවිධං පුඤ්ඤං, කත්වා වසභභූපති;
හතන්තරායො සො හුත්වා, පුඤ්ඤකම්මෙ සදාදරො.

100.

චතුත්තාසීසවස්සානි, පුරෙ රජ්ජමකාරයි;
චතුත්තාලීසවෙසාඛ, පූජා යො ච අකාරයි.

101.

සුභරාජා ධරන්තො සො, අත්තනො එකධීතරං;
වසභෙන භයාසංකී, අප්පෙසි’ධීක වඩ්ඪකිං.

102.

අත්තනො කම්බලඤ්චෙව, රාජා භණ්ඩානි ච’ප්පයි;
වසභෙන හතෙ තස්මිං, තමාදාසිට්ඨවඩ්ඪකී.

103.

ධීතියානෙ ඨපෙත්වාන, වඩ්ඪෙති අත්තනො සරෙ;
සකම්මං කරතො තස්ස, භත්තං ආහරි දාරිකා.

104.

සා නිරොධසමාපන්නං, තදම්බපුප්ඵ ගුම්බකෙ;
සත්තමෙ දිවසෙ දිස්වා, භත්තං මෙධාවිනී අදා.

105.

පුන භත්තං රන්ධයිත්වා, පිතුනො භත්තමාහරි;
පපඤ්චකාරණං පුට්ඨා, තමත්ථං පිතුනො වදි.

106.

තුට්ඨො පුනප්පුනඤ්චෙ’සො, භත්තං ථෙරස්ස දාපයි;
විස්සත්ථො’නාගතං දිස්වා, ථෙරො ආහ කුමාරිකං.

107.

‘‘තවඉස්සරියෙජාතෙ, ඉමං ඨානං කුමාරිකෙ;
සරෙය්‍යාසී’ති ථෙරො තු, තදා ච පරිනිබ්බුතො.

108.

සකෙ සො වසභො රාජා, වයප්පත්තම්හි පුත්තකෙ;
වඩ්ඪකනාසිකතිස්සම්හි, කඤ්ඤංතස්සානුරූපිකං.

109.

ගවෙසාපෙසි පුරිසා, තං දිස්වාන කුමාරිකං;
ඉට්ඨකවඩ්ඪකීගාමෙ, ඉත්ථිලක්ඛණ කොවිදා.

110.

රඤ්ඤො නිවෙදයුං රාජා, තමාණාපෙතුමාරභි;
තස්සාහ රාජධීතත්තං, ඉට්ඨකවඩ්ඪකී තදා.

111.

සුභරඤ්ඤො තු ධීතත්තං, කම්බලාදීහි ඤාපයි;
රාජා තුට්ඨො සුතස්සා'දා, තං සාධු කතමඞ්ගලං.

112.

වසභස්සච්චයෙ පුත්තො, වඞ්කනාසික තිස්සකො;
අනුරාධපුරෙ රජ්ජං, තීණි වස්සානි කාරයි.

113.

සො ගොණනදියා තීරෙ, මහාමඞ්ගලනාමකං;
විහාරං කාරයි රාජා, වඞ්කනාසිකතිස්සකො.

114.

මහාමත්තා තු දෙවී සා, සරන්තී ථෙරභාසිතං;
විහාරකාරණත්ථාය, අකාසි ධනසඤ්චයං.

115.

වඞ්කනාසිකතිස්සස්ස, අච්චයෙ කාරයී සුතො;
රජ්ජං බාවීසවස්සානි, ගජ්ජබාහුකගාමණි.

116.

සුත්වා සො මාතුවචනං, මාතුදත්ථාය කාරයි;
කදම්බපුප්ඵඨානම්හි, රාජමාතුවිහාරකං.

117.

මාතා සතසහස්සං සා, භූමිඅත්ථොය පණ්ඩිතා;
අදා මහාවිහාරස්ස, විහාරඤ්ච අකාර යි.

118.

සයමෙව අකාරෙසි, තත්ථ ථූපං සිලාමයං;
සඞ්ඝභොගඤ්ච පාදාසි, කිණිත්වාන තතො තතො.

119.

අභයුත්තර මහාථූපං, වඞ්ඪාපෙත්වා චිතාපයි;
චතුද්වාරෙ ච තත්ථෙව, ආදිමුඛමකාරයි.

120.

ගාමණිතිස්සවාපිං සො, කාරාපෙත්වා මහීපති;
අභයගිරි විහාරස්ස, පාකවට්ටාය'දාසි ච.

121.

මරිචවට්ටිකථූපම්හි, කඤ්චුකඤ්ච අකාරයි;
කිණිත්වා සතසහස්සෙන, සඞ්ඝභොගමදාසි ච.

122.

කාරෙසි පච්ඡිමෙ වස්සෙ, විහාරං රාමකව්හයං;
මහෙජසනසාලඤ්ච, නගරම්හි අකාරයි.

123.

ගජබාහුස්සච්චයෙන, සසුරො තස්ස රාජිනො;
රජ්ජං මහල්ලකො නාගො, ඡබ්බස්සානි අකාරයි.

124.

පුරත්ථිමෙ පෙජලකං, දක්ඛිණෙ කොටි පබ්බතං;
පච්ඡිමෙ දකපාසාණෙ, නාගදීපෙ සාලිපබ්බතං.

125.

බීජගාමෙ තනවෙළිං, රොහණෙ ජනපදෙ පන;
තොබ්බලනාගපබ්බතඤ්ච, අන්තොවයෙ ගිරිහාලිකං.

126.

එතෙ සත්ත විහාරෙ සො, මහල්ලනාගභූපති;
පරිත්තෙනපි කාලෙන, කාරාපෙසි මහාමතී.

127.

එවං අසාරෙහි ධනෙහි සාරං,
පුඤ්ඤානි කත්වාන බහූනි පඤ්ඤා;
ආදෙන්ති බාලා පන කාම හෙතු,
බහූනි පාපානි කරොන්තා මොහා’ති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ද්වාදස රාජකො නාම

පඤ්චතිංසතිමො පරිච්ඡෙදො.

ඡත්තිංසතිම පරිච්ඡෙද

තයොදස රාජකො

1.

පටුන

මහල්ලනාගච්චයෙන, පුත්තො භාතිකතිස්සකො;
චතුවීසතිවස්සානි, ලංකාරජ්ජමකාරයි.

2.

මහාවිහාරෙ පාකාරං, කාරාපෙසි සමන්තතො;
ගවරතිස්සවිහාරං, සො කාරයිත්වා මහීපති.

3.

මහාගාමණිකං වාපිං, විහාරස්ස’ස්ස’දාසි ච;
විහාරඤ්ච අකාරෙසි, භාතියතිස්ස නාමකං.

4.

කාරෙසුපොසථාගාරං, ථූපාරාමෙ මනොරමෙ;
රන්ධකණ්ඩකවාපිඤ්ච, කාරාපෙසි මහීපති.

5.

සත්තෙසු මුදුචිත්තොසො, සඞ්ඝම්හි තිබ්බගාරවො;
උභතොසඞ්ඝෙ මහීපාලො, මහාදානං පවත්තයි.

6.

භාතිකතිස්සච්චයෙන, තස්ස කනිට්ඨතිස්සකො;
අට්ඨවීසසමාරජ්ජං, ලංකාදීපෙ අකාරයි.

7.

භූතාරාම මහානාග, ථෙරස්මිං සො පසීදිය;
කාරෙසි රතනපාසාදං, අභයගිරිම්හි සාධුකං.

8.

අභයගිරිම්හි පාකාරං, මහාපරිවෙණමෙව ච;
කාරෙසි මණිසොමව්හෙ, මහාපරිවෙණමෙව ච.

9.

තත්ථෙව චෙතියඝරං, අම්බත්ථලෙ තථෙව ච;
කාරෙසි පටිසඞ්ඛාරං, නාගදීපෙ ඝරෙ පන.

10.

මහාවිහාරසීමංසො, මද්දිත්වා තත්ථ කාරයි;
කුක්කුටගිරි පරිවෙණං, පන්තිං සක්කච්ච භූපති.

11.

මහාවිහාරෙ කාරෙසි, ද්වාදස මනුජාධිපො;
මහාචතුරස්සපාසාදෙ, දස්සනෙය්‍යෙමනොරමෙ.

12.

දක්ඛිණවිහාර ථූපම්හි, කඤ්චුකඤ්ච අකාරයි;
භත්තසාලං මහාමෙඝ, වනාසිමඤ්ච මද්දිය.

13.

මහාවිහාරපාකාරං, පස්සතො අපනීයසො;
මග්ගං දක්ඛිණවිහාර, ගාමිඤ්චාපි අකාරයි.

14.

භූතාරාම විහාරඤ්ච, රාමගොණකමෙව ච;
තථෙව නන්දතිස්සස්ස, ආරාමඤ්ච අකාරයි.

15.

පාචිනතො අනුළාතිස්ස, පබ්බතං ගඩිගරාජියං;
නියෙලතිස්සාරාමඤ්ච, පිළ පිට්ඨි විහාරකං.

16.

රාජමහාවිහාරඤ්ච, කාරෙසි මනුජාධිපො;
සොයෙව තිසු ඨානෙසු, කාරෙසු'පොසථාලයං.

17.

කල්‍යාණික විහාරෙ ච, මණ්ඩලගිරිකෙ තථා;
දුබ්බලවාපිතිස්සව්හෙ, විහාරෙසු ඉමෙසු හි.

18.

කනිට්ඨතිස්සච්චයෙන, තස්ස පුත්තො අකාරයි;
රජ්ජං ද්වෙයෙව වස්සානි, චූළනාගොති විස්සුතො.

19.

චූළනාගකනිට්ඨොතු, රාජාසාතිය භාතිකං;
එකවස්සං කුඩ්ඩනාගො, රජ්ජං ලංකාය කාරයි.

20.

මහාපෙළඤ්ච වඩ්ඪෙසි, එකනාළිකඡාතකෙ;
භික්ඛුසතානං පඤ්චන්නං, අබ්බොච්ඡින්නං මහීපති.

21.

කුඩ්ඩනාගස්ස රඤ්ඤො තු, දෙවියා භාතුකො තදා;
සෙනාපති සිරිනාගො, චොරො හුත්වාන රාජිනො.

22.

බලවාහන සම්පන්නො, ආගම්ම නගරන්තිකං;
රාජබලෙන යුජ්ඣන්තො, කුඩ්ඩනාගං මහීපතිං.

23.

පලාපෙත්වා ලද්ධජයො, අනුරාධ පුරෙ වරෙ;
ලංකාරජ්ජමකාරෙසි, වස්සානෙකූනවීසති.

24.

මහාථූපවරෙ ඡත්තං, කාරාපෙත්වාන භූපති;
සුවණ්ණකම්මං කාරෙසි, දස්සනෙය්‍යං මනොරමං.

25.

කාරෙසි ලොහපාසාදං, සංඛිත්තං පඤ්චභූමකං;
මහාබොධි චතුද්වාරෙ, සොපානං පුනකාරයි.

26.

කාරෙත්වා ඡත්තපාසාදං, මහෙ පූජමකාරයි;
කුලම්බණඤ්ච දීපස්මිං, විස්සජ්ජෙසි දයාපරො.

27.

සිරිනාගච්චයෙ තස්ස, පුත්තො තිස්සො අකාරයි;
රජ්ජං ද්වාවීසවස්සානි, ධම්මවොහාර කොවිදො.

28.

ඨපෙසි සො හි වොහාරං, හිංසා මුත්තං යතොඉධ;
වොහාරක තිස්සරාජා, ඉති නාමං තතො අහු.

29.

කම්බුගාමකවාසිස්ස, දෙවත්ථෙරස්ස සන්තිකෙ;
ධම්මං සුත්වා පටිකම්මං, පඤ්චාවාසෙ අකාරයි.

30.

මහාතිස්සස්ස ථෙරස්ස, අනුරා රාමවාසිනො;
පසන්නො මුචෙලපට්ටනෙ, දාන වට්ටමකාරයි.

31.

තිස්සරාජ මණ්ඩපඤ්ච, මහාවිහාරද්වයෙපි සො;
මහාබොධිඝරෙ පාචි, ලොහරූපද්ධයම්පි ච.

32.

සත්තපණ්ණිකපාසාදං, කාරෙත්වා සුඛවාසකං;
මාසෙ මාසෙ සහස්සං සො, මහාවිහාරස්ස දාපයි.

33.

අභයගිරිවිහාරෙ, දක්ඛිණමූලසව්හයෙ;
මරිචවට්ටි විහාරම්හි, කුලාලිතිස්සසව්හයෙ.

34.

මහියඞ්ගණ විහාරම්හි, මහාගාමකසව්හයෙ;
මහානාගතිස්සව්හම්හි, තථා කල්‍යාණිකව්හයෙ.

35.

ඉති අට්ඨසු ථූපෙසු, ඡත්තකම්මමකාරයි;
මූකනාගසෙනාපති, විහාරෙ දක්ඛිණෙ තථා.

36.

මරිච වට්ටි විහාරම්හි, පුත්තභාගව්හයෙ තථා;
ඉස්සරසමණව්හම්හි, තිස්සව්හෙ නාගදීපකෙ.

37.

ඉති ඡසු විහාරෙසු, පාකාරඤ්ච අකාරයි;
කාරෙසු' පොසථාගාරං, අනුරාරාමසව්හයෙ.

38.

අරියවංසකථාඨානෙ, ලංකාදීපෙඛිලෙපි ච;
දාන වට්ටං ඨපාපෙසි, සද්ධම්මෙ ගාරවෙන සො.

39.

තිණි සතසහස්සානි, දත්වාන මනුජාධිපො;
ඉණතො සයිකෙ භික්ඛූ, මොචෙසි සාසනප්පියො.

40.

මහා වෙසාඛ පූජං සො, කාරෙත්වා දීපවාසිනං;
සබ්බෙ සංයෙව භික්ඛූනං, තිචීවරමදාපයි.

41.

වෙතුල්ලවාදං මද්දිත්වා, කාරෙත්වා පාපනිග්ගහං;
කපිලෙන අමච්චෙන, සාසනං ජොතයීච සො.

42.

විස්සුතො’භයනාගො’ති, කනිට්ඨො තස්සරාජිනො;
දෙවියා තස්ස සංසට්ඨො, ඤාතො භීතො සභාතරා.

43.

පලායිත්වා හල්ලතිත්ථං, ගන්ත්වාන සහසෙවකො;
කුද්ධො විය මාතුලස්ස, හත්ථපාදඤ්ච ඡෙදයි.

44.

රාජිනො රට්ඨභෙදත්ථං, ඨපෙත්වාන ඉධෙව තං;
සුනඛොපමං දස්සයිත්වා, ගහෙත්වා’ති සිනිද්ධකෙ.

45.

තත්ථෙව නාවං ආරුය්හ, පරතීරමගාසයං;
සුභදෙවො මාතුලො තු, උපගම්ම මහීපතිං.

46.

සුහදො විය හුත්වාන, තස්මිං රට්ඨමහින්දිසො;
අභයො තං ජානනත්ථං, දූතං ඉධ විසජ්ජයි.

47.

තං දිස්වා පූගරුක්ඛං සො, සමන්තා කුන්තනාළියා;
පරිබ්භමන්තො මද්දිත්වා, කත්වා දුබ්බලමූලකං.

48.

බාහුනායෙව පාතෙත්වා, තජ්ජෙත්වා තං පලාපයි;
දූතො ගන්ත්වා අභයස්ස, තං පවත්තිං පවෙදයි.

49.

ඤත්වා’භයො තං දමිළෙ, ආදාය බහුකෙ තතො;
නගරන්තිකමාගඤ්ඡි, භාතරා සහ යුජ්ඣිතුං.

50.

තං ඤත්වාන පලායිත්වා, අස්සමාරුය්හදෙවියා;
මලයං ආගමා රාජා, තංකනිට්ඨො’නු බන්ධිය.

51.

රාජානං මලයෙ හන්ත්වා, දෙවීමාදාය ආගතො;
කාරෙසි නගරෙ රජ්ජං, අට්ඨවස්සානි භූපති.

52.

පාසාණවෙදිං කාරෙසි, මහාබොධිසමන්තතො;
ලොහපාසාදඞ්ගණම්හි, රාජා මණ්ඩපමෙව ච.

53.

ද්විහි සතසහස්සෙහි, නෙකවත්ථානි භාගිය;
දීපම්හි භික්ඛුසඞ්ඝස්ස, වත්ථදානමදාසි සො.

54.

අභයස්ස'ච්චයෙ භාතු, තස්සස්ස තස්ස අත්‍රජො;
ද්වෙවස්සානි සිරිනාගො, ලංකාරජ්ජ මකාරයි.

55.

පටිසඞ්ඛරිය පාකාරං, මහාබොධිසමන්තතො;
මහාබොධිඝරස්සෙව, සොයෙව වාලිකාතලෙ.

56.

මූවෙලරුක්ඛපරතො, හංසවට්ටං මනොරමං;
මහන්තං මණ්ඩපඤ්චෙව, කාරාපෙසි මහීපති.

57.

විජයකුමාරකො නාම, සිරිනාගස්ස අත්‍රජො;
පිතුනො අච්චයෙ රජ්ජං, එකවස්සමකාරයි.

58.

ලම්බකණ්ණා තයො ආසුං, සහාතා මහියඞ්ගණෙ;
සඞ්ඝතිස්සො සඞ්ඝබොධි, තතියො ගොඨකාභයො.

59.

තෙ තිස්සවාපිමරියාද-ගතො අන්ධො විචක්ඛණො;
රාජුපට්ඨානමායන්තෙ, පදසද්දෙන අබ්‍රවි.

60.

''පඨවීසාමිනො එතෙ, තයො වහතිභූ'ඉති;
තං සුත්වා අභයො පච්ඡා, යන්තො පුච්ඡි පුනාභසො.

61.

තස්ස වංසො ඨස්සතීති,
පුන පුච්ඡිතමෙව සො;
''පච්ඡිමස්සා''ති සො ආහ,
තං සුත්වා ද්වීහිසොඅගා.

62.

තෙ පුරං පවිසිත්වාන, තයො රඤ්ඤො'ති වල්ලභො;
රාජකිච්චානි සාධෙන්තා, වසන්තා රාජසන්තිකෙ.

63.

හන්ත්වා විජයරාජානං, රාජගෙහම්හි එකතො;
සෙනාපතිංසඞ්ඝතිස්සං, දූවෙරජ්ජෙ'භිසෙචයුං.

64.

එවං සො අභිසිත්තොව, අනුරාධපුරුත්තමෙ;
රජ්ජං චත්තාරි වස්සානි, සඞ්ඝතිස්සො අකාරයි.

65.

මහාථූපම්හි ඡත්තඤ්ච, හෙමකම්මඤ්ච කාරයි;
විසුං සතසහස්සග්ඝෙ, චතුරො ච මහාමණී.

66.

මජ්ඣෙ චතුන්නං සූරියානං, ඨපාපෙසි මහීපති;
ථූපස්ස මුද්ධනි තථා-නග්ඝවජිරචුම්බටං.

67.

සො ඡත්තමහපූජාය, සඞ්ඝස්ස මනුජාධිපො;
චත්තාලීසසහස්සස්ස, ඡ චීවරමදාපයි.

68.

තං මහාදෙවථෙරෙන, දාමගල්ලක වාසිනො;
දෙසිතං ඛන්ධකෙ සුත්තං, යාගානිසංස දීපනං.

69.

සුත්වා පසන්නො සඞ්ඝස්ස, යාගුදානමදාපයි;
නගරස්ස චතුද්වාරෙ, සක්කච්චඤ්චෙව සාධු ච.

70.

සො අන්තරන්තරෙ රාජා, ජම්බුපක්කානි ඛාදිතුං;
සහොරොධො සහාමච්චො, අගාපාචින දීපකං.

71.
උපද්දුතං'ස්ස ගමනෙ, මනුස්සා පාචි වාසිනො;
විසං එලෙසු යො ජෙසුං, රාජභොජ්ජාය ජම්බුයා.

72.
ඛාදිත්වා ජම්බුපක්කානි, තානි තත්ථෙව සො මතො;
සෙනාපති සඞ්ඝධබාධීං-භයො රජ්ජෙ'භිසෙචයි.

73.
රාජාසිරි සඞ්ඝ බොධි, විස්සුතො පඤ්චසීලවා;
අනුරාධපුරෙ රජ්ජං, දුවෙ වස්සානි කාරයි.

74.
මහාවිහාරෙ කාරෙසි, සලාකග්ගං මනොරමං;
තදාදීපෙ මනුස්සෙසො, ඤත්වා දුබ්බුට්ඨුපද්දුතෙ.

75.
කරුණාය කම්පිතමනො, මහාථූපඞ්ගණෙ සයං;
නිපජ්ජි භූමියං රාජා, කත්වාන ඉති නිච්ඡයං.

76.
''පවස්සිත්වාන දෙවෙන, ජලෙනුපලාවිතෙ මයි;
නහෙව වුට්ඨහිස්සාමි, මරමානොපහං ඉධ''.

77.
එවං නිපන්නෙ භූමින්දෙ, දෙවො පාවස්සි තාවදෙ;
ලංකාදීපම්හි සකලෙ, පිණයන්තො මහාමහිං.

78.
තථාපි නුට්ඨහතිසො, අපිලාපනතො ජලෙ;
ආවරිංසු තතො'මච්චා, ජලනිග්ගමනාළියො.

79.
තතො ජලම්හි පිලවං, රාජා වුට්ඨාසි ධම්මිකො;
කරුණායනුදි එවං, දීපෙ දුබ්බුට්ඨීකාභයං.

80.

චොරාතහිං තහිං ජාතා, ඉති සුත්වාන භූපති;
චොරෙ ආණාපයිත්වාන, රහස්සෙන පලාපීය.

81.

ආණාපෙත්වා රහස්සෙන, මතානං සො කලෙවරං;
අග්ගීහි උත්තාසෙත්වාන, හනිතං චොරුපද්දවං.

82.

එකො යක්ඛො ඉධාගම්ම, රත්තක්ඛො ඉති විස්සුතො;
කරොති රත්තාන'ක්ඛීනි, මනුස්සානං තහිං තහිං.

83.

අඤ්ඤමඤ්ඤමපෙක්ඛිත්වා, භායිත්වා රත්තනෙත්තතං;
නරාමරන්ති තෙ යක්ඛො, සොහක්ඛෙසි අසඞ්කිතො.

84.

රාජා උපද්දවං තෙසං, සුත්වා සන්තත්තමානසො;
එකො'පවාස ගබ්භම්හි, හුත්වා අට්ඨඞ්ගුපොසථී.

85.

''අපස්සිත්වාන තං යක්ඛං, න වුට්ඨාමී''ති සො සයි;
තස්ස සො ධම්මතෙජෙන, අගා යක්ඛො තදන්තිකං.

86.

තෙන ''කොසී''ති පුට්ඨො ච, සො ''අහ''න්ති පවෙදයි;
''කස්මා පජං මෙ භක්ඛෙසි, මා ඛාද''ඉති සොබ්‍රවි.

87.

''එකස්මිං මෙ ජනපදෙ, නරෙ දෙහී''ති සොබ්‍රවි;
''න සක්කා ඉති වුත්තෙ සො, කමෙනෙකංති අබ්‍රවි.

88.

''අඤ්ඤං න සක්කා දාතුං මෙ, මං ඛාද'' ඉති සොබ්‍රවි;
''න සක්කා''ඉති තං යාචි, ගාමෙ ගාමෙ බලිඤ්ච සො.

89.

සාධූති වත්වා භූමින්දො, දීපම්පි සකලෙපි ච;
ගාමවරෙ නිවෙසෙත්වා, බලිංතස්ස අදාපයි.

90.

මහාසත්තෙන තෙනෙව, සබ්බභූතානුකම්පිනා;
මහාරොගභයං ජාතං, දීපදීපෙන නාසිතං.

91.

සො භණ්ඩාගාරිකො රඤ්ඤො,
අමච්චො ගොඨාභයො;
චෙරො හුත්වා උත්තරතො,
නගරං සමුපාගමි.

92.

පරිස්සාවනමාදාය, රාජා දක්ඛිණද්වාරතො;
පරහිංසමරොචෙන්තො, එකකොව පලායි සො.

93.

පුටභත්තං ගහෙත්වාන, ගච්ඡන්තො පුරිතො පථී;
භත්තභොගායරාජානං, නිබන්ධිත්ථ පුනප්පුනං.

94.

ජලං පරිස්සාවයිත්වා, භුඤ්ජිත්වාන දයාලුකො;
තස්සෙවං'නුග්ගහං කාතුං, ඉදං වචනමබ්‍රුවි.

95.

''සඞ්ඝබොධි අහං රාජා, ගහෙත්වා මමහො සීරං;
ගොඨාභයස්ස දස්සෙහි, බහුං දස්සති තෙ ධනං.

96.

න ඉච්ඡිතො තථාකාතුං, තස්සත්ථාය මහීපති;
නිසින්නොයෙව අමරි, සො සීසං තස්ස ආදිය.

97.

ගොඨාභයස්ස දස්සෙසි, සොතු විම්හිතමානසො;
දත්වා තස්ස ධනං රඤ්ඤො, සක්කාරං සාධුකාරයි.

98.

එවං ගොඨාභයො එසො, මෙඝවණ්ණාභයො'ති ච;
විස්සුතො තෙරස සමා, ලංකාරජ්ජමකාරයි.

99.

මහාවත්ථුං කාරයිත්වා, වත්ථුද්වාරම්හි මණ්ඩපං;
කාරයිත්වා මණ්ඩයිත්වා, සො භික්ඛු තත්ථ සඞ්ඝතො.

100.
අට්ඨුත්තරසහස්සානි, නිසීදෙත්වා දිනෙ දිනෙ;
යාගුඛජ්ජක භොජ්ජෙහි, සාදූහි විවිධෙහි ච.

101.
සචීවරෙහි කප්පෙත්වා, මහාදානං පවත්තයි;
එකවීසදිනා නෙවං, නිබද්ධඤ්චස්ස කාරයි.

102.
මහාවිහාරෙ කාරෙසි, සිලාමණ්ඩප මුත්තමං;
ලොහපාසාදථම්භෙ ච, පරිවත්තිය ඨාපයි.

103.
මහාබොධි සිලාවෙදිං, උත්තරද්වාරතොරණං;
පතිට්ඨාපෙසි ථම්භෙ ච, චතුකණ්ණෙ සචක්කකෙ.

104.
තිස්සො සීලාපටිමායො, තීසු ද්වාරෙසු කාරයි;
ඨපාපෙසි ච පල්ලඞ්කං, දක්ඛිණම්හි සිලාමයං.

105.
පධානභූමිං කාරෙසි, මහාවිහාරපච්ඡතො;
දීපම්හි ජිණ්ණකාවාසං, සබ්බඤ්ච පටිසඞ්ඛරි.

106.
ථූපාරාමෙ ථූපඝරං, ථෙරම්බත්ථලකෙ තථා;
ආරාමෙ මණිසොමව්හෙ, පටිසඞ්ඛාරයි ච සො.

107.
ථූපාරාමෙ මණිසොමා-රාමෙ මරිචවට්ටකෙ;
දක්ඛිණව්හ විහාරෙ ච, උපොසථඝරානි ච.

108.
මෙඝවණ්ණාභයව්හඤ්ච, නවවිහාරමකාරයි;
විහාරමහපූජායං, පිණ්ඩෙත්වා දීපවාසීනං.

109.

තිංසභික්ඛුසහස්සානං, ඡචීවරමදාසි ච;
මහාවෙසාඛපූජඤ්ච, තදා එවං අකාරයි.

110.

අනුවස්සඤ්ච සඞ්ඝස්ස, ඡචීවරමදාමයි;
පාපකානං නිග්ගහෙන, සොධෙන්තො සාසනං තු සො.

111.

වෙතුල්ලවාදිනො භික්ඛූ, අභයගිරිනිවාසිනො;
ගාහයිත්වාසට්ඨිමත්තෙ, ජිනසාසනකණ්ටකෙ.

112.

කත්වාන නිග්ගහං තෙසං, පරතීරෙ ඛිපාපයි;
තත්ථ ඛිත්තස්ස ථෙරස්ස, නිස්සිතො භික්ඛුචොළිකො.

113.

සඞ්ඝමිත්තො’තිනාමෙන, භූතවිජ්ජාදිකොවිදො;
මහාවිහාරෙ භික්ඛූනං, කුජ්ඣිත්වාන ඉධගමා.

114.

ථූපාරාමෙ සන්නිපාතං, පවිසිත්වා අසඤ්ඤතො;
සඞ්ඝපාලස්ස පරිවෙණෙ, වාසිත්ථෙරස්ස තත්ථ සො.

115.

ගොට්ඨාසයස්ස ථෙරස්ස, මාතුලස්ස’ස්ස රාජිනො;
රඤ්ඤො නාමෙනා‘‘ලපන්තො, වචනං පටිබාහිය.

116.

රඤ්ඤො කුලූපගො ආසි, රාජා තස්මිං පසීදිය;
ජෙට්ඨපුත්තං ජෙට්ඨතිස්සං, මහාසෙනං කනිට්ඨකං.

117.

අප්පෙසි තස්ස භික්ඛුස්ස, සො සඞ්ගණ්හි දුතියකං;
උපනන්ධි තස්මිං භික්ඛුස්මිං, ජෙට්ඨතිස්සො කුමාරකො.

118.

පිතුනො අච්චයෙ ජෙට්ඨ, තිස්සො රාජාඅහොසිසො;
පිතු සාරීර සක්කාරෙ, නිග්ගන්තුං නිච්ඡමානකෙ.

119.

දුටියාමච්චෙ නිග්ගහෙතුං, සයං නික්ඛම්ම භූපති;
කනිට්ඨං පුරතො කත්වා, පිතුකායං අනන්තරං.

120.

තතො අමච්චෙ කත්වාන, සයං හුත්වාන පච්ඡතො;
කනිට්ඨෙ පිතුකායෙ ච, නික්ඛන්තෙ තදනන්තරං.

121.

ද්වාරං සංවරයිත්වාන, දුට්ඨමච්චෙ නිඝාතිය;
සූලෙ අප්පෙසි පිතුනො, චිතකායසමන්තතො.

122.

තෙන’ස්ස කම්මුනා නාමං, කක්ඛලොපපදංඅහු;
සඞ්ඝමිත්තොතු සො භික්ඛු, භීතො තස්මිං නරාධිපා.

123.

තස්සාභිසෙකසමකාලං, මහාසෙනෙන මන්තිය;
තස්සාභිසෙකං පෙක්ඛන්තො, පරතීරං ගතො ඉතො.

124.

පිතරා සො විප්පකතං, ලොහපාසාද මුත්තමං;
කොටිධනං අග්ඝනකං, කාරෙසි සත්තභූමකං.

125.

සට්ඨිසතසහස්සග්ඝං, පූජයිත්වා මණිංතහිං;
කාරෙසි ජෙට්ඨතිස්සොතං, මණිපාසාදනාමකං.

126.

මණි දුවෙ මහග්ඝෙ ච, මහාථූපෙ අපූජයි;
මහාබොධිඝරෙ තීණි, තොරණානි ච කාරයි.

127.

කාරයිත්වා විහාරං සො, පාචිනතිස්ස පබ්බතං;
පඤ්චවාසෙසු සඞ්ඝස්ස, අදාසි පුථුවී පති.

128.

දෙවානංපියතිස්සෙන, සො පතිට්ඨාපිතං පුරා;
ථූපාරාමෙ උරුසිලා, පටිමං චාරුදස්සනං.

129.

නෙත්වාන ථූපාරාමවිහං, ජෙට්ඨතිස්සො මහීපති;
පතිට්ඨාපෙසි ආරාමෙ, පාචිනතිස්ස පබ්බතෙ.

130.

කාළමත්තිකවාපිංසො, අදාචෙතිය පබ්බතෙ;
විහාර පාසාද මහං, මහාවෙසාඛමෙව ච.

131.

කත්වා තිංස සහස්සස්ස, සඞ්ඝස්ස'දා ඡචීවරං;
ආළම්බගාමවාපිංසො, ජෙට්ඨතිස්සො අකාරයි.

132.

එවං සො විවිධං පුඤ්ඤං, පාසාදකරණාදිකං;
කාරෙන්තො දසවස්සානි, රාජා රජ්ජමකාරයි.

133.

ඉති බහුවිධ පුඤ්ඤ හෙතු භූතා,
නරපතිතා බහුපාපහෙතු චාති;
මධුරමිව විසෙනමිස්සමන්නං,
සුජනමනො භජතෙ න තං කදාපි.

සුජනප්පසාද සංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

තයොදසරාජකොනාම

ඡත්තිංසතිමො පරිච්ඡෙදො.

සත්තතිංසතිම පරිච්ඡෙද

පඤ්චරාජකො

1.

ජෙට්ඨතිස්සච්චයෙ තස්ස, මහාසෙනො කනිට්ඨකො;
සත්තවීසතිවස්සානි, රාජා රජ්ජමකාරයි.

2.

තස්ස රජ්ජාභිසෙකං තං,
කාරෙතුං පරතීරතො;
සො සඞ්ඝමිත්තත්ථෙරො තු,

පටුන

කාලං ඤත්වා ඉධාගතො.

3.

තස්සාභිසෙකං කාරෙත්වා, අඤ්ඤං කිච්චඤ්චනෙකධා;
මහාවිහාර විද්ධංසං, කාතුකාමො අසඤ්ඤතො.

4.

අවිනයවාදිනො එතෙ, මහාවිහාරවාසිනො;
විනයවාදී මයං රාජ, ඉති ගාහිය භූපතිං.

5.

මහාවිහාරවාසිස්ස, ආහාරං දෙති භික්ඛුනො;
යො සො සතං දණ්ඩියො’ති, රඤ්ඤා දණ්ඩං ඨපාපයි.

6.

උපද්දුතා තෙහි භික්ඛූ, මහාවිහාරවාසිනො;
මහාවිහාරං ඡඩ්ඩෙත්වා, මලයං රොහණං අගුං.

7.

තෙන මහාවිහාරො’යං, නවවස්සානි ඡඩ්ඩිතො;
මහාවිහාරවාසීහි, භික්ඛූහි ආසි සුඤ්ඤකො.

8.

‘‘හොති අස්සාමිකං වත්ථු, පුතුවිසාමිනො’’ඉති;
රාජානං සඤ්ඤාපෙත්වා සො, ථෙරො දුම්මති දුම්මතිං.

9.

මහාවිහාරං නාසෙතුං, ලද්ධානුමති රාජතො;
තථා කාතුං මනුස්සෙ සො, යොජෙසි දුට්ඨමානසො.

10.

සඞ්ඝමිත්තස්ස ථෙරස්ස, සෙවකො රාජවල්ලභො;
සොණාමච්චො දාරුණො ච, භික්ඛවො ච අලජ්ජිනො.

11.

භින්දිත්වා ලොහපාසාදං, සත්තභූමක මුත්තමං;
ඝරෙ නානප්පකාරෙ ච, ඉතො’භයගිරිං නයුං.

12.

මහාවිහාරා නීතෙහි, පාසාදෙහි බහූහි ච;
අභයගිරිවිහාරොයං, බහුපාසාදකො අහු.

13.
සඞ්ඝමිත්තං පාපමිත්තං, ථෙරං සොණඤ්ච සෙවකං;
ආගම්ම සුබහුං පාපං, අකාසි සො මහීපති.

14.
මහාසිලාපටිමං සො, පාචිනතිස්සපබ්බතා;
ආනෙත්වා’භයගිරිම්හි, පතිට්ඨාපෙසි භූපති.

15.
පටිමාඝරං බොධිඝරං, ධාතුසාලං මනොරමං;
චතුසාලඤ්ච කාරෙසී, සඞ්ඝරී කුක්කුටව්හයං.

16.
සඞ්ඝමිත්තෙන ථෙරෙන, තෙන දාරුණකම්මුනා;
විහාරො සො’භයගිරි, දස්සනෙය්‍යො අහු තදා.

17.
මෙඝවණ්ණාභයො නාම, රඤ්ඤො සබ්බත්ථ සාධකො;
සඛා අමච්චො කුජ්ඣිත්වා, මහාවිහාරනාසනෙ.

18.
චොරො හුත්වාන මලයං, ගන්ත්වා ලද්ධමහබ්බලො;
ඛන්ධාවාරං නිවෙසෙසි, දූරතිස්සකවාපියං.

19.
තත්‍රා’ගතං තං සුත්වා, සහායං සො මහීපති;
යුද්ධාභ පච්චුග්ගන්ත්වාන, ඛන්ධාවාරං නිවෙසයි.

20.
සාධුං පානඤ්ච මංසඤ්ච, ලභිත්වා මලයාගතං;
‘‘න සෙවිස්සං සහායෙන, විනා රඤ්ඤා’’ති චින්තිය.

21.
ආදාය තං සයංයෙව, රත්තිං නික්ඛම්ම එකකො;
රඤ්ඤො සන්තිකමාගම්ම, තමත්ථං පටිවෙදයි.

22.

තෙනා'හතං තෙන සහ, විස්සත්ථො පරිභුඤ්ජිය;
''කස්මා චොරො අහු මෙ ත්වං, ''ඉති රාජා අපුච්ඡිතං.

23.

''තයා මහාවිහාරස්ස, නාසිතත්තා''ති අබ්‍රවි;
''විහාරං වාසයිස්සාමි, ඛෙමමෙතං මමච්චයං.

24.

ඉච්චෙව මබ්‍රවී රාජා, රාජානං සො ඛමාපයි;
තෙන සඤ්ඤාපිතො රාජා, නගරංයෙව ආගමි.

25.

රාජානං සඤ්ඤපෙත්වා සො, මෙඝවණ්ණාභයො පන;
රඤ්ඤා සහ න ආගඤ්ඡි, දබ්බසම්භාරකාරණා.

26.

වලභා හරියා රඤ්ඤො, එකං ලෙඛකධීතිකා;
මහාවිහාරනාසම්හි, දුක්ඛිතං තං විනාසකං.

27.

ථෙරං මාරාපයි කුද්ධා, සංගහෙත්වාන වඩ්ඪකිං;
ථූපාරාමං විනාසෙතුං, ආගතං දුට්ඨමානසං.

28.

මාරාපෙත්වා සඞ්ඝමිත්ත-ත්ථෙරං දාරුණකාරකං;
සොණාමච්චදාරණඤ්ච, ඝාතයිංසු අසඤ්ඤකා.

29.

ආනෙත්වා දබ්බසම්භාරං, මෙඝවණ්ණාභයො තු සො;
මහාවිහාරෙනෙකානි, පරිවෙණානි කාරයි.

30.

අභයෙනභයො තස්මිං, වූපසන්තෙ තු භික්ඛවො;
මහාවිහාරං වාසෙසුං, ආගන්ත්වාන තතො තතො.

31.

රාජා මහාබොධිඝරෙ, පච්ඡිමාය දිසාය තු;
කාරෙත්වා ලොහරූපානි, ඨපාපෙසි දුවෙ තු සො.

32.

දක්ඛිණාරාමවාසිම්හි, කුහකෙ ජිම්හමානසෙ;
පසීදිත්වා පාපමිත්තෙ, තිස්සත්ථෙරෙ අසඤ්ඤතෙ.

33.

මහාවිහාරසීමන්තෙ, උය්‍යානෙ ජොතිනාමකෙ;
ජෙතවනවිහාරං සො, වාරයන්තොපි කාරයි.

34.

තතො සීමං සමුග්ඝාතුං, භික්ඛුසඞ්ඝමයාචිසො;
අදාතුකාමා තං භික්ඛූ, විහාරම්හා අපක්කමුං.

35.

ඉධ සීමාසමුග්ඝාතං, පරෙහි කරියමානකං;
කොපෙතුං භික්ඛවො කෙචි, නිලීයිංසු තහිං තහිං.

36.

මහාවිහාරො නවමාසෙ, එවං භික්ඛූහි වජ්ජිතො;
''සමුග්ඝාතං කරිම්හා''ති-පරෙ භික්ඛූ අමඤ්ඤිසුං.

37.

තතො සීමාසමුග්ඝාතෙ, බ්‍යාපාරෙ පරිනිට්ඨිතෙ;
මහාවිහාරං වාසෙසුං, ඉධාගන්ත්වාන භික්ඛවො.

38.

තස්ස විහාරගාහිස්ස, තිස්සත්ථෙරස්ස චොදනා;
අන්තිමවත්ථුනා ආසි, භූතත්ථං සඞ්ඝමජ්ඣගා.

39.

විනිච්ඡිය මහාමච්චො, තථා ධම්මිකසම්මතො;
උප්පබ්බාජෙසි ධම්මෙන, තං අනිච්ඡාය රාජිනො.

40.

සොයෙව රාජා කාරෙසි, විහාරං මණිහීරකං;
තයො විහාරෙ කාරෙසි, දෙවාලයං විනාසිය.

41.

ගොකණ්ණං එරකාපිල්ලං, කලන්දබ්‍රාහ්මණගාමකෙ;
මිගගාමවිහාරඤ්ච, ගඞ්ගසෙනකපබ්බතං.

42.

පච්ඡිමාය දිසායාථ, ධාතුසෙනඤ්ච පබ්බතං;
රාජා මහාවිහාරඤ්ච, කොකවාතම්හි කාරයි.

43.

රූපාරම්මවිහාරඤ්ච, චූළවිට්ටඤ්ච කාරයි;
උත්තරාභයසව්හෙ ච, දුවෙ භික්ඛුනුපස්සයෙ.

44.

කාලවෙළකයක්ඛස්ස, ඨානෙ ථූපඤ්ච කාරයි;
දීපම්හි ජිණ්ණකාවාසෙ, බහූ ච පටිසඞ්ඛරි.

45.

සඞ්ඝත්ථෙරසහස්සස්ස, සහස්සග්ඝමදාසි සො;
ථෙරදානඤ්ච සබ්බෙසං, අනුවස්සඤ්ච චීවරං.

46.

අන්නපානාදිදානස්ස, පරිච්ඡෙදො න විජ්ජති;
සුභික්ඛත්ථාය කාරෙසි, සො’ච සොළස වාපියො.

47.

මණිහීරමහාවාපිං, ජල්ලුරං ඛාණුනාමකං;
මහාමණිං කොකවාතං, මොරකපරකවාපිකං.

48.

කුබ්බාහකං වාහකඤ්ච, රත්තමාලකණ්ඩකම්පි ච;
තිස්සවඩ්ඪමානකඤ්ච, වෙළඞ්ගවිට්ඨිකම්පි ච.

49.

මහාගල්ලචීරවාපිං, මහාදාරගල්ලකම්පි ච;
කාළපාසාණවාපිඤ්ච, ඉමා සොළස වාපියො.

50.

ගඞ්ගාය පබ්බවව්හංසො, මහාමාතිඤ්ච කාරයි;
එවං පුඤ්ඤමපුඤ්ඤඤ්ච, සුබහුං සො උපාචිනීති.

51.

අසාධුසඞ්ගමෙනෙවං, යාවජීවං සුභාසුභං;
කත්වා ගතො යථාකම්මං, සො මහාසෙනභූපති.

52.

තස්මා අසාධුසංසග්ගං, ආරකා පරිවජ්ජිය;
අහිං වා’සි විසං ඛිප්පං, කරෙය්‍යා’ත්ථහිතං බුධො.

53.

අහු රාජා සිරිමෙඝ-වණ්ණො තස්ස සුතො තතො;
චන්දාතා විය ලොකස්ස, සබ්බසම්පත්තිදායකො.

54.

මහාසෙනෙන පාපානං, වසගෙන විනාසිතෙ;
මහාවිහාරෙ සබ්බෙපි, සන්නිපාතිය භික්ඛවො.

55.

උපසඞ්කම්ම වන්දිත්වා, නිසින්නො පුච්ඡි සාදරො;
‘‘පිතරා සඞ්ඝමිත්තස්ස, සහායෙන විනාසිතං.

56.

කිං කිමෙවා’’ති ආහංසු, භික්ඛවො තං නරිස්සරං;
‘‘සීමායුග්ඝාටනං කාතුං, වායමිත්වාපි තෙ පිතා.

57.

නාසක්ඛි අන්තොසීමායං, භික්ඛූනං විජ්ජමානතො;
භූමිගබ්භනිලීනාහි, සත්තාසුං එත්ථ භික්ඛවො.

58.

අමච්චො සොණාමච්චො ච, සඞ්ඝමිත්තො ච පාපියො;
රාජානං සඤ්ඤාපෙත්වාන, අපුඤ්ඤං තෙන කාරයුං.

59.

භින්දිත්වා ලොහපාසාදං, සත්තභූමකමුත්තමං;
ඝරෙ නානප්පකාරෙ ච, ඉතො’භයගිරිං නයුං.

60.

මාසකෙ චතුබුද්ධෙහි, නිවුත්ථෙ චෙතියඞ්ගණෙ;
වපාපෙසුඤ්ච දුප්පඤ්ඤා, පස්ස බාලසමාගමං’’.

61.

තං සුත්වා පිතුකම්මං සො, නිබ්බින්නො බාලසඞ්ගමෙ;
පිතරා නාසිතං තත්ථ, සබ්බං පාකතිකං අකා.

62.

ලොහපාසාදමගදො'ව, කාසි පාසාදමුත්තමං;
රඤ්ඤො මහාපනාදස්ස, දස්සෙන්තො විය භූතලෙ.

63.

පරිවෙණානි සබ්බානි, නාසිතානි නිවෙසයි;
භොගෙ ආරාමිකානඤ්ච, යථායානෙ ඨපෙසි සො.

64.

පිතරා පච්චයානඤ්ච, පච්ඡින්නත්තා විබුද්ධිනා;
ඡිද්දාවාසං සනාවාසං, විහාරං'කාසි බුද්ධිමා.

65.

කාරිතෙ පිතරා ජොති වනෙචෙ'සො විහාරකෙ;
කම්මං විප්පකතං සබ්බං, නිට්ඨාපෙසි නරිස්සරො.

66.

ථෙරස්සා'ථ මහින්දස්ස, සමණින්දස්ස සූනුනො;
සුත්වාන මනුජින්දො සො, පවත්තිං සබ්බමාදිතො.

67.

පසීදිත්වා ගුණෙ තස්ස, රාජා දිප්පපසාදකෙ;
''ඉස්සරො වත දීපස්ස, ථෙරො'' ඉති චින්තිය.

68.

පටිබිම්බං සුවණ්ණස්ස, කත්වා තම්මාණ නිස්සිතං;
පුබ්බකත්තිකමාසස්ස, පබ්බපක්ඛෙ තු සත්තමෙ.

69.

දිනෙ නෙත්වා චෙතියම්බ-ථලෙ ථෙරම්බසඤ්ඤිතෙ;
තත්‍රට්ඨමෙ නිවාසෙත්වා, තතො තු නවමෙ පන.

70.

මහාසෙනං ගහෙත්වා සො, දෙවසෙනා සමූපමං;
ඔරොධෙ නගරෙ චෙව, ගෙහරක්ඛණකෙ විනා.

71.

ලංකාදීපෙ ච සකලෙ, සබ්බෙ ආදාය භික්ඛවො;
විස්සජ්ජෙත්වා මනුස්සෙ ච, නගරෙ චාරකට්ඨිතෙ.

72.

පටියපෙත්වා මහාදානං, අයඤ්චාබිලපාණිනං;
පූජං සබ්බොපහාරෙහි, කරොන්තො ච අනූපමං.

73.

පච්චුග්ගමනමෙතස්ස, දීපසත්ථුස්ස සත්ථුනො;
වරපුත්තස්ස සො කත්වා, දෙවරාජා'ව සත්ථුනො.

74.

චෙතියම්බථලා යාව, නගරං සාධුසජ්ජයි;
මග්ගං වෙසාලිතො යාව, සාවත්ථිනගරං යථා.

75.

විස්සජ්ජෙත්වා තහිං භොගං, සබ්බං ථෙරස්ස සො පිතා;
රාජා මොග්ගලිපුත්තස්ස, ථෙරස්සා'ගමනෙ විය.

76.

දත්වා තත්ථ මහාදානං, කපණද්ධිවනිබ්බකෙ;
භික්ඛවොපි ච තොසෙත්වා, පච්චයෙහි චතූහි'පි.

77.

ථෙරස්සා'ගමනෙ එවං, පස්සතූති මහාජනෙ;
ගහෙත්වා තංමහන්තෙන, සක්කාරෙන මහායසො.

78.

තම්හා ඔරුය්හ සො මහා, සයං හුත්වා පුරෙචරො;
භික්ඛවො චාපි කත්වාන, පරිවාරෙ සමන්තතො.

79.

ථෙරස්ස බිම්බං සොවණ්ණං, ඛිරසාගරමජ්ඣගො;
සඤ්ඣා ඝනපරික්ඛිත්තො, හෙමමෙරු'ව සොභථ.

80.

වෙසාලිනගරං සුත්තං, දෙසෙතුං ලොකනායකො;
අගමා එවමෙවාති, දස්සෙසි ච මහාජනං.

81.

එවං කරොන්තො සක්කාර-සම්මානං සො නරාසභො;
නගරස්ස'ස්ස පාචින-ද්වාරපස්සෙ සයංකතං.

82.

උපසඞ්කම්ම සායණ්හෙ, විහාරං සොත්ථියා කරං;
තීහං තත්ථාපි වාසෙසි, බිම්බං තං ජිනසූනුනො.

83.

නගරං සාධුසජ්ජෙත්වා, තතො ද්වාදසමෙ දිනෙ;
සත්ථුස්සා'දිප්පවෙසම්හි, පුරං රාජගහං යථා.

84.

පටිමං නීහරිත්වා තං, විහාරං සොත්ථියා කරං;
නගරෙ සාගරාකාරෙ, වත්තමානෙ මහාමහෙ.

85.

මහාවිහාරං නෙත්වාන, තෙමාසං බොධියඞ්ගණෙ;
නිවාසෙත්වා පවෙසෙත්වා, තෙනෙව විධිනා පුරං.

86.

රාජගෙහසමීපම්හි, පුබ්බදක්ඛිණකොණකෙ;
පටිබිම්බස්ස කාරෙසි, තස්ස සාධුනිවෙසනං.

87.

කාරෙත්වා ඉද්ධියාදීනං, පටිමායො විසාරදො;
ථෙරෙන සහ තත්ථෙ'ව, නිවෙසෙසි මහාපති.

88.

ආරක්ඛං පට්ඨපෙත්වා, පූජාය ච පරිබ්බයං;
අනුසංවච්ඡරං කාතුං, එවමෙව නියොජයි.

89.

තස්සාණමනුරක්ඛන්තා, රාජා තබ්බංසිකා ඉධ;
යාව'ජ්ජපරිරක්ඛන්ති, තං විධිං න විනාසිය.

90.

පවාරණාදිනෙ නෙත්වා, විහාරං නගරා තතො;
කාතුං තෙරසියං පූජං, අනුවස්සං නියොජයි.

91.

විහාරෙ අභයෙ තිස්ස-වසභෙ බොධිපාදපෙ;
සිලාවෙදිඤ්ච කාරෙසි, පාකාරඤ්ච මනොහරං.

පටුන

92.

නවමෙ තස්ස වස්සම්හි, දාඨාධාතුං මහෙසිනො;
බ්‍රාහ්මණීකාචි ආදිය, කාලිඞ්ගම්හා ඉධානයි.

93.

දාඨාධාතුස්ස වංසම්හි, වුත්තෙන විධසනං;
ගහෙත්වා බහුමානෙන, කත්වා සම්මා න මුත්තමං.

94.

පක්ඛිපිත්වා කරණ්ඩම්හි, විසුද්ධඵලිකුම්භවෙ;
දෙවානංපියතිස්සෙන, රාජවත්ථුම්හි කාරිතෙ.

95.

ධම්මචක්කව්හයෙ ගෙහෙ, වඩ්ඪයිත්ථ මහීපති;
තතො පට්ඨාය තං ගෙහං, දාඨාධාතුඝරං අහු.

96.

රාජා සතසහස්සානං, නවකං පුණ්ණමානසො;
විස්සජ්ජෙත්වා තතො’කාසි, දාඨාධාතු මහාමහං.

97.

අනුසංවච්ඡරං නෙත්වා, විහාරමභයුත්තරං;
තස්ස පූජාවිධිං කාතු, මෙව රූපං නියොජයි.

98.

අට්ඨාරස විහාරෙ ච, කාරාපෙසි මහීපති;
අනුකම්පාය පාණීනං, වාපියො ච පීරොදිකා.

99.

බොධි පූජාදි පුඤ්ඤානි, අප්පමෙය්‍යානි කාරිය;
අට්ඨවීසතිමෙ වස්සෙ, ගහො සො තස්ස යා ගති.

100.

කුමාරො ජෙට්ඨතිසො’ථ, භාතා තස්ස කනිට්ඨකො;
ඡත්තං ලඞ්සෙසි සංකායං, දන්තසිප්පම්හි කොවිදො.

101.

කත්වා කම්මානි චත්‍රානි, දුක්කරානි මහීපති;
සිප්පායතන මෙතං සො, තික්ඛාපෙසි බහූජනෙ.

102.

අඤ්ඤත්තො පිතුනා’කාසි, ඉද්ධිහි විය නිම්මිතං;
බොධිසත්ත සරූපඤ්ච, රූපං සාධු මනොහරං.

103.

අපස්සයඤ්ච පල්ලඞ්කං, ඡත්තං රතනමණ්ඩපං;
චිත්‍රදන්තමයං කිඤ්චි, තස්ස කම්මං තහිං තහිං.

104.

කත්වා සො නවවස්සානි, ලංකාදීපානුසාසනං;
අනෙකානි ච පුඤ්ඤානි, යථාකම්මමුපාගමි.

105.

බුද්ධදාසො තතො තස්ස, පුත්තො ආසි මහීපති;
ගුණානං ආකරො සබ්බ-රතනානං’ව සාගරො.

106.

සුඛං සබ්බපයොගෙහි, කරොන්තො දීපවාසිනං;
රක්ඛමාලකමන්දං’ව, පුරං වස්සවණො ධනී.

107.

පඤ්ඤා පුඤ්ඤගුණූපෙතො, විසුද්ධකරුණාලයො;
තථා දසහි රාජූනං, ධම්මෙහි සමුපාගතො.

108.

චතස්සො අගති හිත්වා, කාරයන්තො විනිච්ඡයං;
ජනං සඞ්ගහවත්ථූහි, සඞ්ගහෙසි චතූහිපි.

109.

චරියං බොධිසත්තානං, දස්සෙන්තො සක්ඛිපාණිනං;
පිතා’ව පුත්තෙ සො සත්තෙ, අනුකම්පිත්ථ භූපති.

110.

දළිද්දෙ ධනදානෙනා-කාසි පුණ්ණමනොරථෙ;
සුඛිතෙ සබ්බභොගානං, ජීවිතස්ස ච ගුත්තියා.

111.

සාධවො සඞ්ගහෙනා’ථ, නිග්ගහෙන අසාධවො;
ගිලානෙ වෙජ්ජකම්මෙන, සඞ්ගහෙසි මහාපති.

112.

අථෙක දිවසං රාජා, හත්ථික්ඛන්ධවරං ගතො;
තිස්සවාපිං නහානත්තං, ගච්ඡමානො මහාපථෙ.

113.

අද්දසෙ’කං මහානාගං, කුච්ඡිරොග සමප්පිතං;
පුත්තභාග විහාරස්ස, පස්සෙ වම්මිකමත්ථකෙ.

114.

උත්තාන මුදරෙ රොගං, දස්සෙතුං ගණ්ඩසඤ්ඤිතං;
නිපන්නංසො’ථ චින්තෙසි, තතො රොගීති නිච්ඡයං.

115.

අථො’රුය්හ මහානාගං, මහානාග සමීපගො;
එවමාහ මහානාගො, මහානාගමනාගවා.

116.

‘‘කාරණං තෙ මහානාග, ඤාතමාගමනෙ මයා;
කුම්භෙ බලු මහාතෙජා, ඛිප්පං කුප්පිතසීලිනො.

117.

තස්මා ඵුසිත්වා තං කම්මං, කාතුං සක්කා න තෙ මයා;
අඵුසිත්වාපි නො සක්කා, කින්නුකාතබ්බමෙත්ථි’ති.

118.

එවං පුත්තෙ එණින්දො සො, කෙවලං එණමත්තනො;
බිලස්ස’න්තො පවෙසෙත්වා, නිප්පජ්ජිත්ථ සමාහිතො.

119.

අථෙ’න මුපසඞ්කම්ම, උච්ඡඞ්ගගතමත්තනො
සත්ථං ගහෙත්වා ඵාලෙත්වා, උදරං තස්ස භොගිනො.

120.

නීහරිත්වා තතො දොසං, කත්වා භෙසජ්ජ මුත්තමං;
සප්පං තං තඞ්ඛණෙනෙව, අකාසි සුඛිතං තදා.

121.

අත්තාන මෙවං ථොමෙසි, ‘‘මහාකාරුඤ්ඤතං මම;
තිරච්ඡානාපි ජානිංසු, සාධු රජ්ජන්ති මෙ කතං.

122.
දිස්වා සුඛිතමත්තානං, පන්නගොසො මහීපතිං;
පූජෙතුං තස්ස පාදාසි, මහග්ඝං මණිමත්තනො.

123.
සිලාමයාය සම්බුද්ධ-පටිමාය අකාරයි;
මිණිං තං නයනං රාජා, විහාරෙ අභයුත්තරෙ.

124.
එකොපි භික්ඛු භික්ඛන්තො, ගාමම්හි ථුසවිත්ථිකෙ;
සුක්ඛං භික්ඛං ලභිත්වාන, ඛීරභික්ඛාය සඤ්චරං.

125.
ඛීරං සප්පාණකං ලද්ධා, පරිභුඤ්ජිත්ථ කුච්ඡියං;
පාණකා බලවො හුත්වා, උදරං තස්ස ඛාදිසුං.

126.
තතො සො උපසඞ්කම්ම, තං නිවෙදෙසි රාජිනො;
රාහ ‘‘ජාතො සුලො’යං, කදා භාරෙසි කීදිසං.

127.
සො ආහ’’ ථුසවිත්ථිම්හි, ගාමෙ ඛීරෙන භොජනෙ;
භුත්තෙ’ති රාජා අඤ්ඤාසි, ඛීරං සප්පාණකං’’ඉති.

128.
තදෙව අස්සො එකොපි, සිරාවෙධ තිකිච්ඡියො;
රාජා තස්ස සිරාවෙධං, කත්වා ආදාය ලොහිතං.

129.
පායෙත්වා සමණං ආහ, මුහුත්තං වීතිනාමය;
‘‘අස්සලොහිතමණ’’න්ති, තං සුත්වා සමණොවමි.

130.
පාණකා ලොහිතෙනෙව, නික්ඛමිංහු සුඛී අහු;
භික්ඛුං රාජා නිවෙදෙසි, කුච්ඡිමෙවං පනත්තනො.

131.
‘‘එකසත්ථපහාරෙන, පාණකා සමණො භයො;
කතා අරොගා සම්මමෙ, වෙජ්ජකම්ම මහො’’ඉති.

132.

පිවන්තො තොයමෙකො හි,
දෙඩ්ඩුභණ්ඩං මජානිය;
අජ්ඣොහරිතදා ආසි,
තතො ජාතො’ති දෙඩ්ඩුභො.

133.

අන්තො තු දිත්ථතුණ්ඩෙන, තෙන දුක්ඛෙන පීළිතො;
රාජානං මගමා රාජා, නිදානං තස්ස පුච්ඡිය.

133.

අන්තො තු දිත්ථතුණ්ඩෙන, තෙන දුක්ඛෙන පීළිතො;
රාජානං මගමා රාජා, නිදානං තස්ස පුච්ඡිය.

134.

අථන්තා සප්පො’ති විඤ්ඤාය, සත්තාහමුපවාසිය;
සුන්හාතසු විලිත්තඤ්ච, සයනෙ සාධු සන්ථතෙ.

135.

සයාපෙසි තතො සො’ති, නිද්දාය මුඛමත්තනො;
විවරිත්වා තදා සුත්තො, තතො තස්ස මුඛන්තිකෙ.

136.

මංසපෙසිං ඨපාපෙසි, සරජ්ජුං තස්ස නිග්ගතො;
ගන්ධෙන තං ඩංසිත්වාන, අන්තො විසිතුමාරභි.

137.

රජ්ජුයා’ථ ගහෙත්වාන, සමාකඩ්ඪීක පාණියං;
උදකෙ පාතයිත්වාන, ඉදං වචනමබ්‍රවි.

138.

‘‘වෙජ්ජො අහොසි සම්මාස-ම්බුද්ධස්ස කිර ජීවකො;
කම්මං විජ්ජති ලොකස්ස, කතං කිංතෙන දුක්කරං.

139.

ඊදිසං කසිරාසො’පි, කම්මං නත්ථෙ’ත්ථ සංසයො;
සබ්බාදරෙන කුබ්බන්තො, අහො පුඤ්ඤො දයො මම.

140.

පටුන

තථා හෙල්ලොලිගාමම්හි, චණ්ඩාලි මූළ්හගබ්භිනිං;
ජාතං සත්තසු වාරෙසු, සගබ්භං සුඛිතං අකා.

141.
වාතබොධෙන එකො'පි, භික්ඛු උට්ඨාපිතො අහු;
ගොපානසී ගතෙතම්හි, දුක්ඛාමොචෙසි බුද්ධිමා.

142.
පිවන්තස්සාපි මණ්ඩූක, ජීබයුත්තං ජලං ලහුං;
නාසිකා බිලතො ගන්ත්වා, බීජමාරුය්හ මත්ථකං.

143.
භිජ්ජිත්වා ආසි මණ්ඩූකො, සො වුද්ධො තත්ථ ගච්ඡති;
මෙසස්සා'ගමනෙ තෙන, සො'නිබ්බජ්ජති මාණවො.

144.
ඵාලෙත්වා මත්ථකං රාජා, මණ්ඩූකමපනීය සො;
කපාලානි සටෙත්වාන-කාසි පාකතිකං බණෙ.

145.
හිතත්ථං දීපාවාසිනං, ගාමෙ ගාමෙ මහීපති;
කාරෙත්වා වෙජ්ජසාලායො, වජ්ජෙ තත්ථ නියොජයි.

146.
සබ්බෙසං වජ්ජසත්ථානං, කත්වා සාරත්ථසඞ්ගහං;
ඨපෙසි වෙජ්ජෙ දීපස්ස, තිකිච්ඡත්ථමනාගතෙ;
යොජෙසි වෙජ්ජ මෙකෙකං, රාජා ගාම ද්විපඤ්චකෙ.

147.
අදා විසද්ධ බෙත්තානං, වෙජ්ජානමුපජීවනං;
වෙජ්ජෙහත්ථීනමස්සානං, බලස්ස ච නියොජයි.

148.
පිට්ඨසප්පිනමන්ධානං, සාලායො ච තහිං තහිං;
කාරෙසි සහ භොගෙන, සාලායො ච මහාපථෙ.

149.
නිච්චමස්සොසි සද්ධම්මං, සක්කත්වා ධම්මභාණකෙ;
ධම්මභාණකවට්ටඤ්ච, පට්ඨපෙසි තහිං තහිං.

150.

සාටකන්තරතො කත්වා, සත්ථ වට්ටිං මහාදයො;
දිට්ඨෙ දිට්ඨෙ පමොචෙසි, දුක්ඛම්හා දුක්ඛිතෙ ජනෙ.

151.

අථෙක දිවසං රාජා, රාජාභරණ මණ්ඩිතො;
සද්ධිං ගච්ඡති සෙනාය, දෙවෙහි විය වාසවො.

152.

තං දිස්වා සිරිසොභග්ග-මග්ගං පත්තං මහී පතිං;
රාජිද්ධිහි විරාජන්තං, බද්ධවෙරො භවන්තරෙ.

153.

කුට්ඨී එකො පකුප්පිත්වා, හට්ඨෙනාභනියා’වතිං;
පොථෙන්තො තඤ්ච පොථෙන්තො, භූමිං කත්තරයට්ඨියා.

154.

අක්කොසෙසි අනෙකෙහි, අක්කොසවචනෙහි ච;
විප්පකාරංමිමං දිස්වා, දූරතො’ව මහීපති.

155.

‘‘නාහං සරාමි සත්තස්ස, කස්සා’පි කතමප්පියං;
පුබ්බවෙරී අයං ජාතු, නිබ්බාපෙස්සාමිතං’’ ඉති.

156.

අණාපෙසි සමීපට්ඨං, පුරිසං ‘‘ගච්ඡ කුට්ඨිනො;
අමුකස්සා’භිජානාහි, චිත්තාචාර’’න්ති සො තතො.

157.

සහායො විය කුට්ඨිස්ස, සමීපම්හි නිසීදිය;
‘‘රුට්ඨො කිමත්ථං හො ත්ව’’න්ති, පුච්ඡි සබ්බමවොච සො.

158.

‘‘දාසො මෙ බුද්ධදාසො’යං, රාජාහු පුඤ්ඤකම්මුනා;
අවමඤ්ඤාය මං මය්හං, පරතො තො යාති හත්ථිනා.

159.

ජානාපෙස්සාමි අත්තානං, කතිපාහෙන සොයදි;
හත්ථං මෙ එති කාරෙත්වා, සබ්බං දාසාන නිග්ගහං.

160.

නො චෙ හත්ථං මමා'යාති, මාරෙත්වා ගලලොහිතං;
පිවිස්සාමි න සන්දෙහො, න චිරෙනෙව පස්සසි''.

161.

සො ගන්ත්වා නරපාලස්ස, පවත්තිං තං නිවෙදයි;
''පුබ්බවෙරි මමායන්ති, නිච්ඡිනිත්වා මහාමති.

162.

විනො දෙතුමුපායෙන, පුත්තංවෙරන්ති වෙරිනො;
''සාධු සඞ්ගණ්හතං ත්ව''න්ති, පුරිසං තං නියෙජයි.

163.

සො කුටියිමුපසඞ්කම්ම, සභායො පිය ආහතං;
''රාජානං තං විනාසෙතුං, චෙතෙත්වා කාලමෙත්තකං.

164.

අලභන්තො සභායං මෙ, නාසක්ඛි තස්ස ඝාතනෙ;
ලද්ධාතුම්හෙ නයිස්සාමි, මත්ථකං මෙ මනොරථං.

165.

එථ ගෙහෙ වසිත්වා මෙ, හොථ මෙ අනුවත්තකා;
අහමෙව'ස්ස නාසෙමි, කතිපාහෙන ජීවිතං.

166.

ඉති වත්වාන තං කුටියං, නෙත්වා සො ඝරමත්තනො;
සුන්හාත සුවිලිත්තඤ්ච, නිවත්ථසුඛුමම්බරං.

167.

සුභුත්තමධුරාහාරං, යොබ්බනිත්ථිකථාදරං;
සයාපෙසි මනුඤ්ඤම්හි, සයනෙ සාධු සන්ථතෙ.

168.

එතෙ නෙව නියාමෙන, කතිපාහං නිවාසිය;
ඤත්වා තං ජාතවිස්සාසං, සුඛිතං පිණිතින්ද්‍රියං.

169.

''රඤ්ඤො දින්න''න්ති වත්වාන, ඛජ්ජභොජ්ජාදිකං අදා;
ද්වත්තික්ඛත්තුං නිසෙධෙත්වා, තෙන'ජ්ඣිට්ඨො නමග්ගහි.

170.

භූපාලෙන කමෙනා’සි, විස්සත්ථො’තිව භූමිපො;
මතොති සුත්වා තස්සා-සි හදයං ඵලිතං ද්විධා.

171.

එවං රොගෙ තිකිච්ඡෙසි, රාජා සාරීරමානසෙ;
ඨපෙසි වෙජ්ජෙ දීපස්ස, තිකච්ඡත්ථ මනාගතෙ.

172.

පඤ්චවීසතිහත්ථෙන, පාසාදෙ නොපසොභිතං;
මහාවිහාරෙමොරච්ඡ-පරිවෙණමකාරයි.

173.

සමණං ගොළපානුඤ්ච, අදා ගාමද්වයං තහිං;
ධම්මසාසක භික්ඛූනං, භොගෙ කප්පියකාරකෙ.

174.

විහාරෙ පරිවෙණෙ ච, සම්පන්න චතුපච්චයෙ;
වාපියො දානසාලායො, පටිමායොච කාරයි.

175.

තස්සෙව රඤ්ඤො රජ්ජම්හි, මහාධම්මකථීයති;
සුත්තානි පරිවත්තෙසි, සීහළායනිරුත්තියා.

176.

අහීති පුත්තා තස්සා’සුං, සූරාවිරඩ්ගරූපිනො;
අසීතියා සාවකානං, නාමකායිපදස්සනා.

177.

සාරිපුත්තාදිනාමෙහි, පුත්තෙහි පරිවාරිතො;
බුද්ධදාසො සසම්බුද්ධ-රාජාවිය විරොචථ.

178.

එවං කත්වා හිතංදීප-වීසීනං තිදිවං ගතො;
වස්සෙ එකූනතිංසම්හි, බුද්ධදාසො නරාධිපො.

179.

තතො ජෙට්ඨසුතො තස්ස, උපතිස්සො’සි භූපති;
සබ්බරාජගුණොපෙසො, නිච්චසීලො මහාදයො.

180.

දසාපුඤ්ඤක්‍රියාහිත්වා, දසපුඤ්ඤක්‍රියා’දීයි;
රාජධම්මෙව පූරෙසි, රාජපාරමිතා දස.

181.

ගණ්හි සඞ්ගහවත්ථූහි, චථූහි ච චතුද්දිසං;
මහාපාළිම්හි දාපෙසි, රාජාරාජානුභොජනං.

182.

උත්තරම්හි දිසාභාගෙ, චෙතියම්හා තු මඞ්ගලා;
ථූපඤ්ච පටිමාගෙහං, පටිමඤ්චා’පි කාරයි.

184.

කරොන්තො තඤ්ච සො රාජා, මාබිජ්ජන්තු ජනා ඉති;
කාරාපෙසි කුමාරෙහි, දාපෙත්වා ගුළකණ්ඩුලං.

185.

රාජුප්පලවිහයං ගිජ්ඣ-කූටං පොක්ඛරපාසයං;
වාලාහස්සඤ්ච අම්බුට්ඨිං, ගොණ්ඩිගොමම්හි වාපිකං.

186.

විහාරං ඛණ්ඩරාජිඤ්ච, වාපියො ච පීරොදිකා;
අප්පමාණානි පුඤ්ඤානි, කාරාපෙසි තහිං තහිං.

187.

වස්සාමානෙපි සො වස්සෙ, සයනෙ සන්නිසින්නකො;
කෙවලං පරිණාමෙසි, රත්තිං ‘‘ඛෙදො ජනස්සී’’ති.

188.

ඤත්වා අමච්චො තං නෙත්වා, උය්‍යානං ජාදයීසරං;
එවං පටිච්ච අත්තානං, දුක්ඛං නාකාසි පාණිනං.

189.

කාලෙ තස්සා’සි දුක්ඛිත්ත-රොගදුක්ඛෙහි පීළිතො;
දීපො දීපො පමොපාප-තමසො සො සුමානසො.

190.

භික්ඛූ පුච්ඡිත්ථ’’කිංභන්තෙ, දුබ්භික්ඛාදිභයද්දිතෙ;
ලොකෙ ලොකහිතං නත්ථි, කතං කිඤ්චි මහෙසිනා.

පටුන

191.

ගන්ධාරොහණසුත්තස්ස, උප්පත්තිංතස්ස නිද්දිසුං;
සුත්වා තං සබ්බසොවණ්ණං, බිම්බං සම්බුද්ධධාතුනො.

192.

කත්වා සත්ථුසිලාපත්තං, සොදකං පාණිසම්පුටෙ;
ඨපෙත්වා තස්ස තෙ රූප-මාරොපෙත්වා මහාරථං.

193.

සයං සීලං සමාදාය, සමාදෙත්වා මහාජනං;
මහාදානං පවත්තෙත්වා, අභයං තම්බපාණිනං.

194.

අලඞ්කත්වා ච නගරං, දෙවලොකමනොහරං;
දීපවාසීහි සබ්බෙහි, භික්ඛූහි පරිවාරිතො.

195.

ඔතරිත්ථ මහාවීථිං, භික්ඛූ තත්ථ සමාගතා;
භණන්තා රතනං සුත්තං, සිඤ්චමානා ජලං තථා.

196.

රාජගෙහන්තිකෙ වීථි-මග්ගෙ පාකාරසන්තිකෙ;
විචරිංසු තියාමන්තෙ, කුරුමානා පදක්ඛිණං.

197.

භිජ්ජමානෙ’රුණෙ වස්සි, මහාමෙඝො මහීතලෙ;
රොගාතුරාච සබ්බෙපි, සුඛිතාකංසු උස්සවං.

198.

‘‘යදා දුබ්භික්ඛරොගාදි-භයං දීපම්හි හෙස්සති;
එවමෙව කරොන්තූ’’ති, නියොජෙසි නරාධිපො.

199.

ආරුළ්හො චෙතියං කුන්ත-කිපිල්ලාදිමවෙක්ඛිය;
පුඤ්ඡිත්වා මොරපිඤ්ඡෙන, ‘‘සණිකං යන්තුවනංති ච.

200.

සඞ්ඛං සොදකමාදාය, චරතා’සනධොවනෙ;
දක්ඛිණපරිතොණම්හි, කාරෙත්වා රාජගෙහතො.

201.

උපොසථඝරං බුද්ධ-පටිමාගෙහ මෙව ච;
පාකාරෙන පරික්ඛිත්තං, උය්‍යානඤ්ච මනොරමං.

202.

චාතුද්දසිංපඤ්චදසිං, යා ච පක්ඛස්ස අට්ඨමී;
පාටිහාරියපක්ඛඤ්ච, අට්ඨඞ්ගසමුපාගතං.

203.

උපොසථංසමාදාය, සාපදානං තහං වසී;
යාවජීවඤ්ච සො භුඤ්ජි, මහාපාළිම්හි භොජනං.

204.

චරන්තොචකලන්දාන මුය්‍යානෙ හත්තමත්තනො;
කත්වා නිවාපං දාපෙසි, තදජ්ජාපි ච වත්තති.

205.

චොරං වජ්ජමුපනීතං, දිස්වා සංවිග්ගමානසො;
ඡවං සුසානං ආනෙත්වා, ඛිපිත්වා ලොහකුම්භියං.

206.

දත්වා ධමං පලාපෙත්වා, චොරං රත්තියමුග්ගතෙ;
සූරියෙ කුජ්ඣිතො චොරං-වියඣාපයි තං ඡවං.

207.

අකා දීපම්හි සබ්බෙසං, චෙතියානං මහාමහං;
ථූපාරාමෙ ච ථූපස්ස, හෙමචුම්බටකඤ්චුකං.

208.

ද්වාචත්තාලීසවස්සානි, කත්වා වඤ්චුංබ්‍රණම්පිසො;
කත්වා පුඤ්ඤමුපාගඤ්ඡි, දෙවරාජසහබ්‍යතං.

209.

රඤ්ඤො තස්ස කනිට්ඨෙන, මහානාමෙන වල්ලභා;
දෙවී සත්ථං නිපාතෙත්වා, තමය්‍යානම්හි මාරයි.

210.

පබ්බජිත්කා කනිට්ඨො සො, ජීවමානම්හි භාතරි;
හතෙ රාජිනි භීතාය, ආවත්තිත්වා’සි භූපති.

211.

මහෙසිංඅත්තනො’කාසි, මහෙසිං භාතුසාතිනිං;
ගිලානසාලා කාරෙසි, මහාපාළිඤ්ච වඩ්ඪයි.

212.

ලොහද්වාර රලග්ගාම-කොටිපස්සවනව්හයෙ;
තයො විහාරෙ කත්වා’දා, භික්ඛූනමභයුත්තරෙ.

213.

විහාරං කාරයිත්වාන, ධූමරක්ඛම්හි පබ්බතෙ;
මහෙසියා නයෙනා’දා, භික්ඛූනං ථෙරවාදීනං.

214.

නවකම්මඤ්ච ජිණ්ණෙසු, විහාරෙසු සකාරයි;
දානසීලරතො වත්ථු-පූජකො ච අහු සදා.

215.

බොධිමණ්ඩසමීපම්හි, ජාතො බ්‍රාහ්මණමාණවො;
විජ්ජාසිප්පකලාවෙදී, තීසු වෙදෙසු පාරගො.

216.

සම්මාවිඤ්ඤාතසමයො, සබ්බවාදවිසාරදො;
වාදත්ථී ජම්බුදීපම්හි, ආහිණ්ඩන්තො පවාදිකො.

217.

විහාරමෙකං ආගම්ම, රත්තිං පාතඤ්ජලං මතං;
පරිවත්තෙසි සම්පුණ්ණ-පදං සුපරිමණ්ඩලං.

218.

තත්ථෙකො රෙවතොනාම, මහාථෙරො විජානිය;
‘‘මහාපඤ්ඤො අයං සත්ථො, දමෙතුං වට්ටතී’’ති සො.

219.

‘‘කො නු ගද්‍රභරාවෙන, විරවන්තො’’ති අබ්‍රවි;
‘‘ගද්‍රභානං රවෙ අත්ථං, කිං ජානාසී’’ති ආහතං.

220.

‘‘අහං ජානෙ’’ති වුත්තොසො, ඔතාරෙසි සකං මතං;
වුත්තං වුත්තං වියාකාසි, විරොධම්පි ච දස්සයි.

221.

‘‘තෙනහි ත්වං සකවාද-මොතාරෙහී’’ති චොදිතො;
පාළිමාහා’භිධම්මස්ස, අත්ථමස්ස න සො’මිගා.

222.

ආහ කස්සෙ’සමන්තො’ති, බුද්ධමන්තො’ති සොබ්‍රවි;
‘‘දෙහි මෙ ත’’න්ති වුත්තෙහි, ‘‘ගණ්හ පබ්බජ්ජතං’’ඉති.

223.

මන්තත්ථී පබ්බජිත්වාසො, උග්ගණ්හි පිටකත්තයං;
‘‘එකායනො අයං මග්ගො’’, ඉති පච්ඡා තමග්ගහි.

224.

බුද්ධස්ස විය ගම්භීර-ඝොසත්තාතං වියාකරුං;
‘‘බුද්ධඝොසො’’ති ඝොසොහි, බුද්ධො විය මහීතලෙ.

225.

තත්ථ ඤාණොදයං නාම, කත්වා මකරණං තදා;
ධම්මසඞ්ගණියා’කාසි, කච්ඡං සො අට්ඨසාලිනිං.

226.

පරිත්තට්ඨකථඤ්චෙව, කාරාමාරභිබුද්ධිමා;
තං දිස්වා රෙවතො ථෙරො, ඉදං වචනමබ්‍රුවි.

227.

පාළිමත්තඉධානිතං, නත්ථි අට්ඨකථා ඉධ;
තථාචරියවාදා ච, භින්නරූපා න විජ්ජරෙ.

228.

සීහළාට්ඨකථා සුද්ධා, මහින්දෙන මතීමතා;
සංගීතිත්තයමාරුළ්හං, සම්මාසම්බුද්ධදෙසිතං.

229.

සාරිපුත්තාදිගීතඤ්ච, කථාමග්ගං සමෙක්ඛිය;
එකා සීහළභාසාය, සීහළෙසු පවත්තති.

230.

තං තත්ථ ගන්ත්වා සුත්වා තං, මාගධානං නිරුත්තියා;
පරිවත්තෙසි සා හොති, සබ්බලොකහිතා වහා.

231.

එවං වුත්තො පසන්නො සො, නික්ඛමිත්වා තතොඉමං;
දීපමාගා ඉමස්සෙව, රඤ්ඤොකාලෙ මහාමති.

232.

මහාවිහාරං සම්පත්තො, විහාරං සබ්බසාධුනං;
මහාපධානඝරං ගන්ත්වා, සඞ්ඝපාලස්ස සන්තිකා.

233.

සීහළට්ඨකථා සුද්ධා, ථෙරවාදඤ්ච සබ්බසො;
‘‘ධම්මසාමිස්ස එසොව, අධිප්පායො’’ති නිච්ඡිය.

234.

තත්ථ සඞ්ඝං සමානෙත්වා, ‘‘කාතුමට්ඨකථාමම;
පොත්ථකෙ දෙථ සබ්බෙ’’ති, ආහ වීමංසිතුං සතං.

235.

සඞ්ඝො ගාථාද්වයං තස්සා-දාසි ‘‘සාමත්තියං තව;
එත්ථ දස්සෙහි තං දිස්වා, සබ්බෙ දෙමා’’ති පොත්ථකෙ.

236.

පිටකත්තයමෙත්ථෙව, සද්ධිමට්ඨකථාය සො;
විසුද්ධිමග්ග නාමාකා, සඞ්ගහෙත්වා සමාසතො.

237.

තතො සඞ්ඝං සමූහෙත්වා, සම්බුද්ධමතකොවිදං;
මහාබොධිසමීපම්හි, සො තං වාචෙතුමාරභි.

238.

දෙවතා තස්ස නෙපුඤ්ඤං, පකාසෙතුං මහාජනෙ;
ඡාදෙසුං පොත්ථකංසො’යි, ද්වත්තික්ඛත්තුම්පි තං අකා.

239.

වාචෙතුං තතියෙ වාරෙ, පොත්ථකෙ සමුදාහටෙ;
පොත්ථකද්වයමඤ්ඤම්පි, සණ්ඨාපෙසුං තහිං මරූ.

240.

වාචයිංසු තදාභික්ඛූ, පොත්ථකත්තය මෙකතො;
ගන්ථතො අත්ථතො වාපි, පුබ්බාපරවසෙන වා.

241.

ථෙරවාදෙහි පාළිහි, පදෙහි බ්‍යඤ්ජනෙහි ච;
අඤ්ඤත්ථත්තමහූනෙව, පොත්ථත්ථකෙසුපි තීසුපි.

242.

අථ උග්ඝොසයි සඞ්ඝො, තුට්ඨහට්ඨො තිසෙසතො;
‘‘නිස්සංසයා’යං මෙත්තෙය්‍යො’’, ඉති වත්වා පුනප්පුනං.

243.

සද්ධිමට්ඨකථායා’දා, පොත්ථකෙ පිටකත්තයෙ;
ගන්ථකාරෙ වසන්තො සො, විහාරෙ දූරසඞ්කරෙ.

244.

පරිවත්තෙසි සබ්බාපි, සීහළට්ඨකථා තදා;
සබ්බෙසං මූලභාසාය, මාගධාය නිරුත්තියා.

245.

‘‘සත්තානං සබ්බභාසානං, සා අහොසි හිතාවහා;
ථෙරියා චරියාසබ්බෙ, පාළිංවිය තමග්ගය්හං.

246.

අථ කත්තබ්බකිච්චෙසු, ගහෙතු පරිනිට්ඨිතිං;
වන්දිතුං සො මහාබොධිං, ජම්බුදීපමුපාගමි.

247.

සුත්වා ද්වාවීසවස්සානි, මහානාමො මහාමහිං;
කත්වා පුඤ්ඤානි චිත්‍රානි, යථා කම්මමුගාගමි.

248.

සබ්බෙ’පෙ තෙ ධරණීපතයො මච්චුමච්චෙතුමන්තෙ,
නො සක්ඛිං සූපචිතසුබබලාසාධු සම්පන්නභොගො;
එවං සබ්බෙ නිධනවසගා හොන්ති සත්තා’ති නිච්චං,
රාගං සම්මා විනයතුධනෙ ජීවිතෙ චාපි ධීමා.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

පඤ්චරාජකො නාම

සත්තතිංසතිමො පරිච්ඡෙදො.

අට්ඨතිංසතිම පරිච්ඡෙද

දසරාජකො

1.

මහානාම සුතො ආසි, දමිළී කුච්ඡිසම්භවො;
සොත්ථිසෙනො, තථාසඞ්ඝො-ධීතා චා’සි මහෙසියා.

2.

සොත්ථිසෙනො තදා රජ්ජං, පත්වා සඞ්ඝයනාසිතො;
තස්මිංයෙව දිනෙ හෙරිං, චරාපෙත්වා තදා තු සා.

3.

අත්තනො සාමිකස්සදා, ඡත්තග්ගාහකජන්තුනො;
ඡත්තග්ගාහකවාපිං සො, කත්වා සංවච්ඡරෙ මතො.

4.

අථ මච්චො මහාපඤ්ඤො, සහායො තස්ස තං මතං;
අන්තොවත්ථුම්හි ඣාපෙත්වා, වීහිචොරං මහාබලං.

5.

රජ්ජයොග්ගොති චින්තෙත්වා, කත්වා තං භූපතිං රහො;
අන්තොයෙව නිවාසෙත්වා, රාජා රොගාතුරො ඉති.

6.

යසං රජ්ජං විචාරෙසි, ඡණෙ පත්තෙ මහාජනා;
රාජා චෙ අත්ථි අම්හෙහි, සද්ධිං මෙතූති ඝොසයුං.

7.

තං සුත්වා නරපාලො සො, සබ්බලඞ්කාරමණ්ඩිතො;
සමානංතෙ මහානාගෙ, නෙසයොග්ගා මමා’තිසො.

8.

දාඨායාධාතුඝරයානෙ, සුචා නාගං සමාදිසි;
රඤ්ඤො ආණාති වුත්තෙ සො, අගා ආරුය්හ තං පුරං.

9.

කත්වා පදක්ඛිණං ගන්ත්වා, පාචිනද්වාරතො බහි;
පඨමෙ චෙතියඨානෙ, ධාතුනාගං සමප්පයි.

10.

මහාචෙතිත්තයෙ හත්ථි-පාකාරෙ’කාසි තොරණං;
මිත්තසෙනො බහුං පුඤ්ඤං, කත්වා වස්සෙන සො චුතො.

11.

මිත්තසෙනං රණෙ හන්ත්වා, දමිළො පණ්ඩුනාමකො;
ආගතො පරතීරම්හා, ලඞ්කාරජ්ජමකාරයි.

12.

ජනා කුලීනා සබ්බෙපි, රොහණං සමුපාගතා;
ඔරගඞ්ගාය ඉස්සෙරං, දමිළා එව කප්පයුං.

13.

යෙ සුභස්ස බලට්ඨස්ස, භීතාමොරියවංසජා;
බලායිත්වා නරාවාසං, කප්පයිංසු තහිං තහිං.

14.

තෙසමඤ්ඤතමො නන්දි-වාපි ගාමෙ කුටිම්බකො;
ධාතුසෙනච්භයො ආසි, දාඨානාමො ච තං සුතො.

15.

ගාමෙ අම්බිලයාගුම්හි, වසං පුත්තෙ දුවෙ ලභි;
ධාතුසෙනං සිලාතිස්ස-බොධිංච සම්පජාතිකෙ.

16.

මාතුසො දරියො තෙසං, සද්ධො පබ්බජ්ජ වත්තති;
දීඝසන්දකතාවාසෙ, ධාතුසෙනාපි මාණවො.

17.

සන්තිකෙ තස්ස පබ්බජ්ජ-රුක්ඛමූලම්හි එකදා;
සජ්ඣායති පවිස්සිත්ථ, මෙඝො නාගොතුපස්සිය.

18.

පරික්ඛිපිත්වා භොගෙහි, ඡාදයිත්වා එණෙන ච;
පොත්ථකඤ්ච කුමාරඤ්ච, රක්ඛිතං පස්සි මාතුලො.

19.

සීසෙ ආකිරි සඞ්කාරං, තස්ස රුට්ඨො පරොයති;
තස්මිං චිත්තං න දූසෙසි, තම්පි දිස්වාන මාතුලො.

20.

උත්තමො වත’යං සත්තො, රාජා හෙස්සති නිච්ඡයං;
රක්ඛිතබ්බො’ති ආදාය, තං විහාරමුපාගතො.

21.

ගොණිසාදි විහාරෙ’යං, කත්තබ්බො නීතිමා ඉති;
සික්ඛාපෙසි කුමාරං තං, පණ්ඩුකො තං විජානිය.

22.

ගණ්හථෙතන්තිපෙසෙසි, සෙවකෙ තස්සාරත්තියං;
දිස්වාන සුපිනං ථෙරො, නීහරිත්ථ කුමාරකං.

23.

තස්මිං නික්ඛන්තමත්තම්හි, සෙවකං පරිවාරිය;
පරිවෙණෙ න පස්සිංසු, තතො නික්ඛම්ම තෙ උභො.

24.

දක්ඛිණස්මිං දිසාභාගෙ, ගොණ නාමං මහානදිං;
පත්වා සම්පුණ්ණමට්ඨංසු, ගන්තුකාමාපි වෙගසා.

25.

යථා නදියං වාරෙති, අම්හෙ තං ත්වම්පි වාරය;
වාපිංගහෙත්වා එත්ථෙ’ති, වත්වා ථෙරො තදා නදිං.

26.

ඔතරිත්ථකුමාරෙන, සද්ධිං දිස්වාන තෙ උභො;
නාගරාජා තදා එකො, පිට්ඨිං පාදාසි තෙන සො.

27.

උත්තරිත්වා කුමාරං තං, නෙත්වා පච්චන්තමාවසං;
ලද්ධා ඛීරොදනං සුත්වා, සෙසං පත්තෙන තස්ස’දා.

28.

චිත්තකාරෙන ථෙරම්හි, භත්තං පක්ඛිප්ප භූමියං;
භුඤ්ජී ථෙරොපි තං ජානි, භුඤ්ජ තෙ යං මහිං ඉති.

29.

පණ්ඩුරාජාපි කත්වාන, රජ්ජං වස්සම්හි පඤ්චමෙ;
චුතො පුත්තො පිපාරින්දො, තතියො තස්ස භාතුකො.

30.

කණිට්ඨො බුද්දපාරින්දො, කුබ්බං රජ්ජං මහාමහිං;
ධාතුසෙනානුගෙ සබ්බෙ, විහෙඨෙසි මහාජනෙ.

31.

සඞ්ගහෙත්වා ජනෙ සාධු-සෙනො යුජ්ජිත්ථ රාජිනා;
සො සොළසහි වස්සෙහි, පුඤ්ඤපාපකරොමතො.

32.

නිරිතරො තතො ආසි, රාජාමාසද්වයෙන තං;
ධාතුසෙනො විනාසෙසි, තෙන කත්වා මහාහවං.

33.

හතෙ තස්මිං මහීපාලෙ, දාඨියො දමිළො තතො;
රාජා වස්සත්ථ යෙ හුත්වා, ධාතුසෙනහතොතතො.

34.

පිට්ඨියො දමිළො සත්ත-මාසෙන නිධනං ගතො;
ධාතුසෙනෙන යුජ්ඣිත්වා, වංසො පච්ජිජ්ජි දාමිළො.

35.

අථා'සි රාජාලඞ්කායං, ධාතුසෙනො ඉරාධිපො;
භාතරා සහ දීපම්හි, දමිළෙ දීපඝාතකෙ.

36.

උපායෙහි අනෙකෙයි, එකවීසප්පමාණකෙ;
බන්ධවාරෙ නිවෙසෙත්වා, කත්වා යුද්ධමසෙසතො.

37.

සොධෙත්වා මෙදිනිං සාධු, කත්වා ච සුඛිතංජනං;
සාසනඤ්ච යථාඨානෙ, ඨපෙසි පරනාසිතං.

38.

දමිළෙ යෙ'නුවත්තිංසු, කුලීනා කුලගාමවා;
තෙ මං වා සාසනං වා නො, රක්ඛිංසූ'ති පකුප්පිය.

39.

තෙසං ගාමෙ ගහෙත්වාන, ගාමෙ ස්වාකාසිරක්ඛකෙ;
රොහණා'ගම්ම තෙ සබ්බෙ, කුලීනා තමුපට්ඨහුං.

40.

තෙසං සක්කාරසම්මානං, යථායොගමකාසි සො;
අමච්චෙ අත්තනො දුක්ඛ-සහායෙචා'හි තොසයි.

41.

බන්ධාපෙත්වා මහාගඞ්ගං, කෙදාරෙ'කා පීරොදකෙ;
මහාපාළම්හි භික්ඛූනං, සාලිභත්තඤ්ච දාපයි.

42.

පඞ්ගුරොගා තුරට්ඨානං, සාලායොකාසි බුද්ධිමා;
කාළවාපිංචගණ්හිත්වා, බන්ධි ගොණං මහානදිං.

43.

මහාවිහාරං කත්වාන, පන්තියුත්තමනාකුලං;
තථා බොධිඝරඤ්චෙව, දස්සනෙය්‍ය මකාරයි.

44.

භික්ඛවො පරිතොසෙත්වා, පච්චයෙහි චතූහිපි;
ධම්මාසොකො'ව සොකාසි, සඞ්ගහං පිටකත්තයෙ.

45.

අට්ඨාරසවිහාරෙ ච, ථෙරියාන මකාරයි;
සම්පන්නභොගෙ දීපම්හි, අට්ඨාරස ච වාපියො.

46.

කාළවාපී විහාරො ච, කොටිපස්සාවනාමකො;
දක්ඛිණ ගිරිනාමො ච, විහාරො වඩ්ඪමානකො.

47.

පණ්ණවල්ලකභූතො ච, හල්ලාතකසනාමකො;
පාසාණසින්නෙ දෙසම්හි, ධාතුසෙනො ච පබ්බතො.

48.

මං ගනො ථූපවිට්ඨී ච, ධාතුසෙනොපි උත්තරෙ;
පාචින කම්බවිට්ඨී ච, තථා අන්තරමෙ ගිරි.

49.

අන්තාළි ධාතුසෙනො ච, කස්සපිට්ඨික පුබ්බකො;
රොහණෙදායගාමො ච, සාලවාණො විභීසනො.

50.

විහාරො හල්ලිවාණො ච, අට්ඨාරසනරුත්තමො;
පාදූලකං හම්බලට්ඨිං, මහාදත්ථාදිවාපි යො.

51.

බුද්දකෙ ච විහාරෙසො, අට්ඨාරසනරුත්තමො;
වාපීයො ච තථාකත්වා, තෙසමෙව තු දාපයි.

52.

පඤ්චවීසති හත්ථඤ්ච, මයූරපරිවෙණකං;
හරිත්වා'කාසිපාසාද-මෙකවීසති හත්ථකං.

53.

කුමාරසෙනස්ස'පෙත්වා, පුබ්බභොගං විසොධයි;
කාළවාපිම්මිභාගද්ධං, ඛෙත්තානඤ්ච සතද්වයං.

54.

ලොහ පාසදකෙ ජිණ්ණෙ, නවකම්මමකාරයි;
මහාථූපෙසු ඡත්තානි, තීසු ජිණ්ණානි කාරයි.

55.

දෙවානංපියතිස්සෙන, කතං බොධිමහං විය;
සින්හානපූජං බොධිස්ස, වරබොධිස්ස කාරයි.

56.

ධාවනා ලොහනාවායො, තත්ථ පූජෙසි සොළස;
අලඞ්කාරං මුනින්දස්ස, අභිසෙකඤ්ච කාරයි.

57.

මහාබොධි පතිට්ඨානා, ඔරං ලඞ්කාය භූමිපා;
යාව ද්වාදසමං වස්සං, බොධිපූජමකාරයුං.

58.

මහාමහින්දත්ථෙරස්ස, කාරෙත්වා පටිබිම්බකං;
ථෙරස්සා'ලාහනං නෙත්වා, කාතුං පූජං මහාරහං.

59.

දත්වා සහස්සං දීපෙතුං, දීපවංසං සමාදිසි;
ඨිතානං තත්ථ භික්ඛූනං, දාතුඤ්චාණාපයිගුළං.

60.

භික්ඛුස්ස අත්තනො සීසෙ, සඞ්කාරොකිරණං සරං;
ලාභං නාදාසි වුත්ථස්ස, පරිවෙණස්ස අත්තනො.

61.

ඨාතිකම්මං බහුං’කාසි, විහාරෙ අභයුත්තරෙ;
සිලාසත්ථුස්ස කාරෙසි, මන්දිරඤ්ච සමණ්ඩපං.

62.

බුද්ධ දාසකතෙනෙත්තෙ, නට්ඨෙ’නග්ඝමණී ද්වයං;
අකාසි නෙත්තං සත්ථුස්ස, රංසි චූළාමණිංතථා.

63.

මණිහි ඝනනීලෙහි, කෙසා වත්තං සුමුත්තමං;
හෙමපට්ටං තථෙවුණ්ණ-ලොමං සොවණ්ණ චීවරං.

64.

පාදජාලං සුවණ්ණස්ස, පදුමං දීපමුත්තමං;
නානාරාගම්බරං තත්ථ, පූජයිත්ථ අසංඛියං.

65.

අකාසි පටිමා ගෙහෙ, බහුමඞ්ගලචෙතියෙ;
බොධිසත්තෙ තථා’කාසි, කාළසෙලස්ස සත්ථුනො.

66.

උපසුම්භච්ඡයස්සාපි, ලොකනාථස්ස කාරයි;
රංසිචූළාමණිඤ්චෙව, අභිසෙකච්ඡයස්ස ච.

67.

බුද්ධබිම්බස්ස කාරෙසි, පුබ්බෙ වුත්තං පිළන්ධනං;
වාමපස්සම්හි බොධිස්ස, බොධිසත්තඝරං තථා.

68.

මෙත්තෙයාස්ස ච කාරෙසි, සබ්බං රාජපිළන්ධනං;
සමන්තා යොජනෙ තස්ස, තදා රක්ඛඤ්ච යොජයි.

69.

කාරාපෙසි විහාරෙසු, ධාතුරාජච්ඡපන්තියො;
තථා සතසහස්සෙන, මහාබොධිඝරං වරං.

70.

ථූපාරමම්හි ථූපස්ස, පූජං ජිණ්ණවිසොධනං;
දාඨා ධාතුඝරෙචාපි, ජිණ්ණස්ස පටිසඞ්ඛරං.

71.

දාඨාධාතුකරුණ්ඩඤ්ච, රංසිඤ්ච ඝනකොට්ටිමං;
මහග්ඝමනිසංකිණ්ණං, සුවණ්ණ පදුමානි ච.

72.

දාඨාධාතුම්හි පූජෙසි, පූජාචාකා අසඞ්ඛියා;
චීවරාදීනි දාපෙසි, භික්ඛූනං දීපවාසිනං.

73.

කාරාපෙත්වා විහාරෙසු, නවකම්මං තහිං තහිං;
පාකාරෙ ච ඝරෙත්වා'කා, සුධාකම්මං මනොහරං.

74.

මහාචෙතිත්තයෙ කත්වා, සුධාකම්මං මහාරහං;
සුවණ්ණඡත්තං කාරෙසි, තථා වජිරචුම්බටං.

75.

මහාවිහාරෙ පාපෙන, මහාසෙනෙන නාසිතෙ;
වසිසුං ධම්මරුචිකා, භික්ඛූ චෙතියපබ්බතෙ.

76.

කත්වා අම්බත්ථලං ථෙර-වාදානං දාතු කාමකො;
යාචිතො තෙහි තෙසං'ව, අදාසි ධරණී පති.

77.

දාතු පධානනාවඤ්ච, කාරෙත්වා කංසලොහජං;
දානවට්ටං පවත්තෙසි, අම්බණෙහි ද්විපඤ්චහි.

78.

අන්තො බහි ච කාරෙත්වා, නගරස්ස ජිනාලයෙ;
පටිමායො ච පූජෙසි, ධම්මාසොකසමො'සමො.

79.

තස්ස පුඤ්ඤානි සබ්බානි, වත්ථු පටිපදං නරො;
කො හි නාම සමත්ථොති, මුඛමත්තං නිදස්සිතං.

80.

තස්ස පුත්තදුවෙ ආසුං, කස්සපො භින්නමාතිකො;
සමානමාතිකො චෙව, මොග්ගල්ලානො මහබ්බලො.

81.

තථා පාණසමා එකා, දුහිතා ච මනොරමා;
භාගිනෙය්‍යස්ස පාදාසි, සෙනාපච්චඤ්ච තඤ්ච සො.

82.

විනා දොසෙන තාළෙසි, කසායූරුසු සො’පිතං;
රාජා දිස්වාන දුහිතු-වත්ථං ලොහිතමක්ඛිතං.

83.

ඤත්වා තං මාතරං තස්ස, නග්ගං ඣාපෙසි කුජ්ඣිය;
තතොප්පභුතිසො බද්ධ-වෙරො සඞ්ගම්ම කස්සපං.

84.

රජ්ජෙ නෙතං පලොභෙත්වා, භින්දිත්වා පිතුඅන්තරෙ;
සඞ්ගහෙත්වා ජනං ජව-ගාහං ගාහාපයී පතිං.

85.

උස්සාපෙසි තතො ඡත්තං, කස්සපො පිතුපක්ඛියෙ;
විනාසෙත්වා ජනෙ ලද්ධ-සබ්බපාපසහායකො.

86.

මොග්ගල්ලානො තතො තෙන,
කාතුකාමො මහාහවං;
අලද්ධ බලතාය’ගා,
ජම්බුදීප බලත්ථිකො.

87.

මහාරජ්ජ විනාසෙන, වියොගෙන ච සූනුනො;
බද්ධනාගාරවාසෙන, දුක්ඛිතම්පි දුරාධිපං.

88.

දුක්ඛාපෙතුමපඤ්ඤොසො, ආහ කස්සපරාජකං;
නිධි රාජකුලෙරාජ-ගුත්ත තෙ පිතරා ඉති.

89.

නෙ'ති ගුත්තෙ න ජානාසි, චිත්තමෙතස්ස භූමිප;
මොග්ගල්ලානස්ස කාපෙති, නිධිංසොති තදබ්‍රුවි.

90.

සුත්වා තං කුපිතො දූතෙ, පාහෙසී පිතුසන්තිකං;
ආචික්ඛතු නිධියාන-මිති වත්වා නරාධමො.

91.

මාරෙතු අම්හෙ පාපස්ස, තස්සුපායො'ති චින්තිය;
තුණ්හී අහොසි තෙ ගන්ත්වා, රාජකස්ස නිවෙදයුං.

92.

තතො'තීව පකුප්පිත්වා, පෙසයිත්ථ පුනප්පුනං;
සාධු දිස්වා සහායම්මෙ, න්හත්වාන කාළවාපියං.

93.

පරිස්සාමීති චින්තෙත්වා, ආහ දූතෙ සචෙ මමං;
කාළවාපිංසමාපෙති, සක්කා ඤාතුන්ති තෙ ගතා.

94.

රඤ්ඤො ආහංසු රාජාපි, තුට්ඨහට්ඨො ධනත්ථිකො;
පෙසෙසි දූතෙ දත්වාන, රථං ජිණ්ණෙන වාජිනා.

95.

එවං ගච්ඡති භූපාලෙ, පාජෙන්තො රථිකො රථං;
ඛාදන්තො ලාජමස්සාපි, කිඤ්චි මත්තං අදාසි සො.

96.

තං ඛාදිත්වා පසීදිත්වා, තස්මිං පාණමදා තදා;
මොග්ගල්ලානස්ස තං කාතුං, සඞ්ගහං ද්වාරනායකං.

97.

එවං සම්පත්තියො නාම, චලා විජ්ජුල්ලතොපමා;
තස්මා තාසු පමජ්ජෙය්‍ය, කො හි නාම සචෙතනො.

98.

රාජා එතීතිසුත්වාන, ථෙරො සො තස්ස සොහ දො;
ලද්ධා මාසොදනං මංසං, සාණුණඤ්ච වරං සරං.

99.

රාජා රොචෙති එතන්ති, ගොපයිත්වා උපාවිසි;
ගන්ත්වා රාජාපි වන්දිත්වා, එකමන්තමුපාවිසී.

100.

එවං නිසින්නා සම්පත්ත-රජ්ජා විය උභොපි තෙ;
අඤ්ඤමඤ්ඤා’භිලාපෙන, නිබ්බාපෙසුං මහාදරං.

101.

භොජයිත්වාන තං ථෙරො, ඔවදිත්වා අනෙකධා;
අප්පමාදෙ නියොජෙසි, දස්සෙත්වා ලොකධම්මතං.

102.

තතො වාපී මුපගම්ම, ඔග්ගය්හිත්වා යථා සුඛං;
න්හයිත්වා පිවිත්වා ච, ආහෙවං රාජසෙවකෙ.

103.

එත්තකං මෙ ධනං හො’ති, සුත්වා තං රාජසෙවකා;
ආපරිත්වා පුරංරක්ඛෙ, නිවෙදෙසුං නිරිස්සරො.

104.

ධනං රක්ඛති පුත්තස්ස, දීපෙ භින්දති මානුසෙ;
ජීවන්තො’යංතී කුජ්ඣිත්වා, ආණාපෙසි චමූපතිං.

105.

මාරෙහි පිතරං මෙති, දිට්ඨා පිට්ඨීති වෙරිනො;
හට්ඨතුට්ඨො තිරුට්ඨොසො, සබ්බාලඞ්කරමණ්ඩිතො.

106.

රාජානමුපසඞ්කම්ම, පුරතො ච’ස්ස චඞ්කමි;
රාජාදිස්වා ච චින්තෙසි, පාපියො’යං මතං මම.

107.

කායං විය දුක්ඛාපෙත්වා, නරකං හෙතු මිච්ඡති;
රොසුප්පාදෙන තස්සෙව, කිංපුරෙමි මනොරථං.

108.

ඉති මෙත්තායමානො තං, ආහ සෙනාපතිං පති;
මොග්ගල්ලානෙ ත්වයිචෙව, එකචිත්තො අහං ඉති.

109.

හසංචාලෙසි සීසංසො, දිස්වා තං ජානිභූපති;
‘‘නූන මාරෙති අජ්ජා’’ති, තදා සාහසිකොපි සො.

110.

නග්ගං කත්වාන රාජානං, සසඞ්ඛලික බන්ධනං;
පුරත්ථාභිමුඛං කත්වා, අන්තොබන්ධිය භිත්තියං.

111.

මත්තිකාය විලිම්පෙසි, එවං දිස්වාපි පණ්ඩිතො;
කො හි රජ්ජෙය්‍ය භොගෙසු, ජීවිතෙපි යසෙපි වා.

112.

ධාතුසෙනො නරින්දො සො, එවං පුත්තහතො ගතො;
අට්ඨාරසහි වස්සෙහි, දෙවරාජස්ස සන්තිකං.

113.

කාළවාපී මයං රාජා, කාරාපෙන්තො සමාහිතං;
පස්සිත්වා භික්ඛුමෙතන්තු, වුට්ඨාපෙතුං සමාධිතො.

114.

අසක්කොන්තො ඛිපාපෙසි, පංසුං භික්ඛුස්ස මත්ථකෙ;
සන්දිට්ඨිකො විපාකොයං, තස්ස කම්මස්ස දීපිතො.

115.

දසාපිතෙ රාජවරා සභොගා,
උපාගමුං මච්චුමුඛං සභොවා;
අනිච්චතං භොගවතො ධනෙ ච,
දිස්වා සපඤ්ඤො විභවං ඉච්ඡෙ.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

දසරාජකො නාම

අට්ඨතිංසතිමො පරිච්ඡෙදො.

එකූනචත්තාලීසතිම පරිච්ඡෙද

රාජද්වයදීපනො

1.

තතො කස්සපනාමො සො, පාපකො නරපාලකො;
අස්ස ගො පඤ්චසූදඤ්ච, පෙසයිත්වාන භාතිකං.

2.

මාරාපෙතුං අසක්කොන්තො, භීතො සීහගිරිං ගතො;
දුරාරොහං මනුස්සෙහි, සොධාපෙත්වා සමන්තතො.

3.

පාකාරෙන පරික්ඛිප්ප, සීහාකාරෙන කාරයි;
තත්ථ නිස්සෙණි ගෙහානි, තෙන තං නාමකො අහු.

4.

සංහරිත්වා ධනං තත්ථ, නිදහිත්වා සුගොපිතං;
අත්තනො නිහිතානං සො, රක්ඛං දත්වා තහිං තහිං.

5.

කත්වා රාජඝරං තත්ථ, දස්සනෙය්‍යං මනොරමං;
දුතියාලකමන්දංව, කුවෙරොව තහිං වසි.

6.

මිගාරො නාම කාරෙසි, සෙනාපති සනාමකං;
පරිවෙණං තථාගෙහ-මභිසෙකජිනිස්ස ච.

7.

තස්සාභිසෙකං යාචිත්වා, සිලාසම්බුද්ධතො’ධිරං;
අලද්ධාසාමි නො රජ්ජෙ, ජානිස්සාමීති සණ්ඨහි.

8.

හුත්වා විප්පටිසාරී සො, අත්තනා කතකම්මනා;
මුච්චිස්සාමි කතං නු’ති, පුඤ්ඤං කාසි අනප්පකං.

9.

මහා වත්ථුනි කාරෙසි, ද්වාරෙසු නගරස්ස සො;
අම්බුය්‍යානෙ ච කාරෙසි, දීපෙ යොජන යොජනෙ.

10.

ඉස්සරසමණාරාමං, කාරෙත්වා පුබ්බවත්ථුතො;
අධිකං භොගගාමෙ ච, අධිකං තස්ස දාපයි.

11.

බොධි උප්පලවණ්ණා ච, තස්සාසුං ධීතරො දුවෙ;
විහාරස්ස’ස්ස කාරෙසි, නාමං තාසඤ්ච අත්තනො.

12.

දෙන්තෙ තස්මිං න ඉච්ඡිංසු, සමණා ථෙරවාදිනො;
‘‘පිතුඝාතිස්ස කම්ම’’න්ති, ලොකගාරය්හ භීරුනො.

13.

දාතුකාමොස තෙසං’ව, සම්බුද්ධ පටිමාය’දා;
භික්ඛවෙ අධිවාසෙසුං, භොගො නො සත්ථුනො ඉති.

14.

කථා නියාන්ති උයානෙ, සමීපෙ පබ්බතස්ස සො;
කාරාපෙසි විහාරං සො, තෙසං නාමො තතො අහු.

15.

අදා ධම්මරුචිනං තං, සම්පන්න චතුපච්චයං;
විහාරඤ්චෙව උයානං, දිසාභාගම්හි උත්තරෙ.

16.

භත්තං සනීරපක්කං සො, භුඤ්ජිත්වා දින්නමිත්ථියා;
සප්පියුත්තං මනුඤ්ඤෙහි, සූපෙහි අභිසඞ්ඛතං.

17.

මනුඤ්ඤමිදමයානං, දස්සමෙවන්ති තාදිසං;
භත්තං පාදාසි භික්ඛූනං, සබ්බෙසඤ්ච සචීවරං.

18.

උපොසථමධිට්ඨාසි, අප්පමඤ්ඤඤ්ච භාවයි,
සමාදියි ධුතඞ්ගෙ ච, ලිඛාපෙසි ච පොත්ථකෙ.

19.

පටිමාදාන සාලාදිං, කාරාපෙසි අනප්පකං;
භීතො සො පරලොකම්හා, මොග්ගල්ලානා ච වත්තති.

20.

තතො අට්ඨාරසෙ වස්සෙ, මොග්ගල්ලානො මහාභටො;
ආදෙසෙන නිගණ්ඨානං, ද්වාදසග්ගසහාය වා.

21.

ජම්බුදීපා ඉධාගම්ම, දෙසෙ අම්බට්ඨකොලකෙ;
කුළාරී නාමෙ බන්ධිත්ථ, විහාරෙ බලසඞ්චයං.

22.

රාජා සුත්වා ගහෙත්වා තං, භඤ්ජිස්සාමීති නික්ඛමි;
නෙමිත්තෙහි න සක්කාති, වදන්තෙපි මහාබලො.

23.

මොග්ගල්ලානොපි සන්නද්ධ බලො සූරසහාය වා;
ගච්ඡන්තො සුරසඞ්ගාමං, දෙවො විය සුජම්පති.

24.

අඤ්ඤමඤ්ඤං උපාගම්ම, භින්නවෙලාව සාගරා;
ආරභිංසු මහායුද්ධං, බලකායා උභොපි තෙ.

25.

කස්සපො පුරතො දිස්වා, මහන්තං කද්දමාසයං;
ගන්තුමඤ්ඤෙන මග්ගෙන, පරිවත්තෙසි දන්තිනං.

26.

දිස්වා තං සාමිකොනො’යං, පලායති භණෙ ඉති;
බලකායො පභිජ්ජිත්ථ, ‘‘දිට්ඨං පිය’’න්ති ඝොසයුං.

27.

මොග්ගලාන බලාරාජා, ඡෙත්වා නිකරණෙන සො;
සීසං උක්ඛිපියා’කාසං, ඡුරිකං කොසියං ඛිපි.

28.

කත්වා’ළාහන කිච්චං සො, තස්ස කම්මෙ පසීදිය;
සබ්බංසො ධනමාදාය, ආගඤ්ඡි නගරං වරං.

29.

භික්ඛූ සුත්වා පවත්තිං තං, සුනිවත්ථා සුපාරුතා;
සම්මජ්ජිත්වා විහාරඤ්ච, අට්ඨංසු පටිපාටියා.

30.

මහාමෙඝවනං පත්වා, දෙවරාජාව නන්දනං;
මහාසෙන නිවත්තෙත්වා, හත්ථීපාකාරතො බහි.

31.

උපසඞ්කම්ම වන්දිත්වා, සඞ්ඝෙ තස්මිං පසීදිය;
ඡත්තත්තෙන සඞ්ඝං පූජෙසි, සඞ්ඝො තස්සෙව තං අදා.

32.

තං ඨානං ඡත්තවඩ්ඪීති, වොහරිංසු තහිං කතං;
පරිවෙණම්පි තං නාමං, අහොසි පුරමාගතො.

33.

විහාරෙ ද්වෙපි ගන්ත්වාන, සඞ්ඝං තත්ථා’භිවන්දිය;
පාපුණිත්වා මහාරජ්ජං, ලොකං ධම්මෙන පාලයි.

34.

කුද්ධො නීහරි දාඨංසො, සාතකං පිතුනො මම;
අනුවත්තිත්වා මච්චාති, තෙන රක්ඛස නාම වා.

35.

අතිරෙකසහස්සං සො, අමච්චානං විනාසයි;
කණ්ණනාසාදි ඡෙදෙසි, පබ්බාජෙසි තථා බහූ.

36.

තතො සුත්වාන සද්ධම්ම-මුපසන්නො සුමානසො;
මහාදානං පවත්තෙසි, මෙඝො විය මහීතලෙ.

37.

ඵුස්සපුණ්ණමීයං දාන-මනුවස්සං පවත්තයි;
තතො පට්ඨාය තං දානං, දීපෙ අජ්ජාපි වත්තති.

38.

සොපි සාරථිකො ලාජ-දායකො පිතුරාජිනො;
ආනෙත්වා පිතුසන්දෙ සං, මොග්ගල්ලානස්ස දස්සයි.

39.

තං දිස්වා පරිදෙවිත්වා, පිතුනො පෙම මත්තනී;
වණ්ණෙත්වා තස්ස පාදාසි, ද්වාරනායකතං විභූ.

40.

සෙනාපති මිගාරොහි, නිවෙදෙත්වා යථා විධිං;
අභිසෙක ජිනස්සා’කා, අභිසෙකං යථාරුචිං.

41.

සීහා’වලෙ දළ්හනාමං, දාඨා කොණ්ඩඤ්ඤකම්පි ච;
විහාරං ධම්මරුචිනං, සාගලිනඤ්ච දාපයි.

42.

පබ්බතන්තු විහාරංසො, කත්වා ථෙරස්ස දාපයි;
මහානාමසනාමස්ස, දීඝසණ්ඩ විහාරකෙ.

43.

රාජිනිනාමකඤ්චෙව, කත්වා භික්ඛුනුපස්සයං;
අදා සාගලිකානං සො, භික්ඛුනීනං මහාමති.

44.

ලම්බකණ්ණකගොත්තොපි, දාඨා පභුති නාමකො;
කස්සපස්ස උපට්ඨානෙ, කොචි නිබ්බින්න මානසො.

45.

ගන්තා මෙ රෙලියං වග්ගං,
වාසං තත්ථෙව කප්පයි;
අහොසි පුත්තො තස්සෙකො,
සිලාකා ලොති පිස්සුතො.

46.

සොපි කස්සපතො භීතො, ඤාතකෙන සහ’ත්තනො;
මොග්ගල්ලානෙන ගන්ත්වාන, ජම්බුදීපතලං ඉතො.

47.

බොධිපණ්ඩවිහාරම්පි, පබ්බජ්ජං සමුපාගතො;
කරොන්තො සඞ්ඝකිච්චානි, සාදරො සො සුපෙසලො.

48.

අම්මං සඞ්ඝස්ස පාදාසි, සඞ්ඝො තස්මිං පසීදිය;
ආහ’ම්බ සාමණෙරො’ති, තෙන තං නාමකො අහු.

49.

සො කෙසධාතුවංසම්හි, වුත්තෙන විධිනා තතො;
කෙසධාතුං ලභිත්වාන, තස්ස රජ්ජෙ ඉධා’නයි.

50.

තස්ස කත්වාන සක්කාරං, ගහෙත්වා කෙස ධාතුයො;
මහග්ඝෙ නිදහිත්වාන, කරණ්ඩෙ ඵලිකුම්භවච්ඡෙ.

51.
දීපඞ්කරස්ස නාථස්ස, පටිමාය ඝරෙ වරෙ;
වඩ්ඪෙත්වා පරිහාරෙන, මහාපූජං පවත්තයි.

52.
මාතුලං හරියඤ්ච'ස්ස, කත්වා සොවණ්ණයං තහිං;
ඨපෙසි පටිමායො ච, අස්ස බිම්බඤ්ච චාරුකං.

53.
කෙසධාතුකරණ්ඩඤ්ච, ඡත්තං රතනමණ්ඩපං;
සාවකග්ගයුගං වාළ-බීජනිඤ්ච සකාරයි.

54.
පරිහාරඤ්ච තස්ස'දා, රාජා අධිකමත්තනො;
සිලාකාළ මසිග්ගාහං, කත්වා රක්ඛාය යොජයි.

55.
අසිග්ගාහසිලාකාළො, ඉති තෙනා'සි විස්සුතො;
භගිනිඤ්ච'ස්ස පාදාසි, සද්ධිං භොගෙන භූමිපො.

56.
වුත්තො'යමති සඞ්ඛෙපො, විත්ථාරො පන සබ්බසො;
කෙසධාතුකවංසම්හා, ගහෙතබ්බො විභාවිනා.

57.
බන්ධිත්වා සාගරා රක්ඛං, දීපඤ්ච කාසිනිබ්භයං;
ධම්මකම්මන සොධෙසි, සධම්මං ජිනසාසනං.

58.
සෙනාපතිස නාමං'කා, පධානඝර මුත්තරො;
කත්වා'ට්ඨාරසමෙ වස්සෙ, සො පුඤ්ඤානි බයං ගතො.

59.
කස්සපතො ජිතො අතිබලි පුඤ්ඤක්ඛයෙ සඞ්ඛතෙ;
ජෙතුං නො විසහිත්ථ මච්චුමුපගං සො යෙවදාසොචිය;
තස්මා මච්චුබලං නිහච්ච සුඛිනො හෙස්සන්ති මෙධාවිනො;

පටුන

නිබ්බානං පරමච්චුතං සිවපදං පත්තබ්බමත්තඤ්ඤුනා.

සුජනප්පසාද සංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

රාජද්වයදීපනො නාම

එකූනචත්තාලීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

චත්තාලීසතිම පරිච්ඡෙද

අට්ඨරාජකො

1.

තස්සච්චයෙ කුමාරාදි-ධාතුසෙනොති විස්සුතො;
අහු තස්ස සුතො රාජා, දෙවරූපො මහාබලො.

2.

කාරිතෙ පිතරා’කාසි, විහාරෙ නවකම්මකං;
කාරෙත්වා ධම්මසඞ්ගීතිං පරිසොධෙති සාසනං.

3.

සන්තප්පෙසි මහාසඞ්ඝං, පච්චයෙහි චතූහිපි;
කත්වා පුඤ්ඤානි’නෙකානි, නවමෙ හායනෙ’තිගා.

4.

තිත්තිසෙනො සුතො තස්ස, රාජා හුත්වා අනෙකධා;
කත්වා පුඤ්ඤානි රජ්ජං තං, මාසම්පි නවමෙ ජහි.

5.

සිවො තං මාතුලො හන්ත්වා, හුත්වා රාජා අනප්පකං;
පුඤ්ඤං කත්වො’පතිස්සෙන, පඤ්චවීස දිනෙ හතො.

6.

උපතිස්සො තතො ආසි, රාජා හන්ත්වාන සීවකං;
මොග්ගල්ලානස්ස භගිනී, සාමිකො ධජිනීපති.

7.

රාජා ඨානන්තරාදීහි, කත්වාන ජනසඞ්ගහං;
සීලාකාළස්ස පාදාසි, සහ භො කනයීවරං.

8.

එකො පුත්තො අහු රඤ්ඤො, උපතිස්සස්ස කස්සපො;
සසොළස සහායෙහි, සූරො සූපෙහි සඤ්ඤුතො.

9.

එක වුත්තිසහායෙහි, දානමාන මහාධනො;
ධම්මට්ඨො වීරියාජීවී, සාධු ජෙට්ඨපචායකො.

10.

සිලා කාළොතතො රජ්ජ-ලොභවඩ්ඪිත මානසො;
දක්ඛිණං මලයං ගන්ත්වා, සඞ්ගණ්හිත්වා මහා බලං.

11.

විලුම්පමානො පච්චන්ති, සම්පත්තො නගරන්තිකං;
තං සුත්වා කස්සපො ජෙට්ඨො, වරමාරුය්හ කුඤ්ජරං.

12.

අස්සා සෙත්වාන පිතරං, සමාදාය සහායකෙ;
නික්ඛම්ම නගරා ගච්ඡි, සිලාකාලස්ස දස්සනං.

13.

එවං සත්ත'ට්ඨ වාරෙසු, පලාතො ලීනවුත්තිකො;
හත්ථෙ කත්වා උපායෙන, දෙසෙ පාචින පච්ඡිමෙ.

14.

යුජ්ඣිතුං පුන පාචින-තිස්ස පබ්බතමාගමි;
කස්සපොපි සහායෙහි, සද්ධිමාරුය්හ දන්තිනං.

15.

තත්ථ ගන්ත්වා පලාපෙත්වා, චොරං පබ්බතමත්ථකං;
ආරොපෙසි මහානාගං, තෙනා'සි ගිරිකස්සපො.

16.

මානත්ථද්ධො සිලාකාළො, භියොයා රට්ඨං පභින්දිය;
සබ්බං හත්ථගතං කත්වා, අජෙය්‍යා බලවාහනො.

17.

ආගම්ම නගරං රුන්ධි, සත්ථාහං රාජසෙවකා;
යුජ්ඣිත්වා විරලා ආසුං, තතො චින්තෙසි කස්සපො.

18.

එතෙ නගරරොධෙන, සබ්බෙ භිජ්ජන්ති පාණිනො;
පරිහීනං බලං රාජා, අන්ධකො ච මහල්ලකො.

19.

මෙරුකන්දරකෙ කත්වා, මාතරං පිතරඤ්ච මෙ;
අධිගහෙත්වා බලං පච්ඡා, චොරෙ නිග්ගණ්හි යො ඉති.

20.

රත්තියං සො සහායෙ ච, රාජසාධනමෙවච;
ආදාය පිතරෙ චෙව, මලයං ගන්තුමාරභි.

21.

තදා මග්ගමජානන්තා, සම්මූළා මග්ගදෙසකා;
නගරස්ස සමීපෙව, සම්භමිංසු ඉතො තතො.

22.

සිලාකාළො පවත්තිං තං, සුත්වා සඞ්ගම්ම වෙගසා;
පරිවාරෙසි සඞ්ගාමො, තත්ථ භිංසනකො අහු.

23.

දෙවාසුරරණාකාරෙ, වත්තමානෙ මහාභවෙ;
පතිතෙසු සහායෙසු, සීදමානෙ මහාගජෙ.

24.

හත්ථාරොහස්ස දත්වා, ඡින්දිත්වා සීසමත්තනො;
පුඤ්ඡිත්වා ලොහිතං කත්වා, කොසියං අසි පුත්තිකං.

25.

හත්ථිකුම්භෙ උභො හත්ථෙ, ඨපෙත්වාන අවත්ථරි;
උපතිස්සොපි තං සුත්වා, සොකසල්ලාහතො මරි.

26.

එවං දියඩ්ඪවස්සෙන, උපතිස්සෙ දිවංගතෙ;
රාජා’හොසි සිලාකාළො, පුබ්බනාමෙන එකතො.

27.

තං අම්බසාමණෙරාදි-සිලාකාළොති වොහරුං;
තිත්ථං තෙරසවස්සානි, දිපං ධම්මෙන පාලයි.

28.

මහාපාළිම්හි දාපෙසි, පච්චග්ඝං රාජභොජනං;
වෙජ්ජසාලාසු භොගෙ ච, වඩ්ඪෙසි ජනතාහිතො.

29.

අන්වහං පූජයි බොධිං, පටිමායො ච කාරයි;
සබ්බෙසං දීපවාසීනං, භික්ඛූනං’දා තිචීවරං.

30.

මාඝාතං කාරයිදීපෙ, සබ්බෙසංයෙව පාණිනං;
ආනිතං අත්තනා කෙස-ධාතුං සම්මා අපූජයි.

31.

රහෙරදකවාරඤ්ච, අදාසි අභයුත්තරෙ;
පුරත්ථිමා ථෙරියානං, විහාරකුන්ථනාම සො.

32.

ආනෙත්වා ආසනං තත්ථ, ඨපෙසි දුමරාජකෙ;
යාවජීවං පවත්තෙසි, පුඤ්ඤකම්මමසඞ්ඛියං.

33.

මොග්ගල්ලානො තථා දාඨා, පභුති චො’පතිස්සකො;
පුත්තො තස්සා’සුමග්ගස්ස, දෙසං දත්වා පුරත්ථිමං.

34.

දත්වා ඨානන්තරඤ්චාදි-පාදසඤ්ඤං විසජ්ජයි;
ගන්ත්වා තත්ථ වසාහීති, සොපි ගන්ත්වා තහිං වසි.

35.

ඨානං මලයරාජග්ගං, දෙසං දත්වාන දක්ඛිණං;
රක්ඛණත්ථං සමුද්දස්ස, මජ්ඣිමං තු නියොජයි.

36.

උපතිස්සං තු වාසෙසි, සන්තිකෙයෙව අත්තනො;
විසෙසෙන මමායන්තො, යූනං කල්‍යානදස්සනං.

37.

තස්ස ද්වාදසමෙ වස්සෙ, ඉතො කාසි පුරං ගතො;
ධම්මාතු මිධා’නෙසි, තතො වාණිජ මාණවො.

38.

රාජා දිස්වා'සමත්ථො සො, ධම්මාධම්මවිචාරණෙ;
හෙමසඤ්ඤාය දීපම්හි, පතන්තො සලභො විය.

39.

බුද්ධධම්මොති සඤ්ඤාය, තං ගහෙත්වාන සාධුකං;
කත්වා සක්කාරසම්මානං, ගෙහෙ රාජඝරන්තිකෙ.

40.

ඨපෙත්වා අනුවස්සං තු, නෙත්වා ජෙතවනං මහං;
කාතුං කාරෙසි චාරිත්තං, හිතං මන්ත්වාන පාණිනං.

41.

එවං කත්වා සිලාකාළො, පුඤ්ඤකම්මමනප්පකං;
පත්තෙ තෙරසමෙ වස්සෙ, යථාකම්මමුපාගමි.

42.

දාඨප්පභුතිකො රජ්ජං, ගහෙත්වා භාතරංසකං;
අක්කමොති නිවාරෙන්තං, මාරාපෙසි විබුද්ධිකො.

43.

මොග්ගල්ලානො'ථ තං සුත්වා, අප්පත්තං රජ්ජමග්ගහි;
අකාරණෙ මෙ මාරෙසි, කණිට්ඨං ධම්මවාදිනං.

44.

කාරාපෙස්සාමහම්පජ්ජ, රජ්ජන්ති පරිකුප්පිය;
සමාදාය මහාසෙනං, අගාරාහෙර පබ්බතං.

45.

රාජාපි සුත්වා සන්නද්ධ-බලකායො කරින්දකෙ;
පබ්බතෙ සිවිරං බන්ධි, මොග්ගල්ලානො නිසම්මතං.

46.

සාපරාධාන තෙ මෙ වා, මනුස්සා දීපවාසිනො;
එකස්මිඤ්ච මතෙ රජ්ජ-මුභින්නංයෙව නොසියා.

47.

තස්මා අඤ්ඤෙන යුජ්ඣන්තු, උභොයෙව මයං ඉධ;
හත්ථියුද්ධං කරොමාති, රඤ්ඤො පෙසෙසි සාසනං.

48.

සොපි සාධූති වත්වාන, බද්ධපඤ්චායුධො ගජං;
ආරුය්හ මුනිනො මාරො විය ඔත්ථරි තාවදෙ.

49.

මොග්ගල්ලානොපි සන්නද්ධො, ආරුය්හ කරීනං වරං;
තත්ථා'ගො අඤ්ඤමඤ්ඤං තෙ, පාපුණිංසු මහාගජා.

50.

සද්දො සූයිත්ථ සඞ්ඝට්ටෙ, අසනිරාව සන්නිභො;
දන්තඝාතෙන උට්ඨාසි, ජාලා විජ්ජුල්ලතා විය.

51.

සඤ්ඣාඝනසභාගා'සුං, ගජා ලොහිතමක්ඛිතා;
මොග්ගල්ලානගජාවිද්ධො, රඤ්ඤොඔසක්කි කුඤ්ජරො.

52.

රාජා ආරභි තං දිස්වා, ඡින්දිතුං සීසමත්තනො;
මොග්ගල්ලානො'ථ වන්දන්තො, යාචි'මෙ'වං කිරීඉති.

53.

යාචමානෙපි සොමානං, මානෙන්තො ඡින්දිකන්ධරං;
ඡඩ්ඩෙසි ඡහි සො රජ්ජං, මාසෙහි දිවසෙහි ච.

54.

මොග්ගල්ලානො තතො රාජා, ආසි දීපෙ මහාබලො;
මාතුලඤ්ච පටිච්චෙමං, චූලනාමෙන වොහරුං.

55.

ආසාධාරණකාවෙයො, වත්ථුත්තය පරායණො;
දානසංයම සොචෙයො, සොරච්චාදිගුණාලයො.

56.

දානෙන පියවාචාය, අත්ථස්ස චරියාය ච;
සමානත්තස්සභාවෙන, සඞ්ගහෙසි මහාජනං.

57.

පිණ්ඩපාතවිහාරෙහි, භෙසජ්ජච්ඡාදනෙහි ච;
භික්ඛුසඞ්ඝඤ්හි සඞ්ගණ්හි, ධම්මිකාය ච ගුත්තියා.

58.

අතිරෙකාය පූජාය, පූජෙත්වා ධම්මභාණකෙ;
පිටකෙ තීණි වාචෙසි, සද්ධිමට්ඨකථාය සො.

59.

කුමාරෙ උපලාලෙත්වා, නිවාපෙන යථාරුචිං;
සජ්ඣාපෙසි සදා ධම්මං, ධම්මදීපො මහාමති.

60.

ධම්මදීපඤ්ච සො කත්වා, කුඤ්ජරසෙබරෙනි සා;
ධම්මාවාසානෙ වාචෙසි, පුරම්හි පුරිසුත්තමො.

61.

බන්ධාපෙසි කදම්බඤ්ච, නදිංපබ්බතමජ්ඣතො;
පත්තපසාණවාපිඤ්ච, ධනවාපිං ගරිතරං.

62.

ගණ්හාපෙසි සදීසායු-හෙතු කම්මන්ති සාදරො;
ලිඛාපෙසි ච සද්ධම්මං, වත්ථුපූජඤ්ච කාරයි.

63.

ලොකං සො අනුකම්පිත්වා, මාතාපුත්තංව ඔරසං;
දත්වා භුත්වා යථාකාමං, වස්සෙ වීසතිමෙ මරි.

64.

මහෙසී තස්ස සාතෙත්වා, විසයොගෙන ඤාතකෙ;
පුත්තං රජ්ජෙ’භිසිඤ්චිත්වා, සයං රජ්ජං විචාරයි.

65.

තථාභිසිත්තො සො කිත්ති-සිරිමෙඝො නරාධිපො;
තිපුපත්තෙහි ඡාදෙසි, දුමින්දධරමාදිතො.

66.

කපණද්ධිවණිබ්බානං, මහාදානං පවත්තයි;
මග්ගපාලො තථාකාරො, අහු සබ්බොපභොගියො.

67.

මහෙසී සා සදා ආසි, පධානා සබ්බකම්මසු;
රජ්ජං තස්සා’සි තෙනෙව, හෙට්ඨුපරියවත්තිකං.

68.

රාජාපාදා මහාමච්චා'-හෙසුං ලඤ්චපරායනා;
දුබ්බලෙ ච විහෙඨෙසුං, බලී ජානපදා නරා.

69.

සිලාකාළස්ස කාලම්හි, ගාමෙ සඞ්ගිල්ලනාමකෙ;
හයවසීවිහයො පොසො, අහු මොරියවංසජො.

70.

අහොසි පුත්තො සීවස්ස, අග්ගබොධි සනාමකො;
භාගිනෙය්‍යොපි තස්සාසි, මහානාගොති විස්සුතො.

71.

භාගිනෙය්‍යො මහානාගො, අග්ගබොධි ච සුන්දරො;
උළාරජ්ඣාසයත්තා සො, මහානාගො මහබ්බලො.

72.

හිත්වා කස්සකකම්මානි, චොරකම්මමකා වනෙ;
ගොධං ලද්ධාන පෙසෙසි, මාතුලානිය සන්තිකං.

73.

ගොධං දිස්වා'වසා ඤත්වා, ධඤ්ඤපච්ඡිමපෙසයි;
කම්මාරස්සා'පි පෙසෙසි, සසං සොපි තථෙවකා.

74.

බීජං භගිනී මායාචි, බීජගාහඤ්ච තස්ස සා;
දාසඤ්ච ඤත්වා පෙසෙසි, අන්නපානාදිනා රහො.

75.

තදා දුබ්භික්ඛකාලම්හි, එකො මන්තධරො නරො;
භික්ඛාලාභාය සද්ධෙහි, භික්ඛුවෙසෙන භික්ඛති.

76.

තං ගාමං පවිසිත්වා සො, අලද්ධා කිඤ්චි භොජනං;
අභිභූතො ජිඝච්ඡාය, කම්පමානො නිගච්ඡති.

77.

තං දිස්වා කරුණායන්තො, මහානාගො මහාදයො;
පත්තමාදාය ගාමන්ත-මාහිණ්ඩිත්වාපි සබ්බසො.

78.

යාගුමත්තම්පි නාලත්ථ, තතො උත්තරසාටකං;
දත්වා ආහරි ආහාරං, සො තං භුත්වා පසීදිය.

79.

රජ්ජාරහම්මං දීපෙ, කරිස්සාමීති චින්තිය;
තමාදාය බණෙනා'ගා, ගොකණ්ණකමහණ්ණවං.

80.

අථ තත්ථ නිසීදිත්වා, සඤ්ජපන්තො යථාවිධිංම;
මන්තොනා'නෙසි නාගින්දං, ඵුස්සපුණ්ණමරත්තියං.

81.

මහානාගං ඵුසාහීති, මහානාගං නියොජයි;
සො භීතො පුරිමෙ යාමෙ, ආගතං තං න සම්භුසී.

82.

තථා මජ්ඣිමයාමෙපි, පච්ඡිමෙ පන නඞ්ගලෙ;
ගහෙත්වා බිපි තීහෙව, අඞ්ගුලීහි සතං ඡුපි.

83.

සො තං බ්‍යාකාසි තං දිත්වා, සබලං මෙ පරිස්සමං;
තීහි රාජූහි යුජ්ඣිත්වා, චතුත්ථං ත්වං නිසාතිය.

84.

වුඞ්ඪො තීණෙව වස්සානි, රාජා හුත්වා න ජීවසි;
තථා හෙස්සන්ති රාජානො, තයො තෙ වංසජා නරා.

85.

ගන්ත්වා සෙවස්සු රාජානං, පච්ඡා පස්සසි මෙබලං;
ඉති වත්වාන පෙසෙසි, සොපි ගන්ත්වා නරිස්සරං.

86.

පස්සිත්වා තමුපට්ඨාසි, රාජා රොහණකම්මිකං;
තං අකාසි තදුට්ඨානං, භණ්ඩමාහරි සො බහුං.

87.

රාජා තස්මිං පසීදිත්වා, අන්ධසෙනාපතිච්ඡයං;
දත්වා ඨානන්තරං තස්ස, ගන්තුං තත්ථෙව යොජයි.

88.

හයසීවස්ස පුත්තඤ්ච, භාගිනෙය්‍යඤ්ච අත්තනො;
ආදාය ගන්ත්වා තං දෙසං, පරිවත්තෙසි සබ්බසො.

89.

පච්චෙකභොගං කත්වාන, රොහණං තත්ථ සො වසං;
දාඨප්පභූතිනා කාතුං, යුද්ධංගන්ත්වා මහබ්බලො.

90.

මොග්ගල්ලානභයා ගන්ත්වා, රොහණඤ්ච තහිං වසී;
සුත්වා කිත්තිසිරිමෙඝවණ්ණ-රඤ්ඤො රජ්ජෙ සමඤ්ජසං.

91.

රජ්ජං ගහෙතුං කාලොති, සීඝං ආගම්ම රොහණා;
එකූනවීසෙ දිවසෙ, මාරයිත්වා මහීපතිං.

92.

සයං හුත්වා මහීපාලො, දෙසං කත්වා යථා පුරෙ;
භාගිනෙය්‍යස්ස පාහෙසි, පණ්ණමාගච්ඡතූති සො.

93.

ආගච්ඡන්තො නිමිත්තෙන, නිවත්තිත්වා මරිත්ථ සො;
තතො මාතුලපුත්තං’කා, උපරජ්ජං කතඤ්ඤුකො.

94.

ආලවාලං දුමින්දස්ස, කත්වා හෙමමයං සරං;
ඣාදාපෙසි මුනින්දස්ස, පටිමායො ච සන්දහි.

95.

මහාචෙතිත්තයෙ කාසි, සුධාකම්මඤ්ච චුම්බටං;
හත්ථිවෙදිඤ්ච කාරෙත්වා, චිත්තකම්මමකාරයි.

96.

පෙසකාරකගාමං සො, ජම්බෙලච්ඡයමුත්තරෙ;
මහාවිහාරෙචාබන්ධි, ගාමං තින්තිණිකච්ඡයං.

97.

උද්ධගාමම්හි වසභ-ගාමං ජෙතවනස්ස’දා;
වත්ථදානං නිකායෙසු, තීසු චෙව පවත්තයි.

98.

ඛෙත්තානං හිසතං දත්වා, විහාරෙ ජෙතනාමකෙ;
යාගුං තත්ථ පවත්තෙසි, භික්ඛූනං සබ්බකාලිකං.

99.

සහස්ස දූරතිස්සව්හා, ඛෙත්තං දත්වා තපස්සිනං;
මහාවිහාරවාසීනං, යාගුං නිච්චං පවත්තයි.

100.

චිරමාතිකවාරඤ්ච, තත්ථෙව’දා ගුණෙ රතො;
මයූරපරිවෙණෙ ච, නවකම්මමකාරයි.

101.

කාසිඛණ්ඩෙ මහාදෙව-රත්තකුරවනාමකෙ;
විහාරෙ අනුරාරාමං, ජිණ්ණඤ්ච පටිසඞ්ඛරී.

102.

කමං සොවග්ගිකං කත්වා, එවමාදිං නරිස්සරො;
අගමා තීහි වස්සෙහි, දෙවරාජසහබ්‍යතං.

103.

අට්ඨෙතෙ කුට්ඨචිත්තා’පරිමිතවිභවා රාජරාජෙනරූපා;
රාජානො රාජමානා නරකරිතුරගාසූරසෙනාරථෙහි;
අන්තෙ හිත්වා’ඛිලං තං විගතපරිජනා’ළාහනං සඞ්ඛතාසුං;
සප්පඤ්ඤො තං සරන්තො භවතු භවසුඛං චන්තුකාමො හිතෙසී.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

අට්ඨරාජකො නාම

චත්තාලීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

එකචත්තාලීසතිම පරිච්ඡෙද

ද්විරාජකො

1.

මහානාගනරින්දස්ස, භාගිනෙය්‍යො සුභාගියො;
සො අග්ගබොධිරාජාසි, අග්ගබොධිගතාසයො.

2.

තෙජෙන බාහුං සොම්මෙන, චන්දං සම්පුණ්ණමණ්ඩලං;
සුමෙරුමචලන්තෙන, ගම්භිරෙන මහොදධිං.

3.

වසුන්ධරා පකම්පෙන, මාරුතං සම්පවුත්තියා;
බුද්ධියාමරමන්තාරං, සුද්ධියා සරදම්බරං.

4.

කාමභොගෙන දෙවින්ද, මත්ථෙන ච නරිස්සරං;
ධම්මෙන සුද්ධවාසෙට්ඨං, වික්කමෙන මිගාධිපං.

5.

රාජධම්මෙහි රජ්ජෙහි, චක්කවත්තිනරිස්සරං;
වෙස්සන්තරඤ්ච දානෙන, අනුගන්ත්වා ජනෙ සුතො.

6.

මාතුලං උපරාජච්චෙ, භාතරං යුවරාජකෙ;
භාගිනෙය්‍යඤ්ච මලය-රාජඨානෙ ඨපෙසි සො.

7.

ඨානන්තරෙ යථායොගං-සෙට්ඨාමච්චෙ ඨපෙසි ච;
ජනං සඞ්ගහවත්ථූහී, රාජධම්මෙහි වග්ගහි.

8.

දෙසං සයොග්ගං පාදාසි, යුවරාජස්ස දක්ඛිණං;
වසං තත්ථ සිරීවඩ්ඪ-මානවාපිං සගාහයි.

9.

කත්වා ගිරිවිහාරඤ්ච, සඞ්ඝිකං තස්ස දාපයි;
ඛෙත්තානං ද්විසතං සඞ්ඝ-භොගත්ථාය මහාමති.

10.

අදා මලයරාජස්ස, දාඨානාමං සධීතරං;
පරිවෙණං සිරිසඞ්ඝ-බොධිනාමඤ්ච කාරයි.

11.

මහාසිවස්ස කාරෙසි, පරිවෙණං සනාමකං;
පරිවාරොʼපි තස්සාසි, එවං පුඤ්ඤපරායනො.

12.

කත්වා සාධුපචාරෙන, පොරාණං සඞ්ගහං විධිං;
අන්තරායං විසොධෙතුං, ජිණ්ණඤ්ච පටිසඞ්ඛරි.

13.

කවයො තස්ස රජ්ජම්හි, සීහළාය නිරුත්තියා;
කාවෙය්‍යො බහුකෙ'කාසුං, විචිත්‍රනයාසාලිනො.

14.

විහාරෙ දක්ඛිණෙ කාසි, පාසාදං සුමනොහරං;
අකා නවහි වස්සෙහි, දීපෙ කණ්ටකසොධනං.

15.

කුරුන්දනාමං කාරෙත්වා, විහාරං සබ්බසඞ්ඝිකං;
වාපිං තන්නාමකං නාළි-කෙරාරාමං තියොජනං.

16.

මහාසිවච්ඡයෙ චෙව, සස්සං කාරයිතුං අදා;
ලාභසක්කාරසම්මාන-මාරාමිකසතං තදා.

17.

විහාරං තං සමීපම්හි, කත්වා අම්බිලපස්සවං;
ගාමං තන්නාමකං චාදා, ථෙරියානං තපස්සීනං.

18.

උත්තරවල්ලිවිහාරස්ස, රතනං දීඝවණ්ණිතං;
දත්වා ගාමං පතිට්ඨයෙසි, සත්ථුබිම්බං සිලාමයං.

19.

කෙළිවාතෙ ච කාරෙසි, සුමනං නාම පබ්බතං;
මහාතෙලවටංබොධි-ඝරෙ පාසාණවෙදිකං.

20.

කාරෙත්වා ලොහපාසාදං, පාසාදමහනෙ අදා;
ඡත්තිංසානං සහස්සානං, භික්ඛූනං සො තිචීවරං.

21.

ගාමං දත්වා නියොජෙසි, ආරක්ඛං ධීතු නාමකං;
හත්ථිකුච්ඡිවිහාරෙපි, පාසාදං කාසි බුද්ධිමා.

22.

දාඨා සිවස්ස ඨත්වාන, ඔවාදෙ සාධු භික්ඛුනො;
සමාචරන්තො ධම්මෙන, සක්කච්චං තමුපට්ඨහි.

23.

මූගසෙනාපතිං වාකා, විහාරං සො විසාලකං;
ගාමං ලජ්ජිකමෙතස්ස, දාස භොගාය'දාසි ච.

24.

මහානාගස්ස පුඤ්ඤත්ථං, රඤ්ඤො තංනාමකං අකා;
මහාථෙරස්ස තඤ්චා'දා, රාජා තෙපිටකස්ස සො.

25.

අත්තනො සදිසානඤ්ච, යොගීනං විගතාලයො;
භික්ඛූනං චතුසට්ඨීනං, විහාරං තං තදා අදා.

26.

කත්වා තස්සෙව මහා-පරිවෙණනිවාසිනො;
භින්නොරුදීපං දත්වාන, වට්ටකාකාරපිට්ඨිතො.

27.

දක්ඛිණගිරිදළ්හච්චෙ, මහානාගෙ ච පබ්බතෙ;
කාළවාපාදිකෙ චා'කා, විහාරෙ පොසථාලයෙ.

28.

විහාරෙ අභයෙ'කාසි, මහාපොක්ඛරණිං තථා;
චෙතියපබ්බතෙ චාකා, නාගසොණ්ඩිං පීරොදිකං.

29.

මහින්දතටවාපිඤ්ච, කාරාපෙත්වාන සාධුකං;
එතිස්සා මරියාදාය, ථෙරං නෙතුං නියොජයි.

30.

මහාමහින්ද ථෙරම්හි, තංඨානසමුපාගතො;
තරච්ඡා එව නෙතුන්ති, කතිකඤ්චෙව කාරයි.

31.

ඡත්තං සොණ්ණඤ්ච කාරෙසි, නිකායෙසුපි තීසු සො;
සත්තාට්ඨනව වාරෙසු, මහග්ඝරතනෙහි ච.

32.

මහාතූපෙ චතුබ්බීස-භාරං ඡත්තං සුවණ්ණයං;
තත්ථ තත්ථ ච පූජෙසි, මහග්ඝං රතනුත්තමං.

33.

දාඨාධාතුඝරං කත්වා, විචිත්‍රරතනුජ්ජලං;
කාසි හෙමකරණ්ඩඤ්ච, ලොහනාවඤ්ච පාළියං.

34.

මණිමෙඛලනාමඤ්ච, බන්ධාපෙසි සබන්ධනං;
මහාමාතිඤ්ච ගණ්හෙසි, මණිහීරකවාපියං.

35.

තදා එකො මහාථෙරො, ජොතිපාලකනාමකො;
පරාජෙසි විවාදෙන, දීපෙ වෙතුල්ලවාදිනො.

36.

දාඨාපභුතිනාමො'ථ, ආදිපාදො'තිලජ්ජිතො;
හත්ථමුක්ඛිප්පි තං හන්තුං, ගණ්ඩො සඤ්ජායි තංඛණෙ.

37.

රාජා තස්මිං පසීදිත්වා, විහාරෙයෙව වාසයි;
මානෙන තං අනාගම්ම, දාඨාපභූමතො කිර.

38.

දත්වා මහාදිපාදත්තං, භාගිනෙය්‍යාග්ගබොධිනො;
රක්ඛිතුං තං නියොජෙසි, ථෙරං සොපි තමාචරි.

39.

නීලගෙහපරිච්ඡෙදං, කත්වා තස්සෙව සො අදා;
කත්වෙවං බහුධා පුඤ්ඤං, චතුත්තිංසෙ සමෙ මතො.

40.

අග්ගබොධි තතො ආසි, රාජා පුබ්බස්ස රාජිනො;
මහල්ලකත්තානං ඛුද්ද-නාමෙන පරිදීපයුං.

41.

සො දීපං පරිපාලෙසි, පුබ්බචාරිත්තකොවිදො;
අකාසි ච මහෙසිං සො, මාතුලධීතුමත්තනො.

42.

සඞ්ඝභද්දං අසිග්ගාහං, කාසි බන්ධුං මහෙසියා;
යථාරහමදා චෙව, ඨානන්තරමනාලයො.

43.

කත්වා වෙළුවනං රාජා, සාගලීනං නියොජයී;
ජම්බුරන්තරගල්ලඤ්ච, කාසි මාතිකපිට්ඨිකං.

44.

රඤ්ඤො තස්සෙ'ව රජ්ජම්හි, කාලිඞ්ගෙසු මහීපති;
සත්තානං මරණං යුද්ධෙ, දිස්වා සංවිග්ගමානසො.

45.

ඉමං දීපමුපාගම්ම, පබ්බජ්ජා කතනිච්ඡයො;
ජොතිපාලම්හි පබ්බජි, රාජා සක්කාසි තං චිරං.

46.

පධානඨානං තස්ස'කා, විහාරෙ මත්තපබ්බතෙ;
තස්සාමච්චො මහෙසී ච, තථෙවා'ගම්ම පබ්බජුං.

47.

රඤ්ඤො මහෙසී සුත්වාන, තස්ස පබ්බජ්ජමුත්තමං;
සක්කච්චං තමුපට්ඨාසි, රතනච්ඡඤ්ච කාරයි.

48.

අදා රාජා අමච්චස්ස, පාචීනකණ්ඩරාජියං;
වෙත්තවාසවිහාරඤ්ච, සො'දා සඞ්ඝස්ස තං යති.

49.

රාජත්ථෙරෙමතෙ රාජා, සොචිත්වා පරිදෙවිය;
පධානඨානං කාරෙසි, චූළගල්ලවිහාරකෙ.

50.

පලංනගරගඤ්චෙව, තස්ස ඨානඤ්හි කාරයි;
එවං තදත්ථං පුඤ්ඤානි, බහූනි'පි මහීපති.

51.

ජොතිපාලිත ථෙරම්හි, ථූපාරාමම්හි චෙතියං;
වන්දමානෙ පභිජ්ජිත්වා, භාගො තං පුරතො පති.

52.

පක්කොසිත්වාන රාජානං, ථෙරො දස්සෙසි දුක්ඛිතො;
රාජා දිස්වාව සංවිග්ගො, කම්මං පට්ඨපි තංඛණෙ.

53.

දක්ඛිණක්ඛකධාතුං සො, ලොහපාසාදකුච්ඡියං;
සාරක්ඛං ඨපයිත්වාන, රත්තින්දිවමපූජයි.

54.

නවකම්මෙ චිරායන්තෙ, ථූපාරාමම්හි දෙවතා;
සුපිනං තස්ස දස්සෙසුං, රත්තිමාරාමිකා විය.

55.

සචෙ රාජා පපඤ්චෙති, කාතුං ධාතුඝරං මයං;
ධාතුං ගහෙත්වා ගච්ඡාම, යත්ථතත්ථා'ති තංඛණෙ.

56.

රාජා පබුද්ධො සංවිග්ගො, න චිරෙනෙව කාරයි;
කම්මං ධාතුඝරෙසබ්බං, චිත්තකම්මාදිසඞ්ඛතත්තං.

57.

චතස්සො පටිමායො ච, පල්ලඞ්කෙ ච සිලාමයෙ;
හෙමච්ඡත්තං සිලාදන්ත-කම්මං ගෙහම්හි සබ්බසො.

58.

මහාමච්චාදයො'කංසු, කරණ්ඩානං සතං නව;
දෙවානංපියතිස්සස්ස, කම්මඤ්ච නිඛිලං නවං.

59.

සබ්බුස්සාහෙන කාරෙත්වා, මහාපූජං යථාරහං;
ආනෙත්වා ලොහපාසාදා, ධාතුං සබ්බාදරෙන සො.

60.

ජොතිපාලං මහාථෙරං, සසඞ්ඝං පරිවාරිය;
පරිහාරෙන වඩ්ඪෙසි, ධාතුං ධාතුකරණ්ඩකෙ.

61.

ධාතුගෙහස්ස පාදාසි, ලඞ්කාදීපං සහත්තනා;
ලාභග්ගාම-මදා තස්සා, රක්ඛකානං මහෙසියා.

62.

නාගදීපම්හි ගෙහඤ්ච, රාජායතනධාතුයා;
උණ්ණලොමසරඤ්චෙව, ඡත්තමාමලචෙතියෙ.

63.

තත්ථ ගාමං විහාරස්ස, යාගුදානාය’දාසි ච;
විහාරස්ස’භයස්සා’දා, ගාමමඞ්ගණසාලකං.

64.

නාමං කත්වාන සො’කාසි, අත්තනො ච මහෙසියා;
දාඨග්ගබොධිමාවාසං, විහාරෙ අභයුත්තරෙ.

65.

දෙවී කපාලනාගං සා, විහාරං සාධුකාරිය;
තස්සෙ’වාදා විහාරස්ස, සම්පන්නචතුපච්චයං.

66.

ගෙහං ජෙතවනෙ කාසි, රාජා රාජතචුම්බටං;
උදපානං මණාපෙසි, සොච බොධිසරන්තිකෙ.

67.

ගඞ්ගාතටං වලාහස්සං, වාපිං ගිරිතටඤ්චකා;
මහාපාළිංපි වඩ්ඪෙසි, හතනාවඤ්ච කාරයි.

68.

භික්ඛුනීනං මහෙසී ච, හත්තවංසං සමාදිසි;
එවං පුඤ්ඤානි කත්වා සො, දිවං’ගා දසමෙ සමෙ.

69.

එවං පුඤ්ඤරතා නරාධිපතයො සම්පන්නභොගා ගමුං;
මච්චුස්සෙව වසං තතොහි මතිමා සම්මා භවස්සීදිසං;
පස්සන්තො නියමං විහාය විධිනා සබ්බං භවෙ සඞ්ගතිං;
නිබ්බානාභිමුඛො චරෙය්‍ය ධිතිමා පබ්බජ්ජමජ්ඣුපගො.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ද්විරාජකො නාම

එකචත්තාලීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

ද්විචත්තාලීසතිම පරිච්ඡෙද

ඡ රාජකො

1.

සඞ්ඝතිස්සො තතො ආසි, අසිග්ගාහො මහීපති;
සාසනස්ස ච රට්ඨස්ස, වුද්ධිකාමො නයෙ රතො.

2.

ඨානන්තරං යථාරහං, දත්වා සඞ්ගණ්හිසො ජනං;
තදා බුද්ධකරාජස්ස, මොග්ගල්ලානො චමූපති.

3.

වසන්තො රොහණෙ සුත්වා, සඞ්ඝතිස්සස්ස රාජතං;
ඛන්ධවාරං සයුද්ධත්ථං, මහාගල්ලෙ නිවෙසයි.

4.

සඞ්ඝතිස්සො ච සුත්වා තං, බලකායමපෙසයි;
යුජ්ඣිතුං තෙන තජ්ජෙසි, මොග්ගල්ලානො මහබ්බලො.

5.

තතො හත්ථස්සමාදාය, ගන්ත්වා රත්තිවිහාරකං;
බලං සො සන්නිපාතෙන්තො, වාසං තත්ථෙව කප්පයි.

6.

රාජා සුත්වා පුනා'ගන්ත්වා, කදල්ලාදීනිවාතකෙ;
යුජ්ඣිත්වා තං පලාපෙත්වා, පෙසෙත්වා බලමත්තනො.

7.

සයං පුරමුපාගඤ්ඡි, සොපි නට්ඨං සවාහිනිං;
පුන පාකතිකං කත්වා, කරෙහෙරමුපාගමි.

8.

රඤ්ඤො සෙනාපති පුත්තං, පෙසෙත්වා චොරසන්තිකං;
යෙන කෙනචි ලෙසෙන, සයං දුක්ඛිච දුම්මනො.

9.

ආතුරො විය බාළ්හං සො, හොසි මඤ්චපරායනො;
රාජා සුත්වා පවත්තිතං, උපසඞ්කම්ම තඞ්ඛණෙ.

10.

මා ත්වං සොචි කුමාරස්ස, සම්මානෙත්වානුසාසිය;
හන්ද ත්වං නගරං රක්ඛ, නතෙ සක්කා මයා සහ.

11.

යුද්ධමණ්ඩලමාගන්තුං, ගිලානත්තාති යොජයි;
උබ්බාසිතෙ ජනෙ සබ්බෙ, විච්ඡින්නෙ රාජභොජනෙ.

12.

මහාපාළිම්හි සම්පක්කං, රඤ්ඤො භොජනමාහරුං;
රාජා ද්විස්වා'ති නිබ්බින්නො, යාව මන්දො න හෙස්සති.

13.

එක්කො පීති විචින්තෙත්වා, යුද්ධාය සමාසා'ගමා;
සද්ධිං පුත්තෙන ආරුය්හ, හත්ථිංසන්නද්ධවාහනො.

14.

ථොකෙනෙව බලෙනාගා, පාචිනතිස්සපබ්බතං;
එවං උභයතො චූළ-සඞ්ගාමෙ පච්චුපට්ඨිතෙ.

15.

සෙනාපතිසමිත්තද්දු, යුද්ධමාරභි පච්ඡතො;
පුත්තො දිස්වා නරින්දස්ස, සාතෙස්සාමි ඉමං ඉති.

16.

ආහ රාජා නිවාරෙසි, මා තෙ රුච්චි බලං ඉදං;
නෙව සක්කා'ධිවාසෙතුං, අතිමන්දං හනිස්සති.

17.

දුවින්නං බලකායානං, රාජාමජ්ඣගතො අහු;
තතො සෙනා ද්විධා'හොසි, චොරසෙනාපතීපති.

18.

රඤ්ඤො නාගො මධුකච්ඡ රුක්ඛච්ඡායං සමාවිසි;
තදා ඡත්තං පතිතස්ස, සාඛමාහච්ච භූමියං.

19.

චොරස්ස සෙනා තං දිත්වා, හරිත්වා සාමිනො අදා;
සො තං උස්සාපයිඡත්තං, ඨත්වාපබ්බතමුද්ධනි.

20.

තදා රාජබලං රාජා, නූනමෙසොති චින්තිය;
ගන්ත්වා තං පරිවාරෙසි, රාජා ආසි තදෙකකො.

21.

හත්ථික්ඛන්ධා තදොරුය්හ-පුත්තං’මච්චඤ්ච සොහදං;
උපාවිසි සමීපම්හි, මෙරුමජ්ජරකානනං.

22.

මොග්ගල්ලානො තතො ලද්ධ-ජයො වාහනමාදිය;
සෙනාපතිංච මිත්තද්දුං, තස්ස පුත්තඤ්ච පාපිනං.

23.

උපාගම්ම පුරං රාජා, ආසී ලඞ්කා තලාධිපො;
තතො චින්තෙසි ජීවන්තෙ, සත්තුම්හි න සුඛං ඉති.

24.

සො සුත්වා පුබ්බරාජස්ස, පුත්තො එත්ථාති කුජ්ඣිය;
ආණාපෙසි ච තස්සා’සු, හත්ථපාදානි ඡින්දිතුං.

25.

උපක්කමි තදා රඤ්ඤො, ආණත්තො පුරිසො බණෙ;
ඡින්දිතුං හත්ථපාදං සො, කුමාරො රොදි දුම්මනො.

26.

පූවඛාදකහත්ථං මෙ, ඡින්දෙය්‍යං වෙ තදා අහං;
ඛාදිසං තෙන පූවෙති, හං සුත්වා රාජකම්මිකො.

27.

රොදිත්වා පරිදෙවිත්වා, රාජාණාය දුබද්දිතො;
වාමං හත්ථඤ්ච පාදඤ්ච, තස්ස ඡින්දි නරාධමො.

28.

ජෙට්ඨතිස්සො පලායිත්වා, රඤ්ඤො පුත්තො’පරො අගා;
අඤ්ඤතො මලයං දෙසං, මෙරුකන්දරනාමකං.

29.

රාජා’ථ සසුතා’මච්චො, ගන්ත්වා වෙළුවනං රහො;
චොදිතො තත්ථ භික්ඛූහි, කාසාවානි සමාදියි.

30.

භික්ඛුවෙසං ගහෙත්වාන, රොහණං ගන්තුමානසො;
මණිහීරං සමාගඤ්ඡි, තත්‍රයා රාජසෙවකා.

31.

සඤ්ජානිත්වා තයොපෙතෙ, තෙසං පාදෙවරුජ්ඣිය;
සාසනං තස්ස පෙසෙසුං, රාජා සුත්වා විසෙසතො.

32.

තුට්ඨො ආණාපයි ගන්ත්වා, සීසමාදාය තෙජනෙ;
තතො සීහගිරිංනෙත්වා, තිස්සඩ්ඪකං නිරුපද්දවං.

33.

සීසං ගණ්හථ තත්ථෙව, රඤ්ඤො ච තනයස්ස ච;
අමච්චං පන ජීවන්ත-මානෙයාථ මම’න්තිකං.

34.

මනුස්සා එවමාණත්තා, තෙ ගහෙත්වා තයොජනෙ;
නෙත්වා සීහගිරිංකාතුං, යථාවුත්තමුපක්කමුං.

35.

තතො රාජසුතො ආහ, පුරිසෙ කම්මකාරකෙ;
සීසං මෙ පඨමං ඡෙත්වා, දෙථ මය්හං සුඛං ඉති.

36.

රාජපොසා තථා’කාසුං, පච්ඡාජින්දිංසු රාජිනො;
සීසං පස්සථ බාලානං, කම්මං කම්මවිදූජනා.

37.

එවං අනිච්චා භොගාහි, අධුවා අසයංවසී;
තත්ථ ලග්ගා කථං නිච්චං, සුඛං හො න ගවෙසථ.

38.

රඤ්ඤො සාසනමාහංසු, අමච්චස්ස හිතෙසිනො;
තං සුත්වාන හසිත්වාන, ඉදං වචනමබ්‍රවි.

39.

ඡින්නසීසො මයා දිට්ඨො, මයි ජීවති සාමිකො;
යපෙත්වා හම්පි සෙවාමි, අහො අඤ්ඤඤ්හි සාමිකං.

40.

ඉධ තං මාරයිත්වාන, ඣායං තස්ස හරිස්සථ;
අහො අඤ්ඤාණකා තුම්හෙ, මඤ්ඤෙ උම්මත්තකා ඉති.

41.

ඉති වත්වාන සො පාදෙ, ගහෙත්වා සාමිනො සයි;
තස්ස තෙ හරණොපායං, අපස්සන්තා යථා තථා.

42.

තස්සාපි සීසං ඡෙත්වාන, මච්චා ආදාය තිණ්ණි’පි;
රඤ්ඤො දස්සෙතුමාහච්ච, රාජා තුසිත්ථ නිබ්භයො.

43.

දුටියසෙනා පතිස්සා’දා, තතො මලයරාජතං;
අසිග්ගාහකඨානම්හි, තස්ස පුත්තං ඨපෙසි ච.

44.

ථූපත්තයම්පි ඡාදෙසි, වත්ථෙහි අහතෙහි සො;
තථා ලඞ්කාතලෙ සබ්බෙ, ථූපෙකාසි මහුස්සවං.

45.

කෙසධාතුඤ්ච නාථස්ස, දාඨාධාතුං තථෙව ච;
මහාබොධිං සසක්කච්චං, මහාපූජාය සක්කරි.

46.

සබ්බං වෙසාඛපූජාදිං, චාරිත්තංනුගතං අකා;
ධම්මකම්මෙන සොධෙසි, සබ්බං සුගතසාසනං.

47.

පිටකානඤ්ච සජ්ඣායං, මහාපූජාය කාරයි;
ලාභං දත්වා තිරෙකෙන, පූජයිත්ථ බහුස්සුතෙ.

48.

භික්ඛූනං දීපවාසීනං, සබ්බෙසං චීවරං අගා;
ආවාසෙසු ච සබ්බෙසු, කඨිනං අත්ථරාපයි.

49.

පටිමායො ච කාරෙසි, ජිණ්ණඤ්ච පටිසඞ්ඛරි;
ලොණක්ඛෙත්තඤ්ච පාදාසි, සඞ්ඝස්ස තිසතාධිකං.

50.

කාරපිට්ඨිම්හි කාරෙසි, මොග්ගල්ලාන විහාරකං;
විහාරා පිට්ඨිගාමඤ්ච, සගාමං වටගාමකං.

51.

තථා චෙතියගෙහඤ්ච'-කාසි රක්ඛවිහාරකෙ;
විහාරං නං බහුන්නං සො, භොගගාමෙ බහූ අදා.

52.

එවං පුඤ්ඤානි සො'කාසි, අප්පමෙය්‍යානි භූමිපො;
සම්පත්තිනමනිච්චත්තං, සරන්තො පුබ්බරාජිනො.

53.

තදා කෙනචි දොසෙන, කුද්ධොමලයරාජිනො;
සරිත්වා පුබ්බරාජස්ස, කතං තෙන විරූපකං.

54.

උපායෙන ගහෙත්වාන, හත්ථපාදඤ්ච ඡෙදයි;
තං සුත්වා සො අසිග්ගාහො, සපුත්තො රොහණංගතො.

55.

වසන්තො තත්ථ සො කත්වා, හත්ථෙ ජනපදං ලහුං;
ජෙට්ඨසිස්සමුපගඤ්ඡි, නිලීනං මලයෙ ඨිතං.

56.

සද්ධිං තෙනසඤාතෙන්තො, රට්ඨං ජනපදං බණෙ;
දොළපබ්බතමාගම්ම, ඛන්ධාවාරං නිවෙසයි.

57.

රාජා සුත්වාන තං සබ්බං, සන්නද්ධබලවාහනො;
ඛන්ධාවාරං නිවෙසෙසි, ගන්ත්වා තස්සෙව සන්තිකං.

58.

තදා පජ්ජරරොගෙන, මනුස්සාරාජිනො බහූ;
උපද්දුතා මතා ආසුං, තං සුත්වා සො අසිග්ගහො.

59.

යුද්ධමාරභිවෙගෙන, රඤ්ඤො සෙනාතිදුබ්බලා;
පභිජ්ජිත්වා පලායිත්ථ, රාජාපච්ඡා පලායි සො.

60.

දිස්වා එකාකිනං යන්තං, සීහපබ්බතසන්තිකෙ;
අසිග්ගාහො මහාරාජං, මාරයිත්ථ සපරිසං.

61.

ඔභීනං පච්ඡතො ජෙට්ඨ-තිස්සම්පි පන මාරිතුං;
සාසනං තස්ස පෙසෙසි, එහි රාජා භවාහීති.

62.

සො තඤ්ඤත්වා පලායිත්වා, නිවත්තො මලයං අගා;
කථඤ්හි ලද්ධං කිච්ඡෙන, රජ්ජංසො දෙති මෙ ඉති.

63.

එවං බො දල්ලනාමං සො, මොග්ගල්ලානං නරිස්සරං;
මාරෙත්වා ඡහි වස්සෙහි, සම්පත්තබලවාහනො.

64.

අථා'ගන්ත්වා අසිග්ගාහො, අනුරාධපුරං වරං;
රාජා හුත්වා පවත්තෙසි, ආණාචක්කං මහීතලෙ.

65.

ස සිලාමෙඝවණ්ණව්හො, සඞ්ඝං බොධිඤ්ච වන්දිය;
ථූපත්තයඤ්ච සක්කාසි, මහාපාළිඤ්ච වඩ්ඪයි.

66.

පායාසං'දාසි සඞ්ඝස්ස, සප්පිඵාණිතසඞ්ඛතං;
ඡාතකෙ අතිකිච්ඡම්හි, පරිස්සාවනමෙව ච.

67.

සබ්බදානෙන සඞ්ගණ්හි, කපණද්ධිවණිබ්බකෙ;
පුබ්බමූලධනංචා'දා, කුමාරානං මහාදයො.

68.

විහාරෙ අභයෙ බුද්ධං, පූජයිත්ථ සීලාමයං;
ජිණ්ණඤ්ච ගෙහං තස්සා'කා, නානාරතනචිත්තිකං.

69.

කොලවාපිඤ්ච දත්වාන, ආරක්ඛත්ථං ජිනස්ස සො;
පූජං සබ්බොපහාරෙහි, සබ්බකාලං පවත්තයි.

70.

එවං තස්මිං මහීපාලෙ, වසන්තෙ පුඤ්ඤභාජනෙ;
නායකො සිරිනාගව්හො, ජෙට්ඨතිස්සස්ස මාතුලො.

71.

ගන්ත්වාන පරතීරං සො, ආදාය දමිළෙ බහූ;
ආගන්ත්වා උත්තරං දෙසං, ගණ්හිතුං තමුපක්කමි.

72.

රාජාපි සුත්වා තං ගන්ත්වා, යුජ්ඣිත්වා රාජමිත්තකෙ;
ගාමෙ හන්ත්වාන තං තෙන, දමිළෙ සද්ධිමාගතෙ.

73.

හතසෙසෙ ගහෙත්වාන, කත්වා පරිභවං බහුං;
අදාසි දාසෙ කත්වාන, විහාරෙසු තහිං තහිං.

74.

එවංසම්පත්තවිජයෙ, පුරමාගම්මභූමිපෙ;
සබ්බං රට්ඨං විසොධෙත්වා, වසන්තෙ අකුතො භයෙ.

75.

භික්ඛුබොධී සනාමො’ථ, විහාරෙ අභයුත්තරෙ;
දුස්සීලෙ බහුලෙ දිස්වා, පබ්බජ්ජාය නවොපි සො.

76.

රාජානමුපසඞ්කම්ම, ධම්මකම්මමයාචථ;
රාජා තෙ නෙව කාරෙසි, ධම්මකම්මං විහාරකෙ.

77.

දුස්සීලා නිහටා තෙන, සබ්බෙ මන්තිය එකතො;
රහො තං මාරයිත්වාන, තං කම්මං පටිබාහයුං.

78.

රාජා සුත්වා තදා කුද්ධො, සබ්බෙගණ්හිය එකතො;
අකා පොක්ඛරණී පාලෙ, ඡින්නහත්ථෙ සබන්ධනෙ.

79.

අඤ්ඤෙ තත්ථ සතං භික්ඛූ, ජම්බුදීපෙ ඛිපාපයි;
සරන්තො තස්ස උස්සාහං, පරිසොධෙසි සාසනං.

80.

භික්ඛූ ථෙරියවාදෙ සො, කාතුං තෙහි උපොසථං;
ආරාධෙත්වා පටික්ඛිත්තො, පකුප්පිත්වා අනාදරො.

81.

අක්කොසිත්වා ච භාසිත්වා, වාචාහි ඵරුසාහි සො;
භික්ඛූ තෙ අක්ඛමාපෙත්වා, දක්ඛිණං දෙසමජ්ඣගා.

82.

තස්ස සො මහතා ඵුට්ඨො, රොගෙන මරිසජ්ජුකං;
එවං නවහි වස්සෙහි, පරිච්චජී මහීතලං.

83.

තස්ස පුත්තො තතො අග්ග-බොධි නාමො කුමාරකො;
ආසි රාජාසිරිසඞ්ඝ-බොධිනාමෙන විසුතො.

84.

කණිට්ඨං භාතරං මාණං, ඔපරජ්ජෙ’භිසඤ්චිය;
තස්සා’දා දක්ඛිණං දෙසං, සයොග්ගබලවාහනං.

85.

රාජා සො පුබ්බරාජූනං, පවත්තං න විනාසිය;
රට්ඨං ධම්මෙන පාලෙසි, සඞ්ඝඤ්ච බහුමානයි.

86.

ජෙට්ඨතිස්සො’ථ තං සබ්බං, සුණිත්වා මලයෙ ඨිතො;
අරිට්ඨං ගිරිමාගම්ම, සඞ්ගහෙසි මහාජනං.

87.

කත්වා හත්ථගතෙ පුබ්බ-දක්ඛිණෙ සුසමානසෙ;
කමෙන පුරමාගන්තු-මාරභිත්ථ මහාබලො.

88.

දාඨාසිව මමච්චඤ්ච, ගහෙතුං පච්ඡිමං දිසං;
පෙසයිත්වා සයං ගාමෙ, වසිත්ථ සිරිපිට්ඨිකෙ.

89.

රාජා නිසම්ම තංසබ්බං, උපරාජං විසජ්ජයි;
සබලං පච්ඡිමං දෙසං, සො ගන්ත්වා තං පලාපයි.

90.

පොතකංව කුලාවම්හි, සක්කා හන්තුන්ති දාරකං;
මායෙත්තං ආගතං රාජා, කුමාරා'මච්ච මග්ගහී.

91.

ජෙට්ඨතිස්සංපි එතංව, ගණ්හිස්සාමීති චින්තිය;
ථොකෙනෙව බලෙනාගා, නිරාසඞ්කොතිවික්කමො.

92.

ජෙට්ඨසිස්සොපි තං සුත්වා, සන්නද්ධබලවාහනො;
සාගරො භින්නවෙලොව, රාජසෙනං සමොත්ථරි.

93.

රාජසෙනා පභිජ්ජිත්ථ, රාජා ආරුය්හ කුඤ්ජරං;
එකො අඤ්ඤාතවෙසෙන, පලායිත්වා ඛණෙන සො.

94.

ඡට්ඨෙ මාසම්හි රජ්ජම්හා, නාවමාරුය්හ සජ්ජුකං;
ජම්බුදීපමගාහිත්වා, ධනං දෙසඤ්ච ඤාතකෙ.

95.

ජෙට්ඨතිස්සො තතො හුත්වා, පුරෙ රාජායථා පුරෙ;
සබ්බං කිච්චං පවත්තෙසි, පරිපාලෙසි සාසනං.

96.

මහාදාරගිරිං සො'දා, විහාරෙ අභයුත්තරෙ;
මහාවිහාරස්සා'දාසි, මහාමෙත්තවිහබොධිකං.

97.

ගොණ්ඩිගාමඤ්ච පාදාසි, රාජා ජෙතවනස්ස සො;
මාතුලඞ්ගණකඤ්චෙව, ගාමඤ්චො දුම්බරඞ්ගණං.

98.

මහානාගස්ස පාදාසි, පධානසරකස්ස සො;
කස්සපස්ස ගිරිස්සාපි, ආහාරං අම්බිලාපිකං.

99.

ගාමං කක්බලවිත්ථිඤ්ච, අදාවෙළුවනස්ස සො;
ගඞ්ගාමාති විහාරස්ස, කෙහෙතං ගාමකං අදා.

100.

අන්තරාගඞ්ගසව්හස්ස, චුල්ලමාතිකගාමකං;
මයෙත්තිකස්සපාවාසෙ, සහන්න නගරං අදා.

101.

කාළවාපි විහාරස්ස, උදව්හං ගාමමාදිසි;
එතෙ චඤ්ඤෙව සො භොග-ගාමෙහි පරිපූරයි.

102.

ජිණ්ණං සතසහස්සෙහි, තීහි සො පටිසඞ්ඛරි;
භික්ඛූනං දීපවාසීනං, තිචීවරමදාසි ච.

103.

ජම්බුදීපගතස්සා’සුං, රඤ්ඤො සොදරියා නරා;
තත්ථ තත්ථ නිලීනා තෙ, දෙසං හන්තුමුපක්කමුං.

104.

සුත්වා තං ජෙට්ඨතිස්සො’ථ, කාළවාපිංඋපච්ච සො;
යුජ්ඣන්තො තෙහි තත්ථෙව, වාසං’කාසි සවාහනො.

105.

පරතීරං ගතො රාජා, ගහෙත්වා දමිළං බලං;
කාළවාපිමුපාගම්ම, කාතුං යුද්ධමුපක්කමි.

106.

ජෙට්ඨතිස්සොපි සන්නද්ධ බලකායො ධනායුධො;
ජම්බුදීපං ගමාපෙත්වා, අමච්චං දාඨසිවකං.

107.

වම්මිතං ගජමාරුය්හ, යුජ්ඣන්තො අත්තනො බලං;
ඔහීයමානං දිස්වාන, ආරුළ්හං අත්තනා සහ.

108.

මහාමච්චවචො වෙදං, සන්දෙසං මෙ මහෙසියා;
ආරොචෙහි යථාකාමං, පබ්ජා තව කරිස්සති.

109.

පබ්බජිත්වා මහාදෙවී, සජ්ඣායිත්වා ච ආගමං;
අභිධම්මං කථෙත්වාන, පත්තිං දෙහීති රාජිනො.

110.

ඉච්චෙතං සාසනං දත්වා, දමිළෙ ආගතාගතෙ;
යාව යුද්ධං නිහන්ත්වාන, ආයුම්හි ඛයමාගතෙ.

111.

වෙළුප්පදමිළං නාම, දිස්වා යුජ්ඣිතුමාගතං;
තම්බුලත්ථවියං හත්ථෙ, රක්ඛන්තො ඡුරිකං තදා.

112.

තතො නික්කරණිං සම්මා, ගහෙත්වා සීසමත්තනො;
ඡෙත්වා හත්ථිම්හි අප්පෙත්වා, ඡුරිකං කොසියං ඛිපි.

113.

උග්ඝොසයි මහාසෙනා, මහාමච්චොපි සො තදා;
ගන්ත්වා’භියොගං වත්වාන, සීසච්ඡෙදම්හි රාජිනො.

114.

සන්දෙසං දෙවියා වත්වා, තාය පබ්බජ්ජසාසනෙ;
සමාපිතො හිධම්මම්හි, සද්ධිමට්ඨකථාය හි.

115.

ධම්මාසනා සමොරුය්හ, නිසීදිය මහීතලෙ;
එහි රඤ්ඤො මහාකාරං, දස්සෙහී’ති නියොජිතො.

116.

නිසජ්ජ පුරතො තස්සා, ඡින්දිත්වා සීසමත්තනො;
ඛිපිත්වා ඡුරිකං ආහ, එවං දෙවො මතො ඉති.

117.

සා තං දිස්වා-තිසොකෙන, ඵාලෙත්වා හදයං මතා;
එවං පඤ්චහි මාසෙහි, රාජා සො තිදිවං ගතො.

118.

එවං විජිතසඞ්ගාමො, සත්තවො අභිමද්දිය;
රජ්ජං පාකතිකං කත්වා, විහරන්තො පුරෙ වරෙ.

119.

උපරාජස්ස නාමෙන, කාරිතස්ස පන’ත්තනා;
මහල්ලරාජා සවිහස්ස, පධානඝරකස්ස සො.

120.

අද්ධා ගාමද්වයං රාජා, හඞ්කාරං සාමුගාමකං;
කෙහෙල්ලරාජභාගඤ්ච, සබ්බෙපි පරිවාරකෙ.

121.

තථා ජෙතවනස්ස’දා, මහාමණිකගාමකං;
මයෙත්තිකස්සපාවාසං, සාලගාමෙන පූජයි.

122.

අම්බිල්ලපදරං චා’දා, චෙතියස්ස ගිරිස්ස සො;
පුලත්ථිනගරෙ කාසි, මහාපානාදි දීපකං.

123.

අමච්චා තස්ස මාරෙසුං, මාණවිහං යුවරාජකං;
අන්තොපුරෙ’පරජ්ඣිත්වා, දත්වාපි සමමෙත්තිකං.

124.

තතො කස්සපනාමං සො, කණිට්ඨං සකභාතරං;
පාලෙන්තො සන්තතිං රාජා, ඔපරජ්ජෙ’භිසෙචයි.

125.

මාණස්ස මරණං සුත්වා, ගහෙත්වා දමිළෙ ලහුං;
දාඨාසිවො සමාගඤ්ඡි, ගාමං තින්තිණී නාමකං.

126.

තස්සාගමනමඤ්ඤාම, නික්ඛමිත්වා සවාහනො;
යුජ්ඣන්තො ද්වාරසෙ වස්සෙ, ජම්බුදීපං පලාතවා.

127.

පහාය සබ්බං ගච්ඡන්තො, සඤ්ඤාණත්ථාය අත්තනො;
එකාවලිං ගහෙත්වාව, එකාකී සො හි නික්ඛමි.

128.

එකාවලිං විනාචෙව, රාජා හුත්වා යථාවිධිං;
අහු දාඨොපතිස්සොති, විසුතො ධරණී තලෙ.

129.

ඉතරො ලද්ධඔකාසො, රජ්ජමග්ගහි යුජ්ඣිය;
අඤ්ඤමඤ්ඤං පලාපෙසුං, එවං තෙ අන්තරන්තරා.

130.

එවං උභින්නං රාජූනං, සඞ්ගාමෙනා’භිපීළිතො;
ලොකො උපද්දුතො-සබ්බො විහීනධනධඤ්ඤවා.

131.

දාඨොපතිස්සො නාසෙසි, සබ්බං පුබ්බකරාජූනං;
ගණ්හී තීසු නිකායෙසු, සාරං ධාතුඝරෙසු ච.

132.

සුවණ්ණපටිමායො සො, සුවණ්ණං ගණ්හි භින්දිය;
සොණ්ණමාලාදිකං සබ්බං, පූජාභණ්ඩං නිරාකරි.

133.

ථූපාරාමෙ තථාගණ්හි, සොවණ්ණං ථූපිකං ඝරෙ;
මහග්ඝරතනාකිණ්ණං, ඡත්තං භින්දිත්ථ චෙතියෙ.

134.

මහාපාළිම්හි නාවායො, දමිළානං සදාපයි;
රාජගෙහා නික්ඛාපෙසුං, සද්ධිං ධාතුඝරෙන තෙ.

135.

පච්ඡා විප්පටිසාරී සො, දෙසෙතුං, පාපමත්තනො;
කාරෙසි සහ භොගෙන, සාකවත්ථුවිහාරකං.

136.

භාගිනෙය්‍යොපි රතන-දාඨො ඉති ජනෙ සුතො;
මහාදීපාදො හුත්වාන, සභොගො තමුපට්ඨහි.

137.

අග්ගබොධිම්හි සම්පත්තෙ, රජ්ජං යුද්ධබලෙන ච;
කස්සපො යුවරාජා සො, සෙනං රක්ඛිතුමත්තනො.

138.

දුප්පඤ්ඤො සහසා භෙත්වා, ථූපාරාමම්හි චෙතියං;
දෙවානංපියතිස්සෙන, බුද්ධරාජෙන චෙව හි.

139.

පුබ්බකෙහිච රාජූහි, පූජිතංධනසාරකං;
අග්ගහෙසි දුන්නිතීහි, පාපකෙහි පුරක්ඛතො.

140.

දක්ඛිණස්ස විහාරස්ස, චෙතියං පරිභින්දිය;
අග්ගහෙසි ධනං සාරං, එවමඤ්ඤෙපි භින්දයි.

141.

එවං කරොන්තං තං රාජා, දුන්නිතිකපුරක්ඛතං;
නාසක්ඛි කිර වාරෙතුං, අහො පාපා නිවාරියා.

142.

තං වාරෙතු මසක්කොන්තො, ථූපාරාමම්හි චෙතියං;
භින්නං තෙන සකාරෙසි, සහස්සෙන සමඞ්ගලං.

143.

තදා දාඨොපතිස්සෙන, අග්ගබොධි නරිස්සරො;
ජිතො රොහණමෙවා'ගා, සජ්ජෙතුං බලවාහනං.

144.

තත්‍ර ඨිතො සොළසමෙ, වස්සෙ බ්‍යාධිහතො මතො;
තදා තස්ස කණිට්ඨොයො සො, යුවරාජාපි කස්සපො.

145.

දාඨොපතිස්ස රාජානං, ජම්බුදීපං පලාපිය;
එකරජ්ජමකාදෙසං, මකුටන්තු න ධාරයි.

146.

සාධූනං සඞ්ගමෙනෙ'ස, හුත්වා විප්පටිසාරකො;
නාසං පාපස්ස කම්මස්ස, කරිස්සාමීති චින්තිය.

147.

පුප්ඵාරාමෙ ඵලාරාමෙ, වාපියො'පි ච කාරයි;
මහාචෙතිත්තයඤ්චාපි, මහාපූජාහි සක්කරි.

148.

ථූපාරාමඤ්ච පූජෙත්වා, එකංගාමඤ්ච තස්සදා;
සබ්බාගමියභික්ඛූහි, ධම්මංදෙසාපයිත්ථ ච.

149.

කත්වා මරිචවට්ටිම්හි, පාසාදං සුත්ථිරං තහිං;
වාසයිත්ථ මහාථෙරං, නාගසාල නිවාසිතං.

150.

තත්‍රට්ඨං තමුපට්ඨාය, පච්චයෙහි චතූහි’පි;
අභිධම්මං කථාපෙසි, සද්ධිමට්ඨකථාය සො.

151.

නාගසාලකමාවාසං, කත්වා තස්සෙව’දාසි සො;
මහානිට්ඨිලගාමඤ්ච, පච්චයත්ථාය තස්ස’දා.

152.

අථ දාඨොපතිස්සො සො, ජම්බුදීපා ඉධාගතො;
මහන්තං බලමාදාය, කරොන්තො තෙන ආහවං.

153.

කස්සපෙන සුසන්නද්ධ-වාහනෙන තතො මරි;
ද්වාදසාසුං කිරෙතස්ස, රාජභූතස්ස හායනා.

154.

තස්ස දාඨොපතිස්සස්ස, භාගිනෙය්‍යො සනාමකො;
ජම්බුදීපං පලායිත්ථ, භීතො තම්හා මහාරණෙ.

155.

එවං අනිච්චා වත සබ්බභොගා,
සුදුල්ලභා චෙව ඛණෙව සොභා;
තස්මාහි එතෙසු රතිං විහාය,
භවෙය්‍ය ධම්මාභිමුඛො හිතෙසී.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ඡ රාජකො නාම

ද්විචත්තාළීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

තෙචත්තාලීසතිම පරිච්ඡෙද

චතුරාජකො

1.

තතො විජිතසඞ්ගාමො, කස්සපො පුරිතාසයො;
මහාපාළිම්හි සඞ්ඝස්ස, සමිද්ධං භොජනං අකා.

2.

නාගසාලා නිවාසිං සො, මහාධම්මකථිං යතිං;
මහාපූජාය පූජෙත්වා, සද්ධම්මං තෙන වාචයි.

3.

වසන්තං හාතුආවාසෙ, සමුද්දිස්ස ලිඛාපයි;
කටන්ධකාරවාසිං සො, පාළි සබ්බං සසඞ්ගහං.

4.

ජිණ්ණං සඞ්ඛරිකම්මඤ්ච, නවං කාරෙසි චෙතියෙ;
සඞ්ඝභොගමනෙකඤ්ච, තත්ථ තත්ථ පවත්තයි.

5.

නානාමණිසමුජ්ජොතං, කාසි චූළමණිත්තයං;
සතං පණ්ඩුපලාසානං, වත්ථදානෙන තප්පයි.

6.

තස්සාසුං බහවො පුත්තා, ජෙට්ඨො තෙසඤ්ච මාණකො;
සබ්බෙ තෙ න වයප්පත්තා, බාලාවිගතබුද්ධිනො.

7.

තතො සො බ්‍යාධිනා ඵුට්ඨො, අතෙකිච්ඡෙන කෙනචි;
පුත්තා මෙ බාලකා සබ්බෙ, නෙ’තෙ රජ්ජක්ඛමා ඉති.

8.

වසන්තං රොහණෙ දෙසෙ, භාගිනෙය්‍යං මහාමතිං;
ආහුය සබ්බං පාදාසි, රජ්ජං පුත්තෙහි අත්තනො.

9.

ගන්ධමාලාදිපූජාහි, පූජයිත්වාන චෙතියෙ;
භික්ඛුසඞ්ඝං ඛමාධපසි, දත්වාන චතුපච්චයං.

10.

එවං ධම්මං චරිත්වාන, මිත්තාමච්චජනෙසු ච;
ගතො නවහි වස්සෙහි, යථාකම්මං නරාධිපො.

11.

කත්වා කත්තබ්බකිච්චං සො, මාතුලස්ස සගාරවො;
සඞ්ගහන්තො ජනං මාණො, දමිළෙ නීහරාපයි.

12.

එකතො දමිළා හුත්වා, නිබ්බාසෙම ඉමං ඉති;
තස්මිං යීතෙ බහිද්ධාව, අග්ගහෙසුං පුරං සයං.

13.

හත්ත දාඨස්ස පෙසෙසි, ජම්බුදීපගතස්ස තෙ;
ආගන්තුංතව කාලොති, සාසනං රජ්ජගාහණෙ.

14.

මාණො’පි සඞ්සං පෙසෙසි, සාසනං පිතුරොහණං;
පිතා සුත්වාන තං ආගා, න චිරෙනෙව රොහණා.

15.

උභෙ තෙ මන්තයිත්වාන, අකංසු සන්ධිලෙසකං;
උම්ළෙහි තතො ජාතා, සබ්බෙ තෙ සමවුත්තිනො.

16.

තතො සො පිතරං රජ්ජෙ, අභිසිඤ්චිත්ථ මාණකො;
සො’භිසිත්තො නිකායානං, සහස්සානං තයං අදා.

17.

සඞ්සං රට්ඨඤ්ච සඞ්ගය්හ, සබ්බං රාජකුලට්ඨිතං;
හණ්ඩං පෙසෙසි සත්තූහි, රක්ඛණත්ථාය රොහණං.

18.

හත්ථදාඨොපි සුත්වාන, දමිළානං තු සාසනං;
ඛණෙනා’ගා ඉමං දීපං, ගහෙත්වා දමිළ්හං බලං.

19.

තදා තෙ දමිළා සබ්බෙ, පරිභූතා ඉධ යීතා;
ආයන්තමෙව තං ගන්ත්වා, පරිවාරෙසු මඤ්ජසෙ.

20.

මාණොපි සුත්වා තං සබ්බං, නායං කාලොති යුජ්ඣිතුං;
පෙසෙත්වා පිතුරාජානං, සද්ධිං සාරෙන රොහණං.

21.

පුබ්බදෙසං සයං ගන්ත්වා, සඞ්ගණ්හන්තො ජනං වසී;
ලද්ධා දමිළපක්ඛං සො, ගහෙත්වා රාජකං පුරං.

22.

දාඨොපතිස්සො රාජාති, නාමං සාවෙති අත්තනො;
මාතුලං විය තං ලොකො, තෙන නාමෙන වොහරි.

23.

පිතුච්ඡපුත්තමානෙත්වා, අග්ගබොධි සනාමකං;
ඨපෙත්වා යුවරාජත්තෙ, දෙසඤ්චා’දාසි දක්ඛිණං.

24.

ඨානන්තරඤ්ච පාදාසි, නිස්සිතානං යථාරහං;
සාසනස්ස ච ලොකස්ස, සබ්බං කත්තබ්බමාචරි.

25.

මහාපාළිම්හි දාපෙසි, සවත්ථං දධිභත්තකං;
ඛීරං පායාසකඤ්චෙව, ධම්මං සුණි උපොසථී.

26.

කාරෙත්වා සබ්බපූජායො, දෙසා පෙත්වාන දෙසනං;
එවමාදීහි පුඤ්ඤෙහි, අත්තානං’කාසි භද්දකං.

27.

කස්සපස්ස විහාරස්ස, දත්වාසෙනච්භගාමකං;
මහාගල්ලඤ්ච පාදාසි, පධානඝරකස්ස සො.

28.

පරිවෙණස්ස මොරස්ස, අකාසි සකගාමකං;
ථූපාරාමස්ස පුණ්ණොළිං, දත්වා සක්කාසි චෙතියං.

29.

කප්පූරපරිවෙණං සො, කාරෙසි අභයුත්තරෙ;
විහාරං තිපුථුල්ලච්භං, කත්වා තස්සෙව දාපයි.

30.

තස්මිං කරොන්තෙ වාරෙසුං, සීමායන්තො’ති භික්ඛවො;
ථෙරියා තෙ කිබාහෙත්වා, බලං තථෙව කාරයි.

31.

අථ තෙ තෙ ථෙරියා භික්ඛූ, දුම්මඤ්ඤූ තත්ථ රාජිනි;
අස්සද්ධං තං විදිත්වාන, පත්තනික්කුජ්ජනං කරුං.

32.

වුත්තඤ්හි මුනිනා තෙන, අස්සද්ධො යො උපාසකො;
අලාභාය ච භික්ඛූනං, චෙතෙත’ක්කොසති ච තෙ.

33.

පත්තනිකුජ්ජනං තස්ස, කත්තබ්බන්ති තතො හි තෙ;
තස්ස තං කම්මමකරුං, ලොකො මඤ්ඤිත්ථ අඤ්ඤථා.

34.

ආදායු කුජ්ජිතං පත්තං, චරන්තො භික්ඛුභික්ඛකං;
නිකුජ්ජෙය්‍ය සරද්වාරෙ, තස්සා’ති කථිකං කරුං.

35.

තස්මිං සො සමයෙ වුට්ඨො, බ්‍යාධිනා මහතාමරි;
වස්සම්හි නවමෙ රාජා, සම්පත්තො ජීවිතක්ඛයං.

36.

දප්පුලොපි තතො රාජා, ගතො රොහණකං සකං;
වාසං කප්පෙසි තත්ථෙව, කරොන්තො පුඤ්ඤසඤ්චයං.

37.

ඉතො පට්ඨාය වක්ඛාම, තස්ස වංසමනාකුලං;
වුච්චමානම්හි එත්ථෙව, තස්මිං හොති අසඞ්කරො.

38.

ජාතො ඔක්කාකවංසම්හි, මහාතිස්සොති විස්සුතො;
ආසි එකො මහාපුඤ්ඤො, සමාකිණ්ණගුණාකරො.

39.

තස්සෙ’කා භරියා ආසි, සඞ්ඝසිවාති වීස්සුතා;
ධඤ්ඤපුඤ්ඤගුණූපෙතා, ධීතා රොහණසාමිනො.

40.

තස්සාපුත්තා තයො ආසුං, පඨමො අග්ගබොධිකො;
දුතියො දප්පුලො නාම, තතියො මණිඅක්ඛිකො.

41.

එකාව ධීතා තස්සාසි, රාජනමගමා ච සා;
ජෙට්ඨො රොහණනාමස්ස, දෙසස්සා’සි සයං වසී.

42.

මහාපාළිං ස කාරෙසි, මහාගාමෙ මහාධනො;
දාඨග්ගබොධිනාමඤ්ච, පරිවෙණං තහිං වංසො.

43.

කාණගාමම්හි කාණානං, ගිලානානඤ්ච සාලකෙ;
විහාරෙ පටිමාවිහෙ ච, මහන්තං පටිමාඝරං.

44.

පතිට්ඨපෙසි කත්වාන, බුද්ධතත්ථ සිලාමයං;
මහන්තනාමං සප්පඤ්ඤො, ඉද්ධීහි විය නිම්මිතං.

45.

සාලවාණඤ්ච කාරෙසි, විහාරං අත්තනාමකං,
පරිවෙණවිහාරඤ්ච, තථා කාජරගාමකං.

46.

නවකම්මානි කාරෙත්වා, ධම්මසාලවිහාරකෙ;
සයං වච්චකුටිං එස, තත්ථ සොධෙසි බුද්ධිමා.

47.

උච්චිට්ඨං භික්ඛුසඞ්ඝස්ස, භොජනං පරිභුඤ්ජිය;
මණ්ඩගාමඤ්ච සඞ්ඝස්ස, ගාමං’දාසි මසාදවා.

48.

පුඤ්ඤානෙ’තානිවඤ්ඤානි, කත්වා තස්මිං දිවඞ්ගතෙ;
ආසි තස්සා’නුජො තත්ථ, සාමි දප්පුලනාමකො.

49.

ඉස්සෙරං තත්ථ වත්තෙසි, සම්පමද්දිය සත්ත වො;
මහාදානං පවත්තෙසි, නිස්සඞ්කං රොහණං අගා.

50.

තස්ස තුට්ඨො ජනො ආහ, මහාසාමීති එසනො;
තතො පට්ඨාය තං ලොකො-මහාසාමීති වොහරි.

51.

සුත්වාන තං සිලාදාඨො, නරින්දො සකධීතරං;
තස්ස පාදාසි සන්තුට්ඨො, ගුණෙහි බහුකෙහි ච.

52.

යුජරාජත්තමස්සාදා, රජ්ජයොග්ගොති මානිතුං;
මාණවම්මාදයො තස්ස, පුත්තා ආසුං මහාසයා.

53.

පාසාණදිපවාසිස්ස, මහාථෙරස්ස සන්තිකෙ;
ධම්මං සුත්වා පසීදිත්වා, තස්මිං තං බහුමානිතුං.

54.

විහාරං රොහණෙ කත්වා, තස්ස පාදාසි සොපි තං;
චාතුද්දිසියසඞ්ඝස්ස, පරිභොගාය විස්සජ්ජි.

55.

අම්බමාලා විහාරාදි, විහාරෙ කාරයි බහූ;
බදිරාලිවිහාරඤ්ච, කත්වා දෙව මපූජයි.

56.

පාසාදමනුරාරාමං, මුත්තොලම්බං සුජිණ්ණකං;
සිරිවඩ්ඪඤ්ච පාසාදං, තථා තක්කම්බිලං පරං.

57.

සොධෙත්වා භික්ඛවො තත්ථ, ද්වත්තිංස පරිවාසයි;
සබ්බපච්චයදානෙන, සන්තප්පෙත්වා මහීමති.

58.

අදා කෙවට්ටගම්භීරං, ගාමං නාගවිහාරකෙ;
තථා රාජවිහාරස්ස, ගොන්නගාමං සමාදියි.

59.

අදා තීසවිහාරස්ස, තථාකන්තිකපබ්බකං;
චිත්තලපබ්බතස්සා’දා, ගාමං සො ගොන්නවිට්ඨිකං.

60.

දත්වා රියාකරස්සෙස, ගාමං සොමාලවත්ථුකං;
අකාසි පටිමාගෙහං, තථෙව සුමනොහරං.

61.

තත්‍රට්ඨස්ස ජිනස්සා’කා, උණ්ණලොමං මහග්ඝියං;
හෙමපට්ටඤ්ච කාරෙසි, සබ්බං පූජාවිධිං ස’කා.

62.

චෙතියෙ පරිජිණ්ණෙ සො, සුධාකම්මෙන රඤ්ජයි;
තිපඤ්චහත්ථං කාරෙසි, මෙත්තෙය්‍යං සුගතං පරං.

63.

එවමාදිනි පුඤ්ඤානි, අප්පමෙය්‍යානි සො විභූ;
අකාසි ච සයං සාධු, පරිවාරෙහී කාරයි.

64.

පරිවාරා ච තස්සාසුං, බහුපුඤ්ඤකරා නරා;
විහාරා නෙකකා ආසුං, කතා තෙහි සප්පච්චයා.

65.

කදාචි මග්ගං ගච්ඡං සො, අරඤ්ඤම්හි අගාමකෙ;
සෙනං සංවිදහිත්වාන, වාසං කප්පෙසි රත්තියං.

66.

සුනහාතවිල්ලිත්තො සො, සුභුත්තොසයනෙ සුබෙ;
නිපන්නෙසු සරෙ රම්මෙ, නිද්දායිතුමුපක්කමි.

67.

අලභන්තො තදා නිද්දං, කින්නු බො ඉති කාරණං;
පවත්තිං උපධාරෙන්තො, දිවසෙ සබ්බමත්තනො.

68.

අදිස්වා කාරණං අන්තො, අවස්සං බහි හෙස්සති;
ඉති චින්තිය යොජෙසි, මනුස්සෙතං ගවෙසිතුං.

69.

එවමාහ ච නිස්සඞ්කං, අය්‍යකා මම රත්තියං;
තෙමෙන්තා රුක්ඛමූලස්මිං, ධීතා ආනෙථ තෙ ඉති.

70.

තෙපි ගන්ත්වා ගවෙසන්තා, දීපහත්ථා මහාජනා;
මහාගාමා’ගතෙ භික්ඛූ, රුක්ඛමූලගතෙ තදා.

71.

තෙ ගන්ත්වා සාසනං රඤ්ඤො, ආරොචෙසුං පධාවිසො;
දිස්වා ච භික්ඛූ සන්තුට්ඨයො, නෙත්වා වාසඝරං සකං.

72.

නිච්චදානාය භික්ඛූනං, ඨපිතෙ රත්තචීවරෙ;
තෙසං දත්වාන තින්තානි, චීවරානි සමාදිය.

73.

සුක්ඛාපිය ච කත්වාන, පාදධොවනකාදිකං;
නිසීදාපිය තෙ සබ්බෙ, සයනෙ සාධු සන්ථතෙ.

74.

භෙසජ්ජං පටියාදෙත්වා, සයමෙවො'පනාමිය;
පච්චූසෙපි ච කත්වාන, කත්තබ්බං භොජනාදිකං.

75.

දත්වා කප්පිය කාරෙ'ථ, විස්සජ්ජෙසි යථාරුචිං;
එවං පුඤ්ඤරතස්සෙව, තස්සා'සි දිවසං ගතං.

76.

එවං පුඤ්ඤපරෙතස්මිං, වසමානෙ නරුත්තමෙ;
රට්ඨං ජනපදං සබ්බං, යොජෙත්වා පුඤ්ඤකම්මෙසු.

77.

මාණො පාචිනදෙසම්හි, වසන්තො බලසඞ්ගහං;
කත්වාන පිතුනො සෙනං, ධනං චෙවා හරාපිය.

78.

කාතුං සඞ්ගාමමාගඤ්ඡි, තිපුචුල්ලසගාමකං;
දාඨොපතිස්සො තං සුත්වා, තම්බලංගා මහාබලො.

79.

තත්ථා'කංසු මහායුද්ධං, අඤ්ඤමඤ්ඤං සමාගතා;
යොධා දාඨො පතිස්සස්ස, මාණං සඞ්ගංච මාරයුං.

80.

තං සුත්වා දප්පුලො සොපි, සොකසල්ලහතො මරි;
සත්තාහ මනුරාධම්හි, වසං රජ්ජමකාරයි.

81.

රොහණෙ තීණි වස්සානි, එස රජ්ජමකාරයි;
තස්මා තස්ස කථා ආසි, රොහණම්හි ඉධාපි ච.

82.

එවං පරෙමාරිය ආහවම්හි,
කිච්ඡෙන ලද්ධාව නරෙන භොගා;
ආසුං ඛණෙ විජ්ජුලතොප භොගා,
කො බුද්ධිමා තෙසු රතිං කරෙය්‍ය.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

චතුරාජකො නාම

තෙචත්තාළීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

චතුචත්තාළීසතිම පරිච්ඡෙද

තිරාජකො

1.

අච්චයෙ හත්ථදාඨස්ස, අග්ගබොධිකුමාරකො;
කණිට්ඨයො රාජිනො ආසි, සිරිසඞ්ඝාදි බොධිකො.

2.

ධම්මරාජා අයං ආසි, සම්මා දස්සනසඤ්ඤුතො;
තස්මා සො පුඤ්ඤකම්මානි, අප්පමෙය්‍යානි වත්තයි.

3.

නිකායත්තයවාසීනං, හත්තග්ගමවලොකයි;
මහාපාළිඤ්ච වඞ්ඪෙසි, මාසාතඤ්චෙව කාරයි.

4.

ඨානන්තරඤ්ච දාපෙසි, යථාරහ මනාලයො;
සිපගොත්තාදියොග්ගෙහි, සංගතෙහි ච සංගහි.

5.

යත්ථ කත්ථචි දිස්වාපි, භික්ඛවො සො මහාමති;
සක්කත්වා සොභණාපෙසි, පරිත්තං සාසනොගධං.

6.

ථෙරං සො උපසඞ්කම්ම, නාගසාලනිවාසිනං;
දාඨාසිවං මහාපඤ්ඤං, සීලවන්තං බහුස්සුතං.

7.

සක්කච්ච නං තතො සුත්වා, සම්මාසම්බුද්ධසාසනං;
ධම්මෙ’තීවපසීදිත්වා, සබ්බසන්තිකරො ඉති.

8.

සුත්වා ථෙරියවාදානං, පුබ්බඤාතීනමත්තනො;
පාපානං දුට්ඨචිත්තානං, අපකාරෙ කතෙ බහූ.

9.

විහාරෙ පරිවෙණෙ ච, ජිණ්ණෙපාකතිකෙ අකා;
භොගගාමෙ ච දාපෙසි, තත්ථ තත්ථ බහූදයෙ.

10.

විච්ඡින්නපච්චයෙ චාකා, තදාතායං කුරිතෙ විය;
දාසකෙපි ච සඞ්ඝස්ස, යථාඨානෙ ඨපාපයි.

11.

පධානඝර මෙතස්ස, ථෙරස්ස’කාසනාමකං;
පටිග්ගහෙත්වා තං සො’පි, සඞ්ඝස්සා’දා මහාමතී.

12.

භොගගාමෙ ච තස්සා’දා, හරත්තාලං කිහිම්බිලං;
කතකඤ්ච තුලාධාරං, අන්ධකාරකමෙව ච.

13.

අන්ධකාරං අන්තුරෙළිං, බාලවං ද්වාරනායකං;
මහානිකඩ්ඪිකඤ්චෙව, පෙළහාළං තථාපරං.

14.

එතෙ අඤ්ඤෙ ච සො දත්වා, භොගගාමෙ නරිස්සරො;
දාසි ආරාමිකෙ චෙව, අත්තනො කිර ඤාතකෙ.

15.

තථා ද්වින්නං නිකායානං, විහාරෙ මන්දපච්චයෙ;
දිස්වාපි ච සුත්වා වා, භොගගාමෙ බහූ අදා.

16.

බහුනා කින්තුවුත්තෙන, නිකායෙසු’පි තීසු’පි;
අදා ගාමසහස්සං සො, බහුප්පාදං නිරාකුලං.

17.

අනුස්සරන්තො සො තිණ්ණං, රතනානං ගුණෙ වරෙ;
එකාවලිං ගහෙත්වාන, අක්ඛමාල මකා කිර.

18.

එවං සබ්බප්පයොගෙහි, සො'හු ධම්මපරායනො;
සබ්බෙ තමනුසික්ඛන්තා, හෙසු ධම්මකරා නරා.

19.

දමිළො පොත්ථකුට්ඨවො, තස්ස කම්මකරො තදා;
මාටම්බියවිහං කාරෙසි, පධානඝරමබ්භුතං.

20.

බූකකල්ලෙ අම්බවාපිං, තන්තවායිකචාටිකං;
ගාමං නිට්ඨිලවෙට්ඨිඤ්ච, තස්සා'දා සො සදා සකං.

21.

කප්පූරපරිවෙණෙ ච, කුරුන්දපිල්ලකෙ තථා;
මහාරාජඝරෙ චෙව, පාසාදෙ සො'ච කාරයි.

22.

අඤ්ඤත්ථා'දා තයො ගාමෙ, විහාරෙසු මහාධනො;
පොත්ථසාතවිහයො පඤ්ඤො, විහාරෙ ජෙතනාමකෙ.

23.

සෙනාපතිරාජනාමං, පරිවෙණං සමාපයි;
මහාකන්දො ච දමිළො, පරිවෙණං සනාමකං.

24.

චුල්ලපන්ථං තථා එකො, සෙහාලඋපරාජකං;
උපරාජා සකාරෙසි, සඞසතිස්සො'පි රාජිනො.

25.

අඤ්ඤෙසු බහවො ආසුං, විහාරෙ එවමාදිකෙ;
හස්ස රඤ්ඤො' නුවත්තන්තා, එවං ධම්මීහි පාණිනො.

26.

පාපං වාපි හි පුඤ්ඤං වා,
පධානොයං කරොති යො;

ලො කො තං තං කරොතෙව,
තං විජනෙය්‍ය පණ්ඩිතො.

27.

ජෙට්ඨනාමා මහාපුඤ්ඤා, මහෙසී තස්ස රාජිනො;
ජෙට්ඨාරාමඤ්ච කාරෙසි, භික්ඛුනීනමුපස්සයං.

28.

තස්සා’දාසි ච ද්වෙ ගාමෙ, පක්කපාසාණභූමියං;
තම්බුද්ධං හෙලගාමඤ්ච, ආරාමිකසතං තථා.

29.

අකා මලයරාජාපි, ධාතුගෙහං මහාරහං;
මණ්ඩලගිරිවිහාරම්හි, චෙතියස්ස මහාධනො.

30.

ලොහපාසාදකෙ සො’ච, ඣාදෙසි මජ්ඣකූටකං;
බොධිතිස්සවිහාරඤ්ච, බොධිතස්සො මහායසො.

31.

දීපෙ මණ්ඩලිකා සබ්බෙ, තත්ථ තත්ථ යථාබලං;
විහාරෙ පරිවෙණෙ ච, කාරයිංසු අනප්පකෙ.

32.

තස්ස කාලො නරින්දස්ස, පුඤ්ඤකම්මමයො ඉධ;
අතිවිත්ථාරභීතෙන, සබ්බසො න විචාරිතං.

33.

පුබ්බකොපි කථාමග්ගො, ආකුලො විය භාතිමෙ;
යථාපධානං කථිතං, හෙතූනං උපලක්ඛණං.

34.

අථාපරෙන කාලෙන, පුලත්ථිනගරං ගතො;
වාසං තත්ථෙව කප්පෙසි, කරොන්තො පුඤ්ඤසඤ්චයං.

35.

අතෙකිච්ඡියරොගෙන, සම්ඵුට්ඨො කාලමත්තනො;
මරණස්ස විදිත්වාන, තමාහුයමහාජනං.

36.

ඔවදිත්වාන ධම්මෙන, මරණං සො උපාගමි;
මහාජනො මතෙ තස්මිං, බාළ්හසොකො පරොදිය.

37.

කත්වා ආළහණෙ තස්ස, කිච්චං සබ්බමසෙසතො;
තස්සාළාහණහස්මම්පි, කත්වා භෙසජ්ජමත්තනො.

38.

රාජා භණ්ඩඤ්ච තං සබ්බං, සබ්බඤ්ච බලවාහනං;
සම්මා ආදාය ගොපෙත්වා, නගරං සමුපාගමි.

39.

එවං සොළසමෙ වස්සෙ, රාජා ආසි දිවඞ්ගතො;
පොත්ථකුට්ඨොපි දමිළො, රජ්ජං තස්ස විචාරයි.

40.

උපරාජං ගහෙත්වාන, දාඨාසිවං ඛිපාපයි;
චාරකො විහිතුං සම්මා, රක්ඛාවරණ මාදිසි.

41.

විනා රඤ්ඤා න සක්කාති, මෙදිනිං පරිභුඤ්ජිතුං;
ආනෙත්වා දත්තනාමකං, ධනපිට්ඨප්පධානකං.

42.

උප්පන්නං රාජවංසම්හි, රජ්ජෙ තං අභිසිඤ්චිය;
තස්ස නාමං ඨපෙත්වාන, සයං සබ්බං විචාරයි.

43.

දත්තො සො ධනපිට්ඨිම්හි, විහාරං සකනාමකං;
කාරයිත්වාන පුඤ්ඤානි, අඤ්ඤානිපි සමාචිනි.

44.

සමකන්තු සො ඨත්වා’ව, වස්සද්වය මහුමතො;
පොත්ථකුට්ඨො මතෙතස්මිං, පුන අඤ්ඤම්පි මාණවං.

45.

හත්ථදාඨං සමාහුය, උණ්හා නගරසම්භවං;
තම්පි රජ්ජෙ භිසිඤ්චිත්වා, යථා පුබ්බං සයංවසී.

46.

කාළදීඝාවිකං කත්වා, පධානඝරකං තථා;
පුඤ්ඤමඤ්ඤං ඡමාසෙහි, සො’පි මච්චුවසං ගතො.

47.

එවං විදිත්වා බහුපද්දවානි;
ධනානි ධඤ්ඤානි ච වාහනානි;
විහාය රජ්ජෙසු රතිංසපපඤ්ඤා;
මනුඤ්ඤපුඤ්ඤාභිරතා භවෙය්‍යුං.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

තිරාජකො නාම

චතුචත්තාලීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

පඤ්චචත්තාලීසතිම පරිච්ඡෙද

1.

රඤ්ඤො තස්සච්චයෙ රාජා, මාණවම්මො අහොසි සො;
කිං ගොත්තො කස්ස පුත්තො ච, කථං රජ්ජමපාපුණි.

2.

මහාසම්මතවංසම්හි, ජාතො ජාතිගුණාවහො;
පුත්තො කස්සපනාමස්ස, ථූපාරාමස්ස භෙදිනො.

3.

ධීතා මලයරාජස්ස, සඞ්ඝනාමස්ස රාජිනො;
තං ලභිත්වා වසං දෙසෙ, උත්තරෙ ලීනවුත්තිකො.

4.

හත්ථදාඨනරින්දෙන, තස්මිං අත්ථෙව ධාරිතෙ;
ජම්බුදීපමුපාගම්ම, නරසීහං මහීපතිං.

5.

ගන්ත්වා වත්වා සකං නාමං, සෙවිතුං තමුපක්කමි;
ආරාධෙසි ච සබ්බෙහි, පයොගෙහි නරාධිපං.

6.

විදිත්වා තස්ස සොහජ්ජං, නෙත්වා හරියමත්තනො;

පටුන

වාසං තත්ථෙව කප්පෙසි, සෙවමානො දිවානිසං.

7.
සොපි ආරාධිතො තෙන, කණ්ඩුවෙට්ඨී නරුත්තමො;
සබ්බං නෙන්තොව තං රජ්ජං, මහාභොගමදාපයි.

8.
තෙන සංවාසමන්වාය, භරියා සඞ්ඝනාමිකා;
චතස්සො ධීතරො පුත්තෙ, චත්තාරොපි විජායථ.

9.
අථෙකදිවසං රාජා, හත්ථික්ඛන්ධවරං ගතො;
සඤ්චරන්තො යථාකාමං, මාණවම්මෙන එකතො.

10.
නාළිකෙරං පිවිත්වාන, තත්‍රට්ඨොව පිපාසිතො;
මාණවම්මස්ස පාදාසි, මඤ්ඤන්තො අඤ්ඤමෙව තං.

11.
සො තං ගහෙත්වා චින්තෙසි, සබං පෙස නරාධිපො;
උච්ඡිට්ඨං නාම කිං හොති, සත්තානං පරමත්ථතො.

12.
තස්මා යුත්තං මයාපාතු-මීති චින්තිය තං පිවි;
එවං හොන්ති මහුස්සාහා, දෙතුකාමාහි බුද්ධිනො.

13.
රාජාපි දිස්වා තං භීතො, තස්සපී තාව සෙසකං;
සයං පිවි තථාහොති, කම්මං පුඤ්ඤවතං සදා.

14.
ඨපෙසි සකවෙසෙව, තතො පට්ඨාය අත්තනො;
භොජනෙ සයනෙ චෙව, පරිහාරෙ ච වාහනෙ.

15.
එවං තෙසු වසන්තෙසු, යුද්ධත්ථායමුපක්කමි;
වල්ලභො නරසීහෙන, නරසීහො විචින්තයි.

16.

අයං ඛො මම සෙවාය, රජ්ජං වංස ගතං සකං;
ලභිස්සාමීති සෙවෙති, රත්තිං දිව මතන්දිතො.

17.
සචෙ සොපි මයා ගන්ත්වා, යුජ්ඣන්තො මරණං ගතො;
තක්කිතං තස්ස මය්හඤ්ච, සබ්බං තමඵලං භවෙ.

18.
එවං චින්තියතං රාජා, නිවත්තෙත්වා සකෙ පුරෙ;
සයං වල්ලභරාජෙන, කාතුං සඞ්ගාමමාරභි.

19.
මාණවම්මොපි චින්තෙසි, සචෙ'යං මයි ජීවිති;
රාජා මීයති යුද්ධම්හි, කිං ඵලං මම ජීවිතෙ.

20.
විස්සාසො දුක්කතො තෙන, භවිස්සති තථාසති;
සඞ්ගහෙසි කිමත්ථං මං, සමානත්තෙන අත්තනො.

21.
තස්මා යුත්තං මයා ගන්තුං, සහසඞ්ගාම මණ්ඩලං;
සුඛඤ්හි සද්ධිං තෙනෙත්ථ, ජීවිතං මරණංපි වා.

22.
එවං චින්තිය සන්නද්ධ-බලො හත්ථිවරං ගතො;
ගන්ත්වා දස්සෙසි අත්තානං, සො තං සඞ්ගාම මණ්ඩලෙ.

23.
නරසීහොව තං දිස්වා, හට්ඨතුට්ඨො සමුග්ගිරි;
සභො සන්ථවමෙතස්මිං, කත්තබ්බං මෙ කතං ඉති.

24.
තතො මානස්ස සෙනා ච, සෙනා චෙවස්සරාජිනො;
සෙනං වල්ලභරාජස්ස, විද්ධංසෙසි සමාගතා.

25.
මාණවම්මොපි දස්සෙසි, තහිං සුරත්තමත්තනො;
පරක්කමන්තො දෙවානං, රණෙ නාරායණො විය.

26.

නරසීහොපි සන්තුට්ඨො, මාණවම්මස්ස වික්කමෙ;
ආලිඞ්ගිත්වා සිනෙහෙන, ත්වං ඛො මෙ ජයදො ඉති.

27.

අත්තනො පුරමාගම්ම, කත්වා විජයමඞ්ගලං;
මාණවම්මස්ස සෙනාය, කත්තබ්බං සබ්බමාචරි.

28.

අථෙවං චින්තයි රාජා, කත්තබ්බං මෙ සහායකො;
අත්තනා'කාසි සබ්බඤ්ච, අනණො සො මමජ්ජතො.

29.

ඉණං මමාපි සොධෙමි, කත්වා කත්තබ්බමත්තනා;
කත්තඤ්ඤූ කතවෙදීහි, පුරිසා'තීවදුල්ලභා.

30.

අමච්චෙ සන්නිපාතෙත්වා, ඉදං වචනමබ්‍රවි;
සහායස්ස මමෙතස්ස, කම්මෙ තුම්හෙපි සක්ඛිනො.

31.

මයාපි තස්ස කත්තබ්බං, කම්මං සාධු සුඛාවහං;
උපකාරො හි සාධූනං, ධම්මො පුබ්බොපකාරිනො.

32.

එවං වුත්තෙ අමච්චා තෙ, පච්චාහංසු මහීපතිං;
යං යමිච්ඡති දෙවොහි, තං තං රුච්චති නො ඉති.

33.

අථ සො මාණවම්මස්ස, සෙනං දත්වා සවාහනං;
සබ්බොපකරණඤ්චෙව, සබ්බකම්මකරෙපි ච.

34.

ගච්ඡාහි වත්වා තං යන්තං, සහසෙනායපෙක්ඛිය;
පරිදෙවිත්ථ භූමින්දො, විප්පවුත්ථං'ව පුත්තකං.

35.

මාණවම්මොපි ආරුය්හ, නාවායො ජලධීතටෙ;
න චිරෙනෙව ආගම්ම, සමත්තික්කම්ම වෙගසා.

36.

සහ සෙනාය මද්දන්ථො, ලඞ්කාදීපමුපවිසී;
තං සුත්වාන පලායිත්ථ, රාජා දාඨොපතිස්සකො.

37.

මාණවම්මො පුරං ගන්ත්වා, අහුත්වාව නරාධිපො;
පලාතමනුබන්ධිත්ථ, පදානුපදමුගතො.

38.

තදා සා දමිළි සෙනා, අස්සොසි කිර සාමිකො;
මහාරොගා’භිභූතොති, සුත්වා තං සා අපක්කමි.

39.

සුත්වා දාඨොපතිස්සො තං, සමාදාය මහාබලං;
මාණවම්මං උපාගම්ම, කාතුමාරභි සංයුධං.

40.

මාණවම්මො ච චින්තෙසි, සබ්බා සෙනා ගතා මම;
මතෙ මයි සමිජ්ඣෙය්‍ය, වෙරිනො මෙ මනොරථං.

41.

ජම්බුදීපංව තස්මා’හං, ගන්ත්වා’දාස බලං තතො;
පුන රජ්ජං ගහෙස්සංති, තස්මා එවමකාසි සො.

42.

ගන්ත්වා පුන’පි දිස්වාන, සහායං නරසීහකං;
ආරාධහන්තො නිපුණං, සක්කච්චං තමුපට්ඨහි.

43.

යාව රාජචතුක්කංසො, මාණාම්මො තහිං වසි;
නරසීහො’ථ චින්තෙසි, මානත්ථද්ධො යසොධනො.

44.

රජ්ජත්ථං මෙ සහා යො මං, සෙවන්තොයෙව අද්ධගො;
වුද්ධො හෙස්සති තං පස්සං, කථං රජ්ජං කරොමහං.

45.

ඉමස්මිං පන වාරස්මිං, පෙසයිත්වා බලං මම;
රජ්ජං තං න ගහෙස්සාමි, කො අත්ථො ජීවිතෙන මෙ.

46.

එවං චින්තිය සො සෙනං, සන්නිපාතිය අත්තනො;
සන්නාහෙත්වා යථා යොගං, දාපෙත්වාන යථාරුචිං.

47.

සයමෙව තමාදාය, සමුද්දතටමාගතො;
නාවායො චිත්තරූපායො, කාරයිත්වා පීරා බහූ.

48.

අමච්චෙ ආහ ‘‘එතෙන, සද්ධිං ගච්ඡථ හො’’ඉති;
නාවං ආරොහිතුං සබ්බෙ, න ඉච්ඡිංසු තදා ජනා.

49.

තදා සීහො විචින්තෙත්වා, සයං හුත්වා තිරොහිතො;
අත්තනො පරිහාරං සො, රාජලක්ඛණසම්මතං.

50.

සබ්බං තස්සෙව දත්වාන, අලඞ්කාරම්පි අත්තනො;
ආරොපෙත්වාන තං නාවං, ගච්ඡ යත්වාන සාගරෙ.

51.

ඉමං හෙරිංච වාදෙහි, කොට්ඨනාමන්ති යොජයී;
සො’පි සබ්බං තථාකාසි, රාජානො අගමා ඉති.

52.

ආරුහිංසු ජනා නාවං, එකං කත්වා නරාධිපං;
සො තං සෙනඞ්ගමාදාය, මාණො ගන්තුං සමාරභි.

53.

කෙවලො’පි සමුද්දො සො, අහොහි නගරූපමො;
අථ සො පට්ටනං පත්වා, ඔතරිත්වා සවාහනො.

54.

විස්සාමෙත්වා බලං තත්ථ, වසං කතිපයෙ දිනෙ;
උත්තරං දෙසමාදාය, කත්වා හත්ථගතං ජනං.

55.

අක්ඛොබ්භිය මහාසෙනො, නගරං ගන්තුමාරභි;
පොත්ථකුට්ඨොපි තං සුත්වා, පච්චුග්ගඤ්ඡි මහාබලො.

56.

සංගච්ඡිංසු උභො සෙනා, භින්නවෙලා’ව සාගරා;
මාණවම්මො තතො හත්ථි-මාරුය්හ ගහිතායුධො.

57.

පොත්ථකුට්ඨඤ්ච රාජානං, ද්වෙධා කත්වා පලාපයි;
හත්ථදාඨං පලායන්තං, දිස්වා ජනපදා නරා.

58.

සීසමස්ස ගහෙත්වාන, මාණවම්මස්ස දස්සයුං;
පොත්ථකුට්ඨොපලායිත්වා, මෙරුකන්දරමාගමි.

59.

තතො තං සාමිකො දිස්වා, සහායො මෙ අයංචිරං;
තස්මා න සක්කා වඩ්ඪෙතුං, ආපදෙ සරණාගතං.

60.

සාමිනො ච සහායස්ස, නිද්දොසොහං කථං භවෙ;
ඉති චින්තිය පූවං සො, සවිසං ඛාදියා’මරි.

61.

කුට්ඨකොපි ච තෙනෙව, ඛාදිත්වා පූවකං මතො;
මාණවම්මස්ස තස්සෙවං, දීපො ආසි අකණ්ටකො.

62.

මාණවම්මො තතො දීපෙ, ඡත්තං උස්සාපයි තදා;
වාරෙන්තො විය තෙනෙව, දුක්ඛං දීපෙ ජනස්ස සො.

63.

පුඤ්ඤකම්මානි සො’කාසි, අනග්ඝානි බහූනි ච;
සමත්ථො කොහි තං සබ්බං, වත්තුං පටිපදං නරො.

64.

කප්පගාමවිහයඤ්චෙව, තථා සෙපණ්ණිනාමකං;
පධානරක්ඛෙ ච සිරිං, සිරිසඞ්ඝාදි බොධිකෙ.

65.

පාසාදං සොව කාරෙසි, පසාදාවහමුත්තමො;
ඡාදෙසි ලොහපාසාදං, ථූපාරාමඝරං තථා.

66.

ථූපාරාමෙ ච පාසාදං කත්වා’දා පංසුකූලිනං;
ජිණ්ණකං පටිසඞ්ඛාසි ඡත්තං චෙතියමුද්ධනි;
බහවො ජිණ්ණකාවාසෙ තත්ථෙව පටිසඞ්ඛරි.

[එත්ථ මාණවම්මස්ස රජ්ජකථාය ඌනතා දිස්සති. ඉතො පට්ඨාය අග්ගබොධිස්ස රජ්ජපටිබද්ධා කථා විර ඞායති.]

ඡචත්තාලීසතිම පරිච්ඡෙද

1.

…වාසං-කත්වා සුලභපච්චයං;
දාසි ධම්මරුචිනං සො, රාජිනී දීපකම්පි ච.

2.

කාරෙත්වාන පරිච්ඡෙදං, මහානෙත්තාදි පාදිකං;
තෙසමෙව අදා කොළ-වාතෙ සො දෙවතිස්සකං.

3.

වහත්ථලෙ ච සො කත්වා, කදම්බගොනනාමකං;
දෙවපාළිම්හි කත්වාන, ගිරිවිහනගරං තථා.

4.

කත්වා අන්තරසොබ්භම්හි, දෙවනාමං විහාරකං;
රාජමාතිකමාරාමං, කත්වා’දා පංසුකූලිනං.

5.

ගොකණ්ණකවිහාරෙ’කා, පධානඝරමෙව ච;
ජිණ්ණගෙහඤ්ච කාරෙසි, වඩ්ඪමානකබොධියා.

6.

සඞ්ඝමිත්තවිහයෙ චෙව, අඤ්ඤත්ථ ච මහායසො;
තත්ථ තත්ථ විහාරෙසු, නවකම්මමකාරයි.

7.

ඡබ්බීසති සහස්සානි, සුවණ්ණානං සමප්පිය;
ජිණ්ණානි පටිසඞ්ඛාසි, රාජා චෙතියපබ්බතෙ.

8.

තාලවත්ථුවිහාරඤ්ච, කාරෙත්වා පණ්ණහත්තකං;

විහාරස්ස මහාසෙන-නරින්දව්හස්ස දාපයි.

9.

ගොණ්ඩිගාමිකවාපිඤ්ච, ජින්නං බන්ධි යථා පුරා;
දානභණ්ඩඤ්ච සො සබ්බං, සබ්බෙසං දාසි පාණිනං.

10.

උපොසථං උපවසති, සද්ධිං දීපජනෙහි සො;
ධම්මඤ්ච තෙසං දෙසෙති, දාතුං ලොකුත්තරං සුඛං.

11.

කම්මං සොවග්ගියං තස්ස, රජ්ජෙ සබ්බො සමාචරි;
යං කරොති මහීපාලො, තං තස්ස කුරුතෙ ජනො.

12.

තස්මා රාජා මහාපඤ්ඤො, ධම්මමෙව සමාචරෙ;
සො නිවුත්ථනිවුත්ථම්හි, ඨානෙ හොති මහායසො.

13.

සම්පත්තපරිවාරො ච, අන්තෙ ගච්ඡති නිබ්බුතිං;
අත්තත්ථඤ්ච පරත්ථඤ්ච, තස්මා පස්සෙය්‍ය බුද්ධිමා.

14.

අත්තනා යදි එකෙන, විනිතෙන මහාජනා;
විනයං යන්ති සබ්බෙපි, කොතං නාසෙය්‍ය පණ්ඩිතො.

15.

පයොගො යො හි සත්තානං, ලොභද්වය හිතාවහො;
සො තෙන අකතො නත්ථි, රත්තන්දිවමතන්දිනා.

16.

අත්තනො සො නිවත්ථානි, වත්ථානි සුඛුමානි ච;
පංසුකූලිකභික්ඛූනං, චීවරත්ථාය දාපයි.

17.

අට්ඨානවිනියොගොපි, සඞ්ගහො වා විරූපකො;
සාවජ්ජො පරිභොගො වා, තස්ස නාහොසි සබ්බසො.

18.

යෙ යෙ සත්තා යදා භාරා, තෙසං තං තං සදාපයි;
යෙ යෙන සුඛී හොන්ති, තෙ තෙ තෙන සුඛාපයී.

19.
එවං පුඤ්ඤානි කත්වාන, ඡබ්බස්සානි නරාධිපො;
අගමා දෙවරාජස්ස, සන්තිකං සන්තියාවහො.

20.
අථ තස්ස නුජො රාජා, කස්සපො හොති ඛත්තියො;
සමත්ථො රජ්ජභාරස්ස, වහිතුං පුබ්බවුත්තිනො.

21.
පිතා විය නියං පුත්තං, සො සඞ්ගණ්හි මහාජනං;
දානෙන පෙයාවජ්ජෙන, අත්ථස්ස චරියාය ච.

22.
ඨානන්තරඤ්ච දාපෙසි, තස්ස තස්ස යථාරහං;
සයං භුඤ්ජිත්ථ භොගෙපි, සබ්බදුක්ඛවිවජ්ජිතො.

23.
ගීහිනඤ්චෙව භික්ඛූනං, බ්‍රහ්මණානඤ්ච ඛත්තියො;
වත්තාපයි සකාචාරෙ, මාඝාතඤ්චෙව කාරයි.

24.
මච්ඡතිත්ථෙ දුවෙ චෙව, ආවාසං හෙළිගාමකං;
වණිජ්ජගාමමාරාමං, කස්සපාදීගිරිං තථා.

25.
තථා අම්බතනවිහඤ්ච, පධානසර මුත්තමං; භොගගාමඤ්ච…
[එත්ථකස්සපස්ස රජ්ජපටිබද්ධාය කථාය ඌනතා දිස්සති.]

26.
තෙසං සබ්බකනිට්ඨොපි, මහින්දො නාම ඛත්තියො;
සම්පත්තරජ්ජො නාහොසි, රාජා රජ්ජ ධුරන්ධරො.

27.
තස්සපි කිර නිලච්ඡො, සහායො වීරසත්ථුතො;
මතො පුබ්බෙව තස්මා, සො සරන්තො තං න ඉච්ඡිතං.

28.

අහොරජ්ජම්පි දීපම්හි, න මඤ්ඤිත්ථ සුඛාවහං;
අභාවෙන සහායස්ස, සහායා’තීව දුල්ලභා.

29.

තෙනෙව වුත්තං මුනිනා, ධම්මා යෙකෙචි ලොකියා;
තථා ලොකුත්තරා චෙව, ධම්මා නිබ්බානගාමිනො.

30.

කල්‍යාණමිත්තං ආගම්ම, සබ්බෙ තෙ හොන්ති පාණිනං;
තස්මා කල්‍යාණමිත්තෙසු, කත්තබ්බො’ති සදා දරො.

31.

ආදිපාදොව සො තස්මා, හුත්වා රජ්ජං විචාරයි;
පාලෙතුංයෙව දීපම්හි, ජීවන්තො විය පාණිනො.

32.

කස්සපස්ස සභාතුස්ස, පුත්තං සො අග්ගබොධිකං;
ඨපෙත්වා ඔපරජ්ජම්හි, දත්වා භොගමනප්පකං.

33.

දෙසං දත්වාන පාචිනං, වසිතුං තත්ථ පෙසිය;
දෙසං දක්ඛිණමාදාසි, රාජ පුත්තස්ස අත්තනො.

34.

මහාපාළිම්හි දානඤ්ච, දාපෙසි දසවාහණං;
සබ්බෙ භොගෙ සමෙ’කාසි, යාචනානං සහ’ත්තනා.

35.

අදත්වා යාචකානං සො, නු කිඤ්චි පරිභුඤ්ජති;
භුත්තං වා සතියා දෙති, ද්වි ගුණං අත්තභුත්තතො.

36.

සකනාමං සකාරෙසි, භික්ඛුනී න මුපස්සයං;
පාදානගරගල්ලඤ්ච, ආරාම මරියාදකං.

37.

මහින්දතටමාරාමං, සම්පත්ත චතුපච්චයං;
අඤ්ඤම්පි බහුධා කාසි, පුඤ්ඤං පුඤ්ඤගුණෙරතො.

38.

තිණී වස්සානි කාරෙත්වා, රජ්ජමෙව මහාමති;
ගවෙසන්තො සහායං'ව, දෙවලොකමුපාගමි.

39.

වසන්තො දක්ඛිණෙ දෙසෙ, අග්ගබොධි කුමාරකො;
කෙනාපි කරණීයෙන, නගරං ආගතො අහු.

40.

තස්මිං තත්ථ වසන්තම්හි, ආදිපාදො මහින්දකො;
මතො ආසි තතො තස්ස, රජ්ජං හත්ථගතං අහු.

41.

සො තං හත්ථගතං කත්වා, සණ්ඨපෙත්වාන සාසනං;
පාචින දෙසපතිනො, අග්ගබොධිස්ස පෙසයි.

42.

ස ආගන්ත්වා අහු රාජා, සිලාමෙඝොති සඤ්ඤිතො;
ඔපරජ්ජෙ කුමාරඤ්ච, අභිසිඤ්චිත්ථ භූපති.

43.

සො රාජා නං නියොජෙත්වා, චින්තා භාරං විමුඤ්චිය;
භොගෙ භුඤ්ජථ තුම්හෙති, සයං රජ්ජං විචාරයි.

44.

යථායොගං ජනස්සෙස-කාසි නිග්ගහසංගහෙ;
දෙසෙ උබ්බිනයං සබ්බං, මග්ගං පාපෙසි චක්ඛුමා.

45.

එවං තෙසු වසන්තෙසු, ඔතාරං පාපකම්මිනො;
න ලභන්තා විචින්තෙසුං, භින්දිතබ්බා ඉමෙ ඉති.

46.

රාජානමුපසඞ්කම්ම, අවොචුං පිසුනං රහො;
තුවං රාජාසි නාමෙන, රාජා අඤ්ඤො සභාවතො.

47.

උපරාජා අයං රජ්ජං, ගණ්හිස්සති මහාජනං;
සඞ්ගය්හ න චිරෙනෙව, හොති රාජා න සංසයො.

48.

තං සුත්වාන මහීපාලො, පරිභිජ්ජි කුමාරකෙ;
කුමාරොපි විදිත්වා තං, චොරො හුත්වාන රාජින්දො.

49.

පලායිත්වා සකං දෙසං, සඞ්ගණ්හිත්වා තහිං ජනෙ;
මහන්තං බලමාදාය, කාතුං සඞ්ගාම මාරභි.

50.

කදලායාදිනිවාතම්හි, සඞ්ගාමො භිංසනො අහු;
ගතො තත්ථ පරාජිත්වා, කුමාරො මලයං වසො.

51.

තතො රාජා කතඤ්ඤූ සො, උපකාරං සභාතුනො;
චින්තෙත්වා රජ්ජදානාදිං, පරිදෙවිත්ථ පාකටං.

52.

කුමාරොපි ච තං සුත්වා, අහොසි මුදුචිත්තකො;
එවං තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස, සිනිද්ධන්තං පකාසයුං.

53.

රාජා ගන්ත්වා සයංයෙව, මලයං එකකො වංසො;
කුමාරං තං සමාදාය, ආගමිත්ථ සකං පුරං.

54.

හොති නිස්සංසයං [එවංපි චිත්තො] අතීව සො;
විවාහං තෙන කාරෙසි, ධීතරං සඞ්ඝනාමිකං.

55.

තාය සද්ධිං වසන්තො සො, විස්සත්ථො තෙන රාජිනා;
පහාරං තාය පාදාසි, දුට්ඨයො දොසම්හි කිස්මිංචි.

56.

පිතරං සා උපාගම්ම, කරුණං රොදිතම්පති;
අකාරණෙ මං මාරෙති, දින්නො වො සාමිකො ඉති.

57.

සොපි තං සුතමත්තෙව, දුක්කතං වත මෙ ඉති;
පබ්බාජෙසි ලහුං ගන්ත්වා, භික්ඛුනී න මුපස්සයං.

58.

අග්ගබොධිසනාමොථ, තස්සා මාතුල පුත්තකො;
සුචිරෙනෙව කාලෙන, තස්සං සා රත්තමානසො.

59.

කාලො’යන්ති විදිත්වාන, තමාදාය පලායිතුං;
අඤ්ඤතො තං ගහෙත්වාන, ගතො එකොව රොහණං.

60.

අග්ගබොධිං නරින්දො සො, අග්ගබොධි නමාදිය;
අග්ගබොධිං නිහන්තුං තං, රොහණං තමුපාවිසි.

61.

අග්ගබොධි නිසෙධෙත්වා, අග්ගබොධිං සභාතරං;
අපරෙ පබ්බතෙ හන්තු-මග්ගබොධිං සයං ගතො.

62.

කසිණං රොහණං හත්ථ-ගතං කත්වා මහා බලො;
යුජ්ඣිත්වා තෙන තං ගණ්හි, හරියං සඩසමත්තනො.

63.

තතො පට්ඨාය සුඛිතා, සමග්ගා තෙ තයො ජනා;
විස්සට්ඨා අඤ්ඤමඤ්ඤෙසු, විහරිංසු යථාරුචිං.

64.

වාපාරනිං අකාරාමං, තථා මාණග්ගබොධිකං;
සහත්තුද්දෙසභොගඤ්ච, විහාරෙ අතියුත්තරෙ.

65.

හත්ථි කුච්ඡිවිහාරෙ ච, විහාරෙ පුන පිට්ඨිකෙ;
මහාදීපරිවෙණෙ ච, පාසාදෙ වාහදීපකෙ.

66.

ථූපාරාමම්හි ගෙහස්ස, ද්වාරෙ ච පරිජිණ්ණකෙ;
කාසි පාකතිකං තත්ථ, ථම්හෙ ච පරිවත්තයි.

67.

එවං කත්වාන පුඤ්ඤානි, පුඤ්ඤානි ච යථාබලං;
චත්තාලීසතිමෙ වස්සෙ, යථාකම්ම මුපාගමි.

68.

අථොපරාජා රාජා’සි, අග්ගබොධි සිරීධරො;
තනයො සො මහින්දස්ස, ආදිපාදස්ස ධීමතො.

69.

සාසනම්පි ච ලොකඤ්ච, සඞ්ගණ්හිත්ථ යථාරහං;
ඔපරජ්ජෙ’භිසිඤ්චිත්ථ, මහින්දං පුත්තමත්තනො.

70.

මහාබොධිස්ස කාරෙසි, ඝරං ජිණ්ණං නවං ථිරං;
ආරාමෙ ද්වෙ ච කාරෙසි, කළන්දං මල්ලවාතකං.

71.

ධම්මකම්මෙහි සක්කච්චං, සොධෙසි ජිනසාසනං;
විනිච්ඡනන්තො ධම්මෙන, ඡින්දි කූටට්ටකාරකෙ.

72.

භෙසජ්ජඤ්ච ගිලානානං, මඞ්ගලං චාවමඞ්ගලං;
ලඞ්කාදීපම්හි සකලෙ, සයමෙව විචාරයී.

73.

සලාකභත්තං දාපෙසි, නිකායත්තය වාසිනං;
භොජනං පංසුකූලීනං, අත්තයොග්ගං මහාරහං.

74.

එවමාදීනි කත්වාන, පුඤ්ඤානි සසයං වසී;
චුතො’සි ඡහි වස්සෙහි, පුලත්ථිනගරෙ වසං.

75.

තතො පුබ්බෙව තස්සාසි, පුත්තො සො යුවරාජකො;
මතො කිර තතො රජ්ජං, අපුත්තං තං තදා අහු.

76.

පුත්තො මහින්දො නාමා’සි, සිලා මෙඝස්ස රාජිනො;
රජ්ජයොග්ගො මහාපුඤ්ඤො, ලොකසඞ්ගණ්හ නක්ඛමො.

77.

තස්ස ජාතදිනෙයෙව, රාජා නක්ඛත්තපාඨකෙ;
පුච්ඡිත්වා රජ්ජයොග්ගොති, සුත්වා තෙහි වියාකතං.

78.

දත්වා තෙසං ධනං සාධු, පවත්තිං තං නිගූහයි;
අථ නං සො වයප්පත්තං, කත්වා සෙනාපතිංසකං.

79.

රජ්ජං වස්සෙව කත්වාන, සබ්බං හත්ථෙ සයංවසී;
සො ධම්මෙන විචාරෙසි, රාජ කිච්චං මහාමති.

80.

මතෙපි තස්මිං තස්මා සො, අග්ගබොධාභිධානිනො;
සෙනාපච්චං න ගණ්හිත්ථ, නයඤ්ඤූ තස්ස හත්ථකො.

81.

තදා කෙනචි ගන්ත්වා සො, කරණීයෙන රාජිනො;
සමුද්දතීරෙ වසති, මහාතිත්ථම්හි පට්ටනෙ.

82.

සුත්වා සො චූළපිතුනො, මරණං වෙගසා’ගමා;
චොරා රජ්ජං ගහෙත්වාන, නාසෙය්‍යුං නගරං ඉති.

83.

තතො උත්තරදෙසම්හි, මණ්ඩලීකා සරට්ඨියා;
අච්ඡින්දිත්වාන තං දෙසං, ඡින්නරාජකරං කරුං.

84.

සො තං සුත්වා මහාසෙනො, ගන්ත්වා උත්තරදෙසකං;
සබ්බෙ නිම්මථයිත්වාන, මණ්ඩලී කෙසරට්ඨියෙ.

85.

ගන්ත්වා රඤ්ඤො මතයානං, දිස්වා දෙවිං පරොදිය;
අස්සාසෙත්වා යථාකාලං, ඉදං වචනමබ්‍රවි.

86.

මාචින්තෙසි මහාදෙවී, මතො මෙ සාමිකො ඉති;
රක්ඛිස්සාමි අහං දීපං, තුම්හෙ රජ්ජං කරිස්සථ.

87.

තුණ්හිභූතා’ධිවාසෙත්වා, පියසා පාපබුද්ධිකා;
රහො යොජයී තං හන්තුං, වත්ථුකාමා යථාරුචිං.

88.

සෙනාපති තං ඤත්වාන, තස්සා’රක්ඛං විධාය සො;
තං පක්ඛියෙහි යුජ්ඣිත්වා, පලාපෙසි මහාජනං.

89.

තතො දෙවිං සබන්ධෙත්වා, පක්ඛිපිත්වාන යානකෙ;
ආදාය තං පුරං ගන්ත්වා, රජ්ජං ගණ්හි සසාධනං.

90.

අත්ථි දප්පුළ නාමො’පි,
සිලා මෙඝස්ස රාජිනො;
භාගිනෙය්‍යො මහාසෙනො,
ආදිපාදො මහා ධනො.

91.

සො සෙනං සන්නිපාතෙත්වා, වසන්තො කාළවාපියං;
කාතුං සඞ්ගාම මාගඤ්ඡි, සඞ්ගගාමප්පදෙසකං.

92.

සෙනාපති පවත්තිං තං, සුත්වා සම්පන්නවාහනො;
දෙවිඤ්ච තං සමාදාය, අගමා තත්ථ සජ්ජුකං.

93.

තෙසං තත්ථසි සඞ්ගාමො, උභින්නං ලොමහංසනො;
ආදිපාදො තදාසෙනං, ඔහීයන්තං සමෙක්ඛිය.

94.

පලායිත්වා ආරුහිත්ථ, අච්ඡසෙලං සවාහනො;
පලාපෙත්වාන තං තත්ථ, සෙනාපති සුඛං වසි.

95.

සුඤ්ඤංති නගරං සුත්වා, මණ්ඩලීකාපි උත්තරෙ;
දෙසෙ සබ්බෙ සමාගම්ම, අග්ගහෙසුං පුරං තදා.

96.

සො හි තෙ පටිබාහෙසි, සූරො ධීරපරක්කමො;
අථාගම්ම පුරං රජ්ජං, විචාරෙසි යථානයං.

97.

භික්ඛුසඞ්ඝස්ස ලොකස්ස, මච්ඡානං මිගපක්ඛිනං;
ඤාතීනං බලකායස්ස, කත්තබ්බං සබ්බමාචරි.

98.
පච්ඡා අනු බලප්පත්තො, දප්පුලො මලයං ගතො;
භාගිනෙය්‍යා දුවෙ චෙව, පක්කොසිත්වාන රොහණා.

99.
රට්ඨෙ ජනපදෙ සබ්බෙ, ආදාය බහුවාහනො;
රත්තියං පුරමාගම්ම, සමුද්දො විය ඔත්ථරි.

100.
බලකායො පුරං රුන්ධි, උග්ඝොසෙන්තො සමන්තතො;
හෙසිතෙන තුරඞ්ගානං, කොඤ්චනාදෙ නදන්තිනං.

101.
තාළාවචර සද්දානං, කාහළානං රවෙන ච;
ගජ්ජිතෙන භටානඤ්ච, ආකාසං න තදා එලි.

102.
තදා සෙනාපති දිස්වා, මහාසෙනං පමොදිය;
ආරොචෙසි අවත්තිං තං, බලකායස්ස අත්තනො.

103.
රාජපුත්තා තයො එතෙ, මහන්තං බලමාදිය;
නගරං නො’පරුන්ධිංසු, කින්තු කත්තබ්බ මෙත්ථ වො.

104.
එවං වුත්තා තමාහංසු, සූරා තස්ස රණත්ථිනො;
දෙවාසෙවා දිනෙයෙව, සෙවකානං න ජීවිතං.

105.
එවං භූතෙ සචෙ කාලෙ, ඔහීනා ජීවිහත්ථිනො;
පොසෙසි සාමි කිං කාල-මෙත්තකං නො යථා සුඛං.

106.
වුත්තෙ එවං සඋස්සාහො, බලං සජ්ජිය රත්තියං;
උග්ගතෙ අරුණෙ හත්ථි-මාරුය්හ කතකම්මකං.

107.

ද්වාරෙනෙ'කෙන නික්ඛම්ම, පතන්තො අසනී විය;
සද්ධිං යො ධසහස්සෙහි, සඞ්ගාමං කාසි දුස්සහං.

108.

බලං තං ආදිපාදස්ස, නිප්පොථෙත්වා තතො තතො;
සන්නිපාතිය එකජ්ඣං, නියත්තිං සම්පවෙදයි.

109.

හතාවසෙසෙ ආදාය, ආදිපාදොපි දප්පුළො;
පුබ්බණ්හෙව පරාජිත්වා, පලායිත්වා'ග රොහණං.

110.

රාජපුත්තෙ දුවෙ චෙව, රොහණම්හා තදා ගතෙ;
ජීවග්ගාහං සගාහෙත්වා, තෙ ආදාය පුරං ගතො.

111.

එවං පත්තජයො සූරො, දීපෙ ජාතෙ නිරාකුලෙ;
පාචිනදෙසං සාධෙතුං, පෙසයිත්ථ සවාහනෙ.

112.

තෙපි ගන්ත්වාන දෙසං තං, උත්තරං දෙසමෙව ච;
සාධයිත්වා'චිරෙනෙව, සඞ්ගහෙසුං මහාබලං.

113.

රාජාපි තං මහාදෙවිං, භරියං කාසි අත්තනො;
පරිච්චත්තුඤ්ච මාරෙතුං, න සක්කායන්ති චින්තිය.

114.

තෙසං සංවාසමන්වාය, ගබ්භො ආසි පතිට්ඨිතො;
පුත්තං විජායි සාධඤ්ඤ-පුඤ්ඤලක්ඛණසඤ්ඤුත්තං.

115.

රඤ්ඤො සා'තිපියා ආසි, තතො පට්ඨාය සොපි බො;
පුත්තස්ස තස්ස පාදාසි, ඔපරජ්ජං සභොගියං.

116.

ඨිතා පාචිනදෙසම්හි, ආදිපාදා නිසම්මතං;
විනා සො'යන්ති අම්හාකං, උභො හුත්වාන එකතො.

117.

ද්වීසු පස්සෙසු සෙනඤ්ච, සමාදාය මහාධනං;
සන්ධිංභාතරමාහූය, කත්වාරොහණ දෙසතො.

118.

ගඞ්ගාතීරම්හි වාසං තෙ, කප්පයිංසු මහබ්බලා;
රාජා සබ්බං නිසම්මෙ’තං, මණ්ඩලීකෙ තහිං තහිං.

119.

ආරාධෙත්වා ගහෙත්වාන, දුට්ඨෙ මාරිය කෙචන;
රක්ඛං දත්වාන නගරෙ, කත්තබ්බං සාධුයොජිය.

120.

මහාසෙනඞ්ගමාදාය, මහෙසිඤ්ච තමාදිය;
ඛන්ධාවාරං නිවෙසෙති, මහුම්මාරම්හි ගාමකෙ.

121.

තස්සාගමනමඤ්ඤාය, ආදිපාදාපි තෙ තයො;
කොවිළාරච්ඡගයෙ ගාමෙ, මහායුද්ධං පවත්තයුං.

122.

අථ රාජා මහාසෙනො, සමුග්ඝාතෙසි තං බලං;
දප්පුළො සො පලායිත්ථ, ආදි පාදා දුවෙ හතා.

123.

තත්ථාපි ලද්ධවිජයො, පුරමාගම්මභූමිපො;
රාජකිච්චං විචාරෙසි, මහාදානං පවත්තයි.

124.

මහාබොධි දුමින්දස්ස, මහාචෙතිත්තයස්ස ච;
ධාතූනම්පි ච සක්කච්චං, මහාපූජාමකාරයී.

125.

රොහණං සමුපාගම්ම, දප්පුළො සො තමාගතො;
බලං සම්පටිපාදෙසි, යුජ්ඣිතුං පුන රාජිනා.

126.

රාජා සො පුත්තනත්තානං, දෙසං කාතුං නිරාකුලං;
ථූපාරාමම්හි සබ්බෙපි, සන්නිපාතිය භික්ඛවො.

127.

අඤ්ඤෙපි ච මහාපඤ්ඤෙ, යුත්තා යුත්තිවිසාරදෙ;
රාජධම්මෙසු සබ්බෙසු, නිපුණො නයකොවිදො.

128.

ආරොචෙත්වා පවත්තිං තං, තෙහි සම්මා පකාසිතො;
චතුරඞ්ගමහාසෙනො, සබ්බූපකරණානුගො.

129.

දීපෙ සබ්බත්ථ යොජෙත්වා, කත්තබ්බං නගරෙපි ච;
නික්ඛන්තො න චිරෙනෙව, අගමා මාරපබ්බතං.

130.

සම්මද්දිත්වාන තං දෙසං, ඛිප්පං පබ්බතමාරුහී;
තං දිස්වා රොහණෙ සබ්බෙ, භීතා තං වසමාගමුං.

131.

තතො සන්ධිං කරිත්වාන, දප්පුළෙන සදප්පකො;
හත්ථී අස්සෙ ච මණයො, ගහෙත්වා තස්ස හත්ථතො.

132.

ගාළ්හගඞ්ගඤ්ච කත්වාන, සීමං රොහණභොගිනං;
ඔරගඞ්ගං සමාදාය, රාජභොගමකාරයි.

133.

දීපමෙවං මහාතෙජො, කත්වා විගතකණ්ටකං;
එකාතපත්තො ආගම්ම, පුරං වසි යථාසුඛං.

134.

පරිවෙණං සකාරෙසි, රාජා දාමවිහාරකං;
තථා සන්නිරතිත්ථඤ්ච, පුලත්ථිනගරෙ විභූ.

135.

මහාලෙඛඤ්ච කාරෙසි, පරිවෙණමභයා චලෙ;
තථා රතනපාසාදං, තථෙව සුමනොහරං.

136.

අනෙකභූමං කාරෙත්වා, වෙජයන්තමිවාපරං;
තථා සතසහස්සෙහි, තීහි චෙව මහාධනො.

137.

ජම්බොනදතුවණ්ණස්ස, සහස්සෙහි ච සට්ඨියිහි;
බිම්බං සත්ථුස්ස කාරෙත්වා, නග්ඝං චූළාමණියුතං.

138.

පූජං සබ්බොපහාරෙන, කාරෙත්වාන මහාරහං;
පාසාදමහනෙ සබ්බං, රජ්ජං ඔස්සජ්ජි අත්තනො.

139.

බොධිසත්තඤ්ච කාරෙත්වා, රාජානං සුමනොහරං;
සණ්ඨපිත්ථසිලා මෙසෙ, චාරුං භික්ඛූනුපස්සයෙ.

140.

ථූපාරාමම්හි ථූපස්ස, කාසි සොවණ්ණකඤ්චුකං;
පට්ටං කත්වා විචිතත්ථං, රජතං අන්තරන්තරා.

141.

තස්මිංයෙව ච පාසාදං, පරිජිණ්ණං සකාරයි;
අභිධම්මං කථාපෙසි, කාරාපෙත්වා මහාමහං.

142.

මහාථෙරෙන සතිමා, හෙමසාලිනිවාසිනා;
තත්ථ පොක්ඛරණිඤ්චස්ස, පරිභොගාය කාරයි.

143.

ජිණ්ණෙ දෙවකුලෙ කත්වා, බහුකෙ තත්ථ තත්ථ සො;
දෙවානං පටිමායො ච, කාරයිත්ථ මහාරහා.

144.

බ්‍රාහ්මණානඤ්ච දත්වාන, පච්චග්ඝං රාජභොජනං;
පායෙසි ඛීරං සොවණ්ණ-තට්ටකෙහි සසක්ඛරං.

145.

උසභෙ පඞ්ගුලානඤ්ච, ජීවිකඤ්ච සදාපයි;
දමිළානන්තු පාදාසි, අස්සෙ ගොණෙ අගණ්හතං.

146.

අනාථා යෙ සලජ්ජා ච, තෙ ච සඞ්ගණ්හි සො රහො;
අසංගහිතො දීපම්හි, නත්ථි තෙන යථාරහං.

147.

දාතබ්බොති කථං ගුන්න-මහාරො සො විචින්තිය;
සස්සෙ ඛීරගතෙ’දාසි, තෙසං ඛෙත්තසහස්සකෙ.

148.

කාළවාපිම්හි සො වාරි-සම්පාතං කාරයී ථිරං;
පුඤ්ඤමෙවං විධං තස්ස, අප්පමෙය්‍යං බහුං කිර.

149.

තස්ස පුත්තො තදා ආසි, යුවරාජා දිවඞ්ගතො;
ජාතො සෙනාපති කාලෙ, අපරො අත්ථී දාරකො.

150.

තං රාජා රාජපුත්තෙහි, භීතො රාජාරහො ඉති;
මාරෙතුං තං න සක්කොන්ති, වඩ්ඪපෙසි යථා තථා.

151.

අරීහි නගරෙ රුද්ධෙ, පිතරං සො කිරෙකදා;
උපසඞ්කම්ම යාචිත්ථ, සඞ්ගමාවචරං ගජං.

152.

සො දාපෙසි මහානාගං, සොරං මාරකරූපමං;
කතහත්ථං බලඤ්චෙව, සබ්බායුධ විසාරදං.

153.

කාලොයමීති මන්ත්වා සො, බන්ධිත්වා ඡුරිකං තදා;
කුඤ්ජරං වරමාරුය්හ, නික්ඛම්ම නගරා බහි.

154.

විද්ධංසෙත්වා බලං සබ්බං, දුජ්ජයං ජයමග්ගහී;
රාජා දිස්වා පසන්නො තං, සෙනාපච්චඤ්ච තස්ස’දා.

155.

එසොව කිර ගන්ත්වාන, සබලො දෙසමුත්තරං;
පලාපෙසි සසෙනං තං, ආදිපාදඤ්ච දප්පුලං.

156.

බද්ධවෙරො තතො’හොසි, දප්පුළො තම්හි සාධුකං;
මහාඋම්මාරයුද්ධම්හි, දිස්වා තමතීකොධවා.

157.

සීසං පෙසෙසි තං හන්තුං, හත්ථිමාරුළ්හමත්තනා;
ඔවිජ්ඣිය පලාපෙසි, තමෙස සකදන්තිනා.

158.

දිස්වා තමතිසන්තුට්ඨො, අඤ්ඤෙසඤ්ච අභාවතො;
රජ්ජයොගෙ අදා තස්ස, උපරාජත්තමත්තනො.

159.

එවං වීසති වස්සානි, දීපමෙතං සුභුඤ්ජිය;
විපාකං පුඤ්ඤකම්මස්ස, භුඤ්ජිතුඤ්ච දිවඞ්ගතො.

160.

එවං අනෙකෙහි නයෙහි ථද්ධා;
ජනස්ස දුක්ඛෙහි විරූපකෙහි;
භොගා විනස්සන්ති ඛණෙන සබ්බෙ;
අහො තහිංයෙව රමන්ති බාලා.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ඡ රාජකො නාම

ඡචත්තාලීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

සත්තචත්තාලීසතිම පරිච්ඡෙද

පඤ්චරාජකො

1.

අච්චයෙ පිතුනො රාජා, උපරාජා අහොසි සො;
සමත්ථො සක්කුමිත්තානං, කාතුං නිග්ගහ සංගහෙ.

2.

සෙනා නාමසි සප්පඤ්ඤා, මහෙසී තස්ස රාජිනො;
බුද්ධපුත්තා පියා’තීව, රඤ්ඤො කල්‍යාණදස්සනා.

3.

අදාසි යුවරාජත්තං, ජෙට්ඨපුත්තස්ස අත්තනො;
ආදිපාදෙ’පරෙකාසි, රාජිනීපි ච ධීතරො.

4.

දත්වා ඨානන්තරං රාජා, තෙසං තෙසං යථාරහං;
ජනං සඞ්ගහවත්ථූහි, සඞ්ගහෙසි චතූහිපි.

5.

අථ කෙනාපි සො ගන්ත්වා, හෙතුනා මණිහීරකං;
වසන්තො කිර අස්සොසි, පච්චන්තො කුපිතො ඉති.

6.

තතො සෙනාපතිඤ්චෙව, ජෙට්ඨපුත්තඤ්ච අත්තනො;
ගන්ත්වා සාධෙථ තං දෙස-මීති පෙසෙසි සජ්ජුකං.

7.

තෙසු තත්ථොපයාතෙසු, පිසුනා භෙදචින්තකා;
වත්වා යංකිඤ්චි භින්දිංසු, තෙ උභොපි නරාධිපෙ.

8.

තතො ද්වෙ වෙරිනො හුත්වා, දෙසං ගණ්හිතුමාරභුං;
රාජා සුත්වා ඛණෙනෙව, දූරතිස්ස මුපාගමි.

9.

තෙ උභො තත්ථ ඝාතෙත්වා, තෙසං සබ්බං සමාදිය;
හන්ත්වා තං පක්ඛියෙ සබ්බෙ, පුළත්ථිනගරං ගමි.

10.

තදා රොහණදෙසම්හි, භොගාධිපතිනො සුතො;
දාඨාසිවාදිපාදස්ස, මහින්දො නාම ඛත්තියො.

11.

පිතුනො සො'පරිජ්ඣිත්වා, රඤ්ඤො සන්තිකමාගමා;
දිස්වා රාජාපි සන්තුට්ඨො, තං සඞ්ගණ්හි යථාරහං.

12.

තෙන මෙත්තිං ථිරං කාතුං, ධීතරං දෙව නාමිකං;
තස්ස දත්වාන පාහෙසි, බලං රොහණමෙවසො.

13.

සො ගන්ත්වා රාජසෙනාය, මද්දාපෙත්වාන රොහණං;
ජම්බුදීපං පලාපෙත්වා, පිතරං රොහණං ලභි.

14.

මහාවිහාරෙ කාරෙසි, සලාකග්ගං ථිරං සුභං;
බොලක්ඛියමුනින්දස්ස, පරිහාරාය දාපයි.

15.

මහානාමව්හයං ගාමං, පූජයිත්වා යථාබලං;
වඩ්ඪමානදුමින්දස්ස, ජිණ්ණං ගෙහඤ්ච කාරිය.

16.

රුක්ඛණත්ථාය තස්සා;දා, කොට්ඨාගාමං බහුදයං;
නීලාරාමස්ස පාදාසි, කාළුස්සං නාම ගාමකං.

17.

ලොහරූපස්ස පාදාසි, ආරාමස්ස ච ගාමකං;
ජිණ්ණඤ්ච පටිසඞ්ඛාසි, පටිමායො ච කාරයි.

18.

පාසාදෙ චෙතියෙ චෙව, විහාරෙ ච අනප්පකෙ;
පුළත්ථිනගරෙ’කාසි, වෙජ්ජසාලං මහාදයො.

19.

තථා පණ්ඩා වියඤ්චෙව, භොගගාමසමායුතං;
පිට්ඨසප්පිනමන්ධානං, සාලායො ච තහිං තහිං.

20.

පොත්ථකෙසු ලිඛාපෙත්වා, අට්ටෙ සම්මා විනිච්ඡිතෙ;
රාජගෙහෙ ඨපාපෙසි, උක්කොටනභයෙන සො.

21.

නාගවඩ්ඪනනාමස්ස, භොගගාමෙ බහූ අදා;
ලෙඛෙ’පුබ්බෙ න වාරෙත්වා, පාලෙත්වා පුබ්බසාසනං.

22.

පිතරා ච මහාදානං, පුඤ්ඤමඤ්ඤම්පි වා කතං;
සබ්බං තමවිනාසෙත්වා, නිච්චං සො රක්ඛි සාදරො.

23.

මහෙසී ච මහාරඤ්ඤො, පුඤ්ඤානි බහුකාරයි;
කණ්ටකං චෙතියං කාසි, දෙවී චෙතියපබ්බතෙ.

24.

කාරෙත්වා ජයසෙනඤ්ච, පබ්බතං ගාමිකස්සදා;
භික්ඛුසඞ්ඝස්ස සා ගාමං, මහුම්මාරඤ්ච තස්ස දා.

25.

සිලාමෙඝවිහයං කත්වා, භික්ඛුනීනමුපස්සයං;
සිලාමෙඝවිහයෙ දාසි, භික්ඛුනීනඤ්ච පච්චයෙ.

26.

ගාමායෙ’සුං පුරාකීතා, විහාරො තත්ථ සාධනං;
දත්වා තෙ මෙ චයිත්වාන, විහාරස්සෙව දාපයි.

27.

ඡාදයිත්වා මහාරුක්ඛෙ, සබ්බෙ චෙතියපබ්බතෙ;
නානාරාගෙ ධජෙ චෙව, පටාකායො ච පූජයි.

28.

පුබ්බාරාමකභාගම්පි, පාසාදං පටිසඞ්ඛරි;
උස්සානවිට්ඨිං දුබ්භොගං, සුභොගං තස්ස කාරයි.

29.

විහාරං ගිරිභණ්ඩඤ්ච, නට්ඨං පාකතිකං කරි;
භොගගාමෙ ච දාපෙසි, භික්ඛූනං තන්නිවාසිනං.

30.

අම්බුයායානම්හි ආවාසං, කත්වා දප්පුළපබ්බතං;
භික්ඛූනං තිසතස්සා’දා, සම්පන්නචතුපච්චයං.

31.

කාරෙත්වා නීලගල්ලඤ්ච, ආරාමං සො මනොරමං;
දකවාරං බහුප්පාදං, තස්ස දාපෙසි කාරිය.

32.

අරිකාරි විහාරෙ ච, පටිසඞ්ඛාසි ජිණ්ණකං;
සලාකග්ගඤ්ච පාසාදං, අපුබ්බංයෙව කාරයි.

33.

වාහදීපෙ සකාරෙසි, සෙනග්ගබොධිපබ්බතං;
ධම්මං තීසු නිකායෙසු, වාචයිත්ථ බහුස්සුතෙ.

34.

ගණ්හාපෙසි ච භික්ඛූනං, අයොපත්තෙසු ගණ්ඨිකෙ;
පුඤ්ඤන්ති වුත්තං සබ්බං සො, න කිඤ්චි පරිවජ්ජයි.

35.

කුලීනානමනාථානං, ඉත්ථීනං'දා පිළන්ධනං;
භොජනං භොජනත්ථීනං, බහු සො දාසි රත්තියං.

36.

ගුන්නං සස්සානි පාදාසි, කාකාදීනඤ්ච භත්තකං;
තණ්ඩුලඤ්ච කුමාරානං, මධුඵාණිතසංයුත්තං.

37.

එවං පුඤ්ඤානි කත්වාන, නරින්දො සො සපාරිසො;
භුත්වා පඤ්චසු වස්සෙසු, මෙදිනිං සම්පරිච්චජි.

38.

තතො තස්ස සුතො ආසි, සීහළානං රථෙසතො;
සබ්බරූපගුණොපෙතො, මහින්දො නාම ඛත්තියො.

39.

සො ධම්මිකසීලාමෙසො, ඉච්චාසි ධරණීතලෙ;
ධම්මදීපො ධම්මධජො, සුද්ධධම්මපරායනො.

40.

පුබ්බකෙහි නරින්දෙහි, කතං ධම්මපථානුගං;
සබ්බං කාසි අහාපෙත්වා, අධම්මං තු විවජ්ජයි.

41.

රාජාරතනපාසාදෙ, කාතුං සො නවකම්මකං;
සබ්බකාලෙසු දාපෙසි, ගෙට්ඨුම්බදකවාරකං.

42.

ජිණ්ණඤ්ච පටිසඞ්ඛාසි, පුඤ්ඤකම්මමකාසි ච;
රජ්ජං කත්වාන චතූසු, වස්සෙසු නිධනං ගතො.

43.

අග්ගබොධි තතො රාජා, ඡත්තං උස්සාපයි පුරෙ;
කාරෙන්තො සබ්බසත්තානං, හිතං සුඛමසෙසතො.

44.

ධාතුපූජං සකාරෙසි, සත්ථුසබ්බගුණාරහං;
පිතාමහකතස්සා’පි, සම්බුද්ධස්ස මහාමහං.

45.

උදයග්ගාදිබොධිඤ්ච, පරිවෙණං සකාරයි;
නාමං ගහෙත්වා පිතුනො, අත්තනො ච නරාධිපො.

46.

සභොගං පරිවෙණඤ්ච, කත්වා තං භූතනාමකං;
සකාචරියකස්සා’දා, භික්ඛූනං තිසතස්ස ච.

47.

රාජසාලාය දාපෙසි, චූළවාපියගාමකං;
ගාමද්වයඤ්ච දාපෙසි, කාළුලමල්ලවාතකෙ.

48.

පවෙසං විනිවාරෙසි, උපොසථදිනෙසු සො;
මච්ඡමංසසුරාදීනං, අන්තොනගරමත්තනො.

49.

භික්ඛූ වා චෙතියෙ වා සො, වන්දිත්වා නික්ඛමං තතො;
වාලුකා හා විනස්සන්තු, ඉති පාදෙසු වොධයී.

50.

යං යං සොවග්ගියං කම්මං, කම්මං නිස්සරණාවහං;
වත්ථුත්තයෙ පසන්නො සො, කම්මං තං සබ්බමාචරි.

51.

මාතුපට්ඨානනිරතො, රත්තින්දිවමහොසිසො;
ගන්ත්වා තස්සා උපට්ඨානං, පාතොව කිර භූපති.

52.

සීසං තෙලෙන මක්ඛෙත්වා, උබ්බට්ටෙත්වාන ජල්ලිකං;
නඛෙ විසුද්ධෙ කත්වාන, නහාපෙත්වාන සාදරං.

53.

අච්ඡාදෙත්වා නවං වත්ථං, සුඛසම්ඵස්සමත්තනො;
වත්ථං ඡඩ්ඩිතමාදාය, පෙල්ලෙත්වා සයමෙව තං.

54.

තස්ස තොයෙන සිඤ්චිත්වා, සීසං සමකුටං සකං;
ගන්ධමාලාහි තං සම්මා, චෙතියං විහ පූජිය.

55.

නමස්සිත්වාන තික්ඛත්තුං, කත්වා තං සො පදක්ඛිණං;
දාපෙත්වා පරිසාය’ස්සා, වත්ථාදීනි යථාරුචිං.

56.

සහත්ථෙනෙව භොජෙත්වා, භොජනං තං මහාරහං;
භුත්ථාවසෙසං භුඤ්ජිත්වා, සමාකිරියමත්ථකෙ.

57.

භොජෙත්වා පරිසං තස්සා, රාජභොජනමුත්තමං;
සජ්ජෙත්වා වාසගෙහඤ්ච, සුගන්ධපරිවාසිතං.

58.

සහත්ථා පඤ්ඤපෙත්වාන, සයනං තත්ථ සාධුකං;
පාදෙ ධොවිය මක්ඛෙත්වා, ගන්ධතෙලෙන සණ්හකං.

59.

සම්බාහෙන්තො නිසීදිත්වා, කත්වා නිද්දමුපෙතකං;
කත්වා පදක්ඛිණං මඤ්චං, තික්ඛත්තුං සාධුවන්දිය.

60.

ආරක්ඛකෙ නියොජෙත්වා, දාසෙකම්මකරෙපි ච;
තස්සා පිට්ඨිමකත්වාන, අපක්කමෙව පිට්ඨිතො.

61.

ඨත්වා අදස්සනෙ ඨානෙ, තික්ඛත්තුං පුන වන්දිය;
සන්තුට්ඨො තෙන කම්මෙන, සරන්තො තං පුනප්පුනං.

62.

ගෙහං යාති සජීවන්තං, එවමෙව උපට්ඨහි;
එකදා දාසවාදෙන, වන්දිත්වා දාසමත්තනො.

63.

තෙනත්තනො කථාපෙසි, ඛමාපෙතුං සයං වචො;
අත්තානං භික්ඛුසඞ්ඝස්ස, දාපයිත්වාන මාතරා.

පටුන

64.

ධනමත්ථග්සනං ඤත්වා, භුජිස්සො ආසි බුද්ධිමා;
එවං පුඤ්ඤපරො හුත්වා, කත්වා දීපස්ස සඞ්ගහං.

65.

එකාදසහි වස්සෙහි, දෙවලොකමුපාගමි;
තස්සානුජො දප්පුළො'ථ, රාජා හොසි තදච්චයෙ.

66.

සබ්බං පුබ්බකරාජූනං, චරියං සො සමාචරි;
තදා මහින්දනාමස්ස, පුත්තාරොහණසාමිනො.

67.

පිතරා නිහටා'ගඤ්ජුං, රාජානං මාතුලං සකං;
සො තෙ දිස්වා පවත්තිං තං, සුත්වා දත්වා මහාබලං.

68.

පාහෙසි පිතරා යුද්ධං, කාතුං බන්ධු හිතෙ රතෙ;
මහින්දොපි තථාභාවං, විදිත්වා රොහණාධිපො.

69.

යුද්ධං පටිපදෙයෙව, තෙසං'කාසි මහාබලො;
තෙ උභොපි පලායිංසු, දත්වා සෙනාය නායකං.

70.

පුනාගන්ත්වා මහීපාලං, සෙවමානා ඉධා'වසුං;
පිතාපි තෙන සන්තුට්ඨො, අඤ්ඤෙන සකබන්ධුනා.

71.

යුජ්ඣන්තො මරණං ගඤ්ඡි, ඤාතිසොපි මතො කිර;
තදා'දා භාගිනෙය්‍යස්ස, රාජා කිත්තග්ගබොධිනො.

72.

සබ්බරූපගුණොපෙතං, ධිතරං දෙව නාමිකං;
සො දප්පුළං ඨපෙත්වාන, සෙවත්ථං තස්ස රාජිනො.

73.

සයං සෙනඞ්ගමාදාය, රොහණං සමුපාගමි;
රොහණාධිපති හුත්වා, සබ්බාකාරසමප්පිතො.

පටුන

74.

පුත්තධීතාහි වඩ්ඪෙන්තො, වාසං තත්ථෙව කප්පයි;
රාජාකාසි දුමින්දස්ස, ඝරං ජිණ්ණං නවං ථිරං.

75.

සොවණ්ණඛචිතං කම්මං, මඞ්ගලෙන ච තස්ස සො;
අත්තනො රාජභාවස්ස, සත්ථුපාරමිතාය ච.

76.

සම්මානුච්ඡවිකං කත්වා, මහාපූජං පවත්තයි;
ජිණ්ණං කාරෙසි පාසාදං, හත්ථිකුච්ඡිවිහාරකෙ.

77.

වාහදීපස්ස ආරාමං, ලාවරාවඤ්ච පබ්බතං;
විහාරෙ ජෙතනාමෙ ච, කත්වා සොවණ්ණයං මුනිං.

78.

වඩ්ඪෙත්වා බොධිගෙහම්හි, පූජංකාසි අචින්තියං;
අනුසංවච්ඡරං දීපෙ, වත්ථදානං පවත්තයි.

79.

මහාපාළිඤ්ච වඩ්ඪෙසි, හත්ථග්ගමවලොකයි;
තුලාභාරඤ්ච දාපෙසි, ජිණ්ණඤ්ච පටිසඞ්ඛරි.

80.

චාරිත්තං පුබ්බරාජූනං, පාලෙසි මනවජ්ජියං;
තස්සා’සි වජිරො නාම, සෙනාපති මහාපති.

81.

කච්ඡවාලං සකාරෙසි, ආරාමං පංසුකූලිනං;
ථූපාරාමම්හි ථූපස්ස, ඝරං ඡාදෙසි සාධුකං.

82.

ඉට්ඨකාහි සුවණ්ණාහි, හෙමද්වාරෙ ච කාරයි;
එවං සොළසවස්සානි, කත්වා රජ්ජං නරාධිපො.

83.

අගමා සබ්බසත්තානං, ගන්තබ්බං දෙසමෙව සො;
තස්මිං රාජිනි සම්පත්තෙ, දෙවලොකං තදා අහු.

84.

අග්ගබොධිසනාමො'ථ, ආණාභෙරිං චරාපයි;
පිතා තස්ස සහාතුස්ස, පුත්තං මහින්දනාමකං.

85.

රජ්ජත්ථං සකපුත්තානං, ආදිපාදං න කාරයී;
ආදරං සො සබන්ධූනං, කනිට්ඨානම්පි කාතවෙ.

86.

අසහන්තො පලායිත්ථ, පරතීරං සමාකුලො;
තෙ සමාගමනං සුත්වා, පෙසයිත්වා මහාබලං.

87.

කාරෙත්වා යුද්ධමෙතෙහි, සීසං තෙසං සගණ්හයි;
නිකායෙසු විචාරෙත්වා, කත්තබ්බං සබ්බමෙව සො.

88.

දීපෙ'පි සකලෙ කාසි, පාපාචාරනිවාරණං;
භික්ඛූ චූළවිහාරෙසු, යාගුං ගණ්හන්ති සබ්බදා.

89.

මහාවිහාරෙ තං සුත්වා, රාජා නිබ්බින්නමානසො;
කණ්ඨපිට්ඨිමහාගාමං තථා යාබාලගාමකං.

90.

තෙලගාමං බහුදක්දව, දකවාරං පදාපිය;
යාගුං ගහෙතුං යොජෙසි, විහාරෙසු'පි භික්ඛවො.

91.

තතො පට්ඨාය තං යාගුං, සබ්බෙ ගණ්හිංසු සාදරා;
දීපෙ භෙරිංච රාපෙත්වා, සන්නිපාතිය යාචකෙ.

92.

සුවණ්ණං සොපදාපෙසි, යථිච්ඡං දිවසත්තයං;
එවමාදිං ස කත්වාන, පුඤ්ඤං වස්සෙහි තීහි ච.

93.

වත්ථුත්තයපසාදස්ස, ඵලං පස්සිතුමත්තනො;
රාජා දිබ්බෙන යානෙන, ගච්ඡන්තො විය සො මරි.

94.

එවං අනිච්චා වත සබ්බදෙහිනො;
සබ්බඤ්ඤුනොපෙව මුපෙති මච්චුං;
පහාය තස්මා භවරාගජාතං;
බුධො සුබුද්ධිවිභවෙ භවෙය්‍ය.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

පඤ්චරාජකො නාම

සත්තචත්තාළීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

අට්ඨචත්තාළීසතිම පරිච්ඡෙද

එකරාජකො

1.

තතො තස්සා’නුජො සෙනො, ඡත්තං උස්සාපයී පුරෙ;
පියං’ව පුත්තං පස්සන්තො, සත්තෙ සබ්බෙ මහාධනො.

2.

චරියං පුබ්බරාජූනං, සමාචරි යථාභතං;
අපුබ්බම්පි ච වත්තෙසි, චරියං ධම්මසංහිතං.

3.

භික්ඛූනං භික්ඛුනීනඤ්ච, ඤාතීනං දීපවාසිනං;
මච්ඡානං මිගපක්ඛීනං, කත්තබ්බං ස සමාචරි.

4.

මහින්දං පරතීරං සො, ගතං යොජියමාරයි;
එවං සො සුවිසොධෙසි, රජ්ජපච්චත්ථිකෙ’ඛිලෙ.

5.

මහාදානං පවත්තෙසි, යාචකානං ධනෙසිනං;
භික්ඛූනං බ්‍රාහ්මණානඤ්ච, මනුඤ්ඤං රාජභොජනං.

6.

අහෙසුං අනුජාතස්ස, මහින්දො කස්සපො තථා;
උදයොති තයො තෙසු, මහින්දො යුවරාජකො.

7.

හුත්වා තස්සානුවත්තන්තො, සක්කච්චං තමුපට්ඨහි;
සඞ්ඝානාමාසි රාජස්ස, භරියා තස්ස රාජිනී.

8.

කීළනත්ථං සමුද්දස්ස, ගතෙ රාජිනි පට්ටනං;
උදයො ආදිපාදොසො, ඔභීනො නගරෙ තදා.

9.

නාලනාමං ගහෙත්වාන, ධීතරං මාණිලානියා;
රක්ඛිතං රාජරක්ඛාය, පුළත්ථිනගරං අගා.

10.

රාජා තස්මිං අකුජ්ඣිත්වා, සන්ධිං කත්වා අකුප්පියං;
මහාදීපාදං පෙසෙත්වා, තොසත්වා තං ඉධානයි.

11.

එවං සමග්ගා තෙ ආසුං, තතො පට්ඨාය ඛත්තියා;
රක්ඛන්තා සාසනං ලොකං, වසිංසු සුසමාහිතා.

12.

තතො කෙනචි කාලෙන, පණ්ඩුරාජා මහාබලො;
ජම්බුදීපා ඉධා'ගම්ම, දීප ගණ්හිතුමාරභි.

13.

රාජා සුත්වා මහාසෙනං, පෙසුයිත්ථ තදන්තිකං;
අමච්චානං විවාදෙන, ථද්ධොතාරො නාරාධිපො.

14.

පණ්ඩුරාජා විනාසෙන්තො, සබ්බං තං දෙසමුත්තරං;
ඛන්ධාවාරං නිවෙසෙසි, මහාතාලිතගාමකෙ.

15.

වසන්තා දමිළා එත්ථ, බහවො යෙ තහිං තහිං;
සබ්බෙ තං පක්ඛියාහෙසුං, තතො සො බලවා අහු.

16.

තත්ථ ගන්තා මහාසෙනා, රඤ්ඤො යුජ්ඣිතුමාරභි;
හත්ථික්ඛන්ධගතො පණ්ඩු-රාජාපි සමුපාවිසි.

17.

අහු දමිළසෙනාසා, පස්සන්ති සාමිනො මුඛං;
සම්පත්තබලහුස්සාහා, තදත්ථෙ චත්තජීවිතා.

18.

දීපසෙනා තු සාමින-මහාවෙන නිරුස්සුක්කා;
යුජ්ඣන්ති පරිභින්දිත්වා, පලායිත්ථ තතො තතො.

19.

ඔතරිත්ථමහාසෙනා, පණ්ඩුරාජස්ස තඞ්ඛණෙ;
මාරසෙනාව ගච්ඡන්ති, විචුණ්ණෙන්ති මහාජනං.

20.

රාජා සෙනාය භින්නත්තං, සුක්කා සබ්බං සමාදිය;
හත්ථසාරං පුරං හිත්වා, මලයාභිමුඛො ගතො.

21.

තතො හත්ථිං සමාරුය්හ, යුවරාජා මහින්දකො;
යුජ්ඣන්තො සකසෙනාය, පලාතත්තං සමෙක්ඛිය.

22.

එකෙනමෙ න සක්කා වෙ, සබ්බෙ එතෙහි මාරිතුං;
එතෙසං න ච නීචානං, හත්ථෙසු මරණං සුඛං.

23.

තස්මා වරං මෙ මරණං, මයා එවෙති චින්තිය;
හත්ථික්ඛන්ධගතොයෙව, ඡින්දි සො සීසමත්තනො.

24.

තං දිස්වා බහවො සීසෙ, තත්ථ ඡින්දිංසු සෙවකා;
තං දිස්වා දමිළී සෙනා, හට්ඨතුට්ඨා පමොදිසා.

25.

එතං සබ්බං සමෙක්ඛිත්වා, ආදාපාදො සකස්සපො;
තුරඞ්ගවරමාරුය්හ, සුසන්නද්ධො මහායුධො.

26.

විහාරමුපසඞ්කම්ම, අභයං එකකොව සො;
තාදිසම්පි මහාසෙනං, ඔගාහෙත්වා විදාරයි.

27.

සුපණ්ණො විය ගණ්හන්තො, භූජගෙන සලිලාල යෙ;
සො තං සබ්බං නිවත්තෙසි, අත්තානඤ්ච සුගොපයි.

28.

අස්සො එකොව දිස්සිත්ථ, තුරඞ්ගාවලිසන්නිභො;
අත්තනො සො ජනං කඤ්චි, අපස්සන්තො'නුගාමිනං.

29.

කිං මෙ එකෙන වෙරිනං, පූරිතෙන මනොරථං;
කාලන්තරෙහං ජීවන්තො, පූරෙස්සං මෙ මනොරථං.

30.

තස්මා ගන්තුංව යුත්තන්ති, නිම්පොටෙත්වා මහාබලං;
නිබ්භයොව මහායොධො, කොණ්ඩිවාතමුපාගමි.

31.

පණ්ඩුරාජා මහාසෙනා, අග්ගහෙසි තතො පුරං;
සීසං තං යුවරාජස්ස, පණ්ඩුරාජස්ස දස්සයුං.

32.

සො තං දිස්වා ච ඣාපෙත්වා, රාජූනං පණ්ඩුදෙසිනං;
සබ්බමාළාහනෙ කිච්චං, තස්ස කාතුං නියොජයි.

33.

සබ්බං සාරං හරාපෙසි, භණ්ඩාගාරම්හි රාජිනො;
අග්ගණ්හිත්ථ ගහෙතබ්බං, විහාරෙ නගරෙපි ච.

34.

පාසාදෙ රතනෙ සබ්බෙ, සොවණ්ණංසත්ථුබිම්බකං;
සිලාමය මුනින්දස්ස, චක්ඛුභූක මණිද්වයං.

35.

තථා සොවණ්ණපට්ටෙ ච, ථූපාරාමම්හි චෙතියෙ;
සුවණ්ණ පටිමායො ච, විහාරෙසු තහිං තහිං.

36.

සබ්බං ගහෙත්වා නිස්සාරං, ලඞ්කාදීප මකාසි සො;
ඡඩ්ඩයිත්ථ පුරං රම්ම, යක්ඛභක්ඛිත රූපකං.

37.

රාජා'පි රක්ඛං දත්වාන, මහාමග්ගෙ තහිං තහිං;
ගඞ්ගාද්වය මුඛෙ වාසං, කප්පෙසි පරිසඞ්කිතො.

38.

පණ්ඩුරාජා තතො සද්ධිං, කාතුං සීහළසාමිනා;
අමච්චෙ තත්ථ පෙසෙසි, දිස්වා තෙ සීහලාධිපො.

39.

සුණිත්වා සාසනං තෙසං, සබ්බං තං සම්පටිච්ඡිය;
දූතානං කාරයිත්වාන, යථාකාමෙන සඞ්ගහං.

40.

හත්ථිද්වයං සදත්වාන, සබ්බමාභරණම්පි ච;
තස්ස පෙසෙසි දූතෙසො, අත්තනොපි හිතාවහෙ.

41.

පණ්ඩුරාජා සිතං සබ්බං, දිස්වා සන්තුට්ඨමානසො;
නියාතෙත්වාන දූතානං, තදහෙව මහාපුරං.

42.

නික්ඛමිත්වා පුරා ගන්ත්වා, න චිරෙනෙව පට්ටනං;
තත්ථ ආරුය්හ නාවං සො, සක දෙස මුපාගමි.

43.

තතො ආගම්ම නගරං, සීලාමෙසො මහීපති;
යථාඨානෙ ඨපෙත්වාන, දීපං වසි සමාහිතො.

44.

භාතරං දුතියං කත්වා, උදයං නාම ඛත්තියං;
මහාදීපාදං තස්සා'දා, සොගත්ථං දක්ඛිණං දිසං.

45.

සොපි ඛො න චිරෙනෙව, කත්වා පුඤ්ඤං යථාරහං;
රොගෙනෙකෙන සම්ඵුට්ඨො, පවිට්ඨො මච්චුනො මුඛං.

46.

කස්සපො ආදිපාදොපි, පුලත්ථිනගරෙ වසං;
යොජෙත්වා පණ්ඩුරාජෙන, අහොසි කිර මාරිතො.

47.

තදා කස්සපනාමස්ස, පුත්තා ආසුං මහාරහා;
ආදිපාදස්ස චත්තාරො, ධඤ්ඤලක්ඛණ සඤ්ඤුතා.

48.

යො සෙනං සබ්බපඨමො, සෙනො නාම කුමාරකො;
සූරො වීරො මහුස්සාහො, රාජභාරක්ඛමො සමො.

49.

රාජා මහාදීපාදත්තං, තස්ස දත්වා යථාවිධිං;
භොගත්ථං දක්ඛිණං දෙසං, සවාහන මුපාදිසි.

50.

රොහණාධිපතිස්සා’සුං, පුත්තා කිත්තගග්ගබොධිතො;
චත්තාරො ධීතරො තිස්සො, දස්සනෙය්‍යා මනොරමා.

51.

තදා ජෙට්ඨසුතං තස්ස, මහින්දං නාම ඛත්තියං;
පිතුච්ඡා මාරයිත්වාන, දෙසං ගණ්හි සසාධනං.

52.

භාතරො තෙ තයො තස්මිං,
සංරුට්ඨා භාතු ඝාතනෙ;
ආදාය භගිනී තිස්සො,
රඤ්ඤො සන්තිකමාගමුං.

53.

රාජාපි දිස්වා තෙතීව, මමායන්තො දයාලුකො;
සබ්බෙ දෙවකුමාරෙව, සුඛං වඩ්ඪෙසි පෙමවා.

54.

තතො කස්සපනාමං සො, තෙසං ජෙට්ඨං නරිස්සරො;
දෙසං තං ගණ්හ යාහීති, දත්වා බලමපෙසයි.

55.

සො’පි ගන්ත්වාන තං හන්ත්වා, රොහණං කසිණම්පි තං;
කත්වා හත්ථගතං තත්ථ, වසිත්ථ නිරුපද්දවො.

56.

අථ සො භාතරො ද්වෙ’පි, සෙනඤ්ච උදයං තථා;
පක්කොසිත්වාන, භාජෙත්වා, දෙසං තෙහි සහාවසි.

57.
රාජා තා සාධු වඩ්ඪෙත්වා, වයපත්තාසු තීසු සො;
රාජකඤ්ඤාසු ධඤ්ඤාසු, දෙවච්ඡරසු රූපිසු.

58.
ඨපෙත්වා රාජිනි ඨානෙ, උපරාජස්ස දාපයි;
සඞ්ඝනාමං මහාභොගං, දත්වා රජ්ජසරික්ඛකං.

59.
කණිට්ඨයො උපරාජස්ස, මහින්දො නාම භාතුකො;
අත්ථි සබ්බගුණොපෙතො, සබ්බසත්ථවිසාරදො.

60.
තස්සා’දාසි දුවෙ රාජා, රාජකඤ්ඤා මනොහරා;
තිස්සච්භකිත්ත නාමඤ්ච, දත්වා භොගං යථාරුචිං.

61.
එවං කරොන්තො ඤාතීනං, සංගහං සො යථාරහං;
ආරාධෙන්තො ච දානාදි-සඞ්ගහෙහි මහාජනං.

62.
රාජා දසයි රාජූනං, ධම්මෙහි සමුපාගතො;
සමාචරන්තො පුඤ්ඤානි, පරිභුඤ්ජිත්ථ මෙදිනිං.

63.
පංසුකූලික භික්ඛූනං, කත්වා’රිට්ඨම්හි පබ්බතෙ;
මහාභොගං අදාරාමං, නිම්මිතං විය ඉද්ධියා.

64.
පරිහාරඤ්ච තස්සදා, රාජාරහමසෙසතො;
ආරාමිකෙ ච බහවො, දාසෙ කම්මකරෙපි ච.

65.
පාසාදං සොච කාරෙසි, විහාරෙ ජෙතනාමකෙ;
අනෙකභූමිං භූමින්දො, බුද්ධභූමිගතාසයො.

66.

වඩ්ඪෙත්වා තත්ථ කාරෙත්වා, සබ්බ සොවණ්ණයං ජිනං;
සණ්ඨපෙත්වා මහාභොගං, වසාපෙසි ච භික්ඛවො.

67.
මහාදි පරිවෙණම්හි, කාරෙසි සුමනොහරං;
පාසාද මග්ගිසන්දංඩකං, තස්මිංයෙව විහාරකෙ.

68.
කත්වා වීරඞ්කුරාරාමං, විහාරෙ අභයුත්තරෙ;
මහාසඞ්ඝික භික්ඛූනං, ථෙරියානඤ්ච දාපයි.

69.
පුබ්බාරාමඤ්ච කාරෙසි, සම්පන්න චතුපච්චයං;
සද්ධිං සො සඞ්ඝනාමාය, දෙවියාපි ච අත්තනො.

70.
මහාවිහාරෙතායෙව, සද්ධිං කාරෙසි භූමිපො;
ආවාසං සඞ්ඝසෙනව්හං, මහාභොගං මහාමති.

71.
කාරෙත්වා සබ්බසොවණ්ණං, කෙසධාතු කරණ්ඩකං;
මහාපූජං පවත්තෙසි, රජ්ජං විස්සජ්ජි උත්තමො.

72.
චෙතියස්ස ගිරිස්සාදා, කාණවාපිං බහුදයං;
භික්ඛූනං දිපවාසීනං, දාපෙසි ච තිචීවරං.

73.
පුලත්ථි නගරෙ කාසි, වාපියො ථූසවාපියා;
සෙනග්ගබොධිමාවාසං, ගාමාරාමික සඤ්ඤුතං.

74.
තස්මිංයෙව ච කාරෙසි, මහාපාළිං සුභොජනං;
මහාපාළිඤ්ච සබ්බෙසං, මහානෙත්තම්පි පබ්බතෙ.

75.
වෙජ්ජසාලම්පි කාරෙසි, නගරස්ස ච පච්ඡිමෙ;
අනාථානං පවත්තෙසි, යාගුදානං සබජ්ජකං.

76.

පංසුකූලික භික්ඛූනං, පච්චෙකඤ්ච මහානසං;
කත්වා දාපෙසි සක්කච්චං, නිච්චං භොජනමුත්තමො.

77.

භුත්වා මහාදිපාදො'යං, කප්පූර පරිවෙණකෙ;
උත්තරාළ්හෙ ච කාරෙසි, පරිච්ඡෙදෙ සනාමකෙ.

78.

තුලාභාරඤ්ච පාදාසී, තික්ඛත්තුං සො මහාධනෙ;
පුඤ්ඤමඤ්ඤම්පි සො'කාසි, රාජා නානප්පකාරකං.

79.

සඞ්ඝනාමාපි සා දෙවී, උත්තරම්හි විහාරකෙ;
කත්වා මහින්දසෙනව්හා-වාසං වාසෙසි භික්ඛවො.

80.

ආරද්ධො දප්පුලව්හස්ස, කාලෙ රාජස්ස ධීමතො;
මහාදෙවෙන සො ආසි, රම්මො දප්පුල පබ්බතො.

81.

දාරුකස්සපනාමෙන, තථා කස්සපරාජිකං;
උභොපි තෙ විප්පකතෙ, රාජා සො වසමාපයි.

82.

භද්දො සෙනාපති තස්ස, භද්දසෙනාපති'ව්හයං;
පරිවෙණම්පි කාරෙසි, දාසභොගසමායුතං.

83.

උත්තරො ච අමච්චො'කා, විහාරෙ අභයුත්තරෙ;
වාසමුත්තරසෙනව්හං, රම්ම මුත්තරපච්චයං.

84.

වජිරො නාම තත්ථෙවා-වාසං වජිරසෙනකං;
කාසි රක්ඛසනාමොචා-වාසං රක්ඛසනාමකං.

85.

තතො වීසති වස්සෙසු, පුලත්ථි නගරෙ වසං;
පණ්ඩුරාජකතං කාරං, සරන්තො සරදස්සනො.

86.

දදන්තො විය සෙනස්ස, සූරස්සාවසරඤ්චසො;
පහාය දීපං දීපො'ව, මහාවාත හතො ගතො.

87.

භොගො අනිච්චා සහ ජීවිතෙන;
පගෙව තෙ බන්ධුජනා සහායා;
නරාධිපං පස්සථ එකමෙව;
සමාගතං මච්චුමුඛං සුඝොරං.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

එක රාජකො නාම

අට්ඨචත්තාලීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

එකූනපඤ්ඤාසතිම පරිච්ඡෙද

රාජද්වයදීපනො

1.

එවං තස්මිං මතෙ තස්ස, කාතබ්බං සාධුකාරිය;
මහාදීපාදො සෙනච්හො, ආදාය බලවාහනං.

2.

ආගම්ම නගරං රාජා, අහොසි ධරණී තලෙ;
ආදිකප්පම්හි රාජූනං, දස්සන්තො චරියං පිය.

3.

සද්ධො මහාධනො සූරො, මුත්තචාගී නිරාලයො;
යාවයොගො මහාභොගො, සම්පන්නබලවාහනො.

4.

කිත්තියා'මලභූතාය, තථා තෙජො ගුණෙන ච;
සන්නිපාතංව සො චන්ද-සූරියානං නිදස්සයි.

5.

අසඞ්කිණ්ණ ගුණාකිණ්ණො, සුවිචිණ්ණ ගුණාගුණො;
නිත්ථිණ්ණපාපො නිබ්බිණ්ණ-සංසාරො සාරදස්සනො.

6.

හරියා තස්ස යා ආසි, සඞ්ඝාතං සො භිසෙචයි;
මහෙසීභාවෙ දත්වාන, පරිහාරං යථාහතං.

7.

මහින්දං නාම සප්පඤ්ඤං, කණිට්ඨං භාතරං සකං;
දත්වා දක්ඛිණභාගං සො, ඔපරජ්ජෙ’භිසෙචයි.

8.

අන්තෙපුරෙ’පරජ්ඣිත්වා, සො රඤ්ඤා අවධාරිතෙ;
සපුත්තදාරො වුට්ඨාය, අඤ්ඤාතො මලයං අගා.

9.

උප්පජ්ජිත්ථ තදා පුත්තො, රඤ්ඤො සඞ්ඝාය දෙවියා;
දස්සෙන්තො’ව පනාදස්ස, කුමාර රූපමත්තනො.

10.

රාජා තං ජාතමත්තං’ව, දිස්වා සන්තුට්ඨමානුසො;
සිද්ධත්ථං ලුම්බිනීජාතං, රාජා සුද්ධොදනො විය.

11.

ධඤ්ඤපුඤ්ඤගුණූපෙතො, ඨපෙත්වා දීපමෙකකං;
ජම්බුදීපෙ’පි කසිණෙ, රජ්ජයොග්ගොති මෙ සුතො.

12.

නාමදාන දිනෙයෙව, පරිහාරෙන සබ්බසො;
ඔපරජ්ජෙ භිසිඤ්චිත්වා, දක්ඛිණං දෙසමස්ස’දා.

13.

යුවරාජාපි මලයෙ, වසන්තො’ව මහීපතිං;
ආරාධෙත්වා උපායෙන, අනුඤ්ඤතො සභාතරා.

14.

නිකායත්තය වා සීහි, සද්ධිං භික්ඛුහි ආගතො;
දිස්වා රාජානමෙත්ථෙව, සන්ධිං’කාසි අකුප්පියං.

15.

යා තස්ස යුවරාජස්ස, හරියා තිස්සා නාමිකා;
රාජිනී සා විජායිත්ථ, ධීතරං සඞ්ඝනාමිකං.

16.

කිත්තිනාමා'පරායා ච, භරියා සාපි බො පන;
විජායි පුත්තෙ චත්තාරො, තථා එකඤ්ච ධීතරං.

17.

තදා රාජාපි චින්තෙත්වා, එවං සති කණිට්ඨකො;
නිස්සඞ්කො මයි හොතීති, සම්මා මන්තීහි මන්තිය.

18.

ධීතරං යුවරාජස්ස, සුරූපිං රූපනාමිකං;
කස්සපස්ස'ත්ත පුත්තස්ස, විවාහං කාරයි බුධො.

19.

දක්ඛිණං දෙසමස්සෙව, කණිට්ඨස්ස සදාපයි;
රාජපුත්තස්ස පාදාපි, පච්චෙකං භොගමත්තනො.

20.

රජ්ජම්හි සබ්බං තස්සෙව, පරිභොගාය දාපයි;
කෙවලන්තු විචාරෙසි, දීපං දීප හිතාවහො.

21.

තෙසං සංවාසමන්වාය, උභින්නං පුඤ්ඤකම්මිනං;
ධඤ්ඤපුඤ්ඤගුණූපෙතා, විජාතා පුත්තධීතරො.

22.

කත්වා සබ්බොපහාරෙන, දාඨාධාතු මහාමහං;
ආරුය්හ වරපාසාදං, රතනච්ඡං මහීපති.

23.

තදා සොවණ්ණියස්සාපි, සම්බුද්ධස්ස පුරා ඨිතං;
සුඤ්ඤං පිට්ඨං සයං දිස්වා, කස්මා එවන්ති සංවදි.

24.

තතො අමච්චා ආහංසු, නාජානාසි මහීපති;
මහාපිතුනරින්දස්ස, කාලෙ තව නරිස්සරං.

25.

පණ්ඩුරාජා ඉධාගම්ම, දීපමෙතං විනාසිය;
සබ්බං සාරගතං දීපෙ, සමාදාය ගතො ඉති.

26.

තං සුත්වා ලජ්ජිතො රාජා, සයං විය පරාජිතො;
තදහෙව නියොජෙසි, අමච්චෙ බලසඞ්ගහෙ.

27.

තදා’ව කිර ආගඤ්ඡි, පණ්ඩුරාජකුමාරකො;
පරිභූතො සරාජෙන, රජ්ජත්ථං කත නිච්ඡයො.

28.

රාජා දිස්වා’ති සන්තුට්ඨො, කත්තබ්බං තස්ස කාරිය;
මහාතිත්ථ මුපාගම්ම, පට්ටනං සෙමත්‍රසො.

29.

මහන්තං බලකායඤ්ච, තස්සොපකරණානි ච;
අනූනං පටියාදෙත්වා, දෙවසෙනංව සජ්ජිතං.

30.

පණ්ඩුරාජකුමාරෙන, සද්ධිං සෙනාපති සකං;
ගන්ත්වා තං පණ්ඩුරාජානං, හන්ත්වානිකම්මිතො පුරා.

31.

රතනං සබ්බමාදාය, දත්වා රජ්ජං ඉමස්ස ච;
න චිරෙනෙව එහීති, උය්‍යොජෙසි මහායසො.

32.

සොපි එවං කරොමීති, පටිස්සුත්වා මහීපතිං;
චින්දිත්වා බලමාදාය, නාමමාරුය්හ තං බණෙ.

33.

පරතීරං තතො ගන්ත්වා, සංවූළහ බලවාහනො;
විනාසයන්තො පච්චන්තං, වාරෙසි මධුරං පුරං.

34.

ද්වාරානි පිදහිත්වාන, පච්ඡින්දිත්ථ ගතාගතං;
තතො අග්ගිං ඛිපාපෙසි, ගොපුරට්ටාල කොට්ඨකෙ.

35.

එවං සීහළසෙනාය, පවිට්ඨාය සකං පුරං;
සබ්බං විලුම්පමානාය, සෙනඞ්ගං ඝාතයන්තියා.

36.

පණ්ඩුරාජා නිසම්මෙතං, සමාදාය සකං බලං;
වෙගසා තං සමාගම්ම, යුද්ධං කාතුං සමාරභි.

37.

අසම්පුණ්ණ බලත්තා සො, විද්ධො සල්ලෙන භූපති;
හත්ථික්ඛන්ධගතොයෙව, විහාය පුරමත්තනො.

38.

පලායිත්වා ගතඨානෙ, ජීවිතං නිජමෙස්සජි;
හරියාව'ස්ස තෙනාසි, සම්පත්තා ජීවිතක්ඛයං.

39.

තතො සීහළසෙනාසා, පවිට්ඨා නිබ්භයා පුරං;
තත්ථ සබ්බං විලුම්පිත්ථ, දෙවා'සිරපුරං යථා.

40.

සෙනාපති තතො රාජ-ගෙහෙ හත්තං සමෙක්ඛිය;
දීපානිතම්මම්භා ච, තත්‍රට්ඨඤ්ච මහාරහං.

41.

සාරං සබ්බංසමාදාය, දෙසෙ ච නගරෙ ඨිතං;
කත්වා ඉස්සරියං තත්ථ, වසෙවත්තිය අත්තනො.

42.

පණ්ඩුරාජ කුමාරං තු, තත්ථ රජ්ජෙ'භි සිඤ්චිය;
කාරෙත්වා පරිහාරඤ්ච, දෙසං තස්ස සමප්පිය.

43.

යථාරුචිං ගහෙත්වාන, හත්ථිඅස්සෙ නරෙ'පි ච;
තත්ථ තත්ථ යථා කාමං, වසන්තො අකුතො භයො.

44.

සමුද්ද තටමාගම්ම, ඨත්වා තත්ථ යථාසුඛං;
කීළන්තො විය නාවං සො, සමාරුය්හ විසාරදො.

45.

මහාතිත්ථ මුපාගම්ම, වන්දිත්වා ධරණී පතිං;
තං සාසනං නිවෙදෙත්වා, සාරං දස්සෙසි ආහටං.

46.

රාජා සාධූති වත්වාන, කාරෙත්වා තස්ස සඞ්ගහං;
සද්ධිං සෙනාය ආගන්ත්වා, පකට්ඨාය සකං පුරං.

47.

ජයපානං පිවිත්වාන, කත්වා විජයමඞ්ගලං;
මහාධාගං පවත්තෙත්වා, යාචකානං යථා රුචිං.

48.

සබ්බං පාකතිකං කාසි, සාරං දීපෙ නිරාලයො;
සොවණ්ණ පටිමායො ච, යථාඨානෙ ඨපාපයි.

49.

සුඬ්ඪං රතනපාසාදෙ, පිට්ඨං පූරෙසි සත්පුනො;
කාසි රක්ඛපිධානෙන, නිබ්භයං ධරණීතලං.

50.

තතො පට්ඨාය දීපංසො, අරීනං දුප්පධංසියං;
කත්වා වඩ්ඪෙසි භොගෙහි, උත්තරාදිකුරුං පිය.

51.

භින්නා පුබ්බස්ස රාජස්ස, කාලෙ දීපම්හි පාණිනො;
නිබ්බුතා තං සමාගම්ම, සම්මා විය වලාහකා.

52.

තස්ස වීසතිමෙ වස්සෙ, විහාරෙ අභයුත්තරෙ;
නික්ඛමිත්වා ගතා හෙසුං, පංසුකූලික භික්ඛවො.

53.

යුවරාජා මහින්දො සො, ධුමරාජස්ස සත්පුනො;
කාරාපයි සරං රම්මං, දස්සනෙය්‍යං මනොරමං.

54.

බොධිගෙහං කරොන්තො තං, දිස්වා වඩ්ඪකීනො තදා;
වංසෙන සාඛං ආහච්ච, භිජ්ජන්තං වරබොධියා.

55.

කින්තු කාතබ්බමෙත්ථාති, යුවරාජං නිවෙදයුං;
සො තං තං මුපසංකම්ම, මහාපූජාය පූජිය.

56.

සචෙ සත්ථා, හිතත්ථාය, සම්භූතො සබ්බපාණිනං;
ලද්ධුං පුඤ්ඤස්ස'නග්ඝස්ස, සරස්ස කරණෙති'ධ.

57.

සාඛා ගච්ඡං තු උද්ධංච, කාතුං සක්කා යථාසරං;
එවමාරාධයිත්වාන, වන්දිත්වා සඞ්ඝරං ගතො.

58.

තදා සාඛා දුමින්දස්ස, රත්තියං උද්ධමුග්ගමි;
තතො කම්මකරා සබ්බං, ආරොවෙසුං සසාමිනො.

59.

යුවරාජා'ති සන්තුට්ඨො, භාතුරඤ්ඤො නිවෙදිය;
මහාපූජාය පූජෙසි, විස්සජ්ජිය බහුධනං.

60.

තථා මහින්දසෙනව්හං, පරිවෙණඤ්ච කාරිය;
සඞ්ඝස්සා'දා සභොගං සො, පුඤ්ඤා පුඤ්ඤානිවාචිනි.

61.

අදා සපරිසං භත්තං, වත්ථං ඡත්තමුපාහනං;
තථා ගමියභත්තඤ්ච, නහානඤ්ච සභත්තකං.

62.

එවං බුද්දානු බුද්දානි, කත්වා පුඤ්ඤානි සො විභූ;
රඤ්ඤො තෙත්තිංසවස්සම්හි, යථාකම්මමුපාගමි.

63.

අථ රාජා මතෙතස්මිං, කණිට්ඨමුදයං සකං;
තස්ස ඨානෙ ඨපෙත්වාන, සබ්බං තස්සෙව තස්සදා.

64.

තුලාභාරස්ස දානෙන, දීනානාථෙ සතප්පයි;
ධම්මකම්මෙන සොධෙසි, නිකායත්තයමෙකතො.

65.

සොණ්ණථාලීසහස්සං සො, මුත්තාහි පරිපූරිය;
ඨපෙත්වා මණිමෙකෙකං, තස්සොපරි මහාරහං.

66.

බ්‍රාහ්මණානං සහස්සස්ස, සුද්ධෙ රතනභාජනෙ;
භොජෙත්වා ඛීරපායාසං, දාපෙත්වා හෙමසුත්තකං.

67.

තථා නවෙහි වත්ථෙහි, අච්ඡාදෙත්වා යථාරුචිං;
සන්තප්පෙසි මහන්තෙන, පරිහාරෙන පුඤ්ඤවා.

68.

භික්ඛූනං දීපවාසීනං, අදාසි ච තිචීවරං;
අදා සබ්බාසමිත්ථීනං, වත්ථඤ්ච සුමනොහරං.

69.

කාරෙත්වා ලොහපාසාදං, වෙජයන්තසරික්ඛකං;
වඩ්ඪෙසි පටිමං තත්ථ, සුවණ්ණසටකොට්ටිමං.

70.

සුත්වා උපොසථාගාර-භාවං සබ්බ මහෙසීනං;
තුච්ඡො යං නෙව හොතූති, වාසං සඞ්ඝස්ස තං අකා.

71.

භොගගාමෙ ච තස්සදා, රක්ඛකෙ ච නියොජයි;
භික්ඛූ ද්වත්තිංසමත්තාහි, වසන්තූති නියාමයි.

72.

ගඞ්ගාය මරියාදං සො, කාරෙසි මණිමෙඛලං;
තොයනිද්ධමනඤ්චාකා, මණිහීරකවාපියා.

73.

කට්ඨුන්තනගරෙ චෙව, කාණවාපිංච බන්ධයි;
වෙජ්ජසාලඤ්ච කාරෙසි, චෙතියම්හි ගිරිම්හි සො.

74.

බුද්ධගාමවිහාරඤ්ච, විහාරං මහියඞ්ගණං;
කූටතිස්ස විහාරඤ්ච, භොගගාමෙ න වඩ්ඪයි.

75.

මණ්ඩලස්ස ගිරිස්සා’දා, විහාරස්ස සගාමකෙ;
උත්තරාළ්හෙ ච කාරෙසි, පාසාදං පරිවෙණකෙ.

76.

මහාසෙනස්ස බුද්ධස්ස, ගාමං දත්වාන රක්ඛකෙ;
දාසි සොබ්භවිහාරෙ ච, කාරෙසි පටිමාඝරං.

77.

බොධිසත්තෙ ච වඩ්ඪෙසි, පාසාදෙ මණිමෙඛලෙ;
සීලාමයමුනින්දස්ස, ජිණ්ණගෙහම්පි කාරයි.

78.

රාජ තං බොධිසත්තඤ්ච, සඝරං තත්ථ සන්නහි;
ආලවාලං දුමින්දස්ස, ගන්ධිත්වා කා මහාමහං.

79.

ලිඛිත්වා හෙමපට්ටම්හි, සබ්බරතනසුත්තකං;
මහාපූජමකා තස්ස, අභිධම්මං කථාපයි.

80.

ආනන්දපටිමං නෙත්වා, පුරං කත්වා පදක්ඛිණං;
පරිත්තං භික්ඛුසඞ්ඝෙන, භණාපෙත්වා යථාවිධිං.

81.

පරිත්තොදකසෙකෙන, ජනං කත්වා නිරාතුරං;
රාජා රොගභයං පෙවං, නීහරිත්ථ සදෙසතො.

82.

අභිසෙකං ගහෙත්වාන, හෙමවාලුක චෙතියෙ;
අනුසංවච්ඡරං කාතුං, තං චාරිත්තං ලිඛාපයි.

83.

අදා මාසස්ස චතූසු, උපොසථදිනෙසු සො;
චතුන්නඤ්ච සහස්සානං, වත්ථදානං සහත්තකං.

84.

වෙසාඛකීළං කීළිත්ථ, සද්ධිං දුග්ගතකෙහි සො;
අන්නං පානඤ්ච වත්ථඤ්ච, තෙසං දත්වා යථාරුචිං.

85.

භික්ඛුසඞ්ඝස්ස දීපම්හි, නිච්චදානං පවත්තයි;
සන්තප්පෙසි ච දානෙන, කපණද්ධිකවණිබ්බකෙ.

86.

තස්ස රඤ්ඤො මහෙසී ච, සඞ්ඝනාමා අකාරයි;
පබ්බතං සඞ්ඝසෙනව්හං, සභොගමමහයුත්තරෙ.

87.

නීලචූළාමණිඤ්චාකා, සිලාමය මහෙසිනො;
පූජං සබ්බොපහාරෙහි, කාසි සත්ථුස්ස සබ්බදා.

88.

තස්ස සෙනාපතිචා’කා, සෙනසෙනාපතිව්හයං;
පරිවෙණං මහාභොගං, සූරො තුට්ඨකනාමකො.

89.

එවං සපරිසො කත්වා, සපුඤ්ඤානි මහායසො;
පඤ්චතිංසතිමෙ වස්සෙ, දෙවලොකමුපාගමි.

90.

තතො තස්සා’නුජො ආසි, උදයො නාම ඛත්තියො;
රාජා සබ්බප්පයොගෙහි, හිතෙසී දීපවාසිනං.

91.

හුත්වා සො සයං රාජා, කණිට්ඨං සකභාතරං;
මහාදීපාදඨානම්හි, ඨපි කස්සපනාමකං.

92.

රාජා චින්තිය ඤාතීනං, කාතබ්බො සඞ්ගහො ඉති;
එවං කස්සපනාමස්ස, භාතුපුත්තස්ස ධීතරං.

93.

යුවරාජස්ස තස්සා’කා, භරියං සෙනනාමිකං;
ධාරෙසිච සයං රාජා, අපරං තිස්සසව්හයං.

94.

මහින්දස්සූපරාජස්ස, රාජධීතාය කිත්තියා;
පුත්තො කිත්තගග්ගබොධීති, ආදිපාදො විබුද්ධිකො.

95.

චොරො හුත්වා මහාරඤ්ඤො, නික්ඛමිත්වාන රත්තියං;
එකො අඤ්ඤාතවෙසෙන, සමුපාගම්මරොහණං.

පටුන

96.

ජනං හත්තගතං කත්වා, දෙසං සබ්බං විනාසිය;
ඝාතාපයිත්ථ තත්‍රට්ඨං, සො තං මාතුලමත්තනො.

97.

තං සුත්වා ධරණීපාලො, තස්මිං’තීව පකුප්පිය;
ආනෙතුං තමුපායං සො, ගවෙසන්තො තථා තථා.

98.

භාතුපුත්තං තමාහූය, යුවරාජං සකස්සපං;
ආමන්තෙසි මහාපුඤ්ඤං, සහායො හොති මෙ ඉති.

99.

කිං මෙ කත්තබ්බ’මිච්චාහ, පච්චාහ ධරණීපති;
පුත්තො තව මහින්දො සො, වුද්ධිප්පත්තො මහාබලො.

100.

ලාභී රොහණදෙසස්ස, මාතිතො පිතිතො’පි ච;
සූරො සබ්බසහො වීරො, කුසලො කතුපාසනො.

101.

සඞ්ගාමයොග්ගො මතිමා, නිපුණො නයකොවිදො;
තං පෙසෙත්වා නයිස්සාම, පාපං මාතුලඝාතකං.

102.

තං සුත්වා වචනං රඤ්ඤො, කස්සපො භාසි සාදරො;
දෙව දෙවෙන වුත්තො’හං, ගච්ඡෙය්‍යං කින්තු මෙ සුතො.

103.

වංසො මෙ පාලිතො හොති, පසාදො ච තවාධිප;
තස්මා කාලමහාපෙත්වා, යං ඉච්ඡසි තථා කුරු.

104.

සුත්වා අතීවසන්තුට්ඨො, නරින්දො තස්ස තං වචො;
මහන්තං බලකායං සො, සබ්බසො පටියාදිය.

105.

මහතා පරිහාරෙන, මහින්දං රාජපොතකං;
රක්ඛිතුං තං නියොජෙත්වා, වජිරග්ගඤ්ච නායකං.

106.

තුච්ඡං විය පුරං කත්වා, සබ්බඤ්ච බලවාහනං;
සබ්බොපකරණඤ්චෙව, අනූනං තස්ස දාපිය.

107.

සයං තමනුගච්ඡන්තො, පදසා’ව නරිස්සරො;
උය්‍යොජෙසි මහාපුඤ්ඤ, ගච්ඡ රුක්ඛාති මෙදිනිං.

108.

මහින්දො සො මහින්දො’ව, දෙවසෙනා පුරක්ඛතො;
ගච්ඡන්තො සුචිරොචිත්ථ, දෙවාසුරමහාහවං.

109.

තතො ගන්ත්වා න චිරෙන, ගුත්තසාලමුපාගමි;
තතො ජානපදා සබ්බෙ, මණ්ඩලිකා ච රට්ඨියා.

110.

තෙන මාතුලඝාතෙන, පාපකෙන උපද්දුතා;
ගන්ත්වා තං පරිවාරෙසුං, ලද්ධො නො සාමිකො ඉති.

111.

පතන්තො සොපි ඛො චොරො, යීතොව ගිරිමණ්ඩලෙ;
සබ්බං හත්ථගතං කත්වා, රාජභණ්ඩං මහග්ඝියං.

112.

හත්ථී අස්සෙච ආදාය, ගන්ත්වා මලයමාරුහි;
මහින්දසෙනා ඝාතෙන්තී, තස්ස සෙනං තහිං තහිං.

113.

පදානුපදමස්සෙ’ව, ගච්ඡන්ති හත්ථිඅස්සකෙ;
දිස්වා මලයපාදම්හි, ගහෙත්වා එත්ථ සො ඉති.

114.

තත්ථ පාවිසිමද්දන්තී, සබ්බං මලයකානනං;
නදීයො පල්ලලෙ චෙව, කරොන්ති මග්ගසාදිසෙ.

115.

බාලකොව ජනං දිස්වා, සබ්බං රතනමත්තනො;
කොධාභිභූතො ඡඩ්ඩෙසි, නදී සොබ්භතටාදීසු.

116.

එකකොව නිලීයිත්ථ, වනෙ පබ්බතකන්දරෙ;
ගවෙසන්තො ජනො දිස්වා, තමග්ගහි නරාධම්මං.

117.

තමාදාය'ති තුට්ඨයො සො, ජනො ආගම්ම සජ්ජුකං;
මහින්දමුපදස්සෙසි, නිසින්නං ගුත්තසාලකෙ.

118.

සො තං දිස්වා හසිත්වාන,
භුත්තො කිං රොහණො''ඉති;
නායකස්ස නියාාතෙත්වා,
වජිරග්ගස්ස රාජිනො.

119.

සයං සෙනං සමාදාය, මහාගාමමුපාගතො;
රොහණා ධිපති හුත්වා, කරොන්තො ලොකසඞ්ගහං.

120.

ජනං පාකතිකං කත්වා, බාලකෙන විබාධිතං;
සාසනඤ්ච යථාඨානෙ, ඨපෙත්වා තෙන නාසිතං.

121.

පුප්ඵාරාමෙ ඵලාරාමෙ, කාරයිත්වා තහිං තහිං;
වාපියො'පි ච ගණ්හිත්වා, බන්ධාපෙත්වා මහානදිං.

122.

සබ්බත්ථ සුලභං කත්වා, සඞ්ඝස්ස චතුපච්චයං;
දුට්ඨෙ ච පටිබාහෙත්වා, මණ්ඩලීකෙ ච රට්ඨියෙ.

123.

චොරෙ ච පරිසොධෙත්වා, කත්වා විගතකණ්ටකං;
තොසයන්තො'ඛිලං ලොකං, චාගභොගසමප්පිතො.

124.

උපාසනියො විඤ්ඤූහි, සෙවනීයො ධනත්ථීහි;
කප්පරුක්ඛූපමො සබ්බ-යාචකානං හිතාවහො.

125.

හිත්වා දුබ්බිනයං දෙසෙ, පුබ්බකෙහි පවත්තිතං;
සමාචරන්තො ධම්මඤ්ච, වාසං තත්ථෙව කප්පයි.

126.
ආදිපාදං ගහෙත්වාන, වජිරග්ගො විනායකො;
අනුරාධමුපාගම්ම, රාජානමභිදස්සයි.

127.
රාජාපි දිස්වා තං කුද්ධො, ඛිප්පං පක්ඛිප්ප චාරකෙ;
රක්ඛාවරණමස්සාදා, විහෙඨෙසි ච සබ්බසො.

128.
අදාසි ච තුලාභාරං, තික්ඛත්තුං සො මහායසො;
ථූපාරාමම්හි ථූපඤ්ච, හෙමපට්ටෙන ඡාදයි.

129.
කත්වා තත්ථෙව පාසාදං, භික්ඛුසඞ්ඝං නිවාසිය;
විහාරෙ නගරෙ චෙව, පටිසඞ්ඛාසි ජිණ්ණකං.

130.
කදම්බනදීයා’කාසි, නිජ්ඣරං ථිරබන්ධනං;
මරියාදං පවඩ්ඪෙසි, වාපියං සො මයෙත්තියං.

131.
තත්ථ නිද්ධමනංචා’කා, අනුවස්සම්පි භූමිපො;
චීවරත්ථං සුවත්ථානි, සුසණ්හානි ච දාපයි.

132.
දුබ්භික්ඛෙ දානසාලායො, කාරෙත්වා සබ්බපාණිනං;
මහාදානං පවත්තෙසි, මහාපාළිඤ්ච වඩ්ඪයි.

133.
දධිභත්තඤ්ච දාපෙසි, නිකායත්තයවාසිනං;
නිච්චං දුග්ගතභත්තඤ්ච, යාගුඤ්චෙව සඛජ්ජකං.

134.
එවමාදීනි පුඤ්ඤානි, කත්වා සොවග්ගියානි සො;
එකාදසහි වස්සෙහි, ගතො දෙවසහබ්‍යතං.

135.

තස්සෙකාදසවස්සෙසු, විස්සට්ඨං සොණ්ණමෙව තු;
අහු සතසහස්සානං, තයො දසහි සම්මිතං.

136.

සුදුජ්ජයං පණ්ඩුනරාධිරාජ,
මෙකොපරො රොහණමුග්ගදුග්ගං;
කත්වා’පි එතෙ සවසෙ නරින්දා,
සයං වසං මච්චුමුපාගමිංසු.

සුජනප්පසාද සංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

රාජද්වයදීපනො නාම

එකූනපඤ්ඤාසතිමො පරිච්ඡෙදො.

පඤ්ඤාසතිම පරිච්ඡෙද

ද්විරාජකොනාම

1.

තතො රජ්ජෙ පතිට්ඨාය, කස්සපො දක්ඛිණං දිසං;
අදා කස්සපනාමස්ස, යුවරාජස්ස ධීමතො.

2.

අග්ගාභිසෙකං දාපෙසි, යුවරාජස්ස ධීතුයා;
රාජකඤ්ඤාය තිස්සාය, භරියායෙ’ව අත්තනො.

3.

යාවකානඤ්ච සිප්පීනං, ආගතානං තතො තතො;
දානං දණ්ඩිස්සරං නාම, සදා දාපෙසි භූපති.

4.

ආදිපාදො මහින්දො සො,
වසන්තො රොහණෙ තදා;
ගහෙතුං රාජිනොරට්ඨ-
මාදාය බලමාගතො.

5.

තං සුත්වා කුපිතො රාජා, බලං පෙසෙසි අත්තනො;

යුජ්ඣිත්වා තං පරාජෙසි, මහින්දො සො මහාභටො.

6.

තතො රාජා නිවත්තෙතුං, පිතරං තස්ස පෙසයි;
කස්සපං යුවරාජං තං, සො ගන්ත්වා පුත්තසන්තිකං.

7.

නානාධම්මකථොපෙතං, වත්වා යුත්තිමනෙකධා;
සඞ්ගාමතො නිවත්තෙත්වා, පුත්තං සො පුනරාගමි.

8.

ආදිපාදො තු සො පච්ඡා, සාතෙත්වා මණ්ඩලාධිපෙ;
කුද්ධෙජනපදෙ දිස්වා, අගමාසි පුරන්තිකං.

9.

භික්ඛුසඞ්ඝො තමානෙත්වා, දස්සෙසි වසුධාධිපං;
දත්වා සො ධීතරං තස්සා, පෙසෙසි පුන රොහණං.

10.

නීහරිත්වාන දුස්සීලෙ, නිකායත්තයවාසීසු;
ගාහාපෙසි නවෙ භික්ඛූ, ආවාසෙ තත්ථ තත්ථ සො.

11.

ද්වයාභිසෙකජාතෙන, ආදිපාදෙන සූනුනා;
මහාවිහාරෙ බොධිම්හි, පංසුං වඩ්ඪෙසි පූජයං.

12.

අකාසි ච නිකායෙසු, තීසු බිම්බෙ සිලාමයෙ;
සොවණ්ණයෙ රංසිජාලෙ, ඡත්තං චූළාමණිං තථා.

13.

අභයගිරිවිහාරම්හි, පාසාදං සකනාමකං;
කත්වා තත්ථ නිවාසෙත්වා, භික්ඛු ගාමමදාපයි.

14.

මහියඞ්ගණවිහාරස්මිං, ගාමං සො චෙතියස්ස’දා;
සවත්ථං පටිමාභත්තං, සබ්බභික්ඛූන දාපයි.

15.

ථලෙ ජලෙ ච සත්තානං, අදාසි අභයං තදා;
චාරිත්තපුබ්බරාජූනං, පරිපාලෙසි සබ්බදා.

16.
තස්ස සෙනාපති සෙනො, ඉලඞ්ගොරාජවංසජො;
ථෙරියානං අකා’වාසං; ථූපාරාමස්ස පච්ඡතො.

17.
ධම්මාරුචිකභික්ඛූනං, ධම්මාරාමමකාරයි;
තථා සාගලිකානඤ්ච, කස්සපසෙනනාමකං.

18.
හදයුණ්හාභිධානං සො, කත්වා චෙතියපබ්බතෙ;
පරිවෙණං අදාධම්ම-රුචිකානඤ්ච භික්ඛූනං.

19.
ආරාමිකානං භික්ඛූනං, ආරාමෙසු තහිං තහිං;
එකමෙකං කුටිං කත්වා, දාපෙසි ච චමූපති.

20.
රත්තමාලගිරිස්මිං සො, කත්වා රම්මං තරං සුභං;
කුටිං අදා සාසනස්ස, සාමිකානං තපස්සිනං.

21.
මහාවිහාරෙ කාරෙත්වා, පචිවෙණං වරං අදා;
පංසුකූලිකභික්ඛූනං, සමුද්දගිරිනාමකං.

22.
වාසං අරඤ්ඤෙ කාරෙත්වා, අත්තනො වංසනාමකං;
මහාවිහාරෙ භික්ඛූනං, වනෙ නිවාසතං අදා.

23.
විහාරෙසු ච ජිණ්ණෙසු, නවකම්මමකාරයි;
දාපෙසි අග්ගලං සබ්බ-භික්ඛූනං ජිණ්ණචීවරෙ.

24.
තිස්සාරාමං කරිත්වාන, භික්ඛුනීනමුපස්සයං;
මරිචවට්ටිමහාබොධි, පරිහාරෙ නිවෙසයි.

25.

අනුරාධපුරෙ චෙව, පුලත්ථිනගරෙපි ච;
උපසග්ගරොගනාසාය, වෙජ්ජසාලාපි කාරයි.

26.

අත්තනා කතවාසනං, භොගගාමෙ ච දාපයි;
තථාරාමිකගාමෙ ච, පටිමාභරණඤ්ච සො.

27.

භෙසජ්ජගෙහං කාරෙසි, නගරෙ තත්ථ තත්ථ සො;
පංසුකූලිකභික්ඛූනං, භත්තං වත්ථඤ්ච දාපයි.

28.

බන්ධීකතෙ අමොචෙසි, තිරච්ඡානගතෙ බහූ;
කපණානඤ්ච දාපෙසි, මහාදානං චමූපති.

29.

විචිත්තං බ්‍යඤ්ජනං භත්තං, යාගුං විවිධඛජ්ජකං;
කත්වා සූකරරූපඤ්ච, ගුළං භික්ඛූනං දාපයි.

30.

එවමාදීනි පුඤ්ඤානි, කත්වා සෙනාය නායකො;
සෙනො කිත්තින්දුපාදෙහි, සබ්බා ඔභාසයී දිසා.

31.

තස්සෙව ඤාතකො කත්වා, නායකො රක්ඛසව්හයො;
සවාරකම්හි ගාමම්හි, විහාරං සුමනොහරං.

32.

මහාවිහාරවාසීනං, සාරානං පටිපත්තියා;
භික්ඛූනං සො අදා සාධු, ඨපෙත්වා වත්තමුත්තමං.

33.

සෙනො නාම මහාලෙඛො, මහාලෙඛකපබ්බතං;
මහාවිහාරෙ කාරෙසි, භික්ඛූනං වාසමුත්තමං.

34.

චොළරාජාභිධානො, ච, අමච්චො තස්ස රාජිනො;
පරිවෙණං අකාරම්මං, නට්ඨං තං සුප්පතිට්ඨිතං.

35.

රාජා තීසු නිකායෙසු, රූපකම්මමනොරමං;
මණ්ඩපානි විචිත්තානි, වෙජයන්තො පමානි ච.

36.

කාරෙත්වා ධාතුපූජායො, කත්වා ජනමනොහරා;
යථා කම්මං ගතො ඨත්වා, වස්සානි දසසත්ත ච.

37.

ද්වයාභිසෙකසඤ්ජාතො, යුවරාජාථ කස්සපො;
ආසි ලද්ධාභිසෙකො සො, ලංකාරජ්ජෙකමාගතෙ.

38.

සද්ධො ආගතමග්ගොව, සාභිඤ්ඤො විය පඤ්ඤවා;
වත්තා සො මරමන්තිව, චාගවා ධනදො විය.

39.

බහුස්සුතො ධම්මකථී, සබ්බසිප්පවිසාරදො;
යුත්තායුත්තවිචාරාය, නිපුණො නයකොවිදො.

40.

අචලො ඉන්දලීලො’ව, ඨිතො සුගතසාසනෙ;
පරප්පවාදිවාතෙහි, සබ්බෙහි’පි අකම්පියො.

41.

මායාසාඨෙය්‍යමානාදි, පාපානඤ්ච අගොචරො;
ගුණානං ආකරො සබ්බ-රතනානං වසාගරො.

42.

භූමිචන්දො නරින්දො සො, වංසෙ ජාතස්ස අත්තනො;
දප්පුළස්සාදීපාදස්ස, යුවරාජපදං අදා.

43.

රජ්ජං දසහි ධම්මෙහි, චතුසඞ්ගහවත්ථුහි;
කරොන්තො පරිපාලෙසි, ලොකං නෙත්තංව අත්තනො.

44.

සො ධෙත්වා සාසනං සබ්බං, ධම්මකම්මෙන සත්ථුනො;
ගහෙත්වා නවකෙ භික්ඛූ, අකාසා’වාසපූරණං.

45.

දුටියගාමණිරාජෙන, කතං මරිචවට්ටිකං;
නට්ඨං විහාරං කාරෙත්වා, නානාආවාස භූසිතං.

46.

ථෙරවංසජභික්ඛූනං, අදා කත්වා මහාමහං;
තෙසං පඤ්චසතානඤ්ච, භොගගාමෙ ච දාපයි.

47.

තත්ථ සො තුසිතෙ රම්මෙ, දෙවසඞ්ඝපුරක්ඛතං;
මෙත්තෙය්‍යං ලොකනාථං තං, දෙසෙන්තං ධම්මමුත්තමං.

48.

දස්සෙන්තො විය ලොකස්ස, විහාරෙ සබ්බසජ්ජිතෙ;
නිසින්නො මණ්ඩපෙ රම්මෙ, නානාරතනභූසිතෙ.

49.

නගරෙහි ච සබ්බෙහි, භික්ඛූහි පරිවාරිතො;
බුද්ධලීලාය ලංකින්දො, අභිධම්ම මහාසයි.

50.

සොණ්ණපට්ටෙ ලිඛාපෙත්වා-භිධම්මපිටකං තදා;
ධම්මසඞ්ගණිකං පොත්ථං, නානාරතන භූසිතං.

51.

කත්වා නගරමජ්ඣම්හි, කාරෙත්වා ගෙහමුත්තමං;
තං තත්ථ ඨපයිත්වාන, පරිහාරමදාපයි.

52.

සක්කසෙනාපතිට්ඨානං, දත්වා පුත්තස්ස අත්තනො;
පරිහාරෙ නියොජෙසි, තත්ථ තං ධම්මපොත්ථකෙ.

53.

අනුසංවච්ඡරං රාජා, පුරං දෙවපුරී විය;
විභූසිතාය සෙනාය, සජ්ජෙත්වා පරිවාරිතො.

54.

දෙවරාජාව සොභන්තො, සබ්බාභරණභූසිතො;
හත්ථික්ඛන්ධෙ නිසීදිත්වා, චරන්තො පුරවීථියං.

55.

මහතා පරිහාරෙන, නෙත්වා තං ධම්මසඞ්ගහං;
අත්තනා කාරිතං රම්මං, විහාරං සබ්බසජ්ජිතං.

56.

තත්ථ ධාතුගතෙ රම්මෙ, නානාරතනභූසිතෙ;
මණ්ඩපෙ ධාතුපියස්මිං, පතිට්ඨාපිය පූජයි.

57.

ගන්ථාකරපරිවෙණං, මහාමෙඝවනෙ අකා;
නගරෙ වජ්ජසාලා ච, තෙසං ගාමෙ ච දාපයි.

58.

භණ්ඩිකපරිවෙණඤ්ච, සිලාමෙඝඤ්ච පබ්බතං;
කත්වා’භයගිරිස්මිං සො, තෙසං ගාමමදාපයි.

59.

ජොතිවනවිහාරස්මිං, රාජා ලඞ්කාය නායකො;
හත්තගග්ගස්ස අදා ගාමං, තථා’භයගිරිම්හි ච.

60.

දක්ඛිණගිරිනාමස්ස, විහාරස්ස ච දාපයි;
ගාමං කතඤ්ඤුභාවෙන, රාජා පරමධම්මිකො.

61.

සක්කසෙනාපති රම්මං, පරිවෙණං සුමාපිය;
අදාසි සහගාමෙහි, ථෙරියානං සනාමිකං.

62.

භරියා වජිරා තස්ස, තෙසංයෙව අදාපයි;
පරිවෙණං කරිත්වාන, සගාමං සකනාමකං.

63.

උපස්සයං කරිත්වාන, සා එව පදලඤ්ජනෙ;
භික්ඛුනීනං අදා ථෙර-වංසෙ සබ්බත්ථ පූජිතෙ.

64.

සක්කසෙනාපති මාතා, දෙවා’රඤ්ඤක භික්ඛුනං;
ථෙරවංසප්පදීපානං, අකා’වාසං සනාමකං.

65.

සා එව පටිබිම්බස්ස, සත්ථු මරිචවට්ටියං;
චූළාමණිං පාදජලං, අකා ඡත්තඤ්ච චීවරං.

66.

රාජා රාජාලයෙයෙව, රාජවංසං සනාමකං;
අකාසි පාළිකං නාම, පාසාදං සුමනො හරං.

67.

පූජෙසි රාජිනී නාම, රාජිනො හරියා’පරා;
පට්ටකඤ්චුකපූජාය, හෙමමාලික චෙතියං.

68.

තස්සා පුත්තොසි සිද්ධත්ථො, නාම ඉස්සරියෙ ඨිතො;
සුතො මලයරාජාති, රූපෙන මකරද්ධජො.

69.

රාජා තස්මිං මතෙ කත්වා, සාලං භික්ඛුනමුත්තමං;
දානවට්ටං පට්ඨපෙත්වා, තස්ස පත්තිමදා තදා.

70.

එවං ධම්මෙන කාරෙන්තෙ, රජ්ජං ලඞ්කාදීපෙ තදා;
චොළරාජෙන යුජ්ඣිත්වා, පණ්ඩුරාජා පරාජිතො.

71.

පණ්ණාකාරානි නෙකානි, බලං සන්ධාය පෙසයි;
රාජාලංකිස්සරො සද්ධිං, මන්තෙත්වා සචිවෙහි සො.

72.

සන්නය්හ බලකායං සො, සක්කසෙනාපතිං සකං;
බලස්ස නායකං කත්වා, මහායිත්ථමුපාගමි.

73.

විජයං පුබ්බරාජූනං, වත්වා වෙලාතටෙ ඨිතො;
උස්සාහං ජනයිත්වාන, නාවං ආරොපයී බලං.

74.

බලකායං සමාදාය, සක්කසෙනාපතිං තදා;
සුඛෙන සාගරං තිණ්ණො, පණ්ඩුදෙසමුපාගමි.

පටුන

75.

දිස්වා බලඤ්ච තඤ්චෙව, පණ්ඩුරාජා සුමානසො;
එකච්ඡත්තං කරිස්සාමි, ජම්බුදීපන්ති අබ්‍රවි.

76.

බලද්වයං ගහෙත්වාන, රාජා සො චොළවංසජං;
ජෙතුං අසක්කුණිත්වාන යුද්ධමුජ්ඣිය නික්ඛමි.

77.

යුජ්ඣිස්සාමීති ගන්තාන, සක්කසෙනාපතී පුන;
නිසින්නො උපසග්ගෙන, මතො පාපෙන පණ්ඩුතො.

78.

ලංකිස්සරො බලස්සාපි, තෙන රොගෙන නාසනං;
සුත්වා දයාලුභාවෙන, සෙනං ආණාපයී තතො.

79.

සක්ක සෙනාපතිට්ඨානං, තස්ස පුත්තස්ස'දා තදා;
වඩ්ඪෙසි තෙන තං පුත්තං, කත්වා සෙනාය නායකං.

80.

නිකායත්තයවාසීහි, පරිත්තං නගරෙ තදා;
කාරෙත්වා රොගදුබ්බුට්ඨී-භයං නාසෙසි ජන්තුනං.

81.

සාසනස්ස ච ලොකස්ස, සන්තිං කත්වා අනෙකධා;
රාජා සො දසමෙ වස්සෙ, සුඛෙන තිදිවං ගතො.

82.

ලංකාරජ්ජෙපි ඨත්වා කථිතතිපිටකො සබ්බවිජ්ජාපදීපො,
වත්තාවාදී කවී සො සතිධීතිවිසදො දෙසකො භාවකො ච;
පඤ්ඤාසද්ධාදයා වා පරහිතනිරතො ලොකවෙදීවදඤ්ඤූ;
රාජින්දො කස්සපො'යං විය විමලගුණො හොතුලොකොපි සබ්බො.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ද්විරාජකො නාම

පඤ්ඤාසතිමො පරිච්ඡෙදො.

එකපඤ්ඤාසතිම පරිච්ඡෙද

පඤ්චරාජකො නාම

1.

යුවරාජා තදා හුත්වා, රාජා දප්පුළනාමකො;
ඨපෙසි ඔපරජ්ජම්හි, ආදිපදං සනාමකං.

2.

මරිචවට්ටිවිහාරස්ස, ගාමං දත්වා තතො පුරෙ;
චාරිත්තං පුබ්බරාජූනං, රක්ඛිත්වාන මහිං ඉමං.

3.

අහුත්වා දීඝකාලඤ්හි, පුබ්බකම්මෙන අත්තනො;
රාජා සො සත්තමෙ මාසෙ, පවිට්ඨො මච්චුනො මුඛං.

4.

උපරාජා අහුරාජා, දප්පුළො තදනන්තරං;
උදයස්සාදිපාදස්ස, යුවරාජපදං අදා.

5.

තදා චොළභයා පණ්ඩු-රාජං ජනපදං සකං;
චජිත්වා නාවමාරුය්හ, මහාතිත්ථමුපාගමි.

6.

ආණාපෙත්වාන තං රාජා, දිස්වා සන්තුට්ඨමානසො;
මහාභොගං අදා තස්ස, නිවාසෙසි පුරා බහි.

7.

චොළරාජෙන යුජ්ඣිත්වා, ගහෙත්වා පට්ටනද්වයං;
පණ්ඩුරාජස්ස දම්මීති, සන්නද්ධෙ ලඞ්කරාජිනි.

8.

කෙනා'පි කරණීයෙන, ඛත්තියා දීපවාසිනො;
අකංසු විග්ගහං ඝොරං, පාපකම්මෙන පණ්ඩුනො.

9.

පණ්ඩුරාජෙ'ත්ථ වාසෙන, කම්මං නත්ථීති චින්තිය;
ඨපෙත්වා මකුටාදීනි, ගතො කෙරළසන්තිකං.

10.

විග්ගහෙ නිට්ඨිතෙ රාජා, මහාමෙසවනෙ තදා;
මහාබොධිසරස්සා’දා, ගාමං නගරසන්තිකෙ.

11.

ආවාසං රක්ඛකො නාම, තස්ස සෙනාපතී අකා;
ථූපාරාමසමීපම්හි, ඉළඞ්ගො රාජනාමකං.

12.

කතං තං පුබ්බරාජෙහි, රාජා සො පරිපාලිය;
පත්තො ද්වාදසමං වස්සං, යථාකම්මමුපාගමි.

13.

උදයො යුවරාජා’සි, ලංකාවාසීනමිස්සරො;
සෙනනාමාදිපාදං සො, ඔපරජ්ජෙ’භිසෙචයි.

14.

රක්‍ඛෙදා භීතා තදාමච්චා, පවිසිංසු තපොවනං;
රාජොපරාජා ගන්ත්වාන, තෙසං සීසානි ඡෙදයුං.

15.

තෙන කම්මෙන නිබ්බින්නා, යතයො තන්නිවාසිනො;
හිත්වා ජනපදං රක්‍ඛෙදා, තදාගච්ඡිංසු රොහණං.

16.

තදා ජානපදා චෙව, නාගරා ච බලානි ච;
කුපිතා චණ්ඩවාතෙන, සාගරො විය කම්පිතො.

17.

රතනපාසාදමාරුය්හ, විහාරෙ අභයුත්තරෙ;
සන්තාසෙත්වාන රාජානං, දස්සෙත්වාන විභීසිකං.

18.

උපත්ථම්භකමච්චානං, විග්ගහස්ස තපොවනෙ;
තදා සීසානි ඡින්දිත්වා, කවාතෙන නිපාතයුං.

19.

තං සුත්වා යුවරාජා ච, ආදිපාදො ච තං සඛා;
උල්ලඞ්සිත්වාන පාකාරං, සීසං ගච්ඡිංසු රොහණං.

20.

බලකායොනුබන්ධිත්වා, යාව කණ්හනදීතටා;
අලාභෙන ච නාවානං, තිණ්ණත්තා තෙසමාගමි.

21.

රාජපුත්තාගතා තත්ථ, වනෙ අභයභෙදිනො;
යතීනං පුරතො තෙසං, නිපජ්ජිත්වා උරෙන තෙ.

22.

අල්ලවත්ථා’ල්ලකෙසා ච, පරිදෙවිත්ථ’නෙකධා;
කන්දිත්වා රොදනං කත්වා, ඛමාපෙසුං තපස්සිනො.

23.

ඛන්තිමෙත්තානුභාවෙන, තෙසං සාසනසාමිනං;
පුඤ්ඤොදයො අහු තෙසං, උභින්නං දීපසාමිනං.

24.

යුවරාජබලඤ්චෙව, නිකායත්තයවාසිනො;
ගමිංසු තෙසමානෙතුං, සන්තිභූතෙ මහාබලෙ.

25.

රාජපුත්තා උභො බ්‍යත්තා, පණ්ඩිතා පංසුකූලිනො;
යාචිත්වා තෙසමාදාය, අගමංසු සකං පුරං.

26.

භික්ඛූනං පුරතො මග්ගං, රාජාගන්තා ඛමාපයි;
ආදාය තෙ වනං තෙසං, නෙත්වා රාජඝරං ගතො.

27.

තතො පට්ඨාය චාරිත්ථං, පාලෙත්වා පුබ්බරාජුනං;
රාජා සො තතියෙ වස්සෙ, යථාකම්මමුපාගමි.

28.

ලංකාභිසෙකං පත්වාන, සෙනො සො මතිමා තතො;
උදයං ආදිපාදං තං, යුවරාජං අකා සකං.

29.

කහාපණසහස්සං සො, දුග්ගතානං උපොසථෙ;
හොතු’පොසථිකො දත්වා, යාවජීවං නරාධිපො.

30.

පටිමා හත්ථවත්ථානි, භික්ඛූනං ධරණී පති;
අදා දණ්ඩිස්සරං දානං, යාචකානඤ්ච සිප්පිනං.

31.

ඨානෙ කත්ථචි සිප්පීනං, පාසාදෙසු මනොහරෙ;
කාරෙත්වා භොගගාමෙ ච, අදාපෙසි මහාමති.

32.

කහාපණසහස්සං වා, දත්වා පඤ්චසතානි වා;
ලඞ්කායං ජිණ්ණකාවාසෙ, නවකම්මමකාරයි.

33.

චත්තාලීසසහස්සානි, අභයුත්තරචෙතියෙ;
සිලාපත්ථරණත්ථාය, දාපෙසි ච මහීපති.

34.

මහාවාපීසු ලංකායං, ජිණ්ණනිද්ධමනෙ අකා;
නවකම්මඤ්ච මරියාදං, ථියං පාසාණපංසුනා.

35.

අකා රාජඝරෙ රම්මං, මාලාගෙහං මහාරහං;
ඨපිතං පුනරාජූහි, දානං සම්මාපවත්තයි.

36.

කතං මලයරාජෙන, අමච්චෙන'ග්ග බොධිනා;
පරිවෙණං නාගසාලං, දිස්වා ගාම මදා තදා.

37.

කත්වා චතුවිහාරෙසු, රූපකම්මානි සාධුකං;
මණ්ඩපානි ච රම්මානි, ධාතුපූජං අකා සදා.

38.

එවමාදීනි පුඤ්ඤානි, අනෙකානි අනෙකධා;
කත්වා සො නවමෙ වස්සෙ, යථාකම්මමුපාගමි.

39.

ලංකාභිසෙකං පත්වාන, යුවරාජොදයො තතො;
සෙනනාමාදිපාදං සො, ඔපරජ්ජෙ'හි සෙචයි.

40.

නිද්දාලු මජ්ජපො ආසි, රාජා පාපෙන ජන්තුනං;
චොළො පමත්තතං තස්ස, සුත්වා සන්තුට්ඨමානසො.

41.

පණ්ඩුදෙසාභිසෙකං සො, පත්තුකා මෙත්ථ පෙසයි;
මකුටාදීනමත්ථාය, ඨපිතානංච පණ්ඩුනා.

42.

තානි නාදාසි සො රාජා, තෙන චොළො මහබ්බලො;
බලං සන්නය්හ පෙසෙසි, බලක්කාරෙන ගණ්හිතුං.

43.

තදා සෙනාපති එත්ථ, පච්චන්තෙ කුපිතෙ ගතො;
ආණාපෙත්වාන තං රාජා, යුජ්ඣනත්ථාය පෙසයි.

44.

හතො සෙනාපති තත්ථ, යුජ්ඣි න රණෙ මතො;
කකූටාදීනි ආදාය, රාජා සො රොහණං අගා.

45.

ගන්ත්වා චොළබලං තත්ථ, අලභිත්වා පවෙසනං;
නිවත්තිත්වා සකං රට්ඨං, අගමාසි ඉධතා භයා.

46.

තතො සෙනාපතිට්ඨානෙ, විදුරග්ගං තු නායකං;
ඨපෙසි රාජා ලංකින්දො, තෙජවන්තං මහාමතිං.

47.

පච්චන්තං චොළරාජස්ස, ඝාතෙත්වා සො චමූපති;
ආණාපෙසි ඉතො නීතං, දස්සෙත්වාන විභීසිතං.

48.

තතො දාපෙසි සො සබ්බ-පරික්ඛාරං මහාරහං;
පංසුකූලිකභික්ඛූනං, සබ්බෙසං දීපවාසිනං.

49.

මහාවිහාරෙ ලංකින්දො, පටිබිම්බස්ස සත්ථුනො;
ජලන්තං මණිරංසීහි, අකා චූළාමණිං තදා.

පටුන

50.

ඔරොධා විදුරා තස්ස, පාදජාලෙන පූජයි;
මණීහි පජ්ජලන්තෙහි, පටිමං තං සිලාමයං.

51.

ඝාපිතං චොළරාජස්ස, බලෙන මණිනාමකං;
පාසාදං කාතුමාරද්ධො, චුතො වස්සම්හි අට්ඨමෙ.

52.

පඤ්චෙතෙ වසුධාධිපා වසුමහිං එකාතපත්තඞ්කිතං;
භුත්වා නිග්ගහසඞ්ගහෙහි සකලං ලොකං වසෙ වත්තිය;
යා තා මච්චුවසං සපුත්තවණිතා සාමච්චමිත්තානුගා;
ඉච්චෙවං සතතං සරන්තු සුජනා හාතුං පමාදං මදං.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

පඤ්චරාජකො නාම

එකපඤ්ඤාසතිමො පරිච්ඡෙදො.

ද්විපඤ්ඤාසතිම පරිච්ඡෙද

තිරාජකොනාම

1.

තතො ලඞ්කාභිසෙකං සො, පත්වා සෙනො කමාගතං;
මහින්දස්සාදිපාදස්ස, යුවරාජපදං අදා.

2.

පඤ්ඤො මහාකවී ඛ්‍යාත්තො, මජ්ඣත්තො මිත්තසත්තුසු;
යුත්තො දයාය මෙත්තාය, රාජා සො සබ්බදා අහු.

3.

කාලං දෙවො’නතික්කම්ම, සම්මා ධාරාභිවස්සති;
රට්ඨෙ තස්මිං වසන්තා’සුං, සුඛිතා නිබ්භයා සදා.

4.

සුත්තන්තං ලොහපාසාදෙ, නිසින්නො වණ්ණයී තදා;
නිකායත්තයවාසීහි, රාජා සො පරිවාරිතො.

5.

දාඨධාතුකරණ්ඩං සො, නානාරතනභූසිතං;
අකා චතුවිහාරෙසු, ධාතුපූජා ච’නෙකධා.

6.

පරිවෙණං සිත්ථගාමං, කාරෙත්වා වුත්ථමත්තනා;
ලොකං පුත්තංව පාලෙත්වා, තිවස්සෙන දිවඞ්ගතො.

7.

යුවරාජා මහින්දො සො, රාජාසි තදනන්තරං;
මහාපුඤ්ඤො මහාතෙජො, මහාසෙනො මහායසො.

8.

එකච්ඡත්තං අකා ලඞ්කං, සාතෙත්වා චොරුපද්දවං;
අකංසු තමුපට්ඨානං, නිච්චමණ්ඩලනායකං.

9.

විජ්ජමානෙපි ලඞ්කායං, ඛත්තියානං නරාධිපො;
කාලිඞ්ගචක්කවත්තිස්ස, වංසෙ ජාතං කුමාරිකං.

10.

ආණාපෙත්වාන තං අග්ග-මහෙසිං අත්තනො අකා;
තස්සා පුත්තා දුවෙ ජාතා, ධීතා එකා මනොරමා.

11.

ආදිපාදෙ අකා පුත්තෙ, ධීතරං චොපරාජිනිං;
ඉති සීහළවංසඤ්ච, පට්ඨපෙසි සභූපති.

12.

බලකායං ඉමං දෙසං, මද්දනත්ථාය වල්ලභො;
පෙසෙසි නාගදීපං සො, සුත්වා තං භූපති ඉධ.

13.

බලං දත්වාන සෙනච්ච-රාජසෙනාපතිං තදා;
වල්ලභස්ස බලෙනෙ’ස, යුජ්ඣිතුං තත්ථ පෙසයි.

14.

ගන්ත්වා සෙනාපතී තත්ථ, බලෙනෙ’තස්ස රාජිනො;
යුජ්ඣිත්වා තං විනාසෙත්වා, ගණ්හි සො යුද්ධමණ්ඩලෙ.

15.

අසක්කොන්තො ඉමං ජෙතුං, රාජා නං වල්ලභාදයො;
රාජානො මිත්තසම්බන්ධං, ලංකින්දෙන අකංසු තෙ.

16.

ඉච්චෙවං රාජිනො තෙජො, ජම්බුදීපමවත්ථරි;
පත්ථරිත්වාන ලංකායං, උල්ලඞ්ඝිත්වාන සාගරං.

17.

සද්ධම්මං කථායන්තානං, කත්වා සම්මා න මුත්තමං;
ධම්මං සුත්වාන සො රාජා, පසන්නො බුද්ධසාසනෙ.

18.

රාජා සො සන්නිපාතෙත්වා, පංසුකූලිකභික්ඛවො;
යාචිත්වා අත්තනො ගෙහං, ආණාපෙත්වාන සාධුකං.

19.

ආසනං පඤ්ඤපෙත්වාන, නිසීදාපිය භොජනං;
දාපෙසි විපුලං සුද්ධං, සදා එකදිනෙ විය.

20.

අනෙකබ්‍යඤ්ජනං රාජා-රඤ්ඤකානං තපස්සිනං;
පෙසෙසි භොජනං සුද්ධං, මහග්ඝං විපුලං සදා.

21.

වෙජ්ජෙච පෙසයිත්වාන, ගිලානානං තපස්සිනං;
සන්තිකං සො දයාවාසො, තිකිච්ඡාපෙසි නිච්චසො.

22.

ගුළානි ඝනපාකානි, ලසුණානං රසානි ච;
තම්බුලමුඛවාසඤ්ච, පච්ඡභත්තෙ අදා සදා.

23.

පත්තෙසු පූරයිත්වාන, ලසුණං මරිචම්පි ච;
පිප්ඵලිසඞ්ගීවෙරානි, ගුළානි තිඵලානි ච.

24.

ඝතං තෙලං මධුඤ්චාය, පාපුරත්ථරණානි ච;
පංසුකූලිකභික්ඛූනං, පච්චෙකං සබ්බදා අදා.

25.

චීවරාදීනි සබ්බානි, පරික්ඛාරානි භූපති;
කාරාපෙත්වාන දාපෙසි, භික්ඛූනං පංසුකූලිනං.

26.

රාජා මහාවිහාරස්මිං, එකෙකස්ස හි භික්ඛුනො;
පච්චෙකං නවවත්ථානි, චීවරත්ථාය දාපයි.

27.

නිකායත්තයවාසීනං, භික්ඛූනං ලාභවාසිනං;
තුලාභාරමදා ද්වීසු, වාරෙසු සමහීපති.

28.

රාජා සො නාගතෙභොගං,
රාජානො සඞ්ඝභොගතො;
න ගණ්හන්තූති පාසාණෙ,
ලිඛාපෙත්වා නිධාපයි.

29.

කථාපෙත්වාන බුද්ධස්ස, සරණානි ගුණෙනව;
අනාථෙහි ච තෙසඤ්ච, හත්තවත්ථානි දාපයි.

30.

දානසාලං කරිත්වාන, හත්ථිසාලකභූමියං;
යාචකානං අදා දානං, තෙසඤ්ච සයනාසනං.

31.

වෙජ්ජසාලාසු සබ්බාසු, භෙසජ්ජං මඤ්චකඤ්ච සො;
චොරානං බන්ධනාගාරෙ, නිච්චං භත්තානි දාපයි.

32.

වානරානං වරහානං, මිගානං සුනඛාන ච;
හත්තං පූවඤ්ච දාපෙසි, දයාවාසො යථිච්ඡකං.

33.

රාජා චතුවිහාරෙසු, කත්වා සො වීහිරාසයො;
යථිච්ඡිතෙන ගණ්හන්තු, අනාථා ඉති දාපයි.

34.

නානාපූජාහි පූජෙත්වා, කත්වා මඞ්ගලමුත්තමං;
කථාපෙසි ච භික්ඛූහි, බ්‍යත්තෙහි විනයං තදා.

35.

ථෙරෙන ධම්මමිත්තෙන-සිත්ථගාමකවාසිනා;
පූජයිත්වාන කාරෙසි, අභිධම්මස්ස වණ්ණනං.

36.

දාඨානාගා’භිධානෙන, ථෙරෙනා’රඤ්ඤවාසිනා;
ලංකාලංකාරභූතෙන, අභිධම්මං කථාපයි.

37.

පට්ටකඤ්චුකපූජාහි, හෙමමාලිකචෙතියං;
නච්චගීතෙහි ගන්ධෙහි, පුප්ඵෙහි විවිධෙහි ච.

38.

දීපමාලාහි ධූපෙහි, පූජයිත්වාන’නෙකධා;
තස්ස වත්ථානි භාජෙත්වා, භික්ඛූනං දාපයී සයං.

39.

සදා සො අත්තනො රජ්ජෙ, උය්‍යානෙසු තහිංතහිං;
ආණාපෙත්වාන පුප්ඵානි, පූජෙසි රතනත්තයං.

40.

පාසාදං චන්දනං නාම, කාතුං මරිචවට්ටියං;
අකාරම්භඤ්ච භික්ඛූනං භොගගාමෙ ච දාපයි.

41.

කෙසධාතුං නිධාපෙත්වා, කරණ්ඩං රතනෙහි සො;
කාරයිත්වාන පූජෙසි, ඨපෙත්වා තත්ථ භූපති.

42.

සොණ්ණරජතපට්ටෙහි, ථූපාරාමම්හි චෙතියං;
ඡාදාපෙත්වා යථාරජ්ජං, පූජං කාරෙසි භූපති.

43.

තස්මිං ධාතුඝරෙ රාජා, සොණ්ණද්වාරමකාරයි;
පජ්ජලන්තං සිනෙරුංව, රංසීහි සූරියස්ස සො.

44.

ඣාපිතං චොළරාජස්ස, බලෙන පදලඤ්ජනෙ;
චතුන්නං චෙතියානං සො, රමනීයං ඝරං අකා.

45.

ඣාතං නගරමජ්ඣම්හි, දාඨාධාතුඝරං අකා;
ධම්මසඞ්ගණිගෙහඤ්ච, මහාපාළිඤ්ච භූපති.

46.

තම්බූලමණ්ඩපං කත්වා, තත්ථ සුඞ්කං මහීපති;
භික්ඛූනං ථෙරවංසෙ සො, භෙසජ්ජත්ථාය දාපයි.

47.

උපස්සයං කරිත්වාන, මහාමඞ්ගලනාමකං;
ථෙරවංසම්හි ජාතානං, භික්ඛුනීනං අදාපයි.

48.

මාතුලොදයරාජෙන, ආරද්ධං සාධුනා තදා;
නිට්ඨාපෙසි මහීපාලො, පාසාදං මණිනාමකං.

49.

පරිවෙණානි චත්තාරි, තස්මිං ජෙතවනෙ තදා;
කාරාපයිංසු චත්තාරො, අමච්චා තස්ස රාජිනො.

50.

රඤ්ඤො කිත්තිසමාදෙවී, කිත්තිනාමා මනොරමා;
පරිවෙණං අකාරාමං, ථූපාරාමස්ස පච්ඡතො.

51.

සා තස්මිං පරිවෙණෙ ච, අකා කප්පාසගාමකෙ;
චීවරචෙතියෙ චෙව, තිස්සො පොක්ඛරණී සුචි.

52.

ද්වාදසරතනායාමං, ධජං සොණ්ණමයඤ්ච සා;
පූජෙසි පුඤ්ඤසම්භාරං, හෙමමාලික චෙතියෙ.

53.

ගිහීනං වජ්ජසාලඤ්ච, පුත්තො තස්සා පුරෙඅකා;
ගුණවාසක්කසෙනානී, භික්ඛූනඤ්ච පුරාබහි.

54.

රාජා චතුවිහාරෙසු, දිබ්බපාසාදසන්නිභෙ;
මණ්ඩපෙ කාරයිත්වාන, ධාතුපූජා අනෙකධා.

55.

වස්සමෙකමතික්කම්ම, කාරාපෙත්වා මහීපති;
චාරිත්තං පුබ්බරාජූනං, පරිපාලෙසි සාධුකං.

56.

එවමාදීනි පුඤ්ඤානි, උළාරානි අනෙකධා;
කත්වා සොළසමෙ වස්සෙ, රාජා සො තිදිවං ගතො.

57.

ජාතො පටිච්ච තං රාජං, සෙනා ද්වාදසවස්සිකො;
කාලිඞ්ගදෙවියා පුත්තො, පත්තරජ්ජො තදා අහු.

58.

උදයස්ස කනිට්ඨස්ස, යුවරාජපදං අදා;
පිතු සෙනාපති සෙනො, තස්ස සෙනාපති අහු.

59.

පච්චන්තං බලමාදාය, ගතෙ සෙනාපතිම්හි සො;
මාතරා සහ වත්තන්තං, කණිට්ඨං තස්ස භාතරං.

60.

මාරාපෙත්වා මහාමල්ලං, අකා සෙනාපතිං තදා;
අමච්චං උදයං නාම, සකං වචනකාරකං.

61.

තං සුත්වා කුපිතො හුත්වා, සෙනො සෙනාපති තදා;
බලමාදාය ආගඤ්ඡි, ගණ්හිස්සාමීති සත්තවො.

62.

සුත්වාන තං මහීපාලො, කතවන්තං වාචමත්තනො;
රක්ඛාමි තං අමච්චන්ති, ගතො නික්ඛම්ම රොහණං.

63.

තස්ස මායා නිවත්තිත්වා, යුවරාජඤ්ච රාජිනිං;
ආදාය කුපිතා තෙන ආණාපෙසි චමූපතිං.

64.

තාය සො සඞ්ගහීතොව, දමිළෙ සන්නිපාතිය;
දත්වා ජනපදං තෙසං, පුටත්ථිනගරෙ වසී.

65.

යුජ්ඣිතුං තෙන සො රාජා, බලං පෙසෙසි රොහණා;
සෙනාපති විනාසෙසි, සබ්බං තං රාජිනො බලං.

66.

දමිළා තෙ ජනපදං, පීළෙත්වා රක්ඛසා විය;
විලුම්පිත්වාන ගණ්හන්ති, නරානං සන්තකං තදා.

67.

ඛිත්තා මනුස්සා ගන්ත්වාන, රොහණං රාජසන්තිකං;
නිවෙදෙසුං පවත්තිං තං, මන්තෙත්වා සචිවෙහි සො.

68.

රක්ඛිතුං සාසනං රට්ඨං, තම්පහාය චමූපතිං;
සන්ධිං කත්වාන සෙනෙන, පුළත්ථිනගරං අගා.

69.

මහෙසිං අත්තජං කත්වා, පාලෙතුං වංසමත්තනො;
පුත්තං උප්පාදයිත්වාන, කස්සපං නාම උත්තමං.

70.

වසන්තෙ තත්ථ ලංකින්දෙ, අහිතා වල්ලභා ජනා;
අලභන්තා සුරං පාතු-මාරියා තස්ස සන්තිකෙ.

71.

මජ්ජපානෙ ගුණං වත්වා, පායෙසුං තං මහීපතිං;
පිවිත්වා මජ්ජපානං සො, මත්තබ්‍යාළො අහු තදා.

72.

ආහාරානං ඛයං පත්වා, චජිත්වා දුල්ලභං පදං;
මතො සො දසමෙ වස්සෙ, තරුණොයෙව භූපති.

73.

ඉතො විදිත්වා බලුපාපමිත්ත-
විධෙය්‍යභාවං පරිහානි හෙතුං;

සුබත්තිතොයෙව ඉද වා හුරං වා;
ජහන්තු තෙ සොරවිසං'ව බාලං.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙති රාජකො නාම

ද්විපඤ්ඤාසතිමො පරිච්ඡෙදො.

තිපඤ්ඤාසතිම පච්ඡෙද

ලංකාවිලොපොනාම

1.
මහින්දො තං කණිට්ඨො සො, රාජපුත්තො තදච්චයෙ;
උස්සාපිය සෙතච්ඡත්ත-මනුරාධපුරෙ වරෙ.

2.
සෙන සෙනානීනා'නීත දෙසන්තරජනා කුලෙ;
තත්ථ වාසමකප්පෙසි, කිච්ඡෙන දසවච්ඡරෙ.

3.
අපෙතනීති මග්ගස්ස, මුදුභූතස්ස සබ්බසො;
උප්පාදභාගං නාදංසු, තස්ස ජානපදා තදා.

4.
අච්චන්තං ඛීණචිත්තො සො, වස්සම්හි දසමෙ විභූ;
වුත්තිදානෙන නාසක්ඛි, සඞ්ගහෙතුං සකං බලං.

5.
අලද්ධ වුත්තිනො සබ්බෙ, කෙරළා සහිතා තතො;
න වුත්තිදානං නො යාව, හොති මාතාව භුඤ්ජතු.

6.
ඉති රාජඝරද්වාරෙ, සාහසෙකරසා භුසං;
චාපහතා නිසීදිංසු, සන්නද්ධඡුරිකායුධා.

7.
හත්ථසාරං සමාදාය, තෙ විවඤ්චිය භූපති;
උම්මග්ගතො විනිග්ගම්ම, තුරිතො රොහණං අගා.

8.
සීදුපබ්බතගාමම්හි, ඛන්ධවාරං නිබන්ධිය;

භාතු ජායම්ම හෙසිත්තෙ, ඨපෙත්වා සො තහිං වසී.

9.

න චිරස්සෙව තස්සාය, මතා යසමහීපති;
මහෙසිත්තෙ නිවෙසෙසි, සකභාතුස්ස ධීතරං.

10.

දෙවියා තාය සඤ්ජාතෙ, සුතෙ කස්සපනාමකෙ;
අජ්ඣාවුත්තං විහායා’ථ, බන්ධාවාරං මහීමති.

11.

කාරයිත්වාන නගරං, කප්පගල්ලකගාමකෙ;
අධිපච්චං පවත්තෙන්තො, රොහණෙ සුචිරං වසී.

12.

තතො සෙසෙසු ඨානෙසු, කෙරළා සීහළා තදා;
කණ්ණාටා ච යථාකාම-මාධිපච්චං පවත්තයුං.

13.

අථස්ස වාණිජො එකො, පරතීරං ඉධාගතො;
ගන්ත්වා පවත්තිං ලංකාය, චොළරඤ්ඤො නිවෙදයි.

14.

සොතං සුණිත්වා පෙසෙසි, ලංකාගහණමානසො;
බලං මහන්තං බලවා, තං ඛිප්පං ලංකමොතරි.

15.

පට්ඨායෙො තිණ්ණඨානම්හා, විහෙඨෙන්තං බහූ ජනෙ;
අනුක්කමෙන තං චොළ-බලං රොහණමජ්ඣගා.

16.

ඡත්තිංසෙ රාජිනො වස්සෙ, මහෙසිං රතනානි ච;
මකුටඤ්ච කමායාතං, සබ්බමාභරණං තථා.

17.

අමූලිකඤ්චවජිර-වලයං දෙවදත්තියං;
අච්ඡෙජ්ජච්ඡුරිකං ඡින්න-පට්ටිකා ධාතුකඤ්ච තෙ.

18.

පවිට්ඨං වනදුග්ගම්හි, භයාතඤ්ච මහීපතිං;
ජීවග්ගාහමගණ්හිංසු, සන්ධිලෙසම්පදස්සිය.

19.

මහීපාලං ධනං තඤ්ච, සබ්බං හත්ථගතං තතො;
පෙසයිංසු ලහුං චොළ-මහීපාලස්ස සන්තිකං.

20.

නිකායත්තිතයෙ ධාතු-ගබ්භෙ ලංකාතලෙ බිලෙ;
මහාරහෙ සුවණ්ණාදි-පටිබිම්බෙ ච’නප්පකෙ.

21.

භින්දිත්වා සහසා සබ්බෙ, විහාරෙ ච තහිං තහිං;
යථො ජොහාරිනො යක්ඛා, ලඞ්කායං සාරමග්ගහුං.

22.

තෙ චොළා රාජරට්ඨං තං, පුලත්ථිපුරනිස්සිතා;
රක්ඛපාසාණකණ්ඩව්හ, ඨානාවධිමභුඤ්ජිසුං.

23.

තං කුමාරකමාදාය, කස්සපං රට්ඨවාසිනො;
වඩ්ඪෙන්ති චොළභයතො, ගොපයන්තා සුසාදරා.

24.

චොළරාජා කුමාරං තං, සුත්වා ද්වාදසවස්සිකං;
ගහණත්ථාය පෙසෙසි, මහාමච්චෙ මහාබලෙ.

25.

ඌනං පඤ්චසහස්සෙන, යොධලක්ඛං සමාදිය;
සබ්බං තෙ රොහණං දෙසං, සඞ්ඛොභෙසු මිතො තතො.

26.

කිත්තිනාමො’ථ සච්චො, මක්ඛකුදූසවාසිකො;
මුද්ධනාමො තථාමච්චො, මාරගල්ලකවාසිකො.

27.

උභොපි තෙ මහාවීරා, යුද්ධොපායවිචක්ඛණා;
චොළසෙනං විනාසෙතු-මච්චන්තකතනිච්ඡයා.

28.

පලුට්ඨගිරිනාමම්හි, ඨානෙ දුග්ගෙ නිවෙසිය;
කත්වා ඡමාසං සඞ්ගාමං, හනිංසු දමිළෙ බහූං.

29.

හතාවසිට්ඨා චොළාතා, රණෙ තස්මිං භයද්දිතා;
පලායිත්වා යථාපුබ්බං, පුලත්ථිපුරමාවසුං.

30.

කුමාරො ජයිතො දිස්වා, උභො තෙ සචිවෙ තදා;
හට්ඨතුට්ඨො ''වරං තාතා, ගණ්හථා''ති ස වබ්‍රවී.

31.

බුද්ධො පවෙණිගාමං සො, වරං යාචිත්ථ කිත්තිකො;
සඞ්ඝිකං ගහිතං භාගං, විස්සජ්ජෙතුං වරං වරි.

32.

රාජපුත්තවරාලද්ධ-වරා'මච්චවරා තදා;
නිද්දරා සාදරා වීරා, පාදෙ වන්දිංසු තස්ස තෙ.

33.

රාජා ද්වාදසවස්සානි, වසිත්වා චොළමණ්ඩලෙ;
අට්ඨතාලීසවස්සම්හි, මහින්දො සො දිවංගතො.

34.

පමාද දොසානගතෙන එවං,
ලද්ධා'පි භොගානනථිරා භවන්ති;
ඉච්චප්පමංදං හිතමාසසානො,
නිච්චං සුවිඤ්ඤූසුසමා චරෙය්‍ය.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ලංකාවිලොපො නාම

තිපඤ්ඤාසතිමො පරිච්ඡෙදො.

චතුපඤ්ඤාසතිම පරිච්ඡෙද

ඡ රාජකොනාම

1.

පටුන

කත්වා වික්කම්ම බාහූ’ති, නාම භූපාලසූනුනො;
තස්සාණාය පවත්තිංසු, සාදරං සීහළා බිලා.

2.

සො රාජා දමිළෙ හන්තුං, ධනං සඤ්චිය’නෙකධා;
සඞ්ගහං සෙවකානඤ්ච, කුරුමානො යථොචිතං.

3.

අලඞ්කාරකිරීටානි, ඡත්තසීහාසනානි ච;
කාරයිත්වා’භිසෙකත්ථං, සචිවෙහා’භියාචිතො.

4.

න යාව රාජරට්ඨස්ස, ගහණං හොති තාව මෙ;
ඡත්තුස්සාපනකම්මෙන, කිං තෙනා’ති විචාරිය.

5.

සතං නරසහස්සානං, සඞ්කලෙත්වා මහබ්බලො;
සඞ්ගාමාරබ්භ කාලම්හි, වාතරොගාභිපීළිතො.

6.

යුජ්ඣිතුං සමයො නෙති, ද්වාදසෙ වච්ඡරෙ ලහුං;
උපෙච්ච දෙවනගරං, ගඞ්ජිදෙවසහබ්‍යතං.

7.

කිත්තිනාමො ච සචිවො, සෙනාපච්චමධිට්ඨිතො;
රජ්ජත්ථිකො දිනානට්ඨ, නිජාණං සම්පවත්තයි.

8.

ඝාතෙත්වා තං මහාලාන-කිත්තිනාමො මහබ්බලො;
පත්වා’භිසෙකං භුඤ්ජන්තො, දෙසං තං රොහණව්හයං.

9.

සංවච්ඡරම්හි තතියෙ, චොළයුද්ධෙ පරාජිතො;
සහත්ථෙන සකං සීසං, ඡින්දිත්වා සහසා මරි.

10.

තදාපිතෙ කිරීටාදි-ධනසාරං සමාදිය;
පෙසෙසුං දමිළා චොළ-මහීපාලස්ස සන්තිකං.

11.

හයා සරට්ඨං හිත්වා’ථ, දුට්ඨදෙසෙ වසං තදා;
එකො වික්කමපණ්ඩුති, විස්සුතො පත්ථිවත්තජො.

12.

විඤ්ඤාතලඞ්කාවුත්තන්තො, දෙසමාගම්ම රොහණං;
කාළතිත්ථෙ වසං වස්ස-මෙකං රජ්ජමකාරයි.

13.

රාමන්වයසමුබ්භූතො, තදායුජ්ඣ පුරාගතො;
ජගතී පාලනාමෙන, විස්සුතො භූභුජත්තජො.

14.

රණෙ වික්කමපණ්ඩුතං, ඝාතාපෙත්වා මහබ්බලො;
තතො චත්තාරි වස්සානි, රජ්ජං කාරෙසි රොහණෙ.

15.

තම්පි චොළාරණෙ හන්ත්වා, මහෙසිං ධීතරා සහ;
චිත්තසාරඤ්ච සාකලං, චොළරට්ඨමපෙසයුං.

16.

රාජා පරක්කමො නාම, පණ්ඩුරාජසුතො තතො;
අකා වස්සද්වයං චොළා, ඝාතෙසුං තම්පි යුජ්ඣිය.

17.

ඉමෙ භුසං ලොභබලාභිභූතා,
ගතා අසෙසා විවසා විනාසං;
ඉච්චෙවමඤ්ඤාය සදා සපඤ්ඤො,
තණ්හක්ඛයෙයෙව රතිං කරෙය්‍ය.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ඡ රාජකො නාම

චතුපඤ්ඤාසතිමො පරිච්ඡෙදො.

පඤ්චපඤ්ඤාසතිම පරිච්ඡෙද

රොහණාරාති විජයොනාම

1.

පටුන

ලොකනාමො චමූනාථො, මක්ඛකුදූසවාසිකො;
සච්චපටිඤ්ඤො ධීතිමා, චොළදප්පවිඝාතනො.

2.

අභිභූය ජනෙ පත්වා, රජ්ජං රොහණමණ්ඩලෙ;
වසී කාජරගාමම්හි, චාරිත්තවිධිකොවිදො.

3.

අහු තදා කිත්තිනාමො, රාජපුත්තො මහබ්බලො;
තස්ස වංසාදිසම්පත්ති, නුපුබ්බෙන පවුච්චතෙ.

4.

සුතො කස්සපභූපස්ස, මාණනාමෙන විස්සුතො;
ආදිපාදො අහු ධීරො, සදාචාරවිභූසිතො.

5.

තස්සා’ථ ජෙට්ඨකො භාතා, මාණවම්මො මහාමති;
ගොකණ්ණකසමීපට්ඨ-නදීතීරෙ නිසීදිය.

6.

කතමන්තුපචාරො සො, යථාවිධිමසෙසතො;
අක්ඛමාලං ගහෙත්වාන, මන්තං ජප්පිතුමාරභි.

7.

කුමාරො කිර හත්තග්ගෙ, පාතුරාසි සවාහනො;
සිඛණ්ඩි මුඛතුණ්ඩෙන, බලිපට්ටං විඛණ්ඩිය.

8.

සච්ඡිද්දකෙ නාළිකෙර-කපාලෙ විච්චුනොදකෙ;
ලූඛෙ ජලමපස්සන්තො, ජපන්තස්ස මුඛංගතො.

9.

තතො භාවිනිං සිද්ධි, මපෙක්ඛං නයනං සකං;
තස්සොපනෙසි, නිබ්භිජ්ජ, සොපි තං සහසාපිවි.

10.

කුමාරො තස්ස සන්තුට්ඨො, කුමාරස්සාභිපත්ථිතං;
වරං පදාය නභසා, රාජමානො ගතො තතො.

11.

භින්නෙකනයනං දිස්වා, සචිවාතං පරො දිසුං;
වරලාභං පකාසෙත්වා, සමස්සාසෙසි සො ජනෙ.

12.

තතො සො සචිවාතස්ස, සන්තුට්ඨාරාධයිංසු තං;
අනුරාධපුරං පත්වා, භිසෙකො කාරියො ඉති.

13.

අත්ථො කො මමරජ්ජෙන, විකලඞ්ගස්ස සම්පති;
තපොකම්මං කරිස්සාමි, පබ්බජ්ජමුපගම්මහං.

14.

කණිට්ඨො මාණනාමො ච, ලඞ්කාරජ්ජං කමාගතං;
පාලෙතු ඉති සො රජ්ජං, සම්පත්තං සම්පටික්ඛිපි.

15.

විඤ්ඤාතචිත්තසඤ්චාරා, සචිවා තස්ස සබ්බථා;
වත්තුමෙතං කණිට්ඨස්ස, පෙසෙසුං පුරිසෙ තදා.

16.

සුත්වා තං සීඝමාගම්ම, පස්සිත්වා සකභාතරං;
පතිත්වා පාදමූලම්හි, බහුං කන්දිය රොදිය.

17.

ජෙට්ඨෙන භාතරා සද්ධි-මනුරාධපුරං ගතො;
මකුටං තත්ථ ධාරෙසි, ජෙට්ඨචිත්තානුවත්තකො.

18.

තතො’භයගිරිං ගන්ත්වා, පබ්බජ්ජං සකභාතුනො;
යත යො තත්ථ යාචිත්ථ, බහුමානපුරස්සරං.

19.

තතො තෙ යතයො තස්ස, පබ්බජ්ජමුපසම්පදං;
අකංසු විකලඞ්ගස්ස, සික්ඛාපදනිරාදරා.

20.

පරිවෙණමුත්තරොළ-මුළාරං තස්ස කාරිය;
කත්වා තං පරිවෙණස්ස, සාමිකං ධරණී පති.

21.

භික්ඛූනං ඡසතං තත්ථ, විධාය තදධීනකං;
පරිහාරෙ අදා තස්ස, පෙස්සවග්ගෙ ච පඤ්ච සො.

22.

සමප්පෙසි ච සො නානා-සිප්පකම්මවිචක්ඛණෙ;
ජනෙ වාකා තදායත්තෙ, සො දාඨාධාතුරක්ඛියෙ.

23.

තස්සෙවාදකරා’හෙසුං, භික්ඛූ’භයගිරිම්හි තෙ;
රාජා ච ලොකං පාලෙසි, සම්මා තස්සානුසිට්ඨියා.

24.

ජනා තබ්බංසජා කෙචි, තං රජ්ජනිරපෙක්ඛකා;
නිවසිංසු යථාකාමං, මහාසාමි පදංසිතා.

25.

එතස්ස මාණවම්මස්ස, රඤ්ඤො ධම්මනයඤ්ඤුනො;
අග්ගබොධිකුමාරාදි-පුත්තනත්තුක්කමාගතෙ.

26.

වංසෙ විසුද්ධෙ ජාතස්ස, භූපාලන්වයමුද්ධනි;
සමාසොළසකඞ්කායං, සම්මා රජ්ජානුසාසිනො.

27.

මහීපස්ස මහින්දස්ස, දුවෙ මාකුලධීතරො;
දෙවලා ලොකිකා චාති, නාමතො විස්සුතා සුභා.

28.

එතාසු ද්වීසු ධීතාසු, ලොකිකා මාතුලත්තජං;
පටිච්ච රාජතනයං, සුභං කස්සපනාමකං.

29.

සා මොග්ගල්ලාන ලොකව්හෙ, පුත්තෙ ද්වෙ ලභි සොභනෙ;
තෙසු ජෙට්ඨසුතො ලොක-සාසනාධාරකොවිදො.

30.

මහාසාමීති පඤ්ඤාතො, සඞ්ඝුපාසනපාලයො;
නෙකසාරගුණාවාසො, වාසං කප්පෙසි රොහණෙ.

31.

දාඨොපතිස්ස රාජස්ස, නත්තා සුගතසාසනෙ;
පබ්බජ්ජුපගතො සද්ධො, ධුතවා සීලසංවුතො.

32.

පහිතත්තො විවිත්තොසො, පන්තසෙනාසනෙ වසී;
ගුණං සබ්බත්ථ වණ්ණෙසුං, තස්මිං දෙවා පසීදිය.

33.

ගුණං සුණිත්වා ලංකින්දො, තදා සබ්බත්ථ පත්ථටං;
උපසඞ්කම්ම තං නත්වා, කාතුමත්තානුසාසනං.

34.

ආරාධයමනිච්ඡන්තං, යාචිත්වාන පුනප්පුනං;
ආනීය වාසයිත්වා තං, පාසාදෙ සාධුකාරිතෙ.

35.

යතිස්සරස්ස වසතො, කත්ථ රාජාගුණප්පියො;
තස්සානුසිට්ඨිමග්ගට්ඨො, ලොකං ධම්මෙන පාලයි.

36.

උද්දිස්සාරාධනං සම්මා, ලංකින්දෙන කතං තදා;
සෙලන්තරාභිනික්ඛම්ම, යතින්දො සො දයානුගො.

37.

යතො භික්ඛූ සමූහෙත්වා, වාසං කප්පෙසි යත්ථ සො;
සෙලන්තරසමූහො’ති, වික්ඛ්‍යාතිං සො තතො ගතො.

38.

තතො පට්ඨාය වාසෙත්වා, රත්තියං දෙවපල්ලියං;
දෙවතානුමතං භික්ඛුං, මූලඨානෙ ඨපෙන්ති හි.

39.

මූලත්තමාවසන්තානං, යතීනමනුසාසනා;
ලංකිස්සරා පවත්තන්ති, පාලෙන්තා ලොකසාසනං.

40.

තස්ස දාඨොපතිස්සස්ස, වංසජං රාජපුත්තකං;
බොධිං පටිච්ච තබ්බංසා, බුද්ධනාමා කුමාරිකා.

41.

අලත්ථ ලොකිතං නාම, ධීතරං වරලක්ඛණං;
කාලෙන සා පදින්නා’සි, මොග්ගල්ලානස්ස ධීමතො.

42.

සා තං පටිච්ච කිත්තිඤ්ච, මිත්තං නාම කුමාරිකං;
මහින්දං රක්ඛිතං චාපි, ලතිත්ථ චතුරො පජා.

43.

අහු ජෙට්ඨසුතො ධීරො, වීරො තෙරසවස්සිකො;
කතහත්ථො විසෙසෙන, ධනුසිප්පම්හි සො තතො.

44.

කථං ලඞ්කං ගහෙස්සාමි, දූරෙත්වා’රාති කණ්ටකං;
ඉති චින්තාපරොගාමෙ, මූලසාලව්හයෙ වසී.

45.

එකො මහාබලො වීරො, බුද්ධරාජොති විස්සුතො;
විලොමවත්තී හුත්වාන, ලොකසෙනානිනො තදා.

46.

පලාතො චුණ්ණසාලව්හං, ඛිප්පං ජනපදං තහිං;
කිත්තාදිකෙ ජනෙ නෙකෙ, වසෙ වත්තිය සබ්බථා.

47.

සද්ධිං බන්ධූහි සඞ්ගාම-සූරෙහි බහුකෙහි සො;
මලයාවලපාදෙසු, වසී දුප්පසහො තදා.

48.

තස්ස’න්තිකමුපාගම්ම, සංවච්ඡරිකනායකො;
සඞ්ඝො නාම කුමාරස්ස, සරූපං සාධුවං බ්‍රවි.

49.

මහාසාමිස්ස තනයො, ජෙට්ඨො කිත්ති සනාමකො;
ධඤ්ඤලක්ඛණසම්පන්නො, සම්පන්නමතිවික්කමො.

50.

ජම්බුදීපෙපි තං රජ්ජං, කත්තුමෙකාතපත්තකං;
සමත්ථොති විචින්තෙපි, ලඞ්කාදීපම්හි කා කථා.

51.

තස්ස සො වචනං සුත්වා, සෙවිතබ්බො කුමාරකො;
ඉති නිච්ඡිය පෙසෙසි, කුමාරස්ස’න්තිකං ජනෙ.

52.

සුණිත්වා සො වචො තෙසං, නිවත්තනභයා විභූ;
අජානභං පිතුන්නං සො, වීරො ධනුසහායකො.

53.

ගෙහා නික්ඛම්ම පස්සන්තො, සුනිමිත්තානිනෙකධා;
අගාලහුං සරීවග්ග-පිට්ඨීගාමං මහාමති.

54.

තහිං සො නිවසං වීරො, පෙසයිත්වා සසෙවකෙ;
විපක්ඛාධිට්ඨිතං ජෙසි, බොධිවාලච්ඡගාමකං.

55.

තතො’භිමානී සෙනානී, සෙනං සො තත්ථ පෙසයි;
සා පරික්ඛිපතං ගාමං, සඞ්ගාමාය සමාරභි.

56.

කුමාරො තෙහි යුජ්ඣන්තො, සුභටො පටුවික්කමො;
දිසාසු විකිරීසබ්බෙ, තුලං චණ්ඩොව මාළුතො.

57.

චුණ්ණසාලං ජනපදං, ගන්ත්වා ඨානවිදූ තදා;
තහිං වසං වසෙකාසි, සබ්බං මලයමණ්ඩලං.

58.

තදාපි සෙනං සෙනින්දො, පෙසෙත්වා අසකිං සකං;
අභිභූතිමසක්කොන්තො, කාතුං දුම්මනතං ගතො.

59.

මක්ඛකුදුසවාසිස්ස, සච්පස්සාථ කිත්තිනො;
සුතො මහබ්බලො දෙව-මල්ලොති විදිතො තදා.

60.

සහිතො බන්ධුමිත්තෙහි, බහූ රොහණවාසිනො;
සමාදායා’භිගන්ත්වාන, කුමාරං පස්සි සාදරො.

61.

බන්ධිය ඡුරිකං ඡෙකො, සො පන්නරසවස්සිකො;
ආදිපාදපදං තත්ථ, සම්පාපුණි මහායසො.

62.

තතො හිරඤ්ඤමලය, මුපාගම්ම මහබ්බලො;
තහිං රෙමුණසෙලම්හි, ඛන්ධාවාරං නිබන්ධයි.

63.

තත්ථාපි සෙනං පෙසෙත්වා, සඞ්ගාමෙන්තො චමූපති;
අලද්ධවිජයො ඡන්දං, පුනයුද්ධෙ ජහිතතො.

64.

ලොකනාමො චමූනාථො, ලොකං හිත්වා සකං තදා;
අහු වස්සම්හි ඡට්ඨෙසො, පරලොකපරායනො.

65.

තදා කස්සපනාමෙකො, කෙසධාතුකනායකො;
ජනෙ’භිභූයවත්තෙසි, නීජාණං රොහණෙ තදා.

66.

සුත්වා තං චොළසාමන්තො, පුළත්ථිනගරා තදා;
නික්ඛම්ම යුද්ධසනද්ධො, ගන්ත්වා කාජරගාමකං.

67.

කෙසාධාතු තතො යුද්ධෙ, භින්දිත්වා දමිළං බලං;
රක්ඛපාසාණසීමායං, ඨපෙත්වා රක්ඛියෙ ජනෙ.

68.

පටිලද්ධජයුද්දාමො, මහාසෙනා පුරක්ඛතො;
පුනරාගම්ම පාවෙක්ඛි, වීරො කාජරගාමකං.

69.

තදාදිපාදො සුත්වාන, සබ්බං සුත්පීරධාතුකො;
කෙසධාතුං නිසාතෙතුං, බලං සන්නය්හි වෙගසා.

70.

පවත්තිං තං සුණිත්වා සො, සාභිමානො භුසංතතො;
සමත්තං බලමාදාය, සිප්පත්ථලකමාගමා.

71.

පඤ්චයොජනරට්ඨාදි-වාසිකෙසු බහූජනෙ;
සමාදාය සමාසන්නෙ, රාජපුත්තෙ සුදුජ්ජයෙ.

72.

විරත්තතඤ්ච සො ඤත්වා, බහුන්නං රට්ඨවාසිනං;
දුක්කරං එත්ථ යුද්ධන්ති, ගතො සො බදිරඞ්ගණිං.

73.

මහාසෙනාය භූපාල සුතො සොළසවස්සිකො;
ඛිප්පං වාපෙක්ඛි සො වීත-දරො කාජරගාමකං.

74.

ඡම්මාසමනුභොත්වාන, රොහණං රුට්ඨමානසො;
කෙසධාතුකනාථොපි, සඞ්ගාමත්ථාය තත්ථගා.

75.

රාජපුත්තස්ස සෙනා’ථ, වත්තෙන්ති සමරං බරං;
කෙසධාතුකනාථස්ස, සීසං ගණ්හි මහබ්බලා.

76.

ආගම්ම සත්තරසවයං කුමාරො;
සබ්බත්ථ පත්ථටමහායසකිත්තිතෙජො;
සුමාදිනෙක විධියොගවිසෙසදක්ඛො;
ඛීණාරිකණ්ටකමකා’ඛිලරොහණං තං.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

රොහණාරාතිවිජයො නාම

පඤ්චපඤ්ඤාසතිමො පරිච්ඡෙදො.

ඡපඤ්ඤාසතිම පරිච්ඡෙද

අනුරාධපුරාභිගමනො

1.

යුවරාජපදෙ තස්ස, ඨිතස්සා’ථ නයඤ්ඤුනො;
අහු විජයබාහූති, නාමං සබ්බත්ථ පාකටං.

2.

මහාසඤ්ඤණො නිජාණාය, තත්ථ භෙරිං චරාපිය;
ඨපෙන්තො සචිවෙ'නෙකෙ, පතිරූපෙ පදන්තරෙ.

3.
චොළානං මද්දනත්ථාය, රාජරට්ඨාධිවාසිනං;
චතුරො චතුරොපායෙ, යො ජයං තත්ථ සො වසී.

4.
චොළරාජා සුණිත්වා තං, පුළත්ථිනගරෙ ඨිතං;
සෙනාපතිම පෙසෙසි, දත්වාන බලවාහනං.

5.
සෙනින්දං කාජරග්ගාම-සමීපං සමුපාගතං;
දුප්පසය්හං විදිත්වාන, ගිරිදුග්ගමගා තතො.

6.
සෙනින්දො කාජරග්ගාමං, විලුම්පිත්වාන වෙගසා;
තත්ථ වත්ථුමසක්කොන්තො, සදෙසං පුන රාගමි.

7.
තතො මහාදිපාදො'පි, ආගම්ම මලයා ලහුං;
මහතා බලකායෙන, සිප්පත්ථලකමාවසි.

8.
රාජා රාමඤ්ඤවිසයෙ, රාජිනො සන්තිකං ජනෙ;
පෙසෙසි බහුකෙසාරං, ධනජාතඤ්ච'නප්පකං.

9.
විචිත්තවත්ථකප්පූර-චන්දනාදීහි වත්ථූහි;
පරිපුණ්ණා ච නාවායො, නෙකාතිත්ථෙ සමොසටා.

10.
ධනජා තෙහි නෙකෙහි, කරොන්තො භටසඞ්ගහං;
තතො තම්බලගාමම්හි, නිවසිත්ථ මහබ්බලො.

11.
අඤ්ඤමඤ්ඤවිරුද්ධත්තා, රාජාරට්ඨාධිවාසිනො;
උපග්ගම්ම ජනා සබ්බෙ, කරං නො දෙන්ති සබ්බසො.

12.

විපක්ඛචොළරාජස්ස, භින්දන්තා’ණං මදුද්ධතා;
ආයුත්තකෙ විහිංසෙන්තො, යථාකාමං චරන්ති ච.

13.

තං සුත්වා චොළභූපාලො, සම්පකොපවසීකතො;
සෙනං මහන්තිං දත්වාන, පෙසෙසි සචිවං නිජං.

14.

මහාතිත්ථෙ’වතිණ්ණො සො, තත්ථ තත්ථ බහූජනෙ;
ඝාතෙන්තො සවසෙ කත්වා, රාජාරට්ඨාධිවාසිනො.

15.

අනුක්කමෙන ගන්ත්වාන, ඛරාණො රොහණං තදා;
අජ්ඣොත්ථරි සසෙනො ස, භින්නො වෙලොවසාගරො.

16.

රඤ්ඤො පච්චත්ථිකා හුත්වා, රවිදෙවචලවිහයා;
උභො දමිළසෙනින්ද-වසං යාතා මහබ්බලා.

17.

මහාපක්ඛබලොපෙතෙ, තෙ පස්සිය චමූපති;
රොහණං සකලං ඛිප්පං, මඤ්ඤිත්ථ සකහත්ථගං.

18.

එකාදසම්හි සො වස්සෙ, රාජා චොළාභිභූතියා;
පලුට්ඨපබ්බතෙ දුග්ගං, පවිධාය තහිං වසී.

19.

චොළසෙනා තදාසෙලං, සමන්තා සම්පරික්ඛිපි;
තත්ථො’හයෙසං සෙනාන-මහු හිංසනකං රණං.

20.

රඤ්ඤො භටා විනාසෙත්වා, සබ්බං තං දමිළං බලං;
පලායන්තං මහාචොළ-සාමන්තඤ්චානුබන්ධිය.

21.

ගහෙත්වාන සිරං තස්ස, ගාමස්මිං තම්බවිට්ඨියිකෙ
සද්ධිං වාහනයානෙහි, සාරභූතධනෙහි ච.

22.

තහිං තං සකලං භණ්ඩං, නෙත්වා රක්ඛො පදස්සිය;
පුළත්ථිනගරං ගන්තුං, කාලො ඉති සමබ්‍රවුං.

23.

මහීපාලොපි තං සුත්වා, සච්චානං වචො තදා;
මහතා බලකායෙන, පුලත්ථිනගරං ගතො.

24.

පවත්තිමෙතං සකලං, සුත්වා චොළනරිස්සරො;
තිබ්බකොපවසංයාතො, භූපාලගහණත්ථිකො.

25.

සාමං ඛිප්පං සමාගම්ම, වීරො සාගරපට්ටනං;
භියොපි මහතිං සෙනං, ලංකාදීපමපෙසයී.

26.

තං විජානිය භූමින්දො, සෙනින්දං පෙසයී සකං;
බලං මහන්තං දත්වාන, චොළසෙනාය යුජ්ඣිතුං.

27.

ගච්ඡමානො චමූනාථො, සො’නුරාධපුරන්තිකෙ;
සද්ධිං දමිළසෙනාය, වත්තෙසි තුමුලං රණං.

28.

පතිංසු තස්මිං සඞ්ගාමෙ, භූපාලස්ස නරා බහූ;
භියොපි දමිළායත්තා, ජාතා තං රට්ඨවාසිනො.

29.

විහාය ධරණීපාලො, පුලත්ථිනගරං තදා;
විල්ලිකාබාණකං රට්ඨං, සම්පාපුණිය වෙගසා.

30.

නිහච්චාමච්චයුගලං, තං රට්ඨාධිට්ඨිතං තදා;
තහිං වාසමකප්පෙසි, සහටෙ සන්නිපාතයං.

31.

අත්තානමනුබන්ධන්තං, සුත්වා චොළචමූපතිං;
ගන්ත්වා වාතගිරිං නාම, සමයඤ්ඤූ සිලුච්චයං.

32.

උපච්චකාය සෙලස්ස, තත්ථ දුග්ගං නිවෙසිය;
රණං කරොන්තො තෙමාසං, දමිළෙ පටිබාහයි.

33.

කෙසධාතුකනාථස්ස, මාරිතස්ස පුරාරණෙ;
භාතා කණිට්ඨයො සම්පත්ත, මහාපක්ඛබලො තදා.

34.

මාරණං සකභාතුස්ස, සරන්තො රුට්ඨමානසො;
සකලං පරිවත්තෙසි, ගුත්තහාලකමණ්ඩලං.

35.

අථො ලංකිස්සරො තත්ථ, ඛිප්පං ගන්ත්වා මහබ්බලො;
ඨානෙ මච්චුත්ථලෙ නාම, ඛන්ධාවාරං නිබන්ධිය.

36.

ඛදිරඞ්ගණිදුග්ගම්හා, පලාපෙත්වාන තං රණෙ;
ඨානා කුබුලගල්ලා ච, යුජ්ඣන්තො තං පලාපයි.

37.

විහාය පුත්තදාරාදි-සබ්බං නෙකධනං බලං;
පලායමානො සො රට්ඨං, චොළායත්ත මගාලහුං.

38.

තදා නරිස්සරො තත, තස්ස සබ්බං සමාදිය;
ගන්ත්වා තම්බලගාමම්හි, නවං දුග්ගං නිවෙසිය.

39.

අනුක්කමෙන ගන්ත්වාන, මහානාගහුලව්හයෙ;
පුරෙවසී සුසජ්ජෙන්තො, බලං චොළෙහි යුජ්ඣිතුං.

40.

තතො රාජා සමව්හාය, සචීවෙ ද්වෙ මහබ්බලෙ;
පෙසෙසි දික්ඛිණං පස්සං, වසං නෙතුං තහිං ජනෙ.

41.

සම්පෙසෙසි මහාමච්ච-යුගලං කක්ඛලං විභූ;
චොළදප්පවිනාසාය, තතො වෙලා මහාපථෙ.

42.

පෙසිතා දක්ඛිණං පස්සං, අමච්චා'මෙ මහබ්බලා;
මුහුන්නරුග්ගමදුග්ගං, බදළත්ථලමෙව ච.

43.

වාපීනගරදුග්ගඤ්ච, බුද්ධගාමකමෙව ච;
තිලගුල්ලං මහාගල්ලං, මණ්ඩගල්ලකමෙව ච.

44.

අනුරාධපුරඤ්චාති, ගහෙත්වාන කමෙන තෙ;
වත්තෙන්තා සවසෙ රට්ඨං, මහාතිත්ථමුපාගතා.

45.

පෙසිතා සච්චාද්වෙතු, තතො වෙලා මහාපථෙ;
විලුම්පන්තා ඡගාමාදි-ඛන්ධාවාරෙ තහිං තහිං.

46.

පුලත්ථිනගරාසන්නං, කමෙනා'ගම්ම පෙසයුං;
දූතෙ රාජන්තිකඛිප්ප-මාගන්තුං වට්ටතීතිහ.

47.

දිසාසා ද්වීසු යානෙහි, සච්චෙහි පවත්තිතං;
වික්කමාති සයං සුත්වා, කාලඤ්ඤූ සො මහීපති.

48.

සීඝං සන්නය්හ සෙනඞ්ගං, සමග්ගං විදිකොවිදො;
උම්මූලනායචොළානං, පුරාතම්හා'භිනික්ඛමි.

49.

ගච්ඡං ගඞ්ගාය මහිය-ඞ්ගණූපන්තිකෙ විභූ;
සෙනානිවෙසං කාරෙත්වා කඤ්චිකාලං තහිං වසී.

50.

කමෙනාගම්ම ඨානඤ්ඤූ, පුළත්ථිනගරන්තිකෙ;
බන්ධාපෙසි මහාවීරො, ඛන්ධාවාරං ථිරං වරං.

51.

තත්ථ තත්ථ ඨිතා සූරා, චොළා යෙ කක්ඛලා'ඛිලා;
පුලත්ථිනගරෙ යුද්ධං, කාතුං සන්නිපතිංසු තෙ.

52.

නික්ඛම්ම නගරා ගන්ත්වා, චොළා බහි මහාරණං;
කත්වා පරාජිතා භීතා, පවිස්ස නගරං සකං.

53.

ගුත්තා සෙසපුරද්වාරා, ගොපුරට්ටාලනිස්සිතා;
මහාහවං බහුස්සාහා, පවත්තෙසුං භයාවහං.

54.

දියඩ්ඪමාසං යුජ්ඣන්ති, නගරං තමුපරුන්ධිය;
සාධෙතුං නෙවසා’සක්ඛි, භූපාලස්ස මහාචමූ.

55.

මහාරක්ඛො මහාවීරා, මහාසූරා මහබ්බලා;
මහාභටා මහාමානා, රවිදෙවචලාදයො.

56.

උල්ලඞ්ඝිත්වාන පාකාරං, පවිස්ස සහසා පුරං;
ඛණෙන දමිළෙ සබ්බෙ, මූලසච්චමසාතයුං.

57.

එවං ලද්ධජයො රාජා, තදා විජයබාහුසො;
චරාපෙසි නිජාණාය, භෙරිං භූරිමතිපුරෙ.

58.

තං සුත්වා සකසෙනාය, විනාසං චොළභූපති;
සීහළා බලවන්තොති, භියොයා සෙනං න පාහිණි.

59.

වීරො අසෙසනිහතුද්ධට චොළසෙට්ඨො;
විඤ්ඤූ සුසාධුට්ඨපිතාඛිලරාජරට්ඨො;
ඉට්ඨන්නුරාධපුරසෙට්ඨමතීව හට්ඨො;
වස්සම්හි පඤ්චදසමෙ ගමි රාජසෙට්ඨො.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

අනුරාධපුරාභිගමනො නාම

ඡප්පඤ්ඤාසතිමො පරිච්ඡෙදො

සත්තපඤ්ඤාසතිම පරිච්ඡෙද

සංගහකරණොනාම

1.

ලඞ්කාරක්ඛාය සචිවෙ, බලිනො යොධසම්මතෙ;
පටිපාටිං සමුද්දිස්ස, සමන්තා සන්නියොජයි.

2.

අභිසෙකමඞ්ගලත්ථාය, පාසාදාදිමනෙකතං;
කිච්චං සම්පාදනීයන්ති, සචිවං සන්නියොජිය.

3.

වන්දනීයෙ'භිවන්දන්තො, පදෙසෙනෙකකෙතහිං;
නෙත්වා මාසත්තයං ගඤ්ඡි, පුලත්ථිනගරං පුන.

4.

විස්සුතො ආදිමලය-නාමෙන බලනායකො;
උජුපච්චත්ථිකො හුත්වා, මහීපාලස්ස සබ්බසො.

5.

ගඞ්ගා මත්ථයු'පාගඤ්ඡි, බලං සබ්බං සමාදිය;
අන්දූති විස්සුතං මන්ද-පඤ්ඤො ගාමං පුරන්තිකෙ.

6.

ලංකිස්සරො තහිං ගන්ත්වා, උද්ධරිත්වා තමුද්ධතං;
පුලත්ථිනගරං ගඤ්ඡි, වසෙ වත්තිය තං බලං.

7.

යුවරාජපදංයෙව, සිතො සන්තො ලිඛාපයි;
සො සත්තරසවස්සානි, සප්පඤ්ඤො නරසත්තමො.

8.

තතො'නුරාධනගර-මභිගම්ම යථාවිධිං;
අනුභොත්වා විධානඤ්ඤූ, අභිසෙකමහුස්සවං.

9.

අට්ඨිතො පාපධම්මෙසු, සුට්ඨිතො සෙට්ඨකම්මනි;
සො අට්ඨාරසමං වස්සං, ලිඛාපයි සුසණ්ඨිතො.

10.

තතො ආගම්ම නිවසි, පුලත්ථිනගරෙ වරෙ;
සො සිරිසඞ්ඝබොධී'ති, නාමධෙය්‍යෙන විස්සුතො.

11.

අනුජං සො වීරබාහු-මොපරජ්ජෙ නිවෙසිය;
දත්වාන දක්ඛිණං දෙසං, තං සඞ්ගණ්හි යථාවිධිං.

12.

කණිට්ඨස්සාථ භාතුස්ස, ජයබාහුස්ස භූභුජො;
ආදිපාදපදං දත්වා, රට්ඨං චා'දාසි රොහණං.

13.

ඨානන්තරානි සබ්බෙස-මමච්චානං යථාරහං;
දත්වා රජ්ජෙ යථාඤායං, කරං යොජෙසි ගණ්හිතුං.

14.

චිරස්සං පරිහීනං සො, දයාවාසො මහීපති;
පවත්තෙසි යථාධම්මං, ඨිතධම්මො විනිච්ඡයං.

15.

එවං සමුද්ධටානෙක, රිපුකණ්ටකසඤ්චයෙ;
නිච්චං රජ්ජං පසාසෙන්තෙ, ලඞ්කංසම්මානරිස්සරෙ.

16.

ඡත්තගාහකනාථො ච, ධම්මගෙහකනායකො;
තථෙව සෙට්ඨිනාථො ච, ඉච්චෙතෙ භාතරො තයො.

17.

රඤ්ඤො විරොධිතං යාතා, එලාතා ජම්බුදීපකං;
ලඞ්කං වීසතිමෙ වස්සෙ, එකෙනූනෙ සමොතරුං.

18.

තෙ සබ්බෙ රොහණං රට්ඨං, සබ්බං මලයමණ්ඩලං;
සබ්බං දක්ඛිණපස්සඤ්ච, සහසා පරිවත්තයුං.

19.

නිපුණො රොහණං ගන්ත්වා, තථා මලයමණ්ඩලං;
නිඝාතෙන්තො බහූ තත්ථ, තත්ථ පච්චත්ථිකෙ ජනෙ.

20.

සම්මාවූපසමෙත්වා තං, ඨපෙත්වා සචිවෙ තහිං;
දක්ඛිණො දක්ඛිණං දෙසං, සයං ගන්ත්වා මහබ්බලො.

21.

පෙසෙත්වා සමණීභාතු-වංසජං සචිවං තදා;
ගාහෙත්වා සමරෙසොරෙ, වීරො තෙ සකවෙරිනො.

22.

සමාරොපියසූලම්හි, ලඞ්කං විගතකණ්ටකං;
කාරෙත්වාන නිරාතඞ්කං, පුලත්ථිපුරමාගමි.

23.

වසන්තී චොළවිසයෙ, ජගතිපාලරාජිනී;
චොළහත්ථා පමුඤ්චිත්වා, සද්ධිං ධීතු කුමාරියා.

24.

ලීලාවත්‍යාභිධානාය, නාවාමාරුය්හ වෙගසා;
ලංකාදීපම්හි ඔතිණ්ණා, පස්සි ලංකිස්සරං තදා.

25.

සුත්වා වංසක්කමං තස්සා, සො ඤත්වා සුද්ධවංසතං;
ලීලාවතිං මහිසිත්තෙ, අභිසිඤ්චි නරිස්සරො.

26.

සා තං පටිච්ච රාජානං, මහෙසී ධීතරං ලභි;
නාමං යසොධරාති’ස්සා, අකාසි ධරණී පති.

27.

මෙරුකන්දරරට්ඨෙන, සද්ධිං රාජා සධීතරං;
වීරවම්මස්ස පාදාසි, සා ලභි ධීතරො දුවෙ.

28.

සමානනාමිකා ජෙට්ඨා, සා මාතා මහියා අහු;
සුගලා නාමිකා ආසි, තාසු ද්වීසු කණිට්ඨිකා.

29.

කාලිඞ්ගධරණීපාල-වංසජං චාරුදස්සනං;
තිලොකසුන්දරං නාම, සුකුමාරං කුමාරිකං.

30.

කාලිඞ්ගරට්ඨතො රාජා, ආණාපෙත්වා විරට්ඨිතිං;
නිජවංසස්ස ඉච්ඡන්තො, මහෙසිත්තෙ'භි සෙචයි.

31.

සුභද්දා ච සුමිත්තා ච, ලොකනාථව්හයාපි ච;
රතනාවලී රූපවතී, ඉතිමා පඤ්ච ධීතරො.

32.

පුත්තං වික්කමබාහුඤ්ච, සා ලභී ධඤ්ඤලක්ඛණං;
සම්පත්තා සා පජවුද්ධිං, හරන්ති රාජිනො මතං.

33.

ඉත්ථාගාරෙසු සෙසෙසු, වීතා සමකුලඞ්ගනා;
ගබ්භො ජාතුමහීපාලං, තං පටිච්ච න සණ්ඨහි.

34.

අථෙකදිවසං රාජා, අමච්චගණමජ්ඣගො;
පිලොකියයීහා සබ්බා, ධීතරො පටිපාටියා.

35.

ධීතු නවමවසෙසානං, ඨපෙත්වා රතනාවලිං;
ධඤ්ඤලක්ඛණසම්පන්න-පුත්තස්සුප්පත්තිසූචකං.

36.

ලක්ඛණං ලක්ඛණඤ්ඤූ සො, අපස්සං පෙමවෙගවා;
රතනාවලිමාහූය, තස්සා මුද්ධනි චුම්බිය.

37.

තෙජොගුණෙහි චාගෙහි, ධියා සූරත්තනෙන ච;
භූතෙ ච භාවිනො චෙව, සබ්බෙ භූපෙ'තිසායිනො.

38.

නිච්චං ලඞ්කං නිරාසඞ්ක-මෙකච්ඡත්තකමෙව ච;
පවිධාතුං සමත්ථස්ස, සම්මාසාසනතායිනො.

39.

සොභනානෙකවත්තස්ස, ඉමිස්සා කුච්ඡිහෙස්සති;
පුත්තස්සුප්පත්තියානන්ති, මුදුතො සො සමබ්‍රවි.

40.

යාවන්තස්සාපිබොචොළ-මහීපාලස්ස නෙකසො;
කුලාභිමානී රාජා සො, අදත්වාන කඤ්ඤයසිං.

41.

ආණාපෙත්වා පණ්ඩුරාජං, විසුද්ධත්වයසම්භවං;
අනුජං රාජිනිං වස්ස, මිත්තව්හයමදාසිසො.

42.

සාමාණාභරණං කිත්ති, සිරී මෙඝාභිධානකං;
සිරිවල්ලභනාමඤ්ච, ජනෙසි තනයෙ තයො.

43.

සුභද්ද වීරබාහුස්ස, සුමිත්තං ජයබාහුනො;
මහතා පරිහාරෙන, පාදාසි ධරණී පති.

44.

අදාසි මාණාභරණෙ, ධීතරං රතනාවලිං;
ලොකනාථව්හයං කිත්ති සිරිමෙඝස්ස’දාසිසො.

45.

රූපත්‍යාභිධානාය, ධීතුයො පරතායහි;
සරීරිවල්ලභසාදා, සුගලව්හ කුමාරිකං.

46.

මධුකණ්ණවහීමරාජ, බලක්කාර සනාමකෙ;
මහෙසී බන්ධවෙරාජ-පුත්තෙ සීහපුරාගතෙ.

47.

පස්සිත්වාන පහීපාලො, තදා සඤ්ජාතපීතිකො;
තෙසං පාදාසි පච්චෙකං, වුත්තිං සො අනුරූපකං.

48.

තෙ සබ්බෙ ලද්ධසක්කාර සම්මානාධරණීපතිං;
ආරාධයන්තා සසතං, නිවසිංසු යථාරුචිං.

49.

එතෙසං රාජපුත්තානං, සුන්දරිව්හං කණිට්ඨකං;
අදා වික්කමබාහුස්ස, නිජවංසධීතට්ඨිකො.

50.

හියො‍ෙයා වික්කමබාහුස්ස, තතො ලීලාවතිං සතිං;
සහ භොගෙන පාදාසි, තදා බන්ධු හිතෙරතො.

51.

විධාය එවං සජනෙ ජනින්දො;
නිස්සෙසතො භොගසමප්පිතො;
දයාපරො ඤාතිජනාතමත්ථං;
සමාචරී නීතිපථානුරූපං.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

සංගහකරණො නාම

සත්තපඤ්ඤාසතිමො පරිච්ඡෙදො

අට්ඨපඤ්ඤාසතිම පරිච්ඡෙද

ලොකසාසන සංගහකරණො

1.

විවිනිත්වා කුලීනෙ සො, ජනෙ සබ්බෙ සමාදිය;
සකාරක්ඛාය යොජෙසි, යථාචාරං මහීපති.

2.

උච්චං පුලත්ථිනගරෙ, පාකාරං කාරයී ථිරං;
නෙකගොපුරසංයුත්තං, යුධාකම්මසුරඤ්ජිතං.

3.

සමන්තායතවිත්ථිණ්ණ-ගම්භීරපරිඛායුතං;
උච්චපත්ථණ්ඩිලොපෙතං, දුප්පධංසමරාතිහි.

4.

උපසම්පදකම්මස්ස, ගණපූරකභික්ඛූනං;
අප්පහොනෙකභාවෙන, සාසනඨිතිමානසො.

5.

අනුරුද්ධනරින්දස්ස, සහායස්සාථ සන්තිකං;
රාමඤ්ඤවිසයං දූතෙ, පෙසෙත්වා සහපාභතෙ.

6.

තතො ආණාපයිත්වාන, පිටකත්තයපාරගෙ;
සො සීලාදිගුණාවාසෙ, භික්ඛවො ථෙරසම්මතෙ.

7.

තෙ උළාරාහි පූජාහි, පූජයිත්වා නරිස්සරො;
පබ්බජ්ජා උපසම්පත්ති, කාරයිත්වා අනෙකසො.

8.

පිටකත්තයඤ්ච බහුසො, කථාපෙත්වා සවණ්ණනං;
ලද්ධකායො'සක්කමානං සො, ජොතයී ජිනසාසනං.

9.

පුතත්ථීනගරස්සන්තො, පදෙසස්මිං තහිං තහිං;
විහාරෙ කාරයිත්වාන, බහුකෙ සුමනොහරෙ.

10.

භික්ඛවො තත්ථ වාසෙත්වා, නිකායත්තයවාසිනො;
පච්චයෙහි උළාරෙහි, සන්තප්පෙසි චතූහිපි.

11.

ඵලිකත්ථම්භකවාරු-පාකාරපරිඛායුතං;
පඤ්චභූමකපාසාද-පවරෙ නො'පසොභිතං.

12.

සමසන්තා වාසපන්තීහි, සුභාහි සුවිරාජිතං;
නිරකිණ්ණමසම්බාධ වරභාසුර ගොපුරං.

13.

විහාරං කාරයිත්වාන, වත්ථුත්තයපරායනො;
නිකායත්තයවාසිස්ස, භික්ඛුසඞ්ඝස්ස'දාසිසො.

14.

සඞ්ඝස්ස පාකවට්ටත්ථං, රට්ඨං දත්වා'ළිසාරකං;
සකලං සන්නිවාසීහි, නෙත්තිකෙහි සහෙව සො.

15.

නෙකසතානිභික්ඛූනං, වාසයිත්වාන තත්ථ සො;
සතතං සම්පවත්තෙසි, උළාරං චතුපච්චයං.

16.

දාඨාධාතුසරංචාරු, කාරයිත්වා මහාරහං;
දාඨාධාතුස්ස නිච්චං සො, මහාමහමකාරයි.

17.

ගණසඞ්ගණිකා’පෙතො, පොත්ථකං ධම්මසඞ්ගණිං;
පරිවත්තෙසි සොපාතො, සුන්දරෙ ධම්මමන්දිරෙ.

18.

නච්චාදිගන්ධමාලාදි-නෙකපූජම්පවත්තිය;
සීරෙන සද්ධාසම්බන්ධො, සම්බුද්ධමභිවන්දති.

19.

ජම්බුදීපාගතෙ චාග, සූරො සො භුවිරිසූරයො;
තප්පෙසි ධනදානෙන, දානියෙනෙක සො විභූ.

20.

සද්ධම්මකථිකානං සො, පූජා කත්වාන නෙකසො;
දෙසාපෙසිච සද්ධම්මං, සදාධම්මගුණෙ රතො.

21.

තික්ඛත්තුං සො තුලාභාර-දානං දිනෙසු දාපයි;
උපොසථං චොපවසි, සුවිසුද්ධමුපොසථෙ.

22.

අදා දණ්ඩිස්සරං දාන-මනුසංවච්ඡරං විභූ;
පිටකත්තයං ලිඛාපෙත්වා, භික්ඛුසඞ්ඝස්ස දාපයි.

23.

මහග්ඝමණිමුත්තාදි-රතනානි සපෙසිය;
ජම්බුදීපෙ මහාබොධිං-නෙකක්ඛත්තුම පූජයි.

24.

කණ්ණාටභූමිපාලෙන, චොළරඤ්ඤා ච පෙසිතා;
දූතාමහන්තමාදාය, පණ්ණාකාරමිධාගතා.

25.

අද්දසංසු මහීපාලං, තතො සො තුට්ඨමානසො;
තෙසං උභින්නං දූතානං, කත්තබ්බං සාධුකාරිය.

26.

තෙසු ආදො'ව කණ්ණාට-දූතෙහි සහ පෙසිය;
දූතෙ සකීයෙ කණ්ණාට-නිකටං සාරපාහතෙ.

27.

අත්තනො විසයං පත්තෙ, චොළො සීහළ දූතකෙ;
සහසා කණ්ණනාසාසු, පාපයිංසු විරූපතං.

28.

සම්පත්තවිප්පකාරාකෙ, ඉධාගන්ත්වාන රාජිනො;
කථයිංසු තදා සබ්බං, චොළෙන කතමත්තනි.

29.

උද්දිපිතාභිමානො සො, සකලාමච්චමජ්ඣගො;
අච්භාය දමිළෙ දූතෙ, ඉති චොළස්ස සන්දිසි.

30.

සෙනං විනා'ව එකස්මිං, දීපෙ මජ්ඣෙ මහණ්ණවෙ;
බාහාබලපරික්ඛාවා, හොතුනො ද්වන්දයුද්ධතො.

31.

බලං සන්නය්හ සකලං, රජ්ජෙ තුය්හං මමා'ථ වා;
තවා'භිමත දොසම්හි, සඞ්ගාමො වා කරීයතං.

32.

මයා වුත්තක්කමෙනෙව, වත්තබ්බො චො ජනාධිපො;
ඉති වත්වාන තෙ දූතෙ, ඉත්ථලඞ්කාර මණ්ඩිතෙ.

33.

විස්සජ්ජිය ලහුංචොළ-මහීපාලස්ස සන්තිකං;
තතො සෙනඞ්ගමාදාය, අනුරාධ පුරං ගමි.

34.

මත්තිකාවාටතිත්ථෙ ච, මහාතිත්ථෙ ච පෙසයී;
චොළරට්ඨං'ව ගන්ත්වාන, යුජ්ඣිතුං ද්වෙ චමූපති.

35.

සජ්ජන්තෙසු චමූපෙසු, නාවාපාථෙය්‍යාකානි ච;
යුද්ධත්ථාය බලං චොළ-රට්ඨපෙසනකාරණා.

36.

තදා තිංසතිමෙ වස්සෙ, වෙළක්කාරසනාමකා;
බලකායා තහිංගන්තු-මනිච්ඡන්තා විරොධිනො.

37.

මාරෙත්වාන උභො සෙනා-නාථෙ මත්තගජාවිය;
සමන්තතො විලුම්පිංසු, පුලත්ථිපුරමුද්ධතා.

38.

පුත්තෙහි තීහි සහිතං, රාජිනො ච කණියසිං;
ගණ්හිත්වා සහසා රාජ-පාසාදං චාපි ඣාපයුං.

39.

රාජා නික්ඛම්ම ඛිප්පං සො, ගන්ත්වා දක්ඛිණපස්සකං;
සෙලෙ වාතගිරිව්හස්මිං, සාරං භණ්ඩං ඨපාපිය.

40.

වීරබාහුපරාජෙන, සීහවික්කමසාලිනා;
මහතා ච බලොඝෙන, සමන්තා පරිවාරිතො.

41.

පුලත්ථිපුරමාගම්ම, වත්තෙන්තො දාරුණං රණං;
පලාපෙසි ඛණෙනෙව, බලකායෙ සමාගතෙ.

42.

මාරිතාන චමූපාන-මට්ඨීසඞ්ඝාටධිට්ඨිතං;
පරික්ඛිපිත්වා චිතකං, වෙරිභූතෙ බලාධිපෙ.

43.

බන්ධයිත්වාන බාණුම්හි, පච්ඡා බාහං සුබන්ධනං;
පරිතො විප්ඵුරන්තීහි, අග්ගිජාලාහි ඣාපයි.

44.

ඝාතෙත්වා තත්ථ මානීතං, ගාමානි ධරණීපති;
අකාසි ලඞ්කාවසුධං, සබ්බථා වීතකණ්ටකං.

45.

යුජ්ඣිතුං සහ චොළෙන, රාජා අත්තකතාවධිං;
අනතික්කම්ම සො පඤ්ච-චත්තාලීසම්හි වච්ඡරෙ.

46.

සන්නද්ධං බලමාදාය, ගන්ත්වා සාගරපට්ටනං;
තස්සාභිගමනං පස්සං, කඤ්චිකාලං තහිං වසං.

47.

අනාගතත්තා චොළස්ස, තස්ස දූතෙ විස්සජ්ජිය;
පුනාගන්ත්වා වසීරාජා, පුලත්ථිනගරෙ චිරං.

48.

මහාහෙළි සරෙහරු, මහාදත්තිකනාමිකා;
කටුන්නරුපණ්ඩවාපී, කල්ලගල්ලික නාමිකා.

49.

එරණ්ඩෙගල්ලවාපී ච, දීඝවත්ථුකවාපිකා;
මණ්ඩවාටකවාපී, ච, කිත්තගග්ගබොධිපබ්බතා.

50.

වලාහස්ස මහාදාරු, ගල්ලකුම්භීලසොබ්භකා;
පත්තපාසාණවාපී ච, වාපී ච කාණනාමිකා.

51.

එතා චඤ්ඤා ච සො ඡින්න-මරියාදා වාපියො බහූ;
බන්ධාපෙසි සදාදීන-සත්තෙ බද්ධ හිතාසයො.

52.

භූමින්දො කන්දරා-ගඞ්ගා-නදීසු ච තහිං තහිං;
සුභික්ඛං කාරයී රට්ඨං, බන්ධෙත්වා’වරණානි සො.

53.

විහාරා’භයවාරිත්ත-හෙදිනිං මහිසංසක;
පරිහාරෙ සබ්බසොච්ඡිජ්ජ-ගාහයිත්වා ගලම්හි තං.

54.

පුරම්භා බහි කාරෙත්වා, මහාසඞ්ඝං ඛමාපිය;
පකාසෙසි ච ලොකස්ස, සඞ්ඝගාරවමත්තනො.

56.

මහාගාමෙ නිකායානං, තිතයෙ චොළනාසිතෙ;
ධාතුගබ්භෙ ච බන්ධෙසි, ථූපාරාමද්වයෙ’පි ච.

57.

මාතුයා'ළාහණ්‍ඩානෙ, තථෙව පිතුනොපි ච;
අකා පඤ්ච මහාවාසෙ, තථා බුද්දලවිට්ඨියං.

58.

පණ්ඩවාපි ච පායීනො, රක්ඛචෙතියපබ්බතො;
තථෙව මණ්ඩලගිරි-මධුත්ථලවිහාරකො.

59.

උරුවෙලච්ඡයො දෙව-නගරෙ ච විහාරකො;
මහියඞ්ගණවිහාරො ච, සීතලග්ගාමලෙණකං.

60.

ජම්බුකොලවිහාරො ච, තථෙව ගිරිකණ්ඩකො;
කුරුන්දියවිහාරො ච, ජම්බුකොලකලෙණකං.

61.

හල්ලාතකවිහාරො ච, තථෙව පරගාමකො;
කාසගල්ලච්ඡයො චන්ද-ගිරිච්ඡය විහාරකො.

62.

වෙලගාමවිහාරො ච, මහාසෙනච්ඡගාමකො;
විහාරො චා'නුරාධම්හි, පුරෙ බොධිසරං තථා.

63.

ඉච්චෙවමාදයොනෙකෙ, විහාරෙ ච බහූ විභූ;
පටිසඞ්ඛරිජිණ්ණෙ සො, ගාමෙ චා'දා විසුං විසුං.

64.

සමන්තකූට සෙලත්ථං, මුනින්දපදලඤ්ජනං;
පණමත්ථාය ගච්ඡන්තා, මනුස්සා දුග්ගමඤ්ජසෙ.

65.

සබ්බෙ මා කිලමන්තූ'ති, දානවට්ටාය දාපයි;
සාලික්ඛෙත්තාදිසම්පන්නං, ගිලීමලයනාමකං.

66.

කදලීගාමමග්ගෙ ච, හුවරළඤ්ජසෙ තථා;
ගාමෙ දත්වාන පච්චෙකං, සාලායො චාපි කාරයි.

67.

අනාගතෙ තං භූපාලා, මා ගණ්හන්තූ’ති ලෙඛිය;
අක්ඛරානි සිලාථම්භෙ, පතිට්ඨාපෙසි භූමිපො.

68.

ගාමං අන්තරවිට්ඨිඤ්ච, තථා සඞ්ඝාටගාමකං;
සිරිමණ්ඩගලාරාමඤ්ච, අදාසො ලාභවාසිනං.

69.

වනජීවකභික්ඛූන-මදා සො චතුපච්චයෙ;
බන්ධූනම්පි ච සො තෙසං, භොගගාමෙ පදාපයි.

70.

පාවාරගග්ගිකපල්ලානි, විවිධෙ ඔසධෙපි ච;
සීතෙ උතුම්හි බහුසො, භික්ඛුසඞ්ඝස්ස දාපයි.

71.

අදා සබ්බපරික්ඛාරෙ, පරික්ඛාරෙ තථාත්ථ සො;
නෙකවාරෙසු සක්කච්චං, භික්ඛුසඞ්ඝස්ස බුද්ධිමා.

72.

සඞ්ඝස්ස පාකවට්ටත්ථං, භික්ඛූනං ලාභවාසිනං;
වෙය්‍යාවච්චකරානඤ්ච, පූජෙතුං චෙතියාදිකං.

73.

පදින්නා පුබ්බරාජූහි, යෙ ගාමා රොහණෙ බහූ;
තෙපි සබ්බෙ අනූනෙ සො, යථාපුබ්බං ඨපෙසි ච.

74.

අදාසි පියසප්පින-මුසභෙ බලිනො බහි;
භත්තං චා’දාසි සො කාක සොණාදීනං දයාපරො.

75.

අදාසිනෙකතා වෙය්‍ය-කාරකානං මහාකවී;
සද්ධිං පවෙණිගාමෙහි, විත්තජාතමනප්පකං.

76.

රාජාමච්චාදිපුත්තානං, සිලොකෙ රචිතෙ සුණං;
යථානුරූපං පාදාසි, ධනං තෙසං කවිස්සරො.

77.

අන්ධානං පඞ්ගුලානඤ්ච, ගාමෙ චා'දා විසුං විසුං;
නානාදෙවකුලානඤ්ච, දින්නං පුබ්බං න හාපයි.

78.

පත්ති වො සො කුලිත්ථීන-මනාථානං යථාරහං;
විධවානමදාගාමෙ, හත්තඅච්ඡාදනානි ච.

79.

රාජා සීහළකා වෙයාා-කරණෙ සො මහාපති;
අග්ගො සීහළකාවෙයාා-කාරකානමහොසි ච.

80.

සුභෙ බද්ධාදරො බද්ධ ගුණච්ඡය විහාරකෙ;
බන්ධෙසි උපරාජා සො, චෙතියං චොළනාසිතං.

81.

මුත්තචාගී තතො තස්ස, විහාරපවරස්ස සො;
දත්වා ගාමවරෙ නිච්චං, පූජායො සම්පවත්තයි.

82.

සොච තස්ස විහාරස්ස, උපචාරවනන්තිකෙ;
බන්ධාපෙසි මහාවාපිං, ථිරීභූතමහොදකං.

83.

කප්පූරමූලායතනෙ, රඤ්ඤො ධීතා යසොධරා;
අකාරෙසි ථිරං රම්මං, මහන්තං පටිමාඝරං.

84.

සෙලන්තරසමූහස්මිං, රාජිනො රාජිනො සකා;
කාරෙසි චාරුපාසාදං, පසාදාවහමුග්ගතං.

85.

තදා නෙකෙ ච සච්චා, තස්සො රොධජනාපි ච;
සමාචිනිංසු පුඤ්ඤානි, අනෙකානි අනෙකසො.

86.

එවං සමනුසාසන්තෙ, ලංකං ලංකා නරිස්සරෙ;
උපරාජා වසංනීතො, විනීතො සෙරමච්චුනා.

87.

තස්ස කත්තබ්බකිච්චානි, සකලානි සමාපිය;
ජයබාහුස්සොපරජ්ජං, භික්ඛූනං මතියා අදා.

88.

අථාදිපාදපදවිං, දත්වා වික්කමබාහුනො;
ගජබාහූ’ති විදිතෙ, තස්ස ජාතෙ සුතෙ තතො.

89.

මහාමච්චෙහි මන්තෙත්වා, රාජපුත්තහිතත්ථිකො;
රොහණං කසිණං දත්වා, තහිං වාසාය පෙසයි.

90.

තතො සො තත්ථ ගන්ත්වාන, මහානාගහුලං පුරං;
රාජධානිං කරිත්වාන, තත්ථ වාසමකප්පයි.

91.

එවං පඤ්ඤාසවස්සානි’හ විජයභුජො වත්තයිත්වාන සම්මා,
ආණාචක්කං ජනින්දො පාපගතබලනං එස පඤ්චාධිකානි;
වඩ්ඪෙත්වා සාසනං තං බලදමිළභයො පද්දුතඤ්චාපිලොකං,
සග්ගං ලොකං සපුඤ්ඤප්පභවමුරුඵලං පස්සිතුං වා’රු රොහ.

සුජනප්පසාද සංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ලොකසාසනසංගහකරණො නාම

අට්ඨපඤ්ඤාසතිමො පරිච්ඡෙදො

එකූනසට්ඨිම පරිච්ඡෙද

චතුරාජචරිය නිද්දෙසො

1.

තදාරඤ්ඤො නුජාමිත්තා, තස්ස පුත්තා තයො’පි ච;
මහාමච්චා චයතයො, තථා යතනවාසිනො.

2.

තබ්බෙතෙ ආදිපාදස්ස, රොහණෙ වසතො සතො;
අනාරොචාපයිත්වාන, භූපාලමතසාසනං.

3.

සම්භූයමන්තයිත්වාන, සමානච්ඡන්දතං ගතා;
අදංසු යුවරාජස්ස, ලඞ්කාරජ්ජාභිසෙචනං.

4.

ඔපරජ්ජෙ නිවෙසෙසුං, මානභරණනාමකං;
කුමාරං පුබ්බචාරිත්ත-මග්ගං ලඞ්ඝිත්ව තෙ’බිලා.

5.

තයො’ප භාතරො සබ්බෙ, තෙ මාණභරණාදයො;
ජයබාහුමහීපාල-සහිතා සහසා තදා.

6.

මුත්තාමණිප්පභූතිකං, රතනං සාරසම්මතං;
සබ්බං හත්ථගතං කත්වා, වාහනඤ්ච ගජාදිකං.

7.

සකලං බලමාදාය, පුලත්ථිනගරා තදා;
ඛිප්පං තං වික්කමභුජං, ගණ්හිසාමා’ති නික්ඛමුං.

8.

සුත්වා පවත්තිං සකලං, ඉමං වික්කමබාහුසො;
තා තස්සන්තිමසක්කාරං, විධාතුං හන්දනො ලභිං.

9.

ඉදානි ඛිප්පං ගන්ත්වාන, පුලත්ථිනගරං තහිං,
තා තස්සාළාහනට්ඨාන දස්සනෙ නෙව සො අහං.

10.

සොකභාරං විනොදෙස්සං, මම චෙතො ගතං ඉති;
කතදළ්හ වවත්ථානො, විනිග්ගම්ම තතො පුරා.

11.

පුලත්ථිපුරමාගච්ඡං, ආදිපාදො’ති සාසසො;
සත්තට්ඨසතසඞ්ඛෙන, බලෙන පරිවාරිතො.

12.

අන්තරාලපථෙයෙව, ගුත්තහාලකමණ්ඩලෙ;
ගාමෙ පන සමුක්කච්ඡෙ, දිස්වා සෙනඞ්ගමාගතං.

13.

මහන්තං යුද්ධසන්නද්ධං, එකවීරො භයාතිකො;
යුජ්ඣිත්වා තෙ පලාපෙසි, ඛණෙනෙව දිසොදිසං.

14.

තයො තෙ භාතරො තත්ථ, සම්පත්තාව ජයා තතො;
අභිමානුද්ධතා ඛිප්පං, අන්නය්හ බලවාහනං.

15.

ආදිපාදකජම්බුති, විස්සුතම්හි පදෙසකෙ;
සඞ්ගාමෙසුං පරාජෙසි, භියොයා යුජ්ඣිත්ථ සො තයො.

16.

තතියං කටගාමස්මිං, කාළවාපායං චතුත්ථකං;
පඤ්චමං උද්ධටද්වාරෙ, ඡට්ඨංසො පඞ්කවෙලකෙ.

17.

තෙහි යුද්ධං කරිත්වාන, ගහීතවිජයො සදා;
පුලත්ථිපුරමාගඤ්ඡි, සභාමච්ච පරිජ්ජනො.

18.

සචින්තිතක්කමෙනෙව, පස්සිත්වාළාහනං පිතු;
විදූරිතමහාසෙකො, ලද්ධස්සාසො පුරෙවසං.

19.

දුක්ඛෙ සහාය භූතාන-මත්තනො සො යථාරහං;
අමච්චානමදා සබ්බ-භොගෙ ඨානන්තරෙ හි සො.

20.

භටානඤ්චාපි සබ්බෙසං, සහායාතානමත්තනො;
අනුරූපමදා වුත්තිං, සරං දුක්ඛසහායතං.

21.

මාණාභරණභූපොපි, සද්ධිං සෙසෙහි භාතුහි;
කරිත්වා රොහණං පස්සං, රොහණඤ්ච සහත්ථගං.

22.

තතො කිත්තිසිරීමෙඝෙ, සද්වාදසසහස්සකං;
රට්ඨං දත්වාන වසිතුං, තහිංයෙව සමාදිසි.

23.

ආණත්තො භාතරාකිත්ති-සිරිමෙඝො ජනාධිපො;
ගන්ත්වා වසි පුරෙතත්ථ, මහානාගහුලව්හයෙ.

24.

සිරිවල්ලභනාමස්ස, කුමාරස්සාපි වාදිසි;
දෙසමට්ඨසහස්සව්හං, දත්වාන වසිතුං තහිං.

25.

තථෙව සොපි ගන්ත්වාන, උද්ධනද්වාරනාමකං;
ගාමං කත්වා රාජදානිං, වසන්තො අනුසාසිතං.

26.

සයඤ්ච සහසෙනාය, ගන්ත්වා දක්ඛිණපස්සකං;
වීරබාහුති පඤ්ඤාතො, පුඬ්ඛගාමං සමාවසි.

27.

මාතා ච තිණ්ණං භාතූනං, ජයබාහු ච භූමිපො;
නිවසිංසු තදා කිත්ති-සිරිමෙඝස්ස සන්තිකෙ.

28.

තතො සංවච්ඡරෙ’තීතෙ, තෙ මාණභරණාදයො;
තෙනත්තනි කතං යුද්ධෙ, සබ්බං වික්කමබාහුනා.

29.

දුරාරොහං මහන්තං තං, පරාජයතරාභවං;
අනුස්සරන්තබහුසො, අභිමානසමුන්නතා.

30.

මුද්ධාභිසිත්තරාජූන-මෙකාකීරාජරට්ඨකං;
විනායමභිසෙකෙන, කථං නාමානුභොස්සති.

31.

ඉති ඉස්සා පරත්තඤ්ච, යාතා සඞ්ගය්හසාවකෙ;
භියෝ‍යා සම්භූයසඞ්ගාම-කරණත්ථාය නික්ඛමුං.

32.

සුත්වා තමත්ථං දූතෙහි, සො වික්කමභුජොපි ච;
අගා තෙසංව විසයං, මහාසෙනාපුරක්ඛතො.

33.

දෙසෙ දක්ඛිණකෙ බොධි-සෙනපබ්බතගාමකෙ;
යුජ්ඣිත්වා තෙ පරාජෙසි, තයො වික්කමබාහුසො.

34.

රිපවො දානි මෙ සබ්බෙ, උම්මූලෙස්සාමහං ඉති;
පලායන්තෙ නුබන්ධිත්ථ, පදානුපදිකං’ව තෙ.

35.

තෙ ච දුග්ගං පලායිංසු, පඤ්චයොජනරට්ඨකෙ;
ඛිප්පං පාවෙක්ඛි කල්‍යාණිං, සො’පි තෙ ගහණත්ථිකො.

36.

වීරො අරියදෙසියො, වීරදෙවොති පාකටො;
පළන්දීපිස්සරො එකො, හුසං සහසිකො තදා.

37.

සද්ධිං සූරෙහි යොධෙහි, මහාතිත්ථම්හි ඔතරි;
කාතුං හත්ථගහං සක්කා, ලංකාදීපන්ති චින්තිය.

38.

සො වික්කමභුජො සුත්වා, පවත්තිං භූභුජො තදා;
යාවතා නාත්‍ර ලංකායං, ලද්ධොගාහො භවිස්සති.

39.

තාව උම්මූලනීයොති, කල්‍යාණිම්හා විනිග්ගතො;
මහාතිත්ථම්හි මන්නාර-නාමකං ගාමකං ගතො.

40.

කත්වාන වීරදෙවො’පි, සඞ්ගාමං තෙන රාජිනා;
අනීකඞ්ගාදයො රාජ-පුත්තෙ ද්වෙ භාතරොපි ච.

41.

සෙනාධිනායකඤ්චෙව, කිත්තිනාමප්පකාසිතං;
ඝාතෙත්වා සහසා වීර-සම්මතෙ ච බහූජනෙ.

42.

ගාහෙත්වා ජීවග්ගාහංසො, රක්ඛකඤ්ච චමූපතිං;
සබලං තං පරාජෙත්වා, අනුබන්ධි පදාපදං.

43.

පලායමානො සො භීතො, ආගන්ත්වාන නිජං පුරං;
හත්ථසාරං සමාදාය, කොට්ඨසාරං ගතො ලහුං.

44.

පච්ඡතො පච්ඡතො වීර-දෙවො තමනුබන්ධිය;
ආගන්ත්වාන පුරෙවාසං, කතිපාහං විධායසො.

45.

ගණ්හිතුං වික්කමභුජං, තත්ථෙව තුරිතං අගා;
පෙසයිත්වා සකං සොපි, මහන්තං සකලං බලං.

46.

යුජ්ඣාපෙත්වාන සාතෙත්වා, ගාමෙ අන්තරවිට්ටියීකෙ;
මහාකද්දමදුග්ගම්හි, වීරදෙවං මහබ්බලො.

47.

අභිසෙකං විනායෙව, පුලත්ථි නගරෙ වසං;
අකාසි රාජරට්ඨස්ස, පසාසනවිධිං විභූ.

48.

අපනීයරණෙ ඡන්දං, භාතරොපි තයො තතො;
ආවසිංසු යථාපුබ්බං, ගන්ත්වා රට්ඨං සකං සකං.

49.

චතුරොපි මහීපාලා, යතමානා චිරං තහිං;
එකච්ඡත්තඞ්කිතං කාතුං, නෙව සක්ඛිංසු සබ්බසො.

50.

අනිසම්මකාරිභාවෙන, කුලීනෙ පරිහාපයුං;
ඨපෙසුඤ්ච මහන්තත්තෙ, හීනෙ සාභිමතෙ ජනෙ.

51.

වඩ්ඪිතංනෙකධා සම්මා, රඤ්ඤා විජයබාහුනා;
සාසනඤ්ච තථාලොකං, හාපයිංසු සුබුද්ධිනො.

52.

කුලීනානං මනුස්සාන-මභාවෙපි ච තාදිසෙ;
දොසෙ චිත්තං තදායත්තං, පසය්හාවහරිංසු ච.

53.

පීළෙතුං සකලං ලොක-මුද්ධරන්තාධිකං බලිං;
උච්ඡුව උච්ඡුයන්තෙතෙ, බීණකො සාධනෙසිනො.

54.

උද්ධරිත්වාන බුද්ධාදි-සන්තකෙ භොගගාමකෙ;
සො වික්කමභුජො රාජා, සෙවකෙසු සමප්පයි.

55.

පුලත්ථිනගරෙ නෙක-විහාරෙ ධාතුමණ්ඩිතෙ;
සොව දෙසන්තරීයානං, භටානං වසිතුං අදා.

56.

සද්ධෙහි පත්තධාතුස්ස, දාඨාධාතුවරස්ස ච;
පූජනත්ථාය දින්නානි, මණිමුත්තාදිකානි ච.

57.

චන්දනාගරුකප්පූරං, සුවණ්ණාදිමයා බහූ;
පටිමායො ච අච්ඡිජ්ජ, යථාකාමං වයං නයී.

58.

සාසනස්ස ච ලොකස්ස, ක්‍රියමානමුපද්දවං;
පස්සන්තා බහුසො තස්මිං, තදා නිබ්බන්නමානසා.

59.

අට්ඨමූලවිහාරෙසු, යතයො ගරුසම්මතා;
පංසුකූලිකභික්ඛූ ච, කොට්ඨාසද්වයනිස්සිතා.

60.

එවං තිත්ථියතුල්‍යානං, සාසනොපද්දවං බහුං;
කරොන්තානං සකා සම්භා-පයාතං පවරං ඉති.

61.

දාඨාධාතුවරං පත්ත-ධාතුමාදාය රොහණං;
ගන්ත්වා වාසමකප්පෙසුං, ඵාසුඨානෙ තහිං තහිං.

62.

තථෙව ඵාසුඨානෙසු, විප්පකිණ්ණා තහිං තහිං;
තෙ කුලීනා නිලීනා’ව, හුත්වා වාසමකප්පයුං.

63.

පක්ඛද්වයමහීපාල-ගය්හාසීමා සුඨාපිතා;
සාමන්තා අඤ්ඤමඤ්ඤෙහි, කරොන්තො බහුසො රණං.

64.

සුසමිද්ධෙසු නෙකෙසු, ගාමෙසු නිගමෙසු ච;
අග්ගිං දෙන්තා තළාකෙ ච, ඡින්දන්තා ජලපූරිතෙ.

65.

නාසෙන්තා සබ්බථා සබ්බ-මාතිකාවරණානි ච;
ඡින්දන්තා නාළිකෙරාදි, සො පකාරෙ ච භූරුහෙ.

66.

යථා පොරාණකග්ගාම-ඨානන්තිපි න ඤායතෙ;
විනාසෙසුං තථා රට්ඨං, අඤ්ඤමඤ්ඤවිරොධිනො.

67.

තෙ ච භූමි පතීගාම-විලොපං පත්ථමොසනං;
කාරෙන්තා නිජචාරෙහි, ආචරුං ලොකුපද්දවං.

68.

කුලීනානං මනුස්සානං, දාසකම්මකරාපි ච;
සසාමිනො’ති වත්තන්තා, නිස්සඞ්කා වීතභීතිකා.

69.

හුත්වා යුධීයා රාජූනං, අබ්භන්තරපවත්තිනො;
බලවන්තතරා ජාතා, ලද්ධඨානන්තරා තදා.

70.

ජනා සමන්තකූටාදි-නෙකදුග්ගනිවාසිනො;
අදෙන්තා භූමිපාලානං, පුබ්බපට්ඨපිතං කරං.

71.

රාජාණමගණෙන්තා තෙ, ගතා දාමරිකත්තනං;
සකං සකං’ව විසය-මාවසිංසු සමුද්ධතා.

72.

අනත්ථෙ නිචිතා නාම, පරිවත්තන්ති සබ්බතා;
ඉති වත්තබ්බ තංයෙව, යාතං ලඞ්කාතලං තදා.

73.

එවං ගාමකභොජකා විය භූසංතෙජො විහීනා සදා;
අච්චන්තං බ්‍යසනාති සත්තහදයා රාජාභිමානුජ්ඣිතා.

74.

නිච්චං අත්තපරත්ථසිද්ධිවිධුරාසඞ්ගා විහීනාසයා;
සබ්බෙ තෙ විහරිංසු භූමිපතයො චාරිත්තමග්ගාතිගා.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

චතුරාජචරියනිද්දෙසො නාම

එකූනසට්ඨිමො පරිච්ඡෙදො.

සට්ඨිම පරිච්ඡෙද

කුමාරොදයො

1.

රොහණෙ නිවසිත්වා'ථ, ජයබාහුමහීපති;
මිත්තාව්හා රාජිනී චෙව, තදා කාලමකංසු තෙ.

2.

සිරිවල්ලභජායා'ථ, ජනෙසි සුගලා දුවෙ;
මාණාභරණකං පුත්තං, පුත්තිං ලීලාවතිම්පි ච.

3.

මාණාභරණභූපාල-දෙවී'පි රතනාවලී;
මිත්තං පභාවතිඤ්චාපි, අලභී ධීතරො දුවෙ.

4.

පස්සන්තස්ස උභො තායො, ධීතරො වීරබාහුනො;
තදා මහාදිපාදස්ස, එවං ආසි විතක්කිතං.

5.

ලොකාභිසම්මතෙ සබ්බ-භූපාලන්වයමුද්ධනි;
විසුද්ධෙ සොමවංසම්හි, අභිජාතා මයං පන.

6.

පිහනීයතරාකාරා, සබ්බසත්තිසමුන්නතා;
නානාවිජ්ජාසු නිපුණා, හත්ථිඅස්සාදිසුක්ඛමා.

7.

තථා පෙකාකිනා වෙ’තෙ, තයො වික්කමබාහුනා;
පරාජයං පරිභවං, පාපිතා බහුසො රණෙ.

8.

සූනුනො සුසමත්ථස්ස, විසොධෙතු මිමං මලං;
න දිස්සතෙ පාතුභාවො, අහො නො අප්පපුඤ්ඤතා.

9.

ජනවාදකිලිට්ඨෙන, රාජත්තෙනාපි කිං මම;
ඉදානි විසයාසඞ්ගං, හිත්වා කල්‍යාණකම්මසු.

10.

අප්පමත්තස්ස සතතං, නෙතබ්බා වාසරා’ඉති;
නියාතෙත්වා අමච්චානං, සබ්බං රජ්ජවිචාරණං.

11.

තහිං සත්ත’ට්ඨමාසඤ්හි, වසං රත්තියමෙකදා;
දෙවරාජසරෙසෙය්‍යං, කප්පෙසි සීලසංයතො.

12.

තතො පච්චූසකාලම්හි, දෙවපුත්තං මහිද්ධිකං;
විචිත්තවත්ථාභරණං, ගන්ධමාලාවිභූසිතං.

13.

උළාරතරරූපෙන, දෙහොභාසෙන අත්තනො;
ඔභාසෙන්තං අසෙසා’සා, සූරියඤ්ච න භුග්ගතං.

14.

වදන්තං සුපිනෙ එවං, අදක්ඛි දරණීපති;
පසීදස්සු මහාභාග, පිතොභව මහිපති.

15.

ධඤ්ඤලක්ඛණසම්පන්නො, ඉච්ඡිතත්ථස්සසාධකො;
විනීතො ලොකකුහර-බ්‍යාපිතෙජො පරක්කමො.

16.

ආණබලයසොකිත්ති-භාසුරො සග්ගුණාකරො;
ලොකසාසනසංවුද්ධි-කරො පුත්තවරො තව.

17.

ලබ්භිස්සතෙ මහාරාජ, න චිරස්සෙව සම්පති;
පුත්තදාරාධිවුත්ථං තං, පුරං ඛිප්පං පයාහිති.

18.

පබුජ්ඣිත්වාන සඤ්ජාත-පීතිවෙගොථ රත්තියා;
විභාතාය තතොපොඩ්ඩ-ගාමං ගඤ්ජිනරුත්තමො.

19.

යථා දිට්ඨප්පකාරන්තං, කථෙසි සුපිනං සුභං;
මහෙසී පමුඛානං සො, අමච්චානං මහීපති.

20.

සද්ධිං මහෙසියා තත්ථ, පත්ථෙන්තො පුත්තමුත්තමං;
චින්තොන්තො දානසීලාදිං, සුභං නානප්පකාරකං.

21.

අථෙකදිවසංකාලෙ, පච්චූසෙ සුපිනෙ පන;
සබ්බලක්ඛණසම්පන්නං, සබ්බසෙතං මනොහරං.

22.

දන්තීපොතවරං දන්තං, කණ්ණෙ ගණ්හියපෙමතො;
පවිසන්තමිවත්තානං, සෙයාාගබ්භං මහෙසියා.

23.

සම්පස්සිය පබුජ්ඣිත්වා, උට්ඨාය සයනාවරා;
සඤ්ජාතපීතිපාමොජ්ජ-වෙගපීණිතමානසො.

24.

තායං වෙලායමෙදාසු-සෙයාාගබ්භං මහෙසියා;
පවිස්සසුපිනං තස්සා, යථාදිට්ඨං පකාසයී.

25.

අහම්පි තාදිසං හත්ථි-පොතකං සයනං මම;
පදක්ඛිණං කරිත්වාන, යීතං සොණ්ඩෙ සමාදිය.

26.

ආකඩ්ඪිත්වාන සයනං, සමාරොපිය පෙමතො;
ආලිඞ්ගිං සුපිනම්හීති, දෙවී චාපි තමබ්‍රවී.

27.

උභො තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස, දිට්ඨමෙවං පකාසිය;
උට්ඨාපෙසුං පභට්ඨාව, වීතනිද්දාරුණං තදා.

28.

තතො පාතො උපට්ඨාතු, මුපයාතං පුරොහිතං;
නෙමිත්තකෙ ච පුච්ඡිංසු, සුනිත්වා තෙ පමොදිතා.

29.

න චිරස්සෙව පුත්තස්ස, ධඤ්ඤලක්ඛණසාලිනො;
උප්පත්තියා අවස්සං’ව, භවංතබ්බන්ති කිත්තයුං.

30.

තං සුණිත්වා අමච්චා ච, තථා නගරවාසිනො;
අවින්දිංසු ජනින්දො ච, සබ්බෙපීති මහුස්සවං.

31.

තතො පට්ඨාය සොත්ථානං, පත්ථයං පත්ථිවොභුසං;
භික්ඛුසඞ්ඝෙන බහුසො, භණාපෙසි පරිත්තකං.

32.

මණිමුත්තාදිකං චිත්තං, මහග්ඝමනුවාසරං;
පරිච්චජි දානමුඛෙ, යාචකානමනෙකසො.

33.

පුරොහිතාදිවිප්පෙහි, වෙදවෙදඞ්ගවිඤ්ඤුහි;
වත්තාපෙසි ච හොමාදි-විධානං සොත්ථි සම්මතං.

34.

සුවිනට්ඨෙ විහාරෙ ච, ධාතුගබ්භෙ ච වාපියො;
ජිණ්ණා ච පටිසඞ්ඛත්තුං, යොජයී රාජකප්පිකෙ.

35.

දිනං නයන්තෙ කල්‍යාණ-කම්මෙනෙ’වං නරිස්සරෙ;
න චිරං සණ්ඨහි ගබ්භ-වරො කුච්ඡිම්හි දෙවියා.

36.

තතොවගම්ම තං හට්ඨ-පහට්ඨො සො නරිස්සරො;
මහන්තං දෙවියා ගබ්භ-පරිහාරමදාපයි.

37.

පරිපක්කගබ්භා දෙවී, කමෙන ජනයීසුතං;
සමයෙ භද්දනක්ඛත්ත-මුහුත්තෙනභිලක්ඛිතෙ.

38.

සුප්පසන්නා අසෙසා ච, දිසායො තංඛණෙ අහු;
සමීරණෙ ච වාසිංසු, සුගන්ධිමුදුසීතලා.

39.

දන්තීනං කොඤ්චනාදෙන, හයානං හෙසිතෙන ච;
රාජඞ්ගණං තදාජාතං, මහාකොලාහලා කූලං.

40.

අච්ඡෙරාතිසයෙ එවං, පාතුභූතෙ අනෙකධා;
දිස්වා තං විම්හයප්පත්තො, මාණාභරණභූපති.

41.

සුත්වා නිජස්ස පුත්තස්ස, තදා සඤ්ජාතසාසනං;
අමතෙනාභිසිත්තොව, පීතිපුණ්ණමනොරථො.

42.

මොචාපෙත්වා තදා කාරා-ඝරෙ බද්ධෙ බහූජනෙ;
දානං උළාරං සමණ-බ්‍රාහ්මණානං පදාපයි.

43.

අමච්චපමුඛා චාපි, ජනාපුරනිවාසිනො;
කදලීතොරණාදීහි, රාජධානී මනෙකධා.

44.

අලඞ්කරිත්වා සකලං, සුමණ්ඩිතපසාධිතා;
ඡණං මහන්තං වත්තෙසුං, කතිපාහං මනොරමං.

45.

වෙදෙ වුත්තවිධානෙන, ජාතකම්මාදිකං විධිං;
සබ්බං සමාපයිත්වාන, කුමාරස්සා’වනීපති.

46.

පුරොහිතාදයො විප්පෙ, තතො ලක්ඛණපාඨකෙ;
ආණාපෙත්වාන සක්කාර-සම්මානවිධිපුබ්බකං.

47.

නියොජෙසි කුමාරස්ස, ලක්ඛණානං පටිග්ගහෙ;
සාධකං සකලං තස්ස, යත්ථපාදාදිලක්ඛණං.

48.

උපධාරිය මහාමච්ච-ගණමජ්ඣගතස්ස තෙ;
රාජිනො දෙවියා චාපි, පකාසෙසුං පමොදිතා.

49.

ලඞ්කාදීපං ඨපෙත්වාන, ජම්බුදීපතලම්පි ච;
එකච්ඡත්තඞ්කිතං කත්වා-නුභොත්තුං නිපුණො ඉති.

50.

තෙ සන්තප්පිය භොගෙහි, භියොයා පුච්ඡිත්ථ සාදරං;
සන්දිස්සමානං යංකිඤ්චි, අරිට්ඨං අත්ථි නත්ථී’ති.

51.

දීඝායුකො කුමාරො’යං, කිඤ්චි පඤ්ඤායතෙ වත;
ජනකාරිට්ඨයොගො’ති, තෙ මහීපතිනො’බ්‍රවුං.

52.

තස්සාරිජනසම්මද්දි-පතාපභුජයො ගතො;
සො පරක්කමබාහූ’ති, අන්වත්ථනාමමග්ගහී.

53.

කණ්ණවෙ ධමහඤ්චෙව, අන්නුපාසනමඞ්ගලං;
කාරාපිය විධානඤ්ඤූ, යථාවිධිමසෙසතො.

54.

රඤ්ඤො වික්කමබාහුස්ස, සපුත්තුප්පත්තිසාසනං;
වත්තුං සදූතෙ පෙසෙසි, පුලත්ථිනගරං තදා.

55.

තෙහිසො භාගිනෙය්‍යස්ස, මහාභාගත්තනම්පි ච;
ජනකාරිට්ඨයොගඤ්ච, සුත්වා වික්කමබාහුසො.

56.

ධඤ්ඤං විජයරාජාදි-රාජමාලාය නායකං;
මණිංව භාසුරං මය්හං, භාගිනෙය්‍යං ජනෙසිසො.

57.

හානි යාකාචිසතතං, යථා තස්ස න හෙස්සති;
තථා මමන්තිකෙයෙව, කුමාරො එත්ථ වඩ්ඪතං.

58.

අලද්ධං ලභිතුං ලාභං, ලද්ධඤ්ච පරිරක්ඛිතුං;
සබ්බථා න සමත්ථොයං, පුත්තො ගජබාහු මම.

59.

සූරභාවාදියුත්තො’පි, මහින්දවිභපරොසුතො;
නිහීනො මාතුගොත්තෙන, න රජ්ජස්ස රහො මම.

60.

යිතස්ස වික්කජාතෙන, නෙකසො සඤ්චිතෙන මෙ;
රජ්ජස්ස භාගිනෙය්‍යො’ව, කාමං භාගී භවිස්සති.

61.

ඉතිපෙසෙසි දූතෙ සො, ආනෙතුං තං කුමාරකං;
කුමාරා හරණං දත්වා, සෙසං සාරඤ්චුපායනං.

62.

සබ්බං දූතමුඛා සුත්වා, වීරබාහු මහීපති;
තස්සෙතං වචනං යුත්තං, වුත්තං මෙහිත බුද්ධියා.

63.

තථාපි ච නිජාරිට්ඨ-පටිකාරත්ථමීදිසං;
ඔරසං පුත්තරතනං, පෙසෙතුං නා’නුරූපකං.

64.

කිඤ්ච තත්ථ කුමාරම්හි, නීතෙ වික්කම බාහුනො;
පක්ඛො ලද්ධමහාවාහ-බලො විය හුතාසනො.

65.

අච්චුන්නතෙන මහතා, තෙජසා සඤ්ජලිස්සති;
හානිරෙව වතම්හාකං, මහතී හෙස්සතෙ භුසං.

66.

ඉති හත්ථෙ ගතානං සො, දූතානං ථනයං සකං;
අපෙසෙත්වා විසජ්ජෙසි, පසාදිය මනෙන සො.

67.

සපුත්තදාරෙහි සමග්ගවාසං,
නරාදිනාථො නිවසං තහිංසො;
තිබ්බෙන චුට්යො මහතාගදෙන,
රජ්ජෙන සද්ධිං විජහිත්ථ දෙසං.

සුජනප්පසාදසංවෙ ගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

කුමාරොදයො නාම

සට්ඨිමො පරිච්ඡෙදො.

එකසට්ඨිම පරිච්ඡෙද

සඞ්ඛත්ථලිපුරාභිගමනො

1.

සුත්වා ද්වෙ භාතරො අඤ්ඤෙ, ජෙට්ඨස්සො පරතිංසදා;
ඛිප්පං සරට්ඨා ආගම්ම, කාරෙසුං අන්තිමං විධිං.

2.

අථ කිත්තිසිරිමෙඝො, රට්ඨං ජෙට්ඨස්ස භාතුනො;
අත්තාධීනං කරිත්වාන, ආමන්තිය කණිට්ඨකං.

3.

දත්වා රට්ඨද්වයං අඤ්ඤං, වත්ථුං තත්ථෙව ආදිසි;
සො’පි ජෙට්ඨස්ස භාතුස්ස, වචනං සම්පටිච්ඡිය.

4.

සමාදාය කුමාරඤ්ච, දෙවිඤ්ච රතනාවලිං;
ධීතරො ද්වෙ ච ගන්තාන, මහා නාමහුලං පුරං.

5.

සමග්ගා නිවසං තත්ථ, කුමාරස්ස සිඛාමහං;
කාරෙත්වා පරිහාරෙන, වඩ්ඪෙසි මහතා සදා.

6.

තතො සො දෙවියා ජෙට්ඨං-ධීතරං මිත්තනාමිකං;
දාතුකාමො සපුත්තස්ස, සභාමච්චෙහි මන්තයි.

7.

කාලිඞ්ගන්වයසම්භූතා, පායෙනබලූ භූමිපා;
සාමිභාවං ගතා අස්මිං, ලඞ්කාදීපම්හි භූයසො.

8.

කාලිඞ්ගගොත්ත සම්භූත, ගජබාහුස්ස දාතවෙ;
ගූළරූපෙන දෙවී'යං, යදි පෙසෙය්‍යා ධීතරං.

9.

භියෝ‍යා විවාහසම්බද්ධො, බලවා සො භවිස්සති;
මය්හං එසො නිරාලම්බො, පුත්තො හෙහීති සබ්බථා.

10.

තස්මා මෙ සුනුනො එසා, දාතුං යුත්තා කුමාරිකා;
එවං සති වතම්හාකං, වඩ්ඪීයෙ'ව සියා ''ඉති''.

11.

දෙවීපි සුත්වා තං සබ්බ-මාදිච්චන්වය මණ්ඩනා;
සබ්බථා තමනිච්ඡන්ති, ඉදමාහ මහීපතිං.

12.

සාතෙත්වා සකලෙ යක්ඛෙ, කුමාරො විජයව්හයො;
ලංකාදීපම්මං'කාසි, මනුස්සාවාසකං සදා.

13.

තතො පභුති අම්හාකං, සටෙසුං විජයන්වයං;
කාලිඞ්ගවංසජෙහෙව, සම්බන්ධං කත්ව පුබ්බකං.

14.

අඤ්ඤභූපාල සම්බන්ධො, සුතපුබ්බො පිනත්ථිනො;
සොමවංස සමුබ්භූතෙ, ඨපෙත්වා ධරණීස්සරෙ.

15.

තුය්හං ජාතොති අම්හාකං, සම්බන්ධො සො කථං සියා;
අරියන්වය සම්භූත, කුමාරෙන සහාමුනා.

16.

එවං සො දෙවියා තාය, නෙකසො වාරයන්තියා;
පසය්හසක පුත්ථස්ස, තං කුමාරිමදාපයි.

17.

සො අනෙකගුණොදාර- හරියානුගතො තතො;
රඤ්ජයන්තො ජනෙ සබ්බෙ, ජනකසන්තිකෙ වසි.

18.

එකවීසතිං වස්සානි, රජ්ජං වික්කම බාහුසො;
අනුභොත්වා යථාකම්මං, කායභෙදා ගතො පරං.

19.

තතො ගජභුජො යීතං, සම්පන්නබලවාහනං;
රජ්ජං හත්ථගතං කත්වා, පුලත්තිනගරෙ වසී.

20.

තතො කිත්තිසිරීමෙඝ, සිරිවල්ලභ භූමිපා;
වුත්තන්ත මෙතං විඤ්ඤාය, එවං සමනුචින්තයුං.

21.

තස්ස වික්කම බාහුස්ස, වුද්ධභාවෙන නෙකධා;
මූලරජ්ජාධිපච්චං තං, අම්මං නින්දාකරං න හි.

22.

තදත්ථජස්ස බාලස්ස, මූලරජ්ජං පසාසනො;
උපෙක්ඛණං පනම්හාකං, නෙවානුච්ඡවිකං වත.

23.

තෙ සොයාව සරජ්ජම්හි, බද්ධමූලො භවිස්සති;
පසය්හ තාව තං රජ්ජං, වට්ටති ගණ්හිතුං ඉති.

24.

වෙලක්කාර බලං සබ්බං, භින්දිංසු ධන දානතො;
ඨපෙත්වා සෙවකෙ කෙචි, තස්සබ්භන්තරිකෙ තදා.

25.

ගජබාහු මහීපාලෙ, විරත්තා රට්ඨවාසිනො;
උභින්නං රාජූනං දූතෙ, පෙසයුං නෙකසො තතො.

26.

රජ්ජං සාධෙත්වා දස්සාම, එකීභූතා මයං පන;
උපත්ථම්භකභාවො'ව, කාතබ්බො කෙවලං ඉති.

27.

තතො ද්වෙ භාතුකා සෙනං, සකං සන්නය්හ වෙගසා;
උභතො මුඛතො තස්ස, රට්ඨමජ්ඣමුපාගමුං.

28.

පහිණිංසු ච තෙ දූතෙ, තතො ගජබාහුවිභයො;
භූමිපාලො නිජාමච්චෙ, සන්නිපාතිය මන්තයි.

29.

වෙළක්කාරබලං සබ්බ-මුජුපච්චත්තිකං අහු;
රාජානො ද්වෙ ච නො රට්ඨං, සඞ්ගාමත්ථමුපාගතා.

30.

පඨමං තෙසු පක්ඛස්ස, එකස්ස බලිනො භුසං;
මුඛභඞ්ගෙ කතෙ ඛිප්පං, තතො අඤ්ඤෙ සුසාධියා.

31.

ඉති නිච්ඡිය සෙනඞ්ගං, සබ්බමාදාය අත්තනො;
සිරිවල්ලභරාජාභි-මුඛං යුද්ධා'යුපාගමි.

32.

සිරිවල්ලභරාජාපි, සඞ්ගාම මහිහිංසනං;
පාතො පට්ඨාය සායන්හ-කාලං යාව පවත්තයං.

33.

අසක්කුණන්තො'භිභවං, විධාතුං තස්ස කඤ්චිපි;
තතොව සො නිවත්තිත්වා, සකං රට්ඨං ගතො ලහුං.

34.

ගජබාහුස්සගොකණ්ණ-සචිවෙන පරාජිතො;
අගා රට්ඨං සකං කිත්ති-සිරිමෙඝො'පි භූපති.

35.

ගජබාහුනරින්දොපි, සඞ්ගාමෙ තම්හි කිඤ්චිපි;
පරිහානිමසම්පත්තො, පුනා'ගම්ම පුරන්තිකං.

36.

බලනාථෙ විනිග්ගය්හ, සාපරාධෙ බහූ බලී;
රට්ඨං වූපසමෙත්වාන, පාවෙක්ඛි නගරං සකං.

37.

රට්ඨෙ සකෙ සකෙයෙව, තතො පභුති භූමිපා;
අඤ්ඤොඤ්ඤමිත්තෙ සම්බන්ධං, විධාය විහරිංසු තෙ.

38.

තතො පරක්කමභුජො, ධරණීපාලනන්දනො;
මෙධාවීනෙකසිප්පෙසු, සික්ඛමානො සුසාධුකං.

39.

විචාරක්ඛමපඤ්ඤත්තා, කිච්චා කිච්චෙසු නෙකසො;
අච්චුළාරාසයත්තා ච, මහාභාගත්තනෙන ච.

40.

අත්තනො මාතුභගිනී, සහවාස සුඛම්හි ච;
අලග්ගමානසොනෙක, බලාකීළාරසෙසු ච.

41.

සූරභාවාදිසංයුත්තා, රාජපුත්තා තු මාදිසා;
පච්චන්තෙ ර්දිසෙ දෙසෙ, කථං නාම වසිස්සරෙ.

42.

ජාතදෙසඤ්ච මෙ දානි, යුවරාජපභොගියං;
ගමිස්සාමීති නිග්ගඤ්ඡි, තම්හා පරිජනත්ථිතො.

43.

කමෙන සන්තිකං සඞ්ඛ-නායකත්ථලිසඤ්ඤිනො;
ගාමස්සාගා අභිං කිත්ති-සිරිමෙසො නිසම්ම තං.

44.

අභාවා රජ්ජ දායාද-සමානස්ස’ත්‍රජස්ස මෙ;
එකාකී’හන්ති යො චිත්ත-සන්තාපො සන්තතං ගතො.

45.

ජෙට්ඨංච භාතරං මය්හං, තං දෙහපටිබිම්බකං;
දට්ඨුං මෙ සත්තතං පුඤ්ඤං, මහන්තමුදිතංතිච.

46.

පාමුජ්ජවෙගවසගො, නගරං තං මනොහරං;
අලඞ්කාරා පයිත්වාන, තොරණාදීහි නෙකධා.

47.

ගන්ත්වා පටිපථංයෙව, බලොඝපරිවාරිතො;
නරින්දො තිපීනක්ඛත්ත-විසෙසෙ සුභසම්මතෙ.

48.

අනඤ්ඤසාධාරණතං, සම්පත්තෙහි ගුණෙහි ච;
ලක්ඛණෙහි ච සබ්බෙහි, කල්‍යාණෙයි සුසංයුතං.

49.

දිස්වා කුමාරං සන්තුට්ඨො, ආලිඞ්ගිත්වාන පෙමතො;
උරෙ කත්වාන චුම්බිත්වා, මත්ථකම්හි පුනප්පුනං.

50.

ජනස්ස බලතො තස්ස, පස්සතො ලොචනෙහි සො;
සන්තොස අස්සුධාරායො, වස්සාපෙන්තො නිරන්තරං.

51.

මනුඤ්ඤමෙක මාරුය්හ, වාහනං සහ සූනුනා;
භෙරිනි දෙන පූරෙන්තො, දිසා දස සමන්තතො.

52.

පවිසිත්වා පුරං තත්ථ, අලඞ්කාරෙ මනොරමෙ;
දස්සයන්තො සපුත්තස්ස, පාවිසි රාජමන්දිරං.

53.

ලද්ධා තතො කඤ්චුකී-සූපකාර,
වගාදිනෙකෙ පරිවාරකෙ සො;
නානාගුණා රාධිතමානසස්ස,
වසීසකාසෙ පිතුනො සුඛෙන.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

සඞ්ඛත්ථලිපුරාභිගමනො නාම

එකසට්ඨිමො පරිච්ඡෙදො.

ද්විසට්ඨිමපරිච්ඡෙද

පරමණ්ඩලාභිගමනො

1.

පටුන

අත්තනාභිමතස්සා’සු, ජාතදෙසස්ස පත්තියා;
සම්පුණ්ණමනසඞ්කප්පො, දුස්සඞ්කපපවිවජ්ජිතො.

2.

වජිරූපමොරුපඤ්ඤා, බලෙන ගුරුසන්තිකෙ;
ලහුං බහුඤ්ච ගණ්හන්තො, සිප්පජාතමනෙක කං.

3.

ජිනාගමෙසු නෙකෙසු, කොටිල්ලා දීසු නීතිසු;
සද්දසත්ථෙ ච කාවෙයො, සනිඝණ්ඩුක කෙටුභෙ.

4.

නච්චගීතෙසු සත්ථෙසු, හත්ථිසිප්පාදිකෙසු ච;
ධනු බග්ගාදිනෙකෙසු, සත්ථෙසු ච විසෙසතො.

5.

පාරප්පත්තො විනීතත්තො, පිතු රඤ්ඤො සමාචරි;
අධිප්පායානුකූලං’ව, සදා භත්තිපුරස්සරො.

6.

තදා සදා දරාචාර-ගුණාරාධිතමානසො;
පියෙන විය මිත්තෙන, තෙන සද්ධිං මහීපති.

7.

උය්‍යානජලකීළාදි-සුඛං නානප්පකාරකං;
අනුභොත්වා සදෙසස්මිං, සඤ්චරන්තො තහිං තහිං.

8.

එකදාසඞ්ඛසෙනාධි-පතිනා දළ්හභත්තිනා;
සරට්ඨසීමා රක්ඛාය, යො ජිතෙන බලීයසා.

9.

අජ්ඣාවුත්ථස්ස ච බලත්ථ-ලිනමස්ස ච සන්තිකං;
ගාමසා’ගඤ්ඡි සුත්වාන, තමත්ථං ධජිනීපති.

10.

ගාමං තං සාධුකං සජ්ජු, සජ්ජාපෙත්වා සපුත්තකං;
පච්චුග්ගන්ත්වා මහීපාලං, පණමිත්වා යීතො තදා.

11.

පිතා පුත්තො උභො තස්ස, සම්භාසිය පියං වචො;
නෙකධා'රාධිතා තෙන, තං ගාමං සමුපාගගුං.

12.

තහිං කතිචි භූපාලො, වාසරෙ වීතිනාමිය;
සෙනාපතිං සමාහූය, ඉදං වචනං මබ්‍රවි.

13.

පුත්තො මෙ දානිවයසි, ඨිතො' පනයනාරහෙ;
තස්සොපනයනං කාතුං, මහොපකරණං ලහුං.

14.

සජ්ජෙතබ්බන්ති තං සුත්වා, සොපි සෙනාධිනායකො;
සබ්බුපකරණං ඛිප්පං, මඞ්ගලත්ථං සුසජ්ජයි.

15.

සුගන්ධ දීපපුප්ඵාදි-වත්ථුහි දිවසත්තයං;
පුබ්බකාරං කරිත්වාන, මහන්තං රතනත්තයෙ.

16.

වෙදිකාචාරදක්ඛෙහි, ද්විජෙහි පුථුවීපති;
සම්පහාවානු රූපංච, මඞ්ගලං තං සමාපිය.

17.

පරක්කමකුමාරෙන, තෙන සද්ධිං සමාරභි;
වසන්තකීළං මහතිං, සාමච්චො කීළිතුං තදා.

18.

රාජා කිත්ති සිරීමෙඝො-රොහණෙ වසතො තදා;
සිරිවල්ලභනාමස්ස, සභාතු මරණම්පි ච.

19.

මාණාභරණනාමස්ස, රජ්ජලාභඤ්ච දෙවියා;
මිත්තාය පටිලාභඤ්ච, සිරිවල්ලභසූනු නො.

20.

රොහණාගතදූතෙහි, සුණිත්වා සකභාතුනො;
කාලක්‍රියාය සඤ්ජාත-සොකවෙගං සුදුස්සහං.

21.

මිත්තායතනයුප්පත්ති පවත්තිං සවණෙන තං;
විනෙය්‍යා විරතො තම්හා, වසන්තසමයුස්සවා.

22.

නිවත්තෙත්වාන තත්ථෙව, සෙනානිං සඞ්ඛනාමකං;
පුත්තෙන සහ සො සඞ්ඛ-ත්ථලි නාමං පුරං ගමි.

23.

පරක්කමකුමාරෙන, තෙන සද්ධිං තහිං සුඛං;
වසතො තස්ස භූපස්ස, වස්සමෙකමතික්කමි.

24.

මාණාභරණභූපස්ස, දෙවී චාපි පභාවතී;
ලභිත්ථ දුතියා කිත්ති-සිරී මෙඝවිහයං සුතං.

25.

සුණිත්වා තඤ්ච සො අම්හං, වංසො ජාතො මහා’’ඉති;
අහු කිත්තිසිරීමෙඝො, තදා අත්තමනො භුසං.

26.

ලංකාදීපොපභොගෙක-හෙතුනා මහතා සතා;
අසාධාරණභූහෙන, චොදිතො පුඤ්ඤකම්මුනා.

27.

කුමාරො සො’ථ පිතරා, පියමිත්තෙ වියත්තනි;
කරියමානං සස්නෙහං, මහන්තං චො’පලාලනං.

28.

සවිවානමනෙකෙසං, භයභත්තී පුරස්සරං;
ක්‍රියමානමුපට්ඨානං, න මඤ්ඤන්තො තිණායපි.

29.

ලංකාදීපම්මං සබ්බ මෙකච්ඡත්තො පසොභිතං;
ඛිප්පං කාරෙතුකාමො සො, සයං ඉති විචින්තයි.

30.

කෙස අක්ඛක ගීවට්ඨී-දාඨා පත්තාන මෙව ච;
පදචෙත්‍ය මහාබොධි-සාඛානඤ්චාපි සත්ථුනො.

31.
චතුරාසීතිසහස්සානං, ධම්මක්ඛන්ධාන මෙව ච;
සම්මාසම්බුද්ධකප්පානං, ආධාරත්තා ච නිච්චසො.

32.
ආකරත්තා ච නෙකෙසං, මණිමුත්තාදිවත්ථුනං;
සම්මතොපි විසිට්ඨොති, දීපොනාති මහා අයං.

33.
තයො මෙ පිතරො භූපා, මාතුලොපි ච සබ්බථා;
එකච්ඡත්තෙන වත්තෙතු, මසමත්ථා විභජ්ජි'මං.

34.
භුඤ්ජන්තා එත්තකෙනෙව, කතකිච්චා මයං ඉති;
මඤ්ඤන්තා විගතච්ඡන්දා'භිසෙකම්හි කුලොචිතෙ.

35.
රට්ඨෙසකෙ සකෙයෙව, ඉස්සෙරං සම්පවත්තයුං;
කසිකම්මාදිකං ගාම-භොජකා විය නිස්සිතා.

36.
තෙසු කිත්තිසිරි මෙඝං, පෙත්තෙය්‍යං මෙ ඨපෙත්ව තෙ;
අගමංසු යථාකම්මං, සෙසා භූපතයො තයො.

37.
මච්චානං පරමං ආයු, වතෙ'දානි පරිත්තකං;
බාලායුවානො වුද්ධා ච, ඉමෙ සත්තා'නුපුබ්බසො.

38.
පාපුණිස්සන්ති මරණ-මීති'යං නියමොපි ච;
න හෙව අස්මිං ලොකස්මිං, සංවිජ්ජති කදාචිපි.

39.
තස්මා සරීරකෙ අස්මිං, භඞ්ගුරෙ සාරවජ්ජිතෙ;
හීළිතෙ සාරදස්සීහි, අපෙක්ඛං හිත්වා සබ්බථා.

40.
පිහනියෙ යසොදෙහෙ, චිරට්ඨායිම්හි සබ්බදා;
අම්හාදිසෙහි කත්තබ්බො, රාජපුත්තෙහි ආදරො.

41.

උම්මග්ගජාතකාදීසු, චාරිත්තඤ්චාපි භූමිසු;
විහිතං බොධිසත්තෙන, වීරභාවාදිනිස්සිතං.

42.

රාමායණභාරතාදි-ලොකියාසු කථාසුපි;
රාමස්ස වික්කමඤ්චෙව, තස්ස රාවණඝාතිනො.

43.

දුයොධනාදිරාජානො, හන්ත්වායුද්ධෙ පවත්තිතං;
වික්කමාති සයඤ්චෙව, පඤ්චන්නං පණ්ඩුසූනුනං.

44.

ඉතිහාසකථායඤ්ච, දෙවාසුරරණෙ පුරා;
දුස්සන්තාදිමහීපෙහි, කතඤ්ච චරිතබ්භුතං.

45.

උම්මූලිතවතො තස්ස, නන්දවංසනරිස්සරෙ;
චාරක්කද්විජසෙට්ඨස්ස, සුත්වා බුද්ධිබලම්පි ච.

46.

සබ්බා නෙතානි ලොකම්හි, යාවජ්ජදිවසා භුවි;
තෙසං අසන්නිධානෙපි, සුප්පසිද්ධිං ගතානි හි.

47.

සුලද්ධං ජීවිතං තෙසං, අසාධාරණමීදිසං;
චරිතාතිසයං කත්තුං, සමත්ථා හොන්ති යෙ භුවි.

48.

ජායිත්වා ඛත්තවංසම්හි, ඛත්තවීරවරොධිතං;
යදිහං න කරිස්සාමි, මොඝා මෙ ජාති හෙස්සති.

49.

තෙසමබ්භධිකා කාල-සම්පදායෙව කෙවලං;
මයා තෙ අධිකා කින්තු, පඤ්ඤාදීහීති චින්තිය.

50.

පිතුරාජා ච මෙ’දානි, පච්ඡිමෙ වයසිට්ඨිතො;
යදිදං පෙත්තිකං රජ්ජං, මම හත්ථගතබ්භවෙ.

51.

රාජලක්ඛිව සො පෙත-චෙතසො මෙ පමාදතො;
යථිච්ඡිතඤ්චෙ න භවෙ, මහතී ජානි මෙ භුසං.

52.

එත්ථෙව නිවසන්තො'හං, චරාපිය සකෙ චරෙ;
පරමණ්ඩලවුත්තන්තං, ජානෙය්‍යං යදි තත්තනො.

53.

රන්ධං පච්චත්ථිකානන්තු, පකාසෙතුං රථාතථං;
අධිප්පායානුරූපං මෙ, සමත්ථා වා න වාචරා.

54.

යෙ කෙචි'ධ ජනා සන්ති, සබ්බෙ තෙ මම සම්මුඛා;
බලීයත්තං'ව සත්තූනං, කථයන්ති අනෙකසො.

55.

පච්චෙකරට්ඨසාමීහි, පිතුභූපෙහි තීහිපි;
එකීභූය කරිත්වාන, සත්තක්ඛත්තුං මහාහවං.

56.

සාධෙතුං දුක්කරං රට්ඨං, භවතෙ කාකිනා කථං;
සිසුනා ගණ්හිතුං සක්කා, බුද්දරජ්ජො පභොගිනා.

57.

සුකරං මූලභූතස්ස, තස්ස රජ්ජස්ස සාධනං;
ඉති දුච්චින්තංතං තුය්හං, දූරෙ තබ්බමිදං''ඉති.

58.

කණ්ණෙ තත්ථසලාකායො, පවෙසෙන්තා'ව නෙකසො;
මහන්තත්තං කථෙන්තෙ'වං, බහුධා පරමණ්ඩලෙ.

59.

අජානනං යථාභූතං, වදන්තානං කුබුද්ධිනං;
සබ්බමෙතං වචො ජාතු, සද්ධාතබ්බං සියා න හි.

60.

ලෙසෙනෙකෙන ගන්ත්වාන, ඛිප්පං'ව පරමණ්ඩලං;
සරූපං තත්ථ උස්සාමි, අහමෙවෙති චින්තයි.

61.

යදි මෙ පිතුභූපාලො, විඤ්ඤායෙතං විතක්කිතං;
අභිජාතස්ස පුත්තස්ස, වංසජොතිකරස්ස මෙ.

62.

ගතස්ස සත්තු විසය-මනත්ථොපි සියා ඉති;
අනුකම්පාධියා මය්හං, ගමනං වාරයිස්සති.

63.

මනොරථස්ස සංසිද්ධි, සබ්බථා මෙන හෙස්සති;
තස්මා නිගුළරූපෙන, ගමනං භද්දකං ඉති.

64.

ලද්ධාන රත්තියම ථෙකදිනං ඛණඤ්ඤූ,
සො තාදිසං ඛණමතීණතරොරුපායො;
ජානාති නො සකපිතාගමනං තථාතං,
ගෙහා'භිනික්ඛමිතථා චතුරො කුමාරො.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

පරමණ්ඩලාභිගමනො නාම

ද්විසට්ඨිමො පරිච්ඡෙදො.

තිසට්ඨිම පරිච්ඡෙද

සෙනාපතිවධො

1.

නිජායුධදුතියස්ස, නික්ඛමන්තස්ස තස්ස හි;
තං ඛණං පුරතො කො'පි, සඞ්ඛසද්දො සමුග්ගතො.

2.

තතො නෙකනිමිත්තඤ්ඤූ, කුමාරො තං සුණිත්ව සො;
නිප්ඵජ්ජිස්සති සඞ්කප්පො, ඛිප්පං යෙවෙති මොදවා.

3.

තත්ථ තත්ථ නියුත්තානං, රක්ඛකානමජානතං;
නික්ඛමිත්වා පුරාවීත-භයො සීහපරක්කමො.

4.

වෙගෙන මග්ගං ගන්ත්වාන, පඤ්චගාවුතමත්තකං;
බදලත්ථලගාමස්ස, පදෙසෙනාති දූරකෙ.

5.

ගාම මෙකමුපාගඤ්චි, පිළිං වත්වූති සඤ්ඤිතං;
ජනානං සන්නිපාතාය, නිජානං සො කතාවධි.

6.

නිජාගමනතො පුබ්බං, පටිමග්ගෙ නිසීදිතුං;
පටිලද්ධනියොගානං, යෙචි දෙවාගතෙ තදා.

7.

තහිං ඨිතෙ සො පස්සිත්වා, එත්තකා කින්නු ආගතා;
ඉති පුච්ඡි කුමාරොථ, තෙපි තං ඉද මබ්‍රවුං.

8.

ලොකප්පවත්තිං සකලං, ජානන්තෙනාපි සාමිනා;
කිමෙව මුච්චතෙ මච්චු-භයං කෙසං න විජ්ජති.

9.

බාලාතානුගතො සාමි, ඨිතො වයසි ඊදිසෙ;
අජ්ජාපි හි මුඛෙ තුය්හං, ඛීරගන්ධො පවායති.

10.

න හෙවත්ථි විසුං විත්ත-ජාතං සඞ්ගහිතං තව;
තදඤ්ඤා වොපකරණ-සාමග්ගී නෙව විජ්ජතෙ.

11.

චිරම්පරිචිතත්තෙහි, දළ්හං සාරුළහත්තිහි;
විනා’ම්හෙහි විසුං කෙවා’නුගන්තාරො ජනාතුවං.

12.

කිඤ්චාගතානමම්හාකං, පිතා තුය්හං නරිස්සරො;
කාරෙස්සති ඉදං නාම, සබ්බථා නෙව ඤායතෙ.

13.

අම්හාකමන්තරාමග්ගෙ, සඞ්ඛො නාම චමූපති;
මහබ්බලො මහාවීරො, රජ්ජසීමං තමාවසං.

14.

පච්චත්ථීතෙ ඨපෙත්වඤ්ඤෙ, එතෙ කතිපයා මයං;
අඤ්ඤමඤ්ඤම්හි නියත-මාසඞ්කී හදයා භුසං.

15.

අරුණුග්ගමවෙලා ච, සමාසන්නතරාධුනා;
ඉති භීතිං පකාසෙසුං, පච්චෙකං හදයස්සිතං.

16.

නිසම්ම තෙසං වචනං, විධාය මධුරං සිතං;
වීතසඞ්කො කුමාරො සො, මුඛානෙ’සං විලොකිය.

17.

චරිත්වාපි මයා සද්ධි-මෙතෙ’හො කාලමෙත්තකං;
න ජානිංසු මමං සබ්බෙ, යෙසඤ්හි භයමිදිසං.

18.

ඉති වත්වා භයං තෙසං, විනොදෙතු මුපට්ඨිතං;
සීහනාදං තදා’කාසි, මහන්තං සීහවික්කමො.

19.

තිට්ඨන්තු මානුසා සබ්බෙ, මයි හත්ථගතායුධෙ;
සක්කො දෙවානමින්දොපි, කුපිතො කිං කරිස්සති.

20.

බාලොති මං චින්තය තං, ජාතා වො කුමතීදිසී;
පරික්ඛීයති තෙ ජාණා, නවයො’ති න කිං සුතං.

21.

අජ්ජෙව කාතුමෙකෙන, කම්මුනා චින්තිතෙන මෙ;
සදෙසපර දෙසට්ඨා, භයභත්තී යථාමයි.

22.

කරිස්සන්ති යථා වෙදං, භයං තුම්හෙ ජහිස්සථ;
තථා රත්තියමෙතාය, විභාතාමය ඛණෙන මෙ.

23.

උන්නතෙ දස්සයිස්සාමි, බුද්ධි සාහසවික්කමෙ;
අනුධාවති මං තාත, සෙතෙහි යදි වො භයං.

24.

පුරතො හොථ තුම්හෙහි, වත්වා තෙ ගහිතායුධො;
සාහසෙකරසො වීරො, තම්හා නික්ඛම්ම ගාමතො.

25.

උදයා’චලසීසට්ඨං, ජෙතුමාදිච්චමණ්ඩලං;
අපරං රවි බිම්බංව, පච්ඡිමා සා මුඛොදිතං.

26.

තෙජසා පසරන්තෙන, ජනානං පවිකාසයං;
නෙතම්බුජවනං පාතො, බදලත්ථලිමාගමි.

27.

ජසසඞ්ඛස්සරෙනා’ථ, සෙනා නාථො පබුජ්ඣිය;
සඤ්ජාතසම්භමො ඤත්වා, රාජපුත්තමුපාගතං.

28.

සද්ධිං බලෙන මහතා, පධුග්ගම්මකතාදරො;
පණාමමුචිතං කත්තු-මානතො වසුධාතලෙ.

29.

අම්හාකමෙසජීවන්තො, කිං නාමත්ථං කරිස්සති;
මාරෙතබ්බො’ධුනෙවෙති, පස්සන්තෙ සමුඛං භටෙ.

30.

නෙවා’දිට්ඨාපරාධස්ස, මරණං පුරිසො චිතං;
වධො විරොධෙ සක්කා’ති, ඉඞ්ගිතෙන නිවාරිය.

31.

සෙනාපතිස්ස සො හත්ථං, ගහෙත්වා සීහසන්නිභො;
භාසන්තො මධුරං වාචං, තස්සෙවා’ගඤ්ඡි මන්දිරං.

32.

අථස්ස ගමනං රඤ්ඤො, භවිතබ්බමජානතා;
සරූපං යාව ජානාමි, තාවස්සෙතෙ සභාගතා.

33.

යථා න සහිතා හොන්ති, යපෙතබ්බා විසුං විසුං;
කුමාරො’ව මමාගාරෙ, වසතූ’ති විචින්තිය.

34.

තථා සෙනාපති කත්වා, වඩ්ඪෙතුං තං මහාමතිං;
දස්සෙත්වා'ති ඊසක්කාරං, රඤ්ඤො දූතෙ ස පෙසයි.

35.

කුමාරො'ථ විදිත්වාන, තෙන තං වඤ්චනං කතං;
කත්තබ්බමෙත්ථා'කත්වාහ, මුදාසීනො භවෙ යදි.

36.

ඉච්ඡිතත්ථස්ස නිප්ඵත්ති, න මෙ ජාතු භවිස්සති;
අයං තාවා'ධුනාවස්සං, මාරෙතබ්බොති චින්තිය.

37.

සභාගතං පයොජෙත්වා, ඝාතාපයි චමූපතිං;
හතො සෙනාධිනාථො'ති, මහන්තං බුහිතං අහු.

38.

සෙනානාථභටො එකො, සුත්වා සෙනාපතිං හතං;
මාරණං සාමිනො මය්හං, කිං නිමිත්තමීති බ්‍රවි.

39.

නෙත්තිං සපාණී සහසා, කුමාරං යීතමෙකකං;
අභිදාවි සසාමිස්ස, පරිවත්තත්තජීවිනො.

40.

කුමාරස්ස මුඛං දිස්වා, වෙධමානො භයෙන සො;
පුරෙ ඨාතුමසක්කොන්තො, පාදමූලෙ තතො සයි.

41.

ගණ්හථෙ'තන්තිවචනා-කුමාරස්ස පුරෙතරං;
තස්සෙවෙකො සහචරො, භටමෙතං විඝාතයි.

42.

නියොගං මෙ විනා තෙන, කතං කම්මං න යුජ්ජති;
ඉති දණ්ඩනමෙතස්ස, කාරාපෙසියථොචිතං.

43.

අථ තං කාලයම්භූත-සඞ්ඛොභමතිභිංසනං;
හමුක්ඛිපනමත්තෙන, රාජපුත්තො සමං නයි.

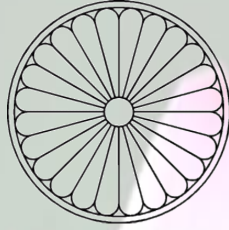
44.

වීරො යසොධරධනො ධිතිමා කුමාරො;
වීරොපකාරචතුරො වරකිත්තිසාරො;
සෙනින්දසඞ්චිතමනප්පධනං භටානං;
සබ්බං විසජ්ජයි යථාරුචියා ගහෙතුං.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

සෙනාපතිවධො නාම

තිසට්ඨිමො පරිච්ඡෙදො.

සබ්බදානං ධම්ම දානං ජිනාති,
සබ්බරසං ධම්ම රසං ජිනාති;
සබ්බරතිං ධම්ම රතිං ජිනාති
තණ්හක්ඛයො සබ්බදුක්ඛං ජිනාති

(ධම්මපදය තණ්හා වග්ගො)

ධම්මාරාමො ධම්මරතො - ධම්මං අනුවිචින්තයං;
ධම්මං අනුස්සරං භික්ඛු - සද්ධම්මා න පරිහායති.

(ධම්මපදය භික්ඛු වග්ගො)

ධම්මො පනෙසො සුගතප්පසත්ථො,
තරණීව සංසාර මහණ්ණවස්ස;
බ්‍රහ්මාසුරාදීහි නමස්සනීයෙපා,
රසො රසානං පරමො තිලොකෙ.

මහාගදො මච්චුජරා පහානො,
සබ්බීතිනාසාය විසෙසමන්තො;
සබ්බත්ථ දානෙන ච කප්පරුක්ඛො,
චින්තාමණී භද්දඝටොව ධම්මො.

ධම්මං විනා නත්ථි පිතාව මාතා,
තමෙව තාණං සරණං පතිට්ඨා;
තස්මා හි භො කිච්චමඤ්ඤදප්පහාය,
සුණාථ ධාරෙථ චරාථ ධම්මෙ.

(රසවාහිනී)

චිරං තිට්ඨතු ලොකස්මිං - සම්මා සම්බුද්ධ සාසානං!

ධර්ම දානය පිණිසයි.........